जशोर

प्रकरण १

१ आणि देवाने म्हटले, आपण आपल्या प्रतिरूपाप्रमाणे, आपल्यासारखा मनुष्य निर्माण करू, आणि देवाने मनुष्याला स्वतःच्या प्रतिरूपात निर्माण केले.
२ आणि देवाने मनुष्याला जमिनीतून घडवले, आणि त्याच्या नाकपुड्यांमध्ये जीवनाचा श्वास फुंकला, आणि मनुष्य वाणी प्राप्त केलेला एक जिवंत जीव बनला.
३ आणि परमेश्वर म्हणाला, मनुष्य एकटा असावा हे बरे नाही; मी त्याच्यासाठी एक सोबतीण निर्माण करीन.
४ आणि परमेश्वराने आदामला गाढ झोप लावली, आणि तो झोपला, आणि त्याने त्याची एक बरगडी काढून घेतली, आणि त्यावर मांस रचून ते आदामाकडे आणले, आणि आदाम झोपेतून जागा झाला, आणि पाहा, एक स्त्री त्याच्यासमोर उभी होती.
५ आणि तो म्हणाला, "ही माझ्या हाडांतील हाड आहे आणि तिला स्त्री म्हटले जाईल, कारण ती पुरुषापासून घेतली आहे." आणि आदामने तिचे नाव हव्वा ठेवले, कारण ती सर्व सजीवांची माता होती.
६ आणि ज्या दिवशी देवाने त्यांना निर्माण केले, त्या दिवशी त्याने त्यांना आशीर्वाद दिला आणि त्यांची नावे आदम व हव्वा ठेवली आणि परमेश्वर देव म्हणाला, "फलदायी व्हा, वंशवृद्धी करा आणि पृथ्वी भरा."
७ आणि परमेश्वर देवाने आदाम व त्याच्या पत्नीला घेतले आणि एदेन बागेची मशागत व रक्षण करण्यासाठी त्यांना तेथे ठेवले; आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली की, "बागेतील प्रत्येक झाडाचे फळ तुम्ही खाऊ शकता, परंतु चांगले-वाईट ओळखण्याच्या झाडाचे फळ तुम्ही खाऊ नका, कारण ज्या दिवशी तुम्ही ते खाल, त्या दिवशी तुम्ही निश्चितच मराल."
८ आणि देवाने त्यांना आशीर्वाद देऊन आज्ञा दिल्यावर, तो त्यांच्यापासून निघून गेला, आणि परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे आदाम व त्याची पत्नी बागेत राहिले.
९ आणि देवाने पृथ्वीवर त्यांच्याबरोबर निर्माण केलेला तो सर्प, त्याने त्यांना दिलेल्या देवाच्या आज्ञेचे उल्लंघन करण्यास प्रवृत्त करण्यासाठी त्यांच्याकडे आला.
१० आणि सर्पाने त्या स्त्रीला ज्ञानवृक्षाचे फळ खाण्यासाठी मोहवले व पटवले, आणि त्या स्त्रीने सर्पाचे ऐकले, आणि तिने देवाच्या वचनाचा भंग केला, आणि चांगल्या-वाईटाच्या ज्ञानाच्या वृक्षाचे फळ घेतले, आणि तिने ते खाल्ले, आणि तिने त्यातून घेऊन आपल्या पतीलाही दिले आणि त्यानेही ते खाल्ले.
११ आणि आदाम व त्याच्या पत्नीने देवाने त्यांना दिलेल्या आज्ञेचे उल्लंघन केले आणि देवाला हे कळले, म्हणून त्याचा क्रोध भडकला आणि त्याने त्यांना शाप दिला.
१२ आणि त्या दिवशी परमेश्वर देवाने त्यांना एदेन बागेतून हाकलून दिले, ज्या जमिनीतून त्यांना घेतले होते तिची मशागत करण्यासाठी, आणि ते एदेन बागेच्या पूर्वेला जाऊन राहिले; आणि आदामने आपली पत्नी हव्वा हिच्याशी संग केला आणि तिला दोन मुलगे व तीन मुली झाल्या.
१३ आणि तिने ज्येष्ठ पुत्राचे नाव काईन ठेवले आणि म्हणाली, "मी परमेश्वराकडून एक पुरुष प्राप्त केला आहे," आणि दुसऱ्याचे नाव तिने हाबेल ठेवले, कारण ती म्हणाली, "आम्ही व्यर्थच पृथ्वीवर आलो आहोत आणि व्यर्थच आमचा त्याग केला जाईल."
१४ आणि ती मुले मोठी झाली आणि त्यांच्या वडिलांनी त्यांना त्या देशात एक वसवले; काईन शेतकरी होता आणि हाबेल मेंढपाळ होता.
१५ आणि काही वर्षांच्या समाप्तीनंतर, त्यांनी परमेश्वराला अर्पण आणले; काईनने जमिनीच्या फळांमधून, तर हाबेलने आपल्या कळपातील प्रथमजातांच्या चरबीमधून अर्पण आणले. तेव्हा देवाने हाबेल व त्याच्या अर्पणाकडे लक्ष दिले आणि परमेश्वराकडून आकाशातून अग्नी खाली येऊन ते भस्म केले.
१६ आणि परमेश्वराने काईनाकडे व त्याच्या अर्पणाकडे लक्ष दिले नाही आणि त्याकडे त्याचा कल नव्हता, कारण त्याने परमेश्वरासमोर जमिनीतील निकृष्ट फळे आणली होती आणि यामुळे काईन आपला भाऊ हाबेल याच्याविषयी मत्सर करत होता आणि त्याला ठार मारण्यासाठी तो निमित्त शोधत होता.
१७ आणि काही काळानंतर, एके दिवशी काईन आणि त्याचा भाऊ हाबेल आपले काम करण्यासाठी शेतात गेले; आणि ते दोघेही शेतात होते, काईन आपली जमीन नांगरत होता आणि हाबेल आपल्या कळपाला चारत होता; आणि कळप काईनने नांगरलेल्या जमिनीच्या भागावरून गेला आणि त्यामुळे काईनला फार दुःख झाले.
१८ मग काईन रागाने आपला भाऊ हाबेल याच्याजवळ गेला आणि त्याला म्हणाला, "माझ्या आणि तुझ्यामध्ये असे काय आहे की, तू माझ्या देशात राहायला आणि आपली मेंढरे चारायला आणायला आला आहेस?"
१९ तेव्हा हाबेल आपला भाऊ काईन याला म्हणाला, "माझ्या आणि तुझ्यामध्ये असे काय आहे की, तू माझ्या कळपाचे मांस खावेस आणि त्यांची लोकर घालावीस?"
२० तर आता, तू माझ्या मेंढरांची लोकर काढून टाक, जी तू अंगावर पांघरली आहेस, आणि तू खाल्लेल्या त्यांच्या फळांविषयी व मांसाविषयी मला मोबदला दे; आणि जेव्हा तू हे करशील, तेव्हा तू सांगितल्याप्रमाणे मी तुझ्या देशातून निघून जाईन का?
२१ आणि काईन आपला भाऊ हाबेल याला म्हणाला, "खरोखरच, जर मी आज तुला ठार मारले, तर तुझ्या रक्ताचा हिशोब माझ्याकडून कोण घेईल?"
२२ तेव्हा हाबेल काईनाला म्हणाला, "ज्या देवाने आम्हाला पृथ्वीवर निर्माण केले आहे, तो निश्चितच माझ्या न्यायाचा सूड घेईल आणि जर तू मला ठार मारलेस, तर तो तुझ्याकडून माझ्या रक्ताचा हिशोब घेईल; कारण परमेश्वरच न्यायाधीश व मध्यस्थ आहे आणि तोच मनुष्याला त्याच्या दुष्कर्मानुसार व दुष्ट मनुष्याला त्याने पृथ्वीवर केलेल्या दुष्कर्मानुसार प्रतिफळ देईल."
२३ आणि आता, जर तू मला येथे ठार मारणार असशील, तर निश्चितच देवाला तुझे गुप्त हेतू माहीत आहेत, आणि आज तू माझ्याशी जे वाईट करणार असल्याचे जाहीर केले आहेस, त्याबद्दल तो तुझा न्याय करील.
२४ आणि जेव्हा केनने आपला भाऊ हाबेल याचे शब्द ऐकले, तेव्हा ही गोष्ट जाहीर केल्यामुळे केनचा आपल्या भाऊ हाबेलवर क्रोध भडकला.
२५ मग काईन घाई करून उठला आणि त्याने आपल्या नांगराचा लोखंडी भाग घेतला, ज्याने त्याने अचानक आपल्या भावावर प्रहार करून त्याला ठार मारले, आणि काईनने आपला भाऊ हाबेल याचे रक्त पृथ्वीवर सांडले, आणि हाबेलचे रक्त कळपासमोर पृथ्वीवर वाहत गेले.

२६ आणि यानंतर काईनाला आपल्या भावाला ठार मारल्याचा पश्चात्ताप झाला; त्याला फार दुख्ख झाले आणि तो त्याच्यासाठी रडला; त्याला अतिशय व्यथित केले गेले.
२७ आणि काईन उठून उठला आणि त्याने शेतात एक खड्डा खणला, त्यात त्याने आपल्या भावाचे शरीर ठेवले आणि त्यावर धूळ टाकली.
२८ आणि केनने आपल्या भावाशी काय केले होते हे परमेश्वराला माहीत होते; आणि परमेश्वर केनला दिसला व त्याला म्हणाला, "तुझ्याबरोबर असलेला तुझा भाऊ हाबेल कोठे आहे?"
२९ तेव्हा काईन कपटाने म्हणाला, "मी माझ्या भावाचा रक्षक आहे काय, हे मला माहीत नाही." तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, "तू काय केले आहेस? ज्या ठिकाणी तू तुझ्या भावाला ठार मारले आहेस, त्या भूमीतून त्याच्या रक्ताचा आवाज मला हाक मारत आहे."
३० कारण तू आपल्या भावाला ठार मारले आहेस आणि माझ्यापुढे कपट केले आहेस; मी तुला पाहत नाही व तुझी सर्व कृत्ये मला माहीत नाहीत, असे तू आपल्या मनात मानलेस.
३१ परंतु तू हे कृत्य केलेस आणि आपल्या भावाला विनाकारण ठार मारलेस, कारण तो तुझ्याशी बरोबर बोलला होता; आणि आता, म्हणून, ज्या भूमीने तुझ्या हातातून तुझ्या भावाचे रक्त घेण्यासाठी आपले तोंड उघडले आणि ज्यात तू त्याला पुरलेस, ती भूमी तुला शाप देवो.
३२ आणि असे होईल की, जेव्हा तू ती जमीन नांगरशील, तेव्हा ती तुला सुरुवातीप्रमाणे शक्ती देणार नाही, कारण जमीन काटे व कुसळे उगवेल आणि तू तुझ्या मृत्यूच्या दिवसापर्यंत पृथ्वीवर भटकत व हिंडत राहशील.
३३ आणि त्या वेळी काईन परमेश्वराच्या सान्निध्यातून, तो जेथे होता त्या ठिकाणाहून बाहेर पडला आणि तो व त्याचे सर्व सोबती एदेनच्या पूर्वेकडील प्रदेशात भटकू लागले.
३४ आणि त्या दिवसांत काईन आपल्या पत्नीशी संग करू लागला, आणि ती गर्भवती झाली व तिने एका मुलाला जन्म दिला, आणि त्याने त्याचे नाव हनोख ठेवले, आणि म्हणाला, त्या वेळी परमेश्वराने त्याला पृथ्वीवर विश्रांती व शांतता देण्यास सुरुवात केली.
३५ आणि त्याच वेळी काईनानेही एक शहर बांधायला सुरुवात केली; आणि त्याने ते शहर बांधले व आपल्या मुलाच्या नावावरून त्या शहराचे नाव एनोक ठेवले; कारण त्या दिवसांत परमेश्वराने त्याला पृथ्वीवर विश्रांती दिली होती आणि तो सुरुवातीप्रमाणे इकडे तिकडे फिरला नाही किंवा भटकला नाही.
३६ आणि एनोखला इराद जन्मला, आणि इरादला मेखुयाएल झाला आणि मेखुयाएलला मथुसाएल झाला.

प्रकरण २

१ आणि आदाम पृथ्वीवर राहिल्याच्या एकशे तीसव्या वर्षी, त्याने आपली पत्नी हव्वा हिच्याशी पुन्हा संबंध ठेवला, आणि ती गर्भवती झाली व तिने त्याच्यासारखा व त्याच्या प्रतिरूपात एका मुलाला जन्म दिला, आणि तिने त्याचे नाव सेथ ठेवले, आणि म्हणाली, कारण देवाने मला हाबेलच्या जागी दुसरा वंश नेमला आहे, कारण काईनने त्याला ठार मारले आहे.
२ आणि सेथ एकशे पाच वर्षे जगला आणि त्याला एक मुलगा झाला; आणि सेथने आपल्या मुलाचे नाव एनोश ठेवले, कारण त्या काळात मनुष्यपुत्रांची संख्या वाढू लागली आणि देवाविरुद्ध अपराध करून व बंड करून ते आपल्या जिवाला व अंतकरणाला दुख्ख देऊ लागले.
३ आणि हनोशच्या दिवसांतच मनुष्यपुत्रांनी देवाविरुद्ध बंड करणे व अपराध करणे चालू ठेवले, जेणेकरून त्यांच्यावरील परमेश्वराचा क्रोध वाढावा.
४ आणि मनुष्यपुत्र जाऊन दुसऱ्या देवांची सेवा करू लागले आणि ज्या परमेश्वराने त्यांना पृथ्वीवर निर्माण केले होते, त्याला ते विसरले. त्या दिवसांत मनुष्यपुत्रांनी पितळ व लोखंड, लाकूड व दगड यांच्या मूर्ती बनवल्या आणि त्यांना नमन करून त्यांची सेवा करू लागले.
५ आणि प्रत्येक मनुष्याने आपापला देव बनवला आणि ते त्याला नमन करू लागले; आणि हनोश व त्याच्या मुलांच्या काळात मनुष्याच्या पुत्रांनी परमेश्वराला सोडून दिले; आणि त्यांच्या कृत्यांमुळे व त्यांनी पृथ्वीवर केलेल्या घृणास्पद कृत्यांमुळे परमेश्वराचा क्रोध भडकला.
६ आणि परमेश्वराने गिहोन नदीच्या पाण्याने त्यांना बुडवले, आणि त्याने त्यांचा नाश केला व त्यांना भस्म केले, आणि त्याने पृथ्वीचा एक तृतीयांश भाग नष्ट केला, तरीही, मनुष्यपुत्र आपल्या दुष्ट मार्गांपासून वळले नाहीत, आणि परमेश्वराच्या दृष्टीने दुष्टाई करण्यासाठी त्यांचे हात अजूनही पसरलेले होते.
७ आणि त्या दिवसांत पृथ्वीवर पेरणीही होत नव्हती व कापणीही होत नव्हती; आणि माणसांना खायला अन्न नव्हते आणि त्या दिवसांत फार मोठा दुष्काळ पडला होता.
८ आणि त्या दिवसांत त्यांनी जमिनीत पेरलेले बी काटेरी झुडपे व काटेरी झुडपे बनले; कारण आदामच्या काळापासून पृथ्वीविषयी ही घोषणा होती, की आदामने प्रभूच्या समक्ष केलेल्या पापामुळे देवाने पृथ्वीला शाप दिला होता.
९ आणि जेव्हा माणसे देवाविरुद्ध बंड करत राहिली, त्याचा अपराध करत राहिली आणि आपले मार्ग भ्रष्ट करत राहिली, तेव्हा पृथ्वीदेखील भ्रष्ट झाली.
१० आणि हनोश नव्वद वर्षे जगला आणि त्याला कयन नावाचा मुलगा झाला;
११ आणि कयनन मोठा झाला आणि तो चाळीस वर्षांचा झाला, आणि तो ज्ञानी झाला आणि त्याला सर्व ज्ञानाचे ज्ञान व कौशल्य प्राप्त झाले, आणि तो सर्व मानवांवर राज्य करू लागला, आणि त्याने मानवांना ज्ञान व बुद्धीकडे नेले; कारण कयनन एक अतिशय ज्ञानी माणूस होता आणि त्याला सर्व ज्ञानाची समज होती, आणि आपल्या ज्ञानाने तो भुते व पिशाच्चांवर राज्य करत होता;
१२ आणि कयनाला त्याच्या ज्ञानाने माहीत होते की, पृथ्वीवर पाप केल्यामुळे देव मनुष्याच्या पुत्रांचा नाश करील आणि शेवटच्या दिवसांत परमेश्वर त्यांच्यावर जलप्रलयाचे पाणी आणेल.
१३ आणि त्या दिवसांत कयनाने, भविष्यात काय घडणार होते ते दगडाच्या पाट्यांवर लिहून आपल्या खजिन्यात ठेवले.
१४ आणि कयनन सर्व पृथ्वीवर राज्य करत होता, आणि त्याने मनुष्याच्या काही पुत्रांना देवाच्या सेवेसाठी वळवले.
१५ आणि जेव्हा कयनन सत्तर वर्षांचा झाला, तेव्हा त्याला तीन मुलगे आणि दोन मुली झाल्या.
१६ आणि ही कैनानच्या मुलांची नावे आहेत; ज्येष्ठ पुत्राचे नाव महलल्लेल, दुसऱ्याचे एनान, आणि तिसऱ्याचे मेरेद, आणि त्यांच्या बहिणी आदा व जिल्ला होत्या; ही कैनानची पाच मुले आहेत जी त्याला जन्मली.

१७ आणि मथुशेलचा मुलगा लामेक याचा कयनाशी विवाहसंबंध झाला, आणि त्याने त्याच्या दोन मुलींशी लग्न केले, आणि आदा गर्भवती झाली व तिने लामेकला एक मुलगा जन्म दिला, आणि तिने त्याचे नाव याबल ठेवले.
१८ आणि ती पुन्हा गर्भवती झाली व तिने एका मुलाला जन्म दिला आणि त्याचे नाव जुबाल ठेवले; आणि तिची बहीण जिल्ला त्या दिवसांत वांझ होती व तिला संतती नव्हती.
१९ कारण त्या दिवसांत मनुष्यपुत्रांनी देवाविरुद्ध अपराध करण्यास आणि पृथ्वीवर फलदायी होऊन वंशवृद्धी व्हावी या त्याच्या आज्ञेचे उल्लंघन करण्यास सुरुवात केली.
२० आणि काही लोकांनी आपल्या बायकांना वांझ करणारे पेय प्यायला दिले, यासाठी की त्यांचे शरीर सुडौल राहावे आणि त्यांचे सुंदर रूप नाहीसे होऊ नये.
२१ आणि जेव्हा माणसांच्या मुलांनी त्यांच्या काही बायकांना प्यायला दिले, तेव्हा जिल्ला त्यांच्याबरोबर प्याली.
२२ आणि ज्या स्त्रियांचे पती जिवंत होते, त्या विधवा झाल्यामुळे त्यांच्या दृष्टीने घृणास्पद दिसत होत्या, कारण त्या केवळ वांझ पुरुषांशीच संलग्न होत्या.
२३ आणि दिवसांच्या व वर्षांच्या शेवटी, जेव्हा जिल्ला वृद्ध झाली, तेव्हा परमेश्वराने तिचे गर्भाशय उघडले.
२४ आणि ती गर्भवती झाली व तिने एका मुलाला जन्म दिला आणि त्याचे नाव तुबल काईन ठेवले, आणि म्हणाली, "माझे शरीर सुकून गेल्यानंतर, मी त्याला सर्वशक्तिमान देवाकडून प्राप्त केले आहे."
२५ आणि ती पुन्हा गर्भवती झाली आणि तिने एका मुलीला जन्म दिला, आणि तिने तिचे नाव नामाह ठेवले, कारण ती म्हणाली, मी सुकून गेल्यानंतर मला सुख आणि आनंद मिळाला आहे.
२६ आणि लामेक वृद्ध व वयोवृद्ध होता, आणि त्याचे डोळे अधू झाले होते, त्यामुळे त्याला दिसत नव्हते, आणि त्याचा मुलगा तुबल काईन त्याला घेऊन जात होता. एके दिवशी लामेक शेतात गेला आणि त्याचा मुलगा तुबल काईन त्याच्याबरोबर होता. ते शेतातून चालत असताना, आदामचा मुलगा काईन त्यांच्या दिशेने पुढे आला; कारण लामेक खूप वृद्ध होता आणि त्याला फारसे दिसत नव्हते, आणि त्याचा मुलगा तुबल काईन खूप लहान होता.
२७ आणि तुबाल केनने आपल्या वडिलांना धनुष्य ओढायला सांगितले आणि बाणांनी त्यांनी अजून दूर असलेल्या केनवर वार केले आणि त्याला ठार मारले, कारण तो त्यांना पशूसारखा दिसला होता.
२८ आणि तो त्यांच्यापासून दूर असूनही बाण काईनाच्या शरीरात घुसले, आणि तो जमिनीवर कोसळून मरण पावला.
२९ आणि परमेश्वराने, काईनाने आपला भाऊ हाबेल याच्याशी केलेल्या दुष्टतेप्रमाणे, परमेश्वराच्या वचनानुसार त्याच्या दुष्कृत्याचा प्रतिशोध घेतला.
३० आणि असे झाले की, जेव्हा काईन मरण पावला, तेव्हा लामेक आणि तुबाल यांनी मारलेल्या जनावराला पाहण्यासाठी गेले; आणि त्यांनी पाहिले की, त्यांचा आजोबा काईन जमिनीवर मेलेला पडला होता.
३१ आणि हे केल्यामुळे लामेकला फार दुःख झाले आणि टाळ्या वाजवत त्याने आपल्या मुलाला मारले व त्याला ठार मारले.
३२ आणि लामेकने केलेले कृत्य त्याच्या बायकांनी ऐकले, आणि त्यांनी त्याला ठार मारण्याचा प्रयत्न केला.
३३ आणि त्या दिवसापासून लामेकच्या बायकांनी त्याचा द्वेष केला, कारण त्याने काईन व तुबाल काईन यांना ठार मारले होते आणि लामेकच्या बायका त्याच्यापासून वेगळ्या झाल्या होत्या व त्या दिवसांत त्यांनी त्याचे ऐकले नाही.
३४ आणि लामेक आपल्या बायकांकडे आला आणि त्याने या गोष्टीविषयी त्याचे म्हणणे ऐकण्यासाठी त्यांचा आग्रह धरला.
३५ आणि तो आपल्या पत्नी आदा व जिल्ला यांना म्हणाला, "हे लामेखच्या पत्नींनो, माझे ऐका, माझ्या शब्दांकडे लक्ष द्या; कारण आता तुम्ही असा समज करून घेतला आहे की, मी माझ्या जखमांनी एका माणसाला आणि माझ्या फटक्यांनी एका मुलाला, त्यांनी कोणताही हिंसाचार न करता ठार मारले; पण हे नक्कीच जाणून घ्या की मी म्हातारा व केस पांढरे झालेला आहे आणि वार्धक्यामुळे माझे डोळे जड झाले आहेत, आणि मी हे कृत्य अजाणतेपणी केले."
३६ आणि लामेकच्या बायकांनी या बाबतीत त्याचे ऐकले आणि आपले वडील आदाम यांच्या सल्ल्यानुसार त्या त्याच्याकडे परत गेल्या, परंतु त्या दिवसापासून त्यांना त्याच्यापासून मूलबाळ झाले नाही, कारण त्यांना माहीत होते की त्या दिवसांत मनुष्यांच्या पुत्रांवर देवाचा क्रोध वाढत होता, आणि त्यांच्या दुष्कृत्यांमुळे त्यांना जलप्रलयाच्या पाण्याने नष्ट करायचे होते.
३७ आणि कनानचा मुलगा महलल्लेल पासष्ट वर्षे जगला आणि त्याला यारेद नावाचा मुलगा झाला; आणि यारेद बासष्ट वर्षे जगला आणि त्याला एनोक नावाचा मुलगा झाला.

प्रकरण ३

१ आणि हनोख पासष्ट वर्षे जगला आणि त्याला मथुशेलाचा जन्म झाला; आणि मथुशेलाला जन्म दिल्यानंतर हनोख देवाबरोबर चालला, आणि त्याने परमेश्वराची सेवा केली, आणि माणसांच्या दुष्ट मार्गांचा तिरस्कार केला.
२ आणि हनोख परमेश्वराच्या शिकवणीत, ज्ञानात व समजुतीत मग्न होता; आणि तो शहाणपणाने मनुष्यांपासून दूर गेला व पुष्कळ दिवस त्यांच्यापासून लपून राहिला.
३ आणि अनेक वर्षे उलटल्यावर, तो प्रभूची सेवा करत असताना व आपल्या घरी त्याच्यासमोर प्रार्थना करत असताना, प्रभूच्या एका दूताने त्याला स्वर्गातून हाक मारून म्हटले, "मी येथे आहे."
४ आणि तो म्हणाला, ऊठ, आपल्या घरातून व आपण लपून बसलेल्या ठिकाणाहून बाहेर जा आणि मनुष्याच्या पुत्रांना दर्शन दे, म्हणजे देवाच्या मार्गात प्रवेश करण्यासाठी त्यांनी कोणता मार्ग अनुसरावा व कोणते कार्य करावे, हे तू त्यांना शिकवशील.
५ आणि हनोख परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे उठला आणि आपल्या घरातून, आपल्या जागेतून आणि ज्या खोलीत तो लपून बसला होता त्यातून बाहेर पडला; आणि तो मनुष्यांकडे गेला आणि त्यांना परमेश्वराचे मार्ग शिकवले आणि त्या वेळी त्याने मनुष्यांचे पुत्र एकत्र केले आणि त्यांना परमेश्वराच्या शिकवणीची ओळख करून दिली.
६ आणि त्याने मनुष्यवध होत असलेल्या सर्व ठिकाणी अशी घोषणा करण्याची आज्ञा दिली की, "ज्याला परमेश्वराचे मार्ग व त्याची चांगली कृत्ये जाणून घ्यायची आहेत, तो कोठे आहे? त्याने हनोखाकडे यावे."
७ आणि मग सर्व मानवजात त्याच्याकडे जमली, कारण ज्या सर्वांना ही गोष्ट हवी होती ते सर्व हनोखाकडे गेले होते, आणि

हनोख परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे मानवांवर राज्य करत होता, आणि ते येऊन त्याला नमन करून गेले आणि त्यांनी त्याचे वचन ऐकले.

८ आणि देवाचा आत्मा हनोखावर होता, आणि त्याने आपल्या सर्व माणसांना देवाचे ज्ञान व त्याचे मार्ग शिकवले; आणि मनुष्यपुत्र हनोखाच्या सर्व दिवसांत परमेश्वराची सेवा करत होते, आणि ते त्याचे ज्ञान ऐकण्यासाठी येत असत.

९ आणि मानवाचे सर्व राजे, आद्य आणि अंत्य, त्यांच्या सरदारांसहित व न्यायाधीशांसहित, जेव्हा त्यांनी हनोखच्या बुद्धिमत्तेविषयी ऐकले, तेव्हा ते त्याच्याकडे आले आणि त्यांनी त्याला नमन केले; आणि त्यांनी हनोखकडे त्यांच्यावर राज्य करण्याची मागणी केली, ज्याला त्याने संमती दिली.

१० आणि ते सर्व मिळून एकशे तीस राजे व सरदार जमले आणि त्यांनी हनोखला आपला राजा बनवले आणि ते सर्व त्याच्या अधिकाराखाली व आज्ञेखाली होते.

११ आणि हनोखने त्यांना ज्ञान, बुद्धी आणि परमेश्वराचे मार्ग शिकवले; आणि त्याने त्यांच्यामध्ये शांती प्रस्थापित केली, आणि हनोखच्या हयातीत पृथ्वीवर सर्वत्र शांती होती.

१२ आणि हनोख दोनशे त्रेचाळीस वर्षे मानवांवर राज्य करत होता, आणि त्याने आपल्या सर्व लोकांसोबत न्याय व नीतिमत्ता पाळली आणि त्यांना परमेश्वराच्या मार्गात चालवले.

१३ आणि हनोख, मथुशेला, एलीशा आणि एलीमेलेक या तीन पुत्रांची ही पिढी आहे; आणि मेल्का व नहमा या त्यांच्या बहिणी होत्या, आणि मथुशेला सत्त्याऐंशी वर्षे जगला व त्याला लामेक नावाचा मुलगा झाला.

१४ आणि लामेकच्या आयुष्याच्या छप्पन्नव्या वर्षी आदाम मरण पावला; त्याच्या मृत्यूसमयी तो नऊशे तीस वर्षांचा होता, आणि त्याच्या दोन मुलांनी, हनोख व त्याचा मुलगा मथुशेला यांच्यासह, देवाने त्यांना सांगितलेल्या गुहेत, राजांच्या दफनाप्रमाणे मोठ्या थाटामाटाने त्याचे दफन केले.

१५ आणि त्या ठिकाणी सर्व मानवांनी आदामामुळे मोठा शोक व रडगाणे केले; त्यामुळे आजपर्यंत मानवांमध्ये ही एक प्रथा बनली आहे.

१६ आणि ज्ञानवृक्षाचे फळ खाल्ल्यामुळे आदाम मरण पावला; परमेश्वर देवाने सांगितल्याप्रमाणे तो आणि त्याच्यानंतर त्याची मुलेही मरण पावली.

१७ आणि आदामच्या मृत्यूच्या वर्षी, जे हनोखच्या राजवटीचे दोनशे त्रेचाळीसावे वर्ष होते, त्या वेळी हनोखने प्रभूची सेवा करण्यासाठी मनुष्यांच्या पुत्रांपासून स्वतला वेगळे करण्याचा आणि पूर्वीप्रमाणेच गुप्त राहण्याचा निश्चय केला.

१८ आणि हनोखने तसेच केले, पण तो त्यांच्यापासून पूर्णपणे लपून राहिला नाही, तर तीन दिवस त्या माणसांपासून दूर राहिला आणि मग एका दिवसासाठी त्यांच्याकडे गेला.

१९ आणि तो आपल्या खोलीत होता त्या तीन दिवसांत, त्याने आपला देव परमेश्वर याची प्रार्थना केली व त्याची स्तुती केली; आणि ज्या दिवशी तो आपल्या प्रजेला भेटायला गेला, त्या दिवशी त्याने त्यांना परमेश्वराचे मार्ग शिकवले आणि त्यांनी त्याला परमेश्वराविषयी जे काही विचारले ते सर्व त्याने त्यांना सांगितले.

२० आणि तो बऱ्याच वर्षांपर्यंत असेच करत राहिला; त्यानंतर तो सहा दिवस लपून राहू लागला आणि सात दिवसांतून एकदा आपल्या लोकांना दिसू लागला; आणि त्यानंतर महिन्यातून एकदा, आणि मग वर्षातून एकदा, असे करत करत सर्व राजे, सरदार आणि मानवजात त्याला शोधू लागली आणि हनोखाचे मुख पुन्हा पाहण्याची व त्याचे वचन ऐकण्याची इच्छा करू लागली; परंतु ते तसे करू शकले नाहीत, कारण सर्व मानवजात हनोखाला फार घाबरत होती आणि त्याच्या चेहऱ्यावर असलेल्या दैवी दरारामुळे ते त्याच्याजवळ जाण्यास घाबरत होते; म्हणून शिक्षा होऊन आपला मृत्यू होईल या भीतीने कोणीही त्याच्याकडे पाहू शकत नव्हते.

२१ आणि सर्व राजे व सरदार यांनी मानवांना एकत्र जमवून हनोखाकडे येण्याचा निश्चय केला; कारण त्यांना वाटले की, जेव्हा तो त्यांच्यामध्ये प्रकट होईल, तेव्हा ते सर्व त्याच्याशी बोलू शकतील; आणि त्यांनी तसे केले.

२२ आणि तो दिवस आला जेव्हा हनोख बाहेर गेला आणि ते सर्व त्याच्याकडे जमले. हनोखने त्यांना परमेश्वराचे वचन सांगितले आणि त्याने त्यांना ज्ञान व बुद्धी शिकवली. ते त्याच्यापुढे नतमस्तक झाले आणि म्हणाले, "राजा जिवंत राहो! राजा जिवंत राहो!"

२३ आणि काही काळानंतर, जेव्हा राजे, सरदार आणि मानवजात हनोखाशी बोलत होते आणि हनोख त्यांना देवाचे मार्ग शिकवत होता, तेव्हा पाहा, परमेश्वराच्या एका दूताने स्वर्गातून हनोखाला बोलावले आणि त्याला स्वर्गात घेऊन जाण्याची इच्छा व्यक्त केली, जेणेकरून जसा त्याने पृथ्वीवर मानवांवर राज्य केले होते, तसाच त्याने तेथे देवाच्या पुत्रांवर राज्य करावे.

२४ जेव्हा हनोखने हे ऐकले, तेव्हा तो गेला आणि त्याने पृथ्वीवरील सर्व रहिवाशांना एकत्र केले आणि त्यांना ज्ञान व बुद्धी शिकवली आणि त्यांना दैवी सूचना दिल्या आणि तो त्यांना म्हणाला, मला स्वर्गात जाण्यास सांगितले आहे, म्हणून माझ्या जाण्याचा दिवस मला माहीत नाही.

२५ आणि आता मी तुम्हाला ज्ञान व बुद्धी शिकवीन आणि तुमच्यापासून दूर जाण्यापूर्वी, पृथ्वीवर कसे वागावे म्हणजे तुम्ही जिवंत राहाल, याबद्दल मार्गदर्शन करीन; आणि त्याने तसे केले.

२६ आणि त्याने त्यांना ज्ञान व बुद्धी शिकवली, त्यांना उपदेश दिला, त्यांना दोष दिला, पृथ्वीवर पाळण्यासाठी नियम व न्याय त्यांच्यापुढे ठेवले, त्यांच्यामध्ये शांती प्रस्थापित केली, त्यांना सार्वकालिक जीवन शिकवले आणि काही काळ त्यांच्यासोबत राहून त्यांना ह्या सर्व गोष्टी शिकवल्या.

२७ आणि त्या वेळी मनुष्यपुत्र हनोखाबरोबर होते, आणि हनोख त्यांच्याशी बोलत होता, आणि त्यांनी आपले डोळे वर केले, तेव्हा आकाशातून एका मोठ्या घोड्याचे प्रतिरूप खाली उतरले आणि तो घोडा हवेत चालाऊ चालला;

२८ आणि त्यांनी जे पाहिले होते ते हनोखला सांगितले, आणि हनोख त्यांना म्हणाला, "माझ्यामुळेच हा घोडा पृथ्वीवर उतरला आहे; माझी तुमच्यापासून दूर जाण्याची वेळ आली आहे आणि मी तुम्हाला पुन्हा दिसणार नाही."

२९ आणि त्याच वेळी घोडा खाली उतरून हनोखासमोर उभा राहिला आणि हनोखाजवळ असलेल्या सर्व मनुष्यपुत्रांनी त्याला पाहिले.

३० मग हनोखाने पुन्हा घोषणा करायला लावली, की "जो मनुष्य आपला देव परमेश्वर याचे मार्ग जाणून घेण्यास उत्सुक आहे, तो कोठे आहे? त्याला आपल्यापासून दूर नेण्यापूर्वी, त्याने आजच हनोखाकडे यावे."

३१ आणि त्या दिवशी सर्व मानवजात एकत्र जमून एनोखाकडे आली; आणि पृथ्वीवरील सर्व राजे त्यांच्या सरदारांसह व

सल्लागारांसह त्या दिवशी त्याच्यासोबत राहिले; आणि मग एनोखाने मानवांना ज्ञान व बुद्धी शिकवली आणि त्यांना ईश्वरीय उपदेश दिला; आणि त्याने त्यांना आयुष्यभर परमेश्वराची सेवा करण्यास व त्याच्या मार्गांवर चालण्यास सांगितले, आणि त्याने त्यांच्यामध्ये शांती प्रस्थापित करणे चालू ठेवले.

३२ आणि यानंतर तो उठून घोड्यावर स्वार झाला; आणि तो निघाला आणि सर्व मानवजात, सुमारे आठ लाख माणसे, त्याच्यामागे गेली; आणि ते त्याच्याबरोबर एक दिवसाचा प्रवास करून गेले.

३३ आणि दुसऱ्या दिवशी तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही आपापल्या तंबूंमध्ये परत जा. तुम्ही का जात आहात? कदाचित तुम्ही मराल." आणि त्यांच्यापैकी काही जण त्याच्यापासून निघून गेले, आणि जे राहिले ते त्याच्याबरोबर सहा दिवसांचा प्रवास करून गेले; आणि हनोख त्यांना दररोज म्हणत असे, "तुम्ही आपापल्या तंबूंमध्ये परत जा, नाहीतर तुम्ही मराल." परंतु ते परत जाण्यास तयार नव्हते, आणि ते त्याच्याबरोबर गेले.

३४ आणि सहाव्या दिवशी त्यांच्यापैकी काही जण मागे राहिले आणि त्याला चिकटून राहिले; ते त्याला म्हणाले, "तू जेथे जाशील तेथे आम्ही तुझ्याबरोबर येऊ; परमेश्वराची शपथ, केवळ मृत्यूच आम्हाला वेगळे करू शकेल."

३५ आणि त्यांनी त्याच्याबरोबर जाण्यासाठी इतका आग्रह धरला की, त्याने त्यांच्याशी बोलणे बंद केले; आणि ते त्याच्यामागे गेले व परत आले नाहीत;

३६ आणि जेव्हा राजे परत आले, तेव्हा हनोखाबरोबर गेलेल्यांपैकी किती माणसे शिल्लक राहिली आहेत हे जाणून घेण्यासाठी त्यांनी जनगणना करवून घेतली; आणि सातव्या दिवशी हनोख अग्निमय घोडे व रथांसह वावटळीत स्वर्गात चढून गेला.

३७ आणि आठव्या दिवशी, हनोखबरोबर असलेल्या सर्व राजांनी, ज्या ठिकाणाहून तो स्वर्गात गेला होता, त्या ठिकाणाहून त्याच्याबरोबर असलेल्या माणसांना परत बोलावण्यासाठी निरोप पाठवला.

३८ आणि ते सर्व राजे त्या ठिकाणी गेले आणि त्यांनी पाहिले की तेथील जमीन बर्फाने भरलेली होती आणि त्या बर्फावर बर्फाचे मोठे दगड होते. तेव्हा एक जण दुसऱ्याला म्हणाला, "चला, आपण बर्फ फोडून पाहूया. कदाचित हनोखाबरोबर राहिलेले लोक मेले असतील आणि आता बर्फाच्या दगडांखाली असतील." त्यांनी त्याचा शोध घेतला, पण तो त्यांना सापडला नाही, कारण तो स्वर्गात निघून गेला होता.

प्रकरण ४

१ आणि हनोख पृथ्वीवर जगला ती सर्व तीनशे पासष्ट वर्षे होती.

२ आणि जेव्हा हनोख स्वर्गात गेला, तेव्हा पृथ्वीवरील सर्व राजे उठले आणि त्यांनी त्याचा मुलगा मथुशेला याला घेऊन त्याचा अभिषेक केला, आणि त्याच्या वडिलांच्या जागी त्याला आपल्यावर राज्य करायला लावले.

३ आणि मथुशेलाने, त्याचा पिता हनोख याने त्याला शिकवल्याप्रमाणे, देवाच्या दृष्टीने सरळ मार्गाने वागला; आणि त्यानेही आयुष्यभर मनुष्याच्या पुत्रांना ज्ञान, बुद्धी आणि देवाचे भय शिकवले; आणि तो चांगल्या मार्गापासून उजवीकडे किंवा डावीकडे वळला नाही.

४ परंतु मथुशेलाच्या शेवटच्या दिवसांत, मनुष्यपुत्र परमेश्वरापासून दूर झाले, त्यांनी पृथ्वीला भ्रष्ट केले, त्यांनी एकमेकांना लुटले व ओरबाडले, आणि त्यांनी देवाविरुद्ध बंड केले व त्यांनी अपराध केले, आणि त्यांनी आपले मार्ग भ्रष्ट केले, आणि त्यांनी मथुशेलाचे ऐकले नाही, उलट त्याच्याविरुद्ध बंड केले.

५ आणि परमेश्वर त्यांच्यावर अतिशय क्रोधित झाला आणि त्या दिवसांत परमेश्वराने बी नष्ट करणे सुरूच ठेवले, त्यामुळे पृथ्वीवर पेरणी व कापणी असे काहीही झाले नाही.

६ कारण, जेव्हा त्यांनी आपल्या उदरनिर्वाहासाठी अन्न मिळावे म्हणून जमीन पेरली, तेव्हा पाहा, त्यांनी न पेरलेले काटे व कुसळे उगवले.

७ तरीही मनुष्य आपल्या दुष्ट मार्गांपासून वळला नाही, आणि देवाच्या दृष्टीने दुष्टाई करण्यासाठी त्याचे हात अजूनही पसरलेले होते, आणि त्याने आपल्या दुष्ट मार्गांनी परमेश्वराला चिथावले, आणि परमेश्वर फार क्रोधित झाला, आणि मनुष्याला निर्माण केल्याचा त्याला पश्चात्ताप झाला.

८ आणि त्याने त्यांना नष्ट करून समूळ नष्ट करण्याचा विचार केला आणि तसे केलेही.

९ त्या दिवसांत, मथुशेलाचा मुलगा लामेक एकशे साठ वर्षांचा होता, तेव्हा आदामचा मुलगा सेथ मरण पावला.

१० आणि शेथ एकूण नऊशे बारा वर्षे जगला आणि तो मरण पावला.

११ आणि लामेक एकशे ऐंशी वर्षांचा होता, तेव्हा त्याने आपला मामा हनोख याचा मुलगा एलीशा याची मुलगी अश्मुआ हिच्याशी विवाह केला आणि ती गर्भवती झाली.

१२ आणि त्या वेळी माणसांनी जमीन पेरली आणि थोडे अन्न पिकले, तरी माणसे आपल्या दुष्ट मार्गांपासून वळली नाहीत आणि त्यांनी देवाविरुद्ध अपराध व बंड केले.

१३ आणि त्या वेळी, वर्षाच्या चक्राच्या वेळी, लामेकची पत्नी गर्भवती झाली आणि तिने त्याला एका मुलाला जन्म दिला.

१४ आणि मथुशेलाने त्याचे नाव नोहा ठेवले आणि म्हणाला, "त्याच्या दिवसांत पृथ्वी स्थिर व नाशापासून मुक्त होती," आणि त्याचा बाप लामेक याने त्याचे नाव मनाखेम ठेवले आणि म्हणाला, "देवाने शाप दिलेल्या पृथ्वीवरील आमच्या कामात व दुःखमय श्रमात हा आम्हाला धीर देईल."

१५ आणि ते मूल मोठे झाले व त्याचे दूध सुटले; आणि तो देवाशी निष्कलंक व सरळमार्गी असा आपला बाप मथुशेलाच्या मार्गाला लागला.

१६ आणि त्या दिवसांत पृथ्वीवर मानवांची संख्या वाढत गेली आणि ते पुत्र-पुत्रींसहित वाढत गेले, तेव्हा ते सर्व परमेश्वराच्या मार्गापासून दूर गेले; त्यांनी एकमेकांना आपली दुष्ट कृत्ये शिकवली आणि ते परमेश्वराविरुद्ध पाप करत राहिले.

१७ आणि प्रत्येक जणाने स्वतःसाठी एक देव बनवला आणि त्यांनी आपल्या शेजाऱ्याला व नातेवाईकाला लुटले व त्यांची लूट केली; त्यांनी पृथ्वीला भ्रष्ट केले आणि पृथ्वी हिंसाचाराने भरून गेली.

१८ आणि त्यांचे न्यायाधीश व शासक माणसांच्या कन्यांकडे गेले आणि आपल्या इच्छेनुसार त्यांच्या बायकांना त्यांच्या पतींपासून बळजबरीने काढून घेतले; आणि त्या दिवसांत माणसांच्या पुत्रांनी पृथ्वीवरील गुरेढोरे, रानातील पशू व आकाशातील पक्षी घेतले आणि परमेश्वराला चिथावणी देण्यासाठी एका प्रजातीच्या प्राण्यांना दुसऱ्या प्रजातीच्या प्राण्यांसोबत मिसळायला शिकवले; आणि देवाने संपूर्ण पृथ्वी पाहिली, आणि ती भ्रष्ट झाली होती, कारण सर्व

देहाने, सर्व माणसांनी व सर्व प्राण्यांनी, पृथ्वीवरील आपले मार्ग भ्रष्ट केले होते.
१९ आणि परमेश्वर म्हणाला, मी निर्माण केलेल्या मनुष्याला पृथ्वीच्या पाठीवरून, इतकेच नव्हे तर मनुष्यापासून आकाशातील पक्ष्यांपर्यंत, तसेच गुरेढोरे व रानातील पशूंनाही नाहीसे करीन; कारण त्यांना निर्माण केल्याचा मला पश्चात्ताप होत आहे.
२० आणि जे सर्व मनुष्य परमेश्वराच्या मार्गात चालत होते, ते परमेश्वराने मनुष्यावर जे संकट आणले होते ते आणण्यापूर्वीच त्या दिवसांत मरण पावले; कारण हे परमेश्वराकडून होते, की परमेश्वराने मनुष्याच्या पुत्रांविषयी जे संकट सांगितले होते ते त्यांनी पाहू नये.
२१ आणि नोहाला परमेश्वराच्या दृष्टीने कृपा प्राप्त झाली, आणि परमेश्वराने त्याला व त्याच्या मुलांना निवडले, जेणेकरून तो संपूर्ण पृथ्वीवर त्यांच्यापासून वंश वाढवेल.

प्रकरण ५

१ आणि नोहाच्या आयुष्याच्या चौऱ्याऐंशीव्या वर्षी, शेथचा मुलगा हनोख मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी तो नऊशे पाच वर्षांचा होता.
२ आणि नोहाच्या आयुष्याच्या एकशे एकोणऐंशीव्या वर्षी, एनोशचा मुलगा कयन मरण पावला; कयनाचे आयुष्य नऊशे दहा वर्षे होते आणि तो मरण पावला.
३ आणि नोहाच्या आयुष्याच्या दोनशे चौतीसाव्या वर्षी, कयनाचा मुलगा महलल्लेल मरण पावला; महलल्लेलचे आयुष्य आठशे पंच्याण्णव वर्षे होते आणि तो मरण पावला.
४ आणि त्या दिवसांत, नोहाच्या आयुष्याच्या तीनशे छत्तीसव्या वर्षी, महलल्लेलचा मुलगा यारेद मरण पावला; आणि यारेदचे एकूण आयुष्य नऊशे बासष्ट वर्षे होते, आणि तो मरण पावला.
५ आणि जे कोणी प्रभूचे अनुयायी होते, ते सर्व त्या दिवसांत मरण पावले; देवाने पृथ्वीवर जे दुष्ट कृत्य करणार असल्याचे जाहीर केले होते, ते पाहण्यापूर्वीच.
६ आणि बरीच वर्षे लोटल्यानंतर, नोहाच्या आयुष्याच्या चारशे ऐंशीव्या वर्षी, जेव्हा परमेश्वराचे अनुसरण करणारे सर्व पुरुष मानववंशातून नाहीसे झाले आणि केवळ मथुशेलाच शिल्लक राहिला, तेव्हा देवाने नोहा व मथुशेला यांना सांगितले,
७ तुम्ही बोला आणि मनुष्याच्या पुत्रांना जाहीर करा की, परमेश्वर असे म्हणतो, 'तुम्ही आपल्या दुष्ट मार्गांपासून परत फिरा आणि आपली कृत्ये सोडून द्या, म्हणजे परमेश्वराने तुमच्यावर जे संकट आणण्याचे जाहीर केले होते, त्याबद्दल तो पश्चात्ताप करील, आणि ते घडणार नाही.'
८ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, मी तुम्हाला एकशे वीस वर्षांचा कालावधी देतो; जर तुम्ही माझ्याकडे वळाल आणि तुमचे दुष्ट मार्ग सोडाल, तर मीही तुम्हाला सांगितलेल्या दुष्टतेपासून दूर होईन आणि ती अस्तित्वात राहणार नाही, असे परमेश्वर म्हणतो.
९ आणि नोहा व मथुशेला दिवसेंदिवस मनुष्यांच्या पुत्रांना परमेश्वराचे सर्व शब्द सांगत, त्यांच्याशी सतत बोलत असत.
१० परंतु माणसांनी त्यांचे ऐकले नाही, त्यांच्या शब्दांकडे कान दिले नाहीत आणि ते हट्टी होते.
११ आणि परमेश्वराने त्यांना एकशे वीस वर्षांचा कालावधी दिला आणि म्हटले, "जर ते परत आले, तर देव त्या दुष्कृत्याबद्दल पश्चात्ताप करील, म्हणजे पृथ्वीचा नाश होणार नाही."
१२ लामेकचा मुलगा नोहाने त्या दिवसांत संततीसाठी पत्नी स्वीकारणे टाळले, कारण तो म्हणाला, "आता देव नक्कीच पृथ्वीचा नाश करणार आहे, मग मी संतती का जन्माला घालू?"
१३ आणि नोहा एक नीतिमान मनुष्य होता, तो त्याच्या पिढीत निर्दोष होता, आणि परमेश्वराने पृथ्वीवर त्याच्या संततीतून वंश वाढवण्यासाठी त्याची निवड केली.
१४ आणि परमेश्वर नोहाला म्हणाला, "तू पत्नी स्वीकार आणि संतती निर्माण कर, कारण या पिढीत तू माझ्या दृष्टीने नीतिमान आहेस हे मी पाहिले आहे."
१५ आणि तू पृथ्वीच्या मध्यभागी वंश वाढवशील, आणि तुझी मुले तुझ्याबरोबर असतील; आणि नोहाने जाऊन पत्नी केली, आणि त्याने हनोखची मुलगी नामाह हिला निवडले, आणि ती पाचशे ऐंशी वर्षांची होती.
१६ आणि जेव्हा नोहाने नामाशी लग्न केले, तेव्हा तो चारशे अठ्ठ्याण्णव वर्षांचा होता.
१७ आणि नामाह गर्भवती झाली व तिने एका मुलाला जन्म दिला, आणि त्याने त्याचे नाव याफेथ ठेवले, ती म्हणाली, 'देवाने मला पृथ्वीवर वाढवले आहे.' आणि ती पुन्हा गर्भवती झाली व तिने एका मुलाला जन्म दिला, आणि त्याने त्याचे नाव शेम ठेवले, ती म्हणाली, 'देवाने मला पृथ्वीच्या मध्यभागी वंश वाढवण्यासाठी अवशेष बनवले आहे.'
१८ आणि जेव्हा नामाने शेमला जन्म दिला तेव्हा नोहा पाचशे दोन वर्षांचा होता, आणि ती मुले मोठी झाली व त्यांचे वडील मथुशेला आणि नोहा यांनी त्यांना शिकवलेल्या सर्व गोष्टींमध्ये परमेश्वराच्या मार्गावर चालू लागली.
१९ आणि नोहाचा बाप लामेक त्या दिवसांत मरण पावला; तरी खरोखरच तो पूर्ण मनाने आपल्या बापाच्या मार्गांसारखा चालला नाही, आणि नोहाच्या आयुष्याच्या एकशे पंच्याण्णवव्या वर्षी तो मरण पावला.
२० आणि लामेकचे एकूण आयुष्य सातशे सत्तर वर्षे होते, आणि तो मरण पावला.
२१ आणि जे सर्व मानवपुत्र परमेश्वराला ओळखत होते, ते परमेश्वराने त्यांच्यावर संकट आणण्यापूर्वीच त्या वर्षी मरण पावले; कारण परमेश्वराची इच्छा होती की त्यांनी मरावे, यासाठी की देवाने जसे घोषित केले होते, त्याप्रमाणे तो त्यांच्या भावांवर व नातेवाईकांवर जे संकट आणणार होता, ते त्यांनी पाहू नये.
२२ त्या वेळी परमेश्वर नोहा व मथुशेला यांना म्हणाला, "उठून उभे राहा आणि त्या दिवसांत मी तुम्हाला सांगितलेले सर्व शब्द मनुष्याच्या पुत्रांना जाहीर करा, कदाचित ते आपल्या दुष्ट मार्गांपासून वळतील आणि मग मी त्या दुष्टतेबद्दल पश्चात्ताप करीन व ती पुन्हा आणणार नाही."
२३ आणि नोहा व मथुशेला बाहेर उभे राहिले आणि देवाने त्यांच्याविषयी जे काही सांगितले होते, ते सर्व त्यांनी माणसांच्या कानावर घातले.
२४ परंतु मनुष्याच्या पुत्रांनी ऐकले नाही, आणि त्यांच्या सर्व वक्तव्यांकडे त्यांनी कानही लावले नाहीत.
२५ आणि यानंतरच परमेश्वर नोहाला म्हणाला, "त्यांच्या दुष्ट कृत्यांमुळे सर्व प्राण्यांचा शेवट माझ्यासमोर आला आहे, आणि पाहा, मी पृथ्वीचा नाश करीन."
२६ आणि तू गोफर लाकूड घे आणि एका विशिष्ट ठिकाणी जाऊन एक मोठा कोश तयार कर आणि तो त्या जागी ठेव.

२७ आणि तू ते असे बनवशील; त्याची लांबी तीनशे हात, रुंदी पन्नास हात आणि उंची तीस हात असेल.
२८ आणि तू स्वतःसाठी एक दरवाजा तयार कर, जो बाजूने उघडा असेल, आणि वरून एक हातभर बंद कर, आणि त्याला आतून व बाहेरून डांबराने लिंपून घे.
२९ आणि पाहा, मी पृथ्वीवर जलाचा महापूर आणीन, आणि सर्व प्राणीजगत नष्ट होईल; आकाशाखालून पृथ्वीवरील सर्व काही नाहीसे होईल.
३० आणि तू व तुझे कुटुंब जाऊन सर्व सजीवांच्या दोन-दोन जोड्या, नर व मादी, गोळा करून तारवात आणाव्यात, म्हणजे पृथ्वीवर त्यांच्यापासून वंशवृद्धी करता येईल.
३१ आणि सर्व प्राणी जे अन्न खातात ते सर्व गोळा कर, म्हणजे तुझ्यासाठी आणि त्यांच्यासाठीही अन्न शिल्लक राहील.
३२ आणि तू आपल्या मुलांसाठी माणसांच्या मुलींमधून तीन कुमारिका निवडशील आणि त्या तुझ्या मुलांच्या पत्नी होतील.
३३ आणि नोहा उठला आणि देवाने त्याला आज्ञा दिलेल्या ठिकाणी त्याने तारू बांधले, आणि नोहाने देवाने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे केले.
३४ आपल्या पाचशे पंच्याण्णवव्या वर्षी नोहाने तारू बांधायला सुरुवात केली आणि परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे त्याने पाच वर्षांत तारू बांधले.
३५ मग परमेश्वराने नोहाला आज्ञा केल्याप्रमाणे, नोहाने मथुशेलाचा मुलगा एलीयाकीम याच्या तीन मुलींना आपल्या मुलांसाठी पत्नी म्हणून घेतले.
३६ आणि त्याच वेळी हनोखचा मुलगा मथुशेला मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी तो नऊशे साठ वर्षांचा होता.

प्रकरण ६

१ त्या वेळी, मथुशेलाच्या मृत्यूनंतर, परमेश्वर नोहाला म्हणाला, "तू आपल्या कुटुंबासह तारवात जा; पाहा, मी पृथ्वीवरील सर्व प्राणी, रानातील पशू आणि आकाशातील पक्षी यांना तुझ्याभोवती गोळा करीन, आणि ते सर्व येऊन तारवाला वेढा घालतील."
२ आणि तू जाऊन तारवाच्या दारांशी बसावेस, आणि सर्व पशू, जनावरे व पक्षी तुझ्यासमोर एकत्र जमतील आणि त्यांच्यापैकी जे तुझ्यासमोर येऊन बसतील, त्यांना तू घेऊन तुझ्या मुलांच्या हाती सोपवावेस, जे त्यांना तारवात आणतील, आणि जे सर्व तुझ्यासमोर उभे राहतील, त्यांना तू सोडून द्यावेस.
३ आणि दुसऱ्या दिवशी परमेश्वराने हे घडवून आणले, आणि प्राणी, पशू व पक्षी मोठ्या संख्येने येऊन त्यांनी कराराच्या कोशाला वेढा घातला.
४ आणि नोहा जाऊन तारवाच्या दाराशी बसला आणि त्याच्यासमोर बसलेल्या सर्व प्राण्यांना त्याने तारवात घेतले, आणि जे त्याच्यासमोर उभे होते त्या सर्वांना त्याने पृथ्वीवरच सोडले.
५ आणि एक सिंहिण आपल्या दोन पिलांसह, एक नर आणि एक मादी, आली आणि ती तिन्ही नोहासमोर बसली. मग त्या दोन पिलांनी सिंहिणीवर हल्ला करून तिला मारले आणि तिला आपल्या जागेवरून पळवून लावले. ती निघून गेली आणि ती पिले आपापल्या जागी परत जाऊन नोहासमोर जमिनीवर बसली.
६ आणि ती सिंहिण पळून गेली आणि सिंहांच्या जागी जाऊन उभी राहिली.
७ आणि नोहाने हे पाहिले, आणि त्याला फार आश्चर्य वाटले; म्हणून तो उठला आणि त्याने त्या दोन बछड्यांना घेऊन जहाजात आणले.
८ आणि नोहाने पृथ्वीवरील सर्व सजीवांना तारवात आणले, त्यामुळे नोहाने ज्यांना तारवात आणले त्यांच्याशिवाय कोणीही शिल्लक राहिले नाही.
९ नोहासोबत जहाजात दोन-दोन आले, परंतु देवाने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे, त्याने शुद्ध जनावरे व शुद्ध पक्षी यांमधून सात जोड्या आणल्या.
१० आणि सर्व प्राणी, पशू आणि पक्षी तेथेच होते आणि त्यांनी तारवाला सर्व बाजूंनी वेढा घातला होता आणि सात दिवसांनंतरही पाऊस पडला नव्हता.
११ आणि त्या दिवशी, परमेश्वराने संपूर्ण पृथ्वीला हादरवले, सूर्य अंधारला, जगाचा पाया हादरला, संपूर्ण पृथ्वी जोरदारपणे हलली, वीज चमकली, मेघगर्जना झाली आणि पृथ्वीवरील सर्व झरे असे फुटले की, जे पूर्वी रहिवाशांना माहीत नव्हते; आणि देवाने हे महान कृत्य मनुष्याच्या पुत्रांना भयभीत करण्यासाठी केले, जेणेकरून पृथ्वीवर पुन्हा कधीही दुष्टाई होऊ नये.
१२ तरीही मनुष्य आपल्या दुष्ट मार्गांपासून परत फिरला नाही आणि त्या वेळी त्याने परमेश्वराचा क्रोध वाढवला आणि या सर्वांकडे आपले मन वळवलेही नाही.
१३ आणि सात दिवसांच्या अखेरीस, नोहाच्या आयुष्याच्या सहाशेव्या वर्षी, जलप्रलयाचे पाणी पृथ्वीवर आले होते.
१४ आणि समुद्रधुनीचे सर्व झरे फुटले, आकाशाची दारे उघडली गेली आणि चाळीस दिवस व चाळीस रात्री पृथ्वीवर पाऊस पडत होता.
१५ आणि महापुराच्या पाण्यामुळे नोहा, त्याचे कुटुंब आणि त्याच्याबरोबर असलेले सर्व प्राणी जहाजात आले आणि परमेश्वराने त्याला आत बंद केले.
१६ आणि पृथ्वीवर उरलेले सर्व मानवजात पावसामुळे आलेल्या त्रासामुळे थकून गेली, कारण पृथ्वीवर पाणी अधिकच जोराने कोसळत होते आणि पशू व हिंस्र प्राणी अजूनही तारवाला वेढून होते.
१७ आणि सुमारे सात लाख स्त्री-पुरुष एकत्र जमले आणि ते नोहाकडे तारवापाशी आले.
१८ आणि त्यांनी नोहाला हाक मारून म्हटले, "आमच्यासाठी दार उघड म्हणजे आम्ही तारवातून तुझ्याकडे येऊ; नाहीतर आमचा मृत्यू का व्हावा?"
१९ आणि नोहाने तारवातून मोठ्या आवाजात त्यांना उत्तर दिले, "तुम्ही सर्वांनी परमेश्वराविरुद्ध बंड केले नाही का, आणि तो अस्तित्वात नाही असे म्हटले नाही का? आणि म्हणूनच परमेश्वराने तुमचा नाश करण्यासाठी व पृथ्वीच्या पाठीवरून तुम्हाला काढून टाकण्यासाठी तुमच्यावर हे संकट आणले आहे."
२० हीच ती गोष्ट नाही का, जी मी तुम्हाला एकशे वीस वर्षांपूर्वी सांगितली होती, आणि तुम्ही परमेश्वराचे ऐकले नाही, आणि आता तुम्हाला पृथ्वीवर राहण्याची इच्छा आहे?
२१ आणि ते नोहाला म्हणाले, "आम्ही परमेश्वराकडे परत जाण्यास तयार आहोत; फक्त आमच्यासाठी दरवाजा उघडा म्हणजे आम्ही जगू आणि मरणार नाही."
२२ तेव्हा नोहाने त्यांना उत्तर दिले, "पाहा, आता तुमच्या जिवाचे दुःख तुमच्या लक्षात आले आहे, आणि तुम्हाला परमेश्वराकडे परत

जायचे आहे; मग परमेश्वराने तुम्हाला नेमून दिलेल्या या एकशे वीस वर्षांच्या काळात तुम्ही परत का गेला नाहीत?"
२३ परंतु आता तुम्ही तुमच्या जिवाच्या त्रासांमुळे मला हे सांगायला आला आहात, आताही परमेश्वर तुमचे ऐकणार नाही, आणि आजच्या दिवशी तो तुमच्याकडे लक्षही देणार नाही, त्यामुळे आता तुमच्या इच्छा पूर्ण होणार नाहीत.
२४ आणि पावसामुळे मनुष्यपुत्र कराराच्या कोशात शिरण्यासाठी जवळ आले, कारण त्यांना आपल्यावर पडणारा पाऊस सहन होत नव्हता.
२५ आणि परमेश्वराने कराराच्या कोशाभोवती असलेले सर्व पशू व जनावरे पाठवली. तेव्हा त्या पशूंनी त्यांच्यावर मात करून त्यांना त्या ठिकाणाहून हाकलून दिले आणि प्रत्येक जण आपापल्या मार्गाने निघून गेला; आणि ते पुन्हा पृथ्वीवर पांगले.
२६ आणि पृथ्वीवर पाऊस पडतच होता, आणि तो चाळीस दिवस व चाळीस रात्री पडत राहिला, आणि पृथ्वीवर पाणी मोठ्या प्रमाणात वाढले; आणि पृथ्वीवर किंवा पाण्यात असलेले सर्व प्राणी, मग ते मनुष्य, प्राणी, पशू, सरपटणारे प्राणी किंवा आकाशातील पक्षी असोत, मरण पावले, आणि केवळ नोहा व तारवात त्याचे सोबतीच शिल्लक राहिले.
२७ आणि पाणी वाढले आणि पृथ्वीवर ते खूप वाढले, आणि त्यांनी तारू उचलले आणि ते पृथ्वीवरून वर उचलले गेले.
२८ आणि ती तारू पाण्यावर तरंगत होती आणि ती पाण्यावर इतकी हेलकावे खात होती की, तिच्यातील सर्व जीव कढईतील खिचडीप्रमाणे गरगरत होते.
२९ आणि तारवातील सर्व सजीवांना मोठी चिंता वाटू लागली आणि तारू फुटणारच होते.
३० आणि तारवातील सर्व प्राणी घाबरले होते, आणि सिंह गर्जना करू लागले, बैल हंबरू लागले, आणि लांडगे ओरडू लागले, आणि तारवातील प्रत्येक प्राणी आपापल्या भाषेत बोलू लागला व विलाप करू लागला, त्यामुळे त्यांचे आवाज दूरवर ऐकू जाऊ लागले, आणि नोहा व त्याचे पुत्र आपल्या संकटांत आक्रोश करू लागले व रडू लागले; आपण मृत्यूच्या दाराशी पोहोचलो आहोत, अशी त्यांना मोठी भीती वाटली.
३१ आणि नोहाने परमेश्वराकडे प्रार्थना केली आणि याविषयी त्याला आर्ततेने म्हणाला, "हे परमेश्वरा, आम्हाला मदत कर, कारण आमच्यावर आलेल्या या संकटाला सहन करण्याची शक्ती आमच्यात नाही; पाण्याच्या लाटांनी आम्हाला घेरले आहे, घातक प्रवाहाने आम्हाला भयभीत केले आहे, मृत्यूचे सापळे आमच्यासमोर आले आहेत; हे परमेश्वरा, आम्हाला उत्तर दे, आम्हाला उत्तर दे, आमच्यावर तुझा चेहरा उजळव आणि आमच्यावर कृपा कर, आमची सुटका कर आणि आम्हाला सोडव."
३२ आणि परमेश्वराने नोहाचे बोलणे ऐकले आणि त्याची आठवण केली.
३३ आणि पृथ्वीवरून वारा वाहिला, पाणी शांत झाले आणि तारू स्थिरावले.
३४ आणि समुद्रझऱ्यांचे झरे व आकाशाची दारे बंद झाली आणि आकाशातून पडणारा पाऊस थांबला.
३५ आणि त्या दिवसांत पाणी ओसरले आणि तारू अरारात पर्वतांवर स्थिरावले.
३६ मग नोहाने तारवाच्या खिडक्या उघडल्या आणि त्या वेळीही नोहा परमेश्वराला हाक मारून म्हणाला, "हे परमेश्वरा, ज्याने पृथ्वी, आकाश आणि त्यातील सर्व काही निर्माण केले, आमच्या जिवांना या बंदिवासातून आणि ज्या तुरुंगात तू आम्हाला ठेवले आहेस, त्यातून बाहेर काढ; कारण मी उसासे टाकून फार थकलो आहे."
३७ आणि परमेश्वराने नोहाचे म्हणणे ऐकले आणि त्याला म्हणाला, "जेव्हा तुझे एक वर्ष पूर्ण होईल, तेव्हा तू बाहेर पडशील."
३८ आणि वर्षाच्या एका चक्राच्या वेळी, जेव्हा नोहाच्या तारवातील वास्तव्याला एक पूर्ण वर्ष पूर्ण झाले, तेव्हा पृथ्वीवरून पाणी आटले आणि नोहाने तारवाचे आवरण काढून टाकले.
३९ त्या वेळी, दुसऱ्या महिन्याच्या सत्ताविसाव्या दिवशी, पृथ्वी कोरडी होती, परंतु परमेश्वराने त्यांना सांगेपर्यंत नोहा व त्याचे पुत्र आणि त्याच्याबरोबर असलेले इतर जण तारवातून बाहेर पडले नाहीत.
४० आणि ज्या दिवशी परमेश्वराने त्यांना बाहेर जाण्यास सांगितले, तेव्हा ते सर्वजण तारवातून बाहेर गेले.
४१ आणि ते सर्व आपापल्या मार्गाने व आपापल्या जागी परत गेले आणि नोहा व त्याचे पुत्र देवाने त्यांना सांगितलेल्या देशात राहिले आणि त्यांनी आपले सर्व दिवस परमेश्वराची सेवा केली आणि तारवातून बाहेर पडताना परमेश्वराने नोहा व त्याच्या पुत्रांना आशीर्वाद दिला.
४२ आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही फलदायी व्हा आणि सर्व पृथ्वी व्यापून टाका; सामर्थ्यवान व्हा आणि पृथ्वीवर विपुलतेने वाढा व त्यात बहुगुणित व्हा."

प्रकरण ७

१ आणि नोहाच्या मुलांची नावे याफेथ, हाम आणि शेम ही आहेत; आणि जलप्रलयानंतर त्यांना मुले झाली, कारण जलप्रलयापूर्वीच त्यांनी लग्ने केली होती.
२ ह्या याफेथचे सात पुत्र आहेत: गोमेर, मागोगा, मादाई, यावान, तुबाल, मेशेख आणि तिरास.
३ आणि गोमेरचे पुत्र अश्कीनाज, रेफाथ व तेगरमा हे होते.
४ आणि मागोगाचे पुत्र एलीखानाफ व लुबाल हे होते.
५ आणि मादाईची मुले म्हणजे आखोन, झेलो, खझोनी आणि लोट.
६ आणि यावानचे पुत्र एलीशा, तार्शीश, चित्तिम आणि दुदोनीम हे होते.
७ आणि तुबालचे पुत्र अरिफी, केसेद आणि तारी हे होते.
८ आणि मेशेखचे पुत्र देदोन, जारोन व शेबश्नी हे होते.
९ आणि तिरासचे पुत्र बेनीब, गेरा, लुपिरियन आणि गिलाक हे होते; हे त्यांच्या कुळांनुसार याफेथचे पुत्र होते आणि त्या दिवसांत त्यांची संख्या सुमारे चारशे साठ होती.
१० आणि हामचे पुत्र हे होते: कूश, मिसरईम, फूट आणि कनान, असे चार पुत्र; आणि कूशचे पुत्र सेबा, हवीला, सबता, रामा व सातेखा हे होते; आणि रामाचे पुत्र शेबा व देदान हे होते.
११ आणि मिस्राईमचे पुत्र लूद, अनोम व पथ्रोस, खास्लोथ व खाफ्तोर हे होते.
१२ आणि फूतचे पुत्र गबूल, हादान, बेनाह व अदान हे होते.
13 सीदोन, हेथ, अमोरी, गेर्गाशी, हिवी, अर्की, सेनी, अरोदी, झिमोदी आणि चामोथी हे कनानचे मुलगे.
१४ हे हामचे पुत्र असून, त्यांच्या कुळांनुसार ही त्यांची नावे आहेत; त्या दिवसांत त्यांची संख्या सुमारे सातशे तीस होती.

१५ आणि शेमचे पुत्र हे होते: एलाम, अशूर, अर्पाक्शाद, लूद आणि आराम, असे पाच पुत्र; आणि एलामचे पुत्र शूशन, माखूल व हारमोन हे होते.
१६ आणि आशेरचे पुत्र मीरूस व मोकिल होते, आणि अर्पाक्शादचे पुत्र शेलख, अनार व अश्कोल होते.
१७ आणि लूदचे पुत्र पेथोर व बिझायोन होते आणि अरामचे पुत्र ऊज, हूल, गाथेर व माश होते.
१८ हे शेमचे पुत्र असून, त्यांची कुळे खालीलप्रमाणे आहेत; त्या दिवसांत त्यांची संख्या सुमारे तीनशे होती.
१९ ह्या शेमच्या पिढ्या आहेत; शेमपासून अर्पाक्शादचा जन्म झाला आणि अर्पाक्शादपासून शेलखचा जन्म झाला, आणि शेलखपासून एबेरचा जन्म झाला आणि एबेरला दोन मुले झाली, त्यापैकी एकाचे नाव पेलेग होते, कारण त्याच्या काळात मनुष्यपुत्रांची विभागणी झाली आणि शेवटच्या काळात पृथ्वीची विभागणी झाली.
२० आणि दुसऱ्याचे नाव योक्तान होते, म्हणजे त्याच्या काळात मनुष्याच्या पुत्रांचे आयुष्य कमी व क्षीण झाले होते.
२१ हे योक्तानचे पुत्र आहेत: अल्मोदाद, शेलाफ, चझरमोवेथ, येराख, हादुरोम, ओझेल, दिक्लाह, ओबाल, अबीमाएल, शेबा, ओफिर, हवीलाह आणि योबाब; हे सर्व योक्तानचे पुत्र आहेत.
२२ आणि त्याचा भाऊ पेलेग याला येन झाला, आणि येनला सेरुग झाला, आणि सेरुगला नाफोर झाला आणि नाफोरला तेरह झाला, आणि तेरह अडतीस वर्षांचा होता, आणि त्याला हारान व नाफोर झाले.
२३ आणि नोहाचा नातू हाम याचा मुलगा कूश याने त्या दिवसांत आपल्या म्हातारपणी एका स्त्रीशी लग्न केले आणि तिला एक मुलगा झाला. त्यांनी त्याचे नाव निम्रोद ठेवले. त्या वेळी माणसांनी पुन्हा देवाविरुद्ध बंड करण्यास व अपराध करण्यास सुरुवात केली. तो मुलगा मोठा झाला आणि त्याच्या वडिलांचे त्याच्यावर खूप प्रेम होते, कारण तो त्यांच्या म्हातारपणीचा मुलगा होता.
२४ आणि आदाम व त्याची पत्नी बागेतून बाहेर गेल्यावर देवाने त्यांच्यासाठी जी कातडीची वस्त्रे बनवली होती, ती कूशला देण्यात आली.
२५ कारण आदाम व त्याच्या पत्नीच्या मृत्यूनंतर, ती वस्त्रे यारेदचा मुलगा हनोख याला देण्यात आली; आणि जेव्हा हनोखाला देवाकडे वर उचलून घेण्यात आले, तेव्हा त्याने ती आपला मुलगा मथुशेला याला दिली.
२६ आणि मथुशेलाच्या मृत्यूनंतर, नोहाने त्यांना घेतले आणि तारवात आणले; तो तारवातून बाहेर पडेपर्यंत ते त्याच्याबरोबर होते.
२७ आणि ते बाहेर जात असताना, हामने आपला बाप नोहा याच्याकडून ती वस्त्रे चोरली आणि ती आपल्या भावांपासून लपवून ठेवली.
२८ आणि जेव्हा हामला त्याचा ज्येष्ठ पुत्र कूश झाला, तेव्हा त्याने ती वस्त्रे त्याला गुप्तपणे दिली आणि ती पुष्कळ दिवस कूशजवळ होती.
२९ आणि कूशनेही त्या आपल्या मुलांपासून व भावांपासून लपवून ठेवल्या, आणि जेव्हा कूशला निम्रोद झाला, तेव्हा त्याने त्याच्यावरील प्रेमापोटी ती वस्त्रे त्याला दिली, आणि निम्रोद मोठा झाला, आणि जेव्हा तो वीस वर्षांचा झाला तेव्हा त्याने ती वस्त्रे घातली.
३० आणि निम्रोदने वस्त्रे घातल्यावर तो सशक्त झाला, आणि देवाने त्याला सामर्थ्य व शक्ती दिली, आणि तो पृथ्वीवर एक पराक्रमी शिकारी होता, होय, तो रानातही एक पराक्रमी शिकारी होता, आणि तो जनावरांची शिकार करत असे आणि त्याने वेद्या बांधल्या, आणि परमेश्वरासमोर त्यांवर तो जनावरे अर्पण करत असे.
३१ आणि निम्रोद बळकट झाला, आणि तो आपल्या भावांमधून उठून उभा राहिला, आणि त्याने चहूबाजूंनी असलेल्या त्यांच्या सर्व शत्रूंविरुद्ध आपल्या भावांच्या वतीने लढाया लढल्या.
३२ आणि परमेश्वराने त्याच्या बांधवांचे सर्व शत्रू त्याच्या हाती सोपवले, आणि देवाने वेळोवेळी त्याच्या लढायांमध्ये त्याला यश मिळवून दिले, आणि त्याने पृथ्वीवर राज्य केले.
३३ म्हणून त्या दिवसांत अशी प्रथा पडली होती की, जेव्हा एखादा माणूस आपल्या सैनिकांना युद्धासाठी तयार करून पुढे नेत असे, तेव्हा तो त्यांना म्हणत असे, "ज्याप्रमाणे देवाने निम्रोदाला, जो पृथ्वीवरील एक पराक्रमी शिकारी होता आणि ज्याने आपल्या बांधवांविरुद्धच्या लढायांमध्ये यश मिळवले, त्यांना त्यांच्या शत्रूंच्या हातून सोडवले, त्याचप्रमाणे देव आज आपल्याला सामर्थ्य देवो आणि आपले रक्षण करो."
३४ आणि जेव्हा निम्रोद चाळीस वर्षांचा होता, तेव्हा त्याच्या भावांमध्ये आणि याफेथच्या मुलांमध्ये युद्ध चालू होते, त्यामुळे ते त्यांच्या शत्रूंच्या हाती लागले होते.
३५ आणि त्या वेळी निम्रोद बाहेर पडला आणि त्याने कूशचे सर्व पुत्र व त्यांचे कुटुंबीय, सुमारे चारशे साठ माणसे एकत्र केली आणि त्याने आपल्या काही मित्रांमधून व ओळखीच्या लोकांमधून सुमारे ऐंशी माणसे कामावर ठेवली, त्यांना त्यांची मजुरी दिली आणि तो त्यांच्यासोबत लढाईसाठी गेला आणि वाटेत असताना, निम्रोदने आपल्याबरोबर जाणाऱ्या लोकांचे मनोधैर्य वाढवले.
३६ आणि तो त्यांना म्हणाला, "भिऊ नका आणि घाबरू नका, कारण आपले सर्व शत्रू आपल्या हाती सोपवले जातील आणि तुम्ही त्यांच्याशी तुमच्या इच्छेनुसार वागू शकता."
३७ आणि गेलेले सर्व पुरुष सुमारे पाचशे होते, आणि त्यांनी आपल्या शत्रूंविरुद्ध लढाई केली, आणि त्यांना नष्ट करून जिंकले, आणि निम्रोदाने त्यांच्या त्या त्या ठिकाणी त्यांच्यावर स्थायी अधिकारी नेमले.
३८ आणि त्याने त्यांच्या काही मुलांना जामीन म्हणून घेतले, आणि ते सर्व निम्रोद व त्याच्या भावांचे सेवक होते, आणि निम्रोद व त्याच्याबरोबर असलेले सर्व लोक घराकडे परतले.
३९ आणि जेव्हा निम्रोद आपल्या शत्रूंवर विजय मिळवून आनंदाने लढाईतून परत आला, तेव्हा त्याचे सर्व भाऊ, त्याला पूर्वीपासून ओळखणाऱ्यांसहित, त्याला आपला राजा बनवण्यासाठी एकत्र जमले आणि त्यांनी त्याच्या डोक्यावर राजमुकुट ठेवला.
४० आणि राजांमध्ये जशी प्रथा आहे त्याप्रमाणे त्याने आपल्या प्रजेवर व लोकांवर सरदार, न्यायाधीश आणि शासक नेमले.
४१ आणि त्याने नाफोरचा मुलगा तेरह याला आपल्या सैन्याचा सेनापती म्हणून नेमले आणि त्याला उच्च पद देऊन आपल्या सर्व सेनापतींपेक्षा श्रेष्ठ ठरवले.
४२ आणि आपल्या मनाप्रमाणे राज्य करत असताना, त्याने आपल्या सभोवतालच्या सर्व शत्रूंवर विजय मिळवल्यानंतर, आपल्या सल्लागारांबरोबर मिळून आपल्या राजवाड्यासाठी एक शहर बांधण्याचा विचार केला आणि त्यांनी तसे केले.

४३ आणि त्यांना पूर्वेला समोर एक मोठी दरी आढळली, आणि त्यांनी त्याच्यासाठी एक मोठे व विस्तृत शहर वसवले, आणि निम्रोदने त्याने बांधलेल्या शहराचे नाव शिनार ठेवले, कारण परमेश्वराने त्याच्या शत्रूंना तीव्रतेने हादरवून टाकले होते व त्यांचा नाश केला होता.
४४ आणि निम्रोद शिनारमध्ये राहत होता, आणि तो सुरक्षितपणे राज्य करत होता, आणि त्याने आपल्या शत्रूंशी युद्ध करून त्यांना जिंकले, आणि त्याच्या सर्व लढायांमध्ये त्याला यश आले, आणि त्याचे राज्य फार मोठे झाले.
४५ आणि सर्व राष्ट्रांनी व भाषांनी त्याची कीर्ती ऐकली, आणि ते त्याच्याकडे जमले, आणि त्यांनी जमिनीवर नतमस्तक होऊन त्याला अर्पणे वाहिली, आणि तो त्यांचा स्वामी व राजा झाला, आणि ते सर्व शिनार शहरात त्याच्याबरोबर राहिले, आणि निम्रोद पृथ्वीवर नोहाच्या सर्व पुत्रांवर राज्य करत होता, आणि ते सर्व त्याच्या अधिकाराखाली व सल्ल्यानुसार होते.
४६ आणि सर्व पृथ्वी एकभाषा व एकतेच्या शब्दांनी बोलत होती, परंतु निम्रोद परमेश्वराच्या मार्गात चालला नाही आणि जलप्रलयाच्या दिवसांपासून त्या दिवसांपर्यंत तो त्याच्या आधीच्या सर्व माणसांपेक्षा अधिक दुष्ट होता.
४७ आणि त्याने लाकडाचे व दगडाचे देव बनवले आणि तो त्यांना नमन करू लागला; आणि त्याने परमेश्वराविरुद्ध बंड केले आणि आपल्या सर्व प्रजेला व पृथ्वीवरील लोकांना आपले दुष्ट मार्ग शिकवले; आणि त्याचा मुलगा मार्दोन हा त्याच्या बापापेक्षाही अधिक दुष्ट होता.
४८ आणि ज्या कोणी निम्रोदाचा मुलगा मार्दोन याच्या कृत्यांविषयी ऐकले, तो त्याच्याविषयी म्हणत असे की, दुष्टापासून दुष्टता निघते; म्हणून सर्व पृथ्वीवर ही म्हण रूढ झाली की, दुष्टापासून दुष्टता निघते, आणि त्या काळापासून आजपर्यंत लोकांच्या बोलण्यात ती प्रचलित होती.
४९ आणि नाफोरचा मुलगा तेरह, जो निम्रोदच्या सैन्याचा सरदार होता, तो त्या दिवसांत राजा व त्याच्या प्रजेच्या दृष्टीने फार मोठा होता; राजा व सरदार त्याच्यावर प्रेम करत आणि त्यांनी त्याला फार उच्च स्थान दिले होते.
५० आणि तेरहने पत्नी केली; तिचे नाव कोर्नेबोची मुलगी अम्थेलो होते; आणि त्या दिवसांत तेरहची पत्नी गर्भवती झाली आणि तिने त्याला एका मुलाला जन्म दिला.
५१ तेरह सत्तर वर्षांचा होता, तेव्हा त्याला तो झाला, आणि तेरहने आपल्या मुलाचे नाव अब्राम ठेवले, कारण त्या दिवसांत राजाने त्याला वाढवले होते आणि आपल्याबरोबर असलेल्या सर्व सरदारांपेक्षा त्याला श्रेष्ठ स्थान दिले होते.

प्रकरण ८

१ आणि ज्या रात्री अब्रामचा जन्म झाला, त्या रात्री तेरहचे सर्व सेवक, निम्रोदचे सर्व ज्ञानी पुरुष आणि त्याचे जादूगार तेरहच्या घरी आले आणि त्यांनी खाऊनपिऊन घेतले; आणि त्या रात्री त्यांनी त्याच्यासोबत आनंद साजरा केला.
२ आणि जेव्हा सर्व ज्ञानी पुरुष व जादूगार तेरहच्या घरातून बाहेर पडले, तेव्हा त्या रात्री त्यांनी तारे पाहण्यासाठी आकाशाकडे डोळे वर केले; आणि त्यांना दिसले की, पूर्वेकडून एक फार मोठा तारा आला आणि आकाशात धावू लागला, आणि त्याने आकाशाच्या चारही दिशांचे चार तारे गिळून टाकले.
३ आणि राजाचे सर्व शहाणे पुरुष व त्याचे जादूगार हे दृश्य पाहून आश्चर्यचकित झाले, आणि त्या विद्वानांना ही गोष्ट समजली व त्यांना तिचा अर्थही कळला.
४ आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "हे केवळ त्या मुलाचे द्योतक आहे, जो आज रात्री तेरहला जन्मला आहे; तो मोठा होऊन फलदायी होईल, त्याची वंशवृद्धी होईल आणि तो व त्याची संतती कायमची सर्व पृथ्वीचा ताबा घेतील; आणि तो व त्याची संतती मोठ्या राजांना ठार मारतील आणि त्यांच्या भूमीचा वारसा मिळवतील."
५ आणि त्या रात्री ते ज्ञानी पुरुष व जादुगार घरी गेले, आणि सकाळी ते सर्व ज्ञानी पुरुष व जादुगार लवकर उठून एका नेमून दिलेल्या घरात एकत्र जमले.
६ आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "पाहा, काल रात्री आम्ही जे दृश्य पाहिले ते राजापासून गुप्त आहे, ते त्याला कळवण्यात आलेले नाही."
७ आणि जर शेवटच्या दिवसांत ही गोष्ट राजाला कळली, तर तो आपल्याला म्हणेल, 'तुम्ही ही गोष्ट माझ्यापासून का लपवली?' आणि मग आपण सर्वांना मृत्यूदंड भोगावा लागेल; म्हणून, आता आपण जाऊन राजाला आपण पाहिलेले दृश्य आणि त्याचा अर्थ सांगू या, म्हणजे आपण निर्दोष राहू.
८ आणि त्यांनी तसेच केले, आणि ते सर्व राजाकडे गेले आणि जमिनीवर लोळून त्याला नमन केले आणि म्हणाले, राजा जिवंत राहो, राजा जिवंत राहो.
९ आम्हाला कळले की तुझ्या सैन्याचा सेनापती नाफोरचा मुलगा तेरह याला एक मुलगा झाला आहे; म्हणून काल रात्री आम्ही त्याच्या घरी आलो आणि त्या रात्री आम्ही त्याच्यासोबत खाल्ले, प्यायलो व आनंद साजरा केला.
१० आणि जेव्हा तुझे सेवक तेरहच्या घरातून रात्री मुक्कामासाठी आपापल्या घरी जाण्यास निघाले, तेव्हा आम्ही आकाशाकडे पाहिले, आणि आम्हाला पूर्वेकडून एक मोठा तारा येताना दिसला, आणि तोच तारा मोठ्या वेगाने धावला आणि त्याने आकाशाच्या चारही दिशांतील चार मोठे तारे गिळून टाकले.
११ आणि आम्ही जे दृश्य पाहिले ते पाहून तुझे सेवक आश्चर्यचकित झाले आणि फार भयभीत झालो; आणि आम्ही त्या दृश्यावरून आमचा निष्कर्ष काढला आणि आमच्या ज्ञानाने त्याचा योग्य अर्थ ओळखला, की ही गोष्ट तेरहला जन्मलेल्या मुलाला लागू होते, जो मोठा होऊन त्याची संतती वाढवेल, सामर्थ्यवान होईल, आणि पृथ्वीवरील सर्व राजांना ठार मारेल, आणि तो व त्याची संतती कायमची त्यांच्या सर्व भूमीचा वारसा मिळवतील.
१२ आणि आता, आमचे स्वामी आणि राजा, पाहा, या मुलाविषयी आम्ही जे पाहिले आहे ते आम्ही तुम्हाला खरोखर सांगितले आहे.
१३ जर राजाला या मुलाच्या बदल्यात त्याच्या वडिलांना मोबदला देणे योग्य वाटत असेल, तर तो मोठा होऊन देशात वाढण्यापूर्वीच आम्ही त्याला ठार मारू, आणि त्याचे दुष्टत्व आमच्याविरुद्ध वाढू नये, जेणेकरून त्याच्या दुष्टत्वामुळे आम्ही आणि आमची मुले नाश पावू.
१४ आणि राजाने त्यांचे शब्द ऐकले आणि ते त्याला योग्य वाटले, म्हणून त्याने तेरहला बोलावण्यासाठी पाठवले आणि तेरह राजासमोर हजर झाला.
१५ आणि राजा तेरहला म्हणाला, "मला असे सांगण्यात आले आहे की काल रात्री तुला एक मुलगा झाला असून, त्याच्या जन्मावेळी आकाशात अशाप्रकारे निरीक्षण नोंदवले गेले."

१६ तर आता ते बाळ मला दे, म्हणजे त्याचे दुष्टत्व आपल्यावर उगवण्यापूर्वीच आपण त्याला ठार मारू; आणि त्याच्या मोबदल्यात, मी तुला चांदी-सोन्याने भरलेले तुझे घर देईन.
१७ तेव्हा तेरह राजाला म्हणाला: "माझ्या स्वामी आणि राजा, मी तुमचे शब्द ऐकले आहेत, आणि तुमच्या सेवकाने राजाच्या इच्छेप्रमाणे सर्व काही करावे."
१८ पण महाराज, काल रात्री माझ्यासोबत काय घडले ते मी तुम्हाला सांगेन, म्हणजे राजा आपल्या सेवकाला काय सल्ला देतो हे मला पाहता येईल, आणि मग राजाने आत्ता जे काही सांगितले आहे त्यावर मी त्याला उत्तर देईन; आणि राजा म्हणाला, बोल.
१९ आणि तेरह राजाला म्हणाला, "काल रात्री मोरेदचा मुलगा आयोन माझ्याकडे येऊन म्हणाला,
२० राजाने तुला दिलेला तो मोठा आणि सुंदर घोडा मला परत दे, आणि मी त्याच्या मोबदल्यात तुला चांदी, सोने, गवत आणि चारा देईन; आणि मी त्याला म्हणालो, तुझ्या शब्दांविषयी मी राजाला भेटेपर्यंत थांब, आणि पाहा, राजा जे काही म्हणेल, ते मी करीन.
२१ आणि आता माझ्या स्वामी आणि राजा, पाहा, मी ही गोष्ट तुम्हाला कळवली आहे, आणि माझा राजा आपल्या सेवकाला जो सल्ला देईल, त्याचे मी पालन करीन.
२२ आणि राजाने तेरहचे शब्द ऐकले, आणि त्याचा क्रोध भडकला आणि त्याने त्याला मूर्ख समजले.
२३ तेव्हा राजा तेरहला म्हणाला, "तू इतका मूर्ख, अज्ञानी किंवा बुद्धीहीन आहेस का, की आपला सुंदर घोडा चांदी-सोन्यासाठी किंवा गवत आणि चाऱ्यासाठी देऊन टाकशील?"
२४ तुझ्याकडे चांदी आणि सोन्याची इतकी कमतरता आहे का, की तुझ्या घोड्याला चारा व गवत मिळत नाही म्हणून तू हे कृत्य करावेस? आणि तुझ्यासाठी चांदी व सोने, किंवा गवत व गवत यांचे काय महत्त्व आहे, की मी तुला दिलेला तो उत्तम घोडा, ज्याच्यासारखा दुसरा पृथ्वीवर कुठेही मिळणार नाही, तू देऊन टाकावा?
२५ आणि राजा बोलणे थांबला, तेव्हा तेरह राजाला म्हणाला, "राजा आपल्या सेवकाशी असेच बोलला आहे;
२६ हे माझ्या स्वामी आणि राजा, मी तुम्हाला विनंती करतो की, तुम्ही मला असे काय म्हणालात की, 'तुझा मुलगा आम्हाला दे, म्हणजे आम्ही त्याला ठार मारू आणि त्याच्या मोबदल्यात मी तुला चांदी व सोने देईन'; माझ्या मुलाच्या मृत्यूनंतर मी त्या चांदी आणि सोन्याचे काय करू? माझा वारस कोण होईल? तर मग माझ्या मृत्यूनंतर, ती चांदी आणि सोने ज्याने ते दिले होते, त्या माझ्या राजाकडे नक्कीच परत जाईल.
२७ आणि जेव्हा राजाने तेरहचे शब्द आणि त्याने राजाविषयी सांगितलेला दृष्टांत ऐकला, तेव्हा त्याला फार दुख झाले आणि तो त्या गोष्टीने संतप्त झाला व त्याचा क्रोध भडकला.
२८ आणि तेरहने पाहिले की राजाचा क्रोध आपल्यावर भडकला आहे, आणि तो राजाला म्हणाला, "माझे सर्वस्व राजाच्या अधिकारात आहे; राजाला आपल्या सेवकासाठी जे काही करायचे आहे, ते त्याने करावे, होय, माझा मुलगासुद्धा राजाच्या अधिकारात आहे, त्याच्या बदल्यात कोणताही मोबदला न घेता, तो आणि त्याचे दोन मोठे भाऊसुद्धा."
२९ आणि राजा तेरहला म्हणाला, "नाही, पण मी तुझ्या धाकट्या मुलाला मोल देऊन विकत घेईन."
३० तेव्हा तेरह राजाला म्हणाला, "माझ्या स्वामी आणि महाराज, मी तुम्हाला विनंती करतो की, तुमच्या सेवकाला तुमच्यासमोर बोलू द्या आणि राजाने आपल्या सेवकाचे म्हणणे ऐकावे." तेरह म्हणाला, "माझ्या महाराज, मला या गोष्टीचा स्वतमध्ये विचार करण्यासाठी आणि माझ्या राजाच्या शब्दांविषयी माझ्या कुटुंबाशी सल्लामसलत करण्यासाठी तीन दिवसांचा वेळ द्या." आणि त्याने राजावर यास संमती देण्यासाठी खूप आग्रह धरला.
३१ आणि राजाने तेरहचे ऐकले आणि तसे केले आणि त्याला तीन दिवसांची मुदत दिली, आणि तेरह राजाच्या समोरून बाहेर गेला आणि तो आपल्या कुटुंबाकडे घरी आला आणि त्याने त्यांना राजाचे सर्व शब्द सांगितले; आणि लोक फार घाबरले.
३२ आणि तिसऱ्या दिवशी राजाने तेरहला निरोप पाठवला की, "मी तुला सांगितल्याप्रमाणे तुझा मुलगा मोबदल्यात माझ्याकडे पाठव; आणि जर तू असे केले नाहीस, तर मी पाठवून तुझ्या घरातील सर्वांना ठार मारीन, इतके की तुझ्याकडे एक कुत्रासुद्धा शिल्लक राहणार नाही."
३३ आणि तेरह घाईत निघाला, (कारण राजाकडून ते काम तातडीचे होते), आणि त्याने आपल्या एका सेवकाकडून एक मूल घेतले, ज्याला त्याच्या दासीने त्याच दिवशी जन्म दिला होता, आणि तेरहने त्या मुलाला राजाकडे आणले व त्याच्या मोबदल्यात मोबदला घेतला.
३४ आणि या बाबतीत परमेश्वर तेरहच्या सोबत होता, की निम्रोद अब्रामाचा मृत्यू घडवून आणू नये, आणि राजाने ते मूल तेरहकडून घेतले आणि मोठ्या ताकदीने त्याचे डोके जमिनीवर आपटले, कारण त्याला वाटले की तो अब्राम आहे; आणि त्या दिवसापासून ही गोष्ट त्याच्यापासून लपवून ठेवण्यात आली आणि राजा ती विसरून गेला, कारण अब्रामाचा मृत्यू होऊ न देणे हीच ईश्वरी योजनेची इच्छा होती.
३५ आणि तेरहने आपला मुलगा अब्राम याला त्याच्या आई व दाई यांच्यासह गुप्तपणे घेतले आणि त्यांना एका गुहेत लपवले; तो त्यांना दरमहा त्यांच्या अन्नाचा पुरवठा करत असे.
३६ आणि परमेश्वर गुहेत अब्रामाबरोबर होता आणि तो मोठा झाला. अब्राम दहा वर्षे गुहेत होता आणि राजा व त्याचे सरदार, भविष्यवेत्ते आणि ज्ञानी यांना वाटले की राजाने अब्रामाला ठार मारले आहे.

प्रकरण ९

१ आणि त्या दिवसांत अब्रामाचा थोरला भाऊ तेरह याचा मुलगा हारान याने पत्नी केली.
२ हाराननने तिला घेतले तेव्हा तो एकोणचाळीस वर्षांचा होता; आणि हारानची पत्नी गर्भवती झाली आणि तिला एक मुलगा झाला, आणि त्याने त्याचे नाव लोट ठेवले.
३ आणि ती पुन्हा गर्भवती झाली आणि तिला एक मुलगी झाली, आणि तिने तिचे नाव मिल्का ठेवले; आणि ती पुन्हा गर्भवती झाली आणि तिला एक मुलगी झाली, आणि तिने तिचे नाव साराई ठेवले.
४ हारान बेचाळीस वर्षांचा होता, तेव्हा त्याला साराई झाली; हे अब्रामाच्या आयुष्याच्या दहाव्या वर्षी घडले; आणि त्या दिवसांत अब्राम, त्याची आई आणि दाई गुहेतून बाहेर गेले, कारण राजा आणि त्याचे प्रजाजन अब्रामाचे प्रकरण विसरले होते.
५ आणि जेव्हा अब्राम गुहेतून बाहेर आला, तेव्हा तो नोहा व त्याचा मुलगा शेम यांच्याकडे गेला आणि परमेश्वराची शिकवण व त्याचे मार्ग शिकण्यासाठी तो त्यांच्यासोबत राहिला. अब्राम कोठे होता हे

कोणालाही माहीत नव्हते आणि अब्रामने नोहा व त्याचा मुलगा शेम यांची बऱ्याच काळापर्यंत सेवा केली.

६ आणि अब्राम एकोणतीस वर्षे नोहाच्या घरी होता. अब्राम तीन वर्षांचा असल्यापासून परमेश्वराला ओळखत होता आणि नोहा व त्याचा मुलगा शेम यांनी त्याला शिकवल्याप्रमाणे, तो त्याच्या मृत्यूपर्यंत परमेश्वराच्या मार्गात चालत होता. त्या दिवसांत पृथ्वीवरील सर्व लोकांनी परमेश्वराविरुद्ध मोठा अपराध केला, त्यांनी त्याच्याविरुद्ध बंड केले आणि ते इतर देवांची सेवा करू लागले; ज्या परमेश्वराने त्यांना पृथ्वीवर निर्माण केले होते, त्याला ते विसरले. त्या वेळी पृथ्वीवरील रहिवाशांनी स्वतःसाठी आपापला देव बनवला; हे देव लाकडाचे व दगडाचे होते, जे बोलू शकत नव्हते, ऐकू शकत नव्हते किंवा वाचवू शकत नव्हते. मानवांनी त्यांची सेवा केली आणि ते त्यांचे देव बनले.

७ आणि राजा व त्याचे सर्व सेवक, आणि तेरह व त्याचे सर्व कुटुंब हे त्या काळी लाकूड आणि दगडाच्या देवतांची सेवा करणाऱ्यांमध्ये पहिले होते.

८ आणि तेरहने वर्षाच्या बारा महिन्यांनंतर लाकूड व दगडाचे बनवलेले बारा मोठे देव बनवले होते, आणि तो त्या प्रत्येकाची दर महिन्याला सेवा करत असे; आणि प्रत्येक महिन्यात तेरह आपल्या देवांना अन्नार्पण व पेयार्पण आणत असे; तेरह सर्व दिवस असेच करत असे.

९ आणि ती सर्व पिढी परमेश्वराच्या दृष्टीने दुष्ट होती; आणि त्यांनी प्रत्येकाला आपला देव बनवले, पण ज्या परमेश्वराने त्यांना निर्माण केले होते, त्याला त्यांनी सोडून दिले.

१० आणि त्या दिवसांत नोहा व त्याचे कुटुंब वगळता, संपूर्ण पृथ्वीवर परमेश्वराला ओळखणारा असा एकही मनुष्य आढळला नाही (कारण ते प्रत्येक जण आपापल्या देवाची सेवा करत होते); आणि जे कोणी त्याच्या सल्ल्यानुसार वागत होते, ते सर्व त्या दिवसांत परमेश्वराला ओळखत होते.

११ आणि त्या दिवसांत तेराचा मुलगा अब्राम नोहाच्या घरात मोठा होत होता, आणि हे कोणालाही माहीत नव्हते, आणि परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता.

१२ आणि परमेश्वराने अब्रामाला समजदार हृदय दिले, आणि त्याला कळले की त्या पिढीची सर्व कृत्ये व्यर्थ होती आणि त्यांचे सर्व देव व्यर्थ व निरुपयोगी होते.

१३ आणि अब्रामाने पृथ्वीवर सूर्य चमकताना पाहिला आणि तो स्वतःशीच म्हणाला, "नक्कीच, पृथ्वीवर चमकणारा हा सूर्य देव आहे आणि मी त्याचीच सेवा करीन."

१४ आणि त्या दिवशी अब्रामने सूर्याची सेवा केली व त्याला प्रार्थना केली. संध्याकाळ झाल्यावर नेहमीप्रमाणे सूर्य मावळला, तेव्हा अब्राम मनातल्या मनात म्हणाला, "हा देव नक्कीच असू शकत नाही."

१५ तरीही अब्राम आपापसात बोलत राहिला, "ज्याने आकाश व पृथ्वी निर्माण केली तो कोण? पृथ्वीवर कोणी सृष्टी निर्माण केली? तो कोठे आहे?"

१६ आणि त्याच्यावर रात्र दाटून आली, आणि त्याने पश्चिम, उत्तर, दक्षिण व पूर्वेकडे पाहिले, तेव्हा त्याला दिसले की सूर्य पृथ्वीवरून नाहीसा झाला होता आणि दिवस मावळला होता.

१७ आणि अब्रामाने आपल्यासमोर तारे व चंद्र पाहिले आणि तो म्हणाला, "खात्रीने हाच तो देव आहे ज्याने संपूर्ण पृथ्वी तसेच मनुष्य निर्माण केला आहे आणि पाहा, त्याचे हे सेवक त्याच्या सभोवती देव आहेत." आणि अब्रामाने त्या रात्री चंद्राची सेवा केली व त्याला प्रार्थना केली.

१८ आणि सकाळी जेव्हा उजाडले होते आणि नेहमीप्रमाणे पृथ्वीवर सूर्य तळपत होता, तेव्हा अब्रामाने परमेश्वर देवाने पृथ्वीवर निर्माण केलेल्या सर्व गोष्टी पाहिल्या.

१९ आणि अब्राम स्वतःशी म्हणाला, "ज्यांनी पृथ्वी व सर्व मानवजात निर्माण केली, ते हे देव नाहीत, तर हे देवाचे सेवक आहेत. अब्राम नोहाच्या घरात राहिला आणि तेथे त्याने परमेश्वराला व त्याच्या मार्गांना ओळखले. त्याने आयुष्यभर परमेश्वराची सेवा केली; आणि त्या पिढीतील सर्वांनी परमेश्वराला विसरून लाकूड व दगडाच्या इतर देवांची सेवा केली आणि आयुष्यभर बंड केले."

२० आणि राजा निम्रोद सुरक्षितपणे राज्य करत होता, आणि सर्व पृथ्वी त्याच्या नियंत्रणाखाली होती, आणि सर्व पृथ्वीवर एकच भाषा आणि एकतेचे शब्द होते.

२१ आणि निम्रोदचे सर्व सरदार व त्याचे मोठे लोक; फूट, मिसरहीम, कूश आणि कनान आपल्या कुटुंबांसहित एकत्र जमले आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "चला, आपण स्वतःसाठी एक शहर आणि त्यात एक मजबूत बुरुज बांधूया, ज्याचे शिखर आकाशाला भिडेल, आणि आपण स्वतःची कीर्ती वाढवूया, म्हणजे आपण संपूर्ण जगावर राज्य करू शकू, यासाठी की आपल्या शत्रूंचा दुष्टपणा आपल्यापासून नाहीसा व्हावा, आपण त्यांच्यावर सामर्थ्याने राज्य करावे आणि त्यांच्या युद्धांमुळे आपण पृथ्वीवर पांगले जाऊ नये."

२२ आणि ते सर्व राजासमोर गेले आणि त्यांनी राजाला हे शब्द सांगितले; राजा या बाबतीत त्यांच्याशी सहमत झाला आणि त्याने तसे केले.

२३ आणि सर्व कुटुंबे एकत्र जमली, ज्यात सुमारे सहा लाख पुरुष होते, आणि ते शहर व बुरुज बांधण्यासाठी एक विस्तृत जागा शोधायला निघाले. त्यांनी सर्व पृथ्वीवर शोध घेतला, पण त्यांना शिनार देशाच्या पूर्वेला, सुमारे दोन दिवसांच्या चालण्याच्या अंतरावर असलेल्या एका दरीसारखी जागा सापडली नाही. म्हणून त्यांनी तेथे प्रवास केला आणि तेथे वास्तव्य केले.

२४ आणि त्यांनी पूर्ण करण्याची कल्पना केलेले शहर व बुरुज बांधण्यासाठी विटा बनवायला व अग्नी पेटवायला सुरुवात केली.

२५ आणि तो बुरुज बांधणे हे त्यांच्यासाठी अपराध व पाप होते; आणि ते स्वर्गातील परमेश्वर देवाविरुद्ध बांधकाम करत असताना, त्यांनी त्याच्याविरुद्ध युद्ध करून स्वर्गात चढून जाण्याचा आपल्या मनात विचार केला.

२६ आणि हे सर्व लोक व त्यांची सर्व कुटुंबे तीन भागांत विभागली गेली; पहिला गट म्हणाला, आम्ही स्वर्गात जाऊन त्याच्याशी लढू; दुसरा गट म्हणाला, आम्ही स्वर्गात जाऊन तेथे आमचे देव स्थापन करून त्यांची सेवा करू; आणि तिसरा गट म्हणाला, आम्ही स्वर्गात जाऊन त्याला धनुष्यबाणांनी व भाल्यांनी मारू; आणि अल्लाहला त्यांची सर्व कृत्ये व त्यांचे सर्व दुष्ट विचार माहीत होते, आणि ते जे शहर व बुरुज बांधत होते, ते त्याने पाहिले.

२७ आणि जेव्हा ते बांधकाम करत होते, तेव्हा त्यांनी स्वतःसाठी एक मोठे शहर आणि एक अतिशय उंच व मजबूत बुरुज बांधला; आणि त्याच्या उंचीमुळे, वर चढणाऱ्या बांधकाम करणाऱ्यांपर्यंत चुना आणि विटा पोहोचायला, वर जाणाऱ्यांनी एक पूर्ण वर्ष पूर्ण करेपर्यंत वेळ लागला, आणि त्यानंतर, ते बांधकाम करणाऱ्यांपर्यंत पोहोचले आणि त्यांनी त्यांना चुना व विटा दिल्या; असे दररोज केले जात होते.

२८ आणि पाहा, दिवसभर हे वर चढत होते आणि इतर खाली उतरत होते; आणि जर त्यांच्या हातातून एखादी वीट पडून फुटली, तर ते सर्वजण त्यावर रडत असत, आणि जर एखादा माणूस पडून मेला, तर त्यांच्यापैकी कोणीही त्याच्याकडे पाहत नसे.
२९ आणि परमेश्वराला त्यांचे विचार माहीत होते, आणि असे झाले की जेव्हा ते बांधकाम करत होते, तेव्हा त्यांनी आकाशाकडे बाण फेकले, आणि रक्ताने माखलेले ते सर्व बाण त्यांच्यावर पडले; आणि जेव्हा त्यांनी ते पाहिले, तेव्हा ते एकमेकांना म्हणाले, "खात्रीने आपण स्वर्गातील सर्वांना ठार मारले आहे."
३० कारण हे परमेश्वराकडून होते, यासाठी की त्याने त्यांना मार्गभ्रष्ट करावे आणि पृथ्वीच्या पाठीवरून त्यांचा नाश करावा.
३१ आणि त्यांनी तो बुरुज व शहर बांधले आणि पुष्कळ दिवस व वर्षे लोटेपर्यंत ते दररोज हे काम करत राहिले.
३२ आणि देवाने आपल्यासमोर सर्वात पुढे उभ्या असलेल्या सत्तर देवदूतांना, जे त्याच्या जवळ होते, त्यांना सांगितले, "चला, आपण खाली उतरून त्यांच्या जिभा गोंधळात टाकू, म्हणजे एका माणसाला आपल्या शेजाऱ्याची भाषा समजणार नाही," आणि त्यांनी त्यांच्या बाबतीत तसेच केले.
३३ आणि त्या दिवसापासून ते आपापल्या शेजाऱ्याची भाषा विसरले आणि त्यांना एका भाषेत बोलता येईना. जेव्हा बांधकाम करणारा आपल्या शेजाऱ्याच्या हातातून त्याने न मागवलेला चुना किंवा दगड घेत असे, तेव्हा तो ते फेकून देऊन आपल्या शेजाऱ्यावर टाकत असे, जेणेकरून त्याचा मृत्यू व्हावा.
३४ आणि त्यांनी तसे अनेक दिवस केले आणि अशा प्रकारे त्यांनी त्यांच्यापैकी पुष्कळांना ठार मारले.
३५ आणि परमेश्वराने तेथील तीन गटांवर प्रहार केला आणि त्यांच्या कृत्यांनुसार व योजनांनुसार त्यांना शिक्षा दिली; जे म्हणाले, 'आम्ही स्वर्गात जाऊन आमच्या देवांची सेवा करू,' ते वानर व हत्तींसारखे झाले; आणि जे म्हणाले, 'आम्ही बाणांनी आकाशाला प्रहार करू,' परमेश्वराने त्यांना ठार मारले, प्रत्येक माणसाला त्याच्या शेजाऱ्याच्या हातून मारले; आणि जे म्हणाले, 'आम्ही स्वर्गात जाऊन त्याच्याशी लढू,' त्या तिसऱ्या गटाला परमेश्वराने पृथ्वीवर पांगवले.
३६ आणि त्यांच्यापैकी जे उरले होते, त्यांना जेव्हा आपल्यावर येणारे संकट कळले व समजले, तेव्हा त्यांनी ती इमारत सोडून दिली आणि तेही संपूर्ण पृथ्वीवर पांगले.
३७ आणि त्यांनी शहर व बुरुज बांधणे थांबवले; म्हणून त्याने त्या जागेला बाबेल असे नाव दिले, कारण तेथे परमेश्वराने सर्व पृथ्वीची भाषा गोंधळात टाकली; पाहा, ते शिनार देशाच्या पूर्वेला होते.
३८ आणि मनुष्याच्या मुलांनी बांधलेल्या त्या बुरुजाचा एक तृतीयांश भाग पृथ्वीने गिळून टाकला, आणि आकाशातून अग्नी उतरून त्याने दुसरा एक तृतीयांश भाग जाळून टाकला, आणि उरलेला एक तृतीयांश भाग आजपर्यंत शिल्लक आहे; तो उंच असलेल्या भागाचा असून त्याचा घेर तीन दिवसांच्या चालण्याएवढा आहे.
३९ आणि त्या बुरुजात पुष्कळ मनुष्यपुत्र मेले, असे अगणित लोक.

प्रकरण १०

१ आणि त्या दिवसांत, तेरहचा मुलगा अब्राम याच्या आयुष्याच्या अठ्ठेचाळीसाव्या वर्षी, एबेरचा मुलगा पेलेग मरण पावला; आणि पेलेगचे एकूण आयुष्य दोनशे एकोणचाळीस वर्षे होते.
२ आणि जेव्हा परमेश्वराने बुरुजाजवळ केलेल्या पापामुळे मनुष्याच्या पुत्रांना पांगवले, तेव्हा पाहा, ते अनेक विभागांमध्ये पसरले आणि सर्व मनुष्यपुत्र पृथ्वीच्या चारही दिशांना पांगले.
३ आणि सर्व कुटुंबे आपापल्या भाषेनुसार, देशानुसार किंवा शहरानुसार विभागली गेली.
४ आणि मनुष्याच्या पुत्रांनी, ते जिथे जिथे गेले त्या सर्व ठिकाणी, आणि परमेश्वराने त्यांना पृथ्वीवर जिथे जिथे पांगवले होते, तिथे आपापल्या कुटुंबांनुसार अनेक शहरे वसवली.
५ आणि त्यांच्यापैकी काहींनी ज्या ठिकाणांहून नंतर त्यांचे समूळ उच्चाटन झाले, त्या ठिकाणी शहरे वसवली आणि त्यांनी त्या शहरांना स्वतःच्या नावांनी, किंवा त्यांच्या मुलांच्या नावांनी, किंवा त्या ठिकाणच्या विशिष्ट घटनांच्या नावांवरून नावे दिली.
६ आणि नोहाचा मुलगा याफेथ याचे पुत्र गेले आणि जिथे जिथे ते पांगले होते तिथे त्यांनी स्वतःसाठी शहरे वसवली, आणि त्यांनी आपल्या सर्व शहरांना त्यांची नावे दिली, आणि याफेथचे पुत्र पृथ्वीवर अनेक विभागांमध्ये व भाषांमध्ये विभागले गेले.
७ आणि ह्या त्यांच्या कुळांनुसार याफेथचे पुत्र आहेत: गोमेर, मागोगा, मेदाई, यावान, तुबाल, मेशेख आणि तिरास; ह्या त्यांच्या पिढ्यांनुसार याफेथची मुले आहेत.
८ आणि गोमेरचे लोक, त्यांच्या शहरांनुसार, फ्रांझा देशात, फ्रांझा नदीजवळ, सेना नदीजवळ राहत होते.
९ आणि रफाथचे वंशज म्हणजे बार्तोनीम, जे लेदाह नदीजवळच्या बार्तोनिया देशात राहतात; ही नदी आपले पाणी गिहोन नावाच्या मोठ्या समुद्रात, म्हणजेच महासागरात, जाऊन मिळते.
१० आणि तुगारमाची मुले दहा कुळे आहेत, आणि त्यांची नावे अशी आहेत: बुझार, परझुनाक, बलगार, एलिकानम, राग्बीब, तारकी, बिद, जबूक, ओंगल आणि तिलमाझ; हे सर्व उत्तरेकडे पसरले आणि स्थायिक झाले व त्यांनी स्वतःसाठी शहरे वसवली.
११ आणि त्यांनी आपल्या शहरांना स्वतःची नावे दिली; तेच लोक आहेत जे आजपर्यंत हिथलाह आणि इतालाक नद्यांच्या काठी राहतात.
१२ परंतु अंगोली, बलगार आणि परझुनाक यांची कुळे महान दुबनी नदीच्या काठावर राहतात; आणि त्यांच्या शहरांची नावेही त्यांच्या नावांप्रमाणेच आहेत.
१३ आणि यावानचे वंशज म्हणजे मकदोनिया देशात राहणारे यावनिम, आणि मेदायरेचे वंशज म्हणजे कुर्सोन देशात राहणारे ओरेलुम, आणि तुबालचे वंशज म्हणजे पाशिया नदीजवळच्या तुस्कना देशात राहणारे.
१४ आणि मेशेखचे वंशज शिबश्री आहेत आणि तिरासचे वंशज रुशाश, कुश्री व ओंगोलिस आहेत; हे सर्व गेले आणि त्यांनी स्वतःसाठी शहरे वसवली; ही ती शहरे आहेत जी याबूस समुद्राजवळ, कुरा नदीपाशी वसलेली आहेत, जी नदी त्रागान नदीला जाऊन मिळते.
१५ आणि एलीशाचे वंशज म्हणजे अल्मानीम, आणि त्यांनी जाऊन स्वतःसाठी शहरे वसवली; ती शहरे ईयोब आणि शिबथमो पर्वतांच्या दरम्यान वसलेली आहेत; आणि त्यांच्यापैकीच लुंबर्दीचे लोक होते, जे ईयोब आणि शिबथमो पर्वतांच्या समोर राहत होते, आणि त्यांनी इटालियाचा प्रदेश जिंकला व आजपर्यंत तेथेच राहिले.
१६ आणि चित्तीमचे वंशज म्हणजे रोमीम, जे तिब्रेऊ नदीजवळ असलेल्या कानोपियाच्या खोऱ्यात राहतात.
१७ आणि दुदोनीमचे वंशज म्हणजे ते, जे बोर्दना देशातील गिहोन समुद्राच्या काठावरील शहरांमध्ये राहतात.

१८ बुरुजानंतर जेव्हा याफेथचे पुत्र पांगले, तेव्हा त्यांनी आपल्या शहरांना त्यांच्या नावांवरून व घटनांवरून नावे दिली; आणि बुरुजानंतर त्या दिवसांत त्यांनी बांधलेल्या त्यांच्या सर्व शहरांची नावे त्यांच्या कुटुंबांनुसार ही आहेत.
१९ आणि हामची संतती त्यांच्या पिढ्या व शहरांनुसार कूश, मिसरहीम, फूट आणि कनान ही होती.
२० हे सर्वजण गेले आणि त्यांना योग्य वाटतील अशा ठिकाणी त्यांनी स्वतःसाठी शहरे वसवली आणि त्यांनी आपल्या शहरांना त्यांच्या पूर्वजांच्या नावांवरून कूश, मिसरैम, फूट आणि कनान अशी नावे दिली.
२१ आणि मिस्राईमची संतती म्हणजे लुदीम, अनामीम, लेहाबीम, नफ्तुखीम, पथरुसीम, कासलुखीम आणि काफ्तुरीम, अशी सात कुळे आहेत.
२२ हे सर्वजण सीहोर नदीच्या, म्हणजेच इजिप्तच्या ओढ्याच्या, काठावर राहत होते आणि त्यांनी स्वतःसाठी शहरे वसवली व त्यांना आपापली नावे दिली.
२३ आणि पथ्रोस व कास्लोख यांच्या मुलांनी आपापसांत विवाहसंबंध जोडले आणि त्यांच्यापासून पेलिश्तीम, अझाथिम, गेरारिम, गिथिम व एक्रोनिम ही पाचही कुळे उदयास आली; ह्यांनीही स्वतःसाठी शहरे वसवली आणि आजपर्यंत त्यांनी आपल्या शहरांना त्यांच्या पूर्वजांची नावे दिली.
२४ आणि कनानच्या लोकांनीही स्वतःसाठी शहरे वसवली आणि त्यांनी त्या शहरांना त्यांची नावे दिली; अकरा शहरे व इतर असंख्य शहरे होती.
२५ आणि हामच्या घराण्यातील चार पुरुष सपाट प्रदेशात गेले; त्या चार पुरुषांची नावे सदोम, गमोरा, अदमा आणि जबोयीम अशी आहेत.
२६ आणि त्या माणसांनी सपाट प्रदेशात स्वतःसाठी चार शहरे वसवली आणि त्यांनी आपल्या शहरांना स्वतःची नावे दिली.
२७ आणि ते, त्यांची मुले आणि त्यांचे सर्व नातेवाईक त्या शहरांमध्ये राहत होते; ते यशस्वी झाले, त्यांची संख्या खूप वाढली आणि ते शांततेने राहत होते.
२८ आणि हूरचा मुलगा, जो हिवीचा मुलगा होता, जो कनानचा नातू होता, तो सेईर गेला आणि त्याने पारान पर्वतासमोर एक दरी शोधून काढली, आणि त्याने तेथे एक शहर वसवले आणि तो, त्याचे सात मुलगे आणि त्याचे कुटुंब तेथे राहिले आणि त्याने आपल्या नावानुसार त्या शहराला सेईर असे नाव दिले; तोच प्रदेश आजपर्यंत सेईर म्हणून ओळखला जातो.
२९ बुरुजानंतर हामची मुले आपापल्या देशांमध्ये पांगली, तेव्हा त्यांच्या भाषा व शहरांनुसार ही त्यांची कुळे आहेत.
३० आणि एबेरच्या सर्व मुलांचा बाप, नोहाचा मुलगा शेम याच्या मुलांपैकी काही जण, जिथे जिथे ते पांगले होते तिथे जाऊन त्यांनी शहरे वसवली आणि आपल्या शहरांना त्यांची नावे दिली.
३१ आणि शेमचे पुत्र एलाम, अशूर, अर्पाक्शाद, लूद व अराम हे होते; त्यांनी स्वतःसाठी शहरे बांधली आणि आपल्या सर्व शहरांना स्वतःची नावे दिली.
३२ आणि त्या वेळी शेमचा मुलगा अशूर, त्याची मुले व त्याचे कुटुंब, असे बरेच मोठे लोक निघाले आणि ते त्यांना आढळलेल्या एका दूरच्या प्रदेशात गेले. ते ज्या प्रदेशात गेले, तेथे त्यांना एक मोठे विस्तीर्ण खोरे आढळले आणि त्यांनी स्वतःसाठी चार शहरे वसवली आणि त्यांना आपापली नावे व तेथील घटनांवरून नावे दिली.
३३ आणि अशूरच्या मुलांनी बांधलेल्या शहरांची नावे ही आहेत: निनवे, रेसेन, कलख आणि रेहोबोथर; आणि अशूरचे वंशज आजही तेथे राहतात.
३४ आणि अरामचे लोकही गेले आणि त्यांनी स्वतःसाठी एक शहर वसवले आणि आपल्या थोरल्या भावाच्या नावावरून त्या शहराचे नाव ऊज ठेवले आणि ते त्यात राहत होते; तोच प्रदेश आजपर्यंत ऊज म्हणून ओळखला जातो.
३५ आणि बुरुजाच्या दुसऱ्या वर्षी, अशूर घराण्यातील बेला नावाचा एक माणूस, आपल्या कुटुंबासहित निनवे देशातून निघून, त्याला जिथे जागा मिळेल तिथे राहण्यासाठी गेला; आणि ते सदोमच्या समोरील मैदानी प्रदेशातील शहरांपर्यंत आले आणि तेथे राहिले.
३६ आणि तो माणूस उठला आणि त्याने तेथे एक लहान शहर वसवले आणि स्वतःच्या नावावरून त्याचे नाव बेला ठेवले; तोच प्रदेश आजपर्यंत सोआर म्हणून ओळखला जातो.
३७ आणि बुरुजानंतर पृथ्वीवर पांगल्यावर, शेमच्या मुलांची त्यांच्या भाषा व शहरांनुसार ही कुळे आहेत.
३८ आणि यानंतर नोहाच्या मुलांच्या प्रत्येक राज्याने, शहराने आणि कुटुंबांनी स्वतःसाठी अनेक शहरे बांधली.
३९ आणि त्यांनी त्यांच्या सर्व शहरांमध्ये सरकारे स्थापन केली, जेणेकरून त्यांच्या आज्ञांनुसार त्यांचे नियमन केले जावे; नोहाच्या मुलांच्या सर्व कुटुंबांनी कायमचे असेच केले.

अध्याय ११

१ आणि कूशचा मुलगा निम्रोद अजूनही शिनार देशात होता, आणि तो त्यावर राज्य करत होता व तेथे राहत होता, आणि त्याने शिनार देशात शहरे बांधली.
२ आणि त्याने बांधलेल्या त्या चार शहरांची ही नावे आहेत; बुरुजाच्या बांधकामाच्या वेळी त्या शहरांमध्ये घडलेल्या घटनांवरून त्याने त्यांची नावे ठेवली.
३ आणि त्याने पहिल्या गावाला बाबेल म्हटले, कारण तेथे परमेश्वराने सर्व पृथ्वीची भाषा गोंधळात टाकली होती; आणि दुसऱ्या गावाचे नाव त्याने एरेक ठेवले, कारण तेथून देवाने त्यांना पांगवले होते.
४ आणि तिसऱ्याला त्याने एखेद म्हटले, कारण त्या ठिकाणी मोठे युद्ध झाले होते असे तो म्हणाला; आणि चौथ्याला त्याने कलना म्हटले, कारण त्याचे सरदार आणि पराक्रमी योद्धे तेथे मारले गेले होते, आणि त्यांनी परमेश्वराला त्रास दिला, त्यांनी बंड केले आणि त्याच्याविरुद्ध अपराध केला.
५ आणि जेव्हा निम्रोदने शिनार देशात ही शहरे बांधली, तेव्हा त्याने आपल्या राज्यात उरलेल्या लोकांना, आपल्या सरदारांना आणि आपल्या पराक्रमी योद्ध्यांना त्यांत वसवले.
६ आणि निम्रोद बाबेलमध्ये राहत होता, आणि त्याने तेथे आपल्या उर्वरित प्रजेवर पुन्हा राज्य सुरू केले आणि तो सुरक्षितपणे राज्य करत होता, आणि निम्रोदाचे प्रजाजन व सरदार त्याचे नाव अम्राफेल ठेवू लागले, असे म्हणत की त्याच्यामुळे बुरुजावर त्याचे सरदार व माणसे मारली गेली.
७ तरीही, निम्रोद परमेश्वराकडे परतला नाही आणि तो दुष्टपणात व मनुष्याच्या पुत्रांना दुष्टपणाचे शिक्षण देण्यात कायम राहिला; आणि त्याचा मुलगा मार्दोन हा त्याच्या बापापेक्षाही वाईट होता आणि तो आपल्या बापाच्या घृणास्पद कृत्यांमध्ये भर घालत राहिला.

८ आणि त्याने मनुष्याच्या पुत्रांना पाप करायला लावले, म्हणूनच असे म्हटले जाते की, दुष्टापासून दुष्टता निघते.
९ त्या वेळी हामच्या मुलांच्या घराण्यांमध्ये युद्ध चालू होते, कारण ते त्यांनी बांधलेल्या शहरांमध्ये राहत होते.
१० आणि एलामचा राजा केदोर्लाओमेर हा हामच्या मुलांच्या कुटुंबांपासून दूर गेला आणि त्याने त्यांच्याशी युद्ध करून त्यांना जिंकले; आणि तो मैदानी प्रदेशातील पाच शहरांमध्ये गेला आणि त्याने त्यांच्याशी युद्ध करून त्यांना जिंकले आणि ती शहरे त्याच्या ताब्यात आली.
११ आणि त्यांनी बारा वर्षे त्याची सेवा केली आणि त्याला वार्षिक कर दिला.
१२ त्याच वेळी, तेरहचा मुलगा अब्राम याच्या आयुष्याच्या एकोणपन्नासाव्या वर्षी, सेरुगचा मुलगा नाफोर मरण पावला.
१३ आणि तेरहचा मुलगा अब्राम याच्या आयुष्याच्या पन्नासाव्या वर्षी, अब्राम नोहाच्या घरातून निघून आपल्या वडिलांच्या घरी गेला.
१४ आणि अब्राम परमेश्वराला ओळखत होता, आणि तो त्याच्या मार्गांनी व शिकवणीनुसार वागत होता, आणि त्याचा देव परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता.
१५ आणि त्या दिवसांत त्याचा बाप तेरह हा राजा निम्रोदच्या सैन्याचा सेनापती होता आणि तो अजूनही परकीय दैवतांची उपासना करत होता.
१६ आणि अब्राम आपल्या वडिलांच्या घरी आला आणि त्याने तेथे त्यांच्या मंदिरांमध्ये बारा देव उभे असलेले पाहिले; आपल्या वडिलांच्या घरात ह्या मूर्ती पाहून अब्रामाला राग आला.
१७ आणि अब्राम म्हणाला, “परमेश्वराची शपथ, ह्या मूर्ती माझ्या वडिलांच्या घरात राहणार नाहीत; आणि जर मी तीन दिवसांत ह्या सर्व मूर्ती फोडल्या नाहीत, तर ज्या परमेश्वराने मला निर्माण केले तो माझी अशीच अवस्था करील.”
१८ आणि अब्राम त्यांच्यापासून निघून गेला, आणि त्याचा क्रोध भडकला होता. मग अब्राम घाई करून खोलीतून आपल्या वडिलांच्या बाहेरील अंगणात गेला; तेथे त्याला त्याचे वडील अंगणात बसलेले आढळले आणि त्यांचे सर्व सेवकही त्यांच्यासोबत होते. अब्राम येऊन त्यांच्यासमोर बसला.
१९ आणि अब्रामाने आपल्या वडिलांना विचारले, “बाबा, ज्या देवाने आकाश व पृथ्वी, पृथ्वीवरील सर्व मानवपुत्र आणि तुम्हाला व मला निर्माण केले, तो कोठे आहे हे मला सांगा.” तेव्हा तेरहने आपला मुलगा अब्राम याला उत्तर दिले, “पाहा, ज्यांनी आम्हांला निर्माण केले ते सर्व आपल्याबरोबर घरात आहेत.”
२० आणि अब्राम आपल्या वडिलांना म्हणाला, “माझ्या प्रभू, कृपया त्या मला दाखवा.” आणि तेरह अब्रामाला आतल्या अंगणाच्या खोलीत घेऊन आला, आणि अब्रामाने पाहिले, आणि पाहा, ती संपूर्ण खोली लाकूड आणि दगडाच्या देवतांनी भरलेली होती; त्यात बारा मोठ्या मूर्ती आणि त्यांच्यापेक्षा लहान अशा असंख्य इतर मूर्ती होत्या.
२१ आणि तेरह आपल्या मुलाला म्हणाला, “पाहा, पृथ्वीवर जे काही तू पाहतोस ते सर्व ह्यांनीच निर्माण केले आहे, आणि त्यांनीच मला, तुला व सर्व मानवजातीला निर्माण केले आहे.”
२२ आणि तेरह आपल्या दैवतांना नमन करून निघून गेला आणि त्याचा मुलगा अब्रामही त्याच्याबरोबर निघून गेला.
२३ आणि अब्राम त्यांच्यापासून निघून गेल्यावर आपल्या आईकडे गेला आणि तिच्यासमोर बसला आणि आपल्या आईला म्हणाला, “पाहा, ज्यांनी आकाश व पृथ्वी निर्माण केली, आणि सर्व मानवपुत्रांना माझ्या वडिलांनी मला दाखवले आहे.”
२४ तर आता, त्वरा करून कळपातून एक कोकरू आण आणि त्याचे रुचकर मांस तयार कर, म्हणजे मी ते माझ्या वडिलांच्या देवांना खाण्यासाठी अर्पण म्हणून अर्पण करीन; कदाचित त्यामुळे मी त्यांना प्रिय होईन.
२५ आणि त्याच्या आईने तसेच केले, आणि तिने एक कोकरू आणले, आणि त्याचे रुचकर मांस बनवून ते अब्रामाकडे आणले. अब्रामाने ते रुचकर मांस आपल्या आईकडून घेतले आणि आपल्या वडिलांच्या दैवतांसमोर आणले, आणि त्यांनी ते खावे म्हणून तो त्यांच्याजवळ गेला; आणि त्याचा पिता तेरह याला हे माहीत नव्हते.
२६ आणि ज्या दिवशी अब्राम त्यांच्यामध्ये बसला होता, त्या दिवशी त्याने पाहिले की, त्यांना बोलता येत नव्हते, ऐकता येत नव्हते, हालचाल करता येत नव्हती आणि त्यांच्यापैकी कोणीही खाण्यासाठी आपला हात पुढे करू शकत नव्हता.
२७ तेव्हा अब्राम त्यांची थट्टा करून म्हणाला, “मी तयार केलेले रुचकर मांस त्यांना नक्कीच आवडले नसेल, किंवा कदाचित ते त्यांच्यासाठी थोडे कमी पडले असेल आणि त्यामुळेच त्यांनी ते खाल्ले नसेल; म्हणून उद्या मी यापेक्षा उत्तम आणि अधिक ताजे रुचकर मांस तयार करीन, म्हणजे मला त्याचा परिणाम पाहता येईल.”
२८ आणि दुसऱ्या दिवशी अब्रामाने आपल्या आईला त्या रुचकर मांसाविषयी सांगितले, आणि त्याची आई उठून कळपातून तीन उत्तम कोकरे घेऊन आली, आणि तिने त्यांपासून आपल्या मुलाला आवडेल असे उत्कृष्ट रुचकर मांस बनवले, आणि ते आपला मुलगा अब्राम याला दिले; आणि त्याचा बाप तेरह याला हे माहीत नव्हते.
२९ आणि अब्रामाने आपल्या आईकडून ते रुचकर मांस घेतले आणि ते आपल्या वडिलांच्या देवतांसमोर खोलीत आणले; आणि त्यांनी ते खावे म्हणून तो त्यांच्याजवळ आला, आणि त्याने ते त्यांच्यासमोर ठेवले; कदाचित ते खातील या विचाराने अब्राम दिवसभर त्यांच्यासमोर बसून राहिला.
३० आणि अब्रामाने त्यांच्याकडे पाहिले; तेव्हा त्यांना बोलता येत नव्हते व ऐकताही येत नव्हते; आणि त्यांच्यापैकी कोणीही मांस खाण्यासाठी हात पुढे करत नव्हता.
३१ आणि त्या दिवशी संध्याकाळी त्या घरात अब्रामाला देवाचा आत्मा प्राप्त झाला.
३२ आणि तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “माझ्या वडिलांवर आणि या दुष्ट पिढीवर हाय हाय, ज्यांची अंतकरणे व्यर्थ गोष्टींकडे झुकलेली आहेत, जे लाकूड व दगडाच्या या मूर्तींची सेवा करतात, ज्यांना खाता, वास घेता, ऐकता किंवा बोलता येत नाही; ज्यांना तोंड नाही, डोळे नाहीत, कान नाहीत, हात नाहीत, आणि पाय नाहीत; ज्यांनी त्यांना बनवले आणि जे त्यांच्यावर विश्वास ठेवतात, ते त्यांच्यासारखेच आहेत.”
३३ आणि जेव्हा अब्रामाने हे सर्व पाहिले तेव्हा त्याचा राग त्याच्या वडिलांवर भडकला, आणि त्याने घाई करून हातात कुऱ्हाड घेतली आणि देवांच्या कक्षात जाऊन त्याने आपल्या वडिलांचे सर्व देव फोडून टाकले.
३४ आणि त्याने मूर्ती फोडून झाल्यावर, त्यांच्यासमोर असलेल्या मोठ्या देवाच्या हातात कुऱ्हाड ठेवली आणि तो बाहेर निघून गेला; आणि त्याचा बाप तेरह घरी आला, कारण दाराशी कुऱ्हाड

मारल्याचा आवाज त्याने ऐकला होता; म्हणून हे काय चालले आहे हे पाहण्यासाठी तेरह घरात आला.
३५ आणि तेरहने मूर्तींच्या खोलीत कुऱ्हाडीचा आवाज ऐकून तो मूर्तींच्या खोलीकडे धावत गेला, आणि तिथे त्याला अब्राम बाहेर जाताना भेटला.
३६ आणि तेरह खोलीत गेला तेव्हा त्याला आढळले की, सर्व मूर्ती खाली पडलेल्या व तुटलेल्या होत्या आणि सर्वात मोठ्या मूर्तीच्या हातात असलेली कुऱ्हाड तशीच होती, जी मोडलेली नव्हती, आणि त्याचा मुलगा अब्राम याने बनवलेले रुचकर मांस अजूनही त्यांच्यासमोर होते.
३७ आणि हे पाहून तेरहला फार राग आला आणि तो घाईघाईने खोलीतून अब्रामाकडे गेला.
३८ आणि त्याने आपला मुलगा अब्राम याला घरात बसलेला पाहिला; आणि तो त्याला म्हणाला, "तू माझ्या दैवतांसाठी हे काय काम केले आहेस?"
३९ आणि अब्रामने आपला बाप तेरह याला उत्तर दिले, तो म्हणाला, "तसे नाही महाराज, कारण मी त्यांच्यापुढे रुचकर मांस आणले होते, आणि जेव्हा मी ते खाण्यासाठी त्यांच्याजवळ गेलो, तेव्हा त्या मोठ्या माणसाने खाण्यासाठी हात पुढे करण्यापूर्वीच, त्या सर्वांनी एकदम खाण्यासाठी हात पुढे केले."
४० आणि त्या धिप्पाड माणसाने त्यांची कृत्ये आपल्यासमोर पाहिली आणि त्याचा क्रोध त्यांच्यावर भडकला, आणि तो गेला व घरात असलेली कुऱ्हाड घेऊन त्यांच्याकडे आला आणि त्याने त्या सर्वांना ठेचून काढले; आणि पाहा, जसे तू पाहतोस, ती कुऱ्हाड अजूनही त्याच्या हातात आहे.
४१ आणि जेव्हा अब्रामने हे सांगितले, तेव्हा तेरहचा राग भडकला; आणि तेरह रागाने आपला मुलगा अब्राम याला म्हणाला, "तू ही कोणती गोष्ट सांगितली आहेस? तू माझ्याशी खोटे बोलत आहेस."
४२ तू मला सांगितलेले सर्व काही करण्यासाठी या देवांमध्ये आत्मा, जीव किंवा सामर्थ्य आहे का? ते लाकूड आणि दगडाचे नाहीत का, आणि मी स्वतः त्यांना बनवले नाही का, आणि त्यांच्यासोबत असलेल्या त्या महान देवाने त्यांना मारले असे खोटे तू कसे बोलू शकतोस? तूच त्याच्या हातात कुऱ्हाड ठेवलीस, आणि मग म्हणतोस की त्याने त्या सर्वांना मारले.
४३ तेव्हा अब्रामने आपल्या वडिलांना उत्तर दिले आणि त्याला म्हणाला, "तर मग ज्या मूर्तींमध्ये काहीही करण्याची शक्ती नाही, त्यांची तू सेवा कशी करू शकतोस? ज्या मूर्तींवर तुझा विश्वास आहे, त्या तुला वाचवू शकतील का? तू त्यांना हाक मारल्यावर त्या तुझ्या प्रार्थना ऐकू शकतील का? त्या तुला तुझ्या शत्रूंच्या हातून वाचवू शकतील का, किंवा त्या तुझ्या शत्रूंविरुद्ध तुझ्यासाठी लढतील का, की तू बोलू आणि ऐकू न शकणाऱ्या लाकूड आणि दगडाची सेवा करावीस?"
४४ आणि आता, हे करणे तुझ्यासाठी व तुझ्याशी संबंधित असलेल्या मानवपुत्रांसाठी निश्चितच चांगले नाही; तू इतका बावळट, इतका मूर्ख किंवा इतका अल्पबुद्धीचा आहेस का, की तू लाकूड व दगड यांची सेवा करशील आणि अशा प्रकारे वागशील?
४५ आणि ज्या परमेश्वर देवाने आकाश व पृथ्वी निर्माण केली आणि ज्याने तुम्हाला पृथ्वीवर निर्माण केले, त्याला विसरून जावे आणि दगड व लाकडाची सेवा करून या बाबतीत स्वतवर मोठे संकट ओढवून घ्यावे?
४६ पूर्वीच्या काळी आमच्या पूर्वजांनी ह्या बाबतीत पाप केले नाही का, आणि विश्वाच्या परमेश्वर देवाने त्यांच्यावर जलप्रलयाचे पाणी आणून संपूर्ण पृथ्वीचा नाश केला नाही का?
४७ आणि तुम्ही हे कसे चालू ठेवू शकता आणि लाकडाच्या व दगडाच्या दैवतांची सेवा करू शकता, जे ऐकू शकत नाहीत, बोलू शकत नाहीत, किंवा तुम्हाला जुलमातून सोडवू शकत नाहीत, आणि असे करून तुम्ही विश्वाच्या देवाचा क्रोध तुमच्यावर ओढवून घेत आहात?
४८ म्हणून माझ्या वडिला, हे करण्यापासून दूर राहा आणि स्वतवर व आपल्या कुटुंबीयांवर संकट आणू नकोस.
४९ आणि अब्राम घाई करून आपल्या वडिलांसमोरून उडी मारून बाहेर पडला आणि त्याने आपल्या वडिलांच्या सर्वात मोठ्या मूर्तीवरून कुऱ्हाड घेतली, तिच्याने अब्रामने ती फोडली आणि तो पळून गेला.
५० आणि अब्रामाने केलेले सर्व पाहून, तेरह आपल्या घरातून निघण्याची घाई करू लागला आणि तो राजाकडे गेला. तो निम्रोदासमोर येऊन उभा राहिला आणि त्याने राजाला नमन केले; तेव्हा राजा म्हणाला, "तुला काय हवे आहे?"
५१ आणि तो म्हणाला, "हे महाराज, मी तुम्हाला विनंती करतो की माझे ऐका—पन्नास वर्षांपूर्वी मला एक मूल झाले, आणि त्याने माझ्या दैवतांशी असे केले आहे व असे बोलला आहे; आणि म्हणून आता, हे महाराज आणि राजा, त्याला बोलावून घ्या म्हणजे तो तुमच्यासमोर येईल आणि तुम्ही नियमशास्त्रानुसार त्याचा न्याय करा, म्हणजे आम्ही त्याच्या दुष्टाईतून सुटू."
५२ आणि राजाने आपल्या सेवकांपैकी तिघांना पाठवले आणि त्यांनी जाऊन अब्रामाला राजासमोर आणले. त्या दिवशी निम्रोद व त्याचे सर्व सरदार आणि सेवक त्याच्यासमोर बसले होते आणि तेरहदेखील त्यांच्यासमोर बसला होता.
५३ आणि राजा अब्रामाला म्हणाला, "तू आपल्या वडिलांशी आणि त्यांच्या दैवतांशी हे काय केले आहेस?" आणि अब्रामाने राजाला त्याच शब्दांत उत्तर दिले जे तो आपल्या वडिलांना म्हणाला होता, "घरात त्यांच्याबरोबर असलेल्या मोठ्या देवाने त्यांच्याशी तेच केले जे तू ऐकले आहेस."
५४ आणि राजा अब्रामाला म्हणाला, "तू सांगितल्याप्रमाणे बोलण्याचे, खाण्याचे आणि करण्याचे सामर्थ्य त्यांच्यात होते का?" अब्राम राजाला म्हणाला, "जर त्यांच्यात सामर्थ्य नसेल, तर तू त्यांची सेवा का करतोस आणि आपल्या मूर्खपणामुळे मानवांना का चुकवतोस?"
५५ तुला असे वाटते का की ते तुझा उद्धार करू शकतात किंवा तुझ्यासाठी लहान-मोठे असे काही करू शकतात, की तू त्यांची सेवा करावी? आणि ज्याने तुला निर्माण केले आणि ज्याच्या हातात मारण्याची व जिवंत ठेवण्याची शक्ती आहे, त्या संपूर्ण विश्वाच्या देवाला तू का ओळखत नाहीस?
५६ हे मूर्ख, भोळ्या आणि अज्ञानी राजा, तुझा सदैव धिक्कार असो.
५७ मला वाटले होते की तू आपल्या सेवकांना सरळ मार्ग शिकवशील, परंतु तू तसे केले नाहीस, उलट तू आपल्या पापांनी आणि तुझ्या मार्गांचे अनुसरण करणाऱ्या तुझ्या लोकांच्या पापांनी संपूर्ण पृथ्वी भरून टाकली आहेस.
५८ तुला माहीत नाही काय, किंवा तू ऐकले नाहीस काय, की जे दुष्ट कृत्य तू करतोस, त्यामध्ये आमच्या पूर्वजांनीही फार पूर्वी पाप केले होते, आणि सनातन देवाने त्यांच्यावर जलप्रलयाचे पाणी आणून त्या सर्वांचा नाश केला, आणि त्यांच्यामुळे संपूर्ण पृथ्वीचाही

नाश केला? तर मग, विश्वाच्या परमेश्वर देवाचा क्रोध ओढवून घेण्यासाठी, आणि स्वतवर व संपूर्ण पृथ्वीवर संकट आणण्यासाठी, तू आणि तुझे लोक आता उठून असेच काहीतरी कृत्य करणार काय?

५९ तर आता तू करत असलेले हे दुष्ट कृत्य सोडून दे आणि विश्वाच्या देवाची सेवा कर, कारण तुझा जीव त्याच्या हाती आहे, म्हणजे तुझे कल्याण होईल.

६० आणि जर तुझे दुष्ट हृदय, तुझे दुष्ट मार्ग सोडून सनातन देवाची सेवा करण्यासाठी माझ्या शब्दांकडे लक्ष देणार नाही, तर शेवटच्या दिवसांत, तू, तुझे लोक आणि तुझ्याशी संबंधित असलेले सर्वजण, तुझे शब्द ऐकून किंवा तुझ्या दुष्ट मार्गांवर चालत असताना, लज्जेने मरतील.

६१ आणि जेव्हा अब्राम राजा व सरदारांपुढे बोलणे थांबला, तेव्हा त्याने आकाशाकडे डोळे वर करून म्हटले, "परमेश्वर सर्व दुष्टांना पाहतो आणि तो त्यांचा न्याय करील."

प्रकरण १२

१ आणि जेव्हा राजाने अब्रामाचे शब्द ऐकले, तेव्हा त्याने त्याला तुरुंगात टाकण्याचा आदेश दिला; आणि अब्राम दहा दिवस तुरुंगात होता.

२ आणि त्या दिवसांच्या शेवटी राजाने सर्व राजे, सरदार, वेगवेगळ्या प्रांतांचे राज्यपाल आणि विद्वान यांना आपल्यासमोर बोलावण्याचा आदेश दिला, आणि ते त्याच्यासमोर बसले, आणि अब्राम अजूनही कैदेतच होता.

३ आणि राजा सरदारांना व विद्वानांना म्हणाला, "तेरहचा मुलगा अब्राम याने आपल्या वडिलांशी काय केले आहे, हे तुम्ही ऐकले आहे का? त्याने त्यांच्याशी असे केले आहे, आणि मी त्याला माझ्यासमोर आणण्याचा आदेश दिला, आणि तो असे बोलला; त्याच्या मनात कोणताही पश्चात्ताप झाला नाही, आणि माझ्या समक्ष तो जराही विचलित झाला नाही, आणि पाहा, आता तो तुरुंगात बंद आहे."

४ आणि म्हणून, ज्या माणसाने राजाचा अपमान केला, आणि तुम्ही ऐकलेल्या सर्व गोष्टी बोलल्या व केल्या, त्या माणसाला कोणता न्याय द्यावा हे ठरवा.

५ आणि त्या सर्वांनी राजाला उत्तर दिले की, जो माणूस राजाचा अपमान करतो त्याला झाडावर टांगून फाशी द्यावी; परंतु त्याने सर्व गोष्टी केल्यामुळे आणि आमच्या दैवतांचा अपमान केल्यामुळे, त्याला जाळून ठार मारले पाहिजे, कारण या बाबतीत हाच कायदा आहे.

६ जर राजाची अशी इच्छा असेल, तर त्याने आपल्या सेवकांना तुझ्या विटांच्या भट्टीत रात्रंदिवस आग पेटवण्याची आज्ञा द्यावी, आणि मग आम्ही या माणसाला त्यात टाकू. राजाने तसेच केले आणि त्याने आपल्या सेवकांना आज्ञा दिली की, त्यांनी कास्दीम येथील राजाच्या भट्टीत तीन दिवस व तीन रात्रींसाठी आग तयार करावी; आणि राजाने त्यांना अब्रामाला तुरुंगातून बाहेर काढून जाळण्यासाठी आणण्याची आज्ञा दिली.

७ आणि राजाचे सर्व सेवक, सरदार, उमराव, राज्यपाल, न्यायाधीश आणि देशातील सर्व रहिवासी, म्हणजे सुमारे नऊ लाख माणसे, अब्रामाला पाहण्यासाठी भट्टीसमोर उभे होते.

८ आणि अब्रामाचे काय चालले आहे हे पाहण्यासाठी सर्व स्त्रिया व लहान मुले छतांवर आणि बुरुजांवर गर्दी करून जमली होती, आणि ती सर्व दूर अंतरावर एकत्र उभी होती; आणि त्या दिवशी ते दृश्य पाहण्यासाठी न आलेला एकही पुरुष शिल्लक राहिला नव्हता.

९ आणि जेव्हा अब्राम आला, तेव्हा राजाच्या जादुगारांनी व ज्ञानी लोकांनी अब्रामाला पाहिले आणि ते राजाला ओरडून म्हणाले, "हे आमच्या सार्वभौम प्रभू, ज्याच्या जन्माच्या वेळी मोठ्या ताऱ्याने चार ताऱ्यांना गिळले होते, ते बाळ हाच आहे हे आम्हाला माहीत आहे; आणि ही गोष्ट आम्ही पन्नास वर्षांपूर्वी राजाला सांगितली होती."

१० आणि पाहा, आता त्याच्या बापानेही तुझ्या आज्ञा मोडल्या आहेत, आणि तू ज्याला ठार मारलेस त्या दुसऱ्या मुलाला तुझ्यासमोर आणून त्याने तुझी थट्टा केली आहे.

११ आणि जेव्हा राजाने त्यांचे शब्द ऐकले तेव्हा तो अतिशय संतापला आणि त्याने तेरहला आपल्यासमोर आणण्याचा आदेश दिला.

१२ आणि राजा म्हणाला, "जादूगारांनी काय म्हटले आहे ते तू ऐकले आहेस का? आता तू ते कसे केलेस, हे मला खरे सांग; आणि जर तू खरे बोललास तर तुझी निर्दोष मुक्तता होईल."

१३ आणि राजाचा क्रोध इतका भडकलेला पाहून, तेरह राजाला म्हणाला, "महाराज, तुम्ही सत्य ऐकले आहे आणि ऋषींनी जे सांगितले आहे ते योग्य आहे." तेव्हा राजा म्हणाला, "तू हे कसे करू शकलास, माझ्या आज्ञा मोडून, ज्याला तू जन्म दिला नाहीस असे मूल मला देऊन, त्याचा मोबदला कसा घेऊ शकलास?"

१४ तेव्हा तेरहने राजाला उत्तर दिले, "त्या वेळी माझ्या मुलाविषयी माझ्या मनात कोमल भावना जागृत झाल्यामुळे, मी माझ्या दासीच्या मुलाला घेऊन राजाकडे आणले."

१५ आणि राजा म्हणाला, "तुला हे करण्यास कोणी सांगितले? मला सांग, माझ्यापासून काहीही लपवू नकोस, म्हणजे तू मरणार नाहीस."

१६ आणि तेरह राजासमोर फार घाबरला आणि राजाला म्हणाला, "माझा ज्येष्ठ मुलगा हारान याने मला असा सल्ला दिला आहे; आणि ज्या दिवसांत अब्रामचा जन्म झाला, त्या दिवसांत हारान बाहत्तर वर्षांचा होता."

१७ परंतु हारानने आपल्या वडिलांना कोणताही सल्ला दिला नाही, कारण तेरह राजापासून स्वतचा जीव वाचवण्यासाठी असे म्हणाला होता, कारण तो फार घाबरला होता; आणि राजा तेरहला म्हणाला, "तुझा मुलगा हारान, ज्याने तुला असा सल्ला दिला, तो अब्रामाबरोबर अग्नीत जळून मरेल; कारण हे कृत्य करून राजाच्या इच्छेविरुद्ध बंड केल्यामुळे त्याच्यावर मृत्युदंडाची शिक्षा आहे."

१८ आणि त्या वेळी हारानाला अब्रामाच्या मार्गाचे अनुसरण करण्याचा मोह झाला होता, परंतु त्याने ते मनातच ठेवले.

१९ आणि हारान मनातल्या मनात म्हणाला, "पाहा, अब्रामाने केलेल्या ह्या गोष्टींमुळे राजाने त्याला पकडले आहे; आणि असे होईल की, जर अब्राम राजावर यशस्वी झाला, तर मी त्याच्यामागे जाईन; पण जर राजा यशस्वी झाला, तर मी राजाच्या मागे जाईन."

२० आणि जेव्हा तेरहने आपला मुलगा हारान याच्याविषयी राजाला हे सांगितले, तेव्हा राजाने हारानला अब्रामासहित पकडण्याचा आदेश दिला.

२१ आणि त्यांनी अब्राम व त्याचा भाऊ हारान या दोघांनाही अग्नीत टाकण्यासाठी आणले; आणि त्या दिवशी देशातील सर्व रहिवासी, राजाचे सेवक, सरदार, सर्व स्त्रिया व लहान मुले तेथे उभे होते.

२२ आणि राजाच्या सेवकांनी अब्राम व त्याच्या भावाला पकडले आणि त्यांच्या अंगावरची खालची वस्त्रे सोडून बाकी सर्व कपडे काढून घेतले.
२३ आणि त्यांनी त्यांचे हात व पाय सुती दोऱ्यांनी बांधले आणि राजाच्या सेवकांनी त्यांना उचलून भट्टीत टाकले.
२४ आणि परमेश्वराचे अब्रामावर प्रेम होते आणि त्याला त्याची दया आली, आणि परमेश्वर खाली उतरला आणि त्याने अब्रामाला आगीतून वाचवले आणि तो जळाला नाही.
२५ परंतु ज्या दोऱ्यांनी त्यांनी त्याला बांधले होते त्या सर्व जळून गेल्या, तरी अब्राम आगीतच फिरत राहिला.
२६ आणि जेव्हा त्यांनी हारानला आगीत टाकले, तेव्हा तो जळून राख झाला, कारण त्याचे अंतकरण परमेश्वराशी एकरूप नव्हते; आणि ज्या माणसांनी त्याला आगीत टाकले होते, त्यांच्यावर आगीची ज्वाला पसरली आणि ते जळाले, आणि त्यांच्यापैकी बारा जण मरण पावले.
२७ आणि अब्राम तीन दिवस व तीन रात्री अग्नीच्या मध्यभागी फिरत होता. राजाच्या सर्व सेवकांनी त्याला अग्नीत फिरताना पाहिले. त्यांनी राजाकडे येऊन सांगितले, "पाहा, आम्ही अब्रामाला अग्नीच्या मध्यभागी फिरताना पाहिले आहे. त्याच्या अंगावरचे खालचे वस्त्र जळाले नाही, पण त्याला बांधलेली दोरी जळाली आहे."
२८ आणि जेव्हा राजाने त्यांचे शब्द ऐकले तेव्हा त्याचे हृदय खचले आणि त्याने त्यांच्यावर विश्वास ठेवला नाही; म्हणून त्याने हे प्रकरण पाहण्यासाठी इतर विश्वासू सरदारांना पाठवले, आणि ते गेले व त्यांनी ते पाहिले आणि राजाला सांगितले; आणि राजा ते पाहण्यासाठी उठला, आणि त्याने अब्रामाला आगीच्या मध्यभागी इकडे तिकडे फिरताना पाहिले, आणि त्याने हारानाचे जळालेले शरीर पाहिले, आणि राजाला फार आश्चर्य वाटले.
२९ आणि राजाने अब्रामाला आगीतून बाहेर काढण्याचा आदेश दिला; आणि त्याचे सेवक त्याला बाहेर काढायला गेले, पण त्यांना ते जमले नाही, कारण आग चोहोबाजूंनी पसरली होती आणि भट्टीमधून ज्वाला त्यांच्या दिशेने वर येत होत्या.
३० आणि राजाचे सेवक तेथून पळून गेले; तेव्हा राजाने त्यांना फटकारले आणि म्हणाला, "लवकर करा आणि अब्रामाला आगीतून बाहेर काढा, म्हणजे तुम्ही मरणार नाही."
३१ आणि राजाचे सेवक अब्रामाला बाहेर आणण्यासाठी पुन्हा जवळ आले, तेव्हा ज्वाळा त्यांच्यावर कोसळल्या आणि त्यांचे चेहरे जळाले, त्यामुळे त्यांच्यापैकी आठ जण मरण पावले.
३२ आणि जेव्हा राजाने पाहिले की त्याचे सेवक जळून जाण्याच्या भीतीने अग्नीजवळ जाऊ शकत नाहीत, तेव्हा राजाने अब्रामाला हाक मारली, "हे स्वर्गातील देवाच्या सेवका, अग्नीतून बाहेर येऊन माझ्यासमोर येथे ये." आणि अब्रामाने राजाचे ऐकले, आणि तो अग्नीतून बाहेर येऊन राजासमोर उभा राहिला.
३३ आणि जेव्हा अब्राम बाहेर आला तेव्हा राजाने आणि त्याच्या सर्व सेवकांनी पाहिले की, अब्राम राजासमोर येत होता, त्याने फक्त त्याचे खालचे वस्त्र घातले होते, कारण ते जळाले नव्हते, परंतु ज्या दोरीने त्याला बांधले होते ती जळाली होती.
३४ आणि राजा अब्रामाला म्हणाला, "तू आगीत जळाला नाहीस हे कसे काय?"
३५ आणि अब्राम राजाला म्हणाला, "ज्या स्वर्ग व पृथ्वीच्या देवावर माझा विश्वास आहे आणि ज्याच्या हातात सर्व काही आहे, त्यानेच तू मला ज्या अग्नीत टाकले होतेस त्यातून माझे रक्षण केले."
३६ आणि अब्रामाचा भाऊ हारान जळून राख झाला, आणि त्यांनी त्याच्या शरीराचा शोध घेतला, तेव्हा ते त्यांना जळून खाक झालेले आढळले.
३७ आणि कास्दीमच्या आगीत मरण पावला तेव्हा हारान ब्याऐंशी वर्षांचा होता. अब्राम आगीतून वाचला आहे हे पाहून, राजा, सरदार आणि देशातील रहिवाशांनी येऊन अब्रामाला नमन केले.
३८ आणि अब्राम त्यांना म्हणाला, "तुम्ही मला नमन करू नका, तर ज्या जगाच्या देवाने तुम्हाला निर्माण केले, त्याला नमन करा आणि त्याची सेवा करा व त्याच्या मार्गाने चाला; कारण त्यानेच मला या अग्नीतून सोडवले आहे; त्यानेच सर्व मनुष्यांचे जीव व प्राण निर्माण केले आहेत, मनुष्याला त्याच्या आईच्या गर्भात घडवले आहे आणि त्याला जगात आणले आहे; आणि जो त्याच्यावर विश्वास ठेवतो, त्याला तोच सर्व दुखांतून सोडवेल."
३९ आणि अब्राम आगीतून वाचला व हारान जळून खाक झाले, ही गोष्ट राजा व सरदारांच्या दृष्टीने फार आश्चर्यकारक वाटली; आणि राजाने अब्रामाला पुष्कळ भेटी दिल्या व आपल्या दरबारातील दोन प्रमुख सेवक त्याला दिले; त्यांपैकी एकाचे नाव ओनी व दुसऱ्याचे नाव एलीएजर होते.
४० आणि सर्व राजे, सरदार व सेवक यांनी अब्रामाला चांदी, सोने आणि मोती यांच्या पुष्कळ भेटी दिल्या आणि राजा व त्याच्या सरदारांनी त्याला निरोप दिला, आणि तो सुखरूप निघून गेला.
४१ आणि अब्राम राजापासून शांतपणे बाहेर पडला, आणि राजाचे पुष्कळ सेवक त्याच्यामागे गेले, आणि सुमारे तीनशे माणसे त्याला येऊन मिळाली.
४२ आणि त्या दिवशी अब्राम त्याच्याबरोबर असलेल्या माणसांसहित परत आपल्या वडिलांच्या घरी गेला; आणि अब्रामने आयुष्यभर आपला देव परमेश्वर याची सेवा केली, आणि तो त्याच्या मार्गांप्रमाणे वागला व त्याच्या नियमांचे पालन केले.
४३ आणि त्या दिवसापासून अब्रामाने मनुष्यांच्या अंतकरणांना परमेश्वराची सेवा करण्याकडे वळवले.
४४ आणि त्या वेळी नाफोर व अब्राम यांनी आपला भाऊ हारान याच्या मुलींशी लग्न केले; नाफोरची पत्नी मिल्का आणि अब्रामाची पत्नी साराई होती. आणि अब्रामाची पत्नी साराई वांझ होती; त्या दिवसांत तिला संतती नव्हती.
४५ आणि अब्राम अग्नीतून बाहेर आल्यापासून दोन वर्षांनी, म्हणजे त्याच्या आयुष्याच्या बावन्नाव्या वर्षी, पाहा, राजा निम्रोद बाबेलमध्ये सिंहासनावर बसला होता, आणि राजाला झोप लागली व त्याने स्वप्न पाहिले की, तो राजाच्या भट्टीसमोरील एका दरीत आपल्या सैन्यासह उभा आहे.
४६ आणि त्याने वर पाहिले, तेव्हा त्याला अब्रामासारखा एक माणूस भट्टीमधून बाहेर येताना दिसला. तो आपली उपसलेली तलवार घेऊन राजासमोर येऊन उभा राहिला आणि मग तलवारीने राजावर झडप घातली. तेव्हा राजा घाबरल्यामुळे त्या माणसापासून पळून गेला. तो पळत असताना, त्या माणसाने राजाच्या डोक्यावर एक अंडे फेकले आणि त्या अंड्याचे एका मोठ्या नदीत रूपांतर झाले.
४७ आणि राजाला स्वप्न पडले की त्याचे सर्व सैन्य त्या नदीत बुडून मेले, आणि राजा त्याच्यापुढे असलेल्या तीन माणसांसह पळून गेला आणि तो निसटून गेला.
४८ आणि राजाने त्या पुरुषांकडे पाहिले; त्यांनी राजांच्या वस्त्रांप्रमाणे राजेशाही पोशाख परिधान केले होते आणि त्यांच्यामध्ये राजांचे रूप व वैभव होते.

४९ आणि ते धावत असताना, नदी पुन्हा राजासमोर अंड्यासारखी झाली, आणि त्या अंड्यातून एक पक्ष्याचे पिल्लू बाहेर आले, जे राजासमोर आले आणि त्याच्या डोक्यावर झडप घालून राजाचा डोळा उपटून काढला.
५० आणि ते दृश्य पाहून राजाला दुख झाले, आणि तो झोपेतून जागा झाला व त्याचे मन अस्वस्थ झाले; आणि त्याला मोठी भीती वाटली.
५१ आणि सकाळी राजा भीतीने आपल्या पलंगावरून उठला आणि त्याने सर्व ज्ञानी पुरुष व जादूगारांना आपल्यासमोर येण्याची आज्ञा दिली, तेव्हा राजाने त्यांना आपले स्वप्न सांगितले.
५२ आणि राजाच्या अनुकी नावाच्या एका शहाण्या सेवकाने राजाला उत्तर दिले, "हे दुसरे काही नसून अब्राम आणि त्याच्या संततीचे दुष्टत्व आहे, जे शेवटच्या दिवसांत माझ्या प्रभू आणि राजाविरुद्ध उभे राहील."
५३ आणि पाहा, तो दिवस येईल जेव्हा अब्राम, त्याचे वंशज आणि त्याच्या घरातील मुले माझ्या राजाबरोबर युद्ध करतील आणि ते राजाच्या सर्व सैन्याचा व त्याच्या सैनिकांचा पराभव करतील.
५४ आणि तू स्वतःसारखे पाहिलेल्या व निसटून गेलेल्या तीन पुरुषांविषयी जे काही सांगितले आहेस, त्याचा अर्थ असा आहे की, युद्धात तुझ्याबरोबर असणाऱ्या पृथ्वीवरील राजांमधून केवळ तूच तीन राजांसह निसटून जाशील.
५५ आणि नदीचे जे तू पाहिलेस, जी सुरुवातीला अंड्यासारखी झाली होती, आणि त्या पक्ष्याच्या पिल्लाने तुझा डोळा काढला, याचा अर्थ दुसरा काही नसून अब्रामाचे वंशज आहेत, जे नंतरच्या काळात राजाचा वध करतील.
५६ हे माझ्या राजाचे स्वप्न आहे आणि हा त्याचा अर्थ आहे, आणि स्वप्न खरे आहे आणि तुझ्या सेवकाने तुला दिलेला अर्थ बरोबर आहे.
५७ तर आता, माझ्या राजा, तुला हे नक्कीच माहीत आहे की, तुझ्या विद्वानांनी अब्रामाच्या जन्माच्या वेळी हे पाहिल्याला आता बावन्न वर्षे झाली आहेत, आणि जर माझा राजा अब्रामाला पृथ्वीवर जगू देईल, तर ते माझ्या स्वामी व राजाच्या नुकसानीचे ठरेल, कारण जोपर्यंत अब्राम जिवंत आहे, तोपर्यंत तू किंवा तुझे राज्य स्थिर राहणार नाही, कारण हे त्याच्या जन्माच्या वेळीच ज्ञात होते; आणि माझा राजा त्याला का ठार मारत नाही, जेणेकरून पुढील काळात त्याचे संकट तुझ्यापासून दूर राहील?
५८ आणि निम्रोदने अनुकीचे ऐकले आणि त्याने आपल्या काही सेवकांना गुप्तपणे पाठवून अब्रामाला पकडून राजासमोर मृत्यूदंड देण्यासाठी आणायचे होते.
५९ आणि राजाने अब्रामाला दिलेला त्याचा सेवक एलीएजर, त्या वेळी राजासमोर होता, आणि अनुकीने राजाला काय सल्ला दिला होता व राजाने अब्रामाला ठार मारण्यासाठी काय म्हटले होते, हे त्याने ऐकले.
६० आणि एलीएजर अब्रामाला म्हणाला, "लवकर उठ आणि स्वतःचा जीव वाचव, म्हणजे राजाच्या हातून तुझा मृत्यू होणार नाही; कारण त्याने तुझ्याविषयी स्वप्नात असे पाहिले होते, आणि अनुकीने त्याचा असाच अर्थ सांगितला, आणि अनुकीने राजाला तुझ्याविषयी असाच सल्लाही दिला होता."
६१ आणि अब्रामने एलीएजरचे ऐकले आणि तो सुरक्षिततेसाठी नोहा व त्याचा मुलगा शेम यांच्या घरी धावत गेला. तेथे तो लपून बसला आणि त्याने एक सुरक्षित जागा शोधली. राजाचे सेवक त्याला शोधायला अब्रामाच्या घरी आले, पण तो त्यांना सापडला नाही. त्यांनी सर्व देशभर त्याचा शोध घेतला, पण तो सापडला नाही. त्यांनी सर्व दिशांना जाऊन शोध घेतला, पण तो कोठेही आढळला नाही.
६२ आणि जेव्हा राजाच्या सेवकांना अब्राम सापडला नाही, तेव्हा ते राजाकडे परत गेले, परंतु तो न सापडल्यामुळे राजाचा अब्रामवरील राग शांत झाला आणि राजाने अब्रामाविषयीची ही गोष्ट आपल्या मनातून काढून टाकली.
६३ आणि राजा हे प्रकरण विसरेपर्यंत अब्राम एक महिना नोहाच्या घरात लपून राहिला, पण अब्रामला राजाची भीती वाटत होती; आणि तेरह आपला मुलगा अब्रामला नोहाच्या घरात गुप्तपणे भेटायला आला, आणि तेरह राजाच्या दृष्टीने फार मोठा होता.
६४ आणि अब्राम आपल्या वडिलांना म्हणाला, "तुम्हाला माहीत नाही का की राजा आपल्या दुष्ट सल्लागारांच्या सल्ल्यानुसार मला ठार मारण्याचा आणि पृथ्वीवरून माझे नाव नाहीसे करण्याचा विचार करत आहे?"
६५ आता येथे तुझ्याजवळ कोण आहे आणि या देशात तुझ्याजवळ काय आहे? ऊठ, आपण एकत्र कनान देशात जाऊ या, म्हणजे त्याच्या हातून आपली सुटका होईल, नाहीतर शेवटच्या दिवसांत त्याच्यामुळे तुझाही नाश होईल.
६६ तुला माहीत नाही काय किंवा तू ऐकले नाहीस काय, की निम्रोद तुला हा सर्व सन्मान प्रेमापोटी देत नाही, तर केवळ स्वतःच्या फायद्यासाठीच तो तुझ्यावर हे सर्व कल्याण करत आहे?
६७ आणि जर त्याने तुझे यापेक्षा मोठे भले केले, तर त्याही केवळ जगाच्या व्यर्थ गोष्टी आहेत, कारण क्रोधाच्या आणि रागाच्या दिवशी संपत्ती आणि धन काही कामाचे नाहीत.
६८ तर आता माझे ऐक, आणि आपण उठून निम्रोदाच्या त्रासापासून दूर कनान देशात जाऊ या; आणि ज्या परमेश्वराने तुला पृथ्वीवर निर्माण केले त्याची सेवा कर, म्हणजे तुझे कल्याण होईल; आणि ज्या सर्व व्यर्थ गोष्टींचा तू पाठपुरावा करतोस, त्या सोडून दे.
६९ आणि अब्राम बोलणे थांबला, तेव्हा नोहा आणि त्याचा मुलगा शेम यांनी तेरहला उत्तर दिले, "अब्रामने तुला जे सांगितले आहे ते खरे आहे."
७० आणि तेरहने आपला मुलगा अब्राम याचे ऐकले आणि अब्रामने सांगितल्याप्रमाणे सर्व काही केले, कारण राजाने अब्रामला ठार मारू नये, हा परमेश्वराचा आदेश होता.

प्रकरण १३

१ आणि तेरह आपला मुलगा अब्राम, आपला नातू लोट (जो हारानचा मुलगा होता), आपली सून साराई (जी अब्रामची पत्नी होती) आणि आपल्या घरातील सर्व लोकांना घेऊन ऊर कास्दीममधून कनान देशाकडे निघाला. आणि जेव्हा ते हारान देशात पोहोचले, तेव्हा ते तेथेच राहिले, कारण ती जमीन कुरणासाठी अत्यंत सुपीक होती आणि त्यांच्यासोबत आलेल्या लोकांसाठी पुरेशी मोठी होती.
२ आणि हारान देशातील लोकांनी पाहिले की अब्राम देवाबरोबर व माणसांबरोबर चांगला आणि सरळ होता आणि त्याचा देव परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता. तेव्हा हारान देशातील काही लोक येऊन अब्रामाला येऊन मिळाले आणि त्याने त्यांना परमेश्वराची शिकवण व त्याचे मार्ग शिकवले. हे लोक अब्रामाबरोबर त्याच्या घरात राहिले आणि त्याला चिकटून राहिले.

३ आणि अब्राम त्या देशात तीन वर्षे राहिला. तीन वर्षे पूर्ण झाल्यावर परमेश्वर अब्रामाला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "मी तो परमेश्वर आहे ज्याने तुला ऊर कास्दीममधून बाहेर काढले आणि तुझ्या सर्व शत्रूंच्या हातून तुझी सुटका केली."
४ आणि आता जर तू माझे ऐकशील आणि माझ्या आज्ञा, नियम व कायदे पाळशील, तर मी तुझ्या शत्रूंना तुझ्यापुढे नमवीन, आणि आकाशातील ताऱ्यांप्रमाणे तुझ्या संततीची वाढ करीन, आणि तुझ्या हातांच्या सर्व कामांवर माझा आशीर्वाद पाठवीन, आणि तुला कशाचीही उणीव भासणार नाही.
५ आता ऊठ, आपली पत्नी व आपले सर्व काही घेऊन कनान देशात जा आणि तेथेच राहा. तेथे मी तुझा देव होईन आणि तुला आशीर्वाद देईन. तेव्हा अब्राम उठला आणि त्याने आपली पत्नी व आपले सर्व काही घेतले आणि परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे तो कनान देशात गेला. हारानहून निघताना अब्राम पन्नास वर्षांचा होता.
६ आणि अब्राम कनान देशात आला आणि शहराच्या मध्यभागी राहू लागला; त्याने तेथे कनान देशातील रहिवाशांमध्ये आपला तंबू ठोकला.
७ आणि जेव्हा अब्राम कनान देशात आला, तेव्हा परमेश्वर त्याला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "ही ती भूमी आहे जी मी तुला व तुझ्या वंशजांना सर्वकाळासाठी दिली होती; आणि मी तुझ्या वंशजांना आकाशातील ताऱ्यांप्रमाणे करीन, आणि तू पाहत असलेली सर्व भूमी मी तुझ्या वंशजांना वतन म्हणून देईन."
८ आणि देवाने त्याला सांगितलेल्या ठिकाणी अब्रामाने एक वेदी बांधली आणि तेथे त्याने परमेश्वराच्या नावाचा धावा केला.
९ त्या वेळी, अब्राम कनान देशात राहू लागल्याच्या तीन वर्षांच्या अखेरीस, त्याच वर्षी नोहा मरण पावला; ते अब्रामाच्या आयुष्याचे अठ्ठावन्नवे वर्ष होते; आणि नोहा एकूण नऊशे पन्नास वर्षे जगला व तो मरण पावला.
१० आणि अब्राम, तो, त्याची पत्नी, त्याचे सर्व नातेवाईक, त्याच्यासोबत आलेले सर्व लोक आणि त्या देशातील लोकांमधून त्याला सामील झालेले लोक यांच्यासह अब्राम कनान देशात राहत होता; परंतु अब्रामाचा भाऊ नाफोर, त्याचा बाप तेरह, हारानचा मुलगा लोट आणि त्यांचे सर्व नातेवाईक हारानमध्ये राहत होते.
११ अब्राम कनान देशात राहत असतानाच्या पाचव्या वर्षी, सदोम व गमोरा येथील लोकांनी आणि मैदानी प्रदेशातील सर्व शहरांतील लोकांनी एलामचा राजा केदोर्लाओमेर याच्या सत्तेविरुद्ध बंड केले; कारण मैदानी प्रदेशातील सर्व शहरांच्या राजांनी बारा वर्षे केदोर्लाओमेरची सेवा केली होती आणि त्याला वार्षिक कर देत होते, परंतु त्या दिवसांत तेराव्या वर्षी त्यांनी त्याच्याविरुद्ध बंड केले.
१२ आणि अब्राम कनान देशात राहत होता त्याच्या दहाव्या वर्षी, शिनारचा राजा निम्रोद आणि एलामचा राजा केदोर्लाओमेर यांच्यामध्ये युद्ध झाले आणि निम्रोद केदोर्लाओमेरशी लढायला व त्याला वश करायला आला.
१३ कारण त्या वेळी केदोर्लाओमेर निम्रोदच्या सैन्यातील सरदारांपैकी एक होता, आणि जेव्हा बुरुजाजवळचे सर्व लोक पांगले आणि जे उरले होते तेही पृथ्वीवर विखुरले गेले, तेव्हा केदोर्लाओमेर एलाम देशात गेला आणि त्याने त्यावर राज्य केले व आपल्या धन्याविरुद्ध बंड केले.
१४ आणि त्या दिवसांत जेव्हा निम्रोदने पाहिले की मैदानी प्रदेशातील शहरांनी बंड केले आहे, तेव्हा तो गर्वाने व क्रोधाने केदोर्लाओमेरशी युद्ध करण्यास आला आणि निम्रोदने आपले सर्व सरदार व प्रजाजन, सुमारे सात लाख माणसे, एकत्र करून केदोर्लाओमेरवर चाल करून गेला. केदोर्लाओमेर पाच हजार माणसांसह त्याला सामोरे जाण्यासाठी बाहेर पडला आणि त्यांनी एलाम व शिनार यांच्या दरम्यान असलेल्या बाबेलच्या दरीत युद्धाची तयारी केली.
१५ आणि ते सर्व राजे तेथे लढले, आणि केदोर्लाओमेरच्या लोकांपुढे निम्रोद व त्याचे लोक मारले गेले, आणि निम्रोदाच्या माणसांपैकी सुमारे सहा लाख मारले गेले, आणि राजाचा मुलगा मार्दोन त्यांच्यामध्ये मारला गेला.
१६ आणि निम्रोद पळून गेला व लज्जास्पद रीतीने आपल्या देशात परत आला; आणि तो बराच काळ केदोर्लाओमेरच्या अधिपत्याखाली होता. केदोर्लाओमेर आपल्या देशात परत आला आणि त्याने आपल्या सैन्यातील सरदारांना आपल्या सभोवतालच्या राजांकडे, म्हणजे एलासारचा राजा आरिओख व गोयीमचा राजा तिदाल यांच्याकडे पाठवले आणि त्यांच्याशी करार केला; आणि ते सर्व त्याच्या आज्ञांचे पालन करणारे होते.
१७ आणि अब्राम कनान देशात राहत होता त्याच्या पंधराव्या वर्षी, म्हणजे त्याच्या आयुष्याच्या सत्तराव्या वर्षी, परमेश्वर अब्रामाला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "मी तो परमेश्वर आहे ज्याने तुला ऊर कास्दीममधून बाहेर आणले, यासाठी की तुला हा देश वतन म्हणून द्यावा."
१८ म्हणून आता माझ्यासमोर चाला आणि परिपूर्ण व्हा व माझ्या आज्ञा पाळा, कारण मी तुम्हाला व तुमच्या संततीला मिसर नदीपासून महान फरात नदीपर्यंतचा हा प्रदेश वतन म्हणून देईन.
१९ आणि तू शांतीने व चांगल्या म्हातारपणात आपल्या पूर्वजांकडे परत येशील, आणि चौथी पिढी या देशात परत येईल आणि कायमची त्याची वतनदार होईल; आणि अब्रामाने एक वेदी बांधली, आणि त्याला दर्शन दिलेल्या परमेश्वराच्या नावाचा त्याने धावा केला, आणि त्याने परमेश्वरासाठी वेदीवर यज्ञ अर्पण केले.
२० त्या वेळी अब्राम परत आला आणि आपले आई-वडील व त्यांच्या घराण्याला भेटायला हारानला गेला. अब्राम, त्याची पत्नी आणि त्याचे सर्व नातेवाईक हारानला परत आले आणि अब्राम हारानमध्ये पाच वर्षे राहिला.
२१ आणि हारानातील पुष्कळ लोक, सुमारे बहात्तर माणसे, अब्रामाच्या मागे गेली आणि अब्रामाने त्यांना परमेश्वराची शिकवण व त्याचे मार्ग शिकवले आणि त्याने त्यांना परमेश्वराला ओळखायला शिकवले.
२२ त्या दिवसांत परमेश्वर हारानमध्ये अब्रामाला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "पाहा, वीस वर्षांपूर्वी मी तुला असे म्हणालो होतो की,
२३ तू आपला देश, आपले जन्मस्थान व आपल्या वडिलांचे घर सोडून, मी तुला व तुझ्या मुलांना देण्यासाठी दाखवलेल्या देशात जा; कारण त्या देशात मी तुला आशीर्वाद देईन, तुला एक महान राष्ट्र बनवीन, तुझे नाव मोठे करीन आणि तुझ्याद्वारे पृथ्वीवरील सर्व कुळे आशीर्वादित होतील.
२४ तर आता ऊठ, तू, तुझी पत्नी, तुझे सर्व नातेवाईक, तुझ्या घरात जन्मलेले सर्वजण आणि हारानमध्ये तू जन्म दिलेली सर्व मुले, या सर्वांना येथून बाहेर घेऊन कनान देशात परत जा.
२५ मग अब्राम उठला आणि त्याने आपली पत्नी साराई, त्याचे सर्व नातेवाईक, त्याच्या घरात जन्मलेली सर्व मुले आणि हारानमध्ये त्यांनी जन्म दिलेली सर्व मुले यांना सोबत घेतले आणि ते कनान देशाकडे जाण्यासाठी निघाले.

२६ आणि परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे अब्राम कनान देशात परत गेला. त्याचा भाऊ हारान याचा मुलगा लोट त्याच्याबरोबर गेला; जेव्हा अब्राम हारानहून कनान देशात परत जाण्यासाठी निघाला, तेव्हा तो पंच्याहत्तर वर्षांचा होता.
२७ आणि परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे तो अब्रामाकडे कनान देशात आला आणि त्याने आपला तंबू ठोकला व तो माम्रेच्या मैदानावर राहू लागला; त्याच्याबरोबर त्याचा मेहुणा लोट आणि त्याचे सर्व नातेवाईक होते.
२८ आणि परमेश्वर पुन्हा अब्रामाला दिसला आणि म्हणाला, "मी ही भूमी तुझ्या संततीला देईन." आणि त्याने तेथे, त्याला दिसलेल्या परमेश्वरासाठी एक वेदी बांधली, जी आजही माम्रेच्या मैदानावर आहे.

अध्याय १४

१ त्या दिवसांत शिनार देशात सर्व ज्ञानाचा जाणकार आणि दिसायला सुंदर असा एक ज्ञानी माणूस होता, पण तो गरीब व दरिद्री होता; त्याचे नाव रिकायोन होते आणि त्याला स्वतःचा उदरनिर्वाह करणे कठीण जात होते.
२ आणि त्याने इजिप्तला, इजिप्तचा राजा अनोमचा मुलगा ओस्विरिस याच्याकडे जाण्याचा निश्चय केला, जेणेकरून तो राजाला आपले ज्ञान दाखवू शकेल; कारण कदाचित राजाच्या नजरेत त्याची कृपा होईल आणि तो त्याला उभा करील व त्याचा उदरनिर्वाह करील; आणि रिकायोनने तसेच केले.
३ आणि जेव्हा रिकायोन मिसर देशात आला, तेव्हा त्याने मिसर देशातील लोकांना राजाविषयी विचारले. तेव्हा मिसर देशातील लोकांनी त्याला राजाची प्रथा सांगितली; कारण त्या काळी मिसर देशाच्या राजाची अशी प्रथा होती की, तो वर्षातून केवळ एक दिवस आपल्या राजवाड्यातून बाहेर दिसायचा आणि त्यानंतर राजा तेथेच राहण्यासाठी आपल्या राजवाड्यात परत येत असे.
४ आणि ज्या दिवशी राजा बाहेर गेला, त्या दिवशी त्याने देशात न्यायनिवाडा केला आणि ज्या कोणाची काही तक्रार होती, तो आपली मागणी मान्य करून घेण्यासाठी त्या दिवशी राजासमोर आला.
५ आणि जेव्हा रिकायोनने इजिप्तमधील प्रथेविषयी आणि त्याला राजासमोर येता येणार नाही हे ऐकले, तेव्हा त्याला फार दुःख झाले व तो खूप खिन्न झाला.
६ आणि संध्याकाळी रिकायोन बाहेर गेला आणि त्याला इजिप्तमधील एक पडके घर आढळले; ते पूर्वी एक भाकरीचे घर होते. तो रात्रभर तेथे अत्यंत खिन्न अवस्थेत आणि भुकेने व्याकूळ होऊन राहिला; त्याच्या डोळ्यांतून झोप नाहीशी झाली होती.
७ आणि राजा येईपर्यंत नगरात काय करावे आणि तेथे स्वतःचा उदरनिर्वाह कसा करावा, याबद्दल रिकायोन आपापसात विचार करू लागला.
८ आणि तो सकाळी उठून फिरू लागला आणि वाटेत त्याला असे लोक भेटले जे भाजीपाला व विविध प्रकारची बियाणे विकून रहिवाशांचा उदरनिर्वाह करत होते.
९ आणि शहरात उदरनिर्वाह मिळावा म्हणून रिकायोनचीही तसेच करण्याची इच्छा होती, परंतु त्याला लोकांच्या चालीरीती माहीत नव्हत्या आणि तो त्यांच्यामध्ये एका आंधळ्यासारखा होता.
१० आणि तो आपला उदरनिर्वाह करण्यासाठी भाजीपाला विकायला गेला, तेव्हा सामान्य लोक त्याच्याभोवती जमले आणि त्यांनी त्याची थट्टा केली, आणि त्याच्याकडून भाजीपाला हिसकावून घेतला व त्याच्यासाठी काहीही शिल्लक ठेवले नाही.
११ आणि तो अत्यंत खिन्न होऊन तेथून उठला आणि उसासे टाकत त्या भट्टीत गेला जिथे तो आदल्या रात्री रात्रभर राहिला होता, आणि दुसऱ्या रात्री तो तेथेच झोपला.
१२ आणि त्या रात्री पुन्हा त्याने स्वतला उपासमारीपासून कसे वाचवावे याबद्दल आपापसात विचार केला आणि कसे वागावे याची एक योजना आखली.
१३ आणि तो सकाळी उठला आणि त्याने चातुर्याने वागून, हातात युद्धसामग्री घेतलेल्या सामान्य लोकांमधून तीस बलवान माणसे आणली आणि त्यांना मिसरी कबरेच्या शिखरावर नेऊन तिथे ठेवले.
१४ आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली, की राजा असे म्हणतो, तुम्ही स्वतला बळकट करा आणि शूरवीर व्हा, आणि जोपर्यंत दोनशे चांदीची नाणी दिली जात नाहीत तोपर्यंत कोणालाही येथे दफन करू नका, आणि मगच त्याला दफन केले जाऊ शकते; आणि त्या माणसांनी त्या संपूर्ण वर्षात इजिप्तच्या लोकांना रिकायोनने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे केले.
१५ आणि आठ महिन्यांत रिकायोन आणि त्याच्या माणसांनी चांदी व सोन्याची मोठी संपत्ती गोळा केली आणि रिकायोनने पुष्कळ घोडे व इतर जनावरे घेतली आणि त्याने आणखी माणसे कामावर ठेवली, आणि त्याने त्यांना घोडे दिले आणि ते त्याच्यासोबत राहिले.
१६ आणि जेव्हा ते वर्ष संपले, तेव्हा राजा नगरात गेला असता, रिकायोन व त्याच्या माणसांच्या कृत्यांविषयी त्याला सांगण्यासाठी इजिप्तमधील सर्व रहिवासी एकत्र जमले.
१७ आणि राजा नेमलेल्या दिवशी बाहेर गेला, आणि सर्व मिसरी लोक त्याच्यासमोर येऊन त्याला म्हणाले,
१८ राजा चिरंजीव होवो. तू नगरात आपल्या सेवकांप्रति ही कोणती गोष्ट करतोस, की जोपर्यंत ठराविक चांदी आणि सोने दिले जात नाही, तोपर्यंत तू प्रेताला दफन करू देत नाहीस? पूर्वीच्या राजांच्या काळापासून, किंबहुना आदामच्या काळापासून ते आजपर्यंत, संपूर्ण पृथ्वीवर असे कधी घडले आहे का, की केवळ एका ठरलेल्या किमतीवरच मेलेल्यांना दफन केले जात नाही?
१९ जिवंतांकडून वार्षिक कर घेणे ही राजांची प्रथा आहे हे आम्हांला माहीत आहे, परंतु तू केवळ हेच करत नाहीस, तर मेलेल्यांकडूनही दररोज कर वसूल करतोस.
२० आता, हे राजा, आम्ही हे आणखी सहन करू शकत नाही, कारण यामुळे संपूर्ण शहर उद्ध्वस्त झाले आहे, आणि हे तुला माहीत नाही का?
२१ आणि जेव्हा राजाने त्यांनी बोललेले सर्व काही ऐकले, तेव्हा तो फार संतापला आणि या प्रकरणामुळे त्याचा क्रोध भडकला, कारण त्याला याविषयी काहीही माहीत नव्हते.
२२ आणि राजा म्हणाला, "माझ्या आज्ञेशिवाय माझ्या देशात हे दुष्ट कृत्य करण्याचे धाडस करणारा कोण आणि कोठे आहे? तू मला नक्कीच सांगशील."
२३ आणि त्यांनी त्याला रिकायोन व त्याच्या माणसांची सर्व कृत्ये सांगितली, आणि राजाचा क्रोध भडकला, आणि त्याने रिकायोन व त्याच्या माणसांना आपल्यासमोर आणण्याचा आदेश दिला.
२४ आणि रिकायोनने सुमारे एक हजार मुले व मुली घेतल्या आणि त्यांना रेशमी व भरतकाम केलेले वस्त्र परिधान करवले, आणि त्यांना घोड्यांवर बसवून आपल्या माणसांच्या साहाय्याने राजाकडे

पाठवले; तसेच त्याने राजासाठी भेट म्हणून पुष्कळ चांदी, सोने, मौल्यवान खडे आणि एक बलवान व सुंदर घोडाही घेतला. त्या घोड्यासह तो राजासमोर आला आणि त्याच्यापुढे जमिनीवर नतमस्तक झाला; आणि राजा, त्याचे सेवक व इजिप्तमधील सर्व रहिवासी रिकायोनचे हे कृत्य पाहून आश्चर्यचकित झाले, आणि त्यांनी त्याची संपत्ती व त्याने राजासाठी आणलेली भेट पाहिली.
२५ आणि राजाला याचे फार आश्चर्य वाटले; आणि जेव्हा रिकायोन त्याच्यासमोर बसला, तेव्हा राजाने त्याला त्याच्या सर्व कृत्यांविषयी विचारले, आणि रिकायोनने राजा, त्याचे सेवक आणि इजिप्तमधील सर्व रहिवाशांसमोर आपले सर्व शब्द शहाणपणाने सांगितले.
२६ आणि जेव्हा राजाने रिकायोनचे शब्द आणि त्याचे ज्ञान ऐकले, तेव्हा रिकायोन राजाच्या दृष्टीने कृपापात्र ठरला, आणि त्याच्या ज्ञानामुळे व उत्तम वाणीमुळे राजाच्या सर्व सेवकांनी व इजिप्तमधील सर्व रहिवाशांनी त्याच्यावर कृपा व दया दाखवली, आणि तेव्हापासून ते त्याच्यावर अतिशय प्रेम करू लागले.
२७ आणि राजाने रिकायोनला उत्तर दिले, "तुझे नाव यापुढे रिकायोन राहणार नाही, तर फारो हेच तुझे नाव असेल, कारण तू मेलेल्यांकडून कर वसूल केला होतास; आणि त्याने त्याचे नाव फारो ठेवले होते."
२८ आणि राजा व त्याचे प्रजाजन रिकायोनच्या बुद्धिमत्तेमुळे त्याच्यावर प्रेम करू लागले आणि त्याला राजाच्या अधिपत्याखाली अधिकारी नेमण्यासाठी त्यांनी इजिप्तमधील सर्व रहिवाशांशी सल्लामसलत केली.
२९ आणि इजिप्त देशातील सर्व रहिवाशांनी व तेथील ज्ञानी लोकांनी तसे केले आणि इजिप्तमध्ये तो एक नियम झाला.
३० आणि त्यांनी फारो रिकायोन याला इजिप्तचा राजा ओस्विरिस याच्या अधिपत्याखाली अधिकारी नेमले. फारो रिकायोन इजिप्तवर राज्य करत असे आणि दररोज संपूर्ण शहराला न्याय देत असे, परंतु राजा ओस्विरिस वर्षातून एकदा, जेव्हा तो हजर राहण्यासाठी बाहेर जात असे, तेव्हा देशातील लोकांचा न्यायनिवाडा करत असे.
३१ आणि रिकायोन फारोने कपटाने इजिप्तचे राज्य बळकावले आणि त्याने इजिप्तच्या सर्व रहिवाशांकडून कर वसूल केला.
३२ आणि इजिप्तमधील सर्व रहिवाशांचे फारो रिकायोनवर फार प्रेम होते, आणि त्यांनी असा हुकूम काढला की जो कोणी राजा इजिप्तमध्ये त्यांच्यावर व त्यांच्या वंशजांवर राज्य करेल, त्याला फारो म्हणावे.
३३ म्हणून त्या वेळेपासून आजपर्यंत इजिप्तमध्ये राज्य करणाऱ्या सर्व राजांना फारो म्हटले गेले.

प्रकरण १५

१ आणि त्या वर्षी कनान देशभर मोठा दुष्काळ पडला होता, आणि तो दुष्काळ फारच भयंकर असल्यामुळे तेथील रहिवासी तिथे राहू शकले नाहीत.
२ आणि दुष्काळामुळे अब्राम व त्याचे सर्व साथीदार उठून इजिप्त देशाकडे निघाले. जेव्हा ते मिसरईमच्या ओढ्याजवळ आले, तेव्हा प्रवासाच्या थकव्यामुळे विश्रांती घेण्यासाठी ते काही काळ तेथे थांबले.
३ आणि अब्राम व साराई मिस्राईम नावाच्या ओढ्याच्या काठावरून चालत होते, आणि अब्रामाने आपली पत्नी साराई हिला पाहिले, तेव्हा ती फार सुंदर होती.
४ आणि अब्राम आपली पत्नी साराई हिला म्हणाला, "देवाने तुला इतके सुंदर मुख दिले असल्यामुळे, मला मिसऱ्यांची भीती वाटते की ते मला ठार मारतील आणि तुला घेऊन जातील, कारण त्या ठिकाणी देवाचे भय नाही."
५ तर मग तू हे नक्कीच कर, की जे कोणी तुला विचारतील त्या सर्वांना सांग की तू माझी बहीण आहेस, म्हणजे माझे कल्याण होईल आणि आपण जिवंत राहू व आपल्याला ठार मारले जाणार नाही.
६ आणि दुष्काळामुळे आपल्याबरोबर इजिप्तला आलेल्या सर्वांना अब्रामाने तशीच आज्ञा दिली; तसेच आपला भाचा लोट यालाही त्याने आज्ञा दिली की, "जर मिसरी लोकांनी तुला साराईविषयी विचारले, तर सांग की ती अब्रामाची बहीण आहे."
७ तरीही या सर्व आज्ञांवर विश्वास न ठेवता, अब्रामाने साराईला घेतले आणि तिला एका पेटीत ठेवून त्यांच्या भांड्यांमध्ये लपवून ठेवले, कारण मिसऱ्यांच्या दुष्टपणामुळे अब्रामाला साराईची फार काळजी वाटत होती.
८ आणि अब्राम व त्याचे सर्व साथीदार मिसर देशाच्या ओढ्यावरून उठून इजिप्त देशात आले; आणि त्यांनी शहराच्या वेशीत प्रवेश करताच पहारेकरी त्यांना म्हणाले, "तुमच्याजवळ जे काही आहे त्यातून राजाला दशांश द्या, म्हणजे तुम्हाला नगरात प्रवेश मिळेल." तेव्हा अब्राम व त्याच्या साथीदारांनी तसे केले.
९ आणि अब्राम आपल्याबरोबर असलेल्या लोकांसहित मिसर देशात आला, आणि जेव्हा ते आले तेव्हा त्यांनी ती पेटी आणली ज्यात साराईला लपवून ठेवले होते आणि मिसऱ्यांनी ती पेटी पाहिली.
१० मग राजाचे सेवक अब्रामाजवळ येऊन म्हणाले, "या पेटीत असे काय आहे जे आम्ही पाहिले नाही? आता तू ही पेटी उघड आणि तिच्यातील सर्व वस्तूंचा दशांश राजाला दे."
११ तेव्हा अब्राम म्हणाला, "ही पेटी मी उघडणार नाही, पण त्यावरील तुमची सर्व मागणी मी पूर्ण करीन." तेव्हा फारोच्या अधिकाऱ्यांनी अब्रामाला उत्तर दिले, "ही मौल्यवान रत्नांची पेटी आहे, आम्हाला तिचा दशांश द्या."
१२ अब्राम म्हणाला, "तुझी इच्छा सर्व काही मी देईन, पण तू पेटी उघडू नकोस."
१३ आणि राजाच्या अधिकाऱ्यांनी अब्रामाला दाबले, आणि त्यांनी पेटीपर्यंत पोहोचून ती बळजबरीने उघडली, आणि त्यांनी पाहिले, आणि पाहा, त्या पेटीत एक सुंदर स्त्री होती.
१४ आणि जेव्हा राजाच्या अधिकाऱ्यांनी साराईला पाहिले, तेव्हा तिच्या सौंदर्याने ते थक्क झाले; आणि फारोचे सर्व सरदार व सेवक साराईला पाहण्यासाठी जमले, कारण ती अतिशय सुंदर होती. आणि राजाचे अधिकारी धावत गेले आणि त्यांनी जे काही पाहिले होते ते सर्व फारोला सांगितले; आणि त्यांनी राजासमोर साराईची स्तुती केली; आणि फारोने तिला आणण्याचा आदेश दिला, आणि ती स्त्री राजासमोर हजर झाली.
१५ आणि फारोने साराईला पाहिले आणि ती त्याला अत्यंत आवडली, आणि तो तिच्या सौंदर्याने मोहित झाला आणि राजा तिच्यामुळे खूप आनंदित झाला आणि तिच्याविषयीची बातमी आणणाऱ्यांना त्याने भेटी दिल्या.

१६ मग त्या स्त्रीला फारोच्या घरी आणण्यात आले आणि अब्राम आपल्या पत्नीमुळे दुखी झाला आणि त्याने तिला फारोच्या हातून सोडवण्यासाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना केली.
१७ तेव्हा साराईनेही प्रार्थना करून म्हटले, "हे परमेश्वर देवा, तू माझा स्वामी अब्राम याला त्याचा देश व त्याचे घर सोडून कनान देशात जाण्यास सांगितले होतेस आणि जर त्याने तुझ्या आज्ञा पाळल्या तर तू त्याचे भले करशील असे वचनही दिले होतेस; आता पाहा, तू आम्हाला आज्ञा केल्याप्रमाणे आम्ही केले आहे, आणि आम्ही आमचा देश व आमची कुटुंबे सोडून एका अनोळखी देशात व अशा लोकांकडे गेलो आहोत, ज्यांना आम्ही पूर्वी ओळखत नव्हतो."
१८ आणि आम्ही दुष्काळ टाळण्यासाठी या देशात आलो, आणि माझ्यावर हे संकट कोसळले आहे; म्हणून आता, हे परमेश्वर देवा, या जुलमीच्या हातून आमची सुटका कर आणि आम्हाला वाचव, आणि तुझ्या दयेपोटी माझे भले कर.
१९ आणि परमेश्वराने साराईचे म्हणणे ऐकले आणि फारोच्या तावडीतून साराईला सोडवण्यासाठी एका देवदूताला पाठवले.
२० आणि राजा येऊन साराईसमोर बसला आणि पाहा, परमेश्वराचा एक देवदूत त्यांच्यावर उभा होता; तो साराईला दिसला आणि तिला म्हणाला, "भिऊ नकोस, कारण परमेश्वराने तुझी प्रार्थना ऐकली आहे."
२१ मग राजा साराईजवळ गेला आणि तिला म्हणाला, "तुला येथे आणणारा तो माणूस तुझा कोण आहे?" ती म्हणाली, "तो माझा भाऊ आहे."
२२ आणि राजा म्हणाला, "त्याला मोठे करणे, त्याला उच्च पदावर बसवणे आणि तू आम्हाला आज्ञा करशील ते सर्व चांगले करणे हे आमचे कर्तव्य आहे." आणि त्या वेळी राजाने अब्रामाला भरपूर चांदी, सोने आणि मौल्यवान खडे, तसेच गुरेढोरे, पुरुष सेवक आणि स्त्री सेवक पाठवले; आणि राजाने अब्रामाला आणण्याचा आदेश दिला, आणि तो राजाच्या दरबारात बसला, आणि त्या रात्री राजाने अब्रामाला खूप मोठे केले.
२३ आणि राजा साराईशी बोलण्यासाठी जवळ गेला आणि तिला स्पर्श करण्यासाठी त्याने हात पुढे केला, तेव्हा देवदूताने त्याला जोरदार प्रहार केला आणि तो भयभीत झाला आणि त्याने तिच्यापर्यंत हात नेण्याचे टाळले.
२४ आणि जेव्हा राजा साराईजवळ आला, तेव्हा देवदूताने त्याला जमिनीवर पाडले आणि रात्रभर त्याच्याशी असेच वागत राहिला, आणि राजा भयभीत झाला.
२५ आणि त्या रात्री साराईमुळे देवदूताने राजाच्या सर्व सेवकांना व त्याच्या सर्व घराण्याला जोरदार शिक्षा दिली; आणि त्या रात्री फारोच्या घराण्यातील लोकांमध्ये मोठा विलाप झाला.
२६ आणि फारोने आपल्यावर आलेले संकट पाहून म्हटले, "नक्कीच या स्त्रीमुळेच माझ्यावर हे संकट आले आहे," आणि तो तिच्यापासून काही अंतरावर गेला व तिला गोड बोलला.
२७ आणि राजा साराईला म्हणाला, "तू ज्या माणसाबरोबर येथे आली होतीस, त्याच्याविषयी मला कृपया सांग." साराई म्हणाली, "हा माझा नवरा आहे, आणि तू दुष्टपणाने त्याला ठार मारशील या भीतीने मी तुला तो माझा भाऊ आहे असे सांगितले होते."
२८ आणि राजा साराईपासून दूर राहिला, आणि परमेश्वराच्या दूताने आणलेले संकट त्याच्यावरून व त्याच्या कुटुंबावरून थांबले; आणि फारोला समजले की साराईमुळे त्याला संकट आले आहे, आणि हे पाहून राजाला फार आश्चर्य वाटले.
२९ आणि सकाळी राजाने अब्रामाला बोलावून त्याला म्हटले, "तू माझ्याशी हे काय केले आहेस? तू असे का म्हणालास की, 'ती माझी बहीण आहे, आणि तिच्यामुळेच मी तिच्याशी विवाह केला आहे, आणि म्हणूनच माझ्यावर व माझ्या कुटुंबावर हे भयंकर संकट आले आहे?'"
३० तर आता ही तुझी पत्नी आहे, तिला घेऊन आमच्या देशातून निघून जा, नाहीतर तिच्यामुळे आपण सर्व मरू. आणि फारोने अब्रामाला देण्यासाठी अधिक गुरेढोरे, नोकर व दासी, आणि चांदी व सोने घेतले, आणि त्याने त्याची पत्नी साराई त्याला परत दिली.
३१ आणि राजाने आपल्या उपपत्नींपासून झालेल्या एका कुमारिकेला घेतले आणि तिला साराईला दासी म्हणून दिले.
३२ आणि राजा आपल्या मुलीला म्हणाला, "माझ्या मुली, या स्त्रीमुळे आपल्यावर जे संकट आले आहे ते पाहिल्यानंतर, माझ्या घरात मालकीण होण्यापेक्षा त्या माणसाच्या घरी दासी होणे तुझ्यासाठी बरे आहे."
३३ मग अब्राम उठला आणि तो व त्याचे सर्व साथीदार इजिप्त देशातून निघून गेले; आणि फारोने आपल्या काही माणसांना त्याच्याबरोबर व त्याच्यासोबत गेलेल्या सर्वांबरोबर जाण्याचा आदेश दिला.
३४ आणि अब्राम कनान देशात, ज्या ठिकाणी त्याने वेदी बांधली होती व जिथे त्याने सुरुवातीला आपला तंबू ठोकला होता, त्या ठिकाणी परत आला.
३५ आणि अब्रामाचा भाऊ हारानचा मुलगा लोट याच्याजवळ भरपूर गुरेढोरे, कळपे, गुरेढोरे आणि तंबू होते, कारण अब्रामामुळे परमेश्वराने त्यांच्यावर कृपा केली होती.
३६ आणि जेव्हा अब्राम त्या देशात राहत होता, तेव्हा लोटाच्या गुराख्यांचे अब्रामाच्या गुराख्यांशी भांडण झाले, कारण त्यांची मालमत्ता इतकी जास्त होती की त्यांना त्या देशात एकत्र राहणे शक्य नव्हते आणि त्यांच्या गुरांमुळे तो देश त्यांचा भार सहन करू शकत नव्हता.
३७ आणि जेव्हा अब्रामाचे मेंढपाळ आपला कळप चारायला जात, तेव्हा ते त्या देशातील लोकांच्या शेतांमध्ये जात नसत, परंतु लोटाच्या मेंढपाळांची गुरेढोरे मात्र वेगळे वागत, कारण त्यांना त्या देशातील लोकांच्या शेतांमध्ये चरण्याची परवानगी होती.
३८ आणि देशातील लोकांनी हे रोज पाहिले आणि लोटाच्या गुराख्यांमुळे ते अब्रामाकडे आले व त्याच्याशी भांडले.
३९ आणि अब्राम लोटाला म्हणाला, "तू हे काय करत आहेस की, या देशातील लोकांमध्ये मला तुच्छ लेखावे, की तू आपल्या गुराख्याला तुझी गुरेढोरे दुसऱ्यांच्या शेतात चारायला लावत आहेस? तुला माहीत नाही का की, मी या देशात कनान देशात एक परदेशी आहे, आणि तू माझ्याशी असे का करत आहेस?"
४० आणि या कारणामुळे अब्राम रोज लोटाशी भांडत असे, पण लोट अब्रामाचे ऐकत नसे आणि तो तसेच वागत राहिला आणि देशातील लोकांनी येऊन अब्रामाला हे सांगितले.
४१ आणि अब्राम लोटाला म्हणाला, "या देशातील लोकांसाठी तू माझ्यासाठी आणखी किती काळ अडखळण बनून राहणार आहेस? आता मी तुला विनंती करतो की, आपल्यामध्ये आणखी भांडण होऊ नये, कारण आपण नातलग आहोत."
४२ पण मी तुला विनंती करतो की, तू माझ्यापासून वेगळा हो, जा आणि अशी जागा निवड जिथे तू तुझ्या गुरांसहित आणि तुझ्या सर्व मालमत्तेसहित राहू शकशील, पण तू आणि तुझे कुटुंब माझ्यापासून दूर राहा.

४३ आणि माझ्यापासून दूर जाण्यास भिऊ नकोस, कारण जर कोणी तुला इजा पोहोचवली, तर मला कळव आणि मी त्याच्याकडून तुझा सूड घेईन, फक्त माझ्यापासून दूर हो.
४४ आणि जेव्हा अब्रामने लोटाला हे सर्व शब्द सांगितले, तेव्हा लोट उठला आणि त्याने यार्देनच्या मैदानाकडे डोळे वर केले.
४५ आणि त्याने पाहिले की, हा संपूर्ण प्रदेश पाण्याने समृद्ध होता आणि माणसांसाठी चांगला असण्यासोबतच गुरांसाठी कुरणही उपलब्ध करून देत होता.
४६ आणि लोट अब्रामापासून त्या ठिकाणी गेला आणि त्याने तेथे आपला तंबू ठोकला व तो सदोममध्ये राहिला आणि ते एकमेकांपासून वेगळे झाले.
४७ आणि अब्राम हेब्रोनमधील माम्रेच्या मैदानावर राहत होता आणि त्याने तेथे आपला तंबू ठोकला; आणि अब्राम त्या ठिकाणी बरीच वर्षे राहिला.

प्रकरण १६

१ त्या वेळी एलामचा राजा केदोर्लाओमेर याने सर्व शेजारच्या राजांना, त्याच्या अधिपत्याखाली असलेल्या शिनारचा राजा निम्रोद, गोयीमचा राजा तिदाल आणि एलासारचा राजा आरिओख, ज्याच्याशी त्याने करार केला होता, यांना निरोप पाठवला की, "माझ्याकडे या आणि मला मदत करा, म्हणजे आपण सदोमची सर्व शहरे व तेथील रहिवाशांचा नाश करू, कारण त्यांनी गेल्या तेरा वर्षांपासून माझ्याविरुद्ध बंड केले आहे."
२ आणि हे चार राजे आपापल्या छावण्यांसहित, सुमारे आठ लाख सैनिकांसहित, निघाले आणि जसेच्या तसे पुढे जाऊन त्यांनी वाटेत भेटलेल्या प्रत्येक माणसाला ठार मारले.
३ आणि सदोम व गमोराचे पाच राजे, म्हणजे अदमाचा राजा शिनाब, जबोयीमचा राजा शेमेबेर, सदोमचा राजा बेरा, गमोराचा राजा बर्शा आणि सोआरचा राजा बेला, त्यांना भेटायला बाहेर पडले आणि ते सर्व सिद्दीमच्या दरीत एकत्र जमले.
४ आणि त्या नऊ राजांनी सिद्दीमच्या दरीत युद्ध केले; आणि सदोम व गमोराचे राजे एलामच्या राजांसमोर मारले गेले.
५ आणि सिद्दीमचे खोरे चुन्याच्या खाणींनी भरलेले होते आणि एलामच्या राजांनी सदोमच्या राजांचा पाठलाग केला आणि सदोमचे राजे आपल्या छावण्यांसहित पळून गेले आणि चुन्याच्या खाणींमध्ये पडले आणि जे सर्व उरले ते सुरक्षिततेसाठी डोंगरावर गेले आणि एलामचे पाच राजे त्यांच्यामागे आले आणि सदोमच्या वेशीपर्यंत त्यांचा पाठलाग केला आणि त्यांनी सदोममध्ये जे काही होते ते सर्व घेतले.
६ आणि त्यांनी सदोम व गमोरा ही सर्व शहरे लुटली; आणि त्यांनी अब्रामाचा भाचा लोट याला व त्याच्या मालमत्तेलाही पकडले; त्यांनी सदोम शहरांतील सर्व मालमत्ता जप्त केली आणि ते निघून गेले; आणि अब्रामाचा सेवक उनीक, जो लढाईत होता, त्याने हे पाहिले आणि राजांनी सदोम शहरांशी काय केले होते व लोटला त्यांनी बंदी बनवले होते, हे सर्व अब्रामाला सांगितले.
७ आणि अब्रामने हे ऐकले, आणि तो आपल्याबरोबर असलेल्या सुमारे तीनशे अठरा माणसांना घेऊन उठला, आणि त्या रात्री त्याने त्या राजांचा पाठलाग करून त्यांना ठार मारले; आणि ते सर्व अब्राम व त्याच्या माणसांपुढे पडले; आणि पळून गेलेल्या चार राजांशिवाय कोणीही शिल्लक राहिले नाही; आणि ते प्रत्येक जण आपापल्या मार्गाने निघून गेले.
८ आणि अब्रामाने सदोमची सर्व मालमत्ता परत मिळवली आणि लोट व त्याची मालमत्ता, त्याच्या बायका, लहान मुले आणि त्याचे सर्व काही परत मिळवले, त्यामुळे लोटाला कशाचीही उणीव भासली नाही.
९ आणि त्या राजांना मारून परत येत असताना, तो आणि त्याचे सैनिक सिद्दीमच्या दरीतून गेले, जिथे राजांनी एकत्र युद्ध केले होते.
१० आणि सदोमचा राजा बेरा व त्याचे बाकीचे साथीदार, ज्या चुन्याच्या खाणीत ते पडले होते, त्यातून अब्राम व त्याच्या साथीदारांना भेटायला बाहेर आले.
११ आणि यरुशलेमचा राजा अदोनीसेदेक, जो शेम होता, तो भाकर व द्राक्षारस घेऊन आपल्या माणसांसह अब्राम व त्याच्या लोकांना भेटायला बाहेर गेला आणि ते मेलेखाच्या दरीत एकत्र राहिले.
१२ आणि अदोनीसेदेकाने अब्रामाला आशीर्वाद दिला, आणि अब्रामाने आपल्या शत्रूंकडून लुटलेल्या सर्व संपत्तीतून त्याला दशांश दिला, कारण अदोनीसेदेक देवाच्या दृष्टीने याजक होता.
१३ आणि सदोम व गमोरा येथे असलेले सर्व राजे आपल्या सेवकांसहित अब्रामाकडे आले आणि त्यांनी, त्याने बंदी बनवलेल्या त्यांच्या सेवकांना परत करावे व सर्व मालमत्ता स्वतकडे घ्यावी, अशी विनंती केली.
१४ तेव्हा अब्राम सदोमच्या राजांना म्हणाला, "ज्या परमेश्वराने आकाश व पृथ्वी निर्माण केली, ज्याने माझ्या जिवाला सर्व संकटांतून सोडवले, आणि ज्याने आज मला माझ्या शत्रूंपासून सोडवून माझ्या हाती दिले, त्या परमेश्वराची शपथ, मी तुमची कोणतीही वस्तू घेणार नाही, यासाठी की उद्या तुम्ही अशी बढाई मारू नये की, 'अब्रामने वाचवलेल्या आमच्या मालमत्तेमुळे तो श्रीमंत झाला.'"
१५ कारण माझा विश्वास असलेला माझा परमेश्वर मला म्हणाला, "तुला कशाचीही उणीव भासणार नाही, कारण तुझ्या हातांच्या सर्व कामांमध्ये मी तुला आशीर्वाद देईन."
१६ आणि आता पाहा, हे सर्व तुमचे आहे, ते घ्या आणि जा; परमेश्वराची शपथ, जे माझ्यासोबत लढाईला गेले होते त्यांच्या अन्नाचा खर्च, तसेच माझ्यासोबत गेलेल्या माणसांचा वाटा, अनार, अश्कोल आणि माम्रे, ते व त्यांचे माणसे, आणि जे सामानाची राखण करण्यासाठी थांबले होते, ते सर्व मी तुमच्याकडून जिवंत माणसापासून ते पादत्राणापर्यंत काहीही घेणार नाही.
१७ आणि सदोमच्या राजांनी अब्रामाला त्याच्या सर्व बोलण्याप्रमाणे दिले आणि त्याला हवे ते घेण्याचा आग्रह केला, पण त्याने ऐकले नाही.
१८ आणि त्याने सदोमच्या राजांना व त्यांच्या उरलेल्या माणसांना पाठवून दिले, आणि लोटाविषयी त्यांना आज्ञा दिल्या, आणि ते आपापल्या ठिकाणी निघून गेले.
१९ आणि त्याचा मेहुणा लोट यालाही त्याने आपल्या मालमत्तेसह पाठवून दिले आणि तो त्यांच्याबरोबर गेला. लोट आपल्या घरी, सदोम येथे परतला आणि अब्राम व त्याचे लोक हेब्रोनमधील माम्रेच्या मैदानातील आपल्या घरी परतले.
२० त्याच वेळी परमेश्वर हेब्रोनमध्ये अब्रामाला पुन्हा दिसला आणि त्याला म्हणाला, "भिऊ नकोस, माझ्या दृष्टीने तुझे प्रतिफळ फार मोठे आहे; कारण मी तुझी संतती वाढवीन, तुला आशीर्वाद देईन आणि तुझ्या वंशजांना आकाशातील अगणित ताऱ्यांसारखे करीन, तोपर्यंत मी तुला सोडणार नाही."

२१ आणि तू आपल्या डोळ्यांनी पाहत असलेली ही सर्व भूमी मी तुझ्या संततीला देईन; मी ती त्यांना कायमचा वारसा म्हणून देईन; केवळ सामर्थ्यवान हो आणि भिऊ नकोस, माझ्यासमोर चाल आणि परिपूर्ण हो.
२२ आणि अब्रामाच्या आयुष्याच्या अठ्ठ्याहत्तराव्या वर्षी, पेलेगचा मुलगा रेऊ मरण पावला; रेऊचे आयुष्य दोनशे एकोणचाळीस वर्षे होते आणि तो मरण पावला.
२३ आणि हारानची मुलगी, अब्रामाची पत्नी साराई, त्या दिवसांत अजून वांझ होती; तिला अब्रामाला मुलगा किंवा मुलगी असे काहीही झाले नाही.
२४ आणि जेव्हा तिच्या लक्षात आले की तिला मूलबाळ होत नाही, तेव्हा तिने फारोने तिला दिलेली आपली दासी हागार हिला घेतले आणि आपला पती अब्राम याला पत्नी म्हणून दिली.
२५ कारण साराईने शिकवल्याप्रमाणे हागार तिचे सर्व मार्ग शिकली होती, आणि तिच्या चांगल्या मार्गांचे अनुसरण करण्यात तिच्यात काहीही उणीव नव्हती.
२६ आणि साराई अब्रामाला म्हणाली, "पाहा, ही माझी दासी हागार आहे. तू तिच्याकडे जा, म्हणजे ती माझ्या मांडीवर बाळंत होईल आणि तिच्याद्वारे मलाही मुले मिळतील."
२७ आणि अब्राम कनान देशात दहा वर्षे राहिला, त्याच्या आयुष्याच्या पंच्याऐंशीव्या वर्षी, साराईने हागार त्याला दिली.
२८ आणि अब्रामने आपली पत्नी साराई हिचे ऐकले आणि त्याने आपली दासी हागार हिला घेतले आणि अब्राम तिच्याकडे गेला आणि ती गर्भवती झाली.
२९ आणि जेव्हा हागारने पाहिले की ती गर्भवती झाली आहे, तेव्हा तिला फार आनंद झाला; आणि तिच्या दृष्टीने तिची मालकीण तुच्छ ठरली. ती मनातल्या मनात म्हणाली, "याचे एकच कारण असू शकते की, मी माझी मालकीण साराईपेक्षा देवाच्या दृष्टीने श्रेष्ठ आहे; कारण माझी मालकीण माझ्या धन्याबरोबर होती त्या सर्व दिवसांत ती गर्भवती झाली नाही, पण परमेश्वराने मला त्याच्याद्वारे इतक्या कमी वेळात गर्भवती केले आहे."
३० आणि जेव्हा साराईने पाहिले की हागार अब्रामापासून गर्भवती झाली आहे, तेव्हा तिला आपल्या दासीचा मत्सर वाटू लागला आणि ती मनातल्या मनात म्हणाली, की यामागे दुसरे काही नसून ती माझ्यापेक्षा श्रेष्ठ असली पाहिजे.
३१ आणि साराई अब्रामाला म्हणाली, "माझा अपराध तुझ्यावर असो, कारण ज्यावेळी तू मुलांसाठी परमेश्वरापुढे प्रार्थना केलीस, तेव्हा माझ्यासाठी प्रार्थना का केली नाहीस, की परमेश्वराने तुझ्यापासून मला संतती द्यावी?"
३२ आणि जेव्हा मी तुझ्या समक्ष हागारशी बोलतो, तेव्हा ती माझ्या शब्दांचा तिरस्कार करते, कारण ती गर्भवती आहे, आणि तू तिला काहीच बोलत नाहीस; तू माझ्याशी जे केले आहेस त्याबद्दल परमेश्वर माझ्या आणि तुझ्यामध्ये न्याय करो.
३३ आणि अब्राम साराईला म्हणाला, पाहा, तुझी दासी तुझ्या ताब्यात आहे, तुला जे योग्य वाटेल तसे तिच्याशी वाग; आणि साराईने तिचा छळ केला, आणि हागार तिला सोडून रानात पळून गेली.
३४ आणि परमेश्वराच्या एका दूताने तिला, ती पळून गेली होती त्या ठिकाणी, एका विहिरीजवळ पाहिले आणि तो तिला म्हणाला, "भिऊ नकोस, कारण मी तुझी संतती वाढवीन; तुला एक मुलगा होईल आणि तू त्याचे नाव इश्माएल ठेवशील; तर आता तुझी मालकीण साराई हिच्याकडे परत जा आणि तिच्या अधीन हो."
३५ आणि हागारने त्या विहिरीच्या जागेला बेर-लहाई-रोई असे नाव दिले; ते कादेश आणि बेरेदच्या वाळवंटाच्या मध्ये आहे.
३६ आणि त्या वेळी हागार आपल्या धन्याच्या घरी परत आली आणि काही दिवसांनी हागारने अब्रामाला एका मुलाला जन्म दिला आणि अब्रामाने त्याचे नाव इश्माएल ठेवले; त्याला जन्म दिला तेव्हा अब्राम शहाऐंशी वर्षांचा होता.

अध्याय १७

१ आणि त्या दिवसांत, अब्रामाच्या आयुष्याच्या एकाण्णव्या वर्षी, चित्तीमच्या मुलांनी तुबालच्या मुलांबरोबर युद्ध केले, कारण जेव्हा परमेश्वराने मनुष्याच्या पुत्रांना पृथ्वीवर पांगवले, तेव्हा चित्तीमचे पुत्र जाऊन कानोपियाच्या मैदानावर स्थायिक झाले आणि त्यांनी तेथे शहरे वसवली आणि तिब्रेऊ नदीच्या काठावर वस्ती केली.
२ आणि तुबालचे वंशज तुस्कनामध्ये राहत होते, आणि त्यांच्या सीमा तिब्रेऊ नदीपर्यंत पोहोचल्या होत्या, आणि तुबालच्या वंशजांनी तुस्कनानमध्ये एक शहर वसवले, आणि त्यांनी आपल्या वडिलांचा मुलगा तुबाल याच्या नावावरून त्या शहराला सबीना असे नाव दिले, आणि ते आजपर्यंत तेथे राहत होते.
३ आणि त्याच वेळी चित्तीमच्या मुलांनी तुबालच्या मुलांबरोबर युद्ध केले आणि तुबालची मुले चित्तीमच्या मुलांसमोर पराभूत झाली आणि चित्तीमच्या मुलांनी तुबालच्या मुलांमधील तीनशे सत्तर माणसे मारली.
४ आणि त्या वेळी तुबालच्या मुलांनी चित्तीमच्या मुलांना शपथ घेऊन सांगितले की, "तुम्ही आमच्यामध्ये विवाहसंबंध ठेवू नका आणि कोणीही आपली मुलगी चित्तीमच्या मुलांपैकी कोणालाही देऊ नये."
५ कारण त्या दिवसांत तुबालच्या सर्व मुली सुंदर होत्या, कारण त्या काळी संपूर्ण पृथ्वीवर तुबालच्या मुलींइतक्या सुंदर स्त्रिया कोणीही आढळल्या नाहीत.
६ आणि जे कोणी स्त्रियांच्या सौंदर्यात आनंद मानत होते, ते सर्व तुबालच्या कन्यांकडे गेले आणि त्यांनी त्यांच्याशी विवाह केले; आणि जे मनुष्यपुत्र, राजे व राजपुत्र स्त्रियांच्या सौंदर्यात फार आनंद मानत होते, त्यांनीही त्या दिवसांत तुबालच्या कन्यांशी विवाह केले.
७ आणि तुबालच्या मुलांनी चित्तिमच्या मुलांना आपल्या मुली पत्नी म्हणून न देण्याची शपथ घेतल्यानंतर तीन वर्षांनी, चित्तिमच्या मुलांपैकी सुमारे वीस माणसे तुबालच्या काही मुलींना आणायला गेली, पण त्यांना एकही मुलगी सापडली नाही.
८ कारण तुबालच्या मुलांनी त्यांच्याशी विवाहसंबंध न ठेवण्याची आपली शपथ पाळली आणि त्यांनी आपली शपथ मोडली नाही.
९ आणि कापणीच्या दिवसांत तुबालची मुले आपली कापणी करण्यासाठी शेतात गेली, तेव्हा चित्तीमचे तरुण एकत्र जमले आणि सबीना शहराकडे गेले, आणि प्रत्येकाने तुबालच्या मुलींमधून एक तरुणी घेतली, आणि ते आपापल्या शहरांमध्ये आले.
१० आणि तुबालच्या मुलांनी हे ऐकले आणि ते त्यांच्याशी युद्ध करायला गेले, परंतु ते त्यांच्यावर विजय मिळवू शकले नाहीत, कारण तो डोंगर त्यांच्यापासून खूप उंच होता आणि जेव्हा त्यांच्या लक्षात आले की ते त्यांच्यावर विजय मिळवू शकत नाहीत, तेव्हा ते आपल्या देशात परतले.

११ आणि त्या वर्षाच्या अखेरीस तुबालच्या मुलांनी जाऊन आपल्या जवळच्या शहरांतून सुमारे दहा हजार माणसे भाड्याने आणली आणि ते चित्तिमच्या मुलांबरोबर युद्ध करायला गेले.
१२ आणि तुबालचे पुत्र चित्तिमच्या पुत्रांबरोबर युद्ध करण्यास गेले, त्यांचा प्रदेश उद्ध्वस्त करण्यासाठी व त्यांना संकटात टाकण्यासाठी; आणि या लढाईत तुबालच्या पुत्रांनी चित्तिमच्या पुत्रांवर विजय मिळवला; आणि चित्तिमच्या पुत्रांनी, आपण फार संकटात आहोत हे पाहून, तुबालच्या पुत्रांच्या नजरेसमोर यावे म्हणून, तुबालच्या मुलींपासून झालेल्या आपल्या मुलांना बांधलेल्या भिंतीवर उभे केले.
१३ आणि चित्तीमचे लोक त्यांना म्हणाले, "तुम्ही आपल्याच मुलामुलींशी युद्ध करायला आला आहात का? आणि त्या वेळेपासून आतापर्यंत आम्ही तुमचे हाडमांस मानले गेलो नाही का?"
१४ आणि जेव्हा तुबालच्या मुलांनी हे ऐकले, तेव्हा त्यांनी चित्तिमच्या मुलांशी युद्ध करणे थांबवले आणि ते निघून गेले.
१५ आणि ते आपापल्या शहरांमध्ये परतले, आणि त्या वेळी चित्तिमचे लोक एकत्र जमले आणि त्यांनी समुद्राजवळ दोन शहरे वसवली, आणि त्यांनी एका शहराला पुरतु व दुसऱ्या शहराला अरिझा असे नाव दिले.
१६ आणि तेव्हा तेरहचा मुलगा अब्राम नव्व्याण्णव वर्षांचा होता.
१७ त्या वेळी परमेश्वर त्याला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "मी तुझ्याबरोबर माझा करार करीन आणि मी तुझी संतती मोठ्या प्रमाणात वाढवीन; आणि हाच तो करार आहे जो मी तुझ्याबरोबर करतो, की तू आणि तुझ्या नंतरची तुझी संतती, या प्रत्येक पुरुष मुलाची सुंता केली जावी."
१८ आठ दिवसांचे झाल्यावर त्याची सुंता केली जावी, आणि हा करार तुमच्या शरीरात सार्वकालिक करार म्हणून राहील.
१९ आणि आतापासून तुझे नाव अब्राम न म्हणता अब्राहम म्हटले जाईल, आणि तुझ्या पत्नीचे नाव साराई न म्हणता सारा म्हटले जाईल.
२० कारण मी तुम्हा दोघांना आशीर्वाद देईन आणि तुमच्यानंतर तुमच्या संततीची वाढ करीन, म्हणजे तुम्ही एक मोठे राष्ट्र व्हाल आणि तुमच्यातून राजे निघतील.

अध्याय १८

१ आणि अब्राहाम उठला आणि देवाने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्याने सर्व काही केले; त्याने आपल्या घरातील पुरुषांना व आपल्या पैशाने विकत घेतलेल्यांना घेतले आणि परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांची सुंता केली.
२ आणि त्याने सुंता केली नाही असा एकही उरला नाही, आणि अब्राहाम व त्याचा मुलगा इश्माएल यांच्या शिश्नाच्या त्वचेची सुंता करण्यात आली; जेव्हा इश्माएलच्या शिश्नाच्या त्वचेची सुंता झाली तेव्हा तो तेरा वर्षांचा होता.
३ आणि तिसऱ्या दिवशी, आपल्या शारीरिक वेदनांच्या काळात, अब्राहाम उन्हाचा आनंद घेण्यासाठी आपल्या तंबूतून बाहेर जाऊन दाराशी बसला.
४ आणि परमेश्वर त्याला माम्रेच्या मैदानात दिसला आणि त्याने आपल्या तीन सेवक देवदूतांना त्याला भेटायला पाठवले. तो तंबूच्या दाराशी बसला होता. त्याने वर पाहिले, तर त्याला दिसले की, दूरवरून तीन पुरुष येत आहेत. तो उठून त्यांना भेटायला धावत गेला आणि त्याने त्यांना नमन करून आपल्या घरात आणले.
५ आणि तो त्यांना म्हणाला, "जर आता मी तुमच्या दृष्टीने कृपापात्र ठरलो असेन, तर आत येऊन भाकरीचा एक घास खा." मग त्याने त्यांना आत बोलावले, आणि ते आत आले; त्याने त्यांना पाणी दिले आणि त्यांनी आपले पाय धुतले; आणि त्याने त्यांना तंबूच्या दाराशी एका झाडाखाली बसवले.
६ आणि अब्राहाम धावत गेला आणि त्याने एक कोवळे व चांगले वासरू आणले, आणि त्याने ते घाईघाईने मारले, आणि त्याचे मांस कापण्यासाठी ते आपला सेवक एलीएजर याला दिले.
७ मग अब्राहाम तंबूत साराकडे आला आणि तिला म्हणाला, "लवकर तीन मापे बारीक पीठ तयार कर, ते मळून घे आणि मांस असलेल्या भांड्यावर झाकण्यासाठी त्याच्या पोळ्या बनव." तिने तसेच केले.
८ आणि अब्राहामाने घाई करून त्यांच्यासमोर लोणी व दूध, गोमांस व मेंढीचे मांस आणले आणि वासराचे मांस पुरेसे शिजण्यापूर्वीच ते त्यांना खायला दिले, आणि त्यांनी ते खाल्ले.
९ आणि त्यांचे जेवण झाल्यावर त्यांच्यापैकी एक जण त्याला म्हणाला, "मी माझ्या आयुष्याच्या वेळेनुसार तुझ्याकडे परत येईन आणि तुझी पत्नी सारा हिला एक मुलगा होईल."
१० आणि त्यानंतर ते पुरुष निघाले व त्यांना पाठवलेल्या ठिकाणी आपापल्या मार्गाने गेले.
११ त्या दिवसांत सदोम व गमोरा येथील सर्व लोक आणि त्या पाचही शहरांतील लोक परमेश्वराविरुद्ध अत्यंत दुष्ट व पापी होते; आणि त्यांनी आपल्या घृणास्पद कृत्यांनी परमेश्वराला चिथावले; आणि ते परमेश्वरासमोर घृणास्पदपणे व तिरस्काराने वृद्ध होत बळकट झाले; आणि त्या दिवसांत परमेश्वरासमोर त्यांची दुष्टता व अपराध मोठे होते.
१२ आणि त्यांच्या प्रदेशात सुमारे अर्ध्या दिवसाच्या चालण्याच्या अंतरावर एक फार मोठे खोरे होते आणि त्यात पाण्याचे झरे होते व पाण्याच्या सभोवताली भरपूर गवत होते.
१३ आणि सदोम व गमोरा येथील सर्व लोक वर्षातून चार वेळा आपल्या बायका-मुले आणि आपल्या सर्व नातेवाईकांसहित तेथे जात असत आणि तेथे डफ वाजवून व नाचून आनंद साजरा करत असत.
१४ आणि आनंदाच्या वेळी ते सर्वजण उठून आपापल्या शेजाऱ्यांच्या बायकांना आणि काहींनी त्यांच्या कुमारी मुलींना धरून त्यांच्याशी उपभोग घेतला; आणि प्रत्येक जण आपली बायको व मुलगी आपल्या शेजाऱ्याच्या हातात पाहून एक शब्दही बोलला नाही.
१५ आणि ते सकाळपासून रात्रीपर्यंत असेच करत असत आणि त्यानंतर प्रत्येक पुरुष आपापल्या घरी व प्रत्येक स्त्री आपापल्या तंबूत परत जात असे; वर्षातून चार वेळा ते नेहमी असेच करत असत.
१६ तसेच, जेव्हा एखादा परका त्यांच्या शहरांमध्ये येऊन तेथे विकण्याच्या उद्देशाने विकत घेतलेला माल आणत असे, तेव्हा त्या शहरांतील पुरुष, स्त्रिया, मुले, तरुण आणि वृद्ध असे सर्व लोक एकत्र जमून त्या माणसाकडे जात आणि त्याचा माल बळजबरीने हिसकावून घेत. जोपर्यंत त्या मालकाचा देशात आणलेला सर्व माल संपत नसे, तोपर्यंत ते प्रत्येकाला थोडे थोडे देत असत.
१७ आणि जर त्या मालमत्तेचा मालक त्यांच्याशी भांडून म्हणाला, "तुम्ही माझ्यासाठी हे काय काम केले आहे?", तर ते एकेक

करून त्याच्याजवळ जात आणि प्रत्येक जण आपण घेतलेली थोडीशी वस्तू त्याला दाखवून, "तू मला जे दिले होतेस, तेवढेच मी घेतले," असे म्हणून त्याची थट्टा करत. जेव्हा तो त्या सर्वांकडून हे ऐकत असे, तेव्हा तो दुःखाने व मनाच्या कडवटपणाने उठून त्यांच्यापासून निघून जात असे. तेव्हा ते सर्वजण उठून त्याच्यामागे जात आणि मोठा गोंधळ व आरडाओरडा करून त्याला शहराबाहेर हाकलून देत.

१८ आणि एलाम देशाचा एक माणूस होता, जो आपल्या गाढवावर बसून रस्त्याने आरामात जात होता. त्या गाढवाने विविध रंगांचे एक सुंदर वस्त्र परिधान केले होते आणि ते वस्त्र एका दोरीने गाढवाला बांधलेले होते.

१९ आणि तो माणूस प्रवासात असताना सदोमच्या रस्त्यावरून जात होता, तेव्हा संध्याकाळी सूर्य मावळला आणि रात्रभर राहण्यासाठी तो तेथे थांबला, पण कोणीही त्याला आपल्या घरात येऊ दिले नाही; आणि त्या वेळी सदोममध्ये एक दुष्ट व उपद्रवी माणूस राहत होता, जो वाईट कृत्ये करण्यात पटाईत होता, आणि त्याचे नाव हेदाद होते.

२० मग त्याने वर पाहिले, तेव्हा त्याला शहराच्या रस्त्यावर तो प्रवासी दिसला; तो त्याच्याजवळ येऊन म्हणाला, "तू कोठून आला आहेस आणि कोठे जात आहेस?"

२१ आणि तो माणूस त्याला म्हणाला, "मी हेब्रोनहून माझ्या मूळ गावी एलामला जात आहे. मी जात असताना सूर्य मावळला आणि माझ्याकडे भाकर, पाणी, गवत व माझ्या गाढवासाठी चारा असूनही, मला कशाचीही कमतरता भासत नसताना, कोणीही मला आपल्या घरात प्रवेश करू दिला नाही."

२२ तेव्हा हेदाद त्याला म्हणाला, "तुला जे काही लागेल ते सर्व मी पुरवीन, पण तू रात्रभर रस्त्यावर राहू नकोस."

२३ आणि हेदाद त्याला आपल्या घरी घेऊन आला, आणि त्याने दोरीने गाढवाचे वस्त्र काढले, आणि ते आपल्या घरी आणले, आणि त्याने गाढवाला गवत व चारा दिला, आणि तो प्रवासी हेदादच्या घरी खातपित होता, आणि तो त्या रात्री तेथेच राहिला.

२४ आणि सकाळी तो प्रवासी आपला प्रवास पुढे चालू ठेवण्यासाठी लवकर उठला, तेव्हा हेदाद त्याला म्हणाला, "थांब, भाकरीचा एक तुकडा खाऊन तुझ्या मनाला धीर दे आणि मग जा." आणि त्या माणसाने तसेच केले; आणि तो त्याच्यासोबत राहिला, आणि दिवसभर ते दोघे एकत्र खातपित राहिले, मग तो माणूस जायला उठला.

२५ आणि हेदाद त्याला म्हणाला, "पाहा, आता दिवस मावळत आहे, तुझ्या मनाला शांती मिळावी म्हणून तू रात्रभर इथेच थांबणे बरे." त्याने त्याला आग्रह केला, म्हणून तो रात्रभर तिथेच थांबला. दुसऱ्या दिवशी सकाळी तो निघून जाण्यासाठी उठला, तेव्हा हेदादने त्याला आग्रह केला, "भाकरीचा एक तुकडा खाऊन तुझ्या मनाला शांती दे आणि मग जा." आणि तो तिथे थांबला व दुसऱ्या दिवशीही त्याच्याबरोबर जेवला. त्यानंतर तो माणूस आपला प्रवास पुढे चालू ठेवण्यासाठी उठला.

२६ आणि हेदाद त्याला म्हणाला, "पाहा, आता दिवस मावळत आहे, तुझ्या मनाला धीर देण्यासाठी तू माझ्यासोबत थांब आणि सकाळी लवकर उठून आपल्या मार्गाने जा."

२७ आणि तो माणूस तिथे थांबला नाही, तर उठून त्याने आपल्या गाढवावर खोगीर घातले. तो गाढवावर खोगीर घालत असताना, हेदादची पत्नी आपल्या पतीला म्हणाली, "पाहा, हा माणूस दोन दिवस आपल्याजवळ खाऊनपिऊन राहिला आहे, पण त्याने आपल्याला काहीही दिले नाही; आणि आता तो काहीही न देता आपल्याला सोडून जाणार आहे का?" तेव्हा हेदाद तिला म्हणाला, "गप्प राहा."

२८ आणि त्या माणसाने जाण्यासाठी आपल्या गाढवावर खोगीर घातले आणि ते गाढवाला बांधण्यासाठी दोरी व शाल मिळावी म्हणून हेदादला सांगितले.

२९ आणि हेदाद त्याला म्हणाला, "तुझे काय म्हणणे आहे?" तो त्याला म्हणाला, "हे माझ्या स्वामी, तू सांभाळण्यासाठी आपल्या घरात लपवून ठेवलेली ती दोरी आणि विविध रंगांनी विणलेले ते वस्त्र मला द्यावे."

३० तेव्हा हेदाद त्या माणसाला म्हणाला, "तुझ्या स्वप्नाचा अर्थ हा आहे की, तू जी दोरी पाहिलीस, तिचा अर्थ असा आहे की तुझे आयुष्य दोरीप्रमाणे वाढेल आणि सर्व प्रकारच्या रंगांनी रंगवलेला झगा पाहण्याचा अर्थ असा आहे की, तुला एक द्राक्षबाग मिळेल, ज्यात तू सर्व प्रकारच्या फळांची झाडे लावशील."

३१ आणि तो प्रवासी म्हणाला, "तसे नाही महाराज, कारण जेव्हा मी तुम्हाला ती दोरी आणि विविध रंगांनी विणलेले एक वस्त्र दिले, जे तुम्ही माझ्यासाठी बाजूला ठेवण्याकरिता गाढवावरून काढले होते, तेव्हा मी जागाच होतो." त्यावर हेदाद म्हणाला, "मी तुला तुझ्या स्वप्नाचा अर्थ नक्कीच सांगितला आहे आणि ते एक चांगले स्वप्न आहे, आणि हा त्याचा अर्थ आहे."

३२ आता मनुष्याचे पुत्र मला चांदीचे चार तुकडे देतात, जे स्वप्नांचा अर्थ सांगण्याचे माझे शुल्क आहे, आणि तुझ्याकडून मला फक्त चांदीचे तीन तुकडे हवे आहेत.

३३ आणि हेदादच्या शब्दांनी तो माणूस संतापला आणि मोठ्याने ओरडला, आणि त्याने हेदादला सदोमचा न्यायाधीश सेराक याच्याकडे आणले.

३४ आणि त्या माणसाने त्याची तक्रार न्यायाधीश सेराकसमोर मांडली, तेव्हा हेदाद म्हणाला, "तसे नाही, पण गोष्ट अशी आहे." तेव्हा न्यायाधीश त्या प्रवाशाला म्हणाला, "हा हेदाद तुला खरे सांगत आहे, कारण तो शहरांमध्ये स्वप्नांचा अचूक अर्थ सांगण्यासाठी प्रसिद्ध आहे."

३५ आणि न्यायाधीशाचे बोलणे ऐकून तो माणूस ओरडला आणि म्हणाला, "तसे नाही महाराज, कारण ज्या दिवशी मी त्याला गाढवावरची दोरी व शाल त्याच्या घरात ठेवण्यासाठी दिली होती, त्याच दिवशी हे घडले होते." आणि ते दोघे न्यायाधीशासमोर वाद घालत होते; एक म्हणत होता की, गोष्ट अशीच होती, तर दुसरा वेगळेच सांगत होता.

३६ आणि हेदाद त्या माणसाला म्हणाला, "मी स्वप्नांचा अर्थ लावण्यासाठी जे चांदीचे चार तुकडे घेतो ते मला दे; मी त्यात काही सवलत देणार नाही; आणि तू माझ्या घरी जेवलेल्या चार जेवणांचा खर्चही मला दे."

३७ आणि तो माणूस हेदादला म्हणाला, "मी तुझ्या घरी जे खाल्ले त्याचे पैसे मी तुला नक्की देईन, फक्त तू तुझ्या घरात लपवून ठेवलेली दोरी व शाल मला दे."

३८ आणि हेदाद न्यायाधीशासमोर त्या माणसाला म्हणाला, "मी तुला तुझ्या स्वप्नाचा अर्थ सांगितला नव्हता का? दोरीचा अर्थ असा आहे की तुझे आयुष्य दोरीप्रमाणे वाढेल आणि झगा याचा अर्थ असा आहे की तुला एक द्राक्षाची बाग मिळेल, ज्यात तू सर्व प्रकारची फळझाडे लावशील."

३९ हे तुझ्या स्वप्नाचे योग्य स्पष्टीकरण आहे, आता मला नुकसानभरपाई म्हणून हवे असलेले चांदीचे चार तुकडे दे, कारण मी तुला कोणतीही सवलत देणार नाही.
४० आणि हेदादच्या शब्दांनी तो माणूस ओरडला आणि ते दोघे न्यायाधीशासमोर भांडले, आणि न्यायाधीशाने आपल्या सेवकांना आज्ञा दिली, ज्यांनी त्यांना घरातून निर्धास्तपणे हाकलून दिले.
४१ आणि ते न्यायाधीशापासून भांडत निघून गेले, तेव्हा सदोमच्या लोकांनी ते ऐकले आणि ते त्यांच्याभोवती जमले व त्यांनी त्या परकीयाविरुद्ध आरडाओरडा केला आणि त्याला शहरातून निर्दयपणे हाकलून दिले.
४२ आणि तो माणूस अत्यंत खिन्न मनाने, विलाप करत व रडत आपल्या गाढवावरून प्रवास करत राहिला.
४३ आणि तो जात असताना, सदोमच्या भ्रष्ट शहरात आपल्यावर जे घडले होते त्याबद्दल तो रडला.

प्रकरण १९

१ आणि सदोमच्या प्रत्येक शहरासाठी चार न्यायाधीश होते; त्यांची नावे अशी होती: सदोम शहरात सेराक, गमोरामध्ये शार्कद, अदमामध्ये जबनाक आणि जबोयीममध्ये मेनोन.
२ आणि अब्राहामचा सेवक एलीएजर याने त्यांना वेगवेगळी नावे दिली आणि त्याने सेराकचे नाव शक्रा, शार्कादचे नाव शक्कुरा, जेब्नाकचे नाव केझोबिम आणि मेनोनचे नाव मत्स्लोदिन असे बदलले.
३ आणि त्यांच्या चार न्यायाधीशांच्या इच्छेनुसार सदोम व गमोरा येथील लोकांनी शहरांच्या रस्त्यांवर पलंग उभारले आणि जर एखादा माणूस त्या ठिकाणी आला तर ते त्याला पकडून त्यांच्यापैकी एका पलंगावर आणत आणि जबरदस्तीने त्याला त्यावर झोपवत.
४ आणि तो झोपल्यावर, तीन माणसे त्याच्या डोक्याशी आणि तीन त्याच्या पायाशी उभी राहत आणि पलंगाच्या लांबीनुसार त्याला मोजत; आणि जर तो पलंगापेक्षा कमी उंचीचा असेल, तर ती सहा माणसे त्याला पलंगाच्या दोन्ही टोकांना ताणत असत; आणि जेव्हा तो त्यांना हाक मारत असे, तेव्हा ते त्याला उत्तर देत नसत.
५ आणि जर तो पलंगापेक्षा लांब असेल, तर तो माणूस मृत्यूच्या दाराशी पोहोचेपर्यंत ते पलंगाच्या दोन्ही बाजू दोन्ही टोकांना एकत्र ओढत असत.
६ आणि जर तो त्यांना ओरडून सांगत राहिला, तर ते त्याला उत्तर देत की, आमच्या देशात येणाऱ्या माणसाशी असेच केले जाईल.
७ आणि सदोम नगरांतील लोकांनी केलेल्या ह्या सर्व गोष्टी ऐकल्यावर, लोकांनी तेथे येण्याचे टाळले.
८ आणि जेव्हा एखादा गरीब माणूस त्यांच्या प्रदेशात येत असे, तेव्हा ते त्याला चांदी व सोने देत आणि त्याला भाकरीचा एक घासही देऊ नये अशी घोषणा संपूर्ण शहरात करत. आणि जर तो परदेशी माणूस तेथे काही दिवस राहून, भाकरीचा एक घासही मिळवू न शकल्याने भुकेने मेला, तर त्याच्या मृत्यूनंतर शहरातील सर्व लोक येऊन त्यांनी त्याला दिलेली चांदी व सोने परत घेत असत.
९ आणि ज्यांना त्यांनी त्याला दिलेले चांदी किंवा सोने ओळखता आले, त्यांनी ते परत घेतले; आणि त्याच्या मृत्यूनंतर त्यांनी त्याचे कपडेही काढून घेतले; आणि ते त्यांविषयी भांडू लागले; आणि जो आपल्या शेजाऱ्यावर जिंकला, त्याने ते कपडे घेतले.
१० त्यानंतर ते त्याला उचलून वाळवंटातील झुडपांखाली पुरत असत; त्यांच्या प्रदेशात जो कोणी येऊन मरण पावला, त्याच्या बाबतीत ते सर्व दिवस असेच करत असत.
११ आणि काही काळानंतर साराने लोटाला भेटण्यासाठी व त्याच्या तब्येतीची चौकशी करण्यासाठी एलीएजरला सदोम येथे पाठवले.
१२ आणि एलीएजर सदोममध्ये गेला, आणि त्याला सदोमचा एक माणूस एका परक्या माणसाशी भांडताना आढळला, आणि त्या सदोमच्या माणसाने त्या गरीब माणसाचे सर्व कपडे काढून घेतले आणि निघून गेला.
१३ आणि त्या गरीब माणसाने सदोमच्या माणसाने त्याच्याशी केलेल्या कृत्याबद्दल एलीएजरकडे धावा केला आणि त्याची कृपा मागितली.
१४ आणि तो त्याला म्हणाला, "तुझ्या देशात आलेल्या या गरीब माणसाशी तू असे का वागतोस?"
१५ तेव्हा सदोमच्या माणसाने एलीएजरला उत्तर दिले, "हा माणूस तुझा भाऊ आहे काय, किंवा सदोमच्या लोकांनी आज तुला न्यायाधीश नेमले आहे काय, की तू या माणसाविषयी बोलत आहेस?"
१६ आणि एलीएजर त्या गरीब माणसावरून सदोमच्या माणसाशी भांडला; आणि जेव्हा एलीएजर त्या गरीब माणसाचे कपडे सदोमच्या माणसाकडून परत घेण्यासाठी गेला, तेव्हा त्याने घाई करून एलीएजरच्या कपाळावर दगडाने प्रहार केला.
१७ आणि एलीएजरच्या कपाळातून पुष्कळ रक्त वाहू लागले; ते रक्त पाहून त्या माणसाने एलीएजरला पकडून म्हटले, "तुझ्या कपाळातील हे घाणेरडे रक्त काढून टाकल्याबद्दल मला माझा मोबदला दे, कारण आमच्या देशात अशीच प्रथा व कायदा आहे."
१८ आणि एलीएजर त्याला म्हणाला, "तू मला दुखावले आहेस आणि आता माझ्याकडे तुझी मजुरी मागत आहेस." परंतु एलीएजरने सदोमच्या माणसाचे शब्द ऐकले नाहीत.
१९ आणि त्या माणसाने एलीएजरला धरून सदोमचा न्यायाधीश शक्रा याच्याकडे न्यायासाठी आणले.
२० आणि तो माणूस न्यायाधीशाला म्हणाला, "महाशय, मी तुम्हाला विनंती करतो की, मी त्याला दगडाने मारले, त्यामुळे त्याच्या कपाळातून रक्त वाहू लागले, आणि तो मला माझा मोबदला देण्यास तयार नाही."
२१ आणि न्यायाधीश एलीएजरला म्हणाला, "हा माणूस तुझ्याशी खरे बोलत आहे, त्याला त्याचा मोबदला दे, कारण आमच्या देशात हीच प्रथा आहे." एलीएजरने न्यायाधीशाचे शब्द ऐकले आणि त्याने एक दगड उचलून न्यायाधीशावर प्रहार केला. तो दगड त्याच्या कपाळावर लागला आणि न्यायाधीशाच्या कपाळातून भरपूर रक्त वाहू लागले. तेव्हा एलीएजर म्हणाला, "जर तुमच्या देशात हीच प्रथा असेल, तर जे मी त्याला देणार होतो ते तू त्याला दे, कारण हा तुझा निर्णय होता, तूच तो जाहीर केला होतास."
२२ आणि एलीएजर त्या सदोमच्या माणसाला न्यायाधीशाजवळ सोडून निघून गेला.
२३ आणि जेव्हा एलामच्या राजांनी सदोमच्या राजांबरोबर युद्ध केले, तेव्हा एलामच्या राजांनी सदोमची सर्व मालमत्ता जप्त केली आणि लोटाला त्याच्या मालमत्तेसह कैद केले. जेव्हा हे अब्राहामाला कळले, तेव्हा तो गेला आणि त्याने एलामच्या राजांबरोबर युद्ध केले आणि त्याने त्यांच्या हातून लोटाची सर्व मालमत्ता तसेच सदोमची मालमत्ता परत मिळवली.

२४ त्याच वेळी लोटाच्या पत्नीने त्याला एक मुलगी प्रसवली आणि त्याने तिचे नाव पल्तीथ ठेवले, कारण देवाने त्याला व त्याच्या सर्व कुटुंबाला एलामच्या राजांपासून वाचवले होते; आणि लोटाची मुलगी पल्तीथ मोठी झाली आणि सदोमच्या एका माणसाने तिच्याशी लग्न केले.
२५ आणि एक गरीब माणूस उदरनिर्वाहासाठी शहरात आला आणि तो काही दिवस शहरात राहिला. तेव्हा सदोमच्या सर्व लोकांनी, तो जमिनीवर पडून मरेपर्यंत त्याला भाकरीचा एक तुकडाही द्यायचा नाही, अशी आपली प्रथा जाहीर केली आणि त्यांनी तसे केले.
२६ आणि लोटाची मुलगी पलथीथने त्या माणसाला रस्त्यावर भुकेने व्याकूळ होऊन पडलेले पाहिले; त्याला जिवंत ठेवण्यासाठी कोणीही काही देत नव्हते आणि तो मरणाच्या दारात होता.
२७ आणि त्या माणसामुळे तिच्या मनात कळवळा दाटून आला, आणि तिने त्याला पुष्कळ दिवस गुपचूप भाकरी खाऊ घातली, आणि त्या माणसाचा जीव परत आला.
२८ कारण जेव्हा ती पाणी आणायला बाहेर जायची, तेव्हा ती भाकरी पाण्याच्या माठात ठेवायची आणि जेव्हा ती त्या गरीब माणसाजवळ यायची, तेव्हा ती माठातून भाकरी काढून त्याला खायला द्यायची; असे ती बरेच दिवस करत होती.
२९ आणि सदोम व गमोरा येथील सर्व लोकांना आश्चर्य वाटले की, हा माणूस इतके दिवस उपासमार कशी सहन करू शकला.
३० आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "हा खातपित असावा, कारण इतके दिवस कोणीही उपाशी राहू शकत नाही किंवा ह्या माणसाप्रमाणे, चेहऱ्यावर कोणताही बदल न होता जगू शकत नाही." आणि त्याला भाकर कोण आणून देतो हे पाहण्यासाठी, तो गरीब माणूस जिथे थांबला होता त्या ठिकाणी तिघे जण लपून बसले.
३१ आणि लोटाची मुलगी पल्तिथ त्या दिवशी पाणी आणायला बाहेर गेली, आणि तिने पाण्याच्या घागरीत भाकरी ठेवली, आणि ती त्या गरीब माणसाच्या घरी पाणी काढायला गेली, आणि तिने घागरीतून भाकरी काढून त्या गरीब माणसाला दिली आणि त्याने ती खाल्ली.
३२ आणि त्या तिघांनी पाहिले की पल्तीथ त्या गरीब माणसाबरोबर काय करत होती, आणि ते तिला म्हणाले, "तर मग तूच त्याला सांभाळले आहेस, आणि म्हणूनच तो इतरांप्रमाणे उपाशी राहिला नाही, त्याच्या दिसण्यात बदल झाला नाही किंवा तो मेलाही नाही."
३३ आणि ते तिघे जण लपलेल्या जागेतून बाहेर आले आणि त्यांनी पल्तीथ व त्या गरीब माणसाच्या हातात असलेली भाकर हिसकावून घेतली.
३४ आणि त्यांनी पल्तीथला पकडून त्यांच्या न्यायाधीशांसमोर आणले आणि त्यांना म्हणाले, "तिने असे केले आणि तिनेच त्या गरीब माणसाला भाकर दिली, म्हणून तो इतका काळ मेला नाही; आता तिने आमचा नियम मोडल्याबद्दल तिला कोणती शिक्षा द्यावी हे आम्हाला सांगा."
३५ आणि सदोम व गमोरा येथील लोक एकत्र जमले आणि त्यांनी शहराच्या रस्त्यावर आग पेटवली, आणि त्यांनी त्या स्त्रीला घेऊन आगीत टाकले आणि ती जळून राख झाली.
३६ आणि अदमा शहरात एक स्त्री होती, जिच्याशी त्यांनी तसेच केले.
३७ कारण एक प्रवासी सकाळी घरी परत जाण्याच्या उद्देशाने रात्रभर अदमा शहरात आला आणि तो त्या ठिकाणी पोहोचला तेव्हा सूर्य मावळला होता; म्हणून तो त्या तरुणीच्या वडिलांच्या घराच्या दारासमोर बसला; आणि त्या तरुणीने त्याला घराच्या दाराजवळ बसलेले पाहिले.
३८ आणि त्याने तिच्याकडे पिण्याचे पाणी मागितले. तेव्हा ती त्याला म्हणाली, "तू कोण आहेस?" तो तिला म्हणाला, "मी आज रस्त्याने जात होतो आणि सूर्य मावळल्यावर येथे पोहोचलो. म्हणून मी रात्रभर येथेच राहीन आणि सकाळी लवकर उठून माझा प्रवास पुढे चालू करीन."
३९ आणि ती तरुणी घरात गेली आणि त्या माणसासाठी खाण्यापिण्याकरिता भाकर व पाणी घेऊन आली.
४० आणि ही गोष्ट अदमाच्या लोकांना कळली, आणि त्यांनी एकत्र जमून त्या तरुणीला न्यायाधीशांसमोर आणले, यासाठी की त्यांनी तिच्या ह्या कृत्याबद्दल तिचा न्यायनिवाडा करावा.
४१ आणि न्यायाधीश म्हणाला, "या स्त्रीने आमच्या कायद्याचे उल्लंघन केल्यामुळे तिला मृत्युदंडाची शिक्षा सुनावण्यात येईल आणि म्हणून तिच्याविषयी हा निर्णय आहे."
४२ आणि त्या शहरांतील लोक एकत्र जमले आणि त्यांनी त्या तरुण स्त्रीला बाहेर आणले, आणि न्यायाधीशाने ठरवल्याप्रमाणे तिला डोक्यापासून पायापर्यंत मधाने माखले, आणि त्यांनी तिला मधमाश्यांच्या थव्यासमोर उभे केले, आणि मधमाश्या तिच्यावर झडप घालून त्यांनी तिला डंख मारले, ज्यामुळे तिचे संपूर्ण शरीर सुजले.
४३ आणि त्या तरुणीने मधमाश्यांमुळे आरोळी मारली, पण कोणीही तिच्याकडे लक्ष दिले नाही किंवा तिला दया केली नाही, आणि तिची आरोळी स्वर्गापर्यंत पोहोचली.
४४ आणि या गोष्टीमुळे व सदोमच्या शहरांतील सर्व कृत्यांमुळे परमेश्वर संतप्त झाला, कारण त्यांच्याकडे अन्नाची विपुलता होती आणि त्यांच्यामध्ये शांतताही होती, तरीही ते गरीब व गरजू लोकांना आधार देत नव्हते आणि त्या दिवसांत त्यांची दुष्ट कृत्ये व पापे परमेश्वराच्या दृष्टीने मोठी झाली.
४५ आणि परमेश्वराने सदोम व त्याची शहरे नष्ट करण्यासाठी, अब्राहामाच्या घरी आलेल्या दोन देवदूतांना बोलावून घेतले.
४६ आणि त्यांनी खाऊनपिऊन झाल्यावर, देवदूत अब्राहामाच्या तंबूच्या दारातून उठले आणि संध्याकाळी ते सदोम येथे पोहोचले. तेव्हा लोट सदोमच्या वेशीजवळ बसला होता. जेव्हा त्याने त्यांना पाहिले, तेव्हा तो त्यांना भेटायला उठला आणि त्याने जमिनीवर नतमस्तक होऊन नमस्कार केला.
४७ आणि त्याने त्यांना खूप आग्रह केला आणि आपल्या घरात आणले, आणि त्याने त्यांना अन्न दिले, जे त्यांनी खाल्ले, आणि ते रात्रभर त्याच्या घरात राहिले.
४८ आणि देवदूतांनी लोटाला सांगितले, "ऊठ, तू आणि तुझे सर्व नातेवाईक या ठिकाणाहून निघून जा, नाहीतर या शहराच्या अधर्मामुळे तुझा नाश होईल, कारण परमेश्वर हे ठिकाण नष्ट करणार आहे."
४९ आणि देवदूतांनी लोटाचा हात, त्याच्या पत्नीचा हात, त्याच्या मुलांचे हात आणि त्याच्या सर्व नातेवाईकांचे हात धरले आणि त्याला बाहेर आणून शहरांच्या बाहेर ठेवले.
५० आणि ते लोटाला म्हणाले, "आपला जीव वाचवण्यासाठी पळून जा," आणि तो व त्याचे सर्व काही पळून गेले.
५१ मग परमेश्वराने सदोम, गमोरा आणि त्या सर्व शहरांवर आकाशातून गंधक व अग्नीचा वर्षाव केला.

५२ आणि त्याने ती शहरे, तो सर्व सपाट प्रदेश, त्या शहरांतील सर्व रहिवासी आणि जमिनीवर उगवलेली प्रत्येक गोष्ट उलथवून टाकली; आणि लोटाची पत्नी अदो हिने शहरांचा नाश पाहण्यासाठी मागे वळून पाहिले, कारण तिच्या मुली सदोममध्ये राहिल्या होत्या आणि त्या तिच्याबरोबर गेल्या नव्हत्या, त्यामुळे तिच्या मनात कळवळा आला.
५३ आणि जेव्हा तिने मागे वळून पाहिले, तेव्हा ती मिठाचा खांब झाली, आणि तो आजही त्याच जागी आहे.
५४ आणि त्या ठिकाणी उभे असलेले बैल रोज आपल्या पायांच्या टोकांपर्यंत मीठ चाटत असत, आणि सकाळी ते पुन्हा नव्याने उफाळून येत असे, आणि ते आजपर्यंत ते पुन्हा चाटत आले आहेत.
५५ आणि लूत व त्याच्याजवळ राहिलेल्या त्याच्या दोन मुली पळून जाऊन अदुल्लामच्या गुहेत आश्रय घेतला आणि तेथे काही काळ राहिले.
५६ आणि सदोमच्या शहरांचे काय झाले आहे हे पाहण्यासाठी अब्राहाम सकाळी लवकर उठला; आणि त्याने पाहिले की, त्या शहरांमधून भट्टीच्या धुराप्रमाणे धूर वर जात होता.
५७ आणि लोट व त्याच्या दोन मुली गुहेतच राहिल्या आणि त्यांनी आपल्या वडिलांना द्राक्षारस पाजला व त्यांच्याबरोबर शयन केले, कारण त्या म्हणत होत्या की पृथ्वीवर असा कोणीही पुरुष नाही जो त्यांच्यापासून संतती निर्माण करू शकेल, कारण त्यांना वाटले होते की संपूर्ण पृथ्वी नष्ट झाली आहे.
५८ आणि त्या दोघींनी आपल्या वडिलांबरोबर संभोग केला आणि त्या गर्भवती झाल्या व त्यांना पुत्र झाले. थोरल्या मुलीने आपल्या मुलाचे नाव मोआब ठेवले आणि म्हटले, "मी त्याला माझ्या वडिलांपासून गर्भात धारण केले; तोच आजपर्यंत मोआबी लोकांचा पूर्वज आहे."
५९ आणि धाकट्या बहिणीनेही तिच्या मुलाचे नाव बेनामी ठेवले; तो आजपर्यंत अम्मोनाच्या वंशजांचा पूर्वज आहे.
६० आणि यानंतर लोट व त्याच्या दोन मुली तेथून निघून गेले आणि तो आपल्या दोन मुली व त्यांच्या मुलांसह यार्देन नदीच्या पलीकडे राहू लागला. लोटाचे मुलगे मोठे झाले आणि त्यांनी कनान देशातून बायका आणल्या. त्यांना मुले झाली आणि ते फलदायी झाले व त्यांची संख्या वाढली.

प्रकरण २०

१ आणि त्या वेळी अब्राहाम माम्रेच्या मैदानावरून निघाला आणि पलिष्ट्यांच्या देशात गेला व तो गरारमध्ये राहिला; अब्राहाम कनान देशात राहू लागल्याच्या पंचविसाव्या वर्षी आणि त्याच्या आयुष्याच्या शंभराव्या वर्षी तो पलिष्ट्यांच्या देशातील गरारमध्ये आला.
२ आणि जेव्हा ते त्या देशात शिरले, तेव्हा तो आपली पत्नी सारा हिला म्हणाला, "जो कोणी तुला विचारेल, त्याला तू माझी बहीण आहेस असे सांग, म्हणजे आपण त्या देशातील लोकांच्या दुष्टपणापासून वाचू शकू."
३ आणि अब्राहाम पलिष्ट्यांच्या देशात राहत असताना, पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याच्या सेवकांनी पाहिले की सारा अत्यंत सुंदर आहे, आणि त्यांनी अब्राहामाला तिच्याविषयी विचारले, तेव्हा तो म्हणाला, "ती माझी बहीण आहे."
४ आणि अबीमेलेकाचे सेवक अबीमेलेकाकडे जाऊन म्हणाले, "कनान देशातून एक माणूस येथे राहायला आला आहे आणि त्याला एक बहीण आहे जी अत्यंत सुंदर आहे."
५ आणि अबीमेलेकाने आपल्या सेवकांनी साराची स्तुती केल्याचे शब्द ऐकले, आणि अबीमेलेकाने आपल्या अधिकाऱ्यांना पाठवून साराला राजाकडे आणले.
६ आणि सारा अबीमेलेकाच्या घरी आली; राजाने पाहिले की सारा सुंदर होती आणि ती त्याला अत्यंत आवडली.
७ आणि तो तिच्याजवळ येऊन तिला म्हणाला, "ज्या माणसाबरोबर तू आमच्या देशात आली आहेस, तो तुझा कोण आहे?" साराने उत्तर दिले, "तो माझा भाऊ आहे आणि आम्ही कनान देशातून जिथे जागा मिळेल तिथे राहण्यासाठी आलो आहोत."
८ आणि अबीमेलेक साराला म्हणाला, "पाहा, माझा देश तुझ्यासमोर आहे. तुझ्या भावाला या देशात तुझ्या मर्जीप्रमाणे कोणत्याही भागात ठेव; आणि तो तुझा भाऊ असल्यामुळे, त्याला देशातील सर्व लोकांपेक्षा श्रेष्ठ व उच्च पदावर बसवणे हे आमचे कर्तव्य असेल."
९ आणि अबीमेलेकाने अब्राहामाला बोलावून घेतले, आणि अब्राहाम अबीमेलेकाकडे आला.
१० आणि अबीमेलेक अब्राहामाला म्हणाला, "पाहा, तुझी बहीण सारा हिच्यामुळे तुझ्या इच्छेप्रमाणे तुझा सन्मान व्हावा, असा मी आदेश दिला आहे."
११ आणि अब्राहाम राजापासून बाहेर पडला आणि राजाचे प्रतिनिधी त्याच्यामागे गेले.
१२ संध्याकाळच्या वेळी, माणसे विश्रांतीसाठी झोपण्यापूर्वी, राजा आपल्या सिंहासनावर बसला होता, आणि त्याला गाढ झोप लागली; आणि तो सकाळपर्यंत सिंहासनावरच झोपला.
१३ आणि त्याला स्वप्न पडले की, परमेश्वराचा एक देवदूत हातात उपसलेली तलवार घेऊन त्याच्याकडे आला आणि तो देवदूत अबीमेलेकावर उभा राहून त्याला तलवारीने ठार मारू इच्छित होता. स्वप्नात राजा खूप घाबरला आणि देवदूताला म्हणाला, "मी तुझ्याविरुद्ध असे कोणते पाप केले आहे की तू मला तलवारीने ठार मारायला आला आहेस?"
१४ तेव्हा देवदूताने अबीमेलेकाला उत्तर दिले, "पाहा, काल रात्री तू आपल्या घरी आणलेल्या स्त्रीमुळे तुझा मृत्यू निश्चित आहे; कारण ती विवाहित असून, तुझ्या घरी आलेल्या अब्राहामाची पत्नी आहे. म्हणून आता त्या माणसाला त्याची पत्नी परत कर, कारण ती त्याची पत्नी आहे. आणि जर तू तिला परत केले नाहीस, तर हे लक्षात ठेव की तू आणि तुझे सर्व नातेवाईक निश्चितपणे मरण पावतील."
१५ आणि त्या रात्री पलिष्ट्यांच्या देशात मोठा आरडाओरडा झाला, आणि त्या देशातील रहिवाशांनी हातात उपसलेली तलवार घेऊन उभ्या असलेल्या एका माणसाची आकृती पाहिली, आणि तो तलवारीने त्या देशातील रहिवाशांना मारत होता, इतकेच नव्हे तर तो त्यांना मारतच राहिला.
१६ आणि त्या रात्री परमेश्वराच्या दूताने पलिष्ट्यांच्या सर्व देशावर हल्ला केला आणि त्या रात्री व दुसऱ्या दिवशी सकाळी मोठा गोंधळ उडाला.
१७ आणि प्रत्येक गर्भ व त्याचे सर्व स्राव बंद झाले आणि अबीमेलेकाने घेतलेल्या अब्राहामाची पत्नी सारा हिच्यामुळे परमेश्वराचा हात त्यांच्यावर होता.

१८ आणि सकाळी अबीमेलेक घाबरून, गोंधळून आणि मोठ्या भीतीने उठला आणि त्याने आपल्या सेवकांना बोलावून घेतले आणि त्यांना आपले स्वप्न सांगितले, आणि लोक फार घाबरले.
१९ आणि राजाच्या सेवकांमध्ये उभ्या असलेल्या एका माणसाने राजाला उत्तर दिले, "हे महाराज, या स्त्रीला तिच्या पतीकडे परत करा, कारण तोच तिचा पती आहे; कारण जेव्हा हा माणूस इजिप्तमध्ये आला होता, तेव्हा इजिप्तच्या राजासोबतही असेच घडले होते."
२० आणि तो आपल्या पत्नीविषयी म्हणाला, "ती माझी बहीण आहे," कारण ज्या देशात तो परदेशी असतो, तिथे राहायला आल्यावर त्याचे असेच वागणे असते.
२१ आणि फारोने पाठवून ह्या स्त्रीला पत्नी म्हणून आणले आणि जोपर्यंत त्याने त्या स्त्रीला तिच्या पतीकडे परत पाठवले नाही, तोपर्यंत परमेश्वराने त्याच्यावर भयंकर पीडा आणल्या.
२२ आता, हे सार्वभौम राजा, काल रात्री सर्व देशात काय घडले ते जाणून घे; कारण तेथे फार मोठी खळबळ, मोठे दुख आणि विलाप होता; आणि आम्हाला माहीत आहे की हे तू घेतलेल्या त्या स्त्रीमुळे घडले.
२३ आता, म्हणून या स्त्रीला तिच्या पतीकडे परत करा, म्हणजे इजिप्तचा राजा फारो व त्याच्या प्रजेवर जशी वेळ आली तशी आपल्यावर येऊ नये आणि आपला मृत्यू होऊ नये; आणि अबीमेलेकाने घाई करून साराला बोलावले, आणि ती त्याच्यापुढे आली, आणि त्याने अब्राहामाला बोलावले, आणि तो त्याच्यापुढे आला.
२४ आणि अबीमेलेक त्यांना म्हणाला, "तुम्ही भाऊ-बहीण आहात आणि मी ह्या स्त्रीला पत्नी म्हणून स्वीकारले आहे, असे म्हणण्यामागे तुमचा हा काय हेतू आहे?"
२५ आणि अब्राहाम म्हणाला, माझ्या पत्नीमुळे मला मृत्यू येईल असे मला वाटल्यामुळे, अबीमेलेकाने मेंढ्या व गुरेढोरे, पुरुष सेवक व स्त्री सेवक आणि एक हजार चांदीची नाणी घेतली आणि ती अब्राहामाला दिली, आणि त्याने साराला त्याच्याकडे परत पाठवले.
२६ आणि अबीमेलेक अब्राहामाला म्हणाला, "पाहा, सर्व देश तुझ्यासमोर आहे; तुला जेथे आवडेल तेथे तू राहा."
२७ आणि अब्राहाम व त्याची पत्नी सारा, राजाच्या दरबारातून सन्मानाने व आदराने बाहेर पडले आणि ते त्या देशात, म्हणजे गरारमध्ये, राहू लागले.
२८ आणि साराच्या कारणामुळे देवदूताने रात्रभर त्यांच्यावर आणलेल्या पीडेमुळे पलिष्ट्या देशातील सर्व रहिवासी व राजाचे सेवक अजूनही दुख भोगत होते.
२९ आणि अबीमेलेकाने अब्राहामाला बोलावून सांगितले की, "तू आता तुझ्या सेवकांसाठी परमेश्वर तुझा देव याच्याकडे प्रार्थना कर, म्हणजे तो आमच्यामधून हे मर्त्यत्व दूर करील."
३० आणि अब्राहामाने अबीमेलेक व त्याच्या प्रजेसाठी प्रार्थना केली आणि परमेश्वराने अब्राहामाची प्रार्थना ऐकून अबीमेलेक व त्याच्या सर्व प्रजेला बरे केले.

अध्याय २१

१ आणि अब्राहाम गरारमध्ये पलिष्ट्यांच्या देशात राहत होता, त्याच्या एक वर्ष आणि चार महिन्यांच्या वास्तव्याच्या शेवटी, देवाने साराला भेट दिली, आणि परमेश्वराने तिची आठवण केली, आणि ती गर्भवती झाली व तिने अब्राहामाला एका मुलाला जन्म दिला.
२ आणि अब्राहामाने, साराने त्याला जन्म दिलेल्या आपल्या मुलाचे नाव इसहाक ठेवले.
३ आणि देवाने अब्राहामाला त्याच्यानंतर त्याच्या वंशजांची सुंता करण्यास आज्ञा दिल्याप्रमाणे, अब्राहामाने आपला मुलगा इसहाक आठ दिवसांचा असताना त्याची सुंता केली; आणि जेव्हा इसहाक त्यांना झाला, तेव्हा अब्राहाम शंभर वर्षांचा आणि सारा नव्वद वर्षांची होती.
४ आणि ते मूल मोठे झाले व त्याचे दूध सोडवले गेले, आणि ज्या दिवशी इसहाकाचे दूध सोडवले गेले त्या दिवशी अब्राहामाने एक मोठी मेजवानी दिली.
५ आणि शेम, एबेर, देशातील सर्व मोठे लोक, पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक, त्याचे सेवक आणि त्याच्या सैन्याचा सेनापती फिकोल, हे सर्व अब्राहामाने आपला मुलगा इसहाक याचे दूध सोडवण्याच्या दिवशी दिलेल्या मेजवानीत खाण्यापिण्यासाठी आणि आनंद साजरा करण्यासाठी आले.
६ तसेच, अब्राहामाचे वडील तेरह आणि त्याचा भाऊ नाफोर, त्यांच्याबरोबरच तेही हारानहून आले, कारण साराला मुलगा झाला आहे हे ऐकून त्यांना खूप आनंद झाला होता.
७ आणि ते अब्राहामाकडे आले, आणि इसहाकाचे दूध सोडवण्याच्या दिवशी अब्राहामाने दिलेल्या मेजवानीत त्यांनी खाल्ले व प्यायले.
८ आणि तेरह व नाफोर अब्राहामाबरोबर आनंदित झाले आणि ते पलिष्ट्यांच्या देशात त्याच्याबरोबर बरेच दिवस राहिले.
९ त्याच वेळी, अब्राहामाचा मुलगा इसहाक याच्या जन्माच्या पहिल्या वर्षी, रेऊचा मुलगा सेरुग मरण पावला.
१० आणि सेरुगचे एकूण आयुष्य दोनशे एकोणचाळीस वर्षे होते, आणि तो मरण पावला.
११ आणि त्या दिवसांत अब्राहामाचा मुलगा इश्माएल मोठा झाला होता; जेव्हा साराने अब्राहामाला इसहाकला जन्म दिला, तेव्हा तो चौदा वर्षांचा होता.
१२ आणि देव अब्राहामाचा मुलगा इश्माएल याच्याबरोबर होता, आणि तो मोठा झाला, आणि तो धनुष्य चालवायला शिकला आणि एक धनुर्धारी बनला.
१३ आणि जेव्हा इसहाक पाच वर्षांचा होता, तेव्हा तो इश्माएलासोबत तंबूच्या दाराशी बसला होता.
१४ आणि इश्माएल इसहाकाजवळ आला आणि त्याच्या समोर बसला. त्याने धनुष्य घेतले, ते ताणले आणि त्यात बाण भरला; आणि इसहाकाला ठार मारण्याचा त्याचा विचार होता.
१५ आणि इश्माएल आपला मुलगा इसहाक याच्याशी जे करू पाहत होता ते साराने पाहिले, आणि आपल्या मुलामुळे तिला फार दुख झाले. म्हणून तिने अब्राहामाला बोलावून घेतले आणि त्याला म्हणाली, "या दासीला व तिच्या मुलाला हाकलून दे, कारण तिचा मुलगा माझ्या मुलासोबत वारस होणार नाही; कारण आज त्याने त्याच्याशी असे करण्याचा प्रयत्न केला आहे."
१६ आणि अब्राहमने साराचे ऐकले, आणि तो सकाळी लवकर उठला, आणि त्याने बारा भाकरी व पाण्याची एक बाटली घेतली, जी त्याने हागारला दिली, आणि तिला तिच्या मुलासह पाठवून दिले. आणि हागार आपल्या मुलासह रानात गेली, आणि ते पारानच्या रानात तेथील रहिवाशांबरोबर राहिले. इश्माएल एक धनुर्धारी होता, आणि तो बराच काळ रानात राहिला.

१७ आणि त्यानंतर तो व त्याची आई मिसर देशात गेले आणि तेथेच राहिले. हागारने आपल्या मुलासाठी मिसर देशातून एक पत्नी आणली, तिचे नाव मरीबा होते.
१८ आणि इश्माएलाची पत्नी गर्भवती झाली आणि तिला चार मुलगे व दोन मुली झाल्या; त्यानंतर इश्माएल, त्याची आई, त्याची पत्नी आणि मुले रानात परत गेले.
१९ आणि त्यांनी रानात तंबू उभारले, आणि तेथेच ते राहत असत; ते प्रवास करत असत आणि मग दर महिन्याला व दरवर्षी विश्रांती घेत असत.
२० आणि देवाने इश्माएलाला त्याचा पिता अब्राहाम याच्यामुळे कळप, गुरेढोरे आणि तंबू दिले आणि त्या माणसाची गुरेढोरे वाढत गेली.
२१ आणि इश्माएल बराच काळ वाळवंटात व तंबूंमध्ये राहिला; तो प्रवास करत व विश्रांती घेत होता, आणि त्याने आपल्या वडिलांचे तोंड पाहिले नाही.
२२ आणि काही काळानंतर, अब्राहाम आपली पत्नी सारा हिला म्हणाला, "मी माझा मुलगा इश्माएल याला भेटायला जाईन, कारण त्याला भेटण्याची माझी इच्छा आहे, कारण मी त्याला बऱ्याच काळापासून पाहिलेले नाही."
२३ आणि अब्राहाम आपला मुलगा इश्माएल याला शोधण्यासाठी आपल्या एका उंटावर बसून रानात गेला, कारण त्याने ऐकले होते की तो आपल्या सर्व सामानासह रानात एका तंबूत राहत होता.
२४ मग अब्राहाम रानात गेला आणि दुपारच्या सुमारास तो इश्माएलच्या तंबूत पोहोचला. त्याने इश्माएलची चौकशी केली असता, त्याला इश्माएलची पत्नी आपल्या मुलांसोबत तंबूत बसलेली आढळली; तिचा पती इश्माएल आणि त्याची आई त्यांच्याबरोबर नव्हते.
२५ आणि अब्राहामाने इश्माएलाच्या पत्नीला विचारले, "इश्माएल कोठे गेला आहे?" आणि ती म्हणाली, "तो शिकारीसाठी रानात गेला आहे." आणि अब्राहाम अजूनही उंटावर बसलेला होता, कारण त्याने आपली पत्नी सारा हिला वचन दिल्याप्रमाणे तो उंटावरून खाली उतरला नाही.
२६ आणि अब्राहाम इश्माएलच्या पत्नीला म्हणाला, "माझ्या मुली, मला पिण्यासाठी थोडे पाणी दे, कारण मी प्रवासाने थकलो आहे."
२७ तेव्हा इश्माएलची पत्नी अब्राहामाला म्हणाली, "आमच्याजवळ पाणीही नाही आणि भाकरही नाही." आणि ती तंबूतच बसून राहिली; तिने अब्राहामाकडे लक्ष दिले नाही, तसेच तो कोण आहे असेही तिने त्याला विचारले नाही.
२८ परंतु ती तंबूत आपल्या मुलांना मारत होती आणि त्यांना शाप देत होती, आणि तिने आपला पती इश्माएल यालाही शाप दिला व त्याची निंदा केली, आणि अब्राहामाने इश्माएलच्या पत्नीचे तिच्या मुलांशी बोललेले शब्द ऐकले आणि तो फार रागावला व नाराज झाला.
२९ आणि अब्राहामाने त्या स्त्रीला तंबूतून बाहेर येण्यास सांगितले; तेव्हा ती स्त्री येऊन अब्राहामासमोर उभी राहिली, कारण अब्राहाम अजूनही उंटावर बसलेला होता.
३० आणि अब्राहाम इश्माएलाच्या पत्नीला म्हणाला, "जेव्हा तुझा पती इश्माएल घरी परत येईल, तेव्हा त्याला हे शब्द सांग."
३१ पलिष्ट्या देशातून एक अतिशय वृद्ध माणूस तुला शोधायला येथे आला होता; तो दिसायला व रूपाने असा होता; तो कोण आहे हे मी त्याला विचारले नाही, आणि तू येथे नसल्याचे पाहून तो मला म्हणाला, "जेव्हा तुझा पती इश्माएल परत येईल, तेव्हा या माणसाने असे म्हटले आहे ते त्याला सांग, की घरी आल्यावर तू येथे लावलेला तंबूचा हा खिळा काढून टाक आणि त्याच्या जागी दुसरा खिळा लाव."
३२ मग अब्राहामाने त्या स्त्रीला आपल्या सूचना देऊन झाल्यावर तो उंटावरून घराकडे निघून गेला.
३३ आणि त्यानंतर इश्माएल शिकारीवरून आपल्या आईसह तंबूत परत आला आणि त्याची पत्नी त्याला म्हणाली,
३४ पलिष्ट्या देशातून एक अतिशय वृद्ध माणूस तुला शोधायला आला होता; तो दिसायला व रूपाने असा होता; तो कोण आहे हे मी त्याला विचारले नाही, आणि तू घरी नसल्याचे पाहून तो मला म्हणाला, "जेव्हा तुझा नवरा घरी येईल, तेव्हा त्या वृद्ध माणसाच्या म्हणण्यानुसार त्याला सांग, 'तू येथे लावलेल्या तंबूचा खिळा काढून टाक आणि त्याच्या जागी दुसरा खिळा लाव.'"
३५ आणि इश्माएलने आपल्या पत्नीचे शब्द ऐकले आणि त्याला समजले की तो त्याचा बाप होता आणि त्याची पत्नी त्याचा आदर करत नव्हती.
३६ आणि इश्माएलाला आपल्या वडिलांनी आपल्या पत्नीला सांगितलेले शब्द समजले, आणि इश्माएलाने आपल्या वडिलांचे ऐकले, आणि इश्माएलाने त्या स्त्रीला सोडून दिले आणि ती निघून गेली.
३७ आणि त्यानंतर इश्माएल कनान देशात गेला आणि त्याने दुसरी पत्नी केली व तो जिथे राहत होता तेथील आपल्या तंबूत तिला आणले.
३८ आणि तीन वर्षांच्या अखेरीस अब्राहाम म्हणाला, "मी पुन्हा जाऊन माझा मुलगा इश्माएल याला भेटेन, कारण मी त्याला बऱ्याच काळापासून पाहिलेले नाही."
३९ आणि तो आपल्या उंटावर बसून रानात गेला आणि दुपारच्या सुमारास इश्माएलच्या तंबूत पोहोचला.
४० आणि त्याने इश्माएलाविषयी विचारले, तेव्हा त्याची पत्नी तंबूतून बाहेर आली आणि म्हणाली, "महाशय, तो येथे नाही; तो रानात शिकार करायला व उंटांना चारायला गेला आहे." तेव्हा ती स्त्री अब्राहामाला म्हणाली, "महाशय, तंबूत परत या आणि भाकरीचा एक तुकडा खा, कारण प्रवासाने तुमचा जीव नक्कीच थकला असेल."
४१ आणि अब्राहाम तिला म्हणाला, "मी थांबणार नाही, कारण मला माझा प्रवास पुढे चालू ठेवण्याची घाई आहे. पण मला थोडे पाणी प्यायला दे, कारण मला तहान लागली आहे." तेव्हा ती स्त्री घाई करून तंबूत धावत गेली आणि तिने अब्राहामासाठी पाणी व भाकर बाहेर आणली. तिने ते त्याच्यासमोर ठेवले आणि त्याला खाण्याचा आग्रह केला. त्याने खाल्ले व प्यायले आणि त्याचे मन शांत झाले. त्याने आपला मुलगा इश्माएल याला आशीर्वाद दिला.
४२ आणि त्याने आपले जेवण संपवून परमेश्वराची स्तुती केली आणि तो इश्माएलच्या पत्नीला म्हणाला, "जेव्हा इश्माएल घरी येईल, तेव्हा त्याला हे शब्द सांग."
४३ पलिष्ट्या देशातील एक अतिशय वृद्ध माणूस येथे आला आणि त्याने तुझी विचारपूस केली, परंतु तू येथे नव्हतास; म्हणून मी त्याला भाकर व पाणी दिले आणि त्याने खाल्ले व प्यायले आणि त्याच्या मनाला समाधान वाटले.
४४ आणि तो मला म्हणाला: जेव्हा तुझा नवरा इश्माएल घरी येईल, तेव्हा त्याला सांग, तुझ्याजवळ असलेला तंबूचा खिळा फार चांगला आहे, तो तंबूतून काढू नकोस.

४५ आणि अब्राहामाने त्या स्त्रीला आज्ञा देऊन झाल्यावर तो पलिष्ट्यांच्या देशातील आपल्या घरी घोड्यावर बसून निघून गेला; आणि जेव्हा इश्माएल त्याच्या तंबूत आला तेव्हा त्याची पत्नी आनंदाने व उल्हसित मनाने त्याला भेटायला बाहेर आली.
४६ आणि ती त्याला म्हणाली, "पलिष्ट्या देशातून एक वृद्ध माणूस येथे आला होता आणि तो असा दिसत होता. त्याने तुझ्याविषयी विचारले, पण तू येथे नव्हतास. म्हणून मी भाकर व पाणी आणले. त्याने खाल्ले व प्यायले आणि त्याचे मन शांत झाले."
४७ आणि तो मला म्हणाला, "जेव्हा तुझा नवरा इश्माएल घरी येईल, तेव्हा त्याला सांग की, तुझ्याजवळ असलेला तंबूचा खिळा फार चांगला आहे, तो तंबूतून काढू नकोस."
४८ आणि इश्माएलाला समजले की तो त्याचा पिता होता आणि त्याच्या पत्नीने त्याचा सन्मान केला होता, आणि परमेश्वराने इश्माएलाला आशीर्वाद दिला.

अध्याय २२

१ मग इश्माएल उठून उठला आणि त्याने आपली पत्नी, मुले, गुरेढोरे व आपले सर्व काही घेतले आणि तो तेथून निघून पलिष्ट्यांच्या देशात आपल्या वडिलांकडे गेला.
२ आणि अब्राहामाने आपला मुलगा इश्माएल याला, त्याने केलेल्या पहिल्या पत्नीसोबतच्या व्यवहाराविषयी आणि तिच्या कृत्यांविषयी सांगितले.
३ आणि इश्माएल व त्याची मुले त्या देशात अब्राहामाबरोबर बरेच दिवस राहिले आणि अब्राहाम पलिष्ट्यांच्या देशात बराच काळ राहिला.
४ आणि दिवस वाढत जाऊन सव्वीस वर्षे झाली, आणि त्यानंतर अब्राहाम आपल्या सेवकांसह आणि त्याच्या सर्वांसह पलिष्ट्यांच्या देशातून निघून दूरवर गेला, आणि ते हेब्रोनजवळ आले, आणि ते तेथे राहिले, आणि अब्राहामाच्या सेवकांनी पाण्याच्या विहिरी खोदल्या, आणि अब्राहाम व त्याच्या सर्वांचे लोक पाण्याजवळ राहिले, आणि पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याच्या सेवकांनी बातमी ऐकली की अब्राहामाच्या सेवकांनी देशाच्या सीमेवर पाण्याच्या विहिरी खोदल्या आहेत.
५ आणि ते आले व त्यांनी अब्राहामाच्या सेवकांशी भांडण केले आणि त्यांनी खोदलेली मोठी विहीर लुटली.
६ आणि पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याने ही गोष्ट ऐकली, आणि तो आपल्या सैन्याचा सेनापती फिकोल व वीस माणसांसहित अब्राहामाकडे आला. अबीमेलेकाने अब्राहामाला त्याच्या सेवकांविषयी सांगितले आणि ज्या विहिरीचे पाणी त्याच्या सेवकांनी लुटले होते, त्याविषयी अब्राहामाने अबीमेलेकाला फटकारले.
७ आणि अबीमेलेक अब्राहामाला म्हणाला, "ज्या परमेश्वराने सर्व पृथ्वी निर्माण केली, त्याची शपथ, माझ्या सेवकांनी तुझ्या सेवकांशी जे कृत्य केले, त्याविषयी मला आजपर्यंत काहीही ऐकू आले नाही."
८ आणि अब्राहामाने सात कोकरे घेऊन ती अबीमेलेकाला दिली आणि म्हणाला, "मी ही विहीर खोदली आहे, याची साक्ष म्हणून ही माझ्या हातून घे, अशी मी तुला विनंती करतो."
९ आणि अबीमेलेकाने अब्राहामाने त्याला दिलेली सात मेंढीची पिल्ले घेतली, कारण अब्राहामाने त्याला भरपूर गुरेढोरे व गुरेढोरेही दिली होती, आणि अबीमेलेकाने त्या विहिरीविषयी अब्राहामाला शपथ वाहिली, म्हणून त्याने त्या विहिरीला बेअरशेबा असे नाव दिले, कारण त्या दोघांनी तेथे त्याविषयी शपथ वाहिली होती.
१० आणि त्या दोघांनी बेअरशेबामध्ये करार केला, आणि अबीमेलेक आपल्या सैन्याचा सेनापती फिकोल व त्याच्या सर्व माणसांना घेऊन उठला आणि ते पलिष्ट्यांच्या देशात परत गेले, आणि अब्राहाम व त्याचे सर्व लोक बेअरशेबामध्ये राहिले आणि तो त्या देशात बराच काळ राहिला.
११ आणि अब्राहामाने बेअरशेबामध्ये एक मोठे झाडीझुडूप लावले आणि पृथ्वीच्या चारही बाजूंना तोंड करून त्याला चार दरवाजे बांधले आणि त्यात एक द्राक्षाचा मळा लावला, यासाठी की जर एखादा प्रवासी अब्राहामाकडे आला तर तो त्याच्या मार्गातील कोणत्याही दरवाज्यातून आत जाऊन तेथे राहून खाऊनपिऊन तृप्त व्हावा आणि मग निघून जावा.
१२ कारण अब्राहामाचे घर ये-जा करणाऱ्या लोकांसाठी नेहमी खुले होते, जे दररोज अब्राहामाच्या घरी खाण्यापिण्यासाठी येत असत.
१३ आणि जो कोणी भुकेलेला माणूस अब्राहामाच्या घरी येत असे, त्याला अब्राहाम खाऊनपिऊन तृप्त होण्यासाठी भाकर देत असे; आणि जो कोणी त्याच्या घरी नग्न येत असे, त्याला तो आपल्या आवडीचे वस्त्र घालत असे, आणि त्याला चांदी व सोने देत असे आणि ज्या परमेश्वराने त्याला पृथ्वीवर निर्माण केले त्याची ओळख त्याला करून देत असे; अब्राहामाने आयुष्यभर असेच केले.
१४ आणि अब्राहाम व त्याची मुले आणि त्याचे सर्व नातेवाईक बेअरशेबामध्ये राहत होते आणि त्याने हेब्रोनपर्यंत आपला तंबू ठोकला होता.
१५ आणि अब्राहामाचा भाऊ नाफोर, त्याचे वडील व त्यांचे सर्व नातेवाईक हारानमध्ये राहत होते, कारण ते अब्राहामाबरोबर कनान देशात आले नव्हते.
१६ आणि हारानची मुलगी व अब्राहामची पत्नी सारा हिची बहीण मिल्का हिने नाफोरला मुले जन्म दिली.
१७ आणि त्याला जन्मलेल्यांची नावे ही आहेत: ऊज, बूज, केमुएल, केसेद, चाझो, पिल्दाश, तिदलाफ आणि बेथुएल. हे आठ पुत्र होते; ही मिल्काची मुले आहेत, जी तिने अब्राहामचा भाऊ नाफोर याच्यापासून जन्म दिली.
१८ आणि नाफोरला एक उपपत्नी होती, तिचे नाव रेउमा होते आणि तिलाही नाफोरपासून जेबाख, गकाश, ताकाश आणि माखा हे चार मुलगे झाले.
१९ आणि नाफोरला त्याच्या मुलींशिवाय बारा मुलगे होते, आणि त्यांना हारानमध्ये सुद्धा मुले झाली होती.
२० आणि नाफोरचा ज्येष्ठ पुत्र ऊज याची मुले म्हणजे अबी, करेफ, गादिन, मेलुस आणि त्यांची बहीण देबोरा.
२१ आणि बूजचे पुत्र बेराखेला, नामथ, शेवा व मादोनू हे होते.
२२ आणि केमुएलचे पुत्र अराम व रखोब हे होते.
२३ आणि केसेदचे पुत्र अनाम्लेक, मेशाय, बेनोन व यिफी होते; आणि हाझोचे पुत्र पिल्दाश, मेखी व ओफेर होते.
२४ आणि पिल्दाशचे पुत्र अरूद, हामूम, मेरेद व मोलोख हे होते.
२५ आणि तिदलाफचे पुत्र मुशान, कुशान आणि मुझ्झी हे होते.
२६ आणि बेथुएलची मुले म्हणजे सखार, लाबान आणि त्यांची बहीण रिबेका.
२७ हारानमध्ये नाफोरला जन्मलेल्या मुलांची ही कुळे आहेत; आणि कमुएलचा मुलगा अराम व त्याचा भाऊ रखोब हे हारान

सोडून गेले आणि त्यांना फरात नदीजवळच्या प्रदेशात एक दरी सापडली.
२८ आणि त्यांनी तेथे एक शहर वसवले आणि अरामचा मुलगा पेथोर याच्या नावावरून त्या शहराला नाव दिले, म्हणजेच आजपर्यंत ते अराम नहेरईम म्हणून ओळखले जाते.
२९ आणि केसेदचे पुत्रही त्यांना जागा मिळेल तिथे राहण्यासाठी गेले; आणि त्यांनी जाऊन शिनार देशाच्या समोर एक दरी शोधून काढली आणि तेथे ते राहिले.
३० आणि त्यांनी तेथे स्वतःसाठी एक शहर बांधले आणि आपल्या वडिलांच्या नावावरून त्या शहराचे नाव केसेद ठेवले, तोच प्रदेश आजपर्यंत कास्दीम म्हणून ओळखला जातो. कास्दीम त्या प्रदेशात राहत होते आणि ते समृद्ध होते व त्यांची संख्या प्रचंड वाढली.
३१ आणि नाफोर व अब्राहाम यांचा बाप तेरह, म्हातारपणी जाऊन त्याने दुसरी पत्नी केली, तिचे नाव पेलीला होते, आणि ती गर्भवती झाली व तिने त्याला एक मुलगा जन्म दिला आणि त्याने त्याचे नाव सोबा ठेवले.
३२ आणि तेरह सोबाला जन्म दिल्यानंतर पंचवीस वर्षे जगला.
३३ आणि त्याच वर्षी, म्हणजे अब्राहामाचा मुलगा इसहाक याच्या जन्माच्या पस्तीसाव्या वर्षी, तेरह मरण पावला.
३४ आणि तेरहचे आयुष्य दोनशे पाच वर्षे होते, आणि त्याला हारानमध्ये पुरण्यात आले.
३५ आणि तेरहचा मुलगा सोबा तीस वर्षे जगला आणि त्याला अराम, अक्लीस व मेरिक हे पुत्र झाले.
३६ आणि तेरहचा नातू सोबाचा मुलगा अराम याला तीन बायका होत्या आणि त्याला बारा मुलगे व तीन मुली होत्या; आणि परमेश्वराने सोबाचा मुलगा अराम याला संपत्ती व मालमत्ता, आणि भरपूर गुरेढोरे, कळपे व गुरेढोरे दिली आणि तो माणूस खूप वाढला.
३७ आणि सोबाचा मुलगा अराम, त्याचा भाऊ व त्याचे सर्व कुटुंब हारानहून निघाले आणि त्यांना जिथे जागा मिळेल तिथे ते राहण्यासाठी गेले, कारण त्यांची मालमत्ता हारानमध्ये राहण्याइतकी मोठी होती; कारण ते नाफोरच्या मुलांबरोबर हारानमध्ये थांबू शकत नव्हते.
३८ आणि सोबाचा मुलगा अराम आपल्या भावांसोबत गेला आणि त्यांना पूर्वेकडील देशाकडे दूरवर एक दरी आढळली आणि ते तेथे राहिले.
३९ आणि त्यांनी तेथे एक शहर वसवले आणि आपल्या थोरल्या भावाच्या नावावरून त्याचे नाव अराम ठेवले; ते शहर आजपर्यंत अराम सोबा म्हणून ओळखले जाते.
४० आणि त्या दिवसांत अब्राहामाचा मुलगा इसहाक मोठा होत होता, आणि त्याचे वडील अब्राहाम यांनी त्याला परमेश्वराला ओळखण्यासाठी परमेश्वराचा मार्ग शिकवला, आणि परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता.
४१ आणि जेव्हा इसहाक सदतीस वर्षांचा होता, तेव्हा त्याचा भाऊ इश्माएल तंबूत त्याच्याबरोबर फिरत असे.
४२ आणि इश्माएल इसहाकाला स्वतःची बढाई मारून म्हणाला, "जेव्हा परमेश्वराने माझ्या वडिलांना आमची सुंता करण्यास सांगितले, तेव्हा मी तेरा वर्षांचा होतो; आणि परमेश्वराने माझ्या वडिलांना सांगितलेल्या आज्ञेप्रमाणे मी केले; मी माझा जीव परमेश्वराला समर्पित केला; आणि त्याने माझ्या वडिलांना दिलेल्या आज्ञेचे मी उल्लंघन केले नाही."
४३ तेव्हा इसहाक इश्माएलाला म्हणाला, "ज्याविषयी परमेश्वराने तुला आज्ञा दिली होती, त्या तुझ्या शरीराच्या मांसाच्या एका लहानशा तुकड्याविषयी तू माझ्यासमोर बढाई का मारत आहेस?"
४४ माझे पूर्वज अब्राहाम यांचा देव, परमेश्वर जिवंत आहे, त्याची शपथ, जर परमेश्वराने माझ्या वडिलांना म्हटले की, आता तुझा मुलगा इसहाक याला घेऊन ये आणि त्याचे अर्पण माझ्यासमोर आण, तर मी मागे हटणार नाही, उलट आनंदाने ते करीन.
४५ आणि परमेश्वराने इसहाकाने इश्माएलाला सांगितलेले शब्द ऐकले आणि ते परमेश्वराच्या दृष्टीने योग्य वाटले, आणि त्याने या बाबतीत अब्राहामाची परीक्षा घेण्याचे ठरवले.
४६ आणि तो दिवस आला जेव्हा देवाचे पुत्र येऊन परमेश्वरासमोर उभे राहिले आणि सैतानही देवाच्या पुत्रांबरोबर परमेश्वरासमोर आला.
४७ आणि परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, "तू कोठून आला आहेस?" सैतानाने परमेश्वराला उत्तर दिले, "मी पृथ्वीवर इकडून तिकडे फिरत होतो व तिच्यात वर-खाली हिंडत होतो."
४८ आणि परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, "पृथ्वीवरील सर्व मुलांविषयी मला तुझे काय म्हणणे आहे?" तेव्हा सैतानाने परमेश्वराला उत्तर दिले, "मी पृथ्वीवरील त्या सर्व मुलांना पाहिले आहे, जे तुझी सेवा करतात आणि जेव्हा त्यांना तुझ्याकडून काही हवे असते, तेव्हा ते तुझी आठवण करतात."
४९ आणि जेव्हा तू त्यांना त्यांची मागणी पूर्ण करतोस, तेव्हा ते आरामात बसतात, तुला सोडून देतात आणि तुझी आठवणही करत नाहीत.
५० तू तेरहचा पुत्र अब्राहाम याला पाहिले आहेस का, ज्याला सुरुवातीला मुले नव्हती, आणि त्याने तुझी सेवा केली व तो जेथे जेथे गेला तेथे तुझ्यासाठी वेदी उभारल्या, आणि त्याने त्यांवर अर्पणे अर्पण केली, आणि त्याने पृथ्वीवरील सर्व लोकांमध्ये तुझे नाव सतत घोषित केले.
५१ आणि आता त्याचा मुलगा इसहाक जन्मला आहे, म्हणून त्याने तुला सोडून दिले आहे, त्याने देशातील सर्व रहिवाशांसाठी एक मोठा मेजवानी दिली आहे आणि तो परमेश्वराला विसरला आहे.
५२ कारण त्याने केलेल्या सर्व गोष्टींमध्ये त्याने तुला कोणतेही अर्पण आणले नाही; होमार्पण किंवा शांतीअर्पणही नाही, तसेच त्याच्या मुलाचे दूध सोडवण्याच्या दिवशी त्याने मारलेल्या प्राण्यांपैकी बैल, कोकरा किंवा बकराही नाही.
५३ त्याच्या मुलाच्या जन्मापासून ते आतापर्यंत, सदतीस वर्षांचा होईपर्यंत, त्याने तुझ्यासमोर कोणतीही वेदी बांधली नाही किंवा तुला कोणतेही अर्पण आणले नाही, कारण त्याने पाहिले की तू त्याच्या मागण्या पूर्ण करत होतीस आणि म्हणून त्याने तुझा त्याग केला.
५४ आणि परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, "तू माझा सेवक अब्राहाम याच्याकडे असे पाहिलेस का? कारण पृथ्वीवर त्याच्यासारखा कोणी नाही; तो माझ्या दृष्टीने निष्कलंक व सरळ मनुष्य आहे, जो देवाला घाबरतो व वाईटापासून दूर राहतो; मी जिवंत आहे, जर मी त्याला म्हटले की, 'तुझा मुलगा इसहाक याला माझ्यासमोर आण,' तर तो त्याला माझ्यापासून रोखणार नाही, आणि जर मी त्याला त्याच्या कळपातून किंवा गुरांपासून माझ्यासमोर होमार्पण आणायला सांगितले, तर तर मुळीच नाही."
५५ तेव्हा सैतानाने परमेश्वराला उत्तर दिले, "तर मग तू सांगितल्याप्रमाणे आता अब्राहामाशी बोल; म्हणजे मग तू पाहशील

की, तो आज तुझे वचन मोडणार नाही व त्याचा धिक्कार करणार नाही की नाही."

प्रकरण २३

१ त्या वेळी परमेश्वराचा संदेश अब्राहामाला आला, आणि तो त्याला म्हणाला, "अब्राहाम," आणि तो म्हणाला, "मी येथे आहे."
२ आणि तो त्याला म्हणाला, "आता तुझा मुलगा, तुझा एकुलता एक प्रिय मुलगा, म्हणजे इसहाक, याला घे आणि मोरिया देशात जा. तेथे तुला दाखवल्या जाणाऱ्या पर्वतांपैकी एकावर त्याचे होमबली अर्पण कर; कारण तेथे तुला एक मेघ आणि परमेश्वराचे गौरव दिसेल."
३ आणि अब्राहाम मनातल्या मनात म्हणाला, "परमेश्वरापुढे होमार्पण करण्यासाठी माझा मुलगा इसहाक याला त्याची आई सारा हिच्यापासून मी कसे वेगळे करू?"
४ मग अब्राहाम तंबूत आला आणि आपली पत्नी सारा हिच्यासमोर बसला आणि तो तिला म्हणाला,
५ माझा मुलगा इसहाक मोठा झाला आहे आणि त्याने काही काळापासून आपल्या देवाच्या सेवेचा अभ्यास केलेला नाही, आता उद्या मी जाऊन त्याला शेम व त्याचा मुलगा एबेर यांच्याकडे घेऊन येईन आणि तेथे तो परमेश्वराचे मार्ग शिकेल, कारण ते त्याला परमेश्वराला ओळखायला शिकवतील, तसेच हेही शिकवतील की, जेव्हा तो परमेश्वरासमोर सतत प्रार्थना करतो, तेव्हा तो त्याला उत्तर देतो, म्हणून तेथे तो आपला देव परमेश्वर याची सेवा करण्याचा मार्ग शिकेल.
६ आणि सारा म्हणाली, "तुम्ही चांगले बोललात, माझ्या धन्याकडे जा आणि तुम्ही सांगितल्याप्रमाणे त्याच्याशी वागा, पण त्याला माझ्यापासून फार दूर नेऊ नका, आणि त्याला तेथे जास्त काळ राहू देऊ नका, कारण माझा जीव त्याच्या जिवाशी जोडलेला आहे."
७ आणि अब्राहाम साराला म्हणाला, "माझ्या मुली, आपण आपला देव परमेश्वर याला प्रार्थना करूया की त्याने आपले भले करावे."
८ आणि साराने आपला मुलगा इसहाक याला घेतले आणि तो रात्रभर तिच्याजवळ राहिला; तिने त्याचे चुंबन घेतले व त्याला मिठी मारली आणि सकाळपर्यंत त्याला उपदेश केला.
९ आणि ती त्याला म्हणाली, "हे माझ्या मुला, माझा जीव तुझ्यापासून कसा वेगळा होऊ शकेल?" तरीही तिने त्याचे चुंबन घेतले व त्याला मिठी मारली आणि तिने अब्राहामाला त्याच्याविषयी सूचना दिल्या.
१० आणि सारा अब्राहामाला म्हणाली, "हे माझ्या धन्या, मी तुला विनंती करते की तू तुझ्या मुलाकडे लक्ष दे आणि त्याच्यावर नजर ठेव; कारण त्याच्याशिवाय मला दुसरा मुलगा किंवा मुलगी नाही."
११ अहो, त्याला सोडू नका. तो भुकेला असेल तर त्याला भाकर द्या, आणि तहानलेला असेल तर त्याला प्यायला पाणी द्या; त्याला पायी चालू देऊ नका, तसेच त्याला उन्हात बसू देऊ नका.
१२ त्याला रस्त्यात एकट्याने जाऊ देऊ नकोस, आणि त्याच्या इच्छेविरुद्ध त्याला जबरदस्ती करू नकोस, तर तो तुला जसे सांगेल तसे त्याच्याशी वाग.
१३ आणि सारा इसहाकामुळे रात्रभर जोरजोरात रडली आणि सकाळपर्यंत त्याला उपदेश करत राहिली.
१४ आणि सकाळी साराने, अबीमेलेकने तिला घरात दिलेल्या वस्त्रांमधून एक अतिशय उत्तम आणि सुंदर वस्त्र निवडले.
१५ आणि तिने आपला मुलगा इसहाक याला ते वस्त्र घातले, त्याच्या डोक्यावर फेटा बांधला आणि त्या फेट्याच्या टोकात एक मौल्यवान रत्न जडवले. तिने त्यांना प्रवासासाठी शिधा दिला आणि ते निघाले. इसहाक आपला बाप अब्राहाम याच्याबरोबर गेला आणि त्यांचे काही नोकर त्यांना रस्त्यापासून दूर पोहोचवण्यासाठी त्यांच्यासोबत गेले.
१६ आणि सारा त्यांच्याबरोबर बाहेर गेली आणि त्यांना निरोप देण्यासाठी रस्त्याने त्यांच्यासोबत गेली, तेव्हा ते तिला म्हणाले, "तंबूत परत जा."
१७ आणि जेव्हा साराने आपला मुलगा इसहाक याचे शब्द ऐकले, तेव्हा ती मोठ्याने रडली; तिचा पती अब्राहामही तिच्याबरोबर रडला; त्यांचा मुलगाही त्यांच्याबरोबर मोठ्याने रडला; तसेच त्यांच्याबरोबर गेलेलेही फार रडले.
१८ आणि साराने आपला मुलगा इसहाक याला धरले आणि त्याला मिठी मारून त्याच्यासोबत रडू लागली. सारा म्हणाली, "आजच्या दिवसानंतर मी तुला पुन्हा कधी पाहू शकेन की नाही, हे कोणास ठाऊक?"
१९ आणि अब्राहाम, सारा व इसहाक हे सर्वजण एकत्र रडत राहिले आणि वाटेत त्यांच्यासोबत असलेले सर्वजणही त्यांच्याबरोबर रडले. नंतर सारा मोठ्याने रडत आपल्या मुलापासून दूर वळली आणि तिचे सर्व पुरुष सेवक व दासी तिच्याबरोबर तंबूत परत आले.
२० आणि परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे, आपला मुलगा इसहाक याला त्याच्यापुढे अर्पण म्हणून आणण्यासाठी अब्राहाम त्याच्यासोबत गेला.
२१ आणि अब्राहामाने आपले दोन तरुण सेवक, हागारचा मुलगा इश्माएल व त्याचा सेवक एलीएजर यांना आपल्याबरोबर घेतले आणि ते त्यांच्याबरोबर निघाले. रस्त्याने चालत असताना ते तरुण आपापसात म्हणाले,
२२ आणि इश्माएल एलीएजरला म्हणाला, "आता माझे वडील अब्राहाम, परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे, इसहाकला होमार्पण करण्यासाठी त्याच्याबरोबर घेऊन जात आहेत."
२३ आता तो परत येईल तेव्हा, त्याच्यानंतर वारसा हक्क मिळावा म्हणून तो त्याची सर्व मालमत्ता मला देईल, कारण मी त्याचा ज्येष्ठ पुत्र आहे.
२४ तेव्हा एलीएजरने इश्माएलाला उत्तर दिले, "खात्रीने अब्राहामाने तुला तुझ्या आईबरोबर सोडून दिले आणि शपथ घेतली की, त्याच्या सर्व मालमत्तेपैकी तुला काहीही वारसा म्हणून मिळणार नाही. तर मग, तो आपली सर्व मालमत्ता, आपल्या सर्व खजिन्यासह, माझ्याशिवाय कोणाला देणार? मी त्याचा सेवक आहे, जो त्याच्या घरात विश्वासू राहिला आहे, ज्याने रात्रंदिवस त्याची सेवा केली आहे आणि त्याने माझ्याकडून मागितलेली सर्व कामे केली आहेत. त्याच्या मृत्यूनंतर तो आपली सर्व मालमत्ता मलाच देईल."
२५ आणि अब्राहाम आपला मुलगा इसहाक याच्याबरोबर रस्त्याने जात असताना, सैतान एका अतिशय वृद्ध, नम्र व पश्चात्तापी माणसाच्या रूपात अब्राहामासमोर आला आणि त्याला म्हणाला, "तू मूर्ख किंवा पशू आहेस का, की आज तू आपल्या एकुलत्या एका मुलाशी असे करणार आहेस?"
२६ कारण देवाने तुला तुझ्या आयुष्याच्या अखेरच्या दिवसांत, तुझ्या म्हातारपणात एक पुत्र दिला, तर त्याने कोणताही हिंसाचार केला नाही म्हणून तू आज जाऊन त्याची हत्या करणार काय?

आणि तू आपल्या एकुलत्या एक पुत्राचा जीव पृथ्वीवरून नाहीसा करणार काय?
२७ तुला हे माहीत नाही आणि समजत नाही का की ही गोष्ट परमेश्वराकडून असू शकत नाही? कारण परमेश्वर पृथ्वीवर मनुष्याला असे दुष्ट कृत्य करू शकत नाही की तो त्याला म्हणेल, 'जा, तुझ्या मुलाचा वध कर.'
२८ आणि अब्राहामाने हे ऐकले आणि त्याला समजले की हा सैतानाचा शब्द होता, जो त्याला प्रभूच्या मार्गापासून विचलित करण्याचा प्रयत्न करत होता, परंतु अब्राहामाने सैतानाचे ऐकले नाही आणि अब्राहामाने त्याला फटकारले, त्यामुळे तो निघून गेला.
२९ आणि सैतान परत येऊन इसहाकाकडे आला; आणि तो इसहाकाला एका देखण्या व सुस्वरूप तरुणाच्या रूपात दिसला.
३० आणि तो इसहाकाजवळ जाऊन त्याला म्हणाला, "तुला हे कळत नाही का की तुझा म्हातारा मूर्ख बाप आज तुला विनाकारण वधस्तंभावर नेत आहे?"
३१ म्हणून आता, माझ्या मुला, त्याचे ऐकू नकोस किंवा त्याच्याकडे लक्ष देऊ नकोस, कारण तो एक मूर्ख म्हातारा आहे, आणि तुझा अनमोल आत्मा व सुंदर देह पृथ्वीवरून नाहीसा होऊ देऊ नकोस.
३२ आणि इसहाकाने हे ऐकून अब्राहामाला म्हटले, "हे माझ्या वडिला, या माणसाने जे काही सांगितले आहे ते तुम्ही ऐकले आहे का? त्याने अगदी असेच सांगितले आहे."
३३ आणि अब्राहाम आपला मुलगा इसहाक याला म्हणाला, "त्याच्यापासून सावध राहा आणि त्याचे शब्द ऐकू नकोस व त्याच्याकडे लक्ष देऊ नकोस, कारण तो सैतान आहे, जो आज आपल्याला देवाच्या आज्ञांपासून दूर नेण्याचा प्रयत्न करत आहे."
३४ तरीही अब्राहाम सैतानाला धमकावत राहिला, आणि सैतान त्यांच्यापासून निघून गेला; आणि तो त्यांच्यावर मात करू शकत नाही हे पाहून, तो त्यांच्यापासून लपला आणि रस्त्याने त्यांच्यापुढे निघून गेला; आणि त्याने रस्त्यात एका मोठ्या पाण्याच्या ओढ्याचे रूप धारण केले. अब्राहाम, इसहाक आणि त्याचे दोन तरुण सेवक त्या ठिकाणी पोहोचले, आणि त्यांनी प्रचंड जलस्रोतांप्रमाणे एक मोठा व शक्तिशाली ओढा पाहिला.
३५ आणि ते ओढ्यात शिरले व त्यातून पार गेले, आणि सुरुवातीला पाणी त्यांच्या पायांपर्यंत पोहोचत होते.
३६ आणि ते ओढ्यात आणखी आत गेले आणि पाणी त्यांच्या मानेपर्यंत पोहोचले, आणि पाण्यामुळे ते सर्व घाबरले; आणि ते ओढा ओलांडत असताना अब्राहामाने ती जागा ओळखली, आणि त्याला माहीत होते की पूर्वी तिथे पाणी नव्हते.
३७ आणि अब्राहाम आपला मुलगा इसहाक याला म्हणाला, "मला ही जागा माहीत आहे, जिथे पूर्वी ओढा किंवा पाणी नव्हते. आज देवाच्या आज्ञांपासून आपल्याला दूर नेण्यासाठी, हा सैतानच आपल्याशी हे सर्व करत आहे."
३८ आणि अब्राहामाने त्याला फटकारले आणि म्हटले, "हे सैताना, परमेश्वर तुला धिक्कारो; आमच्यापासून दूर हो, कारण आम्ही देवाच्या आज्ञांप्रमाणे चालतो."
३९ आणि अब्राहामाचा आवाज ऐकून सैतान भयभीत झाला आणि तो त्यांच्यापासून निघून गेला, आणि ती जागा पुन्हा पूर्वीसारखी कोरडी जमीन झाली.
४० आणि अब्राहाम देवाने त्याला सांगितलेल्या ठिकाणी इसहाकासह गेला.
४१ आणि तिसऱ्या दिवशी अब्राहामाने वर पाहिले, तेव्हा त्याला दूरवर ते ठिकाण दिसले, ज्याविषयी देवाने त्याला सांगितले होते.
४२ आणि त्याला पृथ्वीपासून आकाशापर्यंत पोहोचणारा अग्नीचा एक स्तंभ दिसला, आणि पर्वतावर गौरवाचा एक मेघ होता, आणि त्या मेघामध्ये परमेश्वराचे गौरव दिसले.
४३ आणि अब्राहाम इसहाकला म्हणाला, "माझ्या मुला, जो डोंगर आपल्याला दुरून दिसतो, त्यावर जे मला दिसते ते तुलाही दिसते का?"
४४ तेव्हा इसहाकाने आपल्या वडिलांना उत्तर दिले, "मला अग्नीचा स्तंभ व ढग दिसत आहे आणि त्या ढगावर परमेश्वराचे तेज दिसत आहे."
४५ आणि अब्राहामाला माहीत होते की, त्याचा मुलगा इसहाक परमेश्वरासमोर होमार्पणासाठी स्वीकारला गेला होता.
४६ आणि अब्राहाम एलीएजर व त्याचा मुलगा इश्माएल यांना म्हणाला, "जे आम्हाला दूरवरच्या डोंगरावर दिसत आहे, ते तुम्हालाही दिसते का?"
४७ तेव्हा त्यांनी उत्तर दिले, "आम्हाला पृथ्वीवरील इतर पर्वतांपेक्षा अधिक काही दिसत नाही." आणि अब्राहामाला माहीत होते की, परमेश्वराच्या दृष्टीने त्यांच्यासोबत जाणे मान्य नाही, म्हणून अब्राहाम त्यांना म्हणाला, "मी आणि माझा मुलगा इसहाक पलीकडच्या पर्वतावर जाऊन परमेश्वराची उपासना करून तुमच्याकडे परत येईपर्यंत तुम्ही गाढवाबरोबर येथेच थांबा."
४८ आणि अब्राहामाच्या आज्ञेप्रमाणे एलीएजर व इश्माएल त्याच ठिकाणी राहिले.
४९ आणि अब्राहामाने होमबलीसाठी लाकूड घेतले आणि ते आपला मुलगा इसहाक याच्यावर ठेवले, आणि त्याने अग्नी व सुरी घेतली, आणि ते दोघे त्या ठिकाणी गेले.
५० आणि ते जात असताना इसहाक आपल्या वडिलांना म्हणाला, "पाहा, मला येथे अग्नी व लाकूड दिसत आहे, मग परमेश्वरापुढे होमार्पण करायचे कोकरू कोठे आहे?"
५१ आणि अब्राहाम आपला मुलगा इसहाक याला म्हणाला, "माझ्या मुला, कोकराऐवजी परिपूर्ण होमार्पण होण्यासाठी परमेश्वराने तुझी निवड केली आहे."
५२ आणि इसहाक आपल्या वडिलांना म्हणाला, "परमेश्वराने तुला सांगितलेले सर्व मी आनंदाने व उल्हसित मनाने करीन."
५३ आणि अब्राहाम पुन्हा आपला मुलगा इसहाक याला म्हणाला, "याविषयी तुझ्या मनात काही अयोग्य विचार किंवा सल्ला आहे का? माझ्या मुला, मला सांग, मी तुला विनंती करतो, हे माझ्या मुला, ते माझ्यापासून लपवू नकोस."
५४ आणि इसहाक आपला पिता अब्राहाम याला म्हणाला, "हे माझ्या वडिला, परमेश्वराची शपथ आणि तुमच्या जिवाची शपथ, त्याने तुम्हाला सांगितलेल्या वचनापासून उजवीकडे किंवा डावीकडे विचलित होण्यास माझ्या मनात काहीही कारण नाही."
५५ याने माझा कोणताही अवयव किंवा स्नायू हलला नाही किंवा विचलित झाला नाही, आणि याविषयी माझ्या मनात कोणताही विचार किंवा दुष्ट विचार नाही.
५६ परंतु ह्या बाबतीत माझे मन उल्हासित व उल्हसित आहे आणि मी म्हणतो की, धन्य तो परमेश्वर, ज्याने आज मला त्याच्यासमोर होमार्पण होण्यासाठी निवडले आहे.
५७ आणि इसहाकाच्या शब्दांनी अब्राहाम फार आनंदित झाला, आणि ते पुढे जाऊन परमेश्वराने सांगितलेल्या त्या ठिकाणी एकत्र आले.

५८ आणि अब्राहाम त्या ठिकाणी वेदी बांधायला गेला, आणि अब्राहाम रडत होता, आणि त्यांनी वेदी बांधून पूर्ण करेपर्यंत इसहाकाने दगड आणि चुना घेतला.
५९ आणि अब्राहामाने ते लाकूड घेतले आणि त्याने बांधलेल्या वेदीवर ते व्यवस्थित मांडले.
६० आणि त्याने आपला मुलगा इसहाक याला घेतले आणि वेदीवर असलेल्या लाकडावर ठेवण्यासाठी बांधले, जेणेकरून परमेश्वरासमोर होमबली म्हणून त्याचा वध करता येईल.
६१ आणि इसहाक आपल्या वडिलांना म्हणाला, "मला घट्ट बांधा आणि मग वेदीवर ठेवा, नाहीतर मी वळून हालचाल करीन आणि माझ्या शरीरावरील सुरीच्या घावातून सुटून होमबली अपवित्र करीन." आणि अब्राहामाने तसे केले.
६२ तरीही इसहाक आपल्या वडिलांना म्हणाला, "हे वडिला, जेव्हा तुम्ही मला ठार मारून यज्ञार्पण कराल, तेव्हा माझ्या राखेचा जो काही भाग उरेल तो माझी आई सारा हिच्याकडे घेऊन जाण्यासाठी सोबत घ्या आणि तिला सांगा की, 'हा इसहाकाचा सुवास आहे; परंतु जर ती विहिरीजवळ किंवा कोणत्याही उंच ठिकाणी बसली असेल, तर तिला हे सांगू नका, नाहीतर ती माझ्यामागे जीव सोडून मरेल.'"
६३ आणि अब्राहामाने इसहाकाचे शब्द ऐकले, आणि इसहाक असे बोलला तेव्हा तो मोठ्याने रडला; आणि अब्राहामाचे अश्रू त्याचा मुलगा इसहाक याच्यावर ओघळले, आणि इसहाक अतिशय रडला, आणि तो आपल्या वडिलांना म्हणाला, "हे माझ्या वडिला, त्वरा करा आणि आपला देव परमेश्वर याने तुम्हाला आज्ञा केल्याप्रमाणे माझ्या बाबतीत त्याची इच्छा पूर्ण करा."
६४ आणि परमेश्वराने त्यांना आज्ञा केलेल्या ह्या गोष्टीमुळे अब्राहाम व इसहाक यांची अंतकरणे आनंदित झाली; परंतु अंतकरण आनंदित झाले असताना डोळे मात्र कळवळून रडत होते.
६५ आणि अब्राहामाने आपला मुलगा इसहाक याला बांधले आणि त्याला वेदीवर लाकडावर ठेवले. तेव्हा इसहाकाने आपल्या वडिलांसमोर वेदीवर आपली मान पसरली आणि परमेश्वरासमोर आपल्या मुलाचा होमबली म्हणून वध करण्यासाठी अब्राहामाने सुरी घेण्यासाठी आपला हात पुढे केला.
६६ त्या वेळी दयेचे देवदूत प्रभूजवळ आले आणि इसहाकाविषयी त्याला म्हणाले,
६७ हे प्रभू, तू स्वर्गात व पृथ्वीवर निर्माण केलेल्या सर्व गोष्टींवर दयाळू व कृपाळू राजा आहेस आणि तू त्या सर्वांचा सांभाळ करतोस; म्हणून तुझा सेवक इसहाक याच्याऐवजी खंडणी व सुटका दे आणि आज तुझ्या आज्ञा पाळणाऱ्या अब्राहाम व त्याचा पुत्र इसहाक यांच्यावर दया व कृपा कर.
६८ हे प्रभू, तुझा सेवक अब्राहामाचा पुत्र इसहाक याला जनावराप्रमाणे कसे वधस्तंभावर बांधले आहे, हे तू पाहिले आहेस का? म्हणून, हे प्रभू, त्यांच्याविषयी तुझ्या मनात करुणा जागृत होऊ दे.
६९ त्या वेळी परमेश्वर अब्राहामाला दिसला आणि स्वर्गातून त्याला हाक मारून म्हणाला, "त्या मुलावर हात टाकू नकोस आणि त्याला काहीही करू नकोस, कारण आता मला कळले आहे की, हे कृत्य करून आणि आपला एकुलता एक मुलगा माझ्यापासून रोखून न धरता, तू देवाला घाबरतोस."
७० आणि अब्राहामाने वर पाहिले, तेव्हा त्याला दिसले की, एक मेंढा त्याच्या शिंगांनी एका झुडपात अडकलेला होता; तो तोच मेंढा होता, ज्याला परमेश्वर देवाने पृथ्वी व आकाश निर्माण केले त्या दिवशी पृथ्वीवर निर्माण केले होते.
७१ कारण परमेश्वराने त्या दिवसापासूनच इसहाकाच्या जागी होमार्पण करण्यासाठी हा मेंढा तयार ठेवला होता.
७२ आणि तो मेंढा अब्राहामाकडे येत होता, तेव्हा सैतानाने त्याला पकडले आणि त्याची शिंगे झुडपात अडकवली, यासाठी की तो अब्राहामाकडे येऊ नये, आणि अब्राहामाने त्याच्या मुलाचा वध करावा.
७३ आणि अब्राहामाने पाहिले की तो मेंढा त्याच्याकडे येत आहे आणि सैतान त्याला अडवत आहे, म्हणून त्याने त्याला आणून वेदीसमोर आणले आणि त्याने आपला मुलगा इसहाक याला त्याच्या बंधनातून सोडवले आणि त्याच्या जागी तो मेंढा ठेवला, आणि अब्राहामाने त्या मेंढ्याला वेदीवर मारले आणि आपला मुलगा इसहाक याच्या जागी अर्पण म्हणून आणले.
७४ आणि अब्राहामाने त्या मेंढ्याच्या रक्तापैकी काही वेदीवर शिंपडले आणि तो उद्गारून म्हणाला, "हे माझ्या पुत्राच्या जागी आहे आणि आज परमेश्वरासमोर याला माझ्या पुत्राचे रक्त मानले जावो."
७५ आणि त्या प्रसंगी वेदीजवळ अब्राहाम जे काही करत होता, त्याविषयी तो उद्गारून म्हणत असे की, "हे माझ्या पुत्राच्या जागी आहे, आणि आज परमेश्वरासमोर माझ्या पुत्राच्या जागी याचा विचार केला जावो." आणि अब्राहामाने वेदीजवळची संपूर्ण सेवा पूर्ण केली, आणि ती सेवा परमेश्वरासमोर स्वीकारली गेली, आणि जणू काही ती इसहाकानेच केली होती असे मानले गेले; आणि परमेश्वराने त्या दिवशी अब्राहाम व त्याच्या संततीला आशीर्वाद दिला.
७६ आणि सैतान साराकडे गेला आणि तो तिला एका अतिशय नम्र व लीन म्हाताऱ्या माणसाच्या रूपात दिसला; आणि अब्राहाम अजून परमेश्वरासमोर होमबली अर्पण करण्याच्या कामात गुंतलेला होता.
७७ आणि तो तिला म्हणाला, "आज अब्राहामाने आपल्या एकुलत्या एका मुलाबरोबर जे काही केले आहे ते सर्व तुला माहीत नाही काय? कारण त्याने इसहाकला घेतले आणि एक वेदी बांधली, आणि त्याला ठार मारले, आणि वेदीवर त्याचा बळी दिला; आणि इसहाक आपल्या पित्यासमोर रडला व आक्रोश केला, पण त्याने त्याच्याकडे पाहिले नाही, आणि त्याला त्याच्याबद्दल दयाही आली नाही."
७८ आणि सैतानाने ते शब्द पुन्हा उच्चारले आणि तो तिच्यापासून निघून गेला; साराने सैतानाचे सर्व शब्द ऐकले आणि तिला वाटले की तो तिच्या मुलासोबत असलेला, माणसांच्या मुलांपैकी एक म्हातारा माणूस आहे, जो तिला या गोष्टी सांगायला आला होता.
७९ आणि सारा मोठ्याने रडली व आपल्या मुलामुळे कळवळून आक्रोश करू लागली; आणि ती जमिनीवर आडवी झाली व तिने आपल्या डोक्यावर धूळ टाकली आणि ती म्हणाली, "अरे माझ्या मुला, इसहाक, माझ्या मुला, आज तुझ्याऐवजी मी मरण पावले असते तर बरे झाले असते." आणि ती रडतच राहिली व म्हणाली, "अरे माझ्या मुला, माझ्या इसहाक, तुझ्यासाठी मला खूप दुख होते, आज तुझ्याऐवजी मी मरण पावले असते तर बरे झाले असते."
८० आणि ती रडतच राहिली आणि म्हणाली, "मी तुला वाढवून मोठे केले, तरीही आता मला तुझ्यासाठी दुख होत आहे; ज्या मला तुझी ओढ लागली होती आणि मी वयाच्या नव्वदीत तुला जन्म देईपर्यंत देवाकडे रडून प्रार्थना केली होती, त्या माझ्या आनंदाचे

आता तुझ्यासाठी शोकात रूपांतर झाले आहे; आणि आज तू सुरी व अग्नीसाठी अर्पण म्हणून दिला गेला आहेस."

८१ पण, माझ्या मुला, हे परमेश्वराचे वचन आहे या जाणिवेने मी तुझे सांत्वन करतो, कारण तू तुझ्या देवाची आज्ञा पाळलीस; कारण ज्याच्या हाती प्रत्येक सजीवाचा जीव आहे, त्या आपल्या देवाच्या वचनाचे उल्लंघन कोण करू शकतो?

८२ हे आमच्या परमेश्वरा, तू न्यायी आहेस, कारण तुझी सर्व कृत्ये चांगली व नीतिमान आहेत; कारण तू आज्ञा केलेल्या तुझ्या वचनाने मीही आनंदित झालो आहे, आणि माझे डोळे कळवळून रडत असले तरी माझे हृदय आनंदित होते.

८३ आणि साराने आपल्या एका दासीच्या छातीवर आपले डोके टेकवले आणि ती दगडासारखी निश्चल झाली.

८४ नंतर ती उठून चौकशी करत हेब्रोनला आली आणि रस्त्याने चालताना तिला भेटलेल्या प्रत्येकाची तिने चौकशी केली, पण तिच्या मुलाला काय झाले होते हे कोणीही तिला सांगू शकले नाही.

८५ आणि ती आपल्या दासी व पुरुष सेवकांसहित किरेथ-अर्बा, म्हणजेच हेब्रोन येथे आली आणि तिने आपल्या मुलाविषयी चौकशी केली. अब्राहाम इसहाकासह कोठे गेला आहे हे शोधण्यासाठी तिने आपल्या काही सेवकांना पाठवले आणि ती तेथेच राहिली. ते त्याला शेम व एबेर यांच्या घरी शोधायला गेले, पण तो त्यांना सापडला नाही. त्यांनी सर्व देशभर त्याचा शोध घेतला, पण तो तेथे नव्हता.

८६ आणि पाहा, सैतान एका म्हाताऱ्याच्या रूपात साराकडे आला आणि तिच्यासमोर येऊन उभा राहिला. तो तिला म्हणाला, "मी तुझ्याशी खोटे बोललो, कारण अब्राहामाने आपल्या मुलाला मारले नाही आणि तो मेला नाही." हे ऐकून आपल्या मुलामुळे तिला इतका प्रचंड आनंद झाला की, आनंदाने तिचा जीव गेला; ती मरण पावली आणि तिच्या लोकांमध्ये सामील झाली.

८७ आणि जेव्हा अब्राहामाने आपली सेवा पूर्ण केली, तेव्हा तो आपला मुलगा इसहाक याच्यासह आपल्या तरुण सेवकांकडे परत आला, आणि ते उठून एकत्र बेअरशेबाला गेले आणि घरी परत आले.

८८ आणि अब्राहाम साराला शोधू लागला, पण ती त्याला सापडली नाही. त्याने तिच्याविषयी चौकशी केली असता, त्याला सांगण्यात आले की, "तुम्ही दोघे जिथे गेला होतात, तिथे ती तुम्हा दोघांना शोधायला हेब्रोनपर्यंत गेली आहे, कारण तिला तसे कळवण्यात आले होते."

८९ मग अब्राहाम व इसहाक हेब्रोनला तिच्याकडे गेले आणि ती मरण पावल्याचे कळल्यावर ते तिच्यासाठी मोठ्याने रडले; आणि इसहाक आपल्या आईच्या पालथा पडला व तिच्यासाठी रडला आणि म्हणाला, "हे माझ्या आई, माझ्या आई, तू मला कसे सोडून गेलीस आणि कोठे गेलीस? अरे देवा, तू मला कसे सोडून गेलीस!"

९० आणि अब्राहाम व इसहाक साराच्या दुखाने फार रडले आणि त्यांचे सर्व सेवकही त्यांच्याबरोबर रडले; त्यांनी तिच्यासाठी मोठा व तीव्र शोक केला.

अध्याय २४

१ आणि सारा एकशे सत्तावीस वर्षे जगली आणि तिचा मृत्यू झाला; तेव्हा अब्राहाम आपली पत्नी सारा हिला दफन करण्यासाठी जागा शोधायला तिच्या मृत शरीरासमोरून उठला; आणि तो गेला व त्या देशातील रहिवासी असलेल्या हेथच्या मुलांशी बोलला,

२ मी तुमच्या देशात एक परदेशी आणि प्रवासी आहे; मला तुमच्या देशात दफनभूमीचा ताबा द्या, म्हणजे मी माझ्या मृतांना माझ्यासमोर दफन करीन.

३ आणि हेथच्या मुलांनी अब्राहामाला सांगितले, "पाहा, ही भूमी तुझ्यासमोर आहे, आमच्या निवडक कबरींमध्ये तुझ्या मृतांना दफन कर, कारण तुझ्या मृतांना दफन करण्यापासून कोणीही तुला रोखणार नाही."

४ आणि अब्राहाम त्यांना म्हणाला, "जर तुम्हाला हे मान्य असेल, तर जा आणि सोखारचा मुलगा एफ्रोन याच्याकडे माझ्यासाठी विनंती करा की, त्याने मला त्याच्या शेताच्या टोकाला असलेली मखपेलाची गुहा द्यावी, आणि तो जी काही किंमत मागेल, ती देऊन मी ती त्याच्याकडून विकत घेईन."

५ आणि एफ्रोन हेथच्या लोकांमध्ये राहत होता. त्यांनी त्याला बोलावून आणले आणि तो अब्राहामासमोर आला. एफ्रोन अब्राहामाला म्हणाला, "पाहा, तू जे काही मागशील ते सर्व तुझ्या सेवकाने करावे." अब्राहाम म्हणाला, "नाही, पण तुझ्या मालकीची गुहा आणि शेत मी मोल देऊन विकत घेईन, म्हणजे ती जागा कायमची दफनभूमी म्हणून माझ्या मालकीची होईल."

६ तेव्हा एफ्रोनने उत्तर दिले, "पाहा, शेत आणि गुहा तुझ्यासमोर आहेत, तुला जे हवे ते दे." त्यावर अब्राहाम म्हणाला, "मी ते तुझ्याकडून, तुझ्या नगराच्या वेशीतून आत जाणाऱ्यांकडून आणि तुझ्या वंशजांकडून कायमचे, पूर्ण किंमत देऊनच विकत घेईन."

७ आणि एफ्रोन व त्याच्या सर्व भावांनी हे ऐकले, आणि अब्राहामाने एफ्रोनच्या व त्याच्या सर्व भावांच्या हातून चारशे शेकेल चांदी तोलून घेतली; आणि अब्राहामाने हा व्यवहार लिहून ठेवला, आणि त्याने तो लिहिला व चार साक्षीदारांसह त्याची साक्ष दिली.

८ आणि साक्षीदारांची नावे ही आहेत: हित्ती अबिश्नाचा मुलगा अमिगल, हिव्ही अशुनाखचा मुलगा अदीखोरम, गोमेरी अखीरामचा मुलगा अब्दोन, सिदोनी अबुदीशचा मुलगा बकदिल.

९ आणि अब्राहामाने खरेदीचे पुस्तक घेतले व ते आपल्या खजिन्यात ठेवले; आणि अब्राहामाने त्या पुस्तकात जे शब्द लिहिले होते ते हे आहेत:

१० अब्राहामाने हित्ती एफ्रोनकडून, त्याच्या संततीकडून, त्याच्या नगरातून बाहेर पडणाऱ्यांकडून आणि त्यांच्या संततीकडून कायमचे विकत घेतलेली गुहा व शेत, हे अब्राहामासाठी, त्याच्या संततीसाठी आणि त्याच्या वंशजांसाठी कायमच्या दफनभूमीची मालमत्ता म्हणून खरेदी केले जावे; आणि त्याने त्यावर शिक्का मारला व साक्षीदारांसहित त्याची साक्ष दिली.

११ आणि ते शेत, त्यातील गुहा आणि ती सर्व जागा हेथच्या मुलांकडून अब्राहाम व त्याच्यानंतरच्या त्याच्या वंशजांसाठी सुरक्षित करण्यात आली; पाहा, ते कनान देशातील हेब्रोनमध्ये माम्रेच्या समोर आहे.

१२ आणि यानंतर अब्राहामाने आपली पत्नी सारा हिला तेथे पुरले आणि ती जागा व तिच्या सभोवतालची सर्व हद्द अब्राहाम व त्याच्या वंशजांसाठी दफनभूमी म्हणून वसली.

१३ आणि अब्राहामाने राजांच्या दफनविधीच्या पद्धतीप्रमाणे साराला थाटामाटात दफन केले आणि तिला अतिशय उत्तम व सुंदर वस्त्रे परिधान करून दफन करण्यात आले.

१४ आणि तिच्या शवपेटीजवळ शेम, त्याचे पुत्र एबेर व अबीमेलेक, यांच्यासह अनार, अश्कोल व मामरे होते आणि देशातील सर्व मोठे लोक तिच्या शवपेटीमागे चालत होते.

१५ आणि सारा एकशे सत्तावीस वर्षांची झाली आणि ती मरण पावली, आणि अब्राहामाने मोठा व तीव्र शोक केला आणि त्याने सात दिवस शोकाचे विधी पाळले.
१६ आणि साराच्या दुखापायी त्या देशातील सर्व रहिवाशांनी अब्राहाम व त्याचा मुलगा इसहाक यांचे सांत्वन केले.
१७ आणि त्यांच्या शोकाचे दिवस संपल्यावर अब्राहामाने आपला मुलगा इसहाक याला पाठवून दिले, आणि तो परमेश्वराचे मार्ग व त्याच्या शिकवणी शिकण्यासाठी शेम व एबेर यांच्या घरी गेला; आणि अब्राहाम तेथे तीन वर्षे राहिला.
१८ त्या वेळी अब्राहाम आपल्या सर्व सेवकांसहित उठून बेरशेबा येथील आपल्या घरी परत गेला आणि अब्राहाम व त्याचे सर्व सेवक बेरशेबा येथेच राहिले.
१९ आणि त्या वर्षाच्या अखेरीस पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी तो एकशे त्र्याण्णव वर्षांचा होता; आणि अब्राहाम आपल्या लोकांसमवेत पलिष्ट्यांच्या देशात गेला, आणि त्यांनी त्याच्या सर्व कुटुंबाचे व सर्व सेवकांचे सांत्वन केले, आणि मग तो परत फिरून घरी गेला.
२० आणि अबीमेलेकाच्या मृत्यूनंतर गरारच्या लोकांनी त्याचा मुलगा बेनमालीख याला आणले; तो फक्त बारा वर्षांचा होता आणि त्यांनी त्याला त्याच्या वडिलांच्या जागी पहुडवले.
२१ आणि त्यांनी त्याच्या वडिलांच्या नावावरून त्याचे नाव अबीमेलेक ठेवले, कारण गरारमध्ये असे करण्याची त्यांची प्रथा होती, आणि अबीमेलेकने त्याचा पिता अबीमेलेक याच्या जागी राज्य केले आणि तो त्याच्या सिंहासनावर बसला.
२२ आणि त्याच दिवसांत, इसहाकाच्या आयुष्याच्या एकोणचाळीसाव्या वर्षी, हारानाचा मुलगा लोटही मरण पावला; लोट एकूण एकशे चाळीस वर्षे जगला आणि तो मरण पावला.
२३ आणि ही लोटाची मुले आहेत, जी त्याला त्याच्या मुलींपासून झाली. थोरल्याचे नाव मोआब आणि दुसऱ्याचे नाव बेनामी होते.
२४ आणि लोटाचे दोन पुत्र गेले आणि त्यांनी कनान देशातून बायका केल्या, आणि त्यांना मुले झाली, आणि मोआबाची मुले म्हणजे एद, मायोन, तार्सस आणि कानविल, हे चार पुत्र होते, हे आजपर्यंत मोआबाच्या मुलांचे पूर्वज आहेत.
२५ आणि लोटाच्या मुलांची सर्व कुटुंबे, त्यांना जेथे जागा मिळाली तेथे राहण्यास गेली, कारण ते फलदायी होते आणि त्यांची विपुलता वाढली होती.
२६ आणि ते जेथे राहत होते त्या प्रदेशात जाऊन त्यांनी शहरे वसवली आणि त्यांनी वसवलेल्या शहरांना स्वतची नावे दिली.
२७ आणि अब्राहामाचा भाऊ, तेरहचा मुलगा नाफोर, इसहाकाच्या आयुष्याच्या चाळीसाव्या वर्षी त्याच दिवसांत मरण पावला; नाफोरचे एकूण आयुष्य एकशे बहात्तर वर्षे होते आणि तो मरण पावला व त्याला हारानमध्ये दफन करण्यात आले.
२८ आणि जेव्हा अब्राहामाने ऐकले की त्याचा भाऊ मरण पावला आहे, तेव्हा त्याला फार दुख झाले आणि तो अनेक दिवस आपल्या भावासाठी शोक करत राहिला.
२९ आणि अब्राहामाने आपल्या घरासंबंधी आज्ञा देण्यासाठी आपला प्रमुख सेवक एलीएजर याला बोलावले; आणि तो येऊन त्याच्यासमोर उभा राहिला.
३० आणि अब्राहाम त्याला म्हणाला, "पाहा, मी म्हातारा झालो आहे, माझ्या मरणाचा दिवस मला माहीत नाही; कारण माझे वय खूप झाले आहे; म्हणून आता तू ऊठ, बाहेर जा आणि ज्या कनानी लोकांमध्ये आपण राहतो, त्यांच्या मुलींमधून माझ्या मुलासाठी ह्या ठिकाणाहून व ह्या देशातून पत्नी निवडू नकोस."
३१ पण तू माझ्या देशात व माझ्या जन्मस्थानी जा आणि तेथून माझ्या मुलासाठी एक पत्नी घेऊन ये. ज्या स्वर्ग व पृथ्वीच्या परमेश्वर देवाने मला माझ्या वडिलांच्या घरातून काढून या ठिकाणी आणले, त्याने मला म्हटले, "मी तुझ्या वंशजांना ही भूमी सदासर्वकाळचा वारसा म्हणून देईन," तो तुझ्यापुढे आपला देवदूत पाठवील आणि तुझा मार्ग यशस्वी करील, यासाठी की तू माझ्या कुळातून व माझ्या वडिलांच्या घरातून माझ्या मुलासाठी एक पत्नी मिळवावीस.
३२ तेव्हा त्या सेवकाने आपला मालक अब्राहाम याला उत्तर दिले, "पाहा, मी तुझ्या जन्मगावी व तुझ्या वडिलांच्या घरी जाऊन तेथून तुझ्या मुलासाठी एक पत्नी घेऊन येतो; परंतु जर ती स्त्री माझ्यासोबत या देशात येण्यास तयार नसेल, तर मी तुझ्या मुलाला तुझ्या जन्मगावी परत घेऊन जाऊ का?"
३३ आणि अब्राहाम त्याला म्हणाला, "माझ्या मुलाला पुन्हा येथे आणू नकोस, कारण ज्या परमेश्वरासमोर मी चाललो आहे, तो तुझ्यापुढे आपला देवदूत पाठवील आणि तुझा मार्ग यशस्वी करील."
३४ आणि अब्राहामाने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे एलीएजरने केले, आणि एलीएजरने आपला मालक अब्राहाम याच्याशी याविषयी शपथ घेतली; आणि एलीएजर उठून उभा राहिला आणि त्याने आपल्या मालकाच्या उंटांपैकी दहा उंट व त्याच्या सेवकांपैकी दहा माणसे सोबत घेतली, आणि ते अब्राहामाचा मुलगा इसहाक याच्यासाठी पत्नी आणायला अब्राहाम व नाफोर यांचे शहर हारान येथे गेले; आणि ते गेलेले असताना, अब्राहामाने शेम व एबेर यांच्या घरी निरोप पाठवला, आणि त्यांनी तेथून त्याचा मुलगा इसहाक याला आणले.
३५ आणि इसहाक बेरशेबा येथील आपल्या वडिलांच्या घरी परत आला, त्याच वेळी एलीएजर आणि त्याचे लोक हारानला आले; आणि ते शहरात पाण्याच्या ठिकाणी थांबले, आणि त्याने आपले उंट पाण्याजवळ गुडघे टेकवून बसवले आणि ते तेथेच राहिले.
३६ आणि अब्राहामाचा सेवक एलीएजर याने प्रार्थना करून म्हटले, "हे माझ्या धन्या अब्राहामाच्या देवा, मी तुला विनंती करतो की, आज मला यश दे आणि माझ्या धन्यावर कृपा कर, म्हणजे तू आजच माझ्या धन्याच्या मुलासाठी त्याच्याच कुळातून एक पत्नी नेमशील."
३७ आणि परमेश्वराने आपला सेवक अब्राहाम याच्यासाठी एलीएजरचे म्हणणे ऐकले, आणि योगायोगाने त्याची भेट अब्राहमचा भाऊ नाफोर याची पत्नी मिल्का हिचा मुलगा बेथुएल याच्या मुलीशी झाली, आणि एलीएजर तिच्या घरी आला.
३८ आणि एलीएजरने त्यांना आपली सर्व हकीकत सांगितली व आपण अब्राहामाचे सेवक असल्याचेही सांगितले; आणि त्यामुळे त्यांना फार आनंद झाला.
३९ आणि त्या सर्वांनी हे घडवून आणणाऱ्या परमेश्वराचे आभार मानले आणि त्यांनी बथुएलची मुलगी रिबेका हिला इसहाकाची पत्नी म्हणून दिले.
४० आणि ती तरुणी दिसायला अतिशय सुंदर होती, ती कुमारी होती आणि त्या दिवसांत रिबेका दहा वर्षांची होती.
४१ आणि त्या रात्री बेथुएल, लाबान व त्याच्या मुलांनी मेजवानी दिली; आणि एलीएजर व त्याचे साथीदार तेथे येऊन खाल्ले, प्यायले आणि आनंद साजरा केला.

४२ आणि एलीएजर सकाळी उठला, तो आणि त्याचे सोबती उठले आणि त्याने बथुएलच्या सर्व घराण्याला बोलावून म्हटले, "मला माझ्या धन्याकडे जाण्यासाठी निरोप द्या." तेव्हा ते उठले आणि त्यांनी रिबेका व तिची दाई, ऊजची मुलगी दबोरा, यांना पाठवून दिले. त्यांनी तिला चांदी व सोने, पुरुष सेवक व दासी दिल्या आणि तिला आशीर्वाद दिला.
४३ आणि त्यांनी एलीएजरला त्याच्या माणसांसहित पाठवून दिले; आणि नोकरांनी रिबेकाला घेतले, आणि तो कनान देशात आपल्या धन्याकडे परत गेला.
४४ आणि इसहाकाने रिबेकाला घेतले आणि ती त्याची पत्नी झाली, आणि त्याने तिला तंबूत आणले.
४५ आणि इसहाक चाळीस वर्षांचा होता, तेव्हा त्याने आपला मामा बेथुएल याची मुलगी रिबेका हिच्याशी लग्न केले.

प्रकरण २५

१ आणि त्याच वेळी अब्राहामाने आपल्या म्हातारपणी पुन्हा पत्नी केली, तिचे नाव केतुरा होते आणि ती कनान देशाची होती.
२ आणि तिने त्याला झिम्रान, योकशान, मेदान, मिद्यान, इश्बाक आणि शुआख असे सहा पुत्र जन्म दिले. आणि झिम्रानची मुले अबीहेन, मोलिख आणि नारीम ही होती.
३ आणि योकशानचे पुत्र शेबा व देदान; आणि मेदानचे पुत्र अमिदा, योआब, गोखी, एलीशा व नोथाख; आणि मिद्यानचे पुत्र एफा, एफेर, हानोख, अबिदा व एल्दाह.
४ आणि इश्बकचे पुत्र माकिरो, बेयोदुआ आणि तातोर हे होते.
५ आणि शुआखचे पुत्र बिल्दाद, ममदाद, मुनान व मेबान हे होते; ही सर्व कनानी स्त्री केतुरा हिच्या मुलांची कुळे आहेत, ज्यांना तिने इब्री पुरुष अब्राहामसाठी जन्म दिला.
६ मग अब्राहामाने त्या सर्वांना पाठवून दिले, आणि त्यांना भेटवस्तू दिल्या; आणि ते त्याचा मुलगा इसहाक याला सोडून, त्यांना जिथे जागा मिळेल तिथे राहण्यासाठी निघून गेले.
७ आणि हे सर्व पूर्वेकडील डोंगरावर गेले आणि त्यांनी स्वतःसाठी सहा शहरे बांधली, ज्यात ते आजपर्यंत राहत होते.
८ परंतु शेबा व देदान यांची मुले, योकशानची मुले, त्यांच्या मुलांसहित आपल्या भावांसोबत त्यांच्या शहरांमध्ये राहिली नाहीत; आणि आजपर्यंत ते देशांमध्ये व रानांमध्ये प्रवास करत राहिले व तळ देत राहिले.
९ आणि अब्राहामाचा मुलगा मिद्यान याचे पुत्र कूश देशाच्या पूर्वेकडे गेले आणि त्यांना पूर्वेकडील प्रदेशात एक मोठे खोरे आढळले. ते तेथे राहिले आणि त्यांनी एक शहर वसवले आणि ते त्यात राहत होते; तोच देश आजपर्यंत मिद्यान म्हणून ओळखला जातो.
१० आणि मिद्यान, त्याचे पाच मुलगे व त्याचे सर्व नातेवाईक, त्याने बांधलेल्या शहरात राहत होते.
११ आणि मिद्यानच्या पुत्रांची त्यांच्या शहरांतील नावांप्रमाणे ही नावे आहेत: एफा, एफेर, हानोख, अबिदा आणि एल्दा.
१२ आणि एफाचे पुत्र मेथाख, मेशार, आवी व त्झानूआ हे होते, आणि एफेरचे पुत्र एफ्रोन, सूर, अलीरून व मेदीन हे होते, आणि हानोखचे पुत्र रेऊएल, रेकेम, आझी, अल्योशूब व अलाद हे होते.
१३ आणि अबीदाचे पुत्र खूर, मेलुद, केरूरी, मोल्खी हे होते; आणि एल्दाचे पुत्र मिकेर, रेबा, मलखिया आणि गाबोल हे होते; ही त्यांच्या कुळांनुसार मिद्यानी लोकांची नावे आहेत; आणि त्यानंतर मिद्यानी कुळे मिद्यान देशभर पसरली.
१४ आणि ही अब्राहामाचा मुलगा इश्माएल याची वंशावळ आहे, ज्याला साराची दासी हागार हिने अब्राहामाला जन्म दिला.
१५ आणि इश्माएलाने मिसर देशातून एक पत्नी केली, तिचे नाव रिबा होते, तीच मरीबा.
१६ आणि रिबाहने इश्माएलला नबायोथ, केदार, अदबील, मिबसम आणि त्यांची बहीण बोसमाथ यांना जन्म दिला.
१७ आणि इश्माएलाने आपली पत्नी रिबा हिला टाकून दिले आणि ती त्याला सोडून इजिप्त देशात आपल्या वडिलांच्या घरी परत गेली आणि तेथेच राहिली, कारण ती इश्माएलाच्या व त्याचे वडील अब्राहाम यांच्या दृष्टीने फार वाईट वागली होती.
१८ आणि नंतर इश्माएलने कनान देशातून एक पत्नी केली, तिचे नाव मलखूथ होते आणि तिला निशमा, दुमा, मासा, चादाद, तेमा, येतूर, नाफिश आणि केदमा ही मुले झाली.
१९ हे इश्माएलाचे पुत्र असून, त्यांची नावे अशी आहेत; ते आपापल्या राष्ट्रांनुसार बारा सरदार होते. नंतर इश्माएलाची कुळे पसरली आणि इश्माएलाने आपली मुले, त्याने मिळवलेली सर्व संपत्ती, आपल्या घरातील सर्व माणसे व त्याच्या मालकीच्या सर्वांसहित घेतली आणि त्यांना जिथे जागा मिळेल तिथे ते राहण्यासाठी निघून गेले.
२० आणि ते पारानच्या वाळवंटाजवळ जाऊन राहिले; त्यांचे वास्तव्य हवीलापासून शूरपर्यंत होते, म्हणजेच अश्शूरकडे येताना मिसर देशाच्या आधी.
२१ आणि इश्माएल व त्याचे पुत्र त्या देशात राहत होते. त्यांना मुले झाली आणि ते फलदायी होऊन त्यांची संख्या भरपूर वाढली.
२२ आणि इश्माएलाचा ज्येष्ठ पुत्र नबायोथ याच्या पुत्रांची नावे ही आहेत: मेंद, सेंड, मायोन; आणि केदारचे पुत्र अल्योन, केझेम, हामाद व एली हे होते.
२३ आणि अदबीलचे पुत्र हामाद व याबीन होते; आणि मिबसामचे पुत्र ओबद्या, एबेदमेलेक व येऊश होते; ही इश्माएलची पत्नी रिबा हिच्या मुलांची कुळे आहेत.
२४ आणि इश्माएलचा मुलगा मिश्मा याचे मुलगे शमुआ, जकर्योन आणि ओबेद होते; आणि दुमाचे मुलगे केजेद, एली, मखमद आणि आमेद होते.
२५ आणि मासाचे पुत्र मेलोन, मुला व एबिदादोन; आणि चादादचे पुत्र अझूर, मिन्झार व एबेदमेलेक; आणि तेमाचे पुत्र सेईर, सादोन व याकोल हे होते.
२६ आणि येतूरचे पुत्र मेरिथ, याइश, अल्यो आणि पाखोथ होते; आणि नाफिशचे पुत्र एबेद-तामेद, अबियासाफ आणि मीर होते; आणि केद्माचे पुत्र कालीप, तख्ती आणि ओमीर होते; हे त्यांच्या कुळांनुसार इश्माएलची पत्नी मलखुथ हिची मुले होती.
२७ पिढ्यानपिढ्या ही सर्व इश्माएलाची कुळे आहेत, आणि ज्या प्रदेशांमध्ये त्यांनी शहरे वसवली होती, त्या प्रदेशांमध्ये ते आजपर्यंत राहत होते.
२८ आणि बेथुएलची मुलगी रिबेका, जी अब्राहामाचा मुलगा इसहाक याची पत्नी होती, ती त्या दिवसांत वांझ होती; तिला संतती नव्हती; आणि इसहाक आपल्या वडिलांबरोबर कनान देशात राहत होता; आणि परमेश्वर इसहाकाबरोबर होता; आणि नोहाचा नातू शेम याचा मुलगा अर्पक्षद त्या दिवसांत, इसहाकाच्या आयुष्याच्या अठ्ठेचाळीसाव्या वर्षी मरण पावला; अर्पक्षद एकूण चारशे अठ्ठेचाळीस वर्षे जगला आणि तो मरण पावला.

अध्याय २६

१ आणि अब्राहामचा मुलगा इसहाक याच्या आयुष्याच्या एकोणसाठाव्या वर्षी, त्याची पत्नी रिबेका त्या दिवसांत अजूनही वांझ होती.
२ आणि रिबेका इसहाकला म्हणाली, "माझ्या प्रभू, मी खरोखर ऐकले आहे की, तुमचे वडील, माझे प्रभू अब्राहाम यांनी तिच्यासाठी प्रार्थना करेपर्यंत तुमची आई सारा वांझ होती आणि त्यांच्यापासून ती गर्भवती झाली."
३ तर आता ऊठ आणि तू सुद्धा देवाला प्रार्थना कर; म्हणजे तो तुझी प्रार्थना ऐकेल आणि आपल्या दयेने आमची आठवण ठेवेल.
४ आणि इसहाक आपली पत्नी रिबेका हिला म्हणाला, "अब्राहामाने त्याच्या संततीची वाढ व्हावी म्हणून देवाकडे माझ्यासाठी आधीच प्रार्थना केली आहे, त्यामुळे आता हा वांझपणा तुझ्यामुळे आम्हाला आलाच पाहिजे."
५ आणि रिबेका त्याला म्हणाली, "पण आता तू सुद्धा ऊठ आणि प्रार्थना कर, म्हणजे परमेश्वर तुझी प्रार्थना ऐकून मला संतती देईल." इसहाकाने आपल्या पत्नीचे शब्द ऐकले आणि इसहाक व त्याची पत्नी उठून तेथे प्रार्थना करण्यासाठी व परमेश्वराचा शोध घेण्यासाठी मोरिया देशात गेले. आणि जेव्हा ते त्या ठिकाणी पोहोचले, तेव्हा इसहाक उभा राहिला आणि आपल्या पत्नीसाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना केली, कारण ती वांझ होती.
६ आणि इसहाक म्हणाला, "हे स्वर्ग आणि पृथ्वीच्या परमेश्वरा, ज्याची चांगुलपणा आणि दया पृथ्वीभर पसरलेली आहे, तूच माझ्या वडिलांना त्यांच्या वडिलांच्या घरातून व त्यांच्या जन्मस्थानातून काढून या देशात आणलेस आणि त्यांना म्हणालास, 'मी ही भूमी तुझ्या संततीला देईन,' आणि तू त्यांना वचन देऊन सांगितले होतेस की, 'मी तुझी संतती आकाशातील ताऱ्यांप्रमाणे व समुद्रातील वाळूप्रमाणे वाढवीन,' तर आता तू माझ्या वडिलांना सांगितलेले तुझे शब्द खरे ठरोत."
७ कारण तूच आमचा परमेश्वर आहेस, तू आम्हाला वचन दिल्याप्रमाणे मनुष्यवंश देण्यासाठी आमचे डोळे तुझ्यावर खिळले आहेत, कारण तूच आमचा परमेश्वर आहेस आणि आमचे डोळे केवळ तुझ्यावरच केंद्रित आहेत.
८ आणि परमेश्वराने अब्राहामाचा मुलगा इसहाक याची प्रार्थना ऐकली आणि परमेश्वराच्या विनंतीला मान देऊन त्याची पत्नी रिबेका गर्भवती झाली.
९ आणि त्यानंतर सुमारे सात महिन्यांनी, तिच्या पोटात मुले संघर्ष करू लागली आणि त्यांच्यामुळे ती थकून गेली होती, त्यामुळे तिला फार दुख झाले. म्हणून तिने त्या प्रदेशात असलेल्या सर्व स्त्रियांना विचारले, "माझ्या बाबतीत जसे घडले आहे, तसे तुमच्या बाबतीतही घडले का?" त्यांनी तिला उत्तर दिले, "नाही."
१० आणि ती त्यांना म्हणाली, "पृथ्वीवरील सर्व स्त्रियांमध्ये मीच का एकटी आहे?" आणि या कारणास्तव परमेश्वराचा शोध घेण्यासाठी ती मोरिया देशात गेली; आणि या बाबतीत त्यांनी परमेश्वराचा शोध घ्यावा म्हणून, ती शेम व त्याचा मुलगा एबेर यांच्याकडे चौकशी करण्यासाठी गेली.
११ आणि तिच्यावर जे काही ओढवले होते त्याविषयी परमेश्वराचा शोध घेऊन त्याला विचारपूस करण्यास तिने अब्राहामाला सांगितले.
१२ आणि त्या सर्वांनी ह्या गोष्टीविषयी परमेश्वराला विचारले, आणि त्यांनी परमेश्वराकडून तिला निरोप आणून दिला व तिला सांगितले, "तुझ्या गर्भात दोन मुले आहेत, आणि त्यांच्यापासून दोन राष्ट्रे उदयास येतील; आणि एक राष्ट्र दुसऱ्यापेक्षा अधिक बलवान असेल, आणि मोठे राष्ट्र लहान राष्ट्राची सेवा करील."
१३ आणि जेव्हा तिची प्रसूतीची वेळ संपली, तेव्हा ती गुडघे टेकून बसली, आणि पाहा, प्रभूने तिला सांगितल्याप्रमाणे तिच्या गर्भात जुळे होते.
१४ आणि पहिला केसाळ वस्त्राप्रमाणे सर्व अंगाने लाल बाहेर आला, आणि देशातील सर्व लोकांनी त्याचे नाव एसाव ठेवले, आणि म्हणाले की, हा गर्भातूनच पूर्ण झाला होता.
१५ आणि त्यानंतर त्याचा भाऊ आला आणि त्याने एसावाची टाच धरली, म्हणून त्यांनी त्याचे नाव याकोब ठेवले.
१६ आणि अब्राहामाचा मुलगा इसहाक, जेव्हा त्याला मुले झाली तेव्हा तो साठ वर्षांचा होता.
१७ आणि ती मुले पंधरा वर्षांची झाली आणि माणसांच्या संगतीत येऊ लागली. एसाव हा कपटी व विश्वासघातकी माणूस होता आणि शेतात एक निष्णात शिकारी होता; तर याकोब हा निष्कलंक व ज्ञानी माणूस होता; तो तंबूत राहत असे, कळप चारत असे आणि परमेश्वराच्या आज्ञा व आपल्या आई-वडिलांच्या आज्ञा शिकत होता.
१८ आणि देवाने आज्ञा केल्याप्रमाणे, इसहाक व त्याचे कुटुंबीय त्याचे वडील अब्राहाम यांच्यासोबत कनान देशात राहत होते.
१९ आणि अब्राहामाचा मुलगा इश्माएल आपल्या मुलांसहित व त्यांच्या सर्व नातेवाईकांसहित हवाला देशात परत गेला आणि तेथे राहू लागला.
२० आणि अब्राहामाच्या सर्व उपपत्नींची मुले पूर्वेकडील देशात राहण्यास गेली, कारण अब्राहामाने त्यांना आपल्या मुलापासून दूर पाठवले होते, आणि त्यांना भेटी दिल्या होत्या, आणि ते निघून गेले.
२१ आणि अब्राहामाने आपले सर्वस्व आपला मुलगा इसहाक याला दिले आणि आपला सर्व खजिनाही त्याला दिला.
२२ आणि त्याने त्याला आज्ञा दिली की, "स्वर्गात व पृथ्वीवर परमेश्वरच देव आहे आणि त्याच्याशिवाय दुसरा कोणी नाही, हे तुला माहीत व समजत नाही का?"
२३ आणि त्यानेच मला माझ्या वडिलांच्या घरातून व माझ्या जन्मस्थानातून बाहेर काढले आणि पृथ्वीवरील सर्व सुखे दिली; त्यानेच मला दुष्टांच्या सल्ल्यापासून वाचवले, कारण माझा त्याच्यावर विश्वास होता.
२४ आणि त्याने मला या ठिकाणी आणले आणि ऊर कास्दीममधून माझी सुटका केली; आणि तो मला म्हणाला, "मी तुझ्या वंशजांना ही सर्व भूमी देईन, आणि जेव्हा ते माझ्या आज्ञा, नियम आणि न्याय पाळतील, जे मी तुला दिले आहेत आणि जे मी त्यांना देईन, तेव्हा ते तिचा वारसा मिळवतील."
२५ तर आता, माझ्या मुला, माझे ऐक आणि मी तुला दिलेल्या परमेश्वर तुझ्या देवाच्या आज्ञा पाळ; सरळ मार्गापासून उजवीकडे किंवा डावीकडे वळू नकोस, म्हणजे तुझे आणि तुझ्या नंतर येणाऱ्या तुझ्या मुलांचे सदासर्वकाळ कल्याण होईल.
२६ आणि परमेश्वराची अद्‌भुत कृत्ये व त्याने आपल्यावर दाखवलेली कृपा आठव; त्याने आपल्याला आपल्या शत्रूंच्या हातून सोडवले आणि आपला देव परमेश्वर याने त्यांना आपल्या हाती पाडले. म्हणून आता, मी तुला आज्ञा केलेल्या सर्व गोष्टी पाळ; आपल्या देवाच्या आज्ञांपासून दूर जाऊ नकोस आणि

त्याच्याशिवाय इतर कोणाचीही सेवा करू नकोस, यासाठी की तुझे आणि तुझ्या नंतरच्या तुझ्या संततीचे कल्याण व्हावे.
२७ आणि तू आपल्या मुलांना व आपल्या संततीला परमेश्वराच्या शिकवणी व त्याच्या आज्ञा शिकव आणि त्यांनी सरळ मार्गाने जावे हे त्यांना शिकव, म्हणजे त्यांचे सर्वकाळ कल्याण होईल.
२८ तेव्हा इसहाकाने आपल्या पित्याला उत्तर दिले, "माझ्या प्रभूने जी आज्ञा दिली आहे, ती मी पाळीन; आणि मी माझा देव परमेश्वर याच्या आज्ञांपासून ढळणार नाही; त्याने मला आज्ञापिलेल्या सर्व गोष्टी मी पाळीन." आणि अब्राहामाने आपला मुलगा इसहाक व त्याच्या इतर मुलांना आशीर्वाद दिला; आणि अब्राहामाने याकोबाला परमेश्वराची शिकवण व त्याचे मार्ग शिकवले.
२९ आणि त्याच वेळी, इसहाकाचे पुत्र याकोब व एसाव यांच्या आयुष्याच्या पंधराव्या वर्षी अब्राहाम मरण पावला. अब्राहामाचे एकूण आयुष्य एकशे पंचाहत्तर वर्षे होते. तो म्हातारपणी, पूर्ण आयुष्य जगून, आपल्या लोकांमध्ये सामील झाला आणि त्याचे पुत्र इसहाक व इश्माएल यांनी त्याला दफन केले.
३० आणि जेव्हा कनानच्या रहिवाशांनी ऐकले की अब्राहाम मरण पावला आहे, तेव्हा ते सर्व आपापले राजे, सरदार आणि सर्व माणसांसहित अब्राहामाला दफन करण्यासाठी आले.
३१ आणि हारान देशातील सर्व रहिवासी, अब्राहामाच्या घराण्यातील सर्व कुळे, सर्व सरदार व उमराव आणि अब्राहामाच्या उपपत्नींपासून झालेले त्याचे पुत्र, हे सर्व अब्राहामाच्या मृत्यूची बातमी ऐकून आले; आणि त्यांनी अब्राहामाच्या उपकारांची परतफेड केली, त्याचा मुलगा इसहाक याचे सांत्वन केले आणि दफनभूमी म्हणून अब्राहामाने हित्ती एफ्रोन व त्याच्या मुलांकडून विकत घेतलेल्या गुहेत त्याला दफन केले.
३२ आणि कनान देशातील सर्व रहिवासी व अब्राहामाला ओळखणारे सर्वजण वर्षभर अब्राहामासाठी रडले; पुरुष आणि स्त्रिया त्याच्यासाठी शोक करत होते.
३३ आणि सर्व लहान मुले व देशातील सर्व रहिवासी अब्राहामामुळे रडले, कारण अब्राहाम त्या सर्वांशी चांगला वागला होता आणि तो देवाबरोबर व माणसांबरोबर नीतिमान होता.
३४ आणि अब्राहामासारखा देवाला भिणारा दुसरा कोणी मनुष्य झाला नाही, कारण तो लहानपणापासूनच आपल्या देवाला भिऊन होता, त्याने परमेश्वराची सेवा केली होती आणि बालपणापासून ते मृत्यूच्या दिवसापर्यंत आयुष्यभर तो आपल्या सर्व मार्गांनी चालला होता.
३५ आणि परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता आणि त्याने त्याला निम्रोद व त्याच्या लोकांच्या सल्ल्यापासून वाचवले आणि जेव्हा त्याने एलामच्या चार राजांबरोबर युद्ध केले तेव्हा त्याने त्यांना जिंकले.
३६ आणि त्याने पृथ्वीवरील सर्व मुलांना देवाच्या सेवेत आणले, आणि त्याने त्यांना परमेश्वराचे मार्ग शिकवले, आणि त्यांना परमेश्वराची ओळख करून दिली.
३७ आणि त्याने एक झाडी तयार केली व त्यात द्राक्षांचा मळा लावला आणि देशातून जाणाऱ्यांसाठी तो नेहमी आपल्या तंबूत अन्न व पेय तयार ठेवत असे, यासाठी की त्यांनी त्याच्या घरात तृप्त व्हावे.
३८ आणि परमेश्वर देवाने अब्राहामामुळे संपूर्ण पृथ्वी वाचवली.
३९ आणि अब्राहामाच्या मृत्यूनंतर देवाने त्याचा मुलगा इसहाक व त्याच्या मुलांवर कृपा केली; जसा परमेश्वर त्याचा पिता अब्राहाम याच्याबरोबर होता, तसाच तो इसहाकाबरोबरही होता; कारण त्याचा पिता अब्राहाम याने आज्ञा केल्याप्रमाणे इसहाकाने परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा पाळल्या; त्याच्या पित्याने त्याला सांगितलेल्या सरळ मार्गापासून तो उजवीकडे किंवा डावीकडे वळला नाही.

प्रकरण २७

१ आणि त्या वेळी, अब्राहामाच्या मृत्यूनंतर, एसाव वारंवार शिकारीसाठी रानात जात असे.
२ आणि बाबेलचा राजा निम्रोद, जो अम्राफेलही होता, तोही वारंवार आपल्या शूरवीरांना घेऊन रानात शिकारीसाठी आणि दिवसाच्या थंड वेळी आपल्या माणसांसोबत फिरायला जात असे.
३ आणि निम्रोद सर्व दिवस एसावावर नजर ठेवून होता, कारण सर्व दिवस निम्रोदाच्या मनात एसावाविरुद्ध मत्सर निर्माण झाला होता.
४ आणि एके दिवशी एसाव शिकारीसाठी रानात गेला, तेव्हा त्याला निम्रोद आपल्या दोन माणसांसह रानात फिरताना आढळला.
५ आणि त्याचे सर्व पराक्रमी योद्धे व त्याचे लोक अरण्यात त्याच्याबरोबर होते, परंतु ते त्याच्यापासून दूर गेले आणि शिकारीसाठी वेगवेगळ्या दिशांना निघून गेले; आणि एसाव निम्रोदासाठी लपून बसला व अरण्यात त्याची वाट पाहत दबा धरून बसला.
६ आणि निम्रोद व त्याचे सोबती त्याला ओळखत नव्हते; आणि निम्रोद व त्याचे सोबती दिवसा थंड वेळी रानात वारंवार फिरत असत, जेणेकरून त्याचे लोक रानात कोठे शिकार करत आहेत हे त्यांना कळावे.
७ आणि निम्रोद व त्याचे दोन साथीदार तेथे आले, तेव्हा एसाव अचानक आपल्या लपण्याच्या जागेतून बाहेर आला, त्याने आपली तलवार उपसली आणि घाईघाईने निम्रोदाकडे धावत जाऊन त्याचे शीर धडपासून वेगळे केले.
८ आणि एसाव निम्रोदाच्या सोबत असलेल्या त्या दोघांशी निकराची लढाई लढला आणि जेव्हा त्यांनी त्याला हाक मारली, तेव्हा एसाव त्यांच्याकडे वळला आणि आपल्या तलवारीने त्यांना ठार मारले.
९ आणि निम्रोदाचे सर्व पराक्रमी योद्धे, जे त्याला सोडून रानात गेले होते, त्यांनी दुरून तो आक्रोश ऐकला आणि त्या दोन माणसांचा आवाज त्यांनी ओळखला. त्याचे कारण जाणून घेण्यासाठी ते धावत गेले, तेव्हा त्यांना त्यांचा राजा आणि त्याचे सोबती रानात मेलेले आढळले.
१० आणि जेव्हा एसावाने निम्रोदचे पराक्रमी योद्धे दुरून येताना पाहिले, तेव्हा तो पळून गेला आणि निसटला; आणि एसावाने निम्रोदची मौल्यवान वस्त्रे घेतली, जी निम्रोदच्या वडिलांनी त्याला वारसा म्हणून दिली होती आणि ज्यांच्या साहाय्याने निम्रोदने संपूर्ण देशावर विजय मिळवला होता, आणि त्याने धावत जाऊन ती आपल्या घरात लपवली.
११ आणि एसावने ती वस्त्रे घेतली आणि निम्रोदाच्या माणसांमुळे शहरात पळून गेला, आणि लढाईने थकून भागून तो आपल्या वडिलांच्या घरी आला, आणि दुःखाने मरण्याच्या बेतात होता, तेव्हा तो आपला भाऊ याकोब याच्याजवळ गेला आणि त्याच्यासमोर बसला.
१२ आणि तो आपला भाऊ याकोब याला म्हणाला, "पाहा, मी आज मरणार आहे, तर मग मला ज्येष्ठत्वाचा हक्क का हवा आहे?"

आणि या बाबतीत याकोबाने एसावाबरोबर शहाणपणाने वागून, परमेश्वराने तसे घडवून आणल्यामुळे, एसावाने आपला ज्येष्ठत्वाचा हक्क याकोबाला विकला.
१३ आणि मकपेलाच्या शेतातील गुहेत असलेला एसावाचा वाटा, जो अब्राहामाने दफनभूमी म्हणून हेथच्या मुलांकडून विकत घेतला होता, तो एसावाने याकोबाला विकला; आणि याकोबाने हे सर्व आपला भाऊ एसावाकडून मोबदला देऊन विकत घेतले.
१४ आणि याकोबाने हे सर्व एका पुस्तकात लिहिले, आणि त्याने साक्षीदारांसहित त्यास साक्ष दिली, आणि त्याने त्यावर शिक्कामोर्तब केले, आणि ते पुस्तक याकोबाच्या हातात राहिले.
१५ आणि जेव्हा कूशचा मुलगा निम्रोद मरण पावला, तेव्हा त्याच्या माणसांनी त्याला घाबरून उचलून आणले आणि त्याच्याच शहरात पुरले; निम्रोद एकूण दोनशे पंधरा वर्षे जगला आणि मग तो मरण पावला.
१६ आणि निम्रोदाने त्या देशातील लोकांवर एकशे पंच्याऐंशी वर्षे राज्य केले; आणि निम्रोद एसावाच्या तलवारीने लज्जास्पद व अपमानित अवस्थेत मरण पावला, आणि अब्राहामाच्या वंशजांनी, जसे त्याने आपल्या स्वप्नात पाहिले होते, तसे त्याला ठार मारले.
१७ आणि निम्रोदच्या मृत्यूनंतर त्याचे राज्य अनेक विभागांमध्ये विभागले गेले आणि निम्रोदच्या अधिपत्याखालील सर्व भाग त्या देशाच्या संबंधित राजांना परत देण्यात आले, ज्यांनी निम्रोदच्या मृत्यूनंतर ते परत मिळवले आणि निम्रोदच्या घराण्यातील सर्व लोक बऱ्याच काळासाठी देशातील इतर सर्व राजांच्या गुलामगिरीत होते.

प्रकरण २८

१ आणि त्या दिवसांत, अब्राहामाच्या मृत्यूनंतर, त्याच वर्षी परमेश्वराने देशात मोठा दुष्काळ पाडला, आणि कनान देशात दुष्काळ मोठ्या प्रमाणात पसरलेला असताना, आपला पिता अब्राहामाप्रमाणेच, इसहाकही दुष्काळामुळे इजिप्तला जाण्यासाठी निघाला.
२ आणि त्या रात्री परमेश्वर इसहाकाला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "तू मिसर देशात जाऊ नकोस, तर उठून पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याच्याकडे, गरारला जा आणि दुष्काळ संपेपर्यंत तेथेच राहा."
३ आणि परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे इसहाक उठून गेरारला गेला आणि तो तेथे पूर्ण एक वर्ष राहिला.
४ आणि जेव्हा इसहाक गरारला आला, तेव्हा त्या देशातील लोकांनी पाहिले की त्याची पत्नी रिबेका सुंदर दिसत होती. गरारच्या लोकांनी इसहाकला त्याच्या पत्नीविषयी विचारले, तेव्हा तो म्हणाला, "ती माझी बहीण आहे," कारण तिला आपली पत्नी म्हणायला तो घाबरत होता, कारण तिच्यामुळे देशातील लोक त्याला ठार मारतील अशी त्याला भीती होती.
५ आणि अबीमेलेकाचे सरदार जाऊन राजाकडे त्या स्त्रीची स्तुती केली, पण त्याने त्यांना उत्तर दिले नाही आणि त्यांच्या बोलण्याकडे लक्षही दिले नाही.
६ पण इसहाकाने तिला आपली बहीण म्हणून जाहीर केले आहे, असे त्याने ऐकले, म्हणून राजाने ही गोष्ट स्वतःपुरतीच ठेवली.
७ आणि इसहाक त्या देशात तीन महिने राहिल्यावर, अबीमेलेकाने खिडकीतून बाहेर पाहिले, तेव्हा त्याला दिसले की, इसहाक आपली पत्नी रिबेका हिच्याबरोबर क्रीडा करत होता; कारण इसहाक राजाच्या बाहेरील महालात राहत होता, आणि इसहाकाचे घर राजाच्या घरासमोर होते.
८ आणि राजा इसहाकला म्हणाला, "तू तुझ्या पत्नीविषयी, 'ती माझी बहीण आहे' असे म्हणून आमच्याशी हे काय केले आहेस? लोकांमध्येल्या एखाद्या मोठ्या माणसाने तिच्याशी सहजपणे संबंध ठेवले असते, आणि मग तू आमच्यावर दोष आणला असतास."
९ आणि इसहाक अबीमेलेकाला म्हणाला, "माझ्या पत्नीमुळे माझा मृत्यू होईल या भीतीने मी म्हणालो, ती माझी बहीण आहे."
१० त्या वेळी अबीमेलेकाने आपल्या सर्व सरदारांना व प्रतिष्ठित लोकांना आज्ञा दिली आणि त्यांनी इसहाक व त्याची पत्नी रिबेका यांना घेऊन राजासमोर आणले.
११ आणि राजाने आज्ञा दिली की, त्यांना राजेशाही वस्त्रे घालून शहराच्या रस्त्यांवरून मिरवणूक काढावी आणि सर्व देशभर त्यांच्यासमोर घोषणा करावी की, "हा तो पुरुष आणि ही त्याची पत्नी आहे; जो कोणी ह्या पुरुषाला किंवा त्याच्या पत्नीला स्पर्श करेल, तो निश्चितच मरेल." आणि इसहाक आपल्या पत्नीसह राजाच्या घरी परत आला, आणि परमेश्वर इसहाकाबरोबर होता आणि तो वाढतच गेला व त्याला कशाचीही उणीव भासली नाही.
१२ आणि परमेश्वराने इसहाकला अबीमेलेकाच्या व त्याच्या सर्व प्रजेच्या दृष्टीने कृपापात्र बनवले; आणि अबीमेलेक इसहाकाशी चांगला वागला, कारण अबीमेलेकाला त्याच्या वडिलांमध्ये व अब्राहाममध्ये असलेली शपथ व करार आठवत होता.
१३ आणि अबीमेलेक इसहाकला म्हणाला, "पाहा, संपूर्ण पृथ्वी तुझ्यासमोर आहे; तू आपल्या देशात परत जाईपर्यंत, तुला जेथे योग्य वाटेल तेथे तू राहा." आणि दुष्काळाचे दिवस संपेपर्यंत पेरणी, कापणी आणि जमिनीची फळे खाण्यासाठी अबीमेलेकाने इसहाकला शेते, द्राक्षबागा आणि गरार देशातील सर्वोत्तम भाग दिला.
१४ आणि इसहाकाने त्या जमिनीत पेरणी केली आणि त्याच वर्षी त्याला शंभरपट पीक आले आणि परमेश्वराने त्याला आशीर्वाद दिला.
१५ आणि तो माणूस मोठा झाला, आणि त्याच्याजवळ मेंढ्यांचे कळप व गुरेढोरे आणि पुष्कळ नोकरचाकर होते.
१६ आणि जेव्हा दुष्काळाचे दिवस संपले, तेव्हा परमेश्वर इसहाकाला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "ऊठ, हे ठिकाण सोडून तुझ्या देशात, म्हणजे कनान देशात परत जा." आणि परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे इसहाक उठून, आपल्या सर्वांसहित कनान देशातील हेब्रोन येथे परत गेला.
१७ आणि यानंतर त्याच वर्षी अर्पाक्शाद येथे त्याचा मुलगा शेलख मरण पावला; ते याकोब व एसाव यांच्या आयुष्याचे अठरावे वर्ष होते; शेलख एकूण चारशे तेहतीस वर्षे जगला आणि तो मरण पावला.
१८ त्या वेळी इसहाकाने आपला धाकटा मुलगा याकोब याला शेम व एबेर यांच्या घरी पाठवले, आणि त्याने परमेश्वराच्या आज्ञा पाळल्या. याकोब बत्तीस वर्षे शेम व एबेर यांच्या घरी राहिला, पण त्याचा भाऊ एसाव गेला नाही, कारण त्याची जाण्याची इच्छा नव्हती, आणि तो कनान देशात आपल्या वडिलांच्या घरी राहिला.
१९ आणि एसाव जे काही मिळेल ते घरी आणण्यासाठी शेतात सतत शिकार करत असे; एसाव दिवसभर असेच करत होता.
२० आणि एसाव हा एक कपटी व दुराचारी माणूस होता, जो लोकांच्या मनाचा शोध घेऊन त्यांना फसवत असे; आणि एसाव रणांगणात एक शूर योद्धा होता, आणि काही काळानंतर तो

नेहमीप्रमाणे शिकारीला गेला; आणि तो सेईरच्या, म्हणजेच एदोमच्या, शेतापर्यंत आला.
२१ आणि तो सेईर प्रांतात एक वर्ष चार महिने शिकार करत राहिला.
२२ आणि एसावाने तेथे सेईर देशात कनान देशातील एका माणसाच्या मुलीला पाहिले; तिचे नाव यहूदीथ होते; ती कनानचा मुलगा हेथ याच्या घराण्यातील, एफेरचा मुलगा बेरी याची मुलगी होती.
२३ आणि एसावाने तिला पत्नी म्हणून घेतले आणि तो तिच्याकडे आला; जेव्हा त्याने तिला घेतले तेव्हा एसाव चाळीस वर्षांचा होता, आणि त्याने तिला आपल्या वडिलांच्या वस्तीचे ठिकाण असलेल्या हेब्रोन येथे आणले आणि तो तेथे राहिला.
२४ आणि असे झाले की त्या दिवसांत, इसहाकाच्या आयुष्याच्या एकशे दहाव्या वर्षी, म्हणजेच याकोबाच्या आयुष्याच्या पन्नासाव्या वर्षी, नोहाचा मुलगा शेम मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी शेम सहाशे वर्षांचा होता.
२५ आणि शेम मरण पावल्यावर याकोब कनान देशातील हेब्रोन येथे आपल्या वडिलांकडे परत गेला.
२६ आणि याकोबाच्या आयुष्याच्या छप्पन्नव्या वर्षी, हारानहून लोक आले आणि रिबेकाला तिचा भाऊ, बेथुएलचा मुलगा लाबान याच्याविषयी सांगण्यात आले.
२७ कारण त्या दिवसांत लाबानाची पत्नी वांझ होती आणि तिला मूलबाळ नव्हते, तसेच त्याच्या सर्व दासींनाही त्याच्यापासून मूलबाळ झाले नाही.
२८ आणि नंतर परमेश्वराला लाबानाची पत्नी अदीना हिची आठवण झाली, आणि ती गर्भवती झाली व तिला जुळ्या मुली झाल्या, आणि लाबानाने आपल्या मुलींची नावे ठेवली, मोठ्या मुलीचे नाव लेआ आणि लहान मुलीचे नाव राहेल.
२९ आणि त्या लोकांनी येऊन रिबेकाला ह्या गोष्टी सांगितल्या; आणि प्रभूने तिच्या भावाला भेट दिली होती व त्याला मुले झाली होती, हे पाहून रिबेका फार आनंदित झाली.

प्रकरण २९

१ आणि अब्राहामाचा मुलगा इसहाक वृद्ध व वयोवृद्ध झाला आणि वार्धक्यामुळे त्याचे डोळे जड झाले; ते अंधुक झाले आणि त्याला दिसेनासे झाले.
२ त्या वेळी इसहाकाने आपला मुलगा एसाव याला बोलावून म्हटले, "मी तुला विनंती करतो की, तुझी शस्त्रे, तुझा भाता आणि तुझे धनुष्य घे. ऊठ आणि रानात जाऊन माझ्यासाठी हरणाचे मांस आण, आणि माझ्यासाठी रुचकर जेवण बनवून आण. म्हणजे मी ते खाऊन माझ्या मरणापूर्वी तुला आशीर्वाद देऊ शकेन, कारण आता मी म्हातारा आणि केस पांढरे झालेला आहे."
३ आणि एसावाने तसेच केले; आणि त्याने आपले शस्त्र घेतले आणि नेहमीप्रमाणे हरणाचे मांस मिळवण्यासाठी रानात गेला, जेणेकरून वडिलांच्या आज्ञेप्रमाणे ते मांस तो त्यांच्यासाठी आणू शकेल आणि वडील त्याला आशीर्वाद देऊ शकतील.
४ आणि इसहाकाने एसावाला सांगितलेले सर्व शब्द रिबेकाने ऐकले, आणि तिने घाई करून आपला मुलगा याकोब याला बोलावले आणि म्हणाली, "तुझ्या वडिलांनी तुझा भाऊ एसाव याच्याशी असे बोलले आणि मी असे ऐकले, म्हणून आता तू घाई कर आणि मी तुला जे सांगेन ते कर."
५ ऊठ आणि मी तुला विनंती करतो की, कळपाकडे जाऊन माझ्यासाठी बकऱ्यांची दोन उत्तम पिल्ले घेऊन ये, आणि मी तुझ्या वडिलांसाठी रुचकर मांस आणीन; आणि तुझा भाऊ शिकारीवरून येण्यापूर्वी तू ते रुचकर मांस घेऊन ये, म्हणजे तुझे वडील तुला आशीर्वाद देतील.
६ आणि याकोबाने घाई करून आपल्या आईच्या आज्ञेप्रमाणे केले; त्याने रुचकर मांस तयार करून एसाव शिकारीवरून परत येण्यापूर्वीच ते आपल्या वडिलांसमोर आणले.
७ आणि इसहाक याकोबाला म्हणाला, "माझ्या मुला, तू कोण आहेस?" तो म्हणाला, "मी तुझा ज्येष्ठ पुत्र एसाव आहे. तू मला आज्ञा केल्याप्रमाणे मी केले आहे. म्हणून आता मी तुला विनंती करतो की, तू ऊठ आणि मी केलेली शिकार खा, म्हणजे तू मला सांगितल्याप्रमाणे तुझा आत्मा मला आशीर्वाद देईल."
८ मग इसहाक उठला आणि त्याने खाल्ले व प्यायले, आणि त्याचे मन शांत झाले, आणि त्याने याकोबाला आशीर्वाद दिला आणि याकोब आपल्या वडिलांपासून निघून गेला; आणि इसहाकाने याकोबाला आशीर्वाद देऊन तो निघून गेल्यावर लगेच, पाहा, एसाव शेतातून शिकार करून आला, आणि त्यानेही रुचकर मांस बनवून ते आपल्या वडिलांसाठी खाण्यास व त्यांना आशीर्वाद देण्यास आणले.
९ आणि इसहाक एसावाला म्हणाला, "तू येण्यापूर्वी ज्याने हरणाचे मांस आणून दिले आणि ज्याला मी आशीर्वाद दिला, तो कोण होता?" एसावाला माहीत होते की, त्याचा भाऊ याकोब याने असे केले होते, आणि त्याने त्याच्याशी असे वागल्यामुळे एसावाचा राग भडकला.
१० आणि एसाव म्हणाला, "याकोब हे नाव त्याला योग्य नाही का? कारण त्याने मला दोनदा पदच्युत केले आहे, त्याने माझा जन्मसिद्ध हक्क काढून घेतला आहे आणि आता त्याने माझा आशीर्वादही काढून घेतला आहे." आणि एसाव मोठ्याने रडला. जेव्हा इसहाकाने आपला मुलगा एसाव रडत असल्याचे ऐकले, तेव्हा तो एसावाला म्हणाला, "बाळा, मी काय करू? तुझ्या भावाने कपटाने येऊन तुझा आशीर्वाद काढून घेतला आहे." आणि आपल्या वडिलांनी दिलेल्या आशीर्वादामुळे एसाव आपला भाऊ याकोब याचा द्वेष करू लागला आणि त्याचा क्रोध भडकला.
११ आणि याकोब आपला भाऊ एसाव याला फार घाबरत होता, म्हणून तो उठून शेमचा मुलगा एबेर याच्या घरी पळून गेला आणि आपल्या भावामुळे तो तेथे लपून राहिला. जेव्हा याकोब हेब्रोनमधून कनान देशाबाहेर गेला, तेव्हा तो त्रेसष्ट वर्षांचा होता. आपला भाऊ एसाव याच्यामुळे याकोब एबेरच्या घरात चौदा वर्षे लपून राहिला आणि तेथे तो परमेश्वराचे मार्ग व त्याच्या आज्ञा शिकत राहिला.
१२ आणि जेव्हा एसावाने पाहिले की याकोब त्याच्यापासून पळून गेला आहे व त्याने मोठ्या चलाखीने आशीर्वाद मिळवला आहे, तेव्हा एसावाला फार दुख झाले आणि तो आपल्या आई-वडिलांवरही चिडला; आणि तो उठून आपल्या पत्नीला घेऊन आपल्या आई-वडिलांपासून दूर सेईर देशात निघून गेला व तेथे राहू लागला; आणि तेथे एसावाने हेथच्या कन्यांपैकी एका स्त्रीला पाहिले, जिचे नाव बोसमाथ होते, ती हित्ती एलोनची मुलगी होती, आणि त्याने आपल्या पहिल्या पत्नीबरोबरच तिलाही पत्नी म्हणून स्वीकारले आणि एसावाने तिचे नाव आदा ठेवले, आणि म्हणाला की त्या वेळी आशीर्वाद त्याच्या हातून निसटून गेला होता.

१३ आणि एसाव आपल्या आईवडिलांना न पाहता सहा महिने सेईर देशात राहिला, आणि त्यानंतर एसावने आपल्या बायकांना घेतले आणि उठून कनान देशात परत आला, आणि एसावने आपल्या दोन्ही बायकांना हेब्रोनमधील आपल्या वडिलांच्या घरी ठेवले.
१४ आणि एसावाच्या बायकांनी आपल्या कृत्यांनी इसहाक व रिबेका यांना त्रास दिला व चिथावले, कारण त्या परमेश्वराच्या मार्गांप्रमाणे चालल्या नाहीत, तर आपल्या वडिलांनी शिकवल्याप्रमाणे त्यांनी आपल्या वडिलांच्या लाकडी व दगडी दैवतांची सेवा केली आणि त्या आपल्या वडिलांपेक्षाही अधिक दुष्ट होत्या.
१५ आणि ते आपल्या मनातील दुष्ट वासनांप्रमाणे वागले आणि त्यांनी बाआल देवतांना यज्ञ व धूप जाळला; आणि इसहाक व रिबेका यांना त्यांचा कंटाळा आला.
१६ आणि रिबेका म्हणाली, "हेथच्या कन्यांमुळे मी माझ्या जीवाला कंटाळले आहे; जर याकोबाने हेथच्या कन्यांपैकी, ह्या देशातील कन्यांसारख्या मुलीशी लग्न केले, तर माझ्या जीवाला काय अर्थ आहे?"
१७ आणि त्या दिवसांत एसावाची पत्नी आदा गर्भवती झाली आणि तिने त्याला एका मुलाला जन्म दिला आणि एसावाने आपल्या मुलाचे नाव एलीफाज ठेवले; जेव्हा तिने त्याला जन्म दिला तेव्हा एसाव पासष्ट वर्षांचा होता.
१८ आणि त्या दिवसांत, याकोबाच्या आयुष्याच्या चौसष्टाव्या वर्षी, अब्राहामाचा मुलगा इश्माएल मरण पावला; इश्माएल एकूण एकशे सदतीस वर्षे जगला आणि तो मरण पावला.
१९ आणि इश्माएल मरण पावला आहे हे ऐकल्यावर इसहाकाने त्याच्यासाठी शोक केला आणि अनेक दिवस तो त्याच्यासाठी विलाप करत राहिला.
२० आणि याकोब एबेरच्या घरी चौदा वर्षे राहिल्यानंतर, याकोबाला आपल्या आईवडिलांना भेटण्याची इच्छा झाली, आणि याकोब हेब्रोनमधील आपल्या आईवडिलांच्या घरी आला; त्या दिवसांत एसाव याकोबाने त्याच्याकडून आशीर्वाद काढून घेऊन जे केले होते, ते विसरला होता.
२१ आणि जेव्हा एसावाने याकोबाला त्याच्या आईवडिलांकडे येताना पाहिले, तेव्हा याकोबाने त्याच्याशी काय केले होते हे त्याला आठवले, आणि तो त्याच्यावर फार संतापला व त्याने त्याला ठार मारण्याचा प्रयत्न केला.
२२ आणि अब्राहामाचा मुलगा इसहाक वृद्ध झाला होता आणि एसाव म्हणाला, "आता माझ्या वडिलांची मरण्याची वेळ जवळ आली आहे आणि जेव्हा ते मरतील, तेव्हा मी माझा भाऊ याकोब याला ठार मारीन."
२३ आणि हे रिबेकाला सांगण्यात आले, आणि तिने घाई करून आपला मुलगा याकोब याला बोलावून आणले आणि त्याला म्हणाली, "ऊठ, जा आणि माझा भाऊ लाबान याच्याकडे हारानला पळून जा. तुझ्या भावाचा राग तुझ्यावरून शांत होईपर्यंत तू तेथे काही काळ राहा आणि मग तू परत ये."
२४ मग इसहाकाने याकोबाला बोलावून म्हटले, "कनानच्या कन्यांपैकी कोणाशीही पत्नी करू नकोस, कारण आमचे पूर्वज अब्राहाम यांनी परमेश्वराच्या वचनानुसार आम्हाला अशी आज्ञा दिली होती की, 'मी ही भूमी तुझ्या वंशजांना देईन; जर तुझ्या मुलांनी माझ्याबरोबर केलेला करार पाळला, तर मीही तुझ्या मुलांप्रति माझे वचन पूर्ण करीन आणि त्यांना सोडून देणार नाही.'"
२५ तर माझ्या मुला, माझे ऐक, मी तुला आज्ञा करीन त्या सर्व गोष्टींविषयी पाळ, आणि कनानी स्त्रियांपैकी कोणाशीही पत्नी म्हणून संबंध ठेवू नकोस; ऊठ, हारानला तुझ्या आईचे वडील बेथुएल यांच्या घरी जा, आणि तेथे तुझ्या आईचा भाऊ लाबान याच्या मुलींपैकी एक पत्नी म्हणून निवड.
२६ म्हणून तू ज्या देशात जात आहेस, तेथे तू आपला देव परमेश्वर याला व त्याचे सर्व मार्ग विसरू नयेस आणि तेथील लोकांच्या संगतीत पडून व्यर्थ गोष्टींच्या मागे लागू नयेस व आपला देव परमेश्वर याला सोडू नयेस, याविषयी सावध राहा.
२७ परंतु जेव्हा तू त्या देशात जाशील तेव्हा तेथे परमेश्वराची सेवा कर, मी तुला आज्ञा केलेल्या व तू शिकलेल्या मार्गापासून उजवीकडे किंवा डावीकडे वळू नकोस.
२८ आणि सर्वशक्तिमान परमेश्वर पृथ्वीवरील लोकांच्या दृष्टीने तुझ्यावर कृपा करो, म्हणजे तू तेथे आपल्या इच्छेनुसार, परमेश्वराच्या मार्गात चांगली व सरळ असणारी पत्नी निवडशील.
२९ आणि परमेश्वर तुला व तुझ्या संततीला तुझे वडील अब्राहाम यांचा आशीर्वाद देवो, आणि तुला फलदायी करो व तुझी वाढ करो, आणि तू ज्या देशात जाशील, तेथे तुझी लोकसंख्या वाढो, आणि परमेश्वर तुला तुझ्या वडिलांच्या निवासस्थानाच्या देशात, म्हणजेच ह्या देशात, मुलांसहित व मोठ्या संपत्तीसहित, आनंदाने व सुखाने परत येण्यास प्रवृत्त करो.
३० मग इसहाकाने याकोबाला आज्ञा देऊन आशीर्वाद दिला आणि त्याला चांदी व सोन्यासह पुष्कळ भेटवस्तू दिल्या आणि त्याला निरोप दिला; आणि याकोबाने आपल्या आई-वडिलांचे ऐकले; त्याने त्यांचे चुंबन घेतले आणि उठून पादान-अरामला गेला; आणि जेव्हा याकोब बेअरशेबा येथून कनान देशातून बाहेर पडला तेव्हा तो सत्याहत्तर वर्षांचा होता.
३१ आणि जेव्हा याकोब हारानला जाण्यासाठी निघाला, तेव्हा एसावाने आपला मुलगा एलीफाज याला बोलावून गुप्तपणे सांगितले, "आता त्वरा कर, हातात तलवार घे आणि याकोबाचा पाठलाग कर. रस्त्यात त्याच्यापुढे जा, त्याची वाट बघ आणि डोंगरांपैकी एकावर त्याला आपल्या तलवारीने ठार मार. त्याचे सर्व काही घेऊन परत ये."
३२ आणि एसावाचा मुलगा एलीफाज हा त्याच्या वडिलांनी शिकवल्याप्रमाणे एक चपळ आणि धनुष्यबाण चालवण्यात पारंगत होता, आणि तो रणांगणातील एक प्रसिद्ध शिकारी व एक शूर माणूस होता.
३३ आणि एलीफाजने आपल्या वडिलांच्या आज्ञेप्रमाणे केले; त्यावेळी एलीफाज तेरा वर्षांचा होता. एलीफाज उठून गेला आणि त्याने आपल्या आईच्या दहा भावांना आपल्याबरोबर घेतले व याकोबाचा पाठलाग केला.
३४ आणि तो याकोबाचा पाठलाग करत होता, आणि कनान देशाच्या सीमेवर, शखेम शहरासमोर तो त्याची वाट पाहत दबा धरून बसला होता.
३५ आणि याकोबाने एलीफाज व त्याच्या माणसांना आपला पाठलाग करताना पाहिले; हे काय चालले आहे हे जाणून घेण्यासाठी याकोब ज्या मार्गाने जात होता, तिथेच थांबला, कारण त्याला ती गोष्ट माहीत नव्हती. एलीफाजने आपली तलवार उपसली आणि तो आपल्या माणसांसहित याकोबाच्या दिशेने पुढे चालू लागला. याकोब त्यांना म्हणाला, "तुम्ही येथे आला आहात, तुमचे काय काम आहे आणि तुम्ही तलवारीने पाठलाग का करत आहात?"

३६ मग एलीफाज याकोबाजवळ आला आणि त्याला म्हणाला, "माझ्या वडिलांनी मला अशी आज्ञा दिली आहे, आणि म्हणून आता मी माझ्या वडिलांनी दिलेल्या आज्ञांपासून ढळणार नाही." आणि जेव्हा याकोबाने पाहिले की एसावाने एलीफाजला बळाचा वापर करण्यास सांगितले आहे, तेव्हा याकोब जवळ गेला आणि एलीफाज व त्याच्या माणसांची विनवणी करून त्याला म्हणाला,
३७ पाहा, माझ्याजवळ जे काही आहे आणि जे माझ्या आई-वडिलांनी मला दिले आहे, ते सर्व तू घे आणि माझ्यापासून निघून जा; आणि मला ठार मारू नकोस; म्हणजे तुझे हे कृत्य तुझ्यासाठी नीतिमत्त्व गणले जाईल.
३८ आणि परमेश्वराने याकोबाला एसावाचा मुलगा एलीफाज व त्याच्या माणसांच्या दृष्टीने कृपापात्र बनवले; आणि त्यांनी याकोबाचे म्हणणे ऐकले, आणि त्यांनी त्याला ठार मारले नाही; आणि एलीफाज व त्याच्या माणसांनी याकोबाची सर्व मालमत्ता, तसेच तो बेरशेबाहून आपल्याबरोबर आणलेले चांदी व सोने घेऊन गेले; त्यांनी त्याच्यासाठी काहीही शिल्लक ठेवले नाही.
३९ मग एलीफाज आणि त्याचे माणसे त्याच्यापासून निघून गेले आणि ते बेअरशेबा येथे एसावाकडे परत गेले आणि त्यांनी याकोबाबरोबर घडलेली सर्व हकीकत त्याला सांगितली आणि याकोबाकडून घेतलेले सर्व काही त्याला दिले.
४० आणि एसाव आपला मुलगा एलीफाज व त्याच्याबरोबर असलेले त्याचे माणसे यांच्यावर संतापला होता, कारण त्यांनी याकोबाला ठार मारले नव्हते.
४१ आणि त्यांनी एसावाला उत्तर दिले, "याकोबाने आम्हाला त्याला ठार न मारण्याची विनंती केल्यामुळे, आम्हाला त्याच्याविषयी कळवळा आला आणि आम्ही त्याचे सर्व काही घेऊन तुझ्याकडे आणले; आणि एलीफाजने याकोबाकडून घेतलेले सर्व चांदी व सोने एसावाने घेऊन आपल्या घरात ठेवले."
४२ त्या वेळी जेव्हा एसावाने पाहिले की, इसहाकाने याकोबाला आशीर्वाद दिला होता आणि त्याला आज्ञा दिली होती की, "तू कनानी कन्यांपैकी कोणाशीही पत्नी करू नकोस," आणि कनानी कन्या इसहाक व रिबेका यांच्या दृष्टीने वाईट होत्या,
४३ मग तो आपला मामा इश्माएल याच्या घरी गेला आणि त्याच्या मोठ्या बायकांव्यतिरिक्त त्याने इश्माएलची मुलगी व नबायोथची बहीण मखलथ हिला पत्नी म्हणून घेतले.

प्रकरण ३०

१ आणि याकोब हारानकडे जाणाऱ्या आपल्या रस्त्याने पुढे निघाला आणि तो मोरिया पर्वतापर्यंत आला. तो लूज शहराच्या जवळ तेथे रात्रभर थांबला. त्या रात्री परमेश्वर तेथे याकोबाला प्रकट झाला आणि त्याला म्हणाला, "मी अब्राहामचा देव आणि तुझा पिता इसहाक याचा देव आहे; ज्या भूमीवर तू पहुडला आहेस, ती मी तुला व तुझ्या संततीला देईन."
२ आणि पाहा, तू जेथे कोठे जाशील तेथे मी तुझ्याबरोबर आहे आणि तुझे रक्षण करीन; आणि मी तुझी संतती आकाशातील ताऱ्यांप्रमाणे वाढवीन; आणि मी तुझ्या सर्व शत्रूंना तुझ्यासमोर पाडीन; आणि जेव्हा ते तुझ्याशी युद्ध करतील, तेव्हा ते तुझ्यावर विजय मिळवू शकणार नाहीत; आणि मी तुला आनंदाने, मुलांसहित आणि मोठ्या संपत्तीसहित या देशात परत आणीन.
३ आणि याकोब झोपेतून जागा झाला आणि त्याने पाहिलेल्या दृष्टांतामुळे तो फार आनंदित झाला; आणि त्याने त्या जागेचे नाव बेथेल ठेवले.
४ आणि याकोब त्या ठिकाणाहून अतिशय आनंदित होऊन उठला, आणि आनंदाने चालताना त्याचे पाय हलके झाले, आणि तो तेथून पूर्वेकडील लोकांच्या देशात गेला, आणि तो हारानला परत आला आणि मेंढपाळाच्या विहिरीजवळ बसला.
५ आणि तेथे त्याला काही माणसे भेटली; ती हारानहून आपली मेंढरे चारायला जात होती. याकोबाने त्यांची चौकशी केली असता, ते म्हणाले, "आम्ही हारानचे आहोत."
६ आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही नाफोरचा मुलगा लाबान याला ओळखता का?" ते म्हणाले, "आम्ही त्याला ओळखतो, आणि पाहा, त्याची मुलगी राहेल आपल्या वडिलांचा कळप चारायला येत आहे."
७ तो त्यांच्याशी बोलत असतानाच, लाबानची मुलगी राहेल आपल्या वडिलांच्या मेंढ्या चारायला आली, कारण ती मेंढपाळ होती.
८ आणि जेव्हा याकोबाने आपल्या आईचा भाऊ लाबान याची मुलगी राहेल हिला पाहिले, तेव्हा तो धावत गेला आणि त्याने तिचे चुंबन घेतले, आणि मोठ्याने रडला.
९ आणि याकोबाने राहेलला सांगितले की तो तिच्या वडिलांची बहीण रिबेका हिचा मुलगा आहे. तेव्हा राहेल धावत गेली आणि तिने आपल्या वडिलांना हे सांगितले; आणि लाबानाच्या घरी नेण्यासाठी त्याच्याजवळ काहीच नसल्यामुळे याकोब रडतच राहिला.
१० आणि जेव्हा लाबानाने ऐकले की त्याच्या बहिणीचा मुलगा याकोब आला आहे, तेव्हा तो धावत गेला आणि त्याने त्याचे चुंबन घेतले व त्याला मिठी मारली आणि त्याला घरात आणले आणि त्याला भाकर दिली, आणि त्याने खाल्ले.
११ आणि याकोबाने लाबानाला सांगितले की, त्याचा भाऊ एसावने त्याच्याशी काय केले होते आणि त्याचा मुलगा एलीफाजने वाटेत त्याच्याशी काय केले होते.
१२ आणि याकोब एक महिनाभर लाबानाच्या घरी राहिला. त्याने लाबानाच्या घरी खाल्ले व प्यायले. त्यानंतर लाबान याकोबाला म्हणाला, "मला सांग, तुझा मोबदला काय असेल? कारण तू माझी सेवा फुकट कशी करू शकतोस?"
१३ आणि लाबानला मुलगे नव्हते, केवळ मुलीच होत्या, आणि त्या दिवसांत त्याच्या इतर बायका व दासी अजूनही वांझ होत्या; आणि त्याची पत्नी आदीना हिने त्याला जन्म दिलेल्या लाबानच्या मुलींची नावे ही आहेत; थोरल्या मुलीचे नाव लेआ आणि धाकट्या मुलीचे नाव राहेल होते; आणि लेआ कोमल डोळ्यांची होती, पण राहेल सुंदर व सुस्वरूप होती, आणि याकोब तिच्यावर प्रेम करत होता.
१४ आणि याकोब लाबानाला म्हणाला, "तुझी धाकटी मुलगी राहेल हिच्यासाठी मी सात वर्षे तुझी सेवा करीन." लाबानाने याला संमती दिली आणि याकोबाने त्याची मुलगी राहेल हिच्यासाठी लाबानाची सात वर्षे सेवा केली.
१५ आणि याकोबाच्या हारानमधील वास्तव्याच्या दुसऱ्या वर्षी, म्हणजे याकोबाच्या आयुष्याच्या एकोणऐंशीव्या वर्षी, शेमचा मुलगा एबेर मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी तो चारशे चौसष्ट वर्षांचा होता.
१६ आणि जेव्हा याकोबाने ऐकले की एबेर मरण पावला आहे, तेव्हा त्याला फार दुख झाले आणि तो अनेक दिवस त्याच्यासाठी विलाप करत राहिला व शोक करत राहिला.

१७ आणि याकोब हारानमध्ये राहत होता त्याच्या तिसऱ्या वर्षी, इश्माएलची मुलगी व एसावाची पत्नी बोसमाथ हिने त्याला एक मुलगा जन्म दिला आणि एसावाने त्याचे नाव रेऊएल ठेवले.
१८ आणि याकोब लाबानाच्या घरी राहत होता त्याच्या चौथ्या वर्षी, परमेश्वराने लाबानाला भेट दिली आणि याकोबामुळे त्याची आठवण केली; आणि त्याला पुत्र झाले; त्याचा ज्येष्ठ पुत्र बओर, दुसरा अलिब आणि तिसरा खोराश होता.
१९ आणि परमेश्वराने लाबानाला संपत्ती व सन्मान, पुत्र व कन्या दिल्या आणि याकोबामुळे त्याची खूप भरभराट झाली.
२० आणि त्या दिवसांत याकोब लाबानाची घरातील व शेतातील सर्व प्रकारची कामे करत असे आणि घरातील व शेतातील लाबानाच्या सर्व मालमत्तेवर परमेश्वराचा आशीर्वाद होता.
२१ आणि पाचव्या वर्षी कनान देशात एसावाची पत्नी, बेरीची मुलगी यहूदीथ मरण पावली; तिला मुलगे नव्हते, केवळ मुलीच होत्या.
२२ आणि एसावापासून तिला झालेल्या तिच्या मुलींची नावे ही आहेत; थोरल्या मुलीचे नाव मार्झिथ आणि धाकट्या मुलीचे नाव पुईथ होते.
२३ आणि यहूदीथ मरण पावल्यावर, एसाव नेहमीप्रमाणे शिकार करण्यासाठी उठून सेईर प्रांतात गेला आणि एसाव सेईर प्रांतात बराच काळ राहिला.
२४ आणि सहाव्या वर्षी एसावाने आपल्या इतर बायकांव्यतिरिक्त, हिव्वाई वंशातील जबिओनची मुलगी अहलिबाम हिला पत्नी म्हणून स्वीकारले आणि एसाव तिला कनान देशात घेऊन आला.
२५ आणि अहलिबाम गर्भवती झाली आणि तिने एसावाला येऊश, यालान आणि कोरा हे तीन पुत्र जन्म दिले.
२६ आणि त्या दिवसांत, कनान देशात, एसावाचे गुराखी आणि कनान देशातील रहिवाशांचे गुराखी यांच्यात भांडण झाले, कारण एसावाची गुरेढोरे व मालमत्ता इतकी विपुल झाली होती की त्याला कनान देशात, आपल्या वडिलांच्या घरी राहणे शक्य नव्हते आणि त्याच्या गुराढोरांमुळे कनान देश त्याला सामावून घेऊ शकत नव्हता.
२७ आणि जेव्हा एसावाने पाहिले की कनान देशातील रहिवाशांबरोबर त्याचे भांडण वाढत आहे, तेव्हा तो उठला आणि त्याने आपल्या बायका, मुलगे व मुली, त्याचे सर्व नातेवाईक, त्याची गुरेढोरे आणि कनान देशात त्याने मिळवलेली सर्व मालमत्ता घेतली आणि तो त्या देशातील रहिवाशांपासून दूर सेईर देशात निघून गेला. एसाव आणि त्याचे सर्व नातेवाईक सेईर देशात राहिले.
२८ परंतु एसाव वेळोवेळी कनान देशात आपल्या आई-वडिलांना भेटायला जात असे आणि त्याने होरी लोकांशी विवाहसंबंध जोडले व आपल्या मुली होरी वंशातील सेईरच्या मुलांना दिल्या.
२९ आणि त्याने आपली मोठी मुलगी मार्झिथ ही त्याच्या पत्नीचा भाऊ जबिओनचा मुलगा आना याला दिली, आणि पूईथ ही होरी बिलहानचा मुलगा अजार याला दिली; आणि एसाव आपल्या मुलांसह डोंगरावर राहत होता, आणि ते फलदायी झाले व त्यांची संख्या वाढली.

अध्याय ३१

१ आणि सातव्या वर्षी, याकोबाची लाबानाची सेवा पूर्ण झाली, आणि याकोब लाबानाला म्हणाला, "माझी पत्नी मला दे, कारण माझ्या सेवेचे दिवस पूर्ण झाले आहेत." आणि लाबानाने तसे केले, आणि लाबाना व याकोब यांनी त्या ठिकाणच्या सर्व लोकांना एकत्र जमवले आणि त्यांनी एक मेजवानी दिली.
२ आणि संध्याकाळी लाबान घरी आला, आणि त्यानंतर याकोब सणाच्या लोकांसोबत तेथे आला, आणि लाबानाने घरातील सर्व दिवे विझवले.
३ आणि याकोब लाबानाला म्हणाला, "तू आमच्याशी असे का करत आहेस?" लाबानाने उत्तर दिले, "या देशात असे वागणे ही आमची प्रथा आहे."
४ आणि नंतर लाबानने आपली मुलगी लेआ हिला घेतले आणि तो तिला याकोबाकडे घेऊन आला, आणि तो तिच्याकडे आला आणि ती लेआ आहे हे याकोबाला कळले नाही.
५ आणि लाबानाने आपली मुलगी लेआ हिला आपली दासी जिल्पा हिला दासी म्हणून दिले.
६ आणि मेजवानीला उपस्थित असलेल्या सर्व लोकांना लाबानाने याकोबाशी काय केले होते हे माहीत होते, पण त्यांनी ती गोष्ट याकोबाला सांगितली नाही.
७ आणि त्या रात्री सर्व शेजारी याकोबाच्या घरी आले आणि त्यांनी खाल्ले, प्यायले व आनंद साजरा केला आणि लेआसमोर डफ वाजवले व नाचले आणि त्यांनी याकोबापुढे 'हेलेआ, हेलेआ' असा प्रतिसाद दिला.
८ आणि याकोबाने त्यांचे शब्द ऐकले, पण त्याला त्यांचा अर्थ समजला नाही; मात्र त्याने असा विचार केला की, या देशात कदाचित त्यांची अशीच प्रथा असावी.
९ आणि रात्री शेजाऱ्यांनी याकोबासमोर हे शब्द उच्चारले, आणि त्या रात्री लाबानाने घरातील सर्व दिवे विझवून टाकले.
१० आणि सकाळी, जेव्हा उजाडले, तेव्हा याकोब आपल्या पत्नीकडे वळला आणि त्याने पाहिले, तर ती लेआ होती जी त्याच्या मांडीवर पहुडली होती, आणि याकोब म्हणाला, "पाहा, काल रात्री शेजारी काय म्हणाले होते ते आता मला कळले; ते म्हणाले, 'हेलेआ,' आणि मला ते माहीत नव्हते."
११ मग याकोबाने लाबानाला बोलावून म्हटले, "तू माझ्याशी हे काय केलेस? मी राहेलसाठी तुझी सेवा केली होती, मग तू मला फसवून लेआला माझ्या हवाली का केलेस?"
१२ तेव्हा लाबान याकोबाला म्हणाला, "आमच्याकडे थोरल्याच्या आधी धाकट्याला देण्याची प्रथा नाही. म्हणून जर तुला तिच्या बहिणीलाही घ्यायचे असेल, तर तिलाही तुझ्याकडे घे. म्हणजे तू आणखी सात वर्षे माझी सेवा करशील."
१३ आणि याकोबाने तसेच केले, आणि त्याने राहेलशी लग्न केले, आणि त्याने आणखी सात वर्षे लाबानाची सेवा केली, आणि याकोब राहेलकडेही आला, आणि त्याचे लेआपेक्षा राहेलवर अधिक प्रेम होते, आणि लाबानाने आपली दासी बिल्हा तिला दासी म्हणून दिली.
१४ आणि जेव्हा परमेश्वराने पाहिले की लेआचा द्वेष केला जात आहे, तेव्हा परमेश्वराने तिचे गर्भाशय उघडले आणि ती गर्भवती झाली व त्या दिवसांत तिने याकोबाला चार पुत्र जन्म दिले.
१५ आणि त्यांची नावे अशी आहेत: रूबेन शिमोन, लेवी आणि यहूदा; आणि तिने नंतर प्रजोत्पादन करणे सोडून दिले.
१६ आणि त्या वेळी राहेल वांझ होती, आणि तिला संतती नव्हती, आणि राहेलला तिची बहीण लेआचा हेवा वाटला आणि जेव्हा राहेलने पाहिले की तिला याकोबापासून मुले झाली नाहीत तेव्हा तिने आपली दासी बिल्हा हिला घेतले आणि तिने याकोबाला दान आणि नफताली हे दोन मुलगे दिले.

१७ आणि जेव्हा लेआच्या लक्षात आले की तिची प्रसूती थांबली आहे, तेव्हा तिने आपली दासी जिल्पा हिलाही घेतले आणि तिला याकोबाला पत्नी म्हणून दिले. आणि याकोबही जिल्पाकडे आला आणि तिनेही याकोबाला गाद व आशेर नावाचे दोन पुत्र जन्म दिले.
१८ आणि त्या दिवसांत लेआ पुन्हा गर्भवती झाली आणि तिने याकोबाला दोन मुलगे व एक मुलगी यांना जन्म दिला; त्यांची नावे इस्साखार, जबुलून आणि त्यांची बहीण दीना अशी आहेत.
१९ त्या दिवसांत राहेल अजूनही वांझ होती, आणि त्या वेळी राहेलने परमेश्वराकडे प्रार्थना केली आणि ती म्हणाली, "हे परमेश्वर देवा, माझी आठवण ठेव आणि मला भेट दे, मी तुला विनंती करते, कारण मला मूलबाळ झाले नसल्यामुळे आता माझा पती मला सोडून देईल."
२० आता हे परमेश्वर देवा, तुझ्यासमोर माझी विनवणी ऐक आणि माझे दुख पाहा, आणि मला दासींपैकी एकासारखी मुले दे, म्हणजे मला माझा अपमान पुन्हा सहन करावा लागणार नाही.
२१ आणि देवाने तिचे ऐकले आणि तिचे गर्भाशय उघडले, आणि राहेल गर्भवती झाली व तिने एका मुलाला जन्म दिला, आणि ती म्हणाली, "परमेश्वराने माझा अपमान दूर केला आहे," आणि तिने त्याचे नाव योसेफ ठेवले, आणि म्हणाली, "परमेश्वर मला आणखी एक मुलगा देवो." जेव्हा तिने त्याला जन्म दिला तेव्हा याकोब एकाण्णव वर्षांचा होता.
२२ त्या वेळी याकोबाची आई रिबेका हिने आपली दाई, ऊजची मुलगी दबोरा, आणि इसहाकाचे दोन सेवक यांना याकोबाकडे पाठवले.
२३ आणि ते हारान येथे याकोबाकडे आले आणि त्याला म्हणाले, "रेबेकाने आम्हाला तुझ्याकडे पाठवले आहे, की तू कनान देशातील तुझ्या वडिलांच्या घरी परत जावेस." आणि याकोबाने आपल्या आईचे हे म्हणणे ऐकले.
२४ त्या वेळी, याकोबाने राहेलसाठी लाबानाची सेवा केलेली उरलेली सात वर्षे पूर्ण झाली होती, आणि हारानमध्ये राहून चौदा वर्षे झाल्यावर याकोब लाबानाला म्हणाला, "माझ्या बायका मला परत दे आणि मला पाठवून दे, म्हणजे मी माझ्या देशात जाईन; कारण पाहा, माझ्या आईने कनान देशातून मला निरोप पाठवला होता की मी माझ्या वडिलांच्या घरी परत जावे."
२५ तेव्हा लाबान त्याला म्हणाला, "असे करू नकोस; जर मी तुझ्या दृष्टीने कृपापात्र ठरलो असेन, तर मला सोडून जाऊ नकोस; मला तुझा मोबदला दे, म्हणजे मी तो देईन आणि तू माझ्यासोबत राहा."
२६ आणि याकोब त्याला म्हणाला, "तू मला मजुरी म्हणून हे देशील की, मी आज तुझ्या सर्व कळपातून जाईन आणि त्यातील ठिपके असलेले व डाग असलेले प्रत्येक कोकरू, तसेच मेंढ्या व बकऱ्यांमधील तपकिरी रंगाचे कोकरे वेगळे करीन. जर तू माझ्यासाठी हे करशील, तर मी परत येऊन तुझ्या कळपाला चारापाणी देईन आणि पूर्वीप्रमाणे त्यांची काळजी घेईन."
२७ आणि लाबानाने तसेच केले; याकोबाने सांगितलेले सर्व काही त्याने आपल्या कळपातून काढून त्याला दिले.
२८ आणि याकोबाने लाबानाच्या कळपातून काढलेले सर्व काही आपल्या मुलांच्या हाती सोपवले आणि याकोब लाबानाच्या कळपातील उरलेल्या मेंढ्या चारत होता.
२९ आणि जेव्हा इसहाकाने याकोबाकडे पाठवलेल्या त्याच्या सेवकांनी पाहिले की, याकोब त्यांच्याबरोबर कनान देशात आपल्या वडिलांकडे परत जाणार नाही, तेव्हा ते त्याला सोडून गेले आणि कनान देशात आपल्या घरी परत गेले.
३० आणि दबोरा हारानमध्ये याकोबाबरोबर राहिली; ती इसहाकाच्या सेवकांबरोबर कनान देशात परत गेली नाही; दबोरा हारानमध्ये याकोबाच्या बायका व मुलांबरोबर राहिली.
३१ आणि याकोब आणखी सहा वर्षे लाबानाची सेवा करत राहिला, आणि जेव्हा मेंढ्यांना पिल्ले झाली, तेव्हा याकोबाने लाबानाबरोबर ठरवल्याप्रमाणे त्यांतील ठिपके असलेल्या व डाग असलेल्या मेंढ्या काढून टाकल्या; आणि याकोबाने लाबानाकडे सहा वर्षे असेच केले. त्याची संपत्ती भरपूर वाढली आणि त्याच्याकडे गुरेढोरे, दासी व पुरुष नोकर, उंट आणि गाढवे होती.
३२ आणि याकोबाकडे दोनशे गुरांचा कळप होता आणि त्याची गुरे मोठी, सुंदर व खूप उत्पन्न देणारी होती; आणि सर्व माणसांच्या कुटुंबांना याकोबाच्या गुरांपैकी काही मिळवण्याची इच्छा होती, कारण तो अत्यंत समृद्ध होता.
३३ आणि पुष्कळ लोक याकोबाच्या कळपातील काही मेंढरे घेण्यासाठी आले, आणि याकोबाने त्यांना एका नोकराच्या किंवा दासीच्या बदल्यात एक मेंढी, किंवा गाढव किंवा उंट दिला, किंवा याकोबाला त्यांच्याकडून जे हवे ते त्यांनी त्याला दिले.
३४ आणि या माणसांबरोबर केलेल्या व्यवहारांमुळे याकोबाने संपत्ती, मान आणि मालमत्ता मिळवली आणि लाबानाच्या मुलांना त्याच्या या मानाचा हेवा वाटू लागला.
३५ आणि काही काळानंतर त्याने लाबानाच्या मुलांचे हे शब्द ऐकले की, ते म्हणत होते, "याकोबाने आमच्या वडिलांचे सर्व काही घेतले आहे, आणि आमच्या वडिलांच्या मालमत्तेतूनच त्याने हे सर्व वैभव मिळवले आहे."
३६ आणि याकोबाने लाबान व त्याच्या मुलांचे चेहरे पाहिले; तेव्हा त्याचा चेहरा पूर्वीसारखा त्याच्याकडे नव्हता.
३७ आणि सहा वर्षे संपल्यावर परमेश्वर याकोबाला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "ऊठ, या देशातून बाहेर पडून तुझ्या जन्मभूमीत परत जा आणि मी तुझ्याबरोबर असेन."
३८ तेव्हा याकोब उठला आणि त्याने आपली मुले, बायका व आपले सर्वस्व उंटांवर बसवले आणि तो आपला बाप इसहाक याच्याकडे कनान देशात जाण्यासाठी निघाला.
३९ आणि याकोब आपल्यापासून दूर गेला आहे हे लाबानाला माहीत नव्हते, कारण त्या दिवशी लाबान मेंढ्यांची लोकर कापत होता.
४० आणि राहेलने आपल्या वडिलांच्या मूर्ती चोरल्या आणि त्या घेऊन ती ज्या उंटावर बसली होती त्यावर लपवल्या आणि निघून गेली.
४१ आणि त्या मूर्तींची पद्धत अशी आहे: ज्येष्ठ पुत्राला घेऊन त्याचा वध करावा आणि त्याच्या डोक्यावरील केस काढून घ्यावेत; मीठ घेऊन त्या डोक्याला मीठ लावावे आणि तेलाने माखावे; मग तांब्याची किंवा सोन्याची एक लहान पाटी घेऊन त्यावर नाव लिहावे आणि ती पाटी त्याच्या जिभेखाली ठेवावी; आणि जिभेखाली पाटी असलेले ते डोके घेऊन घरात ठेवावे; आणि त्याच्यासमोर दिवे लावून त्याला नमन करावे.
४२ आणि ज्यावेळी ते त्याला नमन करतात, तेव्हा त्यात लिहिलेल्या नावाच्या सामर्थ्याने, ते त्याला जे काही विचारतात त्या सर्व बाबींमध्ये ते त्यांच्याशी बोलते.
४३ आणि काहीजण त्या सोन्या-चांदीच्या मनुष्यांच्या आकृत्या बनवतात आणि त्यांना ज्ञात असलेल्या वेळी त्यांच्याकडे जातात,

आणि त्या आकृत्या ताऱ्यांचा प्रभाव ग्रहण करतात आणि त्यांना भविष्यातील गोष्टी सांगतात, आणि याच प्रकारे राहेलने आपल्या वडिलांकडून चोरलेल्या मूर्ती होत्या.
४४ आणि राहेलने आपल्या वडिलांच्या ह्या मूर्ती चोरल्या, यासाठी की त्यांद्वारे लाबानाला कळू नये की याकोब कोठे गेला होता.
४५ मग लाबान घरी आला आणि त्याने याकोब व त्याच्या कुटुंबाविषयी चौकशी केली, परंतु तो सापडला नाही. याकोब कोठे गेला हे जाणून घेण्यासाठी लाबानाने त्याच्या मूर्तींचा शोध घेतला, पण त्या त्याला सापडल्या नाहीत. म्हणून तो इतर काही मूर्तींकडे गेला आणि त्याने त्यांची चौकशी केली. तेव्हा त्यांनी त्याला सांगितले की, याकोब त्याच्यापासून पळून आपल्या वडिलांकडे, कनान देशात गेला आहे.
४६ मग लाबान उठला आणि त्याने आपल्या भावांना व सर्व सेवकांना घेतले आणि तो बाहेर जाऊन याकोबाचा पाठलाग करू लागला आणि त्याने त्याला गिलियद पर्वतावर गाठले.
४७ तेव्हा लाबान याकोबाला म्हणाला, "तू हे काय केलेस की, तू माझ्यापासून पळून जाऊन मला फसवलेस आणि माझ्या मुलींना व त्यांच्या मुलांना तलवारीने पकडलेले बंदी म्हणून घेऊन आलास?"
४८ आणि तू मला त्यांचे चुंबन घेऊन त्यांना आनंदाने निरोप देऊ दिला नाहीस, आणि तू माझे देव चोरून निघून गेलास.
४९ आणि याकोब लाबानाला म्हणाला, "तू तुझ्या मुलींना माझ्याकडून बळजबरीने घेऊन जाशील अशी मला भीती वाटत होती; आणि आता ज्या कोणाकडे तुला तुझे देव सापडतील, त्याला मृत्यूदंड दिला जाईल."
५० आणि लाबानाने त्या मूर्तींचा शोध घेतला आणि त्याने याकोबाच्या सर्व तंबूंची व सामानाची तपासणी केली, पण त्या त्याला सापडल्या नाहीत.
५१ आणि लाबान याकोबाला म्हणाला, "आपण मिळून एक करार करू आणि तो माझ्या व तुझ्यामध्ये साक्ष राहील; जर तू माझ्या मुलींना छळशील किंवा माझ्या मुलींशिवाय इतर बायका करशील, तर या बाबतीत परमेश्वर माझ्या व तुझ्यामध्ये साक्षी राहील."
५२ आणि त्यांनी दगड घेऊन त्याचा ढिग केला आणि लाबान म्हणाला, "हा ढिग माझ्या व तुझ्यामध्ये साक्षीदार आहे," म्हणून त्याने त्याचे नाव गिलद ठेवले.
५३ आणि याकोब व लाबान यांनी डोंगरावर यज्ञ केला आणि त्यांनी तेथे ढिगाऱ्याजवळ भोजन केले आणि ते रात्रभर डोंगरावर राहिले आणि लाबान सकाळी लवकर उठला आणि तो आपल्या मुलींसोबत रडला आणि त्याने त्यांचे चुंबन घेतले आणि तो आपल्या जागी परत गेला.
५४ आणि त्याने घाई करून आपला सतरा वर्षांचा मुलगा बेओर याला, नाफोरचा नातू ऊज याचा मुलगा अबीखोर याच्याबरोबर पाठवून दिले आणि त्यांच्याबरोबर दहा माणसे होती.
५५ आणि ते घाई करून गेले आणि याकोबाच्या समोरून रस्त्याने गेले, आणि ते दुसऱ्या रस्त्याने सेईर देशात आले.
५६ आणि ते एसावाकडे आले आणि त्याला म्हणाले, "तुझा भाऊ व नातेवाईक, तुझ्या आईचा भाऊ, बेथुएलचा मुलगा लाबान, असे म्हणतो की,
५७ तुझा भाऊ याकोब याने माझ्याशी काय केले हे तू ऐकले आहेस का? तो प्रथम माझ्याकडे नग्न व विवस्त्र आला होता, आणि मी त्याला भेटायला गेलो व त्याला सन्मानाने माझ्या घरी आणले. मी त्याला मोठे केले आणि माझ्या दोन मुली व माझ्या दोन दासी त्याला पत्नी म्हणून दिल्या.
५८ आणि माझ्यामुळे देवाने त्याला आशीर्वाद दिला, आणि त्याची खूप वाढ झाली, आणि त्याला मुलगे, मुली आणि दासी होत्या.
५९ त्याच्याकडे मेंढ्यांचे कळप, गुरेढोरे, उंट आणि गाढवे यांचाही प्रचंड साठा होता, तसेच विपुल प्रमाणात चांदी आणि सोनेही होते; आणि जेव्हा त्याने पाहिले की त्याची संपत्ती वाढत आहे, तेव्हा मी माझ्या मेंढ्यांची लोकर कापायला गेले असताना तो मला सोडून गेला आणि उठून गुपचूप पळून गेला.
६० आणि त्याने आपल्या बायका व मुलांना उंटांवर बसवले, आणि माझ्या देशात त्याने मिळवलेली सर्व गुरेढोरे व मालमत्ता घेऊन तो आपला बाप इसहाक याच्याकडे, कनान देशात जाण्यासाठी निघाला.
६१ आणि त्याने मला माझ्या मुलींचे व त्यांच्या मुलांचे चुंबन घेऊ दिले नाही, आणि त्याने माझ्या मुलींना तलवारीने पकडून बंदी बनवून नेले, आणि त्याने माझे देवही चोरले व तो पळून गेला.
६२ आणि आता मी त्याला, त्याच्या सर्व मालमत्तेसह याबूकच्या ओढ्याच्या डोंगरावर सोडले आहे; त्याला कशाचीही उणीव नाही.
६३ जर तुझी त्याच्याकडे जाण्याची इच्छा असेल तर जा, म्हणजे तो तुला तिथे सापडेल आणि तुझ्या इच्छेप्रमाणे तू त्याच्याशी वागू शकशील; आणि लाबानाचे दूत आले आणि त्यांनी एसावाला ह्या सर्व गोष्टी सांगितल्या.
६४ आणि एसावाने लाबानाच्या दूतांचे सर्व शब्द ऐकले आणि याकोबावर त्याचा क्रोध फार भडकला; त्याला आपला द्वेष आठवला आणि त्याचा क्रोध त्याच्या मनात भडकला.
६५ आणि एसावाने घाई करून आपली मुले, सेवक आणि घरातील साठ माणसे घेतली आणि जाऊन होरी शेईरच्या सर्व मुलांना व त्यांच्या लोकांना, म्हणजे तीनशे चाळीस माणसांना एकत्र केले आणि या चारशे माणसांना उपसलेल्या तलवारींसह घेऊन तो याकोबाला मारण्यासाठी गेला.
६६ आणि एसावाने ह्या संख्येचे वेगवेगळे भाग केले, आणि त्याने आपल्या मुलांपैकी व सेवकांपैकी साठ जणांना आणि आपल्या घरातील लोकांना एकप्रमुख मानून, त्यांना आपला ज्येष्ठ मुलगा एलीफाज याच्या स्वाधीन केले.
६७ आणि उरलेली डोकी त्याने होरी सेईरच्या सहा मुलांच्या हवाली केली आणि त्याने प्रत्येकाला त्याच्या पिढ्यांवर आणि मुलांवर नेमले.
६८ आणि हे सर्व सैन्य जसेच्या तसे गेले, आणि एसाव त्यांच्यामधून याकोबाच्या दिशेने गेला आणि त्याने त्यांना वेगाने नेले.
६९ आणि लाबानाचे दूत एसावापासून निघून कनान देशात गेले आणि ते याकोब व एसाव यांची आई रिबेका हिच्या घरी आले.
७० आणि त्यांनी तिला सांगितले की, पाहा, तुझा मुलगा एसाव आपला भाऊ याकोब येत आहे हे ऐकून चारशे माणसे घेऊन त्याच्यावर चाल करून गेला आहे; तो त्याच्याशी युद्ध करण्यासाठी, त्याला मारण्यासाठी आणि त्याचे सर्वस्व लुटण्यासाठी गेला आहे.
७१ आणि रिबेकाने घाई करून इसहाकाच्या सेवकांमधून बहात्तर माणसे रस्त्यात याकोबाला भेटायला पाठवली; कारण ती म्हणाली, कदाचित रस्त्यात भेटल्यावर एसाव त्याच्याशी युद्ध करेल.
७२ आणि हे दूत याकोबाला भेटायला रस्त्याने निघाले आणि ते त्याला याबूक ओढ्याच्या पलीकडे, ओढ्याच्या रस्त्यावर भेटले. त्यांना पाहून याकोब म्हणाला, "हे शिबिर देवाने माझ्यासाठी नेमलेले आहे." आणि याकोबाने त्या जागेचे नाव मखनायिम ठेवले.

७३ आणि याकोब आपल्या वडिलांच्या सर्व लोकांना ओळखत होता, आणि त्याने त्यांचे चुंबन घेतले व त्यांना मिठी मारली आणि तो त्यांच्यासोबत आला आणि याकोबाने त्यांना आपल्या आई-वडिलांविषयी विचारले, तेव्हा त्यांनी सांगितले की, ते बरे आहेत.
७४ आणि त्या दूतांनी याकोबाला सांगितले, "तुझी आई रिबेका हिने आम्हाला तुझ्याकडे पाठवले आहे. ती म्हणाली, 'माझ्या मुला, मी ऐकले आहे की तुझा भाऊ एसाव होरी सईरच्या वंशातील माणसांना घेऊन रस्त्याने तुझ्यावर चालून आला आहे.'"
७५ आणि म्हणून, माझ्या मुला, माझे ऐक आणि तू काय करावेस याचा विचार कर; आणि जेव्हा तो तुझ्याकडे येईल, तेव्हा त्याची विनवणी कर, त्याच्याशी अविचारीपणे बोलू नकोस, आणि तुझ्याजवळ जे आहे व देवाने तुला जे दिले आहे, त्यातून त्याला एक भेटवस्तू दे.
७६ आणि जेव्हा तो तुला तुझ्या व्यवहारांविषयी विचारेल, तेव्हा त्याच्यापासून काहीही लपवू नकोस, कदाचित त्याचा तुझ्यावरील राग शांत होईल आणि त्यामुळे तू, तू आणि तुझे सर्वजण वाचशील, कारण त्याचा आदर करणे हे तुझे कर्तव्य आहे, कारण तो तुझा मोठा भाऊ आहे.
७७ आणि जेव्हा याकोबाने दूतांनी आपल्या आईला सांगितलेले शब्द ऐकले, तेव्हा तो मोठ्याने रडला आणि त्याच्या आईने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे केले.

अध्याय ३२

१ आणि त्या वेळी याकोबाने आपला भाऊ एसाव याच्याकडे सेईर प्रांतात दूत पाठवले आणि त्याने त्याची विनवणी केली.
२ आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली, की तुम्ही माझ्या धन्याला, म्हणजे एसावाला, असे सांगा की, तुमचा सेवक याकोब असे म्हणतो, माझ्या धन्याने असे समजू नये की, माझ्या वडिलांनी मला दिलेला आशीर्वाद माझ्यासाठी फायदेशीर ठरला आहे.
३ कारण मी ही वीस वर्षे लाबानाबरोबर होतो आणि त्याने मला फसवले व माझा मोबदला दहा वेळा बदलला, जसे की हे सर्व माझ्या धन्याला आधीच सांगितले गेले आहे.
४ आणि मी त्याच्या घरी मोठ्या कष्टाने त्याची सेवा केली, आणि नंतर देवाने माझे दुख, माझे श्रम आणि माझ्या हातांचे काम पाहिले आणि त्याने मला त्याच्या दृष्टीने कृपा व अनुग्रह प्राप्त करून दिला.
५ आणि नंतर मी देवाच्या मोठ्या दयेने व कृपेने बैल, गाढवे, गुरेढोरे, पुरुष सेवक व स्त्री सेवक मिळवले.
६ आणि आता मी माझ्या देशात व घरी, माझ्या आई-वडिलांकडे येत आहे, जे कनान देशात आहेत; आणि मी माझ्या धन्याला हे सर्व कळवण्यासाठी निरोप पाठवला आहे, यासाठी की त्याच्या दृष्टीने मला कृपा प्राप्त व्हावी, आणि त्याने असा गैरसमज करून घेऊ नये की मी स्वतच्या हिमतीवर संपत्ती मिळवली आहे, किंवा माझ्या वडिलांनी मला दिलेल्या आशीर्वादाचा मला काही फायदा झाला आहे.
७ आणि ते दूत एसावाकडे गेले आणि त्यांनी त्याला अदोम देशाच्या सीमेवर याकोबाकडे जाताना पाहिले; आणि होरी सेईरच्या वंशातील चारशे माणसे उपसलेल्या तलवारी घेऊन उभी होती.
८ आणि याकोबाने एसावाविषयी त्यांना सांगितलेले सर्व शब्द त्याच्या दूतांनी एसावाला सांगितले.
९ तेव्हा एसावाने गर्वाने व तुच्छतेने त्यांना उत्तर दिले आणि म्हणाला, "याकोबाने लाबानाबरोबर काय केले आहे, हे मी नक्कीच ऐकले आहे आणि मला ते खरेच सांगण्यात आले आहे; लाबानाने त्याला आपल्या घरात मोठे केले आणि आपल्या मुली त्याला पत्नी म्हणून दिल्या; आणि त्याला मुले व मुली झाल्या, आणि त्याच्यामुळे लाबानाच्या घरात संपत्ती व वैभवात प्रचंड वाढ झाली."
१० आणि जेव्हा त्याने पाहिले की त्याची संपत्ती विपुल आहे आणि त्याची ऐश्वर्य मोठी आहे, तेव्हा तो आपल्या सर्व मालमत्तेसह लाबानाच्या घरातून पळून गेला आणि त्याने लाबानाच्या मुलींना, त्यांना न कळवता, तलवारीने पकडलेल्या कैद्यांप्रमाणे त्यांच्या वडिलांपासून दूर नेले.
११ आणि याकोबाने केवळ लाबानाशीच असे केले नाही, तर माझ्याशीही केले आहे आणि दोनदा माझे स्थान बळकावले आहे, तर मी गप्प बसावे काय?
१२ तर आता, आज मी माझ्या सैन्यासह त्याला भेटायला आलो आहे, आणि माझ्या मनाच्या इच्छेप्रमाणे मी त्याच्याशी वागेन.
१३ आणि ते दूत परत या आणि याकोबाकडे येऊन त्याला म्हणाले, "आम्ही तुझ्या भावाकडे, म्हणजे एसावाकडे आलो होतो आणि आम्ही त्याला तुझे सर्व शब्द सांगितले. त्याने आम्हाला असे उत्तर दिले आहे; आणि पाहा, तो चारशे माणसांना घेऊन तुला भेटायला येत आहे."
१४ तर आता तू काय करावेस हे जाणून घे आणि त्याच्यापासून सुटका व्हावी म्हणून देवापुढे प्रार्थना कर.
१५ आणि जेव्हा त्याने आपल्या भावाने याकोबाच्या दूतांना सांगितलेले शब्द ऐकले, तेव्हा याकोब फार घाबरला आणि तो अस्वस्थ झाला.
१६ आणि याकोबाने आपला देव परमेश्वर याला प्रार्थना केली आणि तो म्हणाला, "हे माझ्या पूर्वजांचे, अब्राहाम व इसहाक यांचे देव परमेश्वर, जेव्हा मी माझ्या वडिलांचे घर सोडून निघालो, तेव्हा तू मला म्हणाला होतास,
१७ मी तुझा पूर्वज अब्राहाम याचा परमेश्वर देव आणि इसहाक याचा देव आहे, मी तुला ही भूमी व तुझ्या नंतरची तुझी संतती देतो, आणि मी तुझ्या संततीला आकाशातील ताऱ्यांप्रमाणे करीन, आणि तू आकाशाच्या चारही दिशांना पसरशील, आणि तुझ्याद्वारे व तुझ्या संततीद्वारे पृथ्वीवरील सर्व कुळे आशीर्वादित होतील.
१८ आणि तू तुझे शब्द खरे केलेस, आणि माझ्या मनातील परमोच्च इच्छेनुसार तू तुझ्या सेवकाला संपत्ती, मुले आणि गुरेढोरे दिलीस; मी तुझ्याकडे जे काही मागितले ते सर्व तू मला दिले, त्यामुळे मला कशाचीही उणीव भासली नाही.
१९ आणि नंतर तू मला म्हणालास, की तू आपल्या आई-वडिलांकडे व जन्मगावी परत जा आणि मी तुझे भलेच करीन.
२० आणि आता मी आलो आहे, आणि तू मला लाबानापासून सोडवले आहेस, तरीही मी एसावाच्या हाती पडेन, जो मला, होय, माझ्या मुलांच्या मातांसहित ठार मारेल.
२१ तर आता, हे परमेश्वर देवा, मी तुला विनंती करतो की, माझा भाऊ एसाव याच्या हातूनही माझी सुटका कर, कारण मला त्याची फार भीती वाटते.
२२ आणि जर माझ्यात नीतिमत्व नसेल, तर अब्राहाम व माझे वडील इसहाक यांच्यासाठी हे कर.
२३ कारण मला माहीत आहे की दया आणि कृपेनेच मी ही संपत्ती मिळवली आहे; म्हणून आता मी तुला विनंती करतो की, तू तुझ्या दयेने आज माझा बचाव कर आणि मला उत्तर दे.

२४ मग याकोबाने परमेश्वराकडे प्रार्थना करणे थांबवले आणि त्याने आपल्याबरोबर असलेल्या लोकांना, कळपांसहित व गुरांसहित, दोन छावण्यांमध्ये विभागले; आणि त्याने अर्धी छावणी आपल्या मुलांसहित ठेवण्यासाठी, अब्राहामाचा सेवक एलीएजरचा मुलगा दमसेक याच्याकडे सोपवली, आणि उरलेली अर्धी छावणी आपल्या मुलांसहित ठेवण्यासाठी, आपला भाऊ एलीएजरचा मुलगा एलियानस याच्याकडे सोपवली.
२५ आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली, की तुम्ही आपल्या छावण्यांसह दूर राहा आणि एकमेकांच्या फार जवळ येऊ नका, म्हणजे जर एसाव एका छावणीवर येऊन तिचा नाश करील, तर तिच्यापासून दूर असलेली दुसरी छावणी त्याच्या तावडीतून सुटेल.
२६ आणि याकोब त्या रात्री तेथेच राहिला आणि रात्रभर त्याने आपल्या सेवकांना सैन्याविषयी आणि आपल्या मुलांविषयी सूचना दिल्या.
२७ आणि त्या दिवशी परमेश्वराने याकोबाची प्रार्थना ऐकली आणि मग परमेश्वराने याकोबाला त्याचा भाऊ एसाव याच्या हातून सोडवले.
२८ आणि परमेश्वराने स्वर्गातील देवदूतांमधून तीन देवदूत पाठवले; ते एसावापुढे जाऊन त्याच्याकडे आले.
२९ आणि हे देवदूत एसाव व त्याच्या लोकांना दोन हजार पुरुषांच्या रूपात दिसले, जे सर्व प्रकारच्या युद्धसाधनांनी सुसज्ज असलेल्या घोड्यांवर स्वार झाले होते; आणि एसाव व त्याच्या सर्व माणसांच्या दृष्टीस ते चार छावण्यांमध्ये विभागलेले दिसले, ज्यांचे चार प्रमुख होते.
३० आणि एक छावणी पुढे गेली; तेव्हा त्यांना एसाव चारशे माणसांसह आपला भाऊ याकोब याच्याकडे येताना दिसला. ती छावणी एसाव व त्याच्या लोकांवर धावून गेली आणि त्यांनी त्यांना घाबरवले. घाबरून एसाव घोड्यावरून खाली पडला आणि त्याची सर्व माणसे त्या ठिकाणी त्याच्यापासून वेगळी झाली, कारण ते फार घाबरले होते.
३१ आणि जेव्हा ते एसावापासून पळून गेले, तेव्हा छावणीतील सर्वजण त्यांच्यामागे ओरडले आणि सर्व योद्धे म्हणाले,
३२ निश्चितपणे आम्ही याकोबाचे सेवक आहोत, जो देवाचा सेवक आहे, तर मग आमच्यापुढे कोण टिकू शकेल? तेव्हा एसाव त्यांना म्हणाला, "अहो, माझा स्वामी व भाऊ याकोब तुमचा स्वामी आहे, ज्याला मी गेल्या वीस वर्षांपासून पाहिले नाही आणि आज मी त्याला भेटायला आलो आहे, तर तुम्ही माझ्याशी असे वागत आहात का?"
३३ आणि देवदूतांनी त्याला उत्तर दिले, "प्रभूची शपथ, ज्या याकोबाविषयी तू बोलत आहेस तो जर तुझा भाऊ नसता, तर आम्ही तुझ्यातून व तुझ्या लोकांतून एकालाही शिल्लक ठेवले नसते; परंतु केवळ याकोबामुळे आम्ही त्यांना काहीही करणार नाही."
३४ आणि ही छावणी एसाव व त्याच्या माणसांपासून दूर गेली आणि निघून गेली; एसाव व त्याची माणसे त्यांच्यापासून सुमारे एक लीग दूर गेली असतील, तेव्हा दुसरी छावणी सर्व प्रकारची शस्त्रे घेऊन त्याच्याकडे आली आणि पहिल्या छावणीने जसे त्यांच्याशी केले होते, तसेच त्यांनीही एसाव व त्याच्या माणसांशी केले.
३५ आणि जेव्हा ते पुढे जाण्यासाठी निघाले, तेव्हा पाहा, तिसरी छावणी त्याच्या दिशेने आली; आणि ते सर्व घाबरले; आणि एसाव घोड्यावरून खाली पडला. तेव्हा सर्व छावणी ओरडून म्हणाली, "आम्ही खरोखरच याकोबाचे सेवक आहोत, जो देवाचा सेवक आहे; आमच्यापुढे कोण टिकू शकेल?"
३६ तेव्हा एसाव त्यांना पुन्हा म्हणाला, "अहो, याकोब, माझा स्वामी आणि तुमचा स्वामी माझा भाऊ आहे, आणि वीस वर्षांपासून मी त्याचे दर्शन घेतले नाही. तो येणार आहे हे आज ऐकून मी त्याला भेटायला गेलो, तर तुम्ही माझ्याशी असे वागत आहात का?"
३७ आणि त्यांनी त्याला उत्तर दिले, "परमेश्वराची शपथ, तू म्हणतोस त्याप्रमाणे याकोब तुझा भाऊ नसता, तर आम्ही तुझ्यामधून व तुझ्या माणसांमधून एकही अवशेष शिल्लक ठेवला नसता; परंतु तू ज्या याकोबाविषयी बोलत आहेस तो तुझा भाऊ असल्यामुळे, आम्ही तुझ्याशी किंवा तुझ्या माणसांशी हस्तक्षेप करणार नाही."
३८ आणि तिसरे शिबिरही त्यांच्यापासून दूर गेले, आणि तो आपल्या माणसांसहित याकोबाच्या दिशेने पुढे जात राहिला, तेव्हा चौथे शिबिर त्याच्याजवळ आले, आणि जसे इतरांनी केले होते, तसेच त्यांनीही त्याच्याशी व त्याच्या माणसांशी केले.
३९ आणि जेव्हा एसावाने पाहिले की त्या चार देवदूतांनी त्याच्याशी आणि त्याच्या माणसांशी काय वाईट केले होते, तेव्हा त्याला आपला भाऊ याकोब याची फार भीती वाटली आणि तो त्याला सलोख्याने भेटायला गेला.
४० आणि एसावाने याकोबाविषयीचा आपला द्वेष लपवला, कारण त्याला आपला भाऊ याकोब याच्यामुळे आपल्या जीवाची भीती वाटत होती आणि त्याला असे वाटले की, ज्या चार छावण्यांजवळ तो पोहोचला होता, त्या याकोबाच्या सेवकांच्या होत्या.
४१ आणि याकोब त्या रात्री आपल्या सेवकांसह त्यांच्या छावणीत राहिला, आणि त्याने आपल्या सेवकांसहित ठरवले की, आपल्याजवळ जे काही होते त्यातून व आपल्या सर्व मालमत्तेतून एसावाला एक भेटवस्तू द्यावी; आणि सकाळी याकोब आपल्या माणसांसहित उठला आणि त्यांनी गुरांमधून एसावासाठी एक भेटवस्तू निवडली.
४२ आणि याकोबाने आपला भाऊ एसाव याला देण्यासाठी आपल्या कळपातून निवडलेल्या भेटीचे प्रमाण हे होते: आणि त्याने कळपातून दोनशे चाळीस डोकी निवडली, आणि उंट व गाढवे यांतून प्रत्येकी तीस निवडले, आणि कळपातून पन्नास गायी निवडल्या.
४३ आणि त्याने त्या सर्वांचे दहा कळप केले, आणि प्रत्येक प्रकार वेगळा ठेवला, आणि प्रत्येक कळप स्वतंत्रपणे आपल्या दहा सेवकांच्या हाती सोपवला.
४४ आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली, आणि त्यांना म्हणाला, "तुम्ही एकमेकांपासून दूर राहा आणि कळपांमध्ये अंतर ठेवा; आणि जेव्हा एसाव व त्याचे साथीदार तुम्हाला भेटतील आणि विचारतील, 'तुम्ही कोणाचे आहात, कोठे जात आहात आणि तुमच्यासमोरचा हा सर्व पसारा कोणाचा आहे?' तेव्हा तुम्ही त्यांना सांगा, 'आम्ही याकोबाचे सेवक आहोत आणि आम्ही एसावाला शांतीने भेटायला आलो आहोत; पाहा, याकोब आमच्या मागून येत आहे.'"
४५ आणि जे आपल्यासमोर आहे, ते याकोबाने आपला भाऊ एसाव याला पाठवलेली एक भेट आहे.
४६ आणि जर ते तुम्हाला म्हणाले, की "तो आपल्या भावाला भेटायला व त्याचे तोंड पाहायला तुमच्या मागे येण्यास का उशीर करत आहे?" तर तुम्ही त्यांना म्हणा, "तो आपल्या भावाला भेटायला आमच्या मागे आनंदाने येत आहे, कारण तो म्हणाला,

'मी त्याला देत असलेल्या भेटीने त्याचे समाधान करीन आणि त्यानंतर मी त्याचे तोंड पाहीन, कदाचित तो माझी भेट स्वीकारेल.'"
४७ म्हणून ती सर्व भेटवस्तू त्याच्या सेवकांच्या हातून पुढे गेली आणि त्या दिवशी त्याच्यापुढे चालत राहिली. त्या रात्री त्याने याबूक ओढ्याच्या काठावर आपल्या छावणीसह मुक्काम केला. मध्यरात्री तो उठला आणि त्याने आपल्या बायका, दासी व आपले सर्व काही घेतले आणि त्या रात्री त्यांना याबूक ओढ्यावरून पलीकडे नेले.
४८ आणि जेव्हा त्याने आपले सर्व काही ओढ्याच्या पलीकडे नेले, तेव्हा याकोब एकटाच राहिला, आणि एक माणूस त्याला भेटला आणि त्याने त्या रात्री पहाट होईपर्यंत त्याच्याशी कुस्ती केली आणि त्याच्याशी कुस्ती केल्यामुळे याकोबाच्या मांडीचा सांधा निखळला.
४९ आणि पहाटेच्या वेळी तो माणूस याकोबाला तेथे सोडून गेला, आणि त्याने त्याला आशीर्वाद देऊन तो निघून गेला, आणि याकोब पहाटे ओढा ओलांडून गेला, आणि तो आपल्या मांडीवर लंगडत होता.
५० आणि त्याने ओढा ओलांडल्यावर त्याच्यावर सूर्य उगवला, आणि तो आपल्या गुरांच्या व मुलांच्या ठिकाणी आला.
५१ आणि ते दुपारपर्यंत चालत राहिले आणि ते जात असताना ती भेटवस्तू त्यांच्यापुढे जात होती.
५२ आणि याकोबाने वर पाहिले, तर त्याला दिसले की एसाव दूरवर सुमारे चारशे माणसांसह येत होता; आणि याकोबाला आपल्या भावाची फार भीती वाटली.
५३ आणि याकोबाने घाई करून आपल्या मुलांना आपल्या बायका व दासींमध्ये वाटून दिले आणि आपली मुलगी दीना हिला एका पेटीत घालून आपल्या सेवकांच्या स्वाधीन केले.
५४ आणि तो आपल्या भावाला भेटायला आपल्या मुलाबाळांच्या व बायकांच्या समोरून गेला आणि त्याने जमिनीवर नतमस्तक झाला, इतकेच नव्हे तर, आपल्या भावाजवळ पोहोचेपर्यंत त्याने सात वेळा नतमस्तक झाला आणि देवाने याकोबाला एसाव व त्याच्या माणसांच्या दृष्टीने कृपा व अनुग्रह प्राप्त करून दिला, कारण देवाने याकोबाची प्रार्थना ऐकली होती.
५५ आणि याकोबाचे भय व त्याची दहशत त्याचा भाऊ एसाव याच्यावर बसली, कारण देवाच्या दूतांनी एसावाबरोबर जे केले होते त्यामुळे एसाव याकोबाला फार घाबरत होता आणि याकोबावरील एसावाचा राग दयेत बदलला.
५६ आणि जेव्हा एसावाने याकोबाला आपल्याकडे धावत येताना पाहिले, तेव्हा तोही त्याच्याकडे धावत गेला आणि त्याने त्याला मिठी मारली, आणि तो त्याच्या गळ्यात पडला, आणि त्यांनी चुंबन घेतले आणि ते रडले.
५७ आणि देवाने एसावाबरोबर आलेल्या माणसांच्या मनात याकोबाविषयी भीती व दया निर्माण केली; आणि त्यांनीही याकोबाचे चुंबन घेतले व त्याला मिठी मारली.
५८ आणि एसावाचा मुलगा एलीफाज, त्याच्या चार भावांसहित, जे एसावाचे मुलगे होते, ते याकोबाबरोबर रडले आणि त्यांनी त्याचे चुंबन घेतले व त्याला मिठी मारली, कारण याकोबाचे भय त्या सर्वांवर पसरले होते.
५९ आणि एसावाने वर पाहिले, तेव्हा त्याला दिसले की त्या स्त्रिया आपल्या संततीसह, म्हणजे याकोबाची मुले, याकोबाच्या मागे चालत होत्या आणि रस्त्याने एसावाला नमन करत होत्या.
६० मग एसाव याकोबाला म्हणाला, "माझ्या भावा, तुझ्याबरोबर हे कोण आहेत? ही तुझी मुले आहेत की तुझे सेवक?" याकोबाने एसावाला उत्तर दिले, "ही माझी मुले आहेत, जी देवाने कृपेने तुझ्या सेवकाला दिली आहेत."
६१ आणि याकोब एसाव व त्याच्या माणसांशी बोलत असताना, एसावाने संपूर्ण छावणी पाहिली आणि तो याकोबाला म्हणाला, "काल रात्री मला जी छावणी दिसली, ती तुला कोठून मिळाली?" त्यावर याकोब म्हणाला, "माझ्या धन्याच्या दृष्टीने कृपापात्र होण्यासाठी, हे तेच आहे जे देवाने तुझ्या सेवकाला कृपेने दिले आहे."
६२ आणि ती भेटवस्तू एसावापुढे आली, तेव्हा याकोबाने एसावाला आग्रह केला, "मी माझ्या धन्यासाठी आणलेली भेटवस्तू तू घे." एसाव म्हणाला, "माझा हा उद्देश का आहे? तुझ्याजवळ जे आहे ते तू स्वतजवळच ठेव."
६३ आणि याकोब म्हणाला, "मी तुझे मुख पाहिले आहे, आणि तू अजूनही शांतीने जगत आहेस, म्हणून हे सर्व देणे माझ्यावर बंधनकारक आहे."
६४ आणि एसावाने ती भेटवस्तू घेण्यास नकार दिला. तेव्हा याकोब त्याला म्हणाला, "हे माझ्या धन्या, मी तुला विनंती करतो की, जर आता मी तुझ्या दृष्टीने कृपापात्र ठरलो असेन, तर माझ्याकडून ही भेटवस्तू स्वीकारावी; कारण तू माझ्यावर प्रसन्न असल्यामुळे, जणू काही मी देवासारखा चेहरा पाहिला आहे, असे मला दिसले."
६५ आणि एसावाने ती भेटवस्तू घेतली, आणि याकोबानेही एसावाला चांदी, सोने व बडेलियम दिले, कारण त्याने इतका आग्रह केला की एसावाने त्या वस्तू घेतल्या.
६६ आणि एसावाने छावणीतील गुरेढोरे वाटून घेतली; त्यातील अर्धी त्याने आपल्याबरोबर आलेल्या माणसांना दिली, कारण ते मजुरीवर आले होते, आणि उरलेली अर्धी त्याने आपल्या मुलांच्या हाती सोपवली.
६७ आणि त्याने चांदी, सोने व बडेलियम आपला ज्येष्ठ मुलगा एलीफाज याच्या हाती दिले आणि एसाव याकोबाला म्हणाला, "आम्ही तुझ्याबरोबर राहू आणि तू माझ्याबरोबर माझ्या ठिकाणी येईपर्यंत आम्ही तुझ्याबरोबर हळूहळू चालू, म्हणजे तेथे आपण एकत्र राहू."
६८ तेव्हा याकोब आपल्या भावाला म्हणाला, "माझे धनी मला सांगतील त्याप्रमाणे मी करीन, पण माझ्या धन्याला माहीत आहे की मुले लहान आहेत आणि माझ्यासोबत असलेली कळपे व गुरेढोरे त्यांच्या पिलांसहित हळूहळू चालतात, कारण जर ती वेगाने चालली तर ती सर्व मरतील; कारण तुला त्यांचे ओझे आणि त्यांचा थकवा माहीत आहे."
६९ म्हणून माझ्या धन्याने आपल्या सेवकाच्या पुढे जावे, आणि मी मुलांच्या व कळपाच्या भल्यासाठी, माझ्या धन्याच्या सेईर येथील स्थळी पोहोचेपर्यंत हळूहळू चालत राहीन.
७० मग एसाव याकोबाला म्हणाला, "वाटेत तुझी काळजी घेण्यासाठी आणि तुझा थकवा व ओझे वाहण्यासाठी, मी माझ्याबरोबर असलेल्या काही लोकांना तुझ्याबरोबर ठेवीन." त्यावर तो म्हणाला, "महाराज, तुमच्या दृष्टीने मला कृपा प्राप्त होणार असेल, तर त्याची काय गरज आहे?"
७१ पाहा, तू सांगितल्याप्रमाणे मी सेईरमध्ये तुझ्याबरोबर राहण्यासाठी येईन; तर तू आपल्या लोकांसहित जा, कारण मी तुझ्यामागे येईन.

७२ आणि याकोबाने एसावाला असे म्हटले, यासाठी की एसाव आणि त्याच्या माणसांना त्याच्यापासून दूर करावे, म्हणजे याकोब नंतर कनान देशातील आपल्या वडिलांच्या घरी जाऊ शकेल.
७३ आणि एसावाने याकोबाचे ऐकले आणि एसाव आपल्याबरोबर सेईरच्या वाटेवर असलेल्या चारशे माणसांसह परत आला आणि याकोब व त्याचे सर्वजण त्या दिवशी कनान देशाच्या सीमेपर्यंत गेले आणि तो तेथे काही काळ राहिला.

अध्याय ३३

१ आणि काही काळानंतर याकोब देशाच्या सीमेवरून निघून गेला आणि तो शालेम देशात, म्हणजेच कनान देशातील शखेम शहरात आला आणि त्याने शहरासमोर विश्रांती घेतली.
२ आणि त्याने त्या देशातील हामोरच्या मुलांकडून, तेथील शेताचा एक तुकडा पाच शेकेल देऊन विकत घेतला.
३ आणि याकोबाने तेथे स्वतःसाठी एक घर बांधले, आणि तेथे आपला तंबू ठोकला, आणि त्याने आपल्या गुरांसाठी मंडप उभारले, म्हणून त्याने त्या जागेला सुक्कोथ असे नाव दिले.
४ आणि याकोब सुक्कोथमध्ये एक वर्ष आणि सहा महिने राहिला.
५ त्या वेळी त्या देशातील काही स्त्रिया शखेम शहरातील लोकांच्या मुलींबरोबर नाचायला व आनंद साजरा करायला गेल्या; आणि जेव्हा त्या बाहेर गेल्या, तेव्हा याकोबाच्या पत्नी राहेल व लेआ यासुद्धा आपल्या कुटुंबासहित शहरातील मुलींचा आनंद पाहण्यासाठी गेल्या.
६ आणि याकोबाची मुलगी दीना सुद्धा त्यांच्याबरोबर गेली आणि तिने नगरातील मुलींना पाहिले; नगरातील सर्व लोक त्यांचा आनंद पाहण्यासाठी त्यांच्याजवळ उभे होते आणि नगरातील सर्व प्रतिष्ठित लोक तेथे उपस्थित होते, तेव्हा त्या मुलींपुढे त्या तेथेच थांबल्या.
७ आणि त्या देशाचा अधिपती, हामोरचा मुलगा शखेम, हादेखील त्यांना पाहण्यासाठी तेथे उभा होता.
८ आणि शखेमने याकोबाची मुलगी दीना हिला नगरातील मुलींसमोर तिच्या आईबरोबर बसलेले पाहिले; ती मुलगी त्याला फार आवडली; म्हणून त्याने तेथे आपल्या मित्रांना व लोकांना विचारले, "या स्त्रियांमध्ये बसलेली ती मुलगी कोणाची आहे, जिला मी या शहरात ओळखत नाही?"
९ आणि ते त्याला म्हणाले, "ही नक्कीच इब्री इसहाकचा मुलगा याकोब याची मुलगी आहे, जी काही काळापासून या शहरात राहत होती, आणि जेव्हा देशातील मुली आनंद साजरा करण्यासाठी बाहेर जात आहेत असे कळले, तेव्हा तू पाहतोस त्याप्रमाणे ती आपल्या आई आणि दासींसोबत त्यांच्यामध्ये बसायला गेली होती."
१० आणि शखेमने याकोबाची मुलगी दीना हिला पाहिले आणि तिला पाहताच त्याचे मन दीना हिच्यावर जडले.
११ आणि त्याने तिला बळजबरीने पकडण्यासाठी माणसे बोलावली, आणि दीना शखेमच्या घरी आली आणि त्याने तिला जबरदस्तीने पकडले आणि तिच्याशी संभोग केला आणि तिला अपमानित केले, आणि त्याने तिच्यावर अतिशय प्रेम केले आणि तिला आपल्या घरात ठेवले.
१२ आणि त्यांनी येऊन याकोबाला ती गोष्ट सांगितली, आणि जेव्हा याकोबाने ऐकले की शखेमने त्याची मुलगी दीना हिला भ्रष्ट केले आहे, तेव्हा याकोबाने दीनाला शखेमच्या घरातून आणण्यासाठी आपल्या बारा सेवकांना पाठवले, आणि ते दीनाला तेथून घेऊन जाण्यासाठी शखेमच्या घरी गेले.
१३ आणि जेव्हा ते आले तेव्हा शखेम आपल्या माणसांसहित बाहेर गेला आणि त्याने त्यांना आपल्या घरातून हाकलून दिले, आणि त्याने त्यांना दीनासमोर येऊ दिले नाही, पण शखेम त्यांच्या डोळ्यांदेखत दीनासोबत बसून तिचे चुंबन घेत होता व तिला मिठी मारत होता.
१४ मग याकोबाचे सेवक परत आले आणि त्याला म्हणाले, "आम्ही आलो तेव्हा त्याने व त्याच्या माणसांनी आम्हाला हाकलून दिले आणि शखेमने आमच्या डोळ्यांदेखत दीनाशी असे केले."
१५ आणि शखेमने त्याच्या मुलीला भ्रष्ट केले होते हे याकोबाला माहीत असूनही, तो काही बोलला नाही; त्याचे मुलगे शेतात त्याची गुरेढोरे चरवत होते आणि त्यांच्या परत येईपर्यंत याकोब गप्प राहिला.
१६ आणि त्याचे पुत्र घरी परत येण्यापूर्वी याकोबाने दीनाची शखेमच्या घरी काळजी घेण्यासाठी व तिच्यासोबत राहण्यासाठी आपल्या सेवकांच्या मुलींमधून दोन दासींना पाठवले; आणि शखेमने पेरेदचा नातू किद्देकेमचा मुलगा हामोर, जो त्याचा बाप होता, त्याच्याकडे आपल्या तीन मित्रांना पाठवून सांगितले की, "या मुलीला माझ्यासाठी पत्नी म्हणून मिळवून द्या."
१७ मग हिव्वी किद्देकेमचा मुलगा हामोर, त्याचा मुलगा शखेम याच्या घरी आला आणि त्याच्यासमोर बसला. हामोर आपल्या मुलाला म्हणाला, "शखेम, तुझ्या लोकांमध्ये कोणी स्त्री नाही का, की तू तुझ्या लोकांपैकी नसलेल्या एका हिब्रू स्त्रीशी विवाह करशील?"
१८ आणि शखेम त्याला म्हणाला, "तू माझ्यासाठी फक्त तिलाच मिळवून दे, कारण ती मला प्रिय आहे." आणि हामोरने आपल्या मुलाच्या आज्ञेप्रमाणे केले, कारण तो त्याचा अत्यंत लाडका होता.
१९ आणि हामोर या प्रकरणाविषयी याकोबाशी बोलण्यासाठी निघाला; आणि तो आपला मुलगा शखेम याच्या घरातून निघून गेल्यावर, याकोबाकडे त्याच्याशी बोलण्यासाठी येण्यापूर्वीच, पाहा, हामोरचा मुलगा शखेम याने केलेली गोष्ट ऐकताच याकोबाचे पुत्र शेतातून आले होते.
२० आणि ते पुरुष आपल्या बहिणीबद्दल फार दुःखी झाले आणि आपली गुरेढोरे गोळा करण्याच्या वेळेपूर्वीच ते सर्व रागाने भडकून घरी आले.
२१ आणि ते आपल्या वडिलांसमोर येऊन बसले आणि क्रोधाने भडकून त्यांना म्हणाले, "या माणसाला व त्याच्या कुटुंबीयांना नक्कीच मृत्यूदंड दिला पाहिजे, कारण सर्व पृथ्वीच्या परमेश्वर देवाने नोहाला व त्याच्या मुलांना अशी आज्ञा दिली होती की, मनुष्याने कधीही चोरी करू नये किंवा व्यभिचार करू नये; आता पाहा, शखेमने आपल्या बहिणीवर बलात्कार केला आहे व तिच्याबरोबर व्यभिचारही केला आहे, आणि नगरातील एकाही व्यक्तीने त्याला एक शब्दही म्हटले नाही."
२२ तुला हे नक्कीच माहीत आहे आणि समजते की, त्याने केलेल्या कृत्यामुळे शखेम, त्याचा बाप आणि संपूर्ण शहराला मृत्यूदंडाची शिक्षा होणार आहे.
२३ आणि ते या प्रकरणी आपल्या वडिलांसमोर बोलत असताना, पाहा, शखेमचा बाप हामोर दीनाविषयी आपल्या मुलाचे शब्द याकोबाला सांगायला आला आणि तो याकोबासमोर व त्याच्या मुलांसमोर बसला.

२४ आणि हामोर त्यांना म्हणाला, "माझा मुलगा शखेम तुमच्या मुलीसाठी व्याकुळ झाला आहे; मी तुम्हाला विनंती करतो की, तुम्ही तिला त्याच्याशी पत्नी म्हणून द्या आणि आमच्याशी विवाह करा; तुमच्या मुली आम्हाला द्या आणि आम्ही आमच्या मुली तुम्हाला देऊ, आणि तुम्ही आमच्या देशात आमच्यासोबत राहाल आणि आपण त्या देशात एक लोक म्हणून राहू."
२५ कारण आमचा देश फार मोठा आहे, म्हणून तुम्ही त्यात राहा, व्यापार करा आणि संपत्ती मिळवा; आणि त्यात तुमच्या इच्छेनुसार वागा, म्हणजे कोणीही तुम्हाला एक शब्दही बोलून अडवणार नाही.
२६ आणि हामोर याकोब व त्याच्या पुत्रांशी बोलणे थांबवून, पाहा, त्याचा मुलगा शखेम त्याच्यामागे येऊन त्यांच्यासमोर बसला.
२७ मग शखेम याकोब व त्याच्या मुलांपुढे म्हणाला, "तुमच्या दृष्टीने मी कृपापात्र ठरलो तर तुम्ही तुमची मुलगी मला द्याल, आणि तुम्ही मला जे काही सांगाल ते मी तिच्यासाठी करीन."
२८ माझ्याकडे भरपूर हुंडा व भेटवस्तू मागा, म्हणजे मी ते देईन, आणि तुम्ही मला जे काही सांगाल ते मी करीन, आणि जो कोणी तुमच्या आज्ञांविरुद्ध बंड करील, तो मरेल; फक्त ती तरुणी मला पत्नी म्हणून द्या.
२९ तेव्हा शिमोन आणि लेवी यांनी हामोर व त्याचा मुलगा शखेम यांना कपटाने उत्तर दिले की, "तुम्ही आम्हाला जे काही सांगितले आहे, ते सर्व आम्ही तुमच्यासाठी करू."
३० आणि पाहा, आमची बहीण तुमच्या घरात आहे, पण जोपर्यंत आम्ही याविषयी आमचे वडील इसहाक यांना निरोप पाठवत नाही, तोपर्यंत तुम्ही तिच्यापासून दूर राहा; कारण त्यांच्या संमतीशिवाय आम्ही काहीही करू शकत नाही.
३१ कारण तो आमचे पूर्वज अब्राहाम यांचे मार्ग जाणतो, आणि जे काही तो आम्हाला सांगेल ते आम्ही तुम्हाला सांगू, आम्ही तुमच्यापासून काहीही लपवणार नाही.
३२ आणि शिमोन व लेवी यांनी शखेम व त्याच्या वडिलांशी हे बोलले, यासाठी की त्यांना निमित्त मिळावे आणि या बाबतीत शखेम व त्याच्या शहराचे काय करावे याबद्दल सल्ला घेता यावा.
३३ आणि जेव्हा शखेम व त्याच्या वडिलांनी शिमोन आणि लेवी यांचे शब्द ऐकले, तेव्हा त्यांना ते योग्य वाटले आणि शखेम व त्याचे वडील घरी जाण्यासाठी निघाले.
३४ आणि ते निघून गेल्यावर, याकोबाचे पुत्र आपल्या बापाला म्हणाले, "पाहा, आम्हाला माहीत आहे की या दुष्टांना व त्यांच्या नगराला मृत्यूची शिक्षा होणार आहे, कारण त्यांनी देवाने नोहाला, त्याच्या मुलांना आणि त्यांच्या नंतरच्या वंशजांना दिलेल्या आज्ञेचे उल्लंघन केले आहे."
३५ आणि शखेमने आपली बहीण दीना हिला अपवित्र करून हे कृत्य केले, कारण असे नीच कृत्य आपल्यामध्ये कधीही केले जाणार नाही.
३६ आता तर तुम्ही काय कराल हे जाणून घ्या व पाहा, आणि या शहरातील सर्व रहिवाशांना ठार मारण्यासाठी त्यांच्याशी काय करायचे आहे याबद्दल सल्ला व निमित्त शोधा.
३७ आणि शिमोन त्यांना म्हणाला, "तुमच्यासाठी हा एक योग्य सल्ला आहे: त्यांना सांगा की जशी आमची सुंता झाली आहे, तशी त्यांनी त्यांच्यातील प्रत्येक पुरुषाची सुंता करावी, आणि जर त्यांची तसे करण्याची इच्छा नसेल, तर आम्ही आमच्या मुलीला त्यांच्यापासून घेऊन निघून जाऊ."
३८ आणि जर ते हे करण्यास संमती देतील आणि तसे करतील, तर जेव्हा ते दुखाने खचून जातील, तेव्हा आम्ही एखाद्या शांत व सलोख्या माणसावर हल्ला करावा त्याप्रमाणे आमच्या तलवारींनी त्यांच्यावर हल्ला करू आणि त्यांच्यातील प्रत्येक पुरुषाला ठार मारू.
३९ आणि शिमोनचा सल्ला त्यांना आवडला, आणि शिमोन व लेवी यांनी ठरल्याप्रमाणे त्यांच्याशी वागण्याचे ठरवले.
४० आणि दुसऱ्या दिवशी सकाळी शखेम व त्याचा बाप हामोर, दीनाच्या ठायी बोलण्यासाठी आणि याकोबाचे पुत्र त्यांच्या बोलण्याला काय उत्तर देतात हे ऐकण्यासाठी पुन्हा याकोब व त्याच्या पुत्रांकडे आले.
४१ आणि याकोबाच्या मुलांनी त्यांना कपटाने सांगितले की, आम्ही आमचे वडील इसहाक यांना तुमचे सर्व शब्द सांगितले आणि तुमचे शब्द त्यांना आवडले.
४२ पण तो आम्हाला म्हणाला, "सर्व पृथ्वीचा परमेश्वर, देवाच्या आज्ञेनुसार, त्याचे वडील अब्राहाम यांनी त्याला अशी आज्ञा दिली होती की, जो कोणी त्याच्या वंशजांपैकी नसेल आणि त्याला त्याच्या मुलींपैकी एका मुलीशी विवाह करण्याची इच्छा असेल, तर त्याने आपल्या सर्व पुरुषांची सुंता करून घ्यावी, जशी आम्ही केली आहे, आणि मग आम्ही त्याला आमची मुलगी पत्नी म्हणून देऊ शकतो."
४३ आता आमच्या वडिलांनी आम्हाला सांगितलेले आमचे सर्व रीतिरिवाज आम्ही तुम्हाला कळवले आहेत, कारण तुम्ही आम्हाला सांगितलेली गोष्ट, म्हणजे आमच्या मुलीला सुंता न केलेल्या पुरुषाला देणे, हे आम्ही करू शकत नाही; कारण ही आमच्यासाठी लज्जास्पद गोष्ट आहे.
४४ परंतु आम्ही तुम्हाला आमची मुलगी देण्यास संमती देऊ, आणि आम्ही तुमच्या मुलींनाही आमच्याकडे घेऊ, आणि तुम्ही सांगितल्याप्रमाणे आम्ही तुमच्यामध्ये राहू व एक लोक म्हणून राहू, जर तुम्ही आमचे ऐकाल आणि आमच्याप्रमाणे तुमच्या प्रत्येक पुरुषाची सुंता करण्यास संमती द्याल, जशी आम्ही सुंता केली आहे.
४५ आणि आम्ही आज्ञा केल्याप्रमाणे, आमच्याप्रमाणे प्रत्येक पुरुषाची सुंता करून घेण्यासाठी तुम्ही आमचे ऐकणार नसाल, तर आम्ही तुमच्याकडे येऊ, आमच्या मुलीला तुमच्यापासून घेऊन निघून जाऊ.
४६ आणि शखेम व त्याचा बाप हामोर यांनी याकोबाच्या मुलांचे शब्द ऐकले आणि त्यांना ते फार आवडले, आणि शखेम व त्याचा बाप हामोर यांनी याकोबाच्या मुलांची इच्छा पूर्ण करण्याची घाई केली, कारण शखेमला दीना फार प्रिय होती आणि त्याचे मन तिच्यावर खिळले होते.
४७ मग शखेम आणि त्याचा बाप हामोर नगराच्या वेशीजवळ घाईघाईने गेले आणि त्यांनी आपल्या नगरातील सर्व माणसांना एकत्र जमवून त्यांना याकोबाच्या पुत्रांचे शब्द सांगितले,
४८ आम्ही याकोबाच्या मुलांकडे आलो आणि त्यांच्या मुलीविषयी त्यांच्याशी बोललो; आणि ते आमच्या इच्छेप्रमाणे करण्यास तयार झाले. पाहा, आमचा प्रदेश त्यांच्यासाठी खूप मोठा आहे. ते त्यात राहतील, व्यापार करतील आणि आपण एक लोक होऊ. आम्ही त्यांच्या मुलींना घेऊ आणि आमच्या मुली त्यांना पत्नी म्हणून देऊ.
४९ परंतु हे लोक ही गोष्ट करण्यास केवळ या अटीवरच संमती देतील, की त्यांच्या देवाने त्यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे, त्यांच्याप्रमाणे आपल्यातील प्रत्येक पुरुषाने सुंता करून घ्यावी, आणि जेव्हा

आपण त्यांच्या सूचनेनुसार सुंता करून घेऊ, तेव्हा ते त्यांच्या गुरांसहित व मालमत्तेसहित आपल्यामध्ये राहतील आणि आपण त्यांच्यासोबत एकच लोक असू.
५० आणि जेव्हा नगरातील सर्व लोकांनी शखेम व त्याचा बाप हामोर यांचे शब्द ऐकले, तेव्हा त्यांच्या नगरातील सर्व लोक या प्रस्तावाला सहमत झाले आणि त्यांनी सुंता करून घेण्यास होकार दिला, कारण शखेम व त्याचा बाप हामोर हे देशाचे सरदार असल्यामुळे ते त्यांना खूप मान देत होते.
५१ आणि दुसऱ्या दिवशी, शखेम आणि त्याचा बाप हामोर सकाळी लवकर उठले आणि त्यांनी आपल्या शहरातील सर्व पुरुषांना शहराच्या मध्यभागी एकत्र केले आणि त्यांनी याकोबाच्या मुलांना बोलावले, ज्यांनी त्या दिवशी आणि दुसऱ्या दिवशी त्यांच्या प्रत्येक पुरुषाची सुंता केली.
५२ आणि त्यांनी शखेम व त्याचा पिता हामोर, आणि शखेमच्या पाच भावांची सुंता केली; आणि मग सर्वजण उठून घरी गेले; कारण ही गोष्ट परमेश्वराकडून शखेम शहराविरुद्ध होती आणि या बाबतीत शिमोनचा सल्ला परमेश्वराकडूनच होता, यासाठी की परमेश्वर शखेम शहर याकोबाच्या दोन पुत्रांच्या हाती सोपवून देईल.

अध्याय ३४

१ आणि सुंता झालेल्या सर्व पुरुषांची संख्या सहाशे पंचेचाळीस पुरुष आणि दोनशे सेहेचाळीस मुले होती.
२ परंतु हामोरचा बाप पेरेदचा मुलगा किद्देकेम आणि त्याचे सहा भाऊ, शखेम व त्याचा बाप हामोर यांचे ऐकले नाहीत आणि त्यांनी सुंता करून घेण्यास नकार दिला, कारण याकोबाच्या मुलांचा प्रस्ताव त्यांना घृणास्पद वाटला आणि नगरातील लोकांनी त्यांचे ऐकले नाही, या गोष्टीमुळे त्यांचा क्रोध फार भडकला होता.
३ आणि दुसऱ्या दिवशी संध्याकाळी, त्यांना सुंता न झालेली आठ लहान मुले आढळली, कारण त्यांच्या आयांनी त्यांना शखेम व त्याचा बाप हामोर आणि शहरातील लोकांपासून लपवून ठेवले होते.
४ आणि शखेम व त्याचा बाप हामोर यांनी त्यांना सुंता करण्यासाठी आपल्यासमोर आणायला सांगितले, तेव्हा किद्देकेम व त्याचे सहा भाऊ तलवारी घेऊन त्यांच्यावर चालून आले आणि त्यांना ठार मारू लागले.
५ आणि ह्या प्रकरणामुळे त्यांनी शखेम व त्याचा बाप हामोर यांनाही ठार मारण्याचा प्रयत्न केला आणि त्यांच्यासोबत दीना हिलाही ठार मारण्याचा प्रयत्न केला.
६ आणि ते त्यांना म्हणाले, "तुम्ही हे काय केले आहे? तुमच्या कनानी बांधवांच्या मुलींमध्ये कोणी स्त्रिया नाहीत का, की ज्यांना तुम्ही पूर्वी ओळखत नव्हता अशा इब्री लोकांच्या मुलींना तुम्ही स्वतःसाठी घेऊ इच्छिता आणि असे कृत्य करणार आहात, ज्याची तुमच्या पूर्वजांनी तुम्हाला कधीही आज्ञा दिली नव्हती?"
७ तू केलेल्या ह्या कृत्यामुळे तुला यश मिळेल असे तुला वाटते का? आणि उद्या येऊन ह्या गोष्टीविषयी विचारणाऱ्या तुझ्या कनानी बांधवांना तू ह्याविषयी काय उत्तर देशील?
८ आणि जर तुमचे कृत्य त्यांच्या दृष्टीने न्याय्य व चांगले दिसणार नसेल, तर आमचे म्हणणे न ऐकल्यामुळे तुम्ही तुमच्या जीवांसाठी आणि मी आमच्या जीवांसाठी काय करणार?
९ आणि जर त्या देशातील रहिवासी व तुझे सर्व भाऊ, हामचे वंशज, तुझ्या कृत्याविषयी ऐकून म्हणतील,
१० एका इब्री स्त्रीमुळे शखेम व त्याचा बाप हामोर, आणि त्यांच्या नगरातील सर्व रहिवाशांनी असे कृत्य केले, जे त्यांना माहीत नव्हते व ज्याची त्यांच्या पूर्वजांनी त्यांना कधी आज्ञाही दिली नव्हती; तर मग, कनान देशातील तुमचे भाऊ यांच्यासमोर, आयुष्यभर तुम्ही कोठे पळून जाल किंवा तुमची लज्जा कोठे लपवाल?
११ आता, तुम्ही जे केले आहे ते आम्ही सहन करू शकत नाही, आणि आमच्या पूर्वजांनी आम्हाला आज्ञा न दिलेले हे जोखड आम्ही आमच्यावर लादू शकत नाही.
१२ पाहा, उद्या आम्ही जाऊन देशात राहणाऱ्या आमच्या सर्व कनानी बांधवांना एकत्र करू आणि आम्ही सर्वजण येऊन तुम्हाला व तुमच्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या सर्वांना ठार मारू, म्हणजे तुमच्यातून किंवा त्यांच्यातून एकही अवशेष शिल्लक राहणार नाही.
१३ आणि जेव्हा हामोर, त्याचा मुलगा शखेम आणि शहरातील सर्व लोकांनी किद्देकेम व त्याच्या भावांचे शब्द ऐकले, तेव्हा ते त्यांच्या शब्दांनी आपल्या जीवाला घाबरले आणि त्यांनी आपल्या कृत्याचा पश्चात्ताप केला.
१४ तेव्हा शखेम आणि त्याचा बाप हामोर यांनी आपला बाप किद्देकेम व त्याच्या भावांना उत्तर दिले आणि ते त्यांना म्हणाले, "तुम्ही आम्हाला सांगितलेले सर्व शब्द खरे आहेत."
१५ आता असे म्हणू नका किंवा आपल्या मनात अशी कल्पना करू नका की, आमच्या पूर्वजांनी आज्ञा न दिलेली ही गोष्ट आम्ही इब्री लोकांवरील प्रेमापोटी केली.
१६ परंतु, त्यांच्या मुलीला आमच्याकडे घेऊन जाण्यासंबंधीची आमची इच्छा या अटीशिवाय मान्य करण्याचा त्यांचा हेतू व इच्छा नाही हे आमच्या लक्षात आल्यामुळे, त्यांची इच्छा पूर्ण व्हावी म्हणून आम्ही त्यांचे ऐकले आणि तुम्ही पाहिलेले हे कृत्य केले.
१७ आणि जेव्हा आमची मागणी त्यांच्याकडून पूर्ण होईल, तेव्हा आम्ही त्यांच्याकडे परत जाऊ आणि तुम्ही आम्हाला जे सांगत आहात त्याप्रमाणे त्यांच्याशी वागू.
१८ म्हणून आम्ही तुम्हाला विनंती करतो की, आमचे शरीर बरे होऊन आम्ही पुन्हा सशक्त होईपर्यंत तुम्ही थांबा आणि धीर धरा; आणि मग आपण एकत्र त्यांच्यावर चाल करून जाऊ, आणि तुमच्या व आमच्या अंतःकरणात जे आहे ते त्यांच्याशी करू.
१९ आणि याकोबाची मुलगी दीना हिने किद्देकेम व त्याच्या भावांनी बोललेले हे सर्व शब्द आणि हामोर व त्याचा मुलगा शखेम व त्यांच्या शहरातील लोकांनी त्यांना दिलेले उत्तर ऐकले.
२० आणि तिने घाई करून, तिच्या वडिलांनी शखेमच्या घरी तिची काळजी घेण्यासाठी पाठवलेल्या तिच्या दासींपैकी एकाला, तिचा बाप याकोब व तिच्या भावांकडे पाठवून म्हटले:
२१ किद्देकेम आणि त्याच्या भावांनी तुमच्याविषयी असा सल्ला दिला आणि हामोर, शखेम व नगरातील लोकांनी त्यांना असे उत्तर दिले.
२२ आणि जेव्हा याकोबाने हे शब्द ऐकले तेव्हा तो क्रोधाने भडकला, आणि त्याला त्यांचा संताप आला व त्याचा राग त्यांच्यावर भडकला.
२३ आणि शिमोन व लेवी यांनी शपथ घेऊन म्हटले, "संपूर्ण पृथ्वीचा देव, परमेश्वर जिवंत आहे, याची शपथ, उद्या याच वेळेपर्यंत त्या संपूर्ण नगरात एकही जीव शिल्लक राहणार नाही."

२४ आणि सुंता न केलेले वीस तरुण लपून बसले होते, आणि या तरुणांनी शिमोन व लेवी यांच्याशी लढाई केली. शिमोन आणि लेवी यांनी त्यांपैकी अठरा जणांना ठार मारले, आणि दोघे त्यांच्यापासून पळून शहरातल्या काही चुन्याच्या खाणींमध्ये आश्रय घेतला. शिमोन आणि लेवी यांनी त्यांचा शोध घेतला, पण ते त्यांना सापडले नाहीत.
२५ आणि शिमोन व लेवी शहरात फिरत राहिले आणि त्यांनी तलवारीने शहरातील सर्व लोकांना ठार मारले, आणि कोणालाही जिवंत सोडले नाही.
२६ आणि नगराच्या मध्यभागी मोठी खळबळ माजली, आणि नगरातील लोकांचा आक्रोश स्वर्गापर्यंत पोहोचला, आणि सर्व स्त्रिया व मुले मोठ्याने ओरडली.
२७ आणि शिमोन व लेवी यांनी सर्व नगरातील सर्वांची कत्तल केली; त्यांनी संपूर्ण नगरात एकही पुरुष जिवंत सोडला नाही.
२८ आणि त्यांनी हामोर व त्याचा मुलगा शखेम यांना तलवारीच्या धारेने ठार मारले, आणि दीनाला शखेमच्या घरातून घेऊन गेले व तेथून निघून गेले.
२९ मग याकोबाचे पुत्र परत गेले आणि त्यांनी ठार मारलेल्यांना गाठले, आणि शहरात व शेतात असलेली त्यांची सर्व मालमत्ता लुटली.
३० आणि ते लूट घेत असताना, तीनशे माणसे उठून उभी राहिली आणि त्यांनी त्यांच्यावर धूळ फेकली व दगडांनी त्यांना मारले; तेव्हा शिमोन त्यांच्याकडे वळला आणि त्याने तलवारीच्या धारेने त्या सर्वांना ठार मारले; आणि शिमोन लेवीसमोर वळून शहरात आला.
३१ आणि त्यांनी आपल्या मेंढ्या, बैल व गुरेढोरे, तसेच उरलेल्या स्त्रिया व लहान मुलांनाही सोबत घेतले आणि त्या सर्वांना घेऊन गेले; मग त्यांनी एक फाटक उघडून बाहेर जाऊन मोठ्या उत्साहाने आपला बाप याकोब याच्याकडे आले.
३२ आणि जेव्हा याकोबाने पाहिले की त्यांनी नगराचे काय केले होते आणि त्यांनी त्यांच्याकडून काय लूट नेली होती, तेव्हा त्याला त्यांच्यावर फार राग आला आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही माझ्याशी हे काय केले आहे? पाहा, मी देशातील कनानी लोकांमध्ये विश्रांती घेतली होती आणि त्यांच्यापैकी कोणीही मला त्रास दिला नाही."
३३ आणि आता तू मला देशातील रहिवाशांमध्ये, कनानी व पेरिझ्झी लोकांमध्ये अप्रिय केले आहेस; मी अल्पसंख्य आहे, आणि जेव्हा ते तुझ्या त्यांच्या बांधवांसोबतच्या कृत्यांविषयी ऐकतील, तेव्हा ते सर्व माझ्याविरुद्ध एकत्र जमतील आणि मला ठार मारतील, आणि माझा व माझ्या कुटुंबाचा नाश होईल.
३४ तेव्हा शिमोन, लेवी आणि त्यांच्याबरोबर असलेले त्यांचे सर्व भाऊ यांनी आपला बाप याकोब याला उत्तर दिले, "पाहा, आम्ही या देशात राहतो, आणि शखेम आमच्या बहिणीशी असे वागणार आहे का? शखेमने केलेल्या या सर्व प्रकारावर तू गप्प का आहेस? आणि तो आमच्या बहिणीशी रस्त्यावरील वेश्येप्रमाणे वागणार आहे का?"
३५ आणि शिमोन व लेवी यांनी शखेम शहरातून ज्या स्त्रियांना बंदी बनवले, त्यांपैकी ज्यांनी ठार मारले नाही, त्यांची संख्या पंच्याऐंशी होती ज्यांनी पुरुषाशी संबंध ठेवला नव्हता.
३६ आणि त्यांच्यामध्ये बुना नावाची एक सुंदर व सुस्वरूप तरुणी होती, आणि शिमोनने तिच्याशी लग्न केले; त्यांनी बंदी बनवलेल्या व न मारलेल्या पुरुषांची संख्या सत्तेचाळीस होती, आणि बाकीच्यांना त्यांनी ठार मारले.
३७ आणि शिमोन व लेवी यांनी शखेम शहरातून बंदिवान केलेले सर्व तरुण पुरुष व स्त्रिया, याकोबाचे पुत्र मिसर देशातून बाहेर पडेपर्यंत, याकोबाच्या पुत्रांचे आणि त्यांच्या नंतरच्या मुलांचे सेवक होते.
३८ आणि जेव्हा शिमोन व लेवी शहरातून बाहेर गेले, तेव्हा शहरात लपून राहिलेले आणि लोकांमध्ये न मेलेले दोन तरुण उठले. ते तरुण शहरात गेले आणि शहरात फिरू लागले. तेव्हा त्यांना ते शहर निर्मनुष्य आढळले आणि तिथे फक्त स्त्रिया रडत होत्या. ते तरुण मोठ्याने ओरडून म्हणाले, "पाहा, हिब्रू याकोबाच्या पुत्रांनी आज कनानी शहरांपैकी एक शहर उद्ध्वस्त करून या शहराशी हे दुष्ट कृत्य केले आहे; आणि त्यांना कनान देशातील आपल्या प्राणांचीही भीती वाटली नाही."
३९ आणि ते पुरुष शहर सोडून तापनाख शहरात गेले आणि तेथे येऊन त्यांनी तापनाखच्या रहिवाशांना, त्यांच्यावर जे काही संकट आले होते ते सर्व, आणि याकोबाच्या पुत्रांनी शखेम शहराचे जे काही केले होते ते सर्व सांगितले.
४० आणि ही बातमी तपनखचा राजा याशूब याच्यापर्यंत पोहोचली, आणि त्याने त्या तरुणांना पाहण्यासाठी शखेम शहरात माणसे पाठवली; कारण राजाला त्यांच्या ह्या वृत्तांतावर विश्वास बसला नाही. तो म्हणाला, "दोन माणसे शखेमसारख्या मोठ्या शहराचा नाश कसा करू शकतील?"
४१ मग याशूबचे दूत परत आले आणि त्याला म्हणाले, "आम्ही शहरात आलो, तर ते उद्ध्वस्त झाले आहे. तेथे एकही पुरुष नाही; केवळ रडणाऱ्या स्त्रिया आहेत; तसेच तेथे कोणताही कळप किंवा गुरेढोरे नाहीत, कारण याकोबाच्या मुलांनी शहरातले सर्व काही नेऊन टाकले आहे."
४२ आणि याशूबला याचे आश्चर्य वाटले, तो म्हणाला, "दोन माणसांनी एवढे मोठे शहर कसे उद्ध्वस्त केले, आणि त्यांच्यापुढे टिकाव धरण्यास एकही माणूस कसा काय समर्थ ठरला?"
४३ कारण निम्रोदाच्या काळापासून असे घडले नाही, किंबहुना फार पूर्वीच्या काळापासूनही असे घडले नाही; आणि तपनखचा राजा याशूब आपल्या लोकांना म्हणाला, "धीट व्हा आणि आपण जाऊन या इब्री लोकांविरुद्ध लढू, आणि त्यांनी शहराशी जसे केले तसेच आपण त्यांच्याशी करू, आणि आपण शहरातील लोकांच्या बाजूचा सूड घेऊ."
४४ आणि तपनखचा राजा याशूब याने या प्रकरणाविषयी आपल्या सल्लागारांशी विचारविनिमय केला आणि त्याचे सल्लागार त्याला म्हणाले, "तू एकटा इब्री लोकांवर विजय मिळवू शकणार नाहीस, कारण संपूर्ण शहरात हे कार्य करण्यासाठी ते सामर्थ्यवान असले पाहिजेत."
४५ जर त्यांच्यापैकी दोघांनी मिळून संपूर्ण शहर उद्ध्वस्त केले आणि त्यांच्याविरुद्ध कोणीही उभे राहिले नाही, तर तू जर त्यांच्यावर चाल करून गेलास, तर ते सर्वजण आपल्याविरुद्ध उठतील आणि त्याचप्रमाणे आपलाही नाश करतील.
४६ परंतु जर तू आमच्या सभोवतालच्या सर्व राजांना पाठवून त्यांना एकत्र बोलावशील, तर आम्ही त्यांच्याबरोबर जाऊन याकोबाच्या पुत्रांविरुद्ध लढू; मग तू त्यांच्यावर विजय मिळवशील.
४७ आणि याशूबने आपल्या सल्लागारांचे शब्द ऐकले आणि त्यांचे शब्द त्याला व त्याच्या लोकांना आवडले, आणि त्याने तसे केले;

आणि तापनाखचा राजा याशूबने शखेम व तापनाखच्या सभोवतालच्या सर्व अमोरी राजांना निरोप पाठवला, की,
४८ माझ्याबरोबर वर ये आणि मला साहाय्य कर, म्हणजे आपण इब्री याकोब व त्याच्या सर्व पुत्रांना ठार मारू आणि त्यांना पृथ्वीवरून नष्ट करू; कारण त्याने शखेम नगराचे असेच केले होते, आणि हे तुला माहीत नाही काय?
४९ आणि याकोबाच्या मुलांनी शखेम शहराशी केलेल्या दुष्कृत्यांविषयी ऐकून अमोरी लोकांच्या सर्व राजांना त्यांचे फार आश्चर्य वाटले.
५० आणि अमोरी लोकांचे सात राजे आपल्या सर्व सैन्यासह, सुमारे दहा हजार उपसलेल्या तलवारी घेतलेल्या सैनिकांसह, याकोबाच्या पुत्रांशी लढायला आले; आणि अमोरी लोकांचे राजे आपल्या पुत्रांशी लढायला जमले आहेत हे याकोबाने ऐकले, आणि त्याला फार भीती वाटली व तो व्यथित झाला.
५१ आणि याकोब शिमोन व लेवी यांच्यावर ओरडून म्हणाला, "तुम्ही हे काय कृत्य केले आहे? तुम्ही मला का त्रास दिला, की माझा व माझ्या कुटुंबाचा नाश करण्यासाठी तुम्ही सर्व कनानवासीयांना माझ्यावर आणले? मी आणि माझे कुटुंब निश्चिंत होतो, आणि तुम्ही माझ्याशी असे वागलात, आणि तुमच्या कृत्याने देशातील लोकांना माझ्याविरुद्ध भडकवले."
५२ तेव्हा यहूदाने आपल्या बापाला उत्तर दिले, "माझे भाऊ शिमोन आणि लेवी यांनी शखेमच्या सर्व रहिवाशांना विनाकारण ठार मारले का? निश्चितच, शखेमने आमच्या बहिणीचा अपमान केला आणि नोहा व त्याच्या मुलांना दिलेल्या आमच्या देवाच्या आज्ञेचे उल्लंघन केले, कारण शखेमने आमच्या बहिणीला जबरदस्तीने नेऊन तिच्याशी व्यभिचार केला."
५३ आणि शखेमने हे सर्व दुष्ट कृत्य केले, तरी त्याच्या नगरातील एकाही रहिवाशाने, 'तू हे असे का करत आहेस? यासाठीच माझ्या भावांनी जाऊन त्या नगरावर हल्ला केला आणि परमेश्वराने ते त्यांच्या हाती सोपवले, कारण तेथील रहिवाशांनी आमच्या देवाच्या आज्ञा मोडल्या होत्या.' तर मग त्यांनी केलेले हे सर्व व्यर्थ आहे काय?
५४ आणि आता तू भयभीत किंवा व्यथित का आहेस, आणि माझ्या भावांवर तू नाराज का आहेस, आणि त्यांच्यावर तुझा क्रोध का भडकला आहे?
५५ ज्या देवाने शखेम शहर व तेथील लोकांना त्यांच्या हाती सोपवले, तोच देव आमच्यावर चाल करून येणाऱ्या सर्व कनानी राजांनाही आमच्या हाती सोपवेल, आणि जसे माझ्या भावांनी शखेमशी केले, तसेच आम्ही त्यांच्याशी करू.
५६ आता त्यांच्याविषयी निश्चिंत राहा आणि आपली भीती दूर करा, पण आपला देव परमेश्वर यावर विश्वास ठेवा आणि त्याने आम्हाला साहाय्य करावे व आमची सुटका करावी आणि आमच्या शत्रूंना आमच्या हाती सोपवावे, यासाठी त्याला प्रार्थना करा.
५७ आणि यहूदाने आपल्या वडिलांच्या एका सेवकाला बोलावून म्हटले, "आता जा आणि आपल्यावर चाल करून येणारे ते राजे आपल्या सैन्यासह कोठे आहेत ते पाहा."
५८ आणि तो सेवक दूरवर जाऊन पाहू लागला आणि सिहोन पर्वतासमोर चढून गेला; त्याने शेतात उभ्या असलेल्या राजांच्या सर्व छावण्या पाहिल्या; आणि तो यहूदाला परत येऊन म्हणाला, "पाहा, राजे आपल्या सर्व छावण्यांसह शेतात वसलेले आहेत; आणि त्यांचे लोक समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूच्या कणांप्रमाणे अत्यंत असंख्य आहेत."
५९ आणि यहूदा शिमोन व लेवी यांना आणि त्याच्या सर्व भावांना म्हणाला, "तुम्ही बळकट व्हा आणि शूरवीर व्हा, कारण आपला देव परमेश्वर आपल्याबरोबर आहे, त्यांना भिऊ नका."
६० प्रत्येक जण आपापली युद्धशस्त्रे, धनुष्य आणि तलवार घेऊन पुढे उभा राहा आणि आपण जाऊन या सुंता न केलेल्या माणसांविरुद्ध लढू; परमेश्वर आपला देव आहे, तो आपले रक्षण करील.
६१ आणि ते उठले, आणि लहान-मोठे असे अकरा पुत्र व त्यांच्याबरोबर असलेले याकोबाचे सर्व सेवक, प्रत्येकाने आपापली युद्धशस्त्रे कमरेला बांधली.
६२ आणि इसहाकाचे जे सर्व सेवक हेब्रोनमध्ये त्याच्याबरोबर होते, ते सर्व सर्व प्रकारच्या युद्धसाधनांनी सज्ज होऊन त्यांच्याकडे आले, आणि याकोबाचे पुत्र व त्यांचे सेवक, असे एकशे बारा जण, त्या राजांकडे गेले आणि याकोबही त्यांच्याबरोबर गेला.
६३ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी, अब्राहामाचा पुत्र इसहाक याला, हेब्रोन (म्हणजे किरेअथ-अर्बा) येथे निरोप पाठवून कळवले की,
६४ हे आमच्या परमेश्वर देवा, आम्ही तुझ्याकडे आमच्यासाठी अशी विनंती करतो की, आमच्यावर चाल करून येणाऱ्या कनानी लोकांच्या हातून आमचे रक्षण कर आणि त्यांना आमच्या हाती सोपव.
६५ आणि अब्राहामाचा मुलगा इसहाक आपल्या मुलांसाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना करू लागला आणि म्हणाला, "हे परमेश्वर देवा, तू माझ्या वडिलांना वचन दिले होतेस की, मी तुझी संतती आकाशातील ताऱ्यांप्रमाणे वाढवीन; आणि तू मलाही वचन दिले होतेस की, तू तुझे वचन पूर्ण करशील, कारण आता कनानचे राजे माझ्या मुलांशी युद्ध करण्यासाठी एकत्र येत आहेत, कारण त्यांनी कोणताही हिंसाचार केला नाही."
६६ तर आता, हे परमेश्वर देवा, सर्व पृथ्वीच्या देवा, मी तुला विनंती करतो की, या राजांचा विचार तू रद्द कर, म्हणजे ते माझ्या पुत्रांविरुद्ध लढणार नाहीत.
६७ आणि या राजांच्या व त्यांच्या प्रजेच्या अंतःकरणात माझ्या पुत्रांच्या दहशतीची छाप पाड आणि त्यांचा गर्व उतरव, म्हणजे ते माझ्या पुत्रांपासून दूर होतील.
६८ आणि तुझ्या सामर्थ्यवान हाताने व पसरलेल्या बाहूने माझ्या पुत्रांना आणि त्यांच्या सेवकांना त्यांच्यापासून सोडव, कारण हे सर्व करण्याचे सामर्थ्य आणि शक्ती तुझ्या हातात आहे.
६९ आणि याकोबाचे पुत्र व त्यांचे सेवक त्या राजांकडे गेले आणि त्यांनी आपला देव परमेश्वर यावर विश्वास ठेवला; आणि ते जात असताना, त्यांचा पिता याकोब यानेही परमेश्वराकडे प्रार्थना करून म्हटले, "हे परमेश्वर देवा, सामर्थ्यवान व महान देवा, तू अनादि काळापासून, तेव्हापासून आतापर्यंत आणि सदासर्वकाळ राज्य केले आहेस;
७० तूच युद्धे सुरू करतोस आणि ती थांबवतोस, तुझ्या हातात उन्नती करण्याचे आणि अवनती करण्याचे सामर्थ्य आहे; हे देवा, माझी प्रार्थना तुझ्यासमोर मान्य होवो की, तू तुझ्या दयेने माझ्याकडे वळावेस, आणि या राजांच्या व त्यांच्या प्रजेच्या अंतःकरणावर माझ्या पुत्रांच्या दहशतीचा ठसा उमटवून त्यांना व त्यांच्या छावण्यांना भयभीत करावेस, आणि तुझ्या महान दयेने तुझ्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या सर्वांची सुटका करावीस, कारण तूच लोकांना आमच्या अधीन आणू शकतोस आणि राष्ट्रांना आमच्या सत्तेखाली आणू शकतोस.

प्रकरण ३५

१ आणि अमोरी लोकांचे सर्व राजे याकोबाच्या पुत्रांचे काय करावे याबद्दल आपल्या सल्लागारांशी सल्लामसलत करण्यासाठी मैदानात येऊन उभे राहिले, कारण ते अजूनही त्यांना घाबरत होते आणि म्हणत होते, "पाहा, त्यांच्यापैकी दोघांनी शखेम शहरातील सर्वांचा वध केला आहे."
२ आणि परमेश्वराने इसहाक व याकोब यांच्या प्रार्थना ऐकल्या आणि त्याने त्या सर्व राजांच्या सल्लागारांच्या अंतकरणात मोठी भीती व दहशत भरली, की ते सर्व एकमताने उद्गारले,
३ आज तू मूर्ख आहेस काय, किंवा तुझ्यात काही समज नाही काय, की तू इब्री लोकांबरोबर लढशील आणि आज तू स्वतच्या नाशात आनंद का मानशील?
४ पाहा, त्यांपैकी दोघे जण निर्भयपणे शखेम शहरात आले आणि त्यांनी शहरातील सर्व रहिवाशांना ठार मारले; त्यामुळे त्यांच्यापुढे कोणीही उभे राहिले नाही; तर मग तुम्ही त्या सर्वांशी कसे लढू शकाल?
५ तुम्हाला हे नक्कीच माहीत आहे की त्यांचा देव त्यांच्यावर अतिशय प्रेम करतो आणि त्याने त्यांच्यासाठी अशी महान कार्ये केली आहेत, जी फार पूर्वीपासून केली गेली नाहीत; आणि राष्ट्रांच्या सर्व देवांमध्ये, त्याच्या महान कृत्यांसारखे काहीही करू शकणारा दुसरा कोणी नाही.
६ खरोखरच त्याने त्यांचा पिता, इब्री वंशाचा अब्राहाम याला, निम्रोदाच्या हातून आणि त्याला अनेकदा ठार मारू पाहणाऱ्या त्याच्या सर्व लोकांच्या हातून सोडवले.
७ ज्या अग्नीत राजा निम्रोदाने त्याला टाकले होते, त्यातूनही त्याने त्याला वाचवले आणि त्याच्या देवानेही त्याला त्यातून वाचवले.
८ आणि असे आणखी कोण करू शकेल? निश्चयच तो अब्राहाम होता, ज्याने एलामच्या पाच राजांना ठार मारले, जेव्हा त्यांनी त्या दिवसांत सदोममध्ये राहणाऱ्या त्याच्या भावाच्या मुलाला स्पर्श केला होता.
९ आणि त्याने आपल्या घरातील विश्वासू सेवकाला व आपल्या काही माणसांना सोबत घेतले आणि त्यांनी एका रात्रीत एलामच्या राजांचा पाठलाग करून त्यांना ठार मारले आणि त्याच्या भावाच्या मुलाची जी मालमत्ता त्यांनी घेतली होती ती त्याला परत केली.
१० आणि तुम्हाला नक्कीच माहीत आहे की, या इब्री लोकांचा देव त्यांच्यावर फार प्रसन्न आहे आणि तेही त्याच्यावर प्रसन्न आहेत, कारण त्यांना माहीत आहे की त्याने त्यांना त्यांच्या सर्व शत्रूंपासून सोडवले आहे.
११ आणि पाहा, आपल्या देवावरील प्रेमामुळे अब्राहामाने आपला एकुलता एक आणि अनमोल पुत्र घेतला आणि त्याला आपल्या देवासाठी होमबली म्हणून अर्पण करण्याचा त्याचा इरादा होता; आणि जर देवाने त्याला असे करण्यापासून रोखले नसते, तर त्याने आपल्या देवावरील प्रेमामुळे ते केले असते.
१२ आणि देवाने त्याची सर्व कृत्ये पाहिली आणि त्याला शपथ वाहिली व वचन दिले की, तो त्याच्या पुत्रांना आणि त्याच्या सर्व वंशजांना त्यांच्यावर येणाऱ्या प्रत्येक संकटातून वाचवेल, कारण त्याने आपल्या देवावरील प्रेमापोटी आपल्या मुलाबद्दलची करुणा दाबून टाकली होती.
१३ आणि तुम्ही ऐकले नाही काय की, त्यांच्या देवाने इजिप्तचा राजा फारो व गरारचा राजा अबीमेलेक यांच्याशी काय केले; अब्राहामाने तिच्याविषयी म्हटले होते, 'ती माझी बहीण आहे,' जेणेकरून तिच्यामुळे ते त्याला ठार मारणार नाहीत आणि तिला पत्नी म्हणून घेण्याचा विचार करणार नाहीत? आणि तुम्ही जे काही ऐकले, ते सर्व देवाने त्यांच्याशी व त्यांच्या लोकांशी केले.
१४ आणि पाहा, आम्ही आमच्या डोळ्यांनी पाहिले की याकोबाचा भाऊ एसाव, त्याला ठार मारण्याच्या उद्देशाने चारशे माणसांसह त्याच्याकडे आला, कारण त्याला आठवले की त्याने त्याच्या वडिलांचा आशीर्वाद काढून घेतला होता.
१५ आणि तो सीरियाहून आला तेव्हा, त्या आईला तिच्या मुलांसकट मारण्यासाठी तो त्याला भेटायला गेला; पण ज्याच्यावर त्याचा विश्वास होता त्या त्याच्या देवानेच त्याला त्याच्या हातून सोडवले, नाही का? त्याने त्याला त्याच्या भावाच्या हातून व त्याच्या शत्रूंच्या हातूनही सोडवले आणि तो पुन्हा त्यांचे रक्षण करील हे निश्चित.
१६ हे कोणाला माहीत नाही की, शखेम शहराशी संबंधित जे दुष्ट कृत्य तुम्ही ऐकले, ते करण्याचे सामर्थ्य त्यांच्या देवानेच त्यांना दिले होते?
१७ तर मग, ज्या देवावर त्यांचा विश्वास होता, तो नसता तर, दोन माणसे स्वतच्या बळावर शखेमसारखे मोठे शहर नष्ट करू शकली असती का? त्याने शहरातील रहिवाशांना त्यांच्याच शहरात ठार मारण्यासाठी हे सर्व त्यांना सांगितले आणि केले.
१८ आणि जरी हजारपट अधिक लोक तुझ्या मदतीला आले, तरीही तुझ्या शहरातून एकत्र आलेल्या त्या सर्वांशी लढायला तू त्यांचा पराभव करू शकशील का?
१९ हे तुम्हाला नक्कीच माहीत आहे आणि समजते की, तुम्ही त्यांच्याशी लढायला आला नाहीत, तर ज्या देवाने त्यांची निवड केली, त्याच्याशी युद्ध करायला आला आहात; आणि म्हणूनच आज तुम्ही सर्वजण नाश पावण्यासाठी आला आहात.
२० म्हणून आता, जे संकट तुम्ही स्वतवर ओढवून घेण्याचा प्रयत्न करत आहात, त्यापासून दूर राहा; जरी ते संख्येने थोडे असले तरी, त्यांच्याशी युद्ध न करणेच तुमच्यासाठी बरे होईल, कारण त्यांचा देव त्यांच्याबरोबर आहे.
२१ आणि जेव्हा अमोरी राजांनी आपल्या सल्लागारांचे सर्व शब्द ऐकले, तेव्हा त्यांची अंतकरणे दहशतीने भरून गेली आणि ते याकोबाच्या पुत्रांना घाबरले व त्यांच्याशी लढले नाहीत.
२२ आणि त्यांनी आपल्या सल्लागारांच्या शब्दांकडे कान लावले आणि त्यांचे सर्व शब्द ऐकले; आणि सल्लागारांचे शब्द राजांना फार आवडले आणि त्यांनी तसे केले.
२३ आणि राजे याकोबाच्या पुत्रांपासून दूर झाले आणि त्यांनी त्यांच्याशी युद्ध करण्याचे धाडस केले नाही, कारण ते त्यांना फार घाबरत होते आणि त्यांच्या भीतीने त्यांची अंतकरणे वितळली होती.
२४ कारण हे परमेश्वराकडून त्यांना प्राप्त झाले, कारण त्याने आपले सेवक इसहाक व याकोब यांच्या प्रार्थना ऐकल्या, कारण त्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला होता; आणि त्या दिवशी हे सर्व राजे आपापल्या छावण्यांसह आपापल्या शहरात परतले आणि त्या वेळी त्यांनी याकोबाच्या पुत्रांशी युद्ध केले नाही.
२५ आणि याकोबाचे पुत्र त्या दिवशी संध्याकाळपर्यंत सीहोन पर्वतासमोर आपल्या तळावर थांबले आणि हे राजे त्यांच्याशी लढायला आले नाहीत हे पाहून, याकोबाचे पुत्र घरी परतले.

अध्याय ३६

१ त्या वेळी परमेश्वर याकोबाला दिसला आणि म्हणाला, "ऊठ, बेथेलला जा आणि तेथेच राहा; जो परमेश्वर तुला दिसतो, ज्याने तुला व तुझ्या पुत्रांना संकटातून सोडवले, त्याच्यासाठी तेथे एक वेदी उभार."
२ आणि याकोब आपल्या पुत्रांसहित व आपल्या सर्वांसहित उठला आणि परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे ते बेथेलला गेले.
३ आणि याकोब बेथेलला गेला तेव्हा तो नव्व्याण्णव वर्षांचा होता, आणि याकोब, त्याचे पुत्र व त्याच्याबरोबर असलेले सर्व लोक लूजमधील बेथेल येथे राहिले, आणि त्याने तेथे त्याला दर्शन दिलेल्या परमेश्वरासाठी एक वेदी बांधली, आणि याकोब व त्याचे पुत्र सहा महिने बेथेलमध्ये राहिले.
४ त्याच वेळी, याकोबाबरोबर असलेली रिबेकाची दाई, ऊजची मुलगी दबोरा मरण पावली; आणि याकोबाने तिला बेथेलच्या खाली, तेथे असलेल्या एका ओक वृक्षाखाली पुरले.
५ आणि बेथुएलची मुलगी, याकोबाची आई रिबेका, हिचाही त्याच वेळी हेब्रोनमध्ये, म्हणजेच किरेथ-अर्बा येथे मृत्यू झाला; आणि अब्राहामाने हेथच्या मुलांकडून विकत घेतलेल्या मखपेलाच्या गुहेत तिला पुरण्यात आले.
६ आणि रिबेका एकशे तेहतीस वर्षे जगली, आणि ती मरण पावली. जेव्हा याकोबाने ऐकले की त्याची आई रिबेका मरण पावली आहे, तेव्हा तो आपल्या आईसाठी खूप रडला, आणि तिच्यासाठी व तिची दाई दबोरा हिच्यासाठी ओक वृक्षाखाली मोठा शोक केला, आणि त्याने त्या जागेचे नाव अलोन-बाखूथ ठेवले.
७ आणि त्याच दिवसांत सीरियन लाबान मरण पावला, कारण त्याने त्याच्या व याकोब यांच्यामधील करार मोडल्यामुळे देवाने त्याला शिक्षा दिली.
८ आणि याकोब शंभर वर्षांचा होता, तेव्हा परमेश्वर त्याला प्रकट झाला आणि त्याने त्याला आशीर्वाद देऊन त्याचे नाव इस्राएल ठेवले; आणि त्याच दिवसांत याकोबाची पत्नी राहेल गर्भवती झाली.
९ आणि त्या वेळी याकोब व त्याचे सर्व नातेवाईक बेथेलहून त्याच्या वडिलांचे घर असलेल्या हेब्रोनला जाण्यासाठी निघाले.
१० आणि ते रस्त्याने जात असताना, एफ्राथला पोहोचायला थोडेच अंतर होते, तेव्हा राहेलने एका मुलाला जन्म दिला आणि तिला प्रसूती वेदना झाल्या व तिचा मृत्यू झाला.
११ आणि याकोबाने तिला एफ्राथच्या वाटेवर, म्हणजेच बेथलेहेममध्ये पुरले आणि तिच्या कबरेवर एक स्तंभ उभारला, जो आजही तेथे आहे; आणि राहेल पंचेचाळीस वर्षांची होती आणि तिचा मृत्यू झाला.
१२ आणि याकोबाने राहेलने जन्म दिलेल्या आपल्या मुलाचे नाव बिन्यामीन ठेवले, कारण तो त्याला उजवीकडच्या देशात जन्मला होता.
१३ आणि राहेलच्या मृत्यूनंतर, याकोबाने तिची दासी बिल्हा हिच्या तंबूत आपला तंबू ठोकला.
१४ आणि या कारणामुळे रूबेनला आपली आई लेआ हिच्याविषयी मत्सर वाटू लागला आणि तो क्रोधाने भडकला. तो रागाने उठून बिल्हाच्या तंबूत गेला आणि तेथून त्याने आपल्या वडिलांचा पलंग उचलला.
१५ त्या वेळी रऊबेनाच्या मुलांकडून जन्मसिद्ध हक्काचा वाटा, तसेच राजेशाही आणि याजकीय पदे काढून घेण्यात आली, कारण त्याने आपल्या वडिलांची शय्या अपवित्र केली होती; आणि जन्मसिद्ध हक्क योसेफाला, राजेशाही पद यहूदाला आणि याजकपद लेवीला देण्यात आले, कारण रऊबेनाने आपल्या वडिलांची शय्या अपवित्र केली होती.
१६ आणि पादान-अराममध्ये याकोबाला जन्मलेल्या त्याच्या पिढ्या अशा आहेत; याकोबाचे पुत्र बारा होते.
१७ लेआचे पुत्र म्हणजे ज्येष्ठ पुत्र रूबेन, शिमोन, लेवी, यहूदा, इस्साखार, जबुलून व त्यांची बहीण दीना; आणि राहेलचे पुत्र म्हणजे योसेफ व बेंजामिन.
१८ लेआची दासी जिल्पा हिचे पुत्र गाद व आशेर आणि राहेलची दासी बिल्हा हिचे पुत्र दान व नफताली; हे याकोबाचे पुत्र असून, ते त्याला पादान-अराममध्ये जन्मले होते.
१९ आणि याकोब व त्याचे पुत्र आणि त्याचे सर्व नातेवाईक प्रवास करून माम्रे येथे आले, जे किरेथ-अर्बा म्हणून ओळखले जाते, म्हणजेच हेब्रोनमध्ये, जिथे अब्राहाम व इसहाक राहिले होते, आणि याकोब आपल्या पुत्रांसह व त्याच्या सर्व नातेवाईकांसह हेब्रोनमध्ये आपल्या वडिलांबरोबर राहत होता.
२० आणि त्याचा भाऊ एसाव व त्याचे पुत्र आणि त्याचे सर्व नातेवाईक सेईर देशात जाऊन राहिले आणि तेथे त्यांची मालमत्ता होती; आणि सेईर देशात एसावाचे पुत्र फलदायी झाले व त्यांची संख्या प्रचंड वाढली.
२१ आणि कनान देशात एसावाला जन्मलेल्या पिढ्या ह्याच आहेत; एसावाचे पुत्र पाच होते.
२२ आणि आदाने एसावाला त्याचा ज्येष्ठ पुत्र एलीफाज याला जन्म दिला आणि तिने त्याला रेऊएल यालाही जन्म दिला आणि अहलिबामाने त्याला येऊश, यालाम आणि कोरा यांना जन्म दिला.
२३ कनान देशात एसावाला जन्मलेली ही त्याची मुले आहेत; आणि एसावाचा मुलगा एलीफाज याचे मुलगे तेमान, ओमार, सफो, गाताम, केनाज व अमालेक्ष हे होते आणि रूएलचे मुलगे नखाथ, सराख, शामा व मिज्जा हे होते.
२४ आणि येऊशचे पुत्र तिम्ना, अल्वा, येथेथ हे होते; आणि यालामचे पुत्र अलाह, फिनोर व केनाझ हे होते.
२५ आणि कोराचे पुत्र तेमान, मिबजार, मग्दीएल व एराम हे होते; सेईर प्रांतातील त्यांच्या अधिपत्यांनुसार ही एसावाच्या पुत्रांची कुळे आहेत.
२६ आणि होरी सेईरचे पुत्र, जे सेईर देशाचे रहिवासी होते, त्यांची नावे ही आहेत: लोटान, शोबाल, सिबोन, आना, दिशान, एजर आणि दिशान; असे सात पुत्र.
२७ आणि लोटानची मुले होरी, हेमान आणि त्यांची बहीण तिमना होती; ही तीच तिमना आहे जी याकोब व त्याच्या मुलांकडे आली होती, पण त्यांनी तिचे ऐकले नाही; म्हणून ती जाऊन एसावाचा मुलगा एलीफाज याची उपपत्नी झाली आणि तिला त्याच्यापासून अमालेक नावाचा मुलगा झाला.
२८ आणि शोबालचे पुत्र अल्वान, मनहथ, एबाल, शेफो व ओनाम हे होते आणि जिबोनचे पुत्र अया व आना हे होते; हा तोच आना होता ज्याला रानात यमीम लोक सापडले होते, जेव्हा तो आपला बाप जिबोन याची गाढवे चारत होता.
२९ आणि तो आपल्या वडिलांच्या गाढवांना चारा देत असताना, त्यांना चारा देण्यासाठी वेगवेगळ्या वेळी रानात घेऊन जात असे.
३० आणि एके दिवशी तो त्यांना लोकांच्या वाळवंटाच्या समोर, समुद्रकिनारी असलेल्या एका निर्जन प्रदेशात घेऊन आला, आणि तो त्यांना चारा देत असताना, पाहा, समुद्राच्या पलीकडून एक मोठे वादळ आले आणि तेथे चरत असलेल्या गाढवांवर थांबले, आणि ती सर्व जागीच स्तब्ध उभी राहिली.

३१ आणि त्यानंतर समुद्रापलीकडील वाळवंटातून सुमारे एकशे वीस मोठे आणि भयंकर प्राणी बाहेर आले आणि ते सर्व गाढवे असलेल्या ठिकाणी आले व तेथे जाऊन बसले.
३२ आणि ते प्राणी, कमरेपासून खाली मनुष्याच्या पिलांसारखे होते, आणि कमरेपासून वर, काही अस्वलांसारखे व काही कीपहांसारखे होते; त्यांच्या खांद्यांच्या मधून जमिनीपर्यंत पोहोचणाऱ्या शेपटी होत्या, जशा दुचीफाथांच्या शेपटी असतात. आणि हे प्राणी येऊन त्या गाढवांवर स्वार झाले आणि त्यांना घेऊन गेले, आणि ते आजपर्यंत निघून गेले आहेत.
३३ आणि त्या प्राण्यांपैकी एकाने आनाजवळ येऊन आपल्या शेपटीने त्याला मारले आणि मग तो त्या ठिकाणाहून पळून गेला.
३४ आणि जेव्हा त्याने हे कृत्य पाहिले, तेव्हा त्याला आपल्या जीवाची फार भीती वाटली आणि तो पळून शहरात निसटला.
३५ आणि त्याने आपल्या मुला व भावांना आपल्या बाबतीत घडलेली सर्व हकीकत सांगितली; आणि पुष्कळ माणसे त्या गाढवांना शोधायला गेली, पण ती त्यांना सापडली नाहीत; आणि आना व त्याचे भाऊ त्या दिवसापासून त्या ठिकाणी पुन्हा गेले नाहीत, कारण त्यांना आपल्या जीवाची फार भीती वाटत होती.
३६ आणि सेईरचा मुलगा आना याची मुले म्हणजे दिशोन व त्याची बहीण अहलिबामाह; आणि दिशोनची मुले म्हणजे हेमदान, एशबान, इथरान व चेरान; आणि एजरची मुले म्हणजे बिलहान, जावान व अकन; आणि दिशोनची मुले म्हणजे ऊज व आरान.
३७ होरी सेईरच्या मुलांची कुळे, सेईर देशातील त्यांच्या अधिपत्यांनुसार, ही आहेत.
३८ आणि एसाव व त्याचे वंशज होरी सेईर देशात, जो त्या देशाचा रहिवासी होता, राहत होते; आणि त्या देशात त्यांची मालमत्ता होती व ते फलदायी होते आणि त्यांची संतती अतिशय वाढली; आणि याकोब व त्याचे वंशज आणि त्यांचे सर्व नातेवाईक, परमेश्वराने त्यांचे वडील अब्राहाम यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे, त्यांचे वडील इसहाक यांच्यासोबत कनान देशात राहत होते.

अध्याय ३७

१ आणि याकोबाच्या आयुष्याच्या एकशे पाचव्या वर्षी, म्हणजे कनान देशात आपल्या मुलांसोबत राहण्याच्या त्याच्या नवव्या वर्षी, तो पादान-अरामहून आला.
२ आणि त्या दिवसांत याकोब आपल्या मुलांसोबत हेब्रोनहून निघाला आणि ते व त्यांचे सर्व नातेवाईक शखेम शहरात परत आले आणि तेथेच राहिले, कारण त्या वेळी शखेम शहराची पुनर्बांधणी झाली होती आणि याकोबाच्या मुलांना त्यांच्या गुरांसाठी तेथे उत्तम व सुपीक कुरण मिळाले होते. त्या शहरात सुमारे तीनशे पुरुष आणि स्त्रिया राहत होते.
३ आणि शिमोन व लेवी यांनी शहराचा नाश करण्यापूर्वी, याकोब पादान-अरामहून परत आला तेव्हा त्याने शखेमचा बाप हामोर याच्याकडून शेताचा जो भाग विकत घेतला होता, त्या भागात याकोब, त्याची मुले आणि त्याचे सर्व नातेवाईक राहत होते.
४ आणि शखेम शहराला वेढा घातलेल्या कनानी व अमोरी वंशाच्या सर्व राजांनी ऐकले की, याकोबाचे पुत्र पुन्हा शखेममध्ये येऊन तेथे राहिले आहेत.
५ आणि ते म्हणाले, "ज्यांनी त्या शहरातील रहिवाशांना ठार मारले व त्यांना हाकलून दिले, ते हिब्रू याकोबाचे पुत्र पुन्हा त्या शहरात येऊन राहतील काय? ते आता परत येऊन शहरात राहणाऱ्यांनाही हाकलून देतील किंवा ठार मारतील काय?"
६ आणि कनानचे सर्व राजे पुन्हा एकत्र जमले आणि त्यांनी याकोब व त्याच्या पुत्रांशी युद्ध करण्याचा निश्चय केला.
७ आणि तपनखचा राजा याशूब याने आपल्या सर्व शेजारील राजांना, म्हणजे गाशचा राजा एलान, शिलोचा राजा इहूरी, खजारचा राजा पराथोन, सार्टोनचा राजा सुसी, बेथखोरानचा राजा लाबान आणि ओथनायमाचा राजा शबीर यांना निरोप पाठवून कळवले,
८ माझ्याकडे येऊन मला साहाय्य करा, आणि आपण इब्री याकोब व त्याचे पुत्र आणि त्याच्या सर्व साथीदारांना मारू या; कारण ते पूर्वीप्रमाणेच शखेमवर ताबा मिळवण्यासाठी व तेथील रहिवाशांना ठार मारण्यासाठी पुन्हा आले आहेत.
९ आणि हे सर्व राजे आपापल्या छावण्यांसहित एकत्र जमले; त्यांचे लोक समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूप्रमाणे अतिशय विपुल होते आणि ते सर्व तपनाकच्या समोर होते.
१० आणि तापनाखचा राजा याशूब आपल्या सर्व सैन्यासह त्यांच्याकडे निघाला आणि त्याने तापनाख शहराबाहेर शहरासमोर तळ ठोकला; आणि या सर्व राजांनी याकोबाच्या पुत्रांविरुद्ध सात तुकड्यांमध्ये, म्हणजेच सात छावण्यांमध्ये, स्वतला विभागले.
११ आणि त्यांनी याकोब व त्याच्या मुलाला निरोप पाठवला, की तुम्ही सर्वजण आमच्याकडे या, म्हणजे आपण मैदानात एकत्र भेटू आणि ज्या शखेमच्या माणसांना तुम्ही त्यांच्या शहरात ठार मारले, त्यांच्या कृत्याचा सूड घेऊ. आता तुम्ही पुन्हा शखेम शहरात परत जाऊन तेथे राहाल आणि पूर्वीप्रमाणेच तेथील रहिवाशांना ठार माराल.
१२ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी हे ऐकले आणि कनानच्या राजांच्या शब्दांनी त्यांचा क्रोध अतिशय भडकला, आणि याकोबाच्या पुत्रांपैकी दहा जण त्वरेने उठून उभे राहिले, आणि त्या प्रत्येकाने आपापली युद्धशस्त्रे कमरेला बांधली; आणि त्यांचे एकशे दोन सेवक युद्धसज्ज होऊन त्यांच्यासोबत होते.
१३ आणि याकोबाचे हे सर्व पुत्र आपल्या सेवकांसहित त्या राजांकडे गेले; त्यांचा पिता याकोब त्यांच्याबरोबर होता; आणि ते सर्व शखेमच्या टेकडीवर उभे राहिले.
१४ आणि याकोबाने आपल्या पुत्रांसाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना केली आणि त्याने परमेश्वरासमोर आपले हात पसरले आणि तो म्हणाला, "हे देवा, तू सर्वशक्तिमान देव आहेस, तू आमचा पिता आहेस, तू आम्हाला घडवले आहेस आणि आम्ही तुझ्या हातांची निर्मिती आहोत; मी तुला विनंती करतो की, जे शत्रू आज त्यांच्याशी लढायला येत आहेत, त्यांच्या हातून तुझ्या दयेने माझ्या पुत्रांना सोडव आणि त्यांच्या हातून त्यांना वाचव; कारण थोड्यांना अनेकांपासून वाचवण्याचे सामर्थ्य आणि शक्ती तुझ्या हातात आहे."
१५ आणि माझ्या पुत्रांना, तुझ्या सेवकांना, त्यांच्या शत्रूंशी लढण्यासाठी, त्यांना जिंकण्यासाठी आणि त्यांच्या शत्रूंना आपल्यासमोर पाडण्यासाठी मनाचे बळ व सामर्थ्य दे; आणि कनानच्या लोकांच्या हातून माझे पुत्र व त्यांचे सेवक मरण पावू नयेत.
१६ परंतु जर माझ्या पुत्रांचे व त्यांच्या सेवकांचे प्राण घेणे तुला योग्य वाटत असेल, तर तुझ्या सेवकांच्या हातून त्यांना तुझ्या महान दयेने घे, म्हणजे आज अमोऱ्यांच्या राजांच्या हातून त्यांचा नाश होणार नाही.

१७ आणि जेव्हा याकोबाने परमेश्वराची प्रार्थना करणे थांबवले, तेव्हा पृथ्वी आपल्या जागेवरून हादरली, सूर्य अंधारला आणि हे सर्व राजे भयभीत झाले व त्यांना मोठी भीती वाटू लागली.
१८ आणि परमेश्वराने याकोबाची प्रार्थना ऐकली, आणि परमेश्वराने सर्व राजांच्या व त्यांच्या सैन्याच्या अंतकरणात याकोबाच्या पुत्रांविषयी दहशत व धाक निर्माण केला.
१९ कारण परमेश्वराने त्यांना रथांचा आवाज, याकोबाच्या पुत्रांच्या शक्तिशाली घोड्यांचा आवाज आणि त्यांच्यासोबत असलेल्या मोठ्या सैन्याचा आवाज ऐकवला.
२० आणि याकोबाच्या पुत्रांना पाहून ते राजे फार घाबरले; आणि ते आपल्या छावणीत उभे असताना, पाहा, याकोबाचे पुत्र एकशे बारा माणसांसह मोठा जयघोष करत त्यांच्यावर चालून आले.
२१ आणि जेव्हा राजांनी याकोबाच्या पुत्रांना आपल्या दिशेने पुढे येताना पाहिले, तेव्हा ते अधिकच घाबरले आणि पूर्वीप्रमाणेच त्यांच्यासमोरून माघार घ्यावी व त्यांच्याशी युद्ध करू नये, असा त्यांचा कल होता.
२२ पण ते मागे हटले नाहीत, ते म्हणाले, "इब्री लोकांसमोरून दोनदा माघार घेणे हा आमचा अपमान ठरेल."
२३ आणि याकोबाचे पुत्र जवळ आले आणि त्या सर्व राजांवर व त्यांच्या सैन्यांवर चाल करून गेले; आणि त्यांनी पाहिले की, ते एक अतिशय पराक्रमी लोक होते, समुद्राच्या वाळूप्रमाणे असंख्य.
२४ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी परमेश्वराला हाक मारून म्हटले, "हे परमेश्वरा, आम्हाला मदत कर, आम्हाला मदत कर आणि आमच्या प्रार्थनेला उत्तर दे; कारण आमचा तुझ्यावर विश्वास आहे आणि आज आमच्यावर चाल करून आलेल्या ह्या सुंता न केलेल्या माणसांच्या हातून आम्हाला मरू देऊ नकोस."
२५ मग याकोबाच्या पुत्रांनी आपली युद्धशस्त्रे कमरेला बांधली, आणि प्रत्येकाने आपली ढाल व भाला हातात घेतला आणि ते युद्धासाठी पुढे सरसावले.
२६ आणि याकोबाचा मुलगा यहूदा, आपल्या भावांच्या पुढे धावत गेला आणि त्याच्याबरोबर त्याचे दहा सेवक होते, आणि तो त्या राजांकडे गेला.
२७ आणि तपनखचा राजा याशूबही आपल्या सैन्यासह यहूदासमोर प्रथम आला, आणि यहूदाने याशूब व त्याच्या सैन्याला आपल्या दिशेने येताना पाहिले, तेव्हा यहूदाचा क्रोध भडकला, त्याचा संताप अनावर झाला आणि तो लढाईसाठी सज्ज झाला, ज्यात यहूदाने आपला जीव धोक्यात घातला.
२८ आणि याशूब व त्याचे सर्व सैन्य यहूदाच्या दिशेने पुढे सरकत होते; तो एका अतिशय बलवान व शक्तिशाली घोड्यावर स्वार झाला होता; याशूब एक अतिशय शूर पुरुष होता आणि डोक्यापासून पायापर्यंत लोखंड व पितळेने मढलेला होता.
२९ आणि तो घोड्यावर असताना, आपल्या सर्व लढायांतील त्याच्या पद्धतीप्रमाणे, पुढून आणि मागून दोन्ही हातांनी बाण मारत असे आणि त्याने नेम धरलेले ठिकाण कधीही चुकले नाही.
३० आणि जेव्हा याशूब यहूदाशी लढायला आला आणि यहूदावर पुष्कळ बाण सोडत होता, तेव्हा परमेश्वराने याशूबचा हात बांधला आणि त्याने सोडलेले सर्व बाण त्याच्याच माणसांवर उलटले.
३१ तरीही, याशूब यहूदाला बाणांनी आव्हान देण्यासाठी त्याच्या दिशेने पुढे सरकत राहिला, परंतु त्यांच्यामध्ये सुमारे तीस हातांचे अंतर होते आणि जेव्हा यहूदाने याशूबला आपल्यावर बाण सोडताना पाहिले, तेव्हा तो क्रोधाने पेटून उठलेल्या पूर्ण शक्तीनिशी त्याच्याकडे धावला.
३२ आणि यहूदाने जमिनीवरून एक मोठा दगड उचलला, त्याचे वजन साठ शेकेल होते, आणि यहूदा याशूबकडे धावत गेला आणि त्याने त्या दगडाने त्याच्या ढालीवर प्रहार केला, त्यामुळे याशूब त्या प्रहाराने स्तब्ध झाला आणि घोड्यावरून जमिनीवर कोसळला.
३३ आणि याशूबच्या हातातून ढाल तुटून तिचे तुकडे झाले आणि त्या प्रहाराच्या जोराने ती सुमारे पंधरा हात दूर उडून दुसऱ्या छावणीसमोर पडली.
३४ आणि याशूबबरोबर आलेल्या राजांनी दुरूनच याकोबाचा मुलगा यहूदा याचे सामर्थ्य व त्याने याशूबशी केलेले कृत्य पाहिले; आणि त्यांना यहूदाची फार भीती वाटली.
३५ आणि याशूबचा गोंधळ पाहून ते त्याच्या छावणीजवळ जमले, आणि यहूदाने आपली तलवार उपसून याशूबच्या छावणीतील बेचाळीस माणसांना ठार मारले; आणि याशूबची संपूर्ण छावणी यहूदासमोरून पळून गेली, आणि कोणीही त्याच्यासमोर उभे राहिले नाही; आणि ते याशूबला सोडून त्याच्यापासून पळून गेले; आणि याशूब जमिनीवर पालथा पडलेलाच होता.
३६ आणि याशूबने पाहिले की त्याच्या छावणीतील सर्व माणसे त्याला सोडून पळून गेली आहेत, म्हणून तो घाबरून यहूदावर चाल करून गेला आणि यहूदासमोर आपल्या पायांवर उभा राहिला.
३७ आणि याशूब यहूदाशी एकहाती लढला, ढालीवर ढाल भिडवत होता आणि याशूबचे सर्व सैनिक पळून गेले, कारण ते यहूदाला फार घाबरले होते.
३८ आणि याशूबने यहूदाच्या डोक्यावर वार करण्यासाठी आपला भाला हातात घेतला, परंतु यहूदाने याशूबच्या भाल्यापासून बचाव करण्यासाठी आपली ढाल पटकन आपल्या डोक्यावर धरली होती, त्यामुळे यहूदाच्या ढालीवर याशूबच्या भाल्याचा वार झाला आणि ती ढालही दुभंगली.
३९ आणि जेव्हा यहूदाने पाहिले की त्याची ढाल दुभंगली आहे, तेव्हा त्याने त्वरेने आपली तलवार उपसली आणि याशूबच्या घोट्यांवर वार केला, आणि त्याचे पाय तोडून टाकले, ज्यामुळे याशूब जमिनीवर कोसळला आणि त्याच्या हातातून भाला खाली पडला.
४० आणि यहूदाने घाईघाईने याशूबचा भाला उचलला, ज्याने त्याने त्याचे डोके धडापासून वेगळे केले आणि ते त्याच्या पायांजवळ फेकून दिले.
४१ आणि जेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी पाहिले की यहूदाने याशूबाशी काय केले आहे, तेव्हा ते सर्व इतर राजांच्या सैन्यात घुसले आणि याकोबाच्या पुत्रांनी याशूबाच्या सैन्याशी व तेथे असलेल्या सर्व राजांच्या सैन्यांशी युद्ध केले.
४२ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी आपल्या पंधरा हजार माणसांना ठार मारले आणि जणू दुधी भोपळीने मारावे त्याप्रमाणे त्यांना मारले, आणि बाकीचे आपला जीव वाचवण्यासाठी पळून गेले.
४३ आणि यहूदा अजूनही याशूबच्या मृतदेहाजवळ उभा होता, आणि त्याने याशूबचे चिलखत काढून घेतले.
४४ आणि यहूदानेही याशूबच्या अंगावरील लोखंड व पितळ काढून टाकले; आणि पाहा, याशूबच्या सेनापतींपैकी नऊ माणसे यहूदाविरुद्ध लढायला आली.
४५ आणि यहूदाने घाई करून जमिनीवरून एक दगड उचलला आणि त्याने त्यांच्यापैकी एकाच्या डोक्यावर प्रहार केला, त्यामुळे

त्याची कवटी फुटली आणि त्याचे शरीरही घोड्यावरून जमिनीवर पडले.
४६ आणि उरलेले आठ सेनापती यहूदाचे सामर्थ्य पाहून फार घाबरले आणि पळून गेले; आणि यहूदाने आपल्या दहा माणसांसह त्यांचा पाठलाग केला, आणि त्यांना गाठून ठार मारले.
४७ आणि याकोबाचे पुत्र राजांच्या सैन्यावर अजूनही प्रहार करत होते आणि त्यांनी त्यांतील पुष्कळांना ठार मारले, परंतु ते राजे आपल्या सेनापतींसह धैर्याने आपल्या जागी टिकून राहिले आणि आपल्या जागेवरून मागे हटले नाहीत. जे आपल्या सैन्यातील याकोबाच्या पुत्रांसमोरून पळून गेले, त्यांच्याविरुद्ध त्यांनी आरडाओरडा केला, परंतु कोणीही त्यांचे ऐकले नाही, कारण त्यांना आपल्या जीवाची भीती वाटत होती की आपला जीव जाईल.
४८ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र, राजांच्या सैन्यांचा पराभव केल्यावर, परत येऊन यहूदासमोर आले; आणि यहूदा याशूबच्या आठ सेनापतींना ठार मारत होता व त्यांची वस्त्रे काढून घेत होता.
४९ आणि लेवीने पाहिले की, गाशचा राजा एलोन आपल्या चौदा सेनापतींसह त्याला मारण्यासाठी त्याच्या दिशेने पुढे येत होता, परंतु लेवीला याची खात्री नव्हती.
५० आणि एलोन आपल्या सेनापतींसह जवळ आला, तेव्हा लेवीने मागे वळून पाहिले, तर त्याला दिसले की त्याच्या पाठीमागून लढाई सुरू झाली आहे. तेव्हा लेवी आपल्या बारा सेवकांसह धावत गेला आणि त्यांनी जाऊन एलोन व त्याच्या सेनापतींना तलवारीच्या धारेने ठार मारले.

अध्याय ३८

१ आणि शिलोचा राजा इहूरी एलोनाला मदत करायला आला आणि तो याकोबाजवळ गेला, तेव्हा याकोबाने आपल्या हातातील धनुष्य उपसले आणि एका बाणाने इहूरीला मारले, ज्यामुळे त्याचा मृत्यू झाला.
२ आणि जेव्हा शिलोचा राजा इहूरी मरण पावला, तेव्हा उरलेले चार राजे बाकीच्या सेनापतींसह आपल्या जागेवरून पळून गेले आणि माघार घेण्याचा प्रयत्न करत म्हणाले, "आपल्यापेक्षा अधिक सामर्थ्यवान असलेल्या तीन राजांना व त्यांच्या सेनापतींना इब्री लोकांनी ठार मारल्यामुळे, त्यांच्यापुढे आमचे आता काहीही सामर्थ्य उरलेले नाही."
३ आणि जेव्हा याकोबाच्या मुलांनी पाहिले की उरलेले राजे आपापल्या जागेवरून निघून गेले आहेत, तेव्हा त्यांनी त्यांचा पाठलाग केला; आणि याकोबही शखेमच्या टेकडीवरून, जिथे तो उभा होता, तिथून आला आणि ते त्या राजांच्या मागे गेले व त्यांच्या सेवकांसहित त्यांच्याजवळ गेले.
४ आणि याकोबाचे पुत्र आपल्याजवळ येत आहेत हे पाहून, राजे व त्यांचे सेनापती आपल्या सैन्यासहित घाबरले आणि हाजार शहरापर्यंत पळून गेले.
५ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी खाजार शहराच्या वेशीपर्यंत त्यांचा पाठलाग केला आणि त्यांनी राजांचा व त्यांच्या सैन्याचा, सुमारे चार हजार माणसांचा, मोठा संहार केला; आणि जेव्हा ते राजांच्या सैन्याचा संहार करत होते, तेव्हा याकोब आपले धनुष्य चालवण्यात आणि फक्त राजांचा संहार करण्यात व्यस्त होता, आणि त्याने त्या सर्वांना ठार मारले.
६ आणि त्याने खजार शहराच्या वेशीजवळ खजारचा राजा पराथोन याला ठार मारले; आणि त्यानंतर त्याने सार्टोनचा राजा सूसी, बेथखोरिनचा राजा लाबान व मखनायमाचा राजा शबीर यांना ठार मारले; त्याने त्या सर्वांना प्रत्येकी एक बाण मारून ठार केले आणि ते मरण पावले.
७ आणि सर्व राजे मारले गेले आहेत व त्यांचे सैन्य पांगले आहे आणि ते माघार घेत आहेत हे पाहून, याकोबाच्या पुत्रांनी खजारच्या दरवाजासमोर राजांच्या सैन्याशी लढाई चालू ठेवली आणि त्यांनी त्यांचे सुमारे चारशे सैनिक मारले.
८ आणि त्या लढाईत याकोबाच्या सेवकांपैकी तीन जण मारले गेले, आणि जेव्हा यहूदाने पाहिले की त्याचे तीन सेवक मरण पावले आहेत, तेव्हा त्याला फार दुख झाले आणि अमोरी लोकांविरुद्ध त्याचा क्रोध भडकला.
९ आणि राजाच्या सैन्यातील उरलेले सर्व सैनिक आपल्या जीवाला फार घाबरले; म्हणून ते पळून गेले आणि त्यांनी खाजार शहराच्या तटबंदीचे प्रवेशद्वार तोडले, आणि ते सर्वजण सुरक्षेसाठी शहरात शिरले.
१० आणि ते हाजार शहराच्या मध्यभागी लपले, कारण हाजार शहर फार मोठे व विस्तृत होते, आणि जेव्हा ही सर्व सैन्ये शहरात शिरली, तेव्हा याकोबाचे पुत्र त्यांच्यामागे शहराकडे धावत गेले.
११ आणि युद्धात पारंगत असलेले चार पराक्रमी योद्धे शहरातून बाहेर पडून, हातात उपसलेल्या तलवारी व भाले घेऊन शहराच्या प्रवेशद्वारासमोर उभे राहिले आणि त्यांनी याकोबाच्या पुत्रांना शहरात प्रवेश करू दिला नाही.
१२ मग नफ्ताली धावत त्यांच्यामध्ये आला आणि आपल्या तलवारीने त्यांपैकी दोघांना ठार मारून एकाच घावात त्यांची डोकी उडवली.
१३ आणि तो इतर दोघांकडे वळला, तर पाहा, ते पळून गेले होते; त्याने त्यांचा पाठलाग केला, त्यांना गाठले, आणि त्यांना ठार मारले.
१४ आणि याकोबाचे पुत्र शहरात आले आणि त्यांनी पाहिले की, शहराला दुसरी भिंत होती. त्यांनी भिंतीचा दरवाजा शोधला, पण तो त्यांना सापडला नाही. तेव्हा यहूदा भिंतीच्या माथ्यावर उडी मारून चढला आणि शिमोन व लेवी त्याच्यामागोमाग गेले. ते तिघेही भिंतीवरून शहरात उतरले.
१५ आणि शिमोन व लेवी यांनी सुरक्षिततेसाठी शहरात पळून आलेल्या सर्व पुरुषांना, तसेच शहरातील रहिवाशांना त्यांच्या बायका व लहान मुलांसहित तलवारीने ठार मारले; आणि शहराचा आक्रोश स्वर्गापर्यंत पोहोचला.
१६ आणि विलापाचा आवाज कशामुळे येत आहे हे पाहण्यासाठी दान व नफताली भिंतीवर चढले, कारण याकोबाच्या पुत्रांना आपल्या भावांविषयी काळजी वाटत होती आणि त्यांनी नगरातील रहिवाशांना रडत व विनवण्या करत असे म्हणताना ऐकले की, "शहरात आमचे सर्व काही घेऊन निघून जा, फक्त आम्हाला ठार मारू नका."
१७ आणि यहूदा, शिमोन व लेवी यांनी नगरातील रहिवाशांना मारणे थांबवल्यावर, ते तटबंदीवर चढले आणि तटबंदीवर असलेल्या दान व नफताली यांना आणि त्यांच्या इतर भावांना बोलावले; शिमोन व लेवी यांनी त्यांना नगरात प्रवेश झाल्याची बातमी दिली आणि याकोबाचे सर्व पुत्र लूट आणायला आले.
१८ आणि याकोबाच्या मुलांनी खाजर शहराची लूट, कळपे व गुरेढोरे आणि मालमत्ता घेतली, आणि जे काही ताब्यात घेता आले ते सर्व घेऊन ते त्या दिवशी शहरातून निघून गेले.
१९ आणि दुसऱ्या दिवशी याकोबाचे पुत्र सार्टोनला गेले, कारण त्यांनी ऐकले होते की, त्यांच्या राजाला ठार मारल्यामुळे शहरात

राहिलेले सार्टोनचे लोक त्यांच्याशी लढण्यासाठी एकत्र जमत होते; आणि सार्टोन हे एक अतिशय उंच व तटबंदी असलेले शहर होते आणि शहराभोवती एक खोल बुरुज होता.
२० आणि तटबंदीचा स्तंभ सुमारे पन्नास हात उंच व चाळीस हात रुंद होता, आणि तटबंदीमुळे माणसाला शहरात प्रवेश करायला जागा नव्हती; आणि याकोबाच्या मुलांनी शहराची तटबंदी पाहिली, आणि त्यांनी त्यात प्रवेशद्वार शोधले, पण ते त्यांना सापडले नाही.
२१ कारण नगराचे प्रवेशद्वार मागच्या बाजूला होते आणि ज्या कोणाला नगरात येण्याची इच्छा असे, तो त्याच रस्त्याने येऊन संपूर्ण नगराला वळसा घालून नंतर नगरात प्रवेश करत असे.
२२ आणि याकोबाच्या पुत्रांना शहरात जाण्याचा मार्ग सापडत नाही हे पाहून त्यांचा क्रोध फार भडकला; आणि याकोबाचे पुत्र आपल्याकडे येत आहेत हे पाहून शहरातील रहिवासी त्यांना फार घाबरले, कारण त्यांनी त्यांच्या सामर्थ्याविषयी आणि त्यांनी हाजारशी केलेल्या कृत्यांविषयी ऐकले होते.
२३ आणि सार्टोन नगरातील रहिवासी, याकोबाच्या पुत्रांशी लढण्यासाठी शहरात जमल्यानंतर, ते शहरात शिरतील या भीतीने त्यांच्या दिशेने बाहेर जाऊ शकले नाहीत; परंतु ते आपल्या दिशेने येत आहेत हे पाहून त्यांना फार भीती वाटली, कारण त्यांनी त्यांच्या सामर्थ्याविषयी आणि त्यांनी हाजारशी काय केले होते याविषयी ऐकले होते.
२४ म्हणून याकोबाचे पुत्र येण्यापूर्वीच, सार्टनच्या रहिवाशांनी शहराच्या रस्त्यावरील पूल त्याच्या जागेवरून त्वरेने काढून घेतला आणि तो शहरात आणला.
२५ मग याकोबाचे पुत्र शहरात जाण्याचा मार्ग शोधू लागले, पण त्यांना तो सापडला नाही. तेव्हा नगरातील रहिवासी तटबंदीच्या माथ्यावर चढले आणि त्यांनी पाहिले की, याकोबाचे पुत्र शहरात प्रवेश करण्याचा मार्ग शोधत होते.
२६ आणि नगरातील रहिवाशांनी तटबंदीवरून याकोबाच्या पुत्रांचा अपमान केला आणि त्यांना शाप दिला; याकोबाच्या पुत्रांनी तो अपमान ऐकून त्यांना फार राग आला आणि त्यांचा क्रोध भडकला.
२७ आणि याकोबाचे पुत्र त्यांच्यामुळे चिडले आणि ते सर्व उठून आपल्या सर्व शक्तीनिशी तटबंदीवरून उडी मारून पलीकडे गेले आणि आपल्या सामर्थ्याने तटबंदीचे चाळीस हात रुंदीचे अंतर पार केले.
२८ आणि जेव्हा ते तटबंदी ओलांडून शहराच्या भिंतीखाली आले, तेव्हा त्यांना शहराचे सर्व दरवाजे लोखंडी दारांनी बंद केलेले आढळले.
२९ आणि याकोबाचे पुत्र नगराच्या वेशींचे दरवाजे तोडण्यासाठी जवळ आले, परंतु रहिवाशांनी त्यांना तसे करू दिले नाही, कारण ते तटबंदीच्या माथ्यावरून त्यांच्यावर दगड व बाण फेकत होते.
३० आणि भिंतीवर असलेल्या लोकांची संख्या सुमारे चारशे होती, आणि जेव्हा याकोबाच्या मुलांनी पाहिले की नगरातील लोक त्यांना शहराचे दरवाजे उघडू देत नाहीत, तेव्हा ते उडी मारून भिंतीवर चढले आणि यहूदा शहराच्या पूर्वेकडील भागात प्रथम गेला.
३१ आणि गाद व आशेर त्याच्यामागे शहराच्या पश्चिम कोपऱ्याकडे गेले, शिमोन व लेवी उत्तरेकडे, आणि दान व रूबेन दक्षिणेकडे गेले.
३२ आणि जे पुरुष भिंतीवर होते, म्हणजे शहराचे रहिवासी, त्यांनी याकोबाचे पुत्र त्यांच्याकडे येत आहेत हे पाहून, ते सर्व भिंतीवरून पळून गेले, शहरात उतरले आणि शहराच्या मध्यभागी लपून बसले.
३३ आणि तटबंदीखाली राहिलेले इस्साखार व नफताली पुढे आले आणि त्यांनी शहराचे दरवाजे तोडले, आणि शहराच्या दरवाज्यांवर आग लावली, ज्यामुळे लोखंड वितळले, आणि याकोबाचे सर्व पुत्र, ते व त्यांचे सर्व पुरुष शहरात आले आणि त्यांनी सार्टोन शहराच्या रहिवाशांशी युद्ध केले, आणि त्यांना तलवारीच्या धारेने मारले, आणि त्यांच्यासमोर कोणीही टिकू शकले नाही.
३४ आणि सुमारे दोनशे माणसे शहरातून पळून गेली आणि ती सर्व शहरातील एका बुरुजात जाऊन लपली. यहूदाने त्यांचा बुरुजापर्यंत पाठलाग केला आणि त्याने तो बुरुज पाडला, जो त्या माणसांवर कोसळला आणि ते सर्व मरण पावले.
३५ आणि याकोबाचे पुत्र त्या बुरुजाच्या छताच्या रस्त्याने वर गेले आणि त्यांनी पाहिले की, शहरात दूरवर आणखी एक मजबूत व उंच बुरुज होता आणि त्याचे शिखर आकाशाला भिडले होते. तेव्हा याकोबाचे पुत्र घाई करून खाली उतरले आणि आपल्या सर्व माणसांसहित त्या बुरुजाकडे गेले. तिथे त्यांना तो बुरुज सुमारे तीनशे पुरुष, स्त्रिया व लहान मुलांनी भरलेला आढळला.
३६ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी बुरुजातील त्या माणसांचा मोठा संहार केला आणि ते त्यांच्यापासून पळून गेले.
३७ आणि शिमोन व लेवी यांनी त्यांचा पाठलाग केला, तेव्हा ते लपलेल्या जागेतून बारा पराक्रमी व शूर पुरुष त्यांच्याकडे बाहेर आले.
३८ आणि त्या बारा पुरुषांनी शिमोन व लेवी यांच्याविरुद्ध जोरदार लढाई केली, परंतु शिमोन व लेवी त्यांच्यावर विजय मिळवू शकले नाहीत आणि त्या शूर पुरुषांनी शिमोन व लेवी यांच्या ढाली फोडल्या आणि त्यांच्यापैकी एकाने आपल्या तलवारीने लेवीच्या डोक्यावर वार केला, तेव्हा तलवारीच्या भीतीने लेवीने घाईघाईने आपला हात डोक्यावर ठेवला आणि तलवार लेवीच्या हाताला लागली, आणि लेवीचा हात तुटण्यापासून थोडक्यात वाचला.
३९ आणि लेवीने त्या शूर माणसाची तलवार आपल्या हातात घेतली, आणि ती त्याच्याकडून बळजबरीने काढून घेऊन, त्या सामर्थ्यवान माणसाच्या डोक्यावर वार केला आणि त्याचे डोके धडापासून वेगळे केले.
४० आणि लेवीशी लढायला अकरा माणसे पुढे आली, कारण त्यांच्यापैकी एक मारला गेला होता हे त्यांनी पाहिले; आणि याकोबाचे पुत्र लढले, परंतु याकोबाचे पुत्र त्यांच्यावर विजय मिळवू शकले नाहीत, कारण ती माणसे फार शक्तिशाली होती.
४१ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी पाहिले की ते त्यांच्यावर मात करू शकत नाहीत, तेव्हा शिमोन मोठ्याने व प्रचंड किंकाळी मारली आणि शिमोनच्या किंकाळीचा आवाज ऐकून ते अकरा बलवान पुरुष स्तब्ध झाले.
४२ आणि यहूदाने दुरून शिमोनच्या आरोळ्यांचा आवाज ओळखला; आणि नप्ताली व यहूदा आपल्या ढाली घेऊन शिमोन व लेवी यांच्याकडे धावत गेले; त्यांनी पाहिले की ते त्या बलाढ्य पुरुषांशी लढत होते, परंतु त्यांच्या ढाली तुटल्यामुळे ते त्यांच्यावर विजय मिळवू शकले नाहीत.
४३ आणि नफतालीने पाहिले की शिमोन व लेवी यांच्या ढाली तुटल्या होत्या, म्हणून त्याने आपल्या सेवकांकडून दोन ढाली घेऊन शिमोन व लेवी यांच्याकडे आणल्या.

४४ आणि त्या दिवशी शिमोन, लेवी आणि यहूदा यांनी सूर्यास्तापर्यंत त्या अकरा पराक्रमी पुरुषांविरुद्ध तिन्हीशी लढाई केली, परंतु ते त्यांच्यावर विजय मिळवू शकले नाहीत.
४५ आणि हे याकोबाला सांगण्यात आले, आणि त्याला फार दुख झाले. त्याने परमेश्वराकडे प्रार्थना केली आणि तो व त्याचा मुलगा नप्ताली त्या पराक्रमी पुरुषांवर चाल करून गेले.
४६ मग याकोब पुढे गेला आणि त्याने आपले धनुष्य ताणले, आणि तो त्या पराक्रमी पुरुषांजवळ आला आणि त्याने धनुष्याने त्यांच्यापैकी तिघांना ठार मारले, आणि उरलेले आठ मागे फिरले, आणि पाहा, त्यांच्याविरुद्ध पुढून आणि मागून युद्ध चालू होते आणि त्यांना आपल्या जीवाची फार भीती वाटली आणि ते याकोबाच्या पुत्रांसमोर टिकू शकले नाहीत आणि ते त्यांच्यासमोरून पळून गेले.
४७ आणि पळून जात असताना त्यांना दान आणि आशेर त्यांच्या दिशेने येताना भेटले, आणि त्यांनी अचानक त्यांच्यावर हल्ला केला, त्यांच्याशी लढाई केली आणि त्यांपैकी दोघांना ठार मारले; आणि यहूदा व त्याच्या भावांनी त्यांचा पाठलाग करून उरलेल्यांना ठार मारले.
४८ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र परत आले आणि कोणी पुरुष सापडतात का हे पाहण्यासाठी शहरात फिरू लागले. त्यांना शहरातील एका गुहेत सुमारे वीस तरुण पुरुष सापडले. गाद आणि आशेर यांनी त्या सर्वांना ठार मारले आणि दान व नफताली यांना दुसऱ्या बुरुजातून पळून गेलेले बाकीचे पुरुष सापडले, आणि त्यांनी त्या सर्वांना ठार मारले.
४९ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी सार्टोन नगरातील सर्व रहिवाशांना ठार मारले, परंतु स्त्रिया व लहान मुलांना शहरातच सोडले आणि त्यांना ठार मारले नाही.
५० आणि सार्टन नगरातील सर्व रहिवासी सामर्थ्यवान पुरुष होते; त्यांच्यापैकी एक हजार जणांचा पाठलाग करत असे आणि बाकीच्या दहा हजार लोकांपासून दोघे पळून जात नसत.
५१ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी सार्टोन नगरातील सर्व रहिवाशांना तलवारीने ठार मारले, त्यामुळे त्यांच्याविरुद्ध कोणीही उभे राहू शकले नाही आणि त्यांनी स्त्रियांना नगरात सोडले.
५२ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी नगरातील सर्व लूट घेतली, आणि त्यांना जे हवे होते ते हस्तगत केले, आणि त्यांनी नगरातून कळप, गुरेढोरे व मालमत्ता नेली, आणि याकोबाच्या पुत्रांनी सारतोन व तेथील रहिवाशांशी तसेच केले जसे त्यांनी हाजार व तेथील रहिवाशांशी केले होते, आणि ते वळून निघून गेले.

प्रकरण ३९

१ आणि जेव्हा याकोबाचे पुत्र सार्टोन शहरातून निघाले, तेव्हा ते सुमारे दोनशे हात पुढे गेले असतील, तेव्हा त्यांना तापनाखचे रहिवासी त्यांच्या दिशेने येताना भेटले; कारण त्यांनी तापनाखच्या राजाला व त्याच्या सर्व माणसांना मारले होते, त्यामुळे ते त्यांच्याशी लढायला बाहेर पडले होते.
२ म्हणून तपनख शहरात राहिलेले सर्वजण याकोबाच्या पुत्रांशी लढायला बाहेर आले; त्यांनी खजार व सार्तोन यांच्याकडून जिंकलेली लूट व संपत्ती परत मिळवण्याचा विचार केला.
३ आणि तपनखचे उरलेले पुरुष त्या ठिकाणी याकोबाच्या पुत्रांबरोबर लढले; याकोबाच्या पुत्रांनी त्यांना मारले, आणि ते त्यांच्यासमोरून पळून गेले; आणि त्यांनी अर्बेलन शहरापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला; आणि ते सर्व याकोबाच्या पुत्रांपुढे मारले गेले.
४ आणि याकोबाचे पुत्र परत आले आणि तापनाखची लूट घेऊन जाण्यासाठी तेथे आले; जेव्हा ते तापनाखला आले, तेव्हा त्यांनी ऐकले की अर्बेलनचे लोक आपल्या बांधवांची लूट वाचवण्यासाठी त्यांना सामोरे आले आहेत. म्हणून याकोबाच्या पुत्रांनी शहर लुटण्यासाठी आपले दहा माणसे तापनाखमध्ये ठेवली आणि ते अर्बेलनच्या लोकांकडे निघाले.
५ आणि अर्बेलानचे पुरुष आपल्या बायकांसहित याकोबाच्या पुत्रांशी लढायला बाहेर पडले, कारण त्यांच्या बायका लढाईत अनुभवी होत्या, आणि ते सुमारे चारशे पुरुष व स्त्रिया बाहेर पडले.
६ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र मोठ्याने ओरडले आणि ते सर्व मोठ्या व प्रचंड आवाजात अर्बेलनच्या रहिवाशांकडे धावत गेले.
७ आणि अर्बेलनच्या रहिवाशांनी याकोबाच्या पुत्रांच्या आरोळ्यांचा आवाज ऐकला; त्यांची गर्जना सिंहाच्या आवाजासारखी आणि समुद्राच्या व त्याच्या लाटांच्या गर्जनेसारखी होती.
८ आणि याकोबाच्या पुत्रांमुळे त्यांच्या मनात भीती व दहशत निर्माण झाली; ते त्यांना फार घाबरले; आणि ते मागे हटून शहरात पळून गेले; आणि याकोबाच्या पुत्रांनी शहराच्या वेशीपर्यंत त्यांचा पाठलाग केला, आणि शहरात ते त्यांच्यापर्यंत पोहोचले.
९ आणि याकोबाचे पुत्र शहरात त्यांच्याशी लढले; त्यांच्या सर्व स्त्रिया याकोबाच्या पुत्रांवर गोफण चालवण्यात मग्न होत्या आणि दिवसभर संध्याकाळपर्यंत त्यांच्यामध्ये फारच भीषण लढाई चालली होती.
१० आणि याकोबाचे पुत्र त्यांच्यावर विजय मिळवू शकले नाहीत आणि त्या लढाईत याकोबाचे पुत्र जवळजवळ मारले गेले होते, तेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी परमेश्वराचा धावा केला आणि संध्याकाळच्या सुमारास त्यांना मोठी शक्ती मिळाली आणि याकोबाच्या पुत्रांनी अर्बेलनच्या सर्व रहिवाशांना, पुरुष, स्त्रिया आणि लहान मुलांना तलवारीच्या धारेने ठार मारले.
११ आणि सार्टोनमधून पळून गेलेल्या उरलेल्या लोकांनाही याकोबाच्या पुत्रांनी अर्बेलानमध्ये मारले; आणि जसे त्यांनी हाजार व सार्टोन यांच्याशी केले होते, तसेच याकोबाच्या पुत्रांनी अर्बेलान व तपनाक यांच्याशी केले; आणि जेव्हा स्त्रियांनी पाहिले की सर्व पुरुष मेले आहेत, तेव्हा त्या शहराच्या छतांवर चढल्या आणि पावसाप्रमाणे दगडांचा वर्षाव करून याकोबाच्या पुत्रांना मारले.
१२ आणि याकोबाचे पुत्र घाई करून शहरात आले आणि त्यांनी सर्व स्त्रियांना पकडले व तलवारीने ठार मारले; आणि याकोबाच्या पुत्रांनी सर्व लूट, संपत्ती, कळपे, गुरेढोरे आणि जनावरे ताब्यात घेतली.
१३ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी मखनायमाहशी तसेच केले जसे त्यांनी तापनाख, हाजार आणि शिलोह यांच्याशी केले होते, आणि ते तेथून वळून निघून गेले.
१४ आणि पाचव्या दिवशी याकोबाच्या पुत्रांनी ऐकले की गाशचे लोक त्यांच्याविरुद्ध लढण्यासाठी जमले आहेत, कारण त्यांनी त्यांच्या राजाला व त्यांच्या सेनापतींना ठार मारले होते; गाश शहरात चौदा सेनापती होते आणि याकोबाच्या पुत्रांनी पहिल्याच लढाईत त्या सर्वांना ठार मारले होते.
१५ आणि त्या दिवशी याकोबाच्या पुत्रांनी आपली युद्धशस्त्रे कमरेला बांधली आणि ते गाशच्या रहिवाशांविरुद्ध लढायला निघाले; गाशमध्ये अमोरी लोकांचे एक बलवान व पराक्रमी लोक राहत होते; आणि गाश हे अमोरी लोकांच्या सर्व शहरांमध्ये सर्वात

मजबूत व उत्तम तटबंदी असलेले शहर होते आणि त्याला तीन भिंती होत्या.
१६ आणि याकोबाचे पुत्र गाश येथे आले, तेव्हा त्यांना शहराचे दरवाजे बंद आढळले; आणि सर्वात बाहेरील भिंतीच्या माथ्यावर सुमारे पाचशे माणसे उभी होती; आणि शहराच्या मागील बाजूस, बाहेरून, समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूप्रमाणे असंख्य लोक याकोबाच्या पुत्रांवर दबा धरून बसले होते.
१७ आणि याकोबाचे पुत्र नगराचे दरवाजे उघडायला आले; आणि ते जवळ येत असताना, पाहा, नगराच्या मागील बाजूस दबा धरून बसलेले लोक आपल्या जागांवरून बाहेर आले आणि त्यांनी याकोबाच्या पुत्रांना घेरले.
१८ आणि याकोबाचे पुत्र गाशच्या लोकांमध्ये वेढले गेले होते, आणि लढाई त्यांच्या समोरून व मागून दोन्ही बाजूंनी चालू होती, आणि भिंतीवर असलेले सर्व पुरुष भिंतीवरून त्यांच्यावर बाण व दगड फेकत होते.
१९ आणि यहूदाने पाहिले की गाशचे लोक आपल्यासाठी खूप जड होत आहेत, म्हणून तो एक अत्यंत भयंकर आणि प्रचंड किंकाळी फोडून गेला. यहूदाच्या किंकाळीने गाशचे सर्व लोक भयभीत झाले आणि त्याच्या शक्तिशाली किंकाळीने भिंतीवरून माणसे खाली पडू लागली; आणि शहराच्या बाहेरचे व आतले सर्वजण आपल्या जीवाला खूप घाबरले.
२० आणि याकोबाचे पुत्र नगराचे दरवाजे तोडण्यासाठी जवळ आलेच होते, तेव्हा गाशच्या माणसांनी तटबंदीवरून त्यांच्यावर दगड व बाण फेकले आणि त्यांना वेशीतून पळवून लावले.
२१ आणि याकोबाचे पुत्र शहराबाहेरून त्यांच्यासोबत असलेल्या गाशच्या माणसांवर परत चाल करून गेले आणि त्यांनी त्यांना भोपळ्यांवर प्रहार केल्याप्रमाणे भयंकर मारले; यहूदाच्या किंकाळीने भीती व दहशत बसल्यामुळे ते याकोबाच्या पुत्रांसमोर टिकू शकले नाहीत.
२२ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी शहराबाहेर असलेल्या त्या सर्व माणसांना ठार मारले आणि याकोबाचे पुत्र शहरात प्रवेश करून शहराच्या भिंतींखाली लढण्यासाठी जवळ आले, परंतु त्यांना ते जमले नाही, कारण शहरात राहिलेल्या गाशच्या सर्व रहिवाशांनी गाशच्या भिंतींना सर्व बाजूंनी वेढा घातला होता, त्यामुळे याकोबाच्या पुत्रांना त्यांच्याशी लढण्यासाठी शहराजवळ जाणे शक्य झाले नाही.
२३ आणि याकोबाचे पुत्र भिंतीखाली लढण्यासाठी एका कोपऱ्याजवळ आले, तेव्हा गाशच्या रहिवाशांनी त्यांच्यावर पावसाच्या सरींप्रमाणे बाण व दगड फेकले आणि ते भिंतीखालून पळून गेले.
२४ आणि तटबंदीवर असलेल्या गाशच्या लोकांनी, याकोबाचे पुत्र तटबंदीखालून त्यांच्यावर मात करू शकत नाहीत हे पाहून, याकोबाच्या पुत्रांना या शब्दांत दोष दिला,
२५ लढाईत तुम्हाला असे काय झाले आहे की तुम्ही विजय मिळवू शकत नाही? तर मग, तुम्ही अमोरी लोकांच्या तुलनेने कमी सामर्थ्यवान शहरांशी जसे वागलात, तसे तुम्ही गाशच्या बलाढ्य शहराशी व तेथील रहिवाशांशी वागू शकता का? आमच्यातील त्या दुर्बळांशी तुम्ही नक्कीच तेच केले आणि शहराच्या प्रवेशद्वारावरच त्यांना ठार मारले; कारण तुमच्या आरोळ्या ऐकून ते भयभीत झाले होते आणि त्यांच्यात काहीही शक्ती उरली नव्हती.
२६ तर मग आता तुम्ही या ठिकाणी लढू शकाल काय? निश्चितच येथे तुम्ही सर्व मराल, आणि तुम्ही उद्ध्वस्त केलेल्या त्या शहरांचा सूड आम्ही घेऊ.
२७ आणि गाशच्या रहिवाशांनी याकोबाच्या पुत्रांचा फार अपमान केला आणि त्यांच्या दैवतांच्या नावाने त्यांची निंदा केली आणि भिंतीवरून त्यांच्यावर बाण व दगड फेकणे चालू ठेवले.
२८ आणि यहूदा व त्याच्या भावांनी गाशच्या रहिवाशांचे शब्द ऐकले आणि त्यांचा क्रोध फार भडकला; आणि या बाबतीत यहूदाला आपल्या देवाचा हेवा वाटला; आणि तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “हे परमेश्वरा, आम्हाला व आमच्या भावांना मदत पाठव.”
२९ आणि तो आपल्या हातात उपसलेली तलवार घेऊन, पूर्ण ताकदीने दूर धावला, आणि जमिनीवरून उसळी मारून आपल्या शक्तीच्या जोरावर भिंतीवर चढला, आणि त्याची तलवार त्याच्या हातातून खाली पडली.
३० आणि यहूदाने भिंतीवर आरोळी ठोकली, आणि भिंतीवर असलेले सर्व पुरुष घाबरले; त्यांच्यापैकी काही जण भिंतीवरून शहरात पडून मेले; आणि जे अजूनही भिंतीवर होते, त्यांनी यहूदाचे सामर्थ्य पाहून फार घाबरले आणि आपला जीव वाचवण्यासाठी सुरक्षिततेसाठी शहरात पळून गेले.
३१ आणि काहींना भिंतीवर यहूदाशी लढण्याचे धाडस झाले, आणि ते त्याला ठार मारण्यासाठी जवळ आले, तेव्हा त्यांनी पाहिले की यहूदाच्या हातात तलवार नाही, आणि त्यांनी त्याला भिंतीवरून त्याच्या भावांकडे फेकून देण्याचा विचार केला, तेव्हा शहरातील वीस माणसे त्यांना मदत करण्यासाठी पुढे आली, आणि त्यांनी यहूदाला घेरले आणि ते सर्व त्याच्यावर ओरडले, आणि उपसलेल्या तलवारी घेऊन त्याच्याजवळ आले, आणि त्यांनी यहूदाला घाबरवले, आणि यहूदाने भिंतीवरून आपल्या भावांना हाक मारली.
३२ आणि याकोब व त्याच्या मुलांनी भिंतीखालून धनुष्य काढले आणि भिंतीच्या माथ्यावर असलेल्या तीन माणसांना मारले; आणि यहूदा ओरडतच राहिला व म्हणाला, “हे परमेश्वरा, आम्हाला मदत कर, हे परमेश्वरा, आमचे रक्षण कर,” आणि त्याने भिंतीवर मोठ्याने ओरडून सांगितले, आणि त्याचा आक्रोश दूरवर ऐकू आला.
३३ आणि या आरोळीनंतर त्याने पुन्हा आरोळी ठोकली, आणि तटबंदीवर यहूदाला घेरलेले सर्व पुरुष घाबरले, आणि यहूदाच्या आरोळीचा व त्याच्या थरथरण्याचा आवाज ऐकून त्या प्रत्येकाने आपल्या हातातून तलवार फेकून दिली आणि ते पळून गेले.
३४ आणि यहूदाने त्यांच्या हातातून पडलेल्या तलवारी घेतल्या आणि त्यांच्याशी लढून तटबंदीवर त्यांच्या वीस माणसांना ठार मारले.
३५ आणि सुमारे ऐंशी स्त्री-पुरुष नगरातून भिंतीवर चढून गेले आणि त्या सर्वांनी यहूदाला घेरले; आणि परमेश्वराने यहूदाच्या मनात भीती निर्माण केली, की ते त्याच्याजवळ जाऊ शकले नाहीत.
३६ आणि याकोब व त्याच्याबरोबर असलेल्या सर्वांनी भिंतीखालून धनुष्य खेचले आणि त्यांनी भिंतीवरच्या दहा माणसांना ठार मारले; ते याकोब व त्याच्या मुलांसमोर भिंतीखाली कोसळले.
३७ आणि तटबंदीवरच्या लोकांनी आपले वीस सैनिक पडलेले पाहूनही ते उपसलेल्या तलवारी घेऊन यहूदाकडे धावले, पण यहूदाच्या सामर्थ्यामुळे ते फार घाबरले असल्यामुळे ते त्याच्याजवळ जाऊ शकले नाहीत.

३८ आणि त्यांच्यापैकी अरूद नावाचा एक पराक्रमी योद्धा यहूदाच्या डोक्यावर तलवारीने वार करण्यासाठी जवळ आला, तेव्हा यहूदाने घाईघाईने आपली ढाल डोक्यावर धरली, आणि तलवार ढालीवर आदळली, आणि तिचे दोन तुकडे झाले.
३९ आणि त्या पराक्रमी पुरुषाने यहूदावर हल्ला केल्यानंतर, यहूदाच्या भीतीने तो आपला जीव वाचवण्यासाठी पळाला, आणि भिंतीवरून त्याचे पाय घसरले आणि तो भिंतीखाली असलेल्या याकोबाच्या पुत्रांमध्ये पडला, आणि याकोबाच्या पुत्रांनी त्याला मारून टाकले.
४० आणि त्या बलवान माणसाच्या फटक्यामुळे यहूदाचे डोके दुखू लागले होते आणि त्यामुळे यहूदा जवळजवळ मरण पावला होता.
४१ आणि त्या फटक्यामुळे झालेल्या वेदनेमुळे यहूदा भिंतीवर ओरडला, तेव्हा दानने ते ऐकले आणि त्याचा क्रोध भडकला, आणि तोही उठून दूर गेला आणि धावत जमिनीवरून उडी मारून आपल्या क्रोधाने पेटलेल्या शक्तीनिशी भिंतीवर चढला.
४२ आणि जेव्हा दान यहूदाजवळच्या भिंतीजवळ आला, तेव्हा भिंतीवर यहूदाच्या विरोधात उभे असलेले सर्व पुरुष पळून गेले आणि ते दुसऱ्या भिंतीवर चढले आणि त्यांनी दुसऱ्या भिंतीवरून दान व यहूदावर बाण व दगड फेकले आणि त्यांना भिंतीवरून हाकलून देण्याचा प्रयत्न केला.
४३ आणि बाणांनी व दगडांनी दान व यहूदा यांना घायाळ केले आणि ते तटबंदीवर जवळजवळ ठारच झाले होते; आणि दान व यहूदा तटबंदीपासून जिथे जिथे पळून गेले, तिथे दुसऱ्या तटबंदीवरून त्यांच्यावर बाणांनी व दगडांनी हल्ला करण्यात आला.
४४ आणि याकोब व त्याचे पुत्र अजूनही शहराच्या प्रवेशद्वाराजवळ पहिल्या भिंतीखाली होते, आणि ते दुसऱ्या भिंतीवर असल्यामुळे शहरातील रहिवाशांना दिसत नव्हते, त्यामुळे ते त्यांच्यावर धनुष्य चालवू शकले नाहीत.
४५ आणि दान व यहूदा यांना दुसऱ्या भिंतीवरून पडणारे दगड व बाण सहन होईना, म्हणून ते दोघेही नगरातील लोकांजवळ दुसऱ्या भिंतीवर चढले; आणि दुसऱ्या भिंतीवर असलेल्या नगरातील लोकांनी दान व यहूदा यांना पाहिले, तेव्हा ते सर्व ओरडले आणि भिंतींच्या मधून खाली उतरले.
४६ आणि याकोब व त्याच्या मुलांनी नगरातील लोकांच्या आरडाओरडीचा आवाज ऐकला; ते अजूनही नगराच्या प्रवेशद्वाराजवळच होते; आणि दान व यहूदा दुसऱ्या भिंतीवर असल्याने त्यांना दिसत नव्हते, म्हणून ते त्यांच्याविषयी चिंतीत होते.
४७ आणि नफताली क्रोधाने पेटून उठला आणि शहरात ऐकू आलेल्या आरडाओरडीचा आवाज कशामुळे आला हे पाहण्यासाठी तो पहिल्या भिंतीवर चढला; आणि इस्साखार व जबुलून शहराचे दरवाजे तोडण्यासाठी जवळ आले, आणि त्यांनी शहराचे दरवाजे उघडून ते शहरात शिरले.
४८ आणि नफताली पहिल्या भिंतीवरून दुसऱ्या भिंतीवर उडी मारून आपल्या भावांना मदत करायला आला; आणि भिंतीवर असलेले गाशचे रहिवासी, नफताली हा आपल्या भावांना मदत करायला आलेला तिसरा भाऊ आहे हे पाहून, ते सर्व पळून शहरात उतरले; आणि याकोब व त्याचे सर्व पुत्र आणि त्यांचे सर्व तरुण सेवक त्यांच्याकडे शहरात आले.
४९ आणि यहूदा, दान व नफताली तटबंदीवरून शहरात उतरले आणि त्यांनी नगरवासीयांचा पाठलाग केला; शिमोन व लेवी शहराबाहेरचे होते आणि दरवाजा उघडला आहे हे त्यांना माहीत नव्हते; ते तेथून तटबंदीवर चढले आणि शहरात आपल्या भावांकडे खाली उतरले.
५० आणि नगरातील सर्व रहिवासी नगरात उतरले होते, आणि याकोबाचे पुत्र वेगवेगळ्या दिशांनी त्यांच्याकडे आले, आणि त्यांच्याविरुद्ध पुढून व मागून युद्ध चालू लागले, आणि याकोबाच्या पुत्रांनी त्यांना भयंकर मारले, आणि त्यांच्यातील सुमारे वीस हजार स्त्री-पुरुषांना ठार मारले; त्यांच्यापैकी एकही याकोबाच्या पुत्रांसमोर टिकू शकला नाही.
५१ आणि नगरात रक्त पुष्कळ वाहत होते, आणि ते पाण्यासारख्या ओढ्याप्रमाणे वाहत जाऊन नगराच्या बाहेरील भागापर्यंत आणि बेथखोरिनच्या वाळवंटापर्यंत पोहोचले.
५२ आणि बेथखोरिनच्या लोकांनी दुरून गाश शहरातून वाहणारे रक्त पाहिले, आणि त्यांच्यापैकी सुमारे सत्तर माणसे ते रक्त पाहण्यासाठी धावत गेली, आणि ते रक्त असलेल्या ठिकाणी आले.
५३ आणि त्यांनी रक्ताच्या खुणांचा मागोवा घेतला आणि ते गाश शहराच्या भिंतीजवळ आले; त्यांनी शहरातून रक्त वाहत असलेले पाहिले आणि गाशच्या रहिवाशांचा आक्रोश ऐकला, कारण तो स्वर्गापर्यंत पोहोचला होता आणि रक्त पाण्याच्या ओढ्याप्रमाणे मुसळधार वाहत होते.
५४ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र गाशच्या रहिवाशांना मारतच होते आणि संध्याकाळपर्यंत सुमारे वीस हजार पुरुष व स्त्रियांना ठार मारण्यात गुंतले होते. तेव्हा खोरीनचे लोक म्हणाले, "हे नक्कीच इब्री लोकांचे काम आहे, कारण ते अमोरी लोकांच्या सर्व शहरांमध्ये अजूनही युद्ध करत आहेत."
५५ आणि ते लोक घाईघाईने बेथखोरीनकडे धावत गेले आणि प्रत्येकाने आपापली युद्धशस्त्रे घेतली आणि त्यांनी बेथखोरीनच्या सर्व रहिवाशांना हाक मारली, ज्यांनीही याकोबाच्या पुत्रांबरोबर लढायला जाण्यासाठी आपली युद्धशस्त्रे कमरेला बांधली.
५६ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी गाशच्या रहिवाशांना मारून झाल्यावर, ते सर्व मारलेल्यांचे कपडे काढण्यासाठी शहराभोवती फिरले आणि शहराच्या सर्वात आतल्या भागात आणि पुढे गेल्यावर त्यांना तीन अतिशय शक्तिशाली पुरुष भेटले, आणि त्यांच्या हातात तलवार नव्हती.
५७ आणि याकोबाचे पुत्र ते जेथे होते त्या ठिकाणी आले, आणि सामर्थ्यवान पुरुष पळून गेले होते, आणि त्यांच्यापैकी एकाने जबुलूनला पकडले, जो एक तरुण व बुटका मुलगा होता, आणि त्याने आपल्या सामर्थ्याने त्याला जमिनीवर आपटले.
५८ आणि याकोब आपली तलवार घेऊन त्याच्याकडे धावत गेला आणि त्याने तलवारीने त्याच्या कमरेखाली वार करून त्याचे दोन तुकडे केले आणि त्याचे शरीर जबुलूनवर पडले.
५९ आणि दुसरा जवळ आला आणि त्याने याकोबाला जमिनीवर पाडण्यासाठी पकडले, तेव्हा याकोब त्याच्याकडे वळून ओरडला, त्याचवेळी शिमोन आणि लेवी धावत आले आणि त्यांनी तलवारीने त्याच्या कमरेवर वार करून त्याला जमिनीवर पाडले.
६० आणि तो बलवान पुरुष क्रोधाने भडकून जमिनीवरून उठला, आणि तो सावरण्यापूर्वीच यहूदा त्याच्याकडे गेला आणि त्याने तलवारीने त्याच्या डोक्यावर वार केला, आणि त्याचे डोके फुटले व तो मरण पावला.
६१ आणि तिसऱ्या सामर्थ्यवान माणसाने आपले सोबती मारले गेलेले पाहून, तो याकोबाच्या पुत्रांसमोरून पळून गेला, आणि याकोबाच्या पुत्रांनी शहरात त्याचा पाठलाग केला; आणि तो सामर्थ्यवान माणूस पळून जात असताना, त्याला शहरातील

रहिवाशांपैकी एक तलवार सापडली, आणि त्याने ती उचलली आणि याकोबाच्या पुत्रांकडे वळून त्या तलवारीने त्यांच्याशी लढला.
६२ आणि तो बलवान माणूस तलवारीने यहूदाच्या डोक्यावर वार करण्यासाठी त्याच्याकडे धावत गेला, परंतु यहूदाच्या हातात ढाल नव्हती; आणि तो वार करणार इतक्यात, नफतालीने घाईघाईने आपली ढाल घेऊन यहूदाच्या डोक्याला लावली, आणि त्या बलवान माणसाची तलवार नफतालीच्या ढालीवर आदळली आणि यहूदा तलवारीच्या वारातून बचावला.
६३ आणि शिमोन व लेवी आपल्या तलवारी घेऊन त्या बलवान माणसावर धावून गेले आणि त्यांनी तलवारींनी त्याच्यावर जोरदार वार केले; आणि त्या दोन तलवारी त्याच्या शरीरात घुसल्या आणि त्याचे लांबीच्या दिशेने दोन तुकडे केले.
६४ आणि त्या वेळी याकोबाच्या पुत्रांनी त्या तीन पराक्रमी योद्ध्यांना व गाशच्या सर्व रहिवाशांना ठार मारले आणि दिवस मावळत होता.
६५ आणि याकोबाचे पुत्र गाशच्या भोवती फिरले आणि त्यांनी नगरातील सर्व लूट घेतली; त्यांनी लहान मुलांना व स्त्रियांनाही जिवंत ठेवले नाही; आणि याकोबाच्या पुत्रांनी गाशशी तसेच वागले जसे त्यांनी सार्टोन व शिलोशी वागले होते.

प्रकरण ४०

१ आणि याकोबाच्या मुलांनी गाशची सर्व लूट नेली आणि रात्रीच्या वेळी शहराबाहेर निघून गेले.
२ ते बेथखोरिनच्या किल्ल्याकडे कूच करत निघाले होते आणि बेथखोरिनचे रहिवासी त्यांना सामोरे जाण्यासाठी किल्ल्यावर येत होते; आणि त्या रात्री याकोबाच्या पुत्रांनी बेथखोरिनच्या किल्ल्यात तेथील रहिवाशांबरोबर युद्ध केले.
३ आणि बेथखोरिनचे सर्व रहिवासी पराक्रमी पुरुष होते; त्यांच्यापैकी एकही हजार माणसांपुढे पळून जात नसे; आणि त्या रात्री त्यांनी किल्ल्यावर हल्ला करून लढाई केली; त्या रात्री त्यांची आरोळी दूरवरून ऐकू आली आणि त्यांच्या आरोळीने पृथ्वी हादरली.
४ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र त्या माणसांना घाबरले, कारण त्यांना अंधारात लढण्याची सवय नव्हती आणि ते फार गोंधळून गेले. तेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी परमेश्वराला हाक मारून म्हटले, “हे परमेश्वरा, आम्हाला मदत कर; आमचे रक्षण कर, म्हणजे या सुंता न केलेल्या माणसांच्या हातून आमचा मृत्यू होणार नाही.”
५ आणि परमेश्वराने याकोबाच्या पुत्रांचे म्हणणे ऐकले आणि परमेश्वराने बेथखोरिनच्या लोकांमध्ये मोठी दहशत व गोंधळ निर्माण केला; आणि ते रात्रीच्या अंधारात आपापसात लढले व मोठ्या संख्येने एकमेकांना मारू लागले.
६ आणि याकोबाच्या पुत्रांना जेव्हा कळले की परमेश्वराने त्या लोकांमध्ये दुष्टपणाची वृत्ती आणली आहे आणि ते आपापसात भांडत आहेत, तेव्हा ते बेथखोरीनच्या लोकांच्या टोळ्यांमधून बाहेर पडले आणि बेथखोरीनच्या किल्ल्याच्या उतारापर्यंत व पुढेही गेले आणि त्या रात्री ते आपल्या तरुण माणसांसह तेथे सुरक्षितपणे राहिले.
७ आणि बेथखोरिनचे लोक रात्रभर लढले, एक जण आपल्या भावाबरोबर आणि दुसरा आपल्या शेजाऱ्याबरोबर. त्यांनी किल्ल्यावर सर्व दिशांना आरोळी ठोकली; त्यांची आरोळी दूरवर ऐकू आली आणि त्यांच्या आवाजाने सर्व पृथ्वी हादरली, कारण ते पृथ्वीवरील सर्व लोकांपेक्षा अधिक सामर्थ्यवान होते.
८ आणि कनानी, हित्ती, अमोरी, हिव्ही लोकांच्या शहरांतील सर्व रहिवाशांनी, कनानच्या सर्व राजांनी आणि यार्देन नदीच्या पलीकडे असलेल्यांनीही त्या रात्री आरडाओरडा ऐकला.
९ आणि ते म्हणाले, “खात्रीने, ही त्या सात शहरांविरुद्ध लढणाऱ्या इब्री लोकांची युद्धे आहेत; जी त्यांच्याजवळ आली आहेत; आणि त्या इब्री लोकांसमोर कोण टिकू शकेल?”
१० आणि कनानी शहरांतील सर्व रहिवासी व यार्देन नदीच्या पलीकडील सर्व लोक याकोबाच्या पुत्रांना फार घाबरले होते; कारण ते म्हणाले, “पाहा, जसे त्या शहरांना केले गेले, तसेच आम्हालाही केले जाईल; कारण त्यांच्या प्रचंड सामर्थ्यापुढे कोण टिकू शकेल?”
११ आणि त्या रात्री खोरिन्यांचा आक्रोश फार मोठा होता आणि तो वाढतच गेला; आणि ते सकाळपर्यंत एकमेकांना मारत राहिले आणि त्यांच्यापैकी पुष्कळ मारले गेले.
१२ आणि सकाळ झाली, आणि याकोबाचे सर्व पुत्र पहाटे उठून किल्ल्यावर गेले आणि त्यांनी उरलेल्या खोरिनी लोकांचा भयंकर संहार केला आणि ते सर्व किल्ल्यात ठार मारले गेले.
१३ आणि सहावा दिवस उजाडला, आणि कनान देशातील सर्व रहिवाशांनी दुरून पाहिले की, बेथखोरीनच्या किल्ल्यात बेथखोरीनचे सर्व लोक मेलेले पडले होते आणि कोकरे व बकऱ्यांच्या प्रेतांप्रमाणे सर्वत्र विखुरलेले होते.
१४ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी गाशकडून जिंकलेली सर्व लूट घेऊन ते बेथखोरीनला गेले; तेथे त्यांना ते शहर समुद्राच्या वाळूप्रमाणे लोकांनी भरलेले आढळले; आणि त्यांनी त्यांच्याशी युद्ध केले; आणि याकोबाच्या पुत्रांनी संध्याकाळपर्यंत तेथे त्यांचा पराभव केला.
१५ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी बेथखोरीनशी तसेच केले जसे त्यांनी गाश व तपनख यांच्याशी, आणि हाजार, सार्टोन व शिलो यांच्याशी केले होते.
१६ आणि याकोबाच्या मुलांनी बेथखोरिनची लूट व इतर शहरांतील सर्व लूट आपल्याबरोबर घेतली आणि त्या दिवशी ते शखेम येथील आपल्या घरी गेले.
१७ आणि याकोबाचे पुत्र शखेम शहरात घरी परत आले आणि ते शहराबाहेर राहिले; मग त्यांनी युद्धातून विश्रांती घेण्यासाठी तेथे रात्रभर मुक्काम केला.
१८ आणि त्यांचे सर्व सेवक, शहरांतून लुटलेल्या सर्व संपत्तीसह, ते शहराबाहेरच निघून गेले आणि शहरात शिरले नाहीत; कारण ते म्हणाले, “कदाचित आपल्याविरुद्ध आणखी लढाई होईल आणि ते शखेमला येऊन आपल्याला वेढा घालतील.”
१९ आणि याकोब व त्याचे पुत्र आणि त्यांचे सेवक त्या रात्री व दुसऱ्या दिवशी, याकोबाने हामोरकडून पाच शेकेल देऊन विकत घेतलेल्या शेताच्या भागात राहिले; आणि त्यांनी पकडलेले सर्व काही त्यांच्याजवळ होते.
२० आणि याकोबाच्या पुत्रांनी मिळवलेली सर्व लूट, समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूप्रमाणे अफाट असलेल्या त्या शेताच्या भागात होती.
२१ आणि त्या देशातील रहिवाशांनी ते दुरून पाहिले; आणि हे कृत्य करणाऱ्या याकोबाच्या पुत्रांना पाहून देशातील सर्व रहिवासी घाबरले, कारण प्राचीन काळापासून कोणत्याही राजाने असे कृत्य केले नव्हते.

२२ आणि कनानी सात राजांनी याकोबाच्या पुत्रांशी सलोखा करण्याचा निश्चय केला, कारण याकोबाच्या पुत्रांमुळे त्यांना आपल्या जीवाची फार भीती वाटत होती.
२३ आणि त्या दिवशी, म्हणजे सातव्या दिवशी, हेब्रोनचा राजा याफिया याने ऐ शहराच्या राजाला, गिबोनच्या राजाला, शालेमच्या राजाला, अदुलामच्या राजाला, लाकीशच्या राजाला, हाजारच्या राजाला आणि त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कनानी राजांना गुप्तपणे निरोप पाठवला की,
२४ माझ्याबरोबर वर ये आणि माझ्याकडे ये, म्हणजे आपण याकोबाच्या पुत्रांकडे जाऊ आणि मी त्यांच्याशी सलोखा करीन व त्यांच्याशी तह करीन, यासाठी की जसे तुम्ही ऐकले व पाहिले आहे, त्याप्रमाणे याकोबाच्या पुत्रांनी शखेम व त्याच्या सभोवतालच्या शहरांचा तलवारींनी नाश केला, तसा तुमच्या सर्व प्रदेशांचाही नाश होऊ नये.
२५ आणि जेव्हा तुम्ही माझ्याकडे याल, तेव्हा पुष्कळ माणसे घेऊन येऊ नका, तर प्रत्येक राजाने आपले तीन मुख्य सेनापती आणि प्रत्येक सेनापतीने आपले तीन अधिकारी घेऊन यावेत.
२६ आणि तुम्ही सर्वजण हेब्रोनला या, आणि आपण एकत्र याकोबाच्या पुत्रांकडे जाऊ आणि त्यांनी आपल्याबरोबर शांतीचा तह करावा म्हणून त्यांची विनंती करू.
२७ आणि त्या सर्व राजांनी हेब्रोनच्या राजाने त्यांना पाठवल्याप्रमाणे केले, कारण ते सर्व त्याच्या सल्ल्यानुसार व आज्ञेनुसार वागत होते, आणि कनानचे सर्व राजे याकोबाच्या पुत्रांशी सलोखा करण्यासाठी त्यांच्याकडे जाण्याकरिता एकत्र जमले; आणि याकोबाचे पुत्र परत फिरले व शखेममधील शेताच्या भागाकडे गेले, कारण त्यांनी देशाच्या राजांवर विश्वास ठेवला नाही.
२८ आणि याकोबाचे पुत्र परत आले आणि दहा दिवस त्या शेताच्या भागात राहिले, आणि त्यांच्याशी युद्ध करायला कोणीही आले नाही.
२९ आणि जेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी पाहिले की युद्धाचे कोणतेही चिन्ह दिसत नाही, तेव्हा ते सर्व एकत्र जमले आणि शखेम शहराकडे गेले आणि याकोबाचे पुत्र शखेममध्येच राहिले.
३० आणि चाळीस दिवस संपल्यावर, अमोरी लोकांचे सर्व राजे आपापल्या ठिकाणांहून एकत्र जमून हेब्रोनचा राजा याफिया याच्याकडे आले.
३१ आणि याकोबाच्या पुत्रांशी सलोखा करण्यासाठी हेब्रोनला आलेल्या राजांची संख्या एकवीस होती, आणि त्यांच्याबरोबर आलेल्या सेनापतींची संख्या एकोणसत्तर होती, आणि त्यांचे सैनिक एकशे एकोणऐंशी होते; आणि हे सर्व राजे व त्यांचे सैनिक हेब्रोन पर्वताजवळ विश्रांतीसाठी थांबले.
३२ आणि हेब्रोनचा राजा आपल्या तीन सेनापती व नऊ माणसांसह बाहेर पडला आणि या राजांनी याकोबाच्या पुत्रांशी सलोखा करण्यासाठी जाण्याचा निश्चय केला.
३३ आणि ते हेब्रोनच्या राजाला म्हणाले, "तू आपल्या माणसांसह आमच्यापुढे जा आणि याकोबाच्या पुत्रांशी आमच्या वतीने बोल, म्हणजे आम्ही तुझ्यामागे येऊ आणि तुझ्या शब्दांना दुजोरा देऊ." आणि हेब्रोनच्या राजाने तसे केले.
३४ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी ऐकले की कनानचे सर्व राजे हेब्रोनमध्ये एकत्र जमून विश्रांती घेत आहेत, म्हणून याकोबाच्या पुत्रांनी आपल्या चार सेवकांना हेर म्हणून पाठवून सांगितले, "जा आणि या राजांची टेहळणी करा, आणि त्यांचे सैनिक थोडे आहेत की पुष्कळ आहेत हे पाहून त्यांची पाहणी करा, आणि जर ते संख्येने थोडे असतील, तर त्या सर्वांची गणना करून परत या."
३५ आणि याकोबाचे सेवक गुप्तपणे त्या राजांकडे गेले आणि याकोबाच्या पुत्रांनी त्यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे केले; आणि त्या दिवशी ते याकोबाच्या पुत्रांकडे परत आले आणि त्यांना म्हणाले, "आम्ही त्या राजांकडे गेलो होतो, आणि ते संख्येने थोडेच आहेत. आम्ही त्या सर्वांची गणना केली, आणि पाहा, राजे व माणसे मिळून ते दोनशे अठ्ठ्याऐंशी होते."
३६ आणि याकोबाचे पुत्र म्हणाले, "ते संख्येने थोडेच आहेत, म्हणून आपण सर्वजण त्यांच्याकडे जाणार नाही." आणि सकाळी याकोबाचे पुत्र उठले आणि त्यांनी आपल्या बासष्ट माणसांची निवड केली, आणि याकोबाच्या पुत्रांपैकी दहा जण त्यांच्याबरोबर गेले; आणि त्यांनी आपली युद्धशस्त्रे कमरेला बांधली, कारण ते म्हणाले, "ते आपल्याशी युद्ध करायला येत आहेत," कारण त्यांना हे माहीत नव्हते की ते त्यांच्याशी सलोखा करण्यासाठी येत होते.
३७ आणि याकोबाचे पुत्र आपल्या सेवकांसमवेत शखेमच्या वेशीपाशी, त्या राजांकडे गेले; आणि त्यांचा पिता याकोब त्यांच्याबरोबर होता.
३८ आणि जेव्हा ते बाहेर आले, तेव्हा पाहा, हेब्रोनचा राजा आणि त्याचे तीन सेनापती व त्याच्याबरोबरचे नऊ सैनिक याकोबाच्या पुत्रांवर चाल करून रस्त्याने येत होते; आणि याकोबाच्या पुत्रांनी वर पाहिले, तेव्हा त्यांना दुरून हेब्रोनचा राजा याफिया, त्याच्या सेनापतींसहित, त्यांच्या दिशेने येताना दिसला; आणि याकोबाचे पुत्र शखेमच्या वेशीजवळ थांबले आणि पुढे गेले नाहीत.
३९ आणि हेब्रोनचा राजा आपल्या सेनापतींसह पुढे चालत राहिला, अखेर तो याकोबाच्या पुत्रांजवळ आला; आणि त्याने व त्याच्या सेनापतींनी जमिनीवर वाकून त्यांना नमन केले; आणि हेब्रोनचा राजा आपल्या सेनापतींसह याकोब व त्याच्या पुत्रांसमोर बसला.
४० आणि याकोबाचे पुत्र त्याला म्हणाले, "हे इब्रोनच्या राजा, तुला काय झाले आहे? तू आज आमच्याकडे का आला आहेस? तुला आमच्याकडून काय हवे आहे?" तेव्हा इब्रोनचा राजा याकोबाला म्हणाला, "माझ्या प्रभू, मी तुम्हाला विनंती करतो की, कनानी लोकांचे सर्व राजे आज तुमच्याशी सलोखा करण्यासाठी आले आहेत."
४१ आणि याकोबाच्या मुलांनी हेब्रोनच्या राजाचे शब्द ऐकले, आणि त्यांनी त्याच्या प्रस्तावांना संमती दिली नाही, कारण याकोबाच्या मुलांचा त्याच्यावर विश्वास नव्हता; त्यांना वाटले की हेब्रोनच्या राजाने त्यांच्याशी कपटाने बोलले आहे.
४२ आणि याकोबाच्या पुत्रांच्या शब्दांवरून हेब्रोनच्या राजाला कळून आले की, त्यांना त्याच्या शब्दांवर विश्वास नाही. म्हणून हेब्रोनचा राजा याकोबाच्या जवळ जाऊन त्याला म्हणाला, "माझ्या स्वामी, मी तुम्हाला विनंती करतो की, तुम्ही खात्री बाळगा की हे सर्व राजे तुमच्याकडे सलोख्याच्या संबंधात आले आहेत; कारण ते आपल्या सर्व सैनिकांसहित आले नाहीत, तसेच त्यांनी आपली युद्धशस्त्रेही सोबत आणली नाहीत; कारण ते माझ्या स्वामी व त्यांच्या पुत्रांकडून सलोखा मिळवण्यासाठी आले आहेत."
४३ तेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी इब्रोनच्या राजाला उत्तर दिले, "तू या सर्व राजांकडे पाठव, आणि जर तू आमच्याशी खरे बोललास, तर त्या प्रत्येकाला एकेक करून आमच्यासमोर येऊ दे, आणि जर ते आमच्याकडे निशस्त्र आले, तर आम्हाला समजेल की ते आमच्याकडून शांती मिळवू इच्छितात."

४४ आणि हेब्रोनचा राजा याफिया याने आपल्या एका माणसाला राजांकडे पाठवले; आणि ते सर्व याकोबाच्या पुत्रांसमोर आले व जमिनीवर पडून त्यांना नमन केले. आणि ते राजे याकोब व त्याच्या पुत्रांसमोर बसले आणि त्यांना म्हणाले,
४५ तुम्ही तुमच्या तलवारीने आणि अतिशय बलाढ्य बाहूंनी अमोरी राजांशी जे काही केले ते सर्व आम्ही ऐकले आहे, त्यामुळे तुमच्यासमोर कोणीही टिकू शकले नाही, आणि आमच्या जीवाची भीती वाटल्यामुळे आम्ही तुम्हाला घाबरलो होतो, की जसे त्यांच्या बाबतीत घडले तसे आमच्यावरही ओढवू नये.
४६ म्हणून आम्ही तुमच्यामध्ये शांतीचा तह करण्यासाठी आलो आहोत, आणि आता तुम्ही आमच्याशी शांती व सत्याचा करार करा, की जसे आम्ही तुमच्यामध्ये हस्तक्षेप केला नाही, तसे तुम्हीही आमच्यामध्ये हस्तक्षेप करणार नाही.
४७ आणि याकोबाच्या पुत्रांना कळून चुकले होते की ते खरोखर त्यांच्याकडून शांती मिळवण्यासाठी आले होते, म्हणून याकोबाच्या पुत्रांनी त्यांचे ऐकले आणि त्यांच्याशी करार केला.
४८ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी त्यांच्याशी व्यवहार करणार नाही अशी शपथ घेतली आणि कनानी लोकांच्या सर्व राजांनीही त्यांना शपथ घेतली आणि याकोबाच्या पुत्रांनी त्या दिवसापासून त्यांना खंडणी देण्यास भाग पाडले.
४९ आणि यानंतर त्या सर्व राजांचे सेनापती आपल्या माणसांसहित याकोब व त्याच्या पुत्रांसाठी भेटी घेऊन त्याच्यासमोर आले आणि त्यांनी त्याला जमिनीवर नतमस्तक झाले.
५० मग त्या राजांनी याकोबाच्या पुत्रांना आग्रह केला आणि अमोऱ्यांच्या सात शहरांमधून त्यांनी जिंकलेली सर्व लूट परत करण्याची विनंती केली. तेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी तसे केले आणि त्यांनी जिंकलेले सर्व काही, स्त्रिया, लहान मुले, गुरेढोरे व त्यांनी घेतलेली सर्व लूट परत केली. त्यांनी त्या सर्वांना निरोप दिला आणि ते प्रत्येकजण आपापल्या शहरात निघून गेले.
५१ आणि त्या दिवसांत हे सर्व राजे पुन्हा याकोबाच्या पुत्रांपुढे नतमस्तक झाले आणि त्यांनी त्यांना पुष्कळ भेटी पाठवल्या किंवा आणून दिल्या. तेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी त्या राजांना व त्यांच्या माणसांना निरोप दिला आणि ते शांतपणे आपापल्या शहरांकडे निघून गेले. आणि याकोबाचे पुत्रही आपल्या घरी, शखेम येथे परतले.
५२ आणि त्या दिवसापासून इस्राएल लोकांनी कनान देशाचा वारसा मिळवेपर्यंत, याकोबाचे पुत्र व कनानी राजे यांच्यामध्ये शांती होती.

अध्याय ४१

१ आणि वर्षाच्या अखेरीस याकोबाचे पुत्र शखेमहून निघून हेब्रोनला, आपले वडील इसहाक यांच्याकडे आले आणि तेथेच राहिले; परंतु ते आपल्या मेंढ्या व गुरेढोरे रोज शखेममध्येच चरवत असत, कारण त्या दिवसांत तेथे उत्तम व सुपीक कुरण होते; आणि याकोब, त्याचे पुत्र व त्यांचे सर्व कुटुंब हेब्रोनच्या खोऱ्यात राहत होते.
२ आणि त्या दिवसांत, त्याच वर्षी, याकोबाच्या आयुष्याच्या एकशे सहाव्या वर्षी, याकोब पादान-आरामहून आल्याच्या दहाव्या वर्षी, याकोबाची पत्नी लेआ मरण पावली; हेब्रोनमध्ये तिचा मृत्यू झाला तेव्हा ती एकावन्न वर्षांची होती.
३ आणि याकोबाने व त्याच्या मुलांनी तिला हेब्रोनमधील मकपेलाच्या शेतातील गुहेत पुरले; ती गुहा अब्राहामाने दफनभूमी म्हणून हेथच्या मुलांकडून विकत घेतली होती.
४ आणि याकोबाचे पुत्र आपल्या वडिलांबरोबर हेब्रोनच्या खोऱ्यात राहत होते आणि देशातील सर्व रहिवाशांना त्यांचे सामर्थ्य माहीत होते आणि त्यांची कीर्ती देशभर पसरली होती.
५ आणि याकोबाचा मुलगा योसेफ व त्याचा भाऊ बन्यामीन, जे याकोबाची पत्नी राहेल यांचे मुलगे होते, ते त्या दिवसांत अजून तरुण होते आणि अमोरी लोकांच्या सर्व शहरांतील लढायांच्या वेळी ते आपल्या भावांसोबत बाहेर गेले नाहीत.
६ आणि जेव्हा योसेफाने आपल्या भावांचे सामर्थ्य व त्यांचे मोठेपण पाहिले, तेव्हा त्याने त्यांची प्रशंसा केली व त्यांना गौरवले, परंतु त्याने स्वतला त्यांच्यापेक्षा श्रेष्ठ मानले आणि स्वतला त्यांच्यापेक्षा वरचढ समजले; आणि त्याचा पिता याकोब याचेही त्याच्यावर आपल्या इतर कोणत्याही मुलांपेक्षा जास्त प्रेम होते, कारण तो त्याच्या म्हातारपणीचा मुलगा होता, आणि त्याच्यावरील प्रेमापोटी त्याने त्याला अनेक रंगांचा झगा बनवून दिला.
७ आणि जेव्हा योसेफाच्या लक्षात आले की त्याचे वडील त्याच्या भावांपेक्षा त्याच्यावर अधिक प्रेम करतात, तेव्हा तो स्वतला आपल्या भावांपेक्षा श्रेष्ठ समजू लागला आणि त्याने त्यांच्याविषयी आपल्या वडिलांकडे वाईट गोष्टी आणल्या.
८ आणि याकोबाच्या मुलांनी योसेफाचे त्यांच्याप्रती असलेले सर्व वर्तन पाहून व त्यांच्या वडिलांचे त्याच्यावर त्यांच्यापैकी कोणाहीपेक्षा जास्त प्रेम आहे हे पाहून, त्यांनी त्याचा द्वेष केला आणि सर्व दिवस ते त्याच्याशी सलोख्याने बोलू शकले नाहीत.
९ आणि योसेफ सतरा वर्षांचा होता, आणि तो अजूनही आपल्या भावांपेक्षा स्वतला श्रेष्ठ समजत होता व त्यांच्यापेक्षा स्वतला वरचढ मानण्याचा विचार करत होता.
१० त्याच वेळी त्याला एक स्वप्न पडले, आणि तो आपल्या भावांकडे आला व त्यांना आपले स्वप्न सांगितले. तो त्यांना म्हणाला, "मला एक स्वप्न पडले, आणि पाहा, आपण सर्वजण शेतात कणसे बांधत होतो, तेव्हा माझे कणीस उठून जमिनीवर पडले आणि तुमच्या कणसांनी त्याला वेढा घालून त्याला नमन केले."
११ तेव्हा त्याच्या भावांनी त्याला उत्तर दिले, "तू पाहिलेल्या या स्वप्नाचा अर्थ काय आहे? तू आमच्यावर राज्य करण्याची किंवा शासन करण्याची कल्पना तुझ्या मनात आहे का?"
१२ तरीही तो आला आणि त्याने आपला बाप याकोब याला ती गोष्ट सांगितली. त्याच्या तोंडून हे शब्द ऐकल्यावर याकोबाने योसेफाचे चुंबन घेतले आणि योसेफाला आशीर्वाद दिला.
१३ आणि जेव्हा याकोबाच्या मुलांनी पाहिले की त्यांच्या वडिलांनी योसेफाला आशीर्वाद दिला होता व त्याचे चुंबन घेतले होते आणि ते त्याच्यावर अतिशय प्रेम करत होते, तेव्हा त्यांना त्याचा मत्सर वाटू लागला आणि त्यांनी त्याचा अधिकच द्वेष केला.
१४ आणि यानंतर योसेफाला आणखी एक स्वप्न पडले आणि त्याने आपल्या भावांसमक्ष ते स्वप्न आपल्या वडिलांना सांगितले आणि योसेफ आपल्या वडिलांना व भावांना म्हणाला, "पाहा, मला पुन्हा एक स्वप्न पडले आहे आणि पाहा, सूर्य, चंद्र व अकरा तारे मला नमन करत आहेत."
१५ आणि त्याच्या वडिलांनी योसेफाचे शब्द व त्याचे स्वप्न ऐकले; आणि ह्या गोष्टीमुळे त्याचे भाऊ योसेफाचा द्वेष करत आहेत हे पाहून, याकोबाने त्याच्या भावांसमक्ष योसेफाला त्या गोष्टीवरून फटकारले आणि म्हटले, "तू पाहिलेल्या ह्या स्वप्नाचा आणि

तुझ्यापेक्षा वयाने मोठ्या असलेल्या भावांसमोर स्वतला मोठे समजण्याचा अर्थ काय आहे?"
१६ तू ह्या गोष्टी बोलत आहेस, यासाठी मी, तुझी आई आणि तुझे अकरा भाऊ येऊन तुला नमन करू, असे तू आपल्या मनात समजतोस का?
१७ आणि त्याच्या शब्दांमुळे व स्वप्नांमुळे त्याचे भाऊ त्याचा मत्सर करू लागले आणि त्यांनी त्याचा द्वेष करणे चालू ठेवले; म्हणून याकोबाने ती स्वप्ने आपल्या हृदयात जपून ठेवली.
१८ आणि याकोबाचे पुत्र एके दिवशी आपल्या वडिलांचा कळप चरायला शखेमला गेले, कारण त्या दिवसांत ते अजूनही मेंढपाळ होते; आणि त्या दिवशी याकोबाचे पुत्र शखेममध्ये कळप चरत असताना त्यांना उशीर झाला, आणि गुरे गोळा करण्याची वेळ निघून गेली, आणि ते पोहोचले नाहीत.
१९ आणि याकोबाने पाहिले की त्याचे पुत्र शखेममध्ये उशिरा आले होते. तेव्हा याकोब स्वतशीच म्हणाला, कदाचित शखेमचे लोक त्यांच्याविरुद्ध लढायला उठले असतील, म्हणूनच त्यांना आज यायला उशीर झाला आहे.
२० मग याकोबाने आपला मुलगा योसेफ याला बोलावून आज्ञा दिली, "पाहा, तुझे भाऊ आज शखेममध्ये चरत आहेत, पण ते अजून परत आले नाहीत; म्हणून तू आता जाऊन ते कोठे आहेत ते बघ, आणि तुझ्या भावांच्या व कळपाच्या सुस्थितीविषयी मला परत येऊन कळव."
२१ आणि याकोबाने आपला मुलगा योसेफाला हेब्रोनच्या खोऱ्यात पाठवले. योसेफ आपल्या भावांना आणायला शखेमला आला, पण ते त्याला सापडले नाहीत. आपले भाऊ कोठे वळले आहेत हे पाहण्यासाठी योसेफ शखेमजवळच्या शेतात फिरू लागला, पण रानात तो रस्ता चुकला आणि कोणत्या मार्गाने जावे हे त्याला कळेना.
२२ आणि परमेश्वराच्या एका दूताला तो शेताकडे जाणाऱ्या रस्त्यात भटकताना आढळला. योसेफ परमेश्वराच्या दूताला म्हणाला, "मी माझ्या भावांना शोधत आहे; ते कोठे चरत आहेत हे तू ऐकले नाहीस का?" तेव्हा परमेश्वराचा दूत योसेफाला म्हणाला, "मी तुझ्या भावांना येथे चरताना पाहिले आणि ते दोथानमध्ये चरायला जाणार असल्याचे मी ऐकले."
२३ आणि योसेफाने प्रभूच्या दूताचे ऐकले आणि तो दोथानमधील आपल्या भावांकडे गेला; तेथे ते कळप चरत असल्याचे त्याला आढळले.
२४ मग योसेफ आपल्या भावांकडे गेला, आणि तो त्यांच्याजवळ पोहोचण्यापूर्वीच त्यांनी त्याला ठार मारण्याचा निश्चय केला होता.
२५ तेव्हा शिमोन आपल्या भावांना म्हणाला, "पाहा, स्वप्नातील मनुष्य आज आपल्याकडे येत आहे. म्हणून आता आपण त्याला ठार मारून रानातील एका खड्ड्यात टाकूया. म्हणजे जेव्हा त्याचा बाप त्याला शोधायला येईल, तेव्हा आपण म्हणू की एका दुष्ट श्वापदाने त्याला खाऊन टाकले आहे."
२६ आणि रुबेनने योसेफाविषयी आपल्या भावांचे शब्द ऐकले आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही असे करू नका, कारण आम्ही आमचे पूर्वज याकोब यांचा आदर कसा करू? त्याला या खड्ड्यात मरण्यासाठी टाकून द्या, पण त्याचे रक्त सांडण्यासाठी त्याच्यावर हात उगारू नका." आणि रुबेनने हे त्याला त्यांच्या हातून सोडवण्यासाठी, आणि त्याच्या वडिलांकडे परत आणण्यासाठी म्हटले होते.
२७ आणि जेव्हा योसेफ आपल्या भावांकडे आला तेव्हा तो त्यांच्यासमोर बसला, आणि त्यांनी त्याच्यावर झडप घालून त्याला पकडले व जमिनीवर पाडले, आणि त्याने घातलेला रंगीबेरंगी झगा काढून घेतला.
२८ आणि त्यांनी त्याला पकडून एका खड्ड्यात टाकले. त्या खड्ड्यात पाणी नव्हते, पण साप आणि विंचू होते. खड्ड्यात असलेल्या सापांची आणि विंचूंची योसेफाला भीती वाटली. योसेफ मोठ्याने ओरडला, तेव्हा परमेश्वराने त्या सापांना आणि विंचूंना खड्ड्याच्या कडेला लपवले आणि त्यांनी योसेफाला काहीही इजा केली नाही.
२९ मग योसेफाने खड्ड्यातून आपल्या भावांना हाक मारून म्हटले, "मी तुमचे काय केले आहे आणि माझ्याकडून कोणता अपराध झाला आहे? तुम्ही माझ्याविषयी परमेश्वराचे भय का बाळगत नाही? मी तुमच्याच हाडामांसाचा नाही का, आणि तुमचा पिता याकोब माझा पिता नाही का? तुम्ही आज माझ्याशी असे का वागत आहात, आणि तुम्ही आपला पूर्वज याकोब याचा आदर कसा करू शकाल?"
३० आणि तो खड्ड्यातून आपल्या भावांना हाक मारून म्हणाला, "हे यहूदा, शिमोन आणि लेवी, माझ्या भावांनो, ज्या अंधकारमय जागी तुम्ही मला ठेवले आहे, तिथून मला वर काढा आणि आज माझ्यावर दया करण्यासाठी या; हे परमेश्वराच्या मुलांनो आणि माझे वडील याकोब यांच्या पुत्रांनो. आणि जर मी तुमच्याविरुद्ध पाप केले असेल, तर तुम्ही अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांचे पुत्र नाही का? जेव्हा ते एखाद्या अनाथाला पाहत, तेव्हा ते त्याच्यावर दया करत; किंवा जो भुकेला होता, त्याला ते भाकर देत; किंवा जो तहानलेला होता, त्याला ते पाणी देत; किंवा जो नग्न होता, त्याला ते वस्त्रे घालत!"
३१ तर मग तू आपल्या भावावर दया कशी करणार नाहीस? कारण मी तुझ्याच रक्ताचा आहे आणि जर मी तुझ्याविरुद्ध काही पाप केले असेल, तर तू हे माझ्या वडिलांमुळे नक्कीच करशील!
३२ आणि योसेफ खड्ड्यातून हे शब्द बोलला, पण त्याचे भाऊ त्याचे ऐकू शकले नाहीत किंवा त्यांनी योसेफाच्या शब्दांकडे कान दिले नाहीत; आणि योसेफ खड्ड्यात आक्रोश करत होता व रडत होता.
३३ आणि योसेफ म्हणाला, "आज माझ्या भावांनी माझ्याशी जे कृत्य केले आहे आणि जे शब्द ते मला बोलले आहेत, ते माझ्या वडिलांना कळले असते तर बरे झाले असते."
३४ आणि त्याच्या सर्व भावांनी खड्ड्यातील त्याचे रडणे व आक्रोश ऐकला; म्हणून त्याचे भाऊ जाऊन खड्ड्यापासून दूर गेले, यासाठी की त्यांना खड्ड्यातील योसेफाचा आक्रोश व त्याचे रडणे ऐकू येऊ नये.

प्रकरण ४२

१ आणि ते पलीकडे जाऊन बसले, सुमारे धनुष्यबाणाच्या अंतरावर, आणि तेथे भाकर खाण्यासाठी बसले आणि खात असताना, त्याला ठार मारावे की त्याच्या वडिलांकडे परत आणावे, याविषयी काय करावे याबद्दल त्यांनी आपापसात विचारविनिमय केला.
२ ते विचारविनिमय करत होते, तेव्हा त्यांनी वर पाहिले, आणि त्यांना दिसले की, दूरवरून गिलदच्या रस्त्याने इश्माएली लोकांचा एक समूह इजिप्तकडे जात होता.

३ आणि यहूदा त्यांना म्हणाला, "आपण आपल्या भावाला ठार मारले तर आपला काय फायदा? कदाचित देव त्याचा आपल्याकडून हिशोब घेईल; म्हणून त्याच्याविषयी हा सल्ला सुचवला आहे, की तुम्ही त्याच्या बाबतीत असेच करावे: पाहा, इश्माएलांचा हा समूह मिसर देशाकडे जात आहे."
४ तर आता, आपण त्याला त्यांच्या हवाली करूया; आपण त्याच्यावर हात उचलू नये, म्हणजे ते त्याला आपल्याबरोबर घेऊन जातील आणि तो देशातील लोकांमध्ये हरवून जाईल; आणि आपण त्याला आपल्या हातांनी ठार मारणार नाही. हा प्रस्ताव त्याच्या भावांना आवडला आणि त्यांनी यहूदाच्या आज्ञेप्रमाणे केले.
५ आणि ते या गोष्टीविषयी चर्चा करत असताना, आणि इश्माएलांचा समुदाय त्यांच्याजवळ येण्यापूर्वी, मिद्यानी सात व्यापारी त्यांच्याजवळून गेले; जाताना त्यांना तहान लागली होती; त्यांनी वर पाहिले, तेव्हा त्यांना तो खड्डा दिसला, ज्यात योसेफाला बंदिस्त केले होते; आणि त्यांनी पाहिले, तर पाहा, सर्व प्रकारचे पक्षी त्याच्यावर होते.
६ आणि हे मिद्यानी लोक पाणी पिण्यासाठी त्या विहिरीकडे धावत गेले, कारण त्यांना वाटले की त्यात पाणी आहे; आणि विहिरीसमोर आल्यावर त्यांनी योसेफाला विहिरीत रडताना व आक्रोश करताना ऐकले; आणि त्यांनी विहिरीत डोकावून पाहिले, तेव्हा त्यांना दिसले की, तेथे एक देखणा आणि सुस्वरूप तरुण होता.
७ मग त्यांनी त्याला हाक मारून विचारले, "तू कोण आहेस? तुला येथे कोणी आणले? आणि रानातल्या या खड्ड्यात तुला कोणी टाकले?" तेव्हा त्या सर्वांनी मिळून योसेफाला उठवले आणि त्याला बाहेर ओढून खड्ड्यातून वर आणले. त्याला घेऊन ते प्रवासाला निघाले आणि वाटेत त्याच्या भावांना ओलांडून गेले.
८ आणि ते त्यांना म्हणाले, "तुम्ही असे का करत आहात, आमच्या सेवकाला आमच्यापासून घेऊन जात आहात? त्याने आमच्याविरुद्ध बंड केले म्हणून आम्ही त्याला खड्ड्यात टाकले होते, आणि तुम्ही येऊन त्याला वर काढता व घेऊन जाता; तर मग आता आमचा सेवक आम्हाला परत द्या."
९ तेव्हा मिद्यानी लोकांनी याकोबाच्या पुत्रांना उत्तर दिले, "हा तुमचा सेवक आहे का, किंवा हा माणूस तुमची सेवा करतो का? कदाचित तुम्ही सर्व त्याचे सेवक असाल, कारण तो तुमच्यापैकी कोणाहीपेक्षा अधिक देखणा व सुस्वरूप आहे, आणि तुम्ही सर्वजण आमच्याशी खोटे का बोलत आहात?"
१० आता आम्ही तुमचे शब्द ऐकणार नाही किंवा तुमच्याकडे लक्ष देणार नाही, कारण तो तरुण आम्हाला रानातील खड्ड्यात सापडला आणि आम्ही त्याला पकडले; म्हणून आम्ही पुढे जाऊ.
११ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र त्यांच्याजवळ आले आणि उठून त्यांना म्हणाले, "आमचा सेवक आम्हाला परत द्या, आणि तुम्ही सर्व तलवारीच्या धारेने का मरणार आहात?" तेव्हा मिद्यानी त्यांच्याविरुद्ध ओरडले, आणि त्यांनी आपल्या तलवारी उपसून याकोबाच्या पुत्रांशी लढायला पुढे आले.
१२ आणि पाहा, शिमोन त्यांच्याविरुद्ध आपल्या आसनावरून उठला आणि जमिनीवर उडी मारून त्याने आपली तलवार उपसली आणि तो मिद्यानी लोकांजवळ गेला आणि त्याने त्यांच्यासमोर एक भयंकर आरोळी दिली, इतकी की त्याची आरोळी दूरवर ऐकू आली आणि शिमोनच्या आरोळीने पृथ्वी हादरली.
१३ आणि शिमोनमुळे व त्याच्या ओरडण्याच्या आवाजामुळे मिद्यानी लोक घाबरले आणि ते जमिनीवर पालथे पडले व अतिशय भयभीत झाले.
१४ आणि शिमोन त्यांना म्हणाला, "खरोखरच, मी हिब्रू याकोबाचा मुलगा शिमोन आहे, ज्याने केवळ माझ्या भावासह शखेम शहर व अमोरी लोकांची शहरे नष्ट केली आहेत; इतकेच नव्हे तर देव माझ्या बाबतीत असे करील की, तुमचे सर्व भाऊ मिद्यानी लोक आणि कनानचे राजे जरी तुमच्याबरोबर आले, तरी ते माझ्याशी लढू शकणार नाहीत."
१५ तर आता, तुम्ही ज्या तरुणाला नेले आहे त्याला आम्हाला परत द्या, नाहीतर मी त्याचे मांस आकाशातील पक्ष्यांना आणि पृथ्वीवरील श्वापदांना देईन.
१६ आणि मिद्यानी लोक शिमोनला अधिक घाबरले; आणि ते अत्यंत भयभीत होऊन, करुण शब्दांत याकोबाच्या पुत्रांजवळ आले आणि म्हणाले,
१७ तुम्ही नक्कीच म्हटले आहे की तो तरुण तुमचा सेवक आहे आणि त्याने तुमच्याविरुद्ध बंड केले, म्हणून तुम्ही त्याला खड्ड्यात टाकले; मग जो सेवक आपल्या धन्याविरुद्ध बंड करतो त्याचे तुम्ही काय करणार? म्हणून आता त्याला आम्हाला विका, आणि त्याच्या बदल्यात तुम्ही जे काही मागाल ते सर्व आम्ही तुम्हाला देऊ; आणि परमेश्वराला हे करण्यास आनंद झाला, यासाठी की याकोबाच्या पुत्रांनी आपल्या भावाला ठार मारू नये.
१८ आणि मिद्यानी लोकांनी पाहिले की योसेफ देखणा व सुस्वरूप होता; म्हणून त्यांच्या मनात त्याच्याबद्दल इच्छा निर्माण झाली आणि त्याला त्याच्या भावांकडून विकत घेण्यासाठी ते आग्रही झाले.
१९ आणि याकोबाच्या मुलांनी मिद्यानी लोकांचे ऐकले आणि त्यांनी आपला भाऊ योसेफ याला वीस चांदीच्या मोहरांना त्यांना विकले; त्यांचा भाऊ रूबेन त्यांच्याबरोबर नव्हता; आणि मिद्यानी लोकांनी योसेफाला घेतले व गिलदकडे आपला प्रवास पुढे चालू ठेवला.
२० ते रस्त्याने जात होते, आणि त्या तरुणाला विकत घेतल्याबद्दल मिद्यानी लोकांना पश्चात्ताप झाला. त्यांच्यापैकी एक दुसऱ्याला म्हणाला, "इब्री लोकांकडून आलेल्या, देखण्या व सुस्वरूप तरुणाला घेऊन आपण हे काय केले आहे?"
२१ कदाचित या तरुणाला इब्री लोकांच्या देशातून चोरले असावे, आणि मग आम्ही हे कृत्य का केले आहे? आणि जर त्याला शोधून आमच्या हाती लागले, तर त्याच्यामुळे आमचा मृत्यू होईल.
२२ आता, नक्कीच शूर आणि सामर्थ्यवान पुरुषांनी त्याला आम्हाला विकले आहे, ज्यांपैकी एकाचे सामर्थ्य तुम्ही आज पाहिले; कदाचित त्यांनी आपल्या ताकदीने आणि बाहूंच्या जोरावर त्याला त्याच्या देशातून चोरले असेल आणि म्हणूनच आम्ही त्यांना दिलेल्या अल्प मोबदल्यात त्याला आम्हाला विकले असेल.
२३ आणि ते अशाप्रकारे आपापसात चर्चा करत असताना, त्यांनी पाहिले की, याकोबाच्या पुत्रांनी पाहिलेला इश्माएलांचा जो समूह प्रथम येत होता, तो मिद्यानी लोकांच्या दिशेने पुढे सरकत होता. तेव्हा मिद्यानी लोक एकमेकांना म्हणाले, "चला, आपण या तरुणाला आपल्याकडे येणाऱ्या इश्माएलांच्या समूहाला विकून टाकूया; आपण त्याच्यासाठी जे थोडे दिले होते, ते परत मिळवू आणि त्याच्या त्रासातून आपली सुटका होईल."
२४ आणि त्यांनी तसेच केले, आणि ते इश्माएल्यांपर्यंत पोहोचले, आणि मिद्यानी लोकांनी योसेफाला त्याच्या भावांना दिलेल्या वीस चांदीच्या नाण्यांप्रति इश्माएल्यांना विकले.

२५ आणि मिद्यानी लोक गिलदच्या रस्त्याने निघाले; तेव्हा इश्माएल लोकांनी योसेफाला पकडले आणि त्याला एका उंटावर बसवून ते त्याला मिसर देशाकडे नेत होते.
२६ आणि योसेफाने ऐकले की इश्माएली लोक मिसर देशाकडे जात आहेत. त्याला कनान देशापासून, आपल्या वडिलांपासून इतक्या दूर जावे लागणार होते, या गोष्टीमुळे योसेफाला खूप दुख झाले आणि तो रडला. उंटावर बसून जात असताना तो जोरजोरात रडला. त्यांच्यापैकी एका माणसाने त्याला पाहिले आणि त्याला उंटावरून खाली उतरवून पायी चालायला लावले. असे असूनही योसेफ रडतच राहिला आणि म्हणाला, "हे माझ्या वडिला, माझ्या वडिला."
२७ तेव्हा इश्माएलांपैकी एक जण उठला आणि त्याने योसेफाच्या गालावर मारले, तरीही तो रडतच राहिला; आणि योसेफ वाटेत थकल्यामुळे व मनातील कटुतेमुळे पुढे जाऊ शकला नाही, म्हणून त्या सर्वांनी त्याला वाटेत मारले व छळले, आणि त्याचे रडणे थांबावे म्हणून त्यांनी त्याला घाबरवले.
२८ आणि परमेश्वराने योसेफाची महत्त्वाकांक्षा व त्याचे संकट पाहिले आणि परमेश्वराने त्या माणसांवर अंधार व गोंधळ उतरवला आणि ज्या कोणी त्याला मारले, त्या प्रत्येकाचा हात सुकून गेला.
२९ आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "वाटेत देवाने आमच्यावर हे काय केले आहे?" आणि योसेफामुळे हे त्यांच्यावर ओढवले आहे, हे त्यांना माहीत नव्हते. मग ते पुरुष रस्त्याने पुढे निघाले आणि ते एफ्राथच्या रस्त्याने गेले, जिथे राहेलला पुरले होते.
३० आणि योसेफ आपल्या आईच्या कबरेजवळ पोहोचला आणि घाईघाईने धावत तिच्या कबरेजवळ जाऊन कबरेवर पडून रडला.
३१ आणि योसेफ आपल्या आईच्या कबरीवर मोठ्याने ओरडला आणि म्हणाला, "हे माझ्या आई, माझ्या आई, हे मला जन्म देणाऱ्या, आता जागी हो आणि उठून तुझ्या मुलाकडे बघ, त्याला गुलाम म्हणून कसे विकले गेले आहे आणि त्याची दया करणारे कोणीही नाही."
३२ हे ऊठ आणि तुझ्या पुत्राकडे बघ, माझ्या संकटांविषयी माझ्याबरोबर रड आणि माझ्या बंधूंचे अंतकरण बघ.
३३ माझ्या आईला जागे कर, जागे हो, माझ्यासाठी तुझ्या झोपेतून उठ, आणि माझ्या भावांविरुद्ध तुझ्या लढायांचे नेतृत्व कर. अरेरे, त्यांनी माझा अंगरखा कसा काढून घेतला आहे, आणि मला आधीच दोनदा गुलाम म्हणून विकले आहे, आणि मला माझ्या वडिलांपासून वेगळे केले आहे, आणि माझ्यावर दया करणारा कोणीही नाही.
३४ ऊठ आणि त्यांच्याविरुद्ध आपला खटला देवापुढे मांड; आणि पाहा, न्यायाच्या वेळी देव कोणाला निर्दोष ठरवतो आणि कोणाला दोषी ठरवतो.
३५ ऊठ, माझ्या आई, ऊठ, तुझ्या झोपेतून जागी हो आणि माझ्या वडिलांकडे बघ की आज त्यांचा आत्मा माझ्यासोबत कसा आहे, आणि त्यांना धीर दे व त्यांच्या मनाला दिलासा दे.
३६ आणि योसेफ असे बोलतच राहिला, आणि योसेफ आपल्या आईच्या कबरीवर मोठ्याने ओरडून कळवळून रडला; आणि त्याचे बोलणे थांबले, आणि मनातील कटुतेमुळे तो कबरीवरील दगडासारखा निश्चल झाला.
३७ आणि योसेफाने जमिनीखालून बोलणारा एक आवाज ऐकला, ज्याने त्याला अत्यंत कडू अंतकरणाने, रडत-रडत व प्रार्थना करत पुढील शब्दांत उत्तर दिले:
३८ माझ्या मुला, माझ्या योसेफा, मी तुझ्या रडण्याचा आणि तुझ्या विलापाचा आवाज ऐकला आहे; मी तुझे अश्रू पाहिले आहेत; माझ्या मुला, मला तुझ्या अडचणी माहीत आहेत आणि तुझ्यासाठी मला दुख होते, आणि माझ्या दुखात आणखी दुखाची भर पडली आहे.
३९ म्हणून आता, माझ्या मुला, योसेफा, परमेश्वराची आशा धर आणि त्याची वाट बघ; भिऊ नकोस, कारण परमेश्वर तुझ्याबरोबर आहे, तो तुला सर्व संकटांतून सोडवील.
४० ऊठ माझ्या मुला, तुझ्या धन्यांबरोबर मिसर देशात जा, आणि भिऊ नकोस, कारण परमेश्वर तुझ्याबरोबर आहे, माझ्या मुला. आणि ती योसेफाला याच शब्दांप्रमाणे बोलत राहिली, आणि ती निश्चल राहिली.
४१ आणि योसेफाने हे ऐकले, आणि त्याला याचे फार आश्चर्य वाटले, आणि तो रडतच राहिला; आणि यानंतर इश्माएलियांपैकी एकाने त्याला कबरेवर रडताना व आक्रोश करताना पाहिले, आणि त्याचा क्रोध भडकला, आणि त्याने त्याला तेथून हाकलून दिले, आणि त्याला मारले व शाप दिला.
४२ आणि योसेफ त्या माणसांना म्हणाला, "तुम्ही मला माझ्या वडिलांच्या घरी परत घेऊन जाल अशी कृपा माझ्यावर व्हावी, आणि ते तुम्हाला विपुल संपत्ती देतील."
४३ आणि त्यांनी त्याला उत्तर दिले, "तू गुलाम नाहीस का, आणि तुझा बाप कोठे आहे? आणि जर तुला बाप असता तर तुला इतक्या कमी किमतीत दोनदा गुलाम म्हणून विकले नसते." आणि त्यांचा राग त्याच्यावर अधिकच भडकला, आणि ते त्याला मारत व शिक्षा करत राहिले, आणि योसेफ मोठ्याने रडला.
४४ आणि परमेश्वराने योसेफाचे दुख पाहिले, आणि परमेश्वराने पुन्हा त्या माणसांना शिक्षा केली, आणि परमेश्वराने पृथ्वीवर अंधार पसरवला, आणि वीज चमकली व मेघगर्जना झाली, आणि मेघगर्जनेच्या व प्रचंड वाऱ्याच्या आवाजाने पृथ्वी हादरली, आणि ती माणसे भयभीत झाली आणि त्यांना कोठे जावे हे कळेना.
४५ आणि पशू व उंट जागेवरच थांबले; त्यांनी त्यांना हाकले, पण ते पुढे गेले नाहीत; त्यांनी त्यांना मारले आणि ते जमिनीवर बसले. तेव्हा माणसे एकमेकांना म्हणाली, "देवाने आमच्यावर हे काय केले आहे? आमचे अपराध आणि पापे कोणती आहेत की आमच्यावर असे ओढवले आहे?"
४६ आणि त्यांच्यापैकी एकाने त्यांना उत्तर दिले, "कदाचित या दासाला छळण्याच्या पापामुळेच आज आपल्यावर हे संकट आले आहे; म्हणून आता तुम्ही त्याला आम्हाला क्षमा करण्याची कळकळीने विनंती करा, म्हणजे मग आपल्याला कळेल की हे संकट कोणामुळे आले आहे, आणि जर देवाला आपल्यावर दया आली, तर आपल्याला समजेल की हे सर्व त्या दासाला छळण्याच्या पापामुळेच आपल्यावर आले आहे."
४७ आणि त्या माणसांनी तसेच केले, आणि त्यांनी योसेफाची विनवणी केली व त्याला क्षमा करण्याचा आग्रह केला; आणि ते म्हणाले, "आम्ही परमेश्वराविरुद्ध आणि तुझ्याविरुद्ध पाप केले आहे, म्हणून आता तू तुझ्या देवाला अशी विनंती कर की, त्याने आमच्यामधून हे मरण दूर करावे, कारण आम्ही त्याच्याविरुद्ध पाप केले आहे."
४८ आणि योसेफाने त्यांच्या शब्दांप्रमाणे केले, आणि परमेश्वराने योसेफाचे ऐकले, आणि परमेश्वराने योसेफामुळे त्या माणसांवर आलेली पीडा दूर केली, आणि श्वापदे जमिनीतून उठली आणि त्यांनी त्यांना मार्गदर्शन केले, आणि ते पुढे गेले, आणि ते भयंकर

वादळ शांत झाले आणि पृथ्वी शांत झाली, आणि ते लोक इजिप्तला जाण्यासाठी आपल्या प्रवासाला निघाले, आणि त्या लोकांना माहीत होते की हे संकट योसेफामुळे त्यांच्यावर आले होते.
४९ आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "पाहा, आम्हाला माहीत आहे की त्याच्या दुखामुळेच आमच्यावर हे संकट कोसळले आहे; तर मग आता आपण हे मरण का ओढवून घ्यावे? या गुलामाचे काय करावे यावर आपण विचारविनिमय करूया."
५० आणि एकाने उत्तर दिले, "त्याने आपल्याला त्याला त्याच्या वडिलांकडे परत आणायला सांगितले होते; म्हणून आता चला, आपण त्याला परत घेऊन जाऊ आणि तो सांगेल त्या ठिकाणी जाऊ, आणि त्याच्या कुटुंबाकडून आपण त्याच्यासाठी दिलेली किंमत घेऊ आणि मग निघून जाऊ."
५१ आणि एकाने परत उत्तर दिले, "पाहा, हा सल्ला फार चांगला आहे, पण आम्ही तसे करू शकत नाही, कारण मार्ग आमच्यापासून फार दूर आहे आणि आम्ही आमच्या मार्गातून बाजूला जाऊ शकत नाही."
५२ आणि आणखी एकाने त्यांना उत्तर दिले, "हाच तो सल्ला आहे जो आम्ही स्वीकारणार आहोत, आम्ही त्यापासून ढळणार नाही; पाहा, आम्ही आज मिसरला जात आहोत, आणि जेव्हा आम्ही मिसरला पोहोचू, तेव्हा आम्ही त्याला तेथे मोठ्या किमतीला विकू आणि त्याच्या त्रासातून आमची सुटका होईल."
५३ आणि ही गोष्ट त्या माणसांना आवडली आणि त्यांनी तसे केले, आणि ते योसेफाबरोबर इजिप्तकडे आपला प्रवास पुढे चालू ठेवून गेले.

अध्याय ४३

१ आणि जेव्हा याकोबाच्या मुलांनी आपला भाऊ योसेफ याला मिद्यानी लोकांच्या स्वाधीन केले, तेव्हा त्याच्यामुळे त्यांचे मन खिन्न झाले आणि त्यांना आपल्या कृत्याचा पश्चात्ताप झाला. त्याला परत आणण्यासाठी त्यांनी त्याचा शोध घेतला, पण तो त्यांना सापडला नाही.
२ आणि योसेफाला बाहेर काढून त्याच्या वडिलांकडे परत नेण्यासाठी रूबेन त्या खड्ड्याजवळ परत गेला, ज्यात त्याला टाकण्यात आले होते. रूबेन त्या खड्ड्याजवळ उभा राहिला, पण त्याला एकही शब्द ऐकू आला नाही. त्याने 'योसेफ! योसेफ!' अशी हाक मारली, पण कोणीही उत्तर दिले नाही किंवा एकही शब्द उच्चारला नाही.
३ आणि रूबेन म्हणाला, "योसेफ भीतीने मेला आहे, किंवा एखाद्या सर्पाने त्याला मारले आहे." मग रूबेन त्या खड्ड्यात उतरला आणि त्याने योसेफाला शोधले, पण तो त्याला खड्ड्यात सापडला नाही, आणि तो पुन्हा बाहेर आला.
४ आणि रूबेनाने आपले वस्त्र फाडले आणि तो म्हणाला, "तो मुलगा तेथे नाही. जर तो मेला असेल, तर मी माझ्या वडिलांशी त्याच्याविषयी सलोखा कसा करू?" आणि तो आपल्या भावांकडे गेला, तेव्हा त्याला आढळले की ते योसेफामुळे दुखी होते आणि त्याच्याविषयी आपल्या वडिलांशी सलोखा कसा करावा यावर विचारविनिमय करत होते. रूबेन आपल्या भावांना म्हणाला, "मी खड्ड्याजवळ आलो, तर पाहा, योसेफ तेथे नव्हता. आता आपण आपल्या वडिलांना काय सांगावे? कारण माझे वडील माझ्याऐवजी फक्त त्या मुलालाच शोधत आहेत."
५ आणि त्याच्या भावांनी त्याला उत्तर दिले, "आम्ही असे असे केले आणि त्या कृत्यामुळे नंतर आमच्या अंतकरणाला पश्चात्ताप झाला; आणि आता आम्ही आमच्या वडिलांचे त्या कृत्याबद्दल मन कसे वळवावे यासाठी निमित्त शोधत बसलो आहोत."
६ आणि रूबेन त्यांना म्हणाला, "तुम्ही हे काय केले आहे की ज्यामुळे आमच्या वडिलांचे पिकलेले केस दुखाने कबरेत जात आहेत? तुम्ही जे केले आहे ते चांगले नाही."
७ आणि रूबेन त्यांच्याबरोबर बसला होता, आणि ते सर्व उठून उभे राहिले आणि त्यांनी एकमेकांना शपथ घेतली की, ते ही गोष्ट याकोबाला सांगणार नाहीत. ते सर्व म्हणाले, "जो कोणी ही गोष्ट आमच्या वडिलांना किंवा त्यांच्या घराण्याला सांगेल, किंवा देशातील कोणालाही याची माहिती देईल, त्या प्रत्येकावर आम्ही सर्वजण तुटून पडू आणि त्याला तलवारीने ठार मारू."
८ आणि या बाबतीत याकोबाचे पुत्र, धाकट्यापासून मोठ्यापर्यंत, एकमेकांचे भय बाळगत होते; आणि कोणीही एक शब्दही बोलले नाही, व त्यांनी ती गोष्ट आपल्या मनात लपवून ठेवली.
९ आणि त्यानंतर, या सर्व गोष्टींविषयी आपला पिता याकोब याला काय सांगावे हे ठरवण्यासाठी व रचून घेण्यासाठी ते बसले.
१० आणि इस्साखार त्यांना म्हणाला, "जर तुम्हाला हे करणे योग्य वाटत असेल, तर तुमच्यासाठी एक सल्ला आहे: योसेफाचा अंगरखा घ्या आणि तो फाडा, आणि एका बोकडाला ठार मारून त्याचे मांस त्याच्या रक्तात बुडवा."
११ आणि ते आपल्या वडिलांकडे पाठवा आणि जेव्हा ते ते पाहतील तेव्हा ते म्हणतील की एका दुष्ट श्वापदाने त्याला खाऊन टाकले आहे, म्हणून तुम्ही त्याचे अंगरखे फाडा आणि पाहा, त्याचे रक्त त्याच्या अंगरख्यावर असेल आणि तुमच्या या कृतीने आपण आपल्या वडिलांच्या कुरकुरण्यापासून मुक्त होऊ.
१२ आणि इस्साखारचा सल्ला त्यांना आवडला, आणि त्यांनी त्याचे ऐकले व त्याने त्यांना दिलेल्या सल्ल्याप्रमाणे त्यांनी केले.
१३ आणि त्यांनी घाई करून योसेफाचा झगा घेतला व तो फाडला, आणि त्यांनी एका बकऱ्याचे पिल्लू मारले व तो झगा त्या पिल्लाच्या रक्तात बुडवला, आणि मग त्याला धुळीत तुडवले, आणि त्यांनी तो झगा नफतालीच्या हातून आपला बाप याकोब याच्याकडे पाठवला, आणि त्याला हे शब्द सांगण्याची आज्ञा दिली:
१४ आम्ही गुरेढोरे गोळा करून शखेमच्या रस्त्यापर्यंत आणि पुढे आलो होतो, तेव्हा आम्हाला रानात रस्त्यावर रक्ताने व धुळीने माखलेला हा झगा सापडला; आता तू हे तुझ्या मुलाचे वस्त्र आहे की नाही, हे ओळखून घे.
१५ मग नफताली जाऊन आपल्या वडिलांकडे आला आणि त्याने त्यांना तो झगा दिला, आणि त्याच्या भावांनी त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व शब्द त्याने त्यांना सांगितले.
१६ आणि याकोबाने योसेफाचा झगा पाहिला आणि तो ओळखला; तेव्हा तो जमिनीवर पालथा पडला आणि दगडासारखा निश्चल झाला. नंतर तो उठला आणि मोठ्याने रडत म्हणाला, "हा माझ्या मुलगा योसेफाचा झगा आहे!"
१७ मग याकोबाने घाई करून आपल्या एका सेवकाला त्याच्या मुलांकडे पाठवले; तो त्यांच्याकडे गेला आणि त्याने पाहिले की ते कळपासह रस्त्याने येत होते.
१८ आणि याकोबाचे पुत्र संध्याकाळच्या सुमारास आपल्या बापाकडे आले; तेव्हा पाहा, त्यांचे कपडे फाटलेले होते आणि त्यांच्या डोक्यावर धूळ होती; आणि त्यांनी पाहिले की, त्यांचा बाप मोठ्याने ओरडत व रडत होता.

१९ आणि याकोब आपल्या पुत्रांना म्हणाला, "आज तुम्ही माझ्यावर अचानक कोणते संकट आणले आहे, ते मला खरे सांगा." त्यांनी आपला पिता याकोब याला उत्तर दिले, "आज कळप गोळा झाल्यावर आम्ही येत होतो आणि रानातील रस्त्याने शखेम शहरापर्यंत आलो, तेव्हा आम्हाला जमिनीवर रक्ताने माखलेला हा झगा आढळला. आम्हाला ते कळले आणि तू ओळखू शकशील का, हे विचारण्यासाठी आम्ही तुझ्याकडे निरोप पाठवला होता."
२० आणि याकोबाने आपल्या मुलांचे शब्द ऐकले आणि तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, "माझ्या मुलाचा झगा गेला आहे, एका दुष्ट श्वापदाने त्याला खाऊन टाकले आहे; योसेफाचे तुकडे तुकडे झाले आहेत, कारण तुमची आणि तुमच्या कळपाची तब्येत ठीक आहे की नाही हे पाहण्यासाठी आणि तुमच्याकडून मला पुन्हा बातमी आणण्यासाठी मी त्याला आज पाठवले होते, आणि मी त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे तो गेला, आणि माझा मुलगा तुमच्याबरोबर आहे असे मला वाटत असतानाच आज त्याच्या बाबतीत हे घडले."
२१ तेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी उत्तर दिले, "तो आमच्याकडे आला नाही; आम्ही तुझ्यापासून निघाल्यापासून आतापर्यंत त्याला पाहिलेही नाही."
२२ आणि जेव्हा याकोबाने त्यांचे शब्द ऐकले तेव्हा तो पुन्हा मोठ्याने ओरडला, आणि तो उठून उभा राहिला व त्याने आपले वस्त्र फाडले, आणि त्याने आपल्या कमरेला गोणपाट बांधले, आणि तो मोठ्याने रडला व शोक केला आणि रडत रडत मोठ्याने म्हणाला,
२३ योसेफ, माझ्या मुला, अरे माझ्या योसेफ, मी आज तुझ्या भावांच्या कल्याणासाठी तुला पाठवले होते, आणि पाहा, तुझे तुकडे तुकडे झाले आहेत; माझ्या हातून माझ्या मुलावर हे ओढवले आहे.
२४ माझ्या मुला योसेफा, मला तुझ्यासाठी दुःख होते, मला तुझ्यासाठी दुःख होते; तू जिवंतपणी मला किती प्रिय होतास, आणि आता तुझा मृत्यू मला किती भयंकर कडू वाटतो.
२५ ० हे माझ्या पुत्रा योसेफा, तुझ्याऐवजी मी मरण पावलो असतो तर बरे झाले असते; कारण माझ्या पुत्रा, अरे माझ्या पुत्रा, माझ्या पुत्रा, तुझ्यासाठी मला अतिशय दुःख होत आहे. माझ्या पुत्रा योसेफा, तू कोठे आहेस आणि तुला कोठे ओढून नेले आहे? उठ, तुझ्या जागेवरून उठ, आणि येऊन तुझ्यासाठी असलेले माझे दुःख बघ, हे माझ्या पुत्रा योसेफा.
२६ आता ये आणि माझ्या डोळ्यांतून माझ्या गालांवरून ओघळणारे अश्रू मोज आणि ते परमेश्वरापुढे आण, म्हणजे त्याचा क्रोध माझ्यापासून दूर होईल.
२७ हे योसेफ, माझ्या मुला, जगाच्या आरंभापासून आजपर्यंत ज्याच्या हातून कोणीही पडले नाही, त्याच्या हातून तू कसा पडलास? कारण एका शत्रूने अत्यंत क्रूरपणे केलेल्या प्रहाराने तुला ठार मारण्यात आले आहे, पण मला खात्री आहे की माझ्या असंख्य पापांमुळेच तुझ्या बाबतीत हे घडले आहे.
२८ आता ऊठ आणि बघ, माझ्या मुला, तुझ्यासाठी मला किती दुःख होत आहे; जरी मी तुझे पालनपोषण केले नाही, तुला घडवले नाही, किंवा तुला श्वास व आत्मा दिला नाही, तरी देवानेच तुला घडवले, तुझी हाडे रचली व त्यांना मांसाने आच्छादले, तुझ्या नाकपुड्यांमध्ये जीवनाचा श्वास फुंकला आणि मग त्याने तुला मला दिले.
२९ आता खरोखर, ज्या देवाने तुला मला दिले होते, त्यानेच तुला माझ्यापासून परत घेतले आहे, आणि म्हणून तुझी अशी अवस्था झाली आहे.
३० आणि याकोब योसेफाविषयी अशाच शब्दांनी बोलत राहिला आणि तो मोठ्याने रडला; तो जमिनीवर पडला आणि स्तब्ध झाला.
३१ आणि याकोबाच्या सर्व मुलांनी आपल्या वडिलांचे संकट पाहून, आपण केलेल्या कृत्याबद्दल त्यांना पश्चात्ताप झाला आणि तेही मोठ्याने रडले.
३२ आणि यहूदा उठून उभा राहिला आणि त्याने आपल्या वडिलांचे डोके जमिनीवरून उचलून आपल्या मांडीवर ठेवले आणि त्याने आपल्या वडिलांच्या गालांवरील अश्रू पुसले; आणि जेव्हा त्याच्या वडिलांचे डोके दगडासारखे निश्चल त्याच्या मांडीवर पडलेले होते, तेव्हा यहूदा अतिशय मोठ्याने रडला.
३३ आणि याकोबाच्या मुलांनी आपल्या वडिलांचे दुःख पाहिले आणि ते मोठ्याने रडू लागले; आणि याकोब दगडासारखा जमिनीवर निश्चल पडून होता.
३४ आणि त्याचे सर्व पुत्र, त्याचे सेवक व त्याच्या सेवकांची मुले त्याला धीर देण्यासाठी उठून त्याच्याभोवती उभे राहिले, पण त्याने धीर मानण्यास नकार दिला.
३५ आणि योसेफ व त्यांच्या वडिलांच्या संकटामुळे याकोबाचे सर्व कुटुंब उठून मोठा शोक करू लागले. ही बातमी याकोबाचा बाप, अब्राहामाचा मुलगा इसहाक याला कळली. तो, त्याचे सर्व कुटुंब योसेफासाठी अतिशय रडले. तो आपल्या माणसांसहित हेब्रोनमध्ये राहत असलेल्या ठिकाणाहून निघाला आणि त्याने आपला मुलगा याकोब याचे सांत्वन केले, पण याकोबाने सांत्वन स्वीकारण्यास नकार दिला.
३६ आणि यानंतर, याकोब जमिनीवरून उठला आणि त्याच्या गालांवरून अश्रू वाहत होते. तो आपल्या पुत्रांना म्हणाला, "उठा आणि तुमच्या तलवारी व धनुष्ये घ्या आणि रानात जा. माझ्या पुत्राचे शरीर तुम्हाला सापडते का ते शोधा आणि ते माझ्याकडे आणा, म्हणजे मी त्याचे दफन करीन."
३७ मी तुम्हाला विनंती करतो की, तुम्ही श्वापदांमध्येही शोधा आणि त्यांची शिकार करा; आणि जे तुमच्यासमोर प्रथम येईल, त्याला पकडून माझ्याकडे आणा. कदाचित आज परमेश्वराला माझ्या दुःखाची दया येईल, आणि ज्याने माझ्या पुत्राचे तुकडे तुकडे केले, त्याला तो तुमच्यासमोर तयार करून माझ्याकडे आणेल, आणि मी माझ्या पुत्राच्या हक्काचा सूड घेईन.
३८ आणि त्याच्या मुलांनी आपल्या वडिलांच्या आज्ञेप्रमाणे केले; ते सकाळी लवकर उठले आणि प्रत्येकाने आपली तलवार व धनुष्य हातात घेऊन श्वापदांची शिकार करण्यासाठी रानात गेले.
३९ आणि याकोब मोठ्याने ओरडत व रडत होता आणि घरात इकडे तिकडे फिरत आपले हात एकमेकांवर आपटत म्हणत होता, "योसेफ, माझ्या मुला, योसेफ, माझ्या मुला."
४० आणि याकोबाचे पुत्र श्वापदांना पकडण्यासाठी रानात गेले; तेव्हा पाहा, एक लांडगा त्यांच्याजवळ आला; त्यांनी त्याला पकडले आणि आपल्या बापाकडे आणले. ते त्याला म्हणाले, "आम्हाला सापडलेला हा पहिला आहे आणि तू आज्ञा केल्याप्रमाणे आम्ही त्याला तुझ्याकडे आणले आहे; तुझ्या मुलाचे शरीर आम्हाला सापडले नाही."
४१ मग याकोबाने तो श्वापद आपल्या मुलांच्या हातून घेतला आणि त्या श्वापदाला हातात धरून मोठ्याने रडत म्हणाला, "तू माझा मुलगा योसेफ याला का गिळून टाकलेस? तुला पृथ्वीच्या देवाचे

भय का वाटले नाही, किंवा माझा मुलगा योसेफ याच्यासाठी मला होणाऱ्या त्रासाची तुला जाणीव का झाली नाही?"

४२ आणि तू माझ्या मुलाला विनाकारण खाऊन टाकलेस, कारण त्याने कोणताही हिंसाचार केला नव्हता, आणि त्यामुळे तू त्याच्या वतीने मला दोषी ठरवलेस, म्हणून जो छळला जातो त्याचा देव हिशोब घेईल.

४३ आणि परमेश्वराने याकोबाला त्याच्या शब्दांनी धीर देण्यासाठी त्या श्वापदाचे तोंड उघडले, आणि ते याकोबाला उत्तर देऊन त्याला म्हणाले,

४४ ज्या देवाने आम्हाला पृथ्वीवर निर्माण केले, तो जिवंत आहे आणि हे माझ्या स्वामी, तुमचा आत्मा जिवंत आहे, मी तुमच्या पुत्राला पाहिले नाही, किंवा मी त्याचे तुकडेही केले नाहीत, परंतु जो आज माझ्यापासून दूर गेला, त्या माझ्या पुत्राला शोधायला मी दूरच्या देशातून आलो आहे, आणि तो जिवंत आहे की मेला आहे, हे मला माहीत नाही.

४५ आणि मी आज माझ्या मुलाला शोधायला शेतात आलो, आणि तुझ्या मुलांनी मला शोधून काढले, आणि मला पकडून माझे दुख वाढवले, आणि आज मला तुझ्यासमोर आणले आहे, आणि मी आता माझे सर्व शब्द तुला सांगितले आहेत.

४६ आणि आता, हे मनुष्याच्या पुत्रा, मी तुझ्या हाती आहे, आणि आज तुझ्या दृष्टीने जे योग्य वाटेल ते तू माझ्याशी कर; परंतु ज्या देवाने मला निर्माण केले, त्याच्या प्राणांची शपथ, मी तुझ्या पुत्राला पाहिले नाही, किंवा त्याचे तुकडे तुकडे केले नाहीत, आणि माझ्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत मनुष्याचे मांस माझ्या तोंडात गेले नाही.

४७ आणि जेव्हा याकोबाने त्या श्वापदाचे शब्द ऐकले तेव्हा तो फार आश्चर्यचकित झाला आणि त्याने त्या श्वापदाला आपल्या हातून सोडून दिले, आणि ते निघून गेले.

४८ आणि याकोब दिवसेंदिवस योसेफासाठी मोठ्याने ओरडत व रडत होता आणि त्याने आपल्या मुलासाठी पुष्कळ दिवस शोक केला.

अध्याय ४४

१ आणि इश्माएलाचे पुत्र, ज्यांनी योसेफाला मिद्यानी लोकांकडून, ज्यांनी त्याला त्याच्या भावांकडून विकत घेतले होते, ते योसेफाबरोबर मिसर देशात गेले. ते मिसर देशाच्या सीमेवर आले आणि जेव्हा ते मिसर देशाच्या जवळ आले, तेव्हा त्यांना अब्राहामाचा मुलगा मेदान याचे चार पुत्र भेटले, जे मिसर देशातून प्रवासाला निघाले होते.

२ तेव्हा इश्माएल लोकांनी त्यांना विचारले, "तुम्ही आमच्याकडून या गुलामाला विकत घेऊ इच्छिता का?" ते म्हणाले, "त्याला आमच्या स्वाधीन करा." आणि त्यांनी योसेफाला त्यांच्या स्वाधीन केले. त्यांनी त्याला पाहिले असता, तो एक अतिशय देखणा तरुण होता आणि त्यांनी त्याला वीस शेकेल देऊन विकत घेतले.

३ आणि इश्माएलांनी इजिप्तकडे आपला प्रवास पुढे चालू ठेवला आणि त्या दिवशी मेदानी लोकही इजिप्तला परतले. तेव्हा मेदानी लोक एकमेकांना म्हणाले, "पाहा, आम्ही ऐकले आहे की फारोचा अधिकारी, रक्षकांचा सेनापती पोटीफर, त्याच्या सेवेसाठी एका चांगल्या सेवकाच्या शोधात आहे, आणि त्याला आपल्या घराचा व त्याच्या सर्व मालमत्तेचा प्रमुख नेमायचे आहे."

४ तर आता चला, आपण त्याला आपल्या इच्छेनुसार विकूया, जर तो आपल्याला त्याच्या बदल्यात आपण मागितलेली वस्तू देऊ शकला तर.

५ आणि हे मदानी लोक पोटीफरच्या घरी गेले आणि त्याला म्हणाले, "आम्ही ऐकले आहे की तू तुझ्या सेवेसाठी एका चांगल्या सेवकाच्या शोधात आहेस. पाहा, आमच्याकडे एक सेवक आहे जो तुला आवडेल. जर तू आम्हाला आमची इच्छा पूर्ण करून दिलीस, तर आम्ही त्याला तुला विकून टाकू."

६ तेव्हा पोटीफर म्हणाला, "त्याला माझ्यासमोर आणा, म्हणजे मी त्याला पाहीन आणि जर तो मला आवडला, तर तुम्ही त्याच्या बदल्यात जे काही मागाल ते मी तुम्हाला देईन."

७ मग मेदानी लोकांनी जाऊन योसेफाला आणले आणि त्याला पोटीफरसमोर उभे केले. त्याने त्याला पाहिले आणि तो त्याला अत्यंत आवडला. पोटीफर त्यांना म्हणाला, "या तरुणाकडून तुम्हाला काय हवे आहे, ते मला सांगा?"

८ आणि ते म्हणाले, "आम्हाला त्याच्या बदल्यात चारशे चांदीची नाणी हवी आहेत." तेव्हा पोटीफर म्हणाला, "तुम्ही त्याच्या विक्रीचा हिशोब मला आणून दिलात आणि त्याची कहाणी सांगितलीत, तरच मी ती तुम्हाला देईन; कारण कदाचित तो चोरलेला असावा. हा तरुण गुलामही नाही आणि गुलामाचा मुलगाही नाही, उलट तो मला एक देखणा व सुस्वभावी व्यक्ती वाटतो."

९ आणि मदानी लोकांनी जाऊन त्याला विकलेल्या इश्माएली लोकांना त्याच्याकडे आणले आणि त्याला सांगितले की, "तो गुलाम आहे आणि आम्ही त्याला त्यांना विकले आहे."

१० आणि पोटीफरने मेदानी लोकांना चांदी देताना इश्माएल्यांचे शब्द ऐकले, आणि मेदानी लोकांनी ती चांदी घेतली व ते आपल्या प्रवासाला निघाले, आणि इश्माएल्यही घरी परतले.

११ आणि पोटीफरने योसेफाला आपल्या घरी आणले, म्हणजे त्याने त्याची सेवा करावी. योसेफ पोटीफरच्या दृष्टीने कृपाळू झाला आणि त्याने त्याच्यावर विश्वास ठेवला. त्याने त्याला आपल्या घराचा कारभारी नेमले आणि आपली सर्व मालमत्ता त्याच्या हाती सोपवली.

१२ आणि परमेश्वर योसेफाबरोबर होता आणि तो समृद्ध झाला आणि परमेश्वराने योसेफाबरोबरच पोटीफरच्या घराण्याला आशीर्वाद दिला.

१३ आणि पोटीफरने आपले सर्व काही योसेफाच्या हाती सोपवले; आणि योसेफच घरातल्या वस्तूंची ने-आण करत असे व पोटीफरच्या घरात सर्व काही त्याच्या इच्छेनुसार चालत असे.

१४ आणि योसेफ अठरा वर्षांचा होता, तो सुंदर डोळ्यांचा व देखणा तरुण होता आणि इजिप्त देशात त्याच्यासारखा दुसरा कोणी नव्हता.

१५ त्या वेळी तो आपल्या धन्याच्या घरी ये-जा करत व त्याची सेवा करत असताना, त्याची पत्नी जलीका हिने योसेफाकडे पाहिले; आणि त्याला बघितल्यावर, तो एक देखणा व सुस्वरूप तरुण दिसला.

१६ आणि तिच्या मनात त्याच्या सौंदर्याचा मोह झाला होता, आणि तिचे मन योसेफावर खिळले होते, आणि ती त्याला दिवसेंदिवस मोहात पाडत होती, आणि सलीका दररोज योसेफाला पटवून देत होता, परंतु योसेफाने आपल्या धन्याच्या पत्नीकडे पाहण्यासाठी आपले डोळे वर केले नाहीत.

१७ आणि सलीखा त्याला म्हणाली, "तुझे रूप आणि रूप किती सुंदर आहे! मी सर्व दासांना पाहिले आहे, पण तुझ्यासारखा सुंदर दास मला दिसला नाही." त्यावर योसेफ तिला म्हणाला, "ज्याने मला माझ्या आईच्या गर्भात निर्माण केले, त्यानेच सर्व मानवजातीला निर्माण केले आहे."
१८ आणि ती त्याला म्हणाली, "तुझे डोळे किती सुंदर आहेत, ज्यांच्याद्वारे तू इजिप्त देशातील सर्व स्त्री-पुरुषांना दिपवून टाकले आहेस." तो तिला म्हणाला, "आम्ही जिवंत असताना ते किती सुंदर आहेत, पण कबरेत असताना जर तू त्यांना पाहिलेस, तर तू नक्कीच त्यांच्यापासून दूर होशील."
१९ आणि ती त्याला म्हणाली, "तुझे सर्व शब्द किती सुंदर व मधुर आहेत; मी तुला विनंती करते की, घरात असलेली वीणा घे आणि आपल्या हातांनी वाजवून आम्हाला तुझे शब्द ऐकू दे."
२० आणि तो तिला म्हणाला, "जेव्हा मी माझ्या देवाचे स्तवन व त्याचे गौरव करतो, तेव्हा माझे शब्द किती सुंदर व मधुर असतात." आणि ती त्याला म्हणाली, "तुझ्या डोक्याचे केस किती सुंदर आहेत, पाहा, घरात सोन्याचा कंगवा आहे, मी तुला विनंती करते की तो घे आणि तुझ्या डोक्याचे केस कुरळे कर."
२१ आणि तो तिला म्हणाला, "तू हे शब्द आणखी किती काळ बोलणार आहेस? माझ्याशी हे शब्द बोलणे थांबव आणि उठून आपल्या घरच्या कामांकडे लक्ष दे."
२२ आणि ती त्याला म्हणाली, "माझ्या घरात कोणी नाही आणि तुझ्या शब्दांशिवाय व तुझ्या इच्छेशिवाय लक्ष देण्यासारखे दुसरे काही नाही; तरीही, असे असूनही, ती योसेफाला आपल्याजवळ आणू शकली नाही, आणि त्यानेही तिच्याकडे पाहिले नाही, उलट त्याने आपली नजर खाली जमिनीकडे वळवली होती."
२३ आणि जेलिकेच्या मनात इच्छा होती की योसेफाने तिच्याबरोबर शयन करावे. ज्यावेळी योसेफ घरात बसून आपले काम करत असे, तेव्हा जेलीका येऊन त्याच्यासमोर बसत असे आणि ती रोज आपल्या बोलण्याने त्याला तिच्याबरोबर शयन करण्यासाठी किंवा तिच्याकडे पाहण्यासाठीही मोहवत असे, परंतु योसेफ तिचे ऐकत नसे.
२४ आणि ती त्याला म्हणाली, "जर तू माझ्या शब्दांप्रमाणे वागणार नाहीस, तर मी तुला मृत्यूची शिक्षा देईन आणि तुझ्यावर लोखंडी जोखड ठेवीन."
२५ आणि योसेफ तिला म्हणाला, "ज्या देवाने मनुष्याला निर्माण केले, तोच कैद्यांच्या बेड्या तोडतो आणि तोच मला तुझ्या तुरुंगातून व तुझ्या न्यायनिवाड्यापासून सोडवील."
२६ आणि जेव्हा ती त्याला पटवून देऊ शकली नाही, आणि तिचे मन अजूनही त्याच्यावरच केंद्रित होते, तेव्हा तिच्या इच्छेने तिला एका भयंकर आजाराला सामोरे जावे लागले.
२७ आणि इजिप्तमधील सर्व स्त्रिया तिला भेटायला आल्या आणि तिला म्हणाल्या, "तुझी अशी दुर्दशा का झाली आहे? तुला कशाचीही उणीव नाही; तुझा पती राजाच्या दृष्टीने नक्कीच एक मोठा व प्रतिष्ठित सरदार आहे, मग तुझ्या मनातील इच्छेची तुला काही उणीव का भासावी?"
२८ तेव्हा सेलिकाने त्यांना उत्तर दिले, "आज तुम्हाला कळेल की, तुम्ही मला ज्या अवस्थेत पाहत आहात, ती कशामुळे निर्माण झाली आहे." आणि तिने आपल्या दासींना सर्व स्त्रियांसाठी भोजन तयार करण्याची आज्ञा दिली, आणि तिने त्यांच्यासाठी एक मेजवानी दिली, आणि सर्व स्त्रिया सेलिकाच्या घरी जेवल्या.
२९ आणि तिने त्यांना खाण्यासाठी लिंबू सोलण्याकरिता सुऱ्या दिल्या, आणि तिने आज्ञा केली की त्यांनी योसेफाला मौल्यवान वस्त्रे घालावीत आणि त्याने त्यांच्यासमोर हजर व्हावे. योसेफ त्यांच्या डोळ्यांदेखत आला आणि सर्व स्त्रिया योसेफाकडे पाहत राहिल्या आणि त्याच्यावरून त्यांची नजर हटली नाही. त्या सर्वांनी आपल्या हातातील सुऱ्यांनी स्वतःचे हात कापून घेतले आणि त्यांच्या हातातील सर्व लिंबू रक्ताने माखले होते.
३० आणि त्यांनी काय केले हे त्यांना कळले नाही, तरीही ते योसेफाच्या सौंदर्याकडे पाहतच राहिले आणि त्यांनी त्याच्यावरून आपली पापणीही हटवली नाही.
३१ आणि सेलिकाने त्यांनी केलेले कृत्य पाहिले आणि ती त्यांना म्हणाली, "तुम्ही हे काय कृत्य केले आहे? पाहा, मी तुम्हाला लिंबू खायला दिले होते आणि तुम्ही सर्वांनी आपले हात कापून घेतले आहेत."
३२ आणि त्या सर्व स्त्रियांनी त्यांचे हात पाहिले; ते रक्ताने माखलेले होते आणि त्यांचे रक्त त्यांच्या वस्त्रांवर वाहत होते. त्या तिला म्हणाल्या, "तुझ्या घरातील या दासाने आमच्यावर मात केली आहे आणि त्याच्या सौंदर्यामुळे आम्ही त्याच्यावरून आमची नजर हटवू शकलो नाही."
३३ आणि ती त्यांना म्हणाली, "ज्या क्षणी तुम्ही त्याच्याकडे पाहिले, त्या क्षणी तुमच्या बाबतीत नक्कीच असे घडले असेल, आणि तुम्ही स्वतला त्याच्यापासून दूर ठेवू शकला नाहीत; मग तो सतत माझ्या घरात असतो आणि मी त्याला दिवसेंदिवस माझ्या घरात ये-जा करताना पाहते, तेव्हा मी स्वतला कसे रोखू? या कारणामुळे माझी अधोगती होण्यापासून किंवा माझा नाश होण्यापासून मी स्वतला कसे वाचवू?"
३४ आणि ते तिला म्हणाले, "हे शब्द खरे आहेत, कारण घरात हे सुंदर रूप पाहून कोण स्वतला आवरू शकेल? आणि तो तुझ्या घरात तुझा दास व सेवक नाही का? मग तुझ्या मनातले तू त्याला का सांगत नाहीस आणि या गोष्टीमुळे तू आपल्या जिवाला नाश पावू देत आहेस?"
३५ आणि ती त्यांना म्हणाली, "मी त्याला रोज मनवण्याचा प्रयत्न करत आहे, पण तो माझ्या इच्छेप्रमाणे वागत नाही. मी त्याला सर्व चांगल्या गोष्टी देण्याचे वचन दिले, तरीही त्याच्याकडून मला काहीच प्रतिसाद मिळाला नाही; त्यामुळे तुम्ही पाहता की माझी अवस्था खालावली आहे."
३६ आणि योसेफाविषयीच्या तिच्या इच्छेमुळे जेलीका फार आजारी पडली आणि ती त्याच्यासाठी अत्यंत विरहव्याकुळ झाली होती; आणि जेलीकाच्या घरातील सर्व लोकांना व तिच्या पतीला या गोष्टीविषयी काहीच माहीत नव्हते की, जेलीका योसेफावरील प्रेमामुळे आजारी पडली होती.
३७ आणि तिच्या घरातील सर्व लोकांनी तिला विचारले, "तू आजारी व अशक्त का आहेस आणि तुला कशाचीही उणीव का नाही?" तेव्हा ती त्यांना म्हणाली, "माझ्यावर दिवसेंदिवस वाढत जाणारी ही गोष्ट मला माहीत नाही."
३८ आणि त्या सर्व स्त्रिया व तिच्या मैत्रिणी रोज तिला भेटायला येत असत आणि त्या तिच्याशी बोलत असत. तेव्हा ती त्यांना म्हणाली, "हे केवळ योसेफाच्या प्रेमामुळेच होऊ शकते." त्या तिला म्हणाल्या, "त्याला भुरळ पाड आणि गुप्तपणे त्याला पकड; कदाचित तो तुझे ऐकेल आणि हे मरण तुझ्यावरून दूर करेल."

३९ आणि योसेफावरील प्रेमामुळे सलिकाची अवस्था अधिकच बिघडली आणि तिची प्रकृती खालावत गेली, अखेरीस तिच्यात उभे राहण्याचीही शक्ती उरली नाही.
४० आणि एके दिवशी योसेफ घरात आपल्या धन्याचे काम करत होता, तेव्हा जेलीका गुपचूप आली आणि अचानक त्याच्यावर तुटून पडली; योसेफ तिच्यावर उठला, पण तो तिच्यापेक्षा अधिक सामर्थ्यवान होता आणि त्याने तिला जमिनीवर पाडले.
४१ आणि त्याच्याविषयीच्या तिच्या अंतकरणातील ओढीमुळे सलीखा रडली, आणि तिने रडत रडत त्याची विनवणी केली; तिचे अश्रू तिच्या गालांवरून ओघळत होते, आणि तिने त्याला आर्ततेने व मनातील कटुतेने भरलेल्या आवाजात म्हटले,
४२ माझ्यासारखी किंवा माझ्यापेक्षाही सुंदर अशी स्त्री तू कधी ऐकली आहेस, पाहिली आहेस किंवा ओळखली आहेस का, जी रोज तुझ्याशी बोलते, तुझ्यावरील प्रेमापोटी स्वतला झोकून देते, तुला हा सर्व सन्मान देते, आणि तरीही तू माझे बोलणे ऐकत नाहीस?
४३ आणि जर तू तुझ्या धन्याच्या भीतीने, की तो तुला शिक्षा करेल, तर राजा जिवंत आहे, या गोष्टीमुळे तुझ्या धन्याकडून तुला काहीही नुकसान होणार नाही; म्हणून आता, कृपया माझे ऐक, आणि मी तुला दिलेल्या सन्मानासाठी संमती दे, आणि माझ्यावरील हा मृत्यू टाळ, आणि तुझ्यासाठी मी का मरू? आणि ती बोलणे थांबली.
४४ तेव्हा योसेफ तिला म्हणाला, "तू माझ्यापासून दूर राहा आणि हे प्रकरण माझ्या धन्यावर सोपव; कारण घरात माझ्याजवळ काय आहे हे माझ्या धन्याला माहीत नाही, कारण त्याचे सर्व काही त्याने माझ्या हाती सोपवले आहे, आणि मी माझ्या धन्याच्या घरात ह्या गोष्टी कशा करू?"
४५ कारण त्याने मला आपल्या घरात मोठा सन्मान दिला आहे, आणि त्याने मला आपल्या घराची प्रमुख बनवले आहे, आणि त्याने मला उच्च पदावर बसवले आहे, आणि या घरात माझ्यापेक्षा मोठा कोणीही नाही, आणि माझी पत्नी असलेल्या तुला सोडून माझ्या धन्याने माझ्यापासून काहीही लपवले नाही, तर मग तू मला हे शब्द कसे बोलू शकतेस, आणि मी देवाविरुद्ध व तुझ्या पतीविरुद्ध हे मोठे पाप आणि दुष्कर्म कसे करू शकते?
४६ म्हणून आता माझ्यापासून दूर राहा आणि असे शब्द पुन्हा बोलू नकोस, कारण मी तुझे ऐकणार नाही. परंतु योसेफाने तिला हे शब्द सांगितले तेव्हा सलीखा त्याचे ऐकली नाही, उलट ती त्याला दररोज तिचे ऐकण्यासाठी मोहवत राहिली.
४७ आणि यानंतरच मिसरचा ओढा त्याच्या सर्व काठोकाठ भरला, आणि मिसरचे सर्व रहिवासी, तसेच राजा व सरदारही डफ वाजवत आणि नाचत बाहेर पडले, कारण सिहोर समुद्राच्या पुराच्या वेळी मिसरमध्ये मोठा आनंदोत्सव आणि सुट्टीचा दिवस होता, आणि ते दिवसभर आनंद साजरा करण्यासाठी तेथे गेले होते.
४८ आणि जेव्हा मिसरी लोक त्यांच्या प्रथेप्रमाणे आनंद साजरा करण्यासाठी नदीवर गेले, तेव्हा पोटीफरच्या घराण्यातील सर्व लोक त्यांच्याबरोबर गेले, पण जेलीका त्यांच्याबरोबर गेली नाही, कारण ती म्हणाली, माझी प्रकृती बरी नाही, आणि ती घरात एकटीच राहिली, आणि घरात तिच्याबरोबर दुसरे कोणीही नव्हते.
४९ आणि ती उठून मंदिरात गेली आणि राजेशाही वस्त्रे परिधान केली, आणि तिने आपल्या डोक्यावर चांदी व सोन्याने जडवलेले गोमेदाचे मौल्यवान खडे ठेवले, आणि तिने सर्व प्रकारच्या स्त्रियांच्या पवित्र द्रव्यांनी आपला चेहरा व त्वचा सुशोभित केली, आणि तिने मंदिर व घर दालचिनी व लोबानाने सुवासित केले, आणि तिने गंधरस व कोरफड पसरवली, आणि नंतर ती मंदिराच्या प्रवेशद्वाराजवळ, घराच्या त्या मार्गावर बसली, जिथून योसेफ आपले काम करण्यासाठी जात असे, आणि पाहा, योसेफ शेतातून आला आणि आपल्या धन्याचे काम करण्यासाठी घरात शिरला.
५० आणि तो ज्या ठिकाणाहून जाणार होता, तिथे आला आणि त्याने सेलिकाचे सर्व काम पाहिले, आणि तो परत फिरला.
५१ आणि सलीकाने योसेफाला तिच्यापासून परत फिरताना पाहिले, तेव्हा ती त्याला हाक मारून म्हणाली, "योसेफा, तुला काय झाले आहे? तुझ्या कामावर जा, आणि पाहा, तू तुझ्या आसनावर जाईपर्यंत मी तुझ्यासाठी जागा करून देईन."
५२ मग योसेफ परत येऊन घरी आला आणि तेथून आपल्या बसण्याच्या जागेकडे गेला. तो नेहमीप्रमाणे आपल्या धन्याचे काम करण्यासाठी बसला. तेव्हा पाहा, जेलीका राजेशाही वस्त्रे घालून त्याच्याकडे आली आणि त्याच्यासमोर उभी राहिली; तिच्या वस्त्रांचा सुगंध दूरपर्यंत पसरला होता.
५३ आणि तिने घाई करून योसेफाला व त्याच्या वस्त्रांना पकडले आणि त्याला म्हणाली, "राजाची शपथ, जर तू माझी विनंती पूर्ण केली नाहीस, तर आज तुला मरण येईल." आणि तिने घाई करून आपला दुसरा हात पुढे केला व आपल्या वस्त्रांखालून एक तलवार काढली आणि ती योसेफाच्या मानेवर ठेवली आणि म्हणाली, "ऊठ आणि माझी विनंती पूर्ण कर, नाहीतर आज तुला मरण येईल."
५४ आणि तिच्या ह्या कृत्यामुळे योसेफाला तिची भीती वाटली, आणि तो तिच्यापासून पळून जाण्यासाठी उठला, तेव्हा तिने त्याच्या वस्त्राचा पुढचा भाग पकडला, आणि त्याच्या पळून जाण्याच्या भीतीने सेलिकाने पकडलेले वस्त्र फाटले, आणि योसेफाने ते वस्त्र सेलिकाच्या हातात सोडून दिले, आणि तो घाबरून पळून गेला.
५५ आणि जेव्हा सेलिकाने पाहिले की योसेफाचे वस्त्र फाटले आहे आणि त्याने ते तिच्या हातात सोडून पळ काढला आहे, तेव्हा तिच्याविषयीची बातमी पसरेल या भीतीने तिला आपल्या जीवाची भीती वाटली, म्हणून ती उठली आणि तिने चातुर्याने वागून, घातलेले वस्त्र उतरवले आणि आपले दुसरे वस्त्र परिधान केले.
५६ आणि तिने योसेफाचे वस्त्र घेतले आणि ते आपल्याजवळ ठेवले, आणि ती जाऊन त्या जागी बसली जिथे ती आजारी असताना बसली होती, तिच्या घरातील लोक नदीकडे जाण्यापूर्वी, आणि तिने घरात असलेल्या एका तरुण मुलाला बोलावले आणि त्याला घरातील लोकांना तिच्याकडे बोलावण्याची आज्ञा दिली.
५७ आणि जेव्हा तिने त्यांना पाहिले, तेव्हा ती मोठ्याने विलाप करत त्यांना म्हणाली, "पाहा, तुमच्या धन्याने एका हिब्रू माणसाला माझ्या घरात आणले आहे; तो आज माझ्याबरोबर शयन करण्यासाठी आला होता."
५८ कारण तू बाहेर गेल्यावर तो घरी आला, आणि घरात कोणीही नसल्याचे पाहून, त्याने माझ्याशी संभोग करण्याच्या उद्देशाने मला पकडले.
५९ आणि मी त्याचे कपडे पकडून फाडले आणि मोठ्याने ओरडलो; तेव्हा त्याला आपल्या जीवाची भीती वाटली आणि त्याने आपले कपडे माझ्यासमोर टाकून दिले व तो पळून गेला.

६० आणि तिच्या घरातील लोक काहीच बोलले नाहीत, पण योसेफावर त्यांचा क्रोध फार भडकला होता, आणि ते त्याच्या धन्याकडे गेले व त्याला त्याच्या कपटीपणाचे शब्द सांगितले.
६१ आणि पोटीफर संतापून घरी आला, आणि त्याची पत्नी त्याला ओरडून म्हणाली, "तू एका मद्यार्क बनवणाऱ्या नोकराला माझ्या घरात आणून हे काय केले आहेस? तो आज माझ्याशी थट्टामस्करी करायला आला होता; त्याने आज माझ्याशी असे केले."
६२ आणि पोटीफरने आपल्या पत्नीचे शब्द ऐकले आणि त्याने योसेफाला कठोर शिक्षा देण्याचा आदेश दिला आणि त्यांनी त्याला तसे केले.
६३ आणि ते त्याला मारत असताना, योसेफाने मोठ्याने ओरडून आकाशाकडे डोळे वर केले आणि तो म्हणाला, "हे परमेश्वर देवा, तुला माहीत आहे की मी या सर्व गोष्टींपासून निर्दोष आहे, मग ज्यांना तू ओळखतोस त्या सुंता न केलेल्या दुष्ट माणसांच्या हातून, खोटेपणामुळे मी आज का मरावे?"
६४ आणि पोटीफरचे माणसे योसेफाला मारत असताना, तो सतत ओरडत व रडत होता; आणि तेथे अकरा महिन्यांचे एक बाळ होते. तेव्हा प्रभूने त्या बाळाचे तोंड उघडले आणि योसेफाला मारणाऱ्या पोटीफरच्या माणसांपुढे तो म्हणाला,
६५ या माणसाकडून तुला काय हवे आहे, आणि तू त्याचे हे वाईट कृत्य का करतोस? माझी आई खोटे बोलते व असत्य गोष्टी बोलते; असा हा व्यवहार होता.
६६ आणि त्या मुलाने घडलेली सर्व हकीकत त्यांना अचूकपणे सांगितली आणि सेलिकाने योसेफाला दिवसेंदिवस सांगितलेले सर्व शब्द त्याने त्यांना जाहीर केले.
६७ आणि त्या मुलाचे शब्द ऐकून त्या सर्वांना मोठे आश्चर्य वाटले, आणि ते मूल बोलणे थांबवून शांत झाले.
६८ आणि पोटीफरला आपल्या मुलाच्या शब्दांनी फार लाज वाटली आणि त्याने आपल्या माणसांना योसेफाला पुन्हा मारू नका अशी आज्ञा दिली आणि माणसांनी योसेफाला मारणे थांबवले.
६९ आणि पोटीफरने योसेफाला पकडले आणि या प्रकरणी त्याचा न्यायनिवाडा करण्यासाठी, राजाचे न्यायाधीश असलेल्या याजकांसमोर त्याला हजर करण्याचा आदेश दिला.
७० आणि पोटीफर व योसेफ राजाचे न्यायाधीश असलेल्या याजकांसमोर आले आणि तो त्यांना म्हणाला, "मी तुम्हाला विनंती करतो की, एका सेवकाला काय शिक्षा द्यावी हे ठरवा, कारण त्याने असे कृत्य केले आहे."
७१ मग याजकांनी योसेफाला विचारले, "तू आपल्या धन्याशी असे का केलेस?" योसेफाने त्यांना उत्तर दिले, "तसे नाही, माझ्या धन्यांनो, गोष्ट अशी होती." आणि पोटीफर योसेफाला म्हणाला, "मी माझी सर्व मालमत्ता तुझ्या हाती सोपवली होती आणि माझ्या पत्नीशिवाय दुसरे काहीही तुझ्यापासून लपवले नव्हते, मग तू हे दुष्ट कृत्य कसे करू शकलास?"
७२ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "तसे नाही महाराज, परमेश्वराची आणि तुमच्या जिवाची शपथ, महाराज, तुम्ही तुमच्या पत्नीकडून ऐकलेले शब्द खोटे आहेत, कारण आजचा प्रकार असाच घडला आहे."
७३ तुझ्या घरात येऊन मला एक वर्ष झाले आहे; माझ्यात तुला काही अधर्म किंवा असा काही प्रकार आढळला आहे का, ज्यामुळे तू माझा जीव मागशील?
७४ आणि याजकांनी पोटीफरला म्हटले, "आम्ही तुला विनंती करतो की, योसेफाचे फाटलेले वस्त्र आमच्यासमोर आणायला पाठव, म्हणजे आम्हाला त्यातील फाटलेले ठिकाण दिसेल. आणि जर ते फाटलेले ठिकाण वस्त्राच्या समोरच्या बाजूला असेल, तर त्याचा चेहरा तिच्या समोर असला पाहिजे आणि त्याला तिच्याकडे येण्यासाठी तिने त्याला पकडले असले पाहिजे; आणि तुझ्या पत्नीने जे काही सांगितले आहे, ते सर्व कपटाने केले आहे."
७५ आणि त्यांनी योसेफाचे वस्त्र न्यायाधीश असलेल्या याजकांसमोर आणले; आणि त्यांनी पाहिले की, ते फाटलेले वस्त्र योसेफाच्या समोर होते; आणि सर्व न्यायनिवाडा करणाऱ्या याजकांना माहीत होते की, तिने त्याला दाबले होते; आणि ते म्हणाले, "या गुलामाला मृत्युदंडाची शिक्षा नाही, कारण त्याने काहीही केलेले नाही; परंतु त्याच्यामार्फत तुझ्या पत्नीविरुद्ध जी अफवा पसरली आहे, त्या कारणामुळे त्याला तुरुंगात टाकले जावे, हीच त्याची शिक्षा आहे."
७६ आणि पोटीफरने त्यांचे शब्द ऐकले आणि त्याने त्याला तुरुंगात टाकले, जिथे राजाचे कैदी ठेवले जात असत, आणि योसेफ बारा वर्षे त्या तुरुंगात होता.
७७ तरीही, त्याच्या धन्याची पत्नी त्याच्यापासून दूर झाली नाही, आणि तिने त्याला तिचे ऐकण्यासाठी दिवसेंदिवस त्याच्याशी बोलणे थांबवले नाही, आणि तीन महिन्यांच्या अखेरीस जेलीका दररोज योसेफाकडे प्रसवगृहात जात राहिली, आणि तिने त्याला तिचे ऐकण्यासाठी मोहात पाडले, आणि जेलीका योसेफाला म्हणाली, तू या घरात आणखी किती काळ राहणार आहेस? पण आता माझे ऐक, आणि मी तुला या घरातून बाहेर काढीन.
७८ तेव्हा योसेफ तिला म्हणाला, "तुझे शब्द ऐकून देवाविरुद्ध पाप करण्यापेक्षा मी या घरातच राहणे बरे." ती त्याला म्हणाली, "जर तू माझी इच्छा पूर्ण करणार नाहीस, तर मी तुझे डोळे काढेन, तुझ्या पायांना बेड्या घालीन आणि ज्यांना तू पूर्वी ओळखत नव्हतास, त्यांच्या हाती तुला सोपवून देईन."
७९ तेव्हा योसेफाने तिला उत्तर दिले, "पाहा, तू जे काही करू शकतेस त्या सर्वांपासून संपूर्ण पृथ्वीचा देव मला सोडवण्यास समर्थ आहे; कारण तो आंधळ्यांचे डोळे उघडतो, बंधनात असलेल्यांना सोडवतो आणि देशाशी अपरिचित असलेल्या सर्व परकीयांचे रक्षण करतो."
८० आणि जेव्हा सलीखा योसेफाला तिचे ऐकण्यास पटवू शकली नाही, तेव्हा तिने त्याला मोहात पाडण्याचे सोडून दिले; आणि योसेफ अजूनही बंदिवासाच्या घरातच होता. आणि योसेफाचा बाप याकोब व कनान देशात असलेले त्याचे सर्व भाऊ त्या दिवसांत योसेफासाठी शोक करत होते व रडत होते, कारण याकोबाने आपला मुलगा योसेफ याच्यासाठी सांत्वन स्वीकारण्यास नकार दिला होता, आणि याकोब त्या सर्व दिवसांत मोठ्याने आक्रोश करून रडत व शोक करत होता.

प्रकरण ४५

१ आणि त्याच वर्षी, म्हणजे ज्या वर्षी योसेफाला त्याच्या भावांनी विकल्यानंतर तो मिसर देशात गेला, त्याच वर्षी याकोबाचा मुलगा रूबेन तिम्रा येथे गेला आणि त्याने कनानी आवीची मुलगी एलीयूराम हिच्याशी लग्न केले आणि तो तिच्याकडे आला.
२ आणि रूबेनाची पत्नी एलीयूराम गर्भवती झाली आणि तिने त्याला हानोख, पालू, चेत्झरोन आणि कार्मी हे चार पुत्र दिले; आणि

त्याचा भाऊ शिमोन याने आपली बहीण दीना हिच्याशी लग्न केले आणि तिने त्याला ममुएल, यामीन, ओहाद, याकीन आणि झोखार हे पाच पुत्र दिले.
३ आणि नंतर तो बुना नावाच्या कनानी स्त्रीकडे आला; ही तीच बुना आहे जिला शिमोनने शखेम शहरातून बंदी बनवले होते. बुना दीनाच्या समोर होती आणि तिची सेवा करत होती. शिमोन तिच्याकडे आला आणि तिने त्याला शौलला जन्म दिला.
४ आणि त्या वेळी यहूदा अदुलाम येथे गेला. तो अदुलामच्या एका माणसाकडे आला, त्याचे नाव हिरा होते. तेथे यहूदाने कनानच्या एका माणसाच्या मुलीला पाहिले, तिचे नाव आलियाथ, जी शूआची मुलगी होती. त्याने तिला घेतले आणि तो तिच्याकडे आला. आलियाथने यहूदाला एर, ओनान आणि शिलोह हे तीन मुलगे जन्म दिले.
५ आणि लेवी व इस्साखार पूर्वेकडील देशात गेले आणि त्यांनी एबेरचा नातू योक्तानचा मुलगा योबाब याच्या मुलींना पत्नी म्हणून घेतले; आणि योक्तानचा मुलगा योबाब याला दोन मुली होत्या; थोरल्या मुलीचे नाव आदीना आणि धाकट्या मुलीचे नाव अरिदा होते.
६ आणि लेवीने अदीनाला घेतले, आणि इस्साखारने अरिदाला घेतले, आणि ते कनान देशात, आपल्या वडिलांच्या घरी आले, आणि अदीनाला लेवीपासून गर्शोन, केहाथ आणि मेरारी हे तीन मुलगे झाले.
७ आणि अरिदाला इस्साखार तोला, पुवा, ईयोब व शोमरोन यांना चार पुत्र झाले; आणि दान मोआब देशात गेला व त्याने मोआबी हामूदानची मुलगी अफलालेथ हिच्याशी लग्न केले आणि तिला कनान देशात आणले.
८ आणि अफललेथ वांझ होती, तिला संतती नव्हती आणि नंतर देवाला दानची पत्नी अफललेथ हिची आठवण झाली आणि ती गर्भवती झाली आणि तिने एका मुलाला जन्म दिला आणि तिने त्याचे नाव खुशीम ठेवले.
९ आणि गाद व नफताली हारानला गेले आणि तेथून त्यांनी नाफोरचा नातू ऊजचा मुलगा अमूराम याच्या मुलींना पत्नी म्हणून आणले.
१० आणि अमुरामच्या मुलींची नावे ही आहेत; थोरल्या मुलीचे नाव मरीमा आणि धाकट्या मुलीचे नाव उजिथ होते; नफतालीने मरीमाला आणि गादने उजिथला घेतले; आणि त्यांना कनान देशात त्यांच्या वडिलांच्या घरी आणले.
११ आणि मरीमाला नफतालीपासून याखझेल, गुनी, याजेर आणि शालेम हे चार पुत्र झाले; आणि उजिथला गादपासून सफिओन, हागी, शुनी, एझबोन, एरी, अरोदी आणि अराली हे सात पुत्र झाले.
१२ आणि आशेरने बाहेर जाऊन इश्माएलचा नातू हदाद याचा मुलगा अफलाल याची मुलगी अदोन हिच्याशी लग्न केले आणि तिला कनान देशात आणले.
१३ आणि त्याच दिवसांत आशेरची पत्नी अदोन मरण पावली; तिला संतती नव्हती; आणि अदोनच्या मृत्यूनंतर आशेर नदीच्या पलीकडे गेला आणि त्याने शेमचा नातू एबेर याचा मुलगा अबीमाएल याची मुलगी हादुरा हिच्याशी लग्न केले.
१४ आणि ती तरुणी दिसायला सुंदर व सुज्ञ होती आणि ती शेमचा नातू एलाम याचा मुलगा मल्कील याची पत्नी होती.
१५ आणि हदुराने मल्कीएलला एक मुलगी जन्म दिली, आणि त्याने तिचे नाव सेराख ठेवले. यानंतर मल्कीएल मरण पावला आणि हदुरा तिच्या वडिलांच्या घरी जाऊन राहिली.
१६ आणि आशेर येथे पत्नीच्या मृत्यूनंतर त्याने जाऊन हादुरा हिच्याशी लग्न केले आणि तिला कनान देशात आणले; तिची मुलगी सेराख हिलाही त्याने त्यांच्यासोबत आणले; ती तीन वर्षांची होती आणि त्या मुलीचे पालनपोषण याकोबाच्या घरात झाले.
१७ आणि ती तरुणी सुंदर दिसत होती आणि ती याकोबाच्या मुलांच्या पवित्र मार्गांनी चालत होती; तिला कशाचीही उणीव नव्हती आणि परमेश्वराने तिला ज्ञान व बुद्धी दिली होती.
१८ आणि आशेरची पत्नी हादुरा गर्भवती झाली आणि तिने त्याला यिम्ना, यिशवा, यिशवी आणि बेरिया हे चार मुलगे जन्म दिले.
१९ आणि जबुलून मिद्यानमध्ये गेला आणि त्याने मिद्यानचा नातू अबीदाचा मुलगा मोलाद याची मुलगी मरीशा हिच्याशी लग्न करून तिला कनान देशात आणले.
20 मेरुशाने जबुलून सेरेद, एलोन आणि याचलील यांना जन्म दिला. तीन मुलगे.
२१ आणि याकोबाने तेरहचा नातू सोबाचा मुलगा अराम याच्याकडे निरोप पाठवला, आणि त्याने आपला मुलगा बेंजामिन याच्यासाठी अरामची मुलगी मेखालिया हिला आणले, आणि ती कनान देशात याकोबाच्या घराण्याकडे आली; आणि जेव्हा बेंजामिनने अरामची मुलगी मेखालिया हिला पत्नी म्हणून घेतले तेव्हा तो दहा वर्षांचा होता.
२२ आणि मखालिया गर्भवती झाली आणि तिला बेंजामिनला बेला, बेखेर, अशबेल, गेरा आणि नामान हे पाच पुत्र झाले; आणि बेंजामिनने नंतर आपल्या पहिल्या पत्नीव्यतिरिक्त, अब्राहामाचा मुलगा शोम्रोन याची मुलगी अरीबाथ हिच्याशी लग्न केले; तो अठरा वर्षांचा होता; आणि अरीबाथला बेंजामिनला आखी, वोश, मुपीम, खुपीम आणि ओर्द हे पाच पुत्र झाले.
२३ आणि त्या दिवसांत यहूदा शेमच्या घरी गेला आणि त्याचा ज्येष्ठ मुलगा एर याच्यासाठी शेमचा मुलगा एलाम याची मुलगी तामार हिला पत्नी म्हणून आणले.
२४ आणि एर आपली पत्नी तामार हिच्याकडे आला आणि ती त्याची पत्नी झाली; तिच्याकडे आल्यावर त्याने आपला वंश बाह्यतः नष्ट केला; त्याचे कृत्य परमेश्वराच्या दृष्टीने दुष्ट होते आणि परमेश्वराने त्याला ठार मारले.
२५ आणि यहूदाचा ज्येष्ठ पुत्र एर याच्या मृत्यूनंतर, यहूदा ओनानला म्हणाला, "तू तुझ्या भावाच्या पत्नीकडे जा आणि तिच्याशी जवळच्या नात्याने लग्न कर, आणि तुझ्या भावासाठी वंश वाढव."
२६ आणि ओनानने तामारशी लग्न केले आणि तो तिच्याकडे आला; आणि ओनाननेही आपल्या भावाप्रमाणेच कृत्य केले; त्याचे कृत्य परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट होते, आणि त्याने त्यालाही ठार मारले.
२७ आणि जेव्हा ओनान मरण पावला, तेव्हा यहूदा तामारला म्हणाला, "माझा मुलगा शिलो मोठा होईपर्यंत तू तुझ्या वडिलांच्या घरी राहा." आणि यहूदाला तामारला शिलोला देण्याचा आनंद राहिला नाही, कारण तो म्हणाला, "कदाचित तोही त्याच्या भावांप्रमाणे मरेल."
२८ आणि तामार उठून आपल्या वडिलांच्या घरी गेली आणि काही काळ राहिली.
२९ आणि वर्षाच्या अखेरीस, यहूदाची पत्नी आलियाथ मरण पावली; आणि यहूदाला आपल्या पत्नीच्या दुखाने धीर आला, आणि आलियाथच्या मृत्यूनंतर, यहूदा आपला मित्र हिरा याच्याबरोबर त्यांच्या मेंढ्यांची लोकर कातरण्यासाठी तिम्ना येथे गेला.

३० आणि तामारने ऐकले की यहूदा मेंढ्यांची लोकर काढायला तिम्नाला गेला होता आणि शिलो मोठी झाली होती, आणि यहूदाला तिच्याबद्दल आनंद वाटत नव्हता.
३१ आणि तामार उठून उभी राहिली आणि तिने वैधव्याचे कपडे उतरवले, आणि तिने अंगावर एक बुरखा पांघरला, आणि तिने स्वतला पूर्णपणे झाकून घेतले, आणि ती जाऊन तिम्नाच्या रस्त्यावरील सार्वजनिक रस्त्यावर बसली.
३२ आणि यहूदा तेथून जात असताना त्याने तिला पाहिले आणि तिला घेतले आणि तो तिच्याजवळ आला, आणि ती त्याच्यापासून गर्भवती झाली, आणि प्रसूतीच्या वेळी, पाहा, तिच्या गर्भात जुळे होते, आणि त्याने पहिल्याचे नाव पेरेझ आणि दुसऱ्याचे नाव जारा ठेवले.

अध्याय ४६

१ त्या दिवसांत योसेफ अजूनही मिसर देशातील तुरुंगात बंद होता.
२ त्या वेळी फारोचे सेवक, म्हणजे इजिप्तच्या राजाचे मुख्य पानवाले आणि मुख्य भाकरीवाले, त्याच्यासमोर उभे होते.
३ आणि पानवाल्याने द्राक्षारस घेतला आणि तो राजाला पिण्यासाठी ठेवला, आणि भाकरीवाल्याने राजाला खाण्यासाठी भाकरी ठेवली, आणि राजाने, तसेच त्याच्या मेजावर जेवणारे त्याचे सेवक व मंत्री यांनी द्राक्षारस प्यायला व भाकरी खाल्ली.
४ आणि ते खातपीत असताना, पानवाला आणि भाकरीवाला तेथेच थांबले होते, आणि फारोच्या सेवकांना पानवाल्याने आणलेल्या द्राक्षारसात पुष्कळ माश्या आढळल्या आणि भाकरीवाल्याची भाकरीमध्ये नायट्रेटचे खडे सापडले.
५ आणि रक्षकांच्या सेनापतीने योसेफाला फारोच्या अधिकाऱ्यांकडे सेवक म्हणून ठेवले; आणि फारोचे अधिकारी एक वर्ष कैदेत होते.
६ आणि वर्षाच्या शेवटी, ते जेथे बंदिवासात होते तेथे एका रात्री त्या दोघांना स्वप्ने पडली; सकाळी योसेफ नेहमीप्रमाणे त्यांची विचारपूस करायला आला, आणि त्याने त्यांना पाहिले, तर पाहा, त्यांचे चेहरे खिन्न व उदास होते.
७ आणि योसेफाने त्यांना विचारले, "आज तुमचे चेहरे उदास व खिन्न का आहेत?" ते त्याला म्हणाले, "आम्हाला एक स्वप्न पडले आहे आणि त्याचा अर्थ सांगायला कोणी नाही." योसेफ त्यांना म्हणाला, "तुम्ही तुमचे स्वप्न मला सांगा, म्हणजे देव तुमच्या इच्छेनुसार तुम्हाला शांतीचे उत्तर देईल."
८ आणि पानवाल्याने योसेफाला आपले स्वप्न सांगितले; तो म्हणाला, "मी माझ्या स्वप्नात पाहिले की, माझ्यासमोर एक मोठी वेल होती आणि त्या वेलीला तीन फांद्या होत्या. त्या वेलीला लवकरच फुले आली आणि ती खूप उंच वाढली. तिचे घड पिकून द्राक्षे झाली."
९ आणि मी द्राक्षे घेऊन ती एका प्याल्यात पिळून काढली आणि तो प्याला फारोच्या हातात ठेवला; तेव्हा योसेफ त्याला म्हणाला, "वेलीवर असलेल्या तीन फांद्या म्हणजे तीन दिवस होतात."
१० तरीही तीन दिवसांच्या आत, राजा तुला बाहेर आणण्याचा आदेश देईल आणि तुला तुझ्या पदावर पुन्हा नियुक्त करेल, आणि तू राजाला त्याची द्राक्षारस प्यायला देशील, जसे तू पूर्वी त्याचा पानदार असताना देत होतास; पण तुझ्या दृष्टीने मी कृपाळू होऊ दे, की जेव्हा तुझी परिस्थिती सुधारेल, तेव्हा तू फारोला माझी आठवण करून देशील, माझ्यावर दया करशील आणि मला या तुरुंगातून बाहेर काढण्याची व्यवस्था करशील, कारण मला कनान देशातून चोरून आणले होते आणि या ठिकाणी गुलाम म्हणून विकले होते.
११ आणि माझ्या धन्याच्या पत्नीविषयी तुला जे काही सांगितले गेले तेही खोटे आहे, कारण त्यांनी मला विनाकारण या अंधारकोठडीत टाकले आहे; आणि पानवाल्याने योसेफाला उत्तर दिले, की जर राजाने माझ्याशी पूर्वीप्रमाणे चांगले वागले, जसा तू मला शेवटी अर्थ सांगितला होतास, तर तुझी सर्व इच्छा मी पूर्ण करीन आणि तुला या अंधारकोठडीतून बाहेर काढीन.
१२ आणि योसेफाने पानवाल्याच्या स्वप्नाचा अचूक अर्थ लावला आहे हे पाहून, भाकरीवालाही जवळ आला आणि त्याने आपले सर्व स्वप्न योसेफाला सांगितले.
१३ आणि तो त्याला म्हणाला, "माझ्या स्वप्नात मी पाहिले की, माझ्या डोक्यावर तीन पांढऱ्या टोपल्या होत्या आणि मी पाहिले असता, सर्वात वरच्या टोपलीत फारोसाठी सर्व प्रकारचे भाजलेले मांस होते आणि पक्षी ते माझ्या डोक्यावरून खात होते."
१४ आणि योसेफ त्याला म्हणाला, "तू पाहिलेल्या त्या तीन टोपल्या म्हणजे तीन दिवस आहेत, तरी तीन दिवसांच्या आत फारो तुझे डोके कापून तुला झाडावर टांगील आणि जसे तू स्वप्नात पाहिलेस, तसे पक्षी तुझे मांस खातील."
१५ त्या दिवसांत राणीची प्रसूती जवळ आली होती आणि त्याच दिवशी तिने इजिप्तच्या राजाला एका मुलाला जन्म दिला. तेव्हा त्यांनी जाहीर केले की राजाला त्याचा ज्येष्ठ पुत्र झाला आहे आणि फारोचे अधिकारी व सेवक यांच्यासह इजिप्तचे सर्व लोक फार आनंदित झाले.
१६ आणि त्याच्या जन्माच्या तिसऱ्या दिवशी फारोने सोआर देशातील व मिसर देशातील सैन्यासाठी, तसेच आपल्या अधिकाऱ्यांसाठी व सेवकांसाठी एक मेजवानी दिली.
१७ आणि फारोचे सर्व लोक व त्याचे सेवक, राजाच्या मुलाच्या मेजवानीत त्याच्याबरोबर खाण्यापिण्यासाठी आणि राजाच्या आनंदात सहभागी होण्यासाठी आले.
१८ आणि त्या वेळी राजाचे सर्व अधिकारी व त्याचे सेवक त्या मेजवानीत आठ दिवस आनंद साजरा करत होते आणि त्यांनी आठ दिवस राजाच्या घरात सर्व प्रकारची वाद्ये, डफ वाजवून व नृत्य करून मौजमजा केली.
१९ आणि ज्या पानवाल्याला योसेफाने त्याच्या स्वप्नाचा अर्थ सांगितला होता, तो योसेफाला विसरून गेला, आणि त्याने वचन दिल्याप्रमाणे राजासमोर त्याचा उल्लेख केला नाही; कारण योसेफाने माणसावर विश्वास ठेवल्यामुळे त्याला शिक्षा देण्यासाठी ही गोष्ट परमेश्वराकडून होती.
२० आणि यानंतर योसेफ बारा वर्षे पूर्ण होईपर्यंत दोन वर्षे तुरुंगात राहिला.

अध्याय ४७

१ आणि अब्राहामाचा मुलगा इसहाक त्या दिवसांत कनान देशात राहत होता; तो खूप वृद्ध, एकशे ऐंशी वर्षांचा होता, आणि त्याचा मुलगा, याकोबाचा भाऊ एसाव, अदोम देशात होता आणि त्या देशात सेईरच्या लोकांमध्ये त्याची व त्याच्या मुलांची मालमत्ता होती.
२ आणि एसावाला कळले की त्याच्या वडिलांचा मृत्यू जवळ आला आहे, म्हणून तो, त्याचे मुलगे आणि त्याचे कुटुंब कनान देशात,

त्याच्या वडिलांच्या घरी आले. याकोब आणि त्याचे मुलगे हेब्रोनमध्ये राहत असलेल्या ठिकाणाहून निघाले आणि ते सर्व आपले वडील इसहाक यांच्याकडे आले. त्यांना एसाव आणि त्याचे मुलगे तंबूत आढळले.
३ आणि याकोब व त्याचे पुत्र त्याचा पिता इसहाक याच्यासमोर बसले; याकोब आपला मुलगा योसेफ याच्यासाठी अजूनही शोक करत होता.
४ आणि इसहाक याकोबाला म्हणाला, "तुझ्या मुलांना येथे घेऊन ये, म्हणजे मी त्यांना आशीर्वाद देईन." आणि याकोबाने आपल्या अकरा मुलांना आपला बाप इसहाक याच्यासमोर आणले.
५ आणि इसहाकाने याकोबाच्या सर्व पुत्रांवर आपले हात ठेवले, आणि त्याने त्यांना धरून मिठी मारली, आणि एकेकाचे चुंबन घेतले, आणि त्या दिवशी इसहाकाने त्यांना आशीर्वाद दिला, आणि तो त्यांना म्हणाला, तुमच्या पूर्वजांचा देव तुम्हाला आशीर्वाद देवो आणि तुमची संतती आकाशातील ताऱ्यांप्रमाणे असंख्य वाढवो.
६ आणि इसहाकाने एसावाच्या पुत्रांना आशीर्वाद देत म्हटले, "जे कोणी तुम्हाला पाहतील, व तुमच्या सर्व शत्रूंसाठी देव तुम्हाला दहशत व भीतीचे कारण बनवो."
७ मग इसहाकाने याकोब व त्याच्या पुत्रांना बोलावले; ते सर्व येऊन इसहाकासमोर बसले. इसहाक याकोबाला म्हणाला, "संपूर्ण पृथ्वीचा परमेश्वर देव मला म्हणाला आहे की, जर तुझी मुले माझे नियम व माझे मार्ग पाळतील, तर मी ही भूमी तुझ्या वंशजांना वतन म्हणून देईन आणि तुझा पूर्वज अब्राहाम याला दिलेली शपथ मी पूर्ण करीन."
८ म्हणून आता, माझ्या मुला, तू आपल्या मुलांना व नातवंडांना परमेश्वराचे भय बाळगायला आणि परमेश्वर तुझा देव याला संतोष देणाऱ्या चांगल्या मार्गाने चालायला शिकव; कारण जर तू परमेश्वराचे मार्ग व त्याचे नियम पाळशील, तर परमेश्वरही तुझ्याशी अब्राहामाबरोबर केलेला आपला करार पाळील आणि सर्व दिवस तुझे व तुझ्या संततीचे कल्याण करील.
९ आणि जेव्हा इसहाकाने याकोब व त्याच्या मुलांना आज्ञा देण्याचे संपवले, तेव्हा त्याने प्राण सोडला आणि तो मरण पावला, आणि तो आपल्या लोकांमध्ये सामील झाला.
१० आणि याकोब व एसाव आपले वडील इसहाक यांच्या चरणी पडले आणि ते रडले. कनान देशातील हेब्रोन येथे इसहाक मरण पावला तेव्हा तो एकशे ऐंशी वर्षांचा होता. त्याच्या मुलांनी त्याला मखपेलाच्या गुहेत नेले, जी गुहा अब्राहामाने दफनभूमी म्हणून हेथच्या मुलांकडून विकत घेतली होती.
११ आणि कनान देशातील सर्व राजे इसहाकाला दफन करण्यासाठी याकोब व एसाव यांच्याबरोबर गेले आणि कनानच्या सर्व राजांनी त्याच्या मृत्यूनंतर इसहाकाचा मोठा सन्मान केला.
१२ आणि याकोबाचे पुत्र व एसावाचे पुत्र किरेथ-अर्बा येथे पोहोचेपर्यंत अनवाणी पायांनी फिरत राहिले आणि शोक करत राहिले.
१३ आणि याकोब व एसाव यांनी आपला पिता इसहाक याला हेब्रोनमधील किरेथ-अर्बा येथील मखपेला गुहेत पुरले; आणि त्यांनी त्याला राजांच्या अंत्यविधीप्रमाणे मोठ्या सन्मानाने पुरले.
१४ आणि याकोब व त्याचे पुत्र, एसाव व त्याचे पुत्र आणि कनानचे सर्व राजे यांनी मोठा शोक केला आणि त्यांनी त्याला पुरले व अनेक दिवस त्याच्यासाठी शोक केला.
१५ आणि इसहाकाच्या मृत्यूनंतर, त्याने आपली गुरेढोरे, आपली मालमत्ता आणि आपले सर्व काही आपल्या मुलांच्या नावावर केले;
तेव्हा एसाव याकोबाला म्हणाला, "पाहा, मी तुला विनंती करतो की, आमच्या वडिलांनी जे काही मागे ठेवले आहे, ते आम्ही दोन भागांत वाटून घेऊ आणि निवड करण्याचा अधिकार मला असेल." त्यावर याकोब म्हणाला, "आपण तसेच करू."
१६ आणि याकोबाने इसहाकाने कनान देशात मागे सोडलेले सर्व काही, म्हणजे गुरेढोरे व मालमत्ता, घेतली आणि त्याचे दोन भाग एसाव व त्याच्या मुलांपुढे ठेवले. तो एसावाला म्हणाला, "पाहा, हे सर्व तुझ्यापुढे आहे. तुला हवा तो अर्धा भाग तू स्वतःसाठी निवड."
१७ आणि याकोब एसावाला म्हणाला, "मी तुला जे सांगू इच्छितो ते तू ऐक. स्वर्ग आणि पृथ्वीचा परमेश्वर देव आमचे पूर्वज अब्राहाम व इसहाक यांना म्हणाला होता की, 'मी तुझ्या वंशजांना ही भूमी कायमचा वारसा म्हणून देईन.'"
१८ आता, आपल्या वडिलांनी मागे ठेवलेले सर्व काही तुझ्यासमोर आहे; आणि पाहा, सर्व देश तुझ्यासमोर आहे; त्यांतून तुला जे हवे ते निवड.
१९ जर तुला संपूर्ण भूमी हवी असेल, तर ती तू स्वतःसाठी व तुझ्या मुलांसाठी कायमची घे, आणि मी ही संपत्ती घेईन; आणि जर तुला संपत्ती हवी असेल, तर ती तू घे, आणि मी ही भूमी माझ्यासाठी व माझ्या मुलांसाठी कायमची वारसा म्हणून घेईन.
२० आणि इश्माएलचा मुलगा नबायोथ त्या वेळी आपल्या मुलांसोबत त्या देशात होता आणि एसाव त्या दिवशी त्याच्याकडे गेला आणि त्याला म्हणाला,
२१ याकोब माझ्याशी असा बोलला आहे आणि त्याने मला असे उत्तर दिले आहे, आता तू तुझा सल्ला दे म्हणजे आम्ही ऐकू.
२२ आणि नबायोथ म्हणाला, याकोबाने तुला हे काय सांगितले आहे? पाहा, कनानचे सर्व लोक आपल्या देशात सुरक्षितपणे राहत आहेत आणि याकोब म्हणतो की तो आपल्या संततीसह सर्वकाळ त्याचा वारसा मिळवेल.
२३ म्हणून आता जा आणि तुझ्या वडिलांची सर्व संपत्ती घे आणि तुझा भाऊ याकोब याला देशात सोडून दे, जसे त्याने सांगितले आहे.
२४ मग एसाव उठून याकोबाकडे परत गेला आणि इश्माएलाचा मुलगा नबायोथ याने सुचविल्याप्रमाणे सर्व काही केले; आणि एसावाने इसहाकाने मागे ठेवलेली सर्व संपत्ती, म्हणजे जीव, जनावरे, गुरेढोरे व मालमत्ता, आणि सर्व धन घेतले; त्याने आपला भाऊ याकोब याला काहीही दिले नाही; आणि याकोबाने कनान देशाचा सर्व प्रदेश, इजिप्तच्या ओढ्यापासून फरात नदीपर्यंत घेतला, आणि तो प्रदेश त्याने कायमचा वसवला, आणि तो त्याच्या मुलांसाठी व त्याच्यानंतरच्या वंशजांसाठी कायमचा घेतला.
२५ याकोबाने आपला भाऊ एसाव याच्याकडून हेब्रोनमधील मकपेला गुहा देखील घेतली, जी अब्राहामाने स्वतःसाठी आणि आपल्या वंशजांसाठी कायमचे दफनस्थान म्हणून एफ्रोनकडून विकत घेतली होती.
२६ आणि याकोबाने ह्या सर्व गोष्टी खरेदीच्या पुस्तकात लिहिल्या, त्यावर सही केली आणि चार विश्वासू साक्षीदारांसह ह्या सर्वांची साक्ष दिली.
२७ आणि याकोबाने पुस्तकात लिहिलेले शब्द हे आहेत: कनान देश आणि हित्ती, हिव्ही, यबूसी, अमोरी, पेरिज्झी व गर्गाशी लोकांची सर्व शहरे, म्हणजे मिसर नदीपासून फरात नदीपर्यंतची सर्व सात राष्ट्रे.
२८ आणि हेब्रोन किरेथ-अर्बा शहर व त्यातील गुहा, हे सर्व याकोबाने आपला भाऊ एसाव याच्याकडून मोबदला देऊन

विकत घेतले, जेणेकरून ती त्याची मालमत्ता व त्याच्यानंतर त्याच्या वंशजांसाठी कायमचा वारसा ठरेल.
२९ आणि याकोबाने खरेदीचे पुस्तक व सही, आज्ञा व नियम आणि प्रकट केलेले पुस्तक घेतले आणि ते दीर्घकाळ राहावे म्हणून एका मातीच्या भांड्यात ठेवले आणि त्याने ते आपल्या मुलांच्या हाती सोपवले.
३० एसावाने आपल्या वडिलांच्या मृत्यूनंतर त्यांनी आपला भाऊ याकोब याच्याकडून मागे ठेवलेले सर्व काही घेतले; त्याने मनुष्य व पशू, उंट व गाढव, बैल व कोकरे, चांदी व सोने, दगड व खडे, आणि अब्राहामाचा पुत्र इसहाक याची सर्व मालमत्ता व धन घेतले; इसहाकाच्या मृत्यूनंतर त्याने मागे ठेवलेल्या सर्व गोष्टींपैकी एसावाने स्वतःसाठी न घेतलेले असे काहीही शिल्लक राहिले नव्हते.
३१ मग एसावने हे सर्व घेतले आणि तो व त्याची मुले आपला भाऊ याकोब व त्याच्या मुलांपासून दूर, होरी शेईर देशाच्या देशात घरी परत गेले.
३२ आणि एसावाची मालमत्ता सेईरच्या लोकांमध्ये होती आणि त्या दिवसापासून एसाव कनान देशात परत गेला नाही.
३३ आणि कनानचा संपूर्ण प्रदेश इस्राएल लोकांना सार्वकालिक वतन म्हणून मिळाला, आणि एसावाला त्याच्या सर्व मुलांसहित सेईर पर्वताचा वारसा मिळाला.

अध्याय ४८

१ त्या दिवसांत, इसहाकाच्या मृत्यूनंतर, परमेश्वराने आज्ञा देऊन संपूर्ण पृथ्वीवर दुष्काळ पाडला.
२ त्या वेळी मिसर देशाचा राजा फारो आपल्या सिंहासनावर बसला होता, आणि आपल्या पलंगावर पडून त्याला स्वप्ने पडली; आणि फारोने आपल्या स्वप्नात पाहिले की तो मिसर देशाच्या नदीच्या काठावर उभा आहे.
३ आणि तो उभा असताना त्याने पाहिले की, सात पुष्ट व सुडौल गायी नदीतून वर आल्या.
४ आणि त्यांच्यामागे आणखी सात कृश व कुरूप गायी आल्या; आणि त्या सात कुरूप गायींनी त्या सुदृढ गायींना गिळून टाकले; तरीही त्यांचे रूप पूर्वीसारखेच कुरूप होते.
५ आणि तो जागा झाला, आणि तो पुन्हा झोपला आणि त्याला दुसऱ्यांदा स्वप्न पडले, आणि त्याने पाहिले की, एकाच देठावर सात टपोरी व चांगली कणसे उगवली होती, आणि त्यांच्यामागे पूर्वेकडील वाऱ्याने करपलेली सात बारीक कणसे उगवली, आणि त्या बारीक कणसांनी भरलेल्या कणसांना गिळून टाकले, आणि फारो आपल्या स्वप्नातून जागा झाला.
६ आणि सकाळी राजाला आपली स्वप्ने आठवली, आणि त्या स्वप्नांमुळे तो फारोसमोर येऊन उभा राहिला.
७ आणि राजा त्यांना म्हणाला, "मला स्वप्ने पडली आहेत, आणि त्यांचा अर्थ सांगायला कोणी नाही." तेव्हा ते राजाला म्हणाले, "तुमची स्वप्ने तुमच्या सेवकांना सांगा म्हणजे आम्ही ती ऐकू."
८ आणि राजाने त्यांना आपली स्वप्ने सांगितली, आणि ते सर्व एकमुखाने राजाला म्हणाले, "राजा चिरंजीव होवो; आणि हा तुझ्या स्वप्नांचा अर्थ आहे."
९ तू पाहिलेल्या सात चांगल्या गायी म्हणजे शेवटच्या दिवसांत तुला जन्मणाऱ्या सात मुली आहेत, आणि त्यांच्यामागे येऊन त्यांना गिळून टाकणाऱ्या ज्या सात गायी तू पाहिल्या, त्या या गोष्टीचे चिन्ह आहेत की तुला जन्मणाऱ्या सर्व मुली राजाच्या हयातीतच मरतील.
१० आणि दुसऱ्या स्वप्नात तू जे पाहिलेस की एकाच देठावर धान्याची सात पूर्ण वाढलेली कणसे उगवत आहेत, त्याचा अर्थ असा आहे की, तू शेवटच्या दिवसांत मिसर देशात स्वतःसाठी सात शहरे वसवशील; आणि तू जे पाहिलेस की, त्यांच्या नंतर धान्याची सात करपलेली कणसे उगवून, तू त्यांना आपल्या डोळ्यांनी पाहत असतानाच गिळून टाकत आहेत, ते या गोष्टीचे चिन्ह आहे की, तू जी शहरे वसवणार आहेस, ती सर्व शेवटच्या दिवसांत, राजाच्या हयातीतच, नष्ट होतील.
११ आणि जेव्हा ते हे शब्द बोलले, तेव्हा राजाने त्यांच्या शब्दांकडे कान दिला नाही किंवा त्यावर आपले मनही केंद्रित केले नाही, कारण राजाला आपल्या बुद्धीने माहीत होते की ते स्वप्नांचा योग्य अर्थ सांगत नाहीत; आणि जेव्हा त्यांचे राजासमोर बोलणे संपले, तेव्हा राजा त्यांना म्हणाला, "तुम्ही मला ही कोणती गोष्ट सांगितली आहे? तुम्ही नक्कीच असत्य बोलला आहात आणि खोटे बोलला आहात; म्हणून आता माझ्या स्वप्नांचा योग्य अर्थ सांगा, म्हणजे तुमचा मृत्यू होणार नाही."
१२ यानंतर राजाने आज्ञा दिली आणि त्याने इतर ज्ञानी माणसांना पुन्हा बोलावून आणले. ते येऊन राजासमोर उभे राहिले आणि राजाने त्यांना आपली स्वप्ने सांगितली. त्या सर्वांनी पहिल्या अर्थानुसारच त्याला उत्तरे दिली. त्यामुळे राजाचा क्रोध भडकला आणि तो अतिशय संतापला. राजा त्यांना म्हणाला, "तुम्ही जे काही बोलला आहात, त्यात तुम्ही खरोखरच खोटे बोलत आहात आणि असत्य सांगत आहात."
१३ आणि राजाने इजिप्त देशभर अशी घोषणा जारी करण्याचा आदेश दिला की, "राजा आणि त्याच्या थोर माणसांनी असा ठराव केला आहे की, जो कोणी ज्ञानी माणूस स्वप्नांचा अर्थ जाणतो व समजतो, आणि आज राजासमोर येणार नाही, त्याला मृत्यूदंड दिला जाईल."
१४ आणि जो मनुष्य राजाला त्याच्या स्वप्नांचा योग्य अर्थ सांगेल, त्याला राजाकडून हवी असलेली सर्व माहिती दिली जाईल. आणि मिसर देशातील सर्व ज्ञानी पुरुष, तसेच मिसर व गोशेन, रामसेस, तखपांचेस, सोआर आणि मिसरच्या सीमेवरील सर्व ठिकाणी असलेले सर्व जादूगार व मांत्रिक राजासमोर आले आणि ते सर्व राजापुढे उभे राहिले.
१५ आणि सर्व सरदार, उमराव आणि राजाचे सेवक इजिप्तच्या सर्व शहरांतून एकत्र आले आणि ते सर्व राजासमोर बसले. राजाने ज्ञानी पुरुष आणि उमराव यांना आपली स्वप्ने सांगितली आणि राजासमोर बसलेले सर्वजण ते दृश्य पाहून आश्चर्यचकित झाले.
१६ आणि राजासमोर असलेले सर्व ज्ञानी पुरुष त्याच्या स्वप्नांचा अर्थ लावण्याबाबत मोठे मतभेद बाळगून होते; त्यांपैकी काहींनी राजाला त्याचा अर्थ सांगून म्हटले, "त्या सात चांगल्या गायी म्हणजे सात राजे आहेत, जे राजाच्या वंशजांपासून इजिप्तवर अधिराज्य गाजवतील."
१७ आणि त्या सात दुष्ट गायी म्हणजे सात सरदार आहेत, जे शेवटच्या दिवसांत त्यांच्याविरुद्ध उभे राहतील आणि त्यांचा नाश करतील; आणि धान्याची सात कणसे म्हणजे इजिप्तचे सात मोठे सरदार आहेत, जे आपल्या राजाच्या युद्धांमध्ये त्यांच्या शत्रूंच्या सात कमी शक्तिशाली सरदारांच्या हातून मारले जातील.
१८ आणि त्यांच्यापैकी काहींनी राजाला असा अर्थ सांगितला की, "त्या सात चांगल्या गायी म्हणजे इजिप्तची बलवान शहरे आहेत

आणि त्या सात वाईट गायी म्हणजे कनान देशातील सात राष्ट्रे आहेत, जी शेवटच्या दिवसांत इजिप्तच्या सात शहरांवर चाल करून येतील आणि त्यांचा नाश करतील."

१९ आणि दुसऱ्या स्वप्नात तू जे पाहिलेस, म्हणजे सात चांगल्या व वाईट कणसांविषयी, ते या गोष्टीचे चिन्ह आहे की इजिप्तचे राज्य पूर्वीप्रमाणेच पुन्हा तुझ्या वंशजांकडे परत येईल.

२० आणि त्याच्या राजवटीत इजिप्तच्या शहरांतील लोक त्यांच्यापेक्षा अधिक सामर्थ्यवान असलेल्या कनानच्या सात शहरांविरुद्ध बंड करतील आणि त्यांचा नाश करतील, आणि इजिप्तचे राज्य तुझ्या वंशजांकडे परत येईल.

२१ आणि त्यांच्यापैकी काही जणी राजाला म्हणाल्या, "हे तुझ्या स्वप्नांचे स्पष्टीकरण आहे; त्या सात चांगल्या गायी म्हणजे सात राण्या आहेत, ज्यांना तू शेवटच्या काळात पत्नी म्हणून स्वीकारशील, आणि त्या सात वाईट गायी हे दर्शवतात की त्या सर्व स्त्रिया राजाच्या हयातीतच मरण पावतील."

२२ आणि दुसऱ्या स्वप्नात तू पाहिलेली सात चांगली व वाईट कणसे म्हणजे चौदा मुले आहेत, आणि शेवटच्या दिवसांत ते उभे राहून आपापसात लढतील आणि त्यांच्यापैकी सात जण अधिक सामर्थ्यवान असलेल्या सात जणांना मारतील.

२३ आणि त्यांच्यापैकी काही जण राजाला म्हणाले, "त्या सात चांगल्या गायी म्हणजे तुला सात मुले होतील, आणि ती शेवटच्या दिवसांत तुझ्या सात नातवंडांना ठार मारतील; आणि दुसऱ्या स्वप्नात तू पाहिलेली धान्याची सात चांगली कणसे म्हणजे ते सरदार आहेत, ज्यांच्याविरुद्ध इतर सात कमी शक्तिशाली सरदार शेवटच्या दिवसांत लढून त्यांचा नाश करतील, आणि तुझ्या मुलांच्या हक्काचा सूड घेतील, आणि राज्य पुन्हा तुझ्या वंशजांकडे परत येईल."

२४ आणि राजाने इजिप्तमधील ज्ञानी माणसांचे सर्व शब्द व त्यांनी लावलेला त्याच्या स्वप्नांचा अर्थ ऐकला, पण त्यांपैकी एकही गोष्ट राजाला पसंत पडली नाही.

२५ आणि राजाला त्याच्या ज्ञानाने हे माहीत होते की, ते सर्व शब्द पूर्णपणे बरोबर बोलत नव्हते; कारण इजिप्तच्या ज्ञानी माणसांचे शब्द निष्फळ ठरावेत, यासाठी हे परमेश्वराकडून होते; जेणेकरून योसेफ कैदेच्या घरातून बाहेर पडावा आणि तो इजिप्तमध्ये मोठा व्हावा.

२६ आणि राजाने पाहिले की इजिप्तमधील सर्व ज्ञानी आणि जादूगारांपैकी कोणीही त्याच्याशी बरोबर बोलत नव्हते, आणि राजाचा क्रोध भडकला व त्याचा संताप त्याच्या मनात भडकला.

२७ आणि राजाने सर्व ज्ञानी पुरुष आणि जादूगारांना आपल्यासमोरून बाहेर जाण्याची आज्ञा दिली; आणि ते सर्व लज्जास्पद रीतीने राजासमोरून बाहेर गेले.

२८ आणि राजाने आज्ञा दिली की, इजिप्तभर अशी घोषणा पाठवली जावी की इजिप्तमधील सर्व जादूगारांना ठार मारावे आणि त्यांच्यापैकी एकालाही जिवंत सोडू नये.

२९ आणि राजाच्या रक्षकांचे सेनापती उठले, आणि प्रत्येकाने आपली तलवार उपसली, आणि त्यांनी इजिप्तच्या जादूगारांना व ज्ञानी माणसांना मारायला सुरुवात केली.

३० आणि यानंतर राजाचा मुख्य पानवाला मेरोद आला आणि राजापुढे नतमस्तक होऊन त्याच्यासमोर बसला.

३१ आणि पानवाला राजाला म्हणाला, "राजा चिरंजीव होवो आणि देशात त्याचे राज्य वैभवशाली होवो."

३२ त्या दिवसांत, म्हणजे दोन वर्षांपूर्वी, तू तुझ्या सेवकावर रागावला होतास आणि मला तुरुंगात टाकले होतेस. मी आणि मुख्य बेकर काही काळ तुरुंगात होतो.

३३ आणि आमच्याबरोबर रक्षक दलाच्या सेनापतीचा योसेफ नावाचा एक हिब्रू सेवक होता, कारण त्याचा मालक त्याच्यावर रागावला होता आणि त्याने त्याला कैदेत ठेवले होते, आणि तो तेथे आमची सेवा करत होता.

३४ आणि त्यानंतर काही काळाने, जेव्हा आम्ही वॉर्डमध्ये होतो, तेव्हा एका रात्री मला आणि मुख्य बेकरला स्वप्ने पडली; प्रत्येकाला त्याच्या स्वप्नाच्या अर्थानुसार स्वप्ने पडली.

३५ आणि आम्ही सकाळी येऊन त्या सेवकाला त्या गोष्टी सांगितल्या, आणि त्याने आम्हाला आमच्या स्वप्नांचा अर्थ सांगितला; त्याने प्रत्येकाच्या स्वप्नानुसार अचूक अर्थ सांगितला.

३६ आणि त्याने आम्हाला जसा अर्थ सांगितला, तसेच घडले; त्याचे एकही वचन व्यर्थ गेले नाही.

३७ आणि आता, माझ्या स्वामी आणि राजा, मिसरच्या लोकांना व्यर्थ मारू नका; पाहा, तो गुलाम अजूनही त्याच्या धन्याच्या रक्षकांच्या सेनापतीने त्याला कारागृहात बंदिवासात ठेवले आहे.

३८ जर राजाची इच्छा असेल तर त्याने त्याला बोलावून घ्यावे, म्हणजे तो तुझ्यासमोर येईल आणि तू पाहिलेल्या स्वप्नाचा अचूक अर्थ तुला सांगेल.

३९ आणि राजाने मुख्य पानदासाचे शब्द ऐकले आणि राजाने इजिप्तच्या ज्ञानी माणसांना ठार मारू नये असा आदेश दिला.

४० आणि राजाने आपल्या सेवकांना योसेफाला त्याच्यासमोर आणण्याची आज्ञा दिली आणि राजा त्यांना म्हणाला, "त्याच्याकडे जा आणि त्याला घाबरवू नका, नाहीतर तो गोंधळून जाईल आणि नीट बोलावे हे त्याला कळणार नाही."

४१ आणि राजाचे सेवक योसेफाकडे गेले आणि त्यांनी त्याला अंधारकोठडीतून घाईघाईने बाहेर आणले आणि राजाच्या सेवकांनी त्याची दाढी केली आणि त्याने आपले तुरुंगातील कपडे बदलले आणि तो राजासमोर हजर झाला.

४२ आणि राजा राजेशाही पोशाख घालून, कमरेला सोन्याचा एफोद बांधून आपल्या राजसिंहासनावर बसला होता, आणि त्यावरील शुद्ध सोने चमकत होते, आणि राजाच्या डोक्यावरील माणिक, पाचू व इतर सर्व मौल्यवान रत्ने पाहून डोळे दिपून जात होते, आणि योसेफाला राजाचे फार आश्चर्य वाटले.

४३ आणि ज्या सिंहासनावर राजा बसत असे ते सोन्या-चांदीने मढवलेले होते व त्यावर गोमेदाचे खडे जडवलेले होते, आणि त्याला सत्तर पायऱ्या होत्या.

४४ आणि इजिप्त देशभर त्यांची अशी प्रथा होती की, राजाशी बोलायला येणारा प्रत्येक माणूस, जर तो राजपुत्र किंवा राजाच्या दृष्टीने प्रतिष्ठित असेल, तर तो राजाच्या सिंहासनाच्या एकतिसाव्या पायरीपर्यंत चढत असे आणि राजा छत्तीसव्या पायरीवर उतरून त्याच्याशी बोलत असे.

४५ जर तो सामान्य लोकांपैकी एक असेल, तर तो तिसऱ्या पायरीवर चढत असे आणि राजा चौथ्या पायरीवर उतरून त्याच्याशी बोलत असे; आणि त्यांची अशीही प्रथा होती की, ज्या कोणाला सत्तरही भाषा बोलता येत असत, तो सत्तर पायऱ्या चढून राजापर्यंत पोहोचेपर्यंत बोलत असे.

४६ आणि जो कोणी सत्तर पायऱ्या पूर्ण करू शकला नाही, तो त्याला बोलता येणाऱ्या भाषांइतक्या पायऱ्या चढला.

४७ आणि त्या दिवसांत इजिप्तमध्ये अशी प्रथा होती की, जो सत्तर भाषा बोलू शकत नाही, त्यानेच त्यांच्यावर राज्य करावे.
४८ आणि जेव्हा योसेफ राजासमोर आला तेव्हा तो राजापुढे जमिनीवर नतमस्तक झाला, आणि तो तिसऱ्या पायरीवर चढला, आणि राजा चौथ्या पायरीवर बसून योसेफाशी बोलला.
४९ आणि राजा योसेफाला म्हणाला, "मला एक स्वप्न पडले, पण त्याचा योग्य अर्थ सांगणारा कोणी नाही. म्हणून मी आज इजिप्तमधील सर्व जादूगारांना व तेथील ज्ञानी पुरुषांना माझ्यासमोर येण्याची आज्ञा दिली आणि मी त्यांना माझी स्वप्ने सांगितली, पण कोणीही मला त्याचा योग्य अर्थ सांगितला नाही."
५० आणि यानंतर आज मी तुझ्याविषयी ऐकले की, तू एक ज्ञानी मनुष्य आहेस आणि तू ऐकलेल्या प्रत्येक स्वप्नाचा अचूक अर्थ लावू शकतोस.
५१ आणि योसेफाने फारोला उत्तर दिले, "फारोने त्याला पडलेली स्वप्ने सांगावीत; निश्चयच त्यांचा अर्थ देवाला ठाऊक आहे." आणि फारोने योसेफाला त्याची स्वप्ने, म्हणजे गाईंचे स्वप्न आणि कणसांचे स्वप्न सांगितले, आणि राजा बोलणे थांबला.
५२ आणि मग योसेफ राजासमोर देवाच्या आत्म्याने वेढला गेला, आणि त्या दिवसापासून राजावर येणाऱ्या सर्व गोष्टी त्याला कळाल्या, आणि राजाच्या स्वप्नाचा योग्य अर्थही त्याला कळला, आणि तो राजासमोर बोलला.
५३ आणि योसेफ राजाच्या दृष्टीने कृपापात्र ठरला; राजाने आपले कान व मन त्याच्याकडे वळवले आणि योसेफाचे सर्व शब्द ऐकले. योसेफ राजाला म्हणाला, "ही दोन स्वप्ने आहेत असे समजू नका, कारण हे एकच स्वप्न आहे. देवाने सर्व देशात जे काही करण्याचे ठरवले आहे, ते त्याने राजाला आपल्या स्वप्नात दाखवले आहे आणि हाच तुझ्या स्वप्नाचा योग्य अर्थ आहे."
५४ सात चांगल्या गायी व कणसे म्हणजे सात वर्षे, आणि सात वाईट गायी व कणसे म्हणजे सुद्धा सात वर्षे; हे एकच स्वप्न आहे.
५५ पाहा, येणाऱ्या सात वर्षांत सर्व देशभर भरपूर सुकाळ येईल आणि त्यानंतर सात वर्षांचा भीषण दुष्काळ पडेल; तेव्हा देशातील सर्व सुकाळ विसरला जाईल आणि दुष्काळ देशातील रहिवाशांचा नाश करील.
५६ राजाला एक स्वप्न पडले आणि म्हणून ते स्वप्न फारोला पुन्हा सांगण्यात आले, कारण ती गोष्ट देवाने निश्चित केली आहे आणि देव लवकरच ती पूर्ण करील.
५७ आता मी तुला सल्ला देईन आणि दुष्काळाच्या संकटातून तुझे व देशातील रहिवाशांचे प्राण वाचवीन, की तू आपल्या संपूर्ण राज्यात एका अत्यंत विवेकी व शहाण्या माणसाचा शोध घे, ज्याला शासनाचे सर्व व्यवहार माहीत आहेत, आणि त्याला मिसर देशावर देखरेख करण्यासाठी नेमा.
५८ आणि तू ज्याला मिसर देशावर नेमशील, त्याच्या हाताखाली अधिकारी नेमावेत, म्हणजे ते येणाऱ्या चांगल्या वर्षांतील सर्व अन्नधान्य गोळा करून, धान्य साठवून तुझ्या नेमलेल्या कोठारात ठेवतील.
५९ आणि त्यांनी ते अन्न दुष्काळाच्या सात वर्षांसाठी राखून ठेवावे, म्हणजे ते तुझ्यासाठी, तुझ्या लोकांसाठी आणि तुझ्या संपूर्ण देशासाठी उपलब्ध होईल आणि दुष्काळामुळे तू व तुझा देश नष्ट होणार नाही.
६० देशातील सर्व रहिवाशांना अशी आज्ञा देण्यात यावी की, त्यांनी सात चांगल्या वर्षांमध्ये प्रत्येकाने आपापल्या शेतातील सर्व प्रकारच्या अन्नधान्याचे उत्पन्न गोळा करून ते आपल्या कोठारात ठेवावे, म्हणजे दुष्काळाच्या दिवसांत ते त्यांना उपलब्ध होईल आणि ते त्यावर जगू शकतील.
६१ हे तुझ्या स्वप्नाचे योग्य स्पष्टीकरण आहे आणि तुझ्या आत्म्याच्या व तुझ्या सर्व प्रजेच्या आत्म्यांच्या उद्धारासाठी दिलेला हाच उपदेश आहे.
६२ तेव्हा राजा योसेफाला म्हणाला, "तुझे शब्द खरे आहेत हे कोण म्हणतो व कोणाला माहीत आहे?" योसेफ राजाला म्हणाला, "माझ्या सर्व शब्दांविषयी हे तुझ्यासाठी एक चिन्ह असेल, की ते खरे आहेत आणि माझा सल्ला तुझ्यासाठी चांगला आहे."
६३ पाहा, तुझी पत्नी आज प्रसूतीसाठी बसली आहे, आणि ती तुला एक पुत्र प्रसवेल आणि तू त्याच्याबरोबर आनंदित होशील; जेव्हा तुझे बाळ आईच्या गर्भातून बाहेर येईल, तेव्हा दोन वर्षांपूर्वी जन्मलेला तुझा ज्येष्ठ पुत्र मरेल, आणि आज तुला जन्मणाऱ्या बाळामुळे तुला सांत्वन मिळेल.
६४ आणि योसेफाने राजाला हे शब्द सांगून झाल्यावर राजाला नमन केले आणि तो बाहेर गेला; आणि जेव्हा योसेफ राजाच्या समोरून बाहेर गेला, तेव्हा योसेफाने राजाला सांगितलेली ती चिन्हे त्या दिवशी घडली.
६५ आणि त्या दिवशी राणीला एक मुलगा झाला आणि राजाने आपल्या मुलाबद्दलची आनंदाची बातमी ऐकून त्याला आनंद झाला, आणि जेव्हा बातमी देणारा राजाच्या समोरून निघून गेला, तेव्हा राजाच्या सेवकांना राजाचा ज्येष्ठ पुत्र जमिनीवर मृत पडलेला आढळला.
६६ आणि राजाच्या दरबारात मोठा आक्रोश व गोंधळ चालू होता, आणि राजाने ते ऐकले, आणि तो म्हणाला, "मी दरबारात जो गोंधळ व आक्रोश ऐकला आहे तो कसला आहे?" आणि त्यांनी राजाला सांगितले की त्याचा ज्येष्ठ पुत्र मरण पावला आहे; तेव्हा राजाला समजले की योसेफाने सांगितलेले सर्व शब्द खरे होते, आणि योसेफाने सांगितल्याप्रमाणे त्या दिवशी जन्मलेल्या मुलामुळे राजाला आपल्या मुलाबद्दल सांत्वन मिळाले.

प्रकरण ४९

१ ह्या गोष्टींनंतर राजाने आपले सर्व अधिकारी, सेवक, राजाचे सर्व सरदार आणि उमराव यांना बोलावून घेतले आणि ते सर्व राजासमोर हजर झाले.
२ आणि राजा त्यांना म्हणाला, पाहा, तुम्ही या हिब्रू माणसाचे सर्व शब्द आणि त्याने सांगितलेली सर्व चिन्हे पाहिली व ऐकली आहेत, पण त्याचे एकही वचन फलित झाले नाही.
३ तुम्हांला माहीत आहे की त्याने स्वप्नाचा योग्य अर्थ सांगितला आहे आणि ते नक्कीच खरे होईल, म्हणून आता तुम्ही विचारविनिमय करा आणि तुम्ही काय कराल व देश दुष्काळातून कसा वाचेल हे जाणून घ्या.
४ आता तुम्ही शोधा आणि पाहा की, ज्याच्या अंतकरणात ज्ञान व बुद्धी आहे, असा कोणी सापडतो का; म्हणजे मी त्याला देशावर नेमीन.
५ कारण, त्या देशाला दुष्काळापासून वाचवण्यासाठी त्या इब्री माणसाने काय सल्ला दिला आहे, हे तुम्ही ऐकले आहे; आणि मला माहीत आहे की, ज्याने मला सल्ला दिला त्या इब्री माणसाच्या सल्ल्याशिवाय तो देश दुष्काळापासून वाचणार नाही.

६ आणि त्या सर्वांनी राजाला उत्तर दिले, “याविषयी इब्री माणसाने दिलेला सल्ला चांगला आहे; म्हणून, हे आमच्या स्वामी आणि राजा, पाहा, सर्व देश तुझ्या हातात आहे, जे तुला योग्य वाटेल ते कर.”
७ ज्याची तू निवड करशील, आणि जो तुझ्या ज्ञानाने शहाणा व आपल्या ज्ञानाने देशाचे रक्षण करण्यास समर्थ आहे हे तुला ठाऊक असेल, त्याला राजा देशावर आपल्या हाताखाली नेमेल.
८ आणि राजा सर्व अधिकाऱ्यांना म्हणाला: मी असा विचार केला आहे की, देवाने इब्री माणसाला जे काही सांगितले आहे ते सर्व कळवल्यामुळे, या संपूर्ण देशात त्याच्याइतका विवेकी आणि शहाणा कोणी नाही; जर तुम्हाला योग्य वाटत असेल तर मी त्याला देशावर नेमीन, कारण तो आपल्या ज्ञानाने देशाचे रक्षण करील.
९ आणि सर्व अधिकाऱ्यांनी राजाला उत्तर देऊन म्हटले, “परंतु इजिप्तच्या कायद्यांमध्ये असे निश्चितपणे लिहिलेले आहे आणि त्याचे उल्लंघन केले जाऊ नये की, ज्याला मानवांच्या सर्व भाषांचे ज्ञान आहे, त्याच्याशिवाय कोणीही इजिप्तवर राज्य करू नये किंवा राजाचा उपप्रमुख होऊ नये.”
१० आता, आमचे स्वामी आणि राजा, पाहा, हा इब्री माणूस केवळ इब्री भाषाच बोलू शकतो, तर मग जो आमची भाषाही जाणत नाही, तो शासनाखाली दुसरा कसा काय असू शकतो?
११ आता आम्ही तुला विनंती करतो की, त्याला बोलावून घे, आणि त्याला तुझ्यासमोर येऊ दे, आणि तू सर्व बाबतीत त्याची परीक्षा घे, आणि तुला योग्य वाटेल तसे कर.
१२ आणि राजा म्हणाला, “हे उद्या केले जाईल आणि तुम्ही सांगितलेली गोष्ट चांगली आहे.” आणि त्या दिवशी सर्व अधिकारी राजासमोर हजर झाले.
१३ आणि त्या रात्री परमेश्वराने आपल्या सेवक दूतांपैकी एकाला पाठवले आणि तो मिसर देशात योसेफाकडे आला. परमेश्वराचा दूत योसेफावर उभा राहिला आणि पाहा, योसेफ रात्री आपल्या धन्याच्या अंधारकोठडीतील घरात पलंगावर झोपला होता, कारण त्याच्या धन्याने त्याच्या पत्नीमुळे त्याला पुन्हा अंधारकोठडीत टाकले होते.
१४ आणि देवदूताने त्याला झोपेतून जागे केले, आणि योसेफ उठून उभा राहिला, आणि पाहा, परमेश्वराचा देवदूत त्याच्या समोर उभा होता; आणि परमेश्वराच्या देवदूताने योसेफाशी संवाद साधला, आणि त्या रात्री त्याने त्याला माणसांच्या सर्व भाषा शिकवल्या, आणि त्याचे नाव यहोसेफ ठेवले.
१५ आणि प्रभूचा दूत त्याच्यापासून निघून गेला, आणि योसेफ परत येऊन आपल्या पलंगावर झोपला, आणि त्याने जे दर्शन पाहिले त्यामुळे योसेफ आश्चर्यचकित झाला.
१६ आणि सकाळी असे झाले की राजाने आपल्या सर्व अधिकाऱ्यांना व सेवकांना बोलावून घेतले आणि ते सर्व येऊन राजासमोर बसले. राजाने योसेफाला आणण्याचा आदेश दिला आणि राजाच्या सेवकांनी जाऊन योसेफाला फारोसमोर आणले.
१७ आणि राजा बाहेर येऊन सिंहासनाच्या पायऱ्या चढला, आणि योसेफ राजाशी सर्व भाषांमध्ये बोलला, आणि योसेफ त्याच्याकडे चढून राजाशी बोलत राहिला, अखेर तो सत्तराव्या पायरीवर राजासमोर पोहोचला आणि राजासमोर बसला.
१८ योसेफामुळे राजाला फार आनंद झाला आणि योसेफाचे सर्व शब्द ऐकून राजाच्या सर्व अधिकाऱ्यांनाही राजाबरोबर फार आनंद झाला.
१९ आणि योसेफाला संपूर्ण मिसर देशावर राजाच्या हाताखाली दुसऱ्या क्रमांकावर नेमावे, हे राजा व अधिकाऱ्यांच्या दृष्टीने योग्य वाटले; आणि राजा योसेफाला म्हणाला,
२० आता तू मला मिसर देशावर एका ज्ञानी माणसाची नेमणूक करण्याचा सल्ला दिला होतास, यासाठी की त्याच्या ज्ञानाने देशाला दुष्काळापासून वाचवावे; आता, देवाने तुला हे सर्व आणि तुझे सर्व शब्द कळवल्यामुळे, या देशात तुझ्यासारखा दुसरा कोणी विवेकी आणि ज्ञानी माणूस नाही.
२१ आणि तुझे नाव यापुढे योसेफ म्हटले जाणार नाही, तर तुझे नाव सफनाथ पानेया असे होईल; तू माझ्या खालोखाल असशील, आणि माझ्या शासनाचे सर्व कामकाज तुझ्या आज्ञेनुसार चालेल, आणि तुझ्या आज्ञेनुसार माझे लोक ये-जा करतील.
२२ तसेच, माझे सेवक व अधिकारी यांना त्यांचा मासिक पगार तुझ्या हातूनच मिळेल आणि देशातील सर्व लोक तुला नतमस्तक होतील; केवळ माझ्या सिंहासनावर मी तुझ्यापेक्षा श्रेष्ठ असेन.
२३ आणि राजाने आपल्या हातातील अंगठी काढून योसेफाच्या हातात घातली, आणि राजाने योसेफाला राजेशाही वस्त्रे घातली, त्याच्या डोक्यावर सोन्याचा मुकुट ठेवला आणि त्याच्या गळ्यात सोन्याची साखळी घातली.
२४ आणि राजाने आपल्या सेवकांना आज्ञा दिली, आणि त्यांनी त्याला राजाच्या रथाच्या समोरून जाणाऱ्या राजाच्या दुसऱ्या रथात बसवले, आणि राजाने त्याला राजाच्या घोड्यांपैकी एका मोठ्या व बलवान घोड्यावर बसवून मिसर देशाच्या रस्त्यांवरून नेले.
२५ आणि राजाने आज्ञा दिली की जे कोणी डफ, वीणा व इतर वाद्ये वाजवत होते, त्या सर्वांनी योसेफाबरोबर जावे; एक हजार डफ, एक हजार मेखोलोथ आणि एक हजार नबालीम त्याच्यामागे गेले.
२६ आणि पाच हजार पुरुष, त्यांच्या हातात चमकणाऱ्या उपसलेल्या तलवारी घेऊन, योसेफापुढे मिरवणूक काढत आणि खेळत चालत होते; आणि राजाचे वीस हजार मोठे लोक सोन्याने मढवलेल्या चामड्याचे कमरपट्टे बांधून योसेफाच्या उजवीकडे चालत होते, आणि वीस हजार त्याच्या डावीकडे; आणि सर्व स्त्रिया व तरुणी छतांवर चढून किंवा रस्त्यांवर उभ्या राहून योसेफासाठी खेळत व आनंद साजरा करत होत्या, आणि योसेफाच्या रूपाकडे व त्याच्या सौंदर्याकडे टक लावून पाहत होत्या.
२७ आणि राजाचे लोक त्याच्यापुढे व त्याच्यामागे चालत होते, आणि ते लोबान, दालचिनी व सर्व प्रकारच्या उत्तम सुगंधी द्रव्यांनी रस्ता सुवासित करत होते; आणि त्यांनी रस्त्याच्या कडेने गंधरस व अगरू पसरवले; आणि वीस माणसे त्याच्यासमोर सर्व देशभर मोठ्या आवाजात ह्या गोष्टी जाहीर करत होती:
२८ राजाने आपला उपप्रमुख म्हणून निवडलेल्या या माणसाला तुम्ही पाहता का? शासनाचे सर्व कामकाज त्याच्याद्वारे चालवले जाईल, आणि जो कोणी त्याच्या आज्ञा मोडेल किंवा त्याच्यापुढे जमिनीवर नतमस्तक होणार नाही, त्याला मृत्यूदंड दिला जाईल, कारण तो राजा आणि त्याच्या उपप्रमुखाविरुद्ध बंड करतो.
२९ आणि जेव्हा दूतांनी घोषणा करणे थांबवले, तेव्हा मिसर देशातील सर्व लोकांनी योसेफासमोर जमिनीवर नतमस्तक होऊन म्हटले, “राजा जिवंत राहो, आणि त्याचा दुसराही जिवंत राहो.” आणि मिसर देशातील सर्व रहिवाशांनी रस्त्याच्या कडेला नतमस्तक होऊन नमस्कार केला, आणि जेव्हा दूत त्यांच्याजवळ आले, तेव्हा त्यांनीही नतमस्तक होऊन नमस्कार केला, आणि

योसेफासमोर सर्व प्रकारचे डफ, मेखोल व नेबाल वाजवून त्यांनी आनंद साजरा केला.
३० मग योसेफाने घोड्यावर बसून आकाशाकडे डोळे वर करून मोठ्याने म्हटले, "तो गरिबाला धुळीतून वर उचलतो, तो गरजूंना कचऱ्याच्या ढिगाऱ्यातून वर उचलतो. हे सेनाधीश परमेश्वरा, जो तुझ्यावर विश्वास ठेवतो तो मनुष्य धन्य आहे."
३१ आणि योसेफ फारोच्या सेवकांबरोबर व अधिकाऱ्यांबरोबर इजिप्त देशभर फिरला आणि त्यांनी त्याला इजिप्तचा सर्व देश व राजाचा सर्व खजिना दाखवला.
३२ आणि योसेफ परत आला आणि त्या दिवशी फारोसमोर हजर झाला. राजाने योसेफाला मिसर देशात शेतजमिनी व द्राक्षबागा असलेली एक जागा दिली आणि राजाने योसेफाला तीन हजार तालंत चांदी व एक हजार तालंत सोने, गोमेद रत्ने, बडेलियम व इतर अनेक भेटवस्तू दिल्या.
३३ आणि दुसऱ्या दिवशी राजाने मिसर देशातील सर्व लोकांना योसेफासाठी अर्पणे व भेटी आणण्याची आज्ञा दिली आणि जो कोणी राजाची आज्ञा मोडेल त्याला मृत्यूदंड देण्यात यावा असे सांगितले; आणि त्यांनी शहराच्या रस्त्यावर एक उंच जागा तयार केली, आणि तेथे त्यांनी वस्त्रे पसरली, आणि जो कोणी योसेफासाठी काही आणत असे, तो ते त्या उंच जागेवर ठेवत असे.
३४ आणि इजिप्तमधील सर्व लोकांनी त्या उंच ठिकाणी काही ना काही टाकले; एकाने सोन्याचे एक कर्णभूषण, तर इतरांनी अंगठ्या व कर्णभूषणे, सोन्या-चांदीच्या कामाची विविध भांडी, गोमेद दगड व बडेलियम या वस्तू त्याने त्या उंच ठिकाणी टाकल्या; प्रत्येकाने आपल्याजवळ जे काही होते त्यापैकी काही दिले.
३५ आणि योसेफाने हे सर्व घेऊन आपल्या खजिन्यात ठेवले आणि राजाचे सर्व अधिकारी व सरदार यांनी योसेफाचा गौरव केला आणि त्याला पुष्कळ भेटवस्तू दिल्या, कारण राजाने त्याला आपला उपप्रमुख म्हणून निवडले होते.
३६ आणि राजाने ओनचा याजक अहिराम याचा मुलगा पोटीफेरा याच्याकडे निरोप पाठवला आणि त्याने त्याची तरुण मुलगी ओस्नाथ हिला घेऊन योसेफाला पत्नी म्हणून दिले.
३७ आणि ती तरुणी अतिशय सुंदर, कुमारी होती, जिला पुरुषाने ओळखले नव्हते, आणि योसेफाने तिच्याशी लग्न केले; आणि राजा योसेफाला म्हणाला, मी फारो आहे, आणि तुझ्याशिवाय इजिप्त देशभर माझ्या प्रजेवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कोणीही हात किंवा पाय उचलण्याचे धाडस करणार नाही.
३८ आणि योसेफ तीस वर्षांचा होता, तेव्हा तो फारोसमोर उभा राहिला; आणि योसेफ राजासमोरून बाहेर पडला व इजिप्तमध्ये राजाचा उपसेनापती झाला.
३९ आणि राजाने योसेफाला त्याच्या घरी सेवेसाठी शंभर सेवक दिले आणि योसेफानेही पाठवून पुष्कळ सेवक विकत घेतले आणि ते योसेफाच्या घरी राहिले.
४० मग योसेफाने राजाच्या राजवाड्याच्या प्रांगणासमोर, राजांच्या निवासस्थानांप्रमाणे एक अतिशय भव्य घर बांधले आणि त्या घरात त्याने एक मोठे, दिसायला अतिशय सुंदर व त्याच्या निवासस्थानासाठी सोयीस्कर असे मंदिर उभारले; योसेफाला त्याचे घर बांधायला तीन वर्षे लागली.
४१ आणि योसेफाने स्वतःसाठी सोन्या-चांदीने समृद्ध असे एक अतिशय सुंदर सिंहासन बनवले, आणि त्याने ते गोमेद व अलंकारांनी मढवले, आणि त्यावर त्याने संपूर्ण मिसर देशाची प्रतिमा, आणि त्या देशाला पाणी देणाऱ्या मिसर नदीची प्रतिमा कोरली; आणि योसेफ आपल्या घरात आपल्या सिंहासनावर सुरक्षितपणे बसला आणि परमेश्वराने योसेफाच्या ज्ञानात वाढ केली.
४२ आणि मिसर देशातील सर्व रहिवासी, फारोचे सेवक व त्याचे सरदार योसेफावर अतिशय प्रेम करत होते, कारण ही गोष्ट परमेश्वराकडून योसेफाला मिळाली होती.
४३ आणि योसेफाकडे एक युद्ध करणारे सैन्य होते, ज्यात राजाला व योसेफाला शत्रूविरुद्ध मदत करण्यासाठी शस्त्रे उचलण्यास सक्षम असे चाळीस हजार सहाशे सैनिक होते; याशिवाय राजाचे अधिकारी, त्याचे सेवक आणि इजिप्तचे अगणित रहिवासीही होते.
४४ आणि योसेफाने आपल्या शूरवीरांना व आपल्या सर्व सैन्याला ढाली, भाले, टोप्या, चिलखते आणि गोफणीने फेकण्यासाठी दगड दिले.

प्रकरण ५०

१ त्या वेळी तार्शीशचे लोक इश्माएलाच्या मुलांवर चाल करून आले आणि त्यांनी त्यांच्याशी युद्ध केले; आणि तार्शीशच्या लोकांनी बऱ्याच काळापर्यंत इश्माएलांची लूटमार केली.
२ आणि त्या दिवसांत इश्माएलाचे वंशज संख्येने कमी होते, आणि ते तार्शीशच्या वंशजांवर मात करू शकले नाहीत, आणि त्यांच्यावर फार जुलूम झाला.
३ आणि इश्माएलांच्या वयस्कर लोकांनी मिसरच्या राजाला एक अहवाल पाठवून कळवले की, "आम्ही तुला विनंती करतो की, तार्शीशच्या मुलांविरुद्ध लढायला आम्हाला मदत करण्यासाठी तुझ्या सेवकांकडे अधिकारी आणि सैन्य पाठव, कारण आम्ही बऱ्याच काळापासून नष्ट होत आहोत."
४ आणि फारोने योसेफाला त्याच्याबरोबर असलेल्या शूरवीरांसह व सैन्यासह, आणि राजाच्या दरबारातील आपल्या शूरवीरांसहित पाठवले.
५ आणि ते तार्शीशच्या मुलांविरुद्ध इश्माएलच्या मुलांना मदत करण्यासाठी हवीला देशात गेले. इश्माएलचे मुलगे तार्शीशच्या मुलांबरोबर लढले आणि योसेफाने तार्शीशच्या लोकांना मारले व त्यांचा सर्व प्रदेश जिंकला. इश्माएलचे मुलगे आजपर्यंत तेथे राहतात.
६ आणि जेव्हा तार्शीशचा प्रदेश जिंकला गेला, तेव्हा सर्व तार्शीशी लोक पळून गेले आणि आपले भाऊ यावानाचे वंशज यांच्या सीमेवर आले; आणि योसेफ आपल्या सर्व शूरवीरांसह व सैन्यासह इजिप्तला परत गेला; त्यांच्यापैकी एकही माणूस बेपत्ता नव्हता.
७ आणि वर्षाच्या शेवटी, योसेफाच्या इजिप्तवर राज्य करण्याच्या दुसऱ्या वर्षी, योसेफाने सांगितल्याप्रमाणे परमेश्वराने सात वर्षे सर्व देशात भरपूर अन्न दिले, कारण परमेश्वराने त्या दिवसांत सात वर्षे पृथ्वीवरील सर्व उत्पादनाला आशीर्वाद दिला होता, आणि त्यांनी खाऊन ते पूर्णपणे तृप्त झाले.
८ आणि त्या वेळी योसेफाच्या हाताखाली अधिकारी होते; ते चांगल्या वर्षांतील सर्व अन्नधान्य गोळा करून, दरवर्षी धान्याचे ढिगारे साठवत आणि ते योसेफाच्या खजिन्यात ठेवत असत.
९ आणि जेव्हा कधी ते अन्नधान्य गोळा करत, तेव्हा योसेफाने त्यांना आज्ञा दिली की, त्यांनी कणसांसहित धान्य आणावे आणि त्यासोबत शेतातील थोडी मातीही आणावी, म्हणजे ते खराब होऊ नये.

१० आणि योसेफ दरवर्षी याप्रमाणे करत असे, आणि विपुलतेसाठी त्याने समुद्राच्या वाळूप्रमाणे धान्याचे ढीग साठवले, कारण त्याचा साठा अफाट होता आणि तो मोजता येत नव्हता.
११ आणि त्या सात चांगल्या वर्षांमध्ये इजिप्तच्या सर्व रहिवाशांनीही सर्व प्रकारचे अन्न मोठ्या प्रमाणात साठवून ठेवले होते, परंतु त्यांनी योसेफाप्रमाणे केले नाही.
१२ आणि योसेफ व मिसऱ्यांनी सुकाळाच्या सात वर्षांत जे काही अन्न गोळा केले होते, ते सर्व देशाच्या उदरनिर्वाहासाठी, दुष्काळाच्या सात वर्षांकरिता साठवून ठेवण्यात आले होते.
१३ आणि दुष्काळात उदरनिर्वाह व्हावा म्हणून मिसर देशातील प्रत्येकाने आपले कोठार व गुप्त जागा धान्याने भरून ठेवली.
१४ आणि योसेफाने गोळा केलेले सर्व अन्न इजिप्तच्या सर्व शहरांमध्ये ठेवले, आणि त्याने सर्व कोठारे बंद करून त्यांच्यावर पहारेकरी नेमले.
१५ आणि योसेफाची पत्नी, पोटीफेराची मुलगी ओस्नाथ, हिने त्याला मनश्शे व एफ्राईम हे दोन पुत्र प्रसवले; त्यांना जन्म दिला तेव्हा योसेफ चौतीस वर्षांचा होता.
१६ आणि ती मुले मोठी झाली आणि ती त्याच्या मार्गाप्रमाणे व त्याच्या शिकवणीप्रमाणे वागू लागली; आपल्या वडिलांनी त्यांना शिकवलेल्या मार्गापासून ती उजवीकडे किंवा डावीकडेही विचलित झाली नाहीत.
१७ आणि परमेश्वर त्या मुलांसोबत होता, आणि ते मोठे झाले आणि त्यांना सर्व ज्ञानात व शासनाच्या सर्व कारभारात समज व कौशल्य प्राप्त झाले आणि राजाचे सर्व अधिकारी व इजिप्तमधील त्याचे मोठे लोक त्या मुलांना मोठे मानत असत, आणि ते राजाच्या मुलांमध्ये वाढले.
१८ आणि देशभर चाललेली सुस्थितीची सात वर्षे संपली आणि योसेफाने सांगितल्याप्रमाणे त्यानंतर दुष्काळाची सात वर्षे आली आणि देशभर दुष्काळ पडला.
१९ आणि मिसर देशातील सर्व लोकांनी पाहिले की मिसर देशात दुष्काळ सुरू झाला आहे, आणि दुष्काळाने त्यांना ग्रासल्यामुळे मिसर देशातील सर्व लोकांनी आपल्या धान्याची कोठारे उघडली.
२० आणि त्यांच्या कोठारातील सर्व अन्न किड्यांनी भरलेले व खाण्यायोग्य नसलेले त्यांना आढळले, आणि सर्व देशभर दुष्काळ पसरला, आणि इजिप्तचे सर्व रहिवासी फारोपुढे येऊन रडले, कारण त्यांच्यावर दुष्काळ खूप मोठा आला होता.
२१ आणि ते फारोला म्हणाले, "तुमच्या सेवकांना अन्न द्या, आम्ही आणि आमची लहान मुले तुमच्या डोळ्यांदेखत भुकेने का मरावी?"
२२ तेव्हा फारोने त्यांना उत्तर दिले, "तुम्ही माझ्याकडे का आक्रोश करत आहात? दुष्काळाच्या वर्षांसाठी सुकाळाच्या सात वर्षांतील धान्य साठवून ठेवावे अशी आज्ञा योसेफाने दिली नव्हती का? आणि तुम्ही त्याचे ऐकले नाही का?"
२३ तेव्हा मिसरच्या लोकांनी राजाला उत्तर दिले, "हे आमच्या प्रभू, तुमच्या जिवाची शपथ, तुमच्या सेवकांनी योसेफाच्या आज्ञेप्रमाणे सर्व काही केले आहे; कारण तुमच्या सेवकांनी सुबत्तेच्या सात वर्षांत आपल्या शेतातील सर्व उत्पन्न गोळा करून आजपर्यंत भांडारात साठवून ठेवले आहे."
२४ आणि जेव्हा तुझ्या सेवकांवर दुष्काळ पडला, तेव्हा आम्ही आमची कोठारे उघडली, आणि पाहा, आमचे सर्व पीक किड्यांनी भरलेले होते आणि ते खाण्यायोग्य नव्हते.
२५ आणि जेव्हा राजाने मिसर देशातील लोकांवर ओढवलेले सर्व काही ऐकले, तेव्हा दुष्काळामुळे तो फार घाबरला आणि त्याला फार भीती वाटली; आणि राजाने मिसर देशातील लोकांना उत्तर दिले, की तुमच्यावर हे सर्व ओढवले आहे, तर योसेफाकडे जा, तो तुम्हाला जे काही सांगेल ते करा, त्याच्या आज्ञा मोडू नका.
२६ आणि मिसर देशातील सर्व लोक बाहेर येऊन योसेफाकडे आले आणि त्याला म्हणाले, "आम्हाला अन्न द्या, नाहीतर आम्ही तुमच्यासमोर भुकेने का मरावे? कारण तुम्ही आज्ञा केल्याप्रमाणे आम्ही सात वर्षे आमचे पीक गोळा करून साठवून ठेवले होते, आणि आमची अशी अवस्था झाली आहे."
२७ आणि जेव्हा योसेफाने मिसर देशातील लोकांचे सर्व शब्द व त्यांच्यावर ओढवलेले संकट ऐकले, तेव्हा त्याने आपल्या धान्याचे कोठार उघडून ते मिसर देशातील लोकांना विकले.
२८ आणि सर्व देशभर दुष्काळ पडला होता, आणि सर्व देशांमध्ये दुष्काळ होता, परंतु मिसर देशात विकण्यासारखे पीक होते.
२९ आणि इजिप्तमधील सर्व रहिवासी धान्य विकत घेण्यासाठी योसेफाकडे आले, कारण त्यांच्यावर दुष्काळ पडला होता आणि त्यांचे सर्व धान्य खराब झाले होते; योसेफ दररोज ते इजिप्तमधील सर्व लोकांना विकत असे.
३० आणि कनान देशातील व पलिष्ट्यांतील सर्व रहिवाशांनी, यार्देनच्या पलीकडील लोकांनी, पूर्वेकडील लोकांनी आणि दूरदूरच्या देशांतील सर्व शहरांतील लोकांनी ऐकले की मिसर देशात धान्य आहे, आणि ते सर्व धान्य विकत घेण्यासाठी मिसर देशात आले, कारण त्यांच्यावर दुष्काळ पडला होता.
३१ आणि योसेफाने धान्याची कोठारे उघडली आणि त्यावर अधिकारी नेमले; आणि ते दररोज उभे राहून येणाऱ्या-जाणाऱ्या सर्वांना माल विकत असत.
३२ आणि योसेफाला माहीत होते की, त्याचे भाऊसुद्धा धान्य खरेदी करण्यासाठी इजिप्त देशात येणार होते, कारण सर्व देशभर दुष्काळ पडला होता. म्हणून योसेफाने आपल्या सर्व लोकांना आज्ञा दिली की, त्यांनी इजिप्त देशभर अशी घोषणा करावी, की
३३ राजाची, त्याच्या उपराजाची आणि त्यांच्या थोर माणसांची अशी इच्छा आहे की, ज्या कोणाला इजिप्तमध्ये धान्य विकत घ्यायचे असेल, त्याने खरेदीसाठी आपले सेवक इजिप्तला पाठवू नयेत, तर केवळ आपल्या मुलांना पाठवावे; आणि तसेच, जो कोणी इजिप्शियन किंवा कनानी, इजिप्तमधील कोणत्याही कोठारातून धान्य विकत घेऊन येईल आणि ते देशभर विकायला जाईल, त्याला मृत्यूदंड दिला जावा; कारण कोणीही आपल्या घरच्या उदरनिर्वाहाशिवाय धान्य विकत घेणार नाही.
३४ आणि जो कोणी दोन किंवा तीन पशूंना घेऊन जात असेल त्याला मृत्यूदंड दिला जाईल, कारण मनुष्याने केवळ आपल्या स्वतःच्याच पशूला घेऊन जावे.
३५ आणि योसेफाने मिसर देशाच्या वेशींवर पहारेकरी नेमले आणि त्यांना आज्ञा दिली की, "धान्य विकत घ्यायला येणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीला, त्याचे नाव, त्याच्या वडिलांचे नाव आणि त्याच्या आजोबांचे नाव लिहून घेतल्याशिवाय आत येऊ देऊ नका; दिवसा जे काही लिहिले जाईल, ते सर्व संध्याकाळी मला पाठवा म्हणजे मला त्यांची नावे कळतील."
३६ आणि योसेफाने मिसर देशभर अधिकारी नेमले आणि त्यांना ह्या सर्व गोष्टी करण्याची आज्ञा दिली.
३७ आणि योसेफाने ह्या सर्व गोष्टी केल्या व हे नियम बनवले, यासाठी की त्याचे भाऊ धान्य खरेदी करण्यासाठी इजिप्तमध्ये केव्हा येतील हे त्याला कळावे; आणि योसेफाने आज्ञा केलेल्या ह्या

वचनांनुसार व नियमांनुसार योसेफाच्या लोकांनी इजिप्तमध्ये दररोज घोषणा करवून घेतली.
३८ आणि योसेफाने इजिप्तमध्ये जे नियम व कायदे केले होते, त्यांविषयी पूर्वेकडील व पश्चिमेकडील देशांतील आणि पृथ्वीवरील सर्व रहिवाशांनी ऐकले; आणि पृथ्वीच्या कानाकोपऱ्यातील रहिवासी येऊन दररोज इजिप्तमध्ये धान्य विकत घेऊन निघून जात असत.
३९ आणि इजिप्तच्या सर्व अधिकाऱ्यांनी योसेफाच्या आज्ञेप्रमाणे केले; आणि जे कोणी धान्य विकत घेण्यासाठी इजिप्तमध्ये येत, त्यांची नावे व त्यांच्या वडिलांची नावे वेशीवरील पहारेकरी लिहून ठेवत आणि त्यांना दररोज संध्याकाळी योसेफासमोर आणत.

अध्याय ५१

१ आणि नंतर याकोबाला कळले की मिसर देशात धान्य आहे, आणि त्याने आपल्या मुलांना धान्य विकत आणण्यासाठी मिसर देशात जाण्यास सांगितले, कारण तिथेही दुष्काळ पडला होता, आणि त्याने आपल्या मुलांना बोलावून म्हटले,
२ पाहा, मी ऐकले आहे की मिसर देशात धान्य आहे आणि पृथ्वीवरील सर्व लोक ते विकत घेण्यासाठी तेथे जात आहेत, तर मग तुम्ही सर्व पृथ्वीसमोर स्वतला समाधानी का दाखवत आहात? तुम्हीही मिसर देशात जा आणि तेथे येणाऱ्या लोकांमध्ये आमच्यासाठी थोडे धान्य विकत घ्या, म्हणजे आम्ही मरणार नाही.
३ आणि याकोबाच्या मुलांनी आपल्या वडिलांचे ऐकले, आणि तेथे आलेल्या इतरांकडून धान्य विकत घेण्यासाठी ते इजिप्तला जाण्यास निघाले.
४ आणि त्यांचा पिता याकोब याने त्यांना आज्ञा दिली की, "देशातील रहिवाशांमुळे, तुम्ही शहरात आल्यावर एकाच दरवाज्यातून एकत्र प्रवेश करू नका."
५ आणि याकोबाचे पुत्र बाहेर पडले आणि ते मिसर देशात गेले. याकोबाच्या पुत्रांनी आपल्या वडिलांनी आज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व काही केले, आणि याकोबाने बिन्यामीनला पाठवले नाही, कारण तो म्हणाला, की वाटेत त्याच्या भावाप्रमाणे त्याच्यावरही एखादा अपघात ओढवू नये; आणि याकोबाचे दहा पुत्र बाहेर पडले.
६ आणि याकोबाचे पुत्र रस्त्याने जात असताना, त्यांनी योसेफाशी केलेल्या कृत्याबद्दल त्यांना पश्चात्ताप झाला आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "आम्हाला माहीत आहे की आमचा भाऊ योसेफ मिसर देशात गेला आहे, आणि आता आम्ही जिथे जाऊ तिथे त्याला शोधू; आणि जर तो आम्हाला सापडला, तर आम्ही त्याला त्याच्या धन्याकडून खंडणी देऊन सोडवू, आणि जर नाही सापडला, तर बळजबरीने सोडवू, आणि आम्ही त्याच्यासाठी मरण पत्करू."
७ आणि याकोबाच्या पुत्रांनी या गोष्टीला संमती दिली आणि योसेफाला त्याच्या धन्याच्या हातून सोडवण्यासाठी त्यांनी स्वतला बळकट केले, आणि याकोबाचे पुत्र मिसर देशात गेले; आणि जेव्हा ते मिसर देशाजवळ आले तेव्हा ते एकमेकांपासून वेगळे झाले, आणि त्यांनी मिसर देशाचे दहा दरवाजे ओलांडले, आणि त्या दिवशी द्वारपालांनी त्यांची नावे लिहून ठेवली, आणि संध्याकाळी त्यांना योसेफाकडे आणले.
८ आणि योसेफाने नगराच्या द्वारपालांकडून नावे वाचून दाखवली; तेव्हा त्याला आढळले की त्याचे भाऊ नगराच्या दहा दरवाजांनी आत शिरले होते. तेव्हा योसेफाने मिसर देशभर अशी घोषणा करण्याची आज्ञा दिली की,
९ हे सर्व कोठाररक्षकांनो, बाहेर जा, धान्याची सर्व कोठारे बंद करा आणि फक्त एकच उघडे ठेवा, म्हणजे जे येतील ते तेथून खरेदी करू शकतील.
१० आणि योसेफाच्या सर्व अधिकाऱ्यांनी त्या वेळी तसेच केले आणि त्यांनी सर्व कोठारे बंद करून फक्त एकच उघडे ठेवले.
११ आणि योसेफाने आपल्या भावांची लिहिलेली नावे उघड्या कोठारावर नेमलेल्या माणसाला दिली आणि त्याला म्हणाला, "जो कोणी तुझ्याकडे धान्य विकत घ्यायला येईल, त्याचे नाव विचार; आणि जेव्हा ह्या नावांचे पुरुष तुझ्यासमोर येतील, तेव्हा त्यांना पकडून पाठवून दे." आणि त्यांनी तसेच केले.
१२ आणि जेव्हा याकोबाचे पुत्र शहरात आले, तेव्हा त्यांनी धान्य विकत घेण्यापूर्वी योसेफाला शोधण्यासाठी शहरात एकत्र जमले.
१३ आणि ते वेश्यांच्या तटबंदीजवळ गेले आणि त्यांनी तीन दिवस योसेफाला त्या तटबंदीमध्ये शोधले, कारण त्यांना वाटले की योसेफ त्या तटबंदीमध्ये येईल, कारण योसेफ फार देखणा आणि सुस्वरूप होता, आणि याकोबाच्या मुलांनी तीन दिवस योसेफाला शोधले, पण तो त्यांना सापडला नाही.
१४ आणि उघड्या कोठारावर नेमलेल्या माणसाने योसेफाने त्याला दिलेली ती नावे शोधली, पण ती त्याला सापडली नाहीत.
१५ आणि त्याने योसेफाला निरोप पाठवला की, "हे तीन दिवस उलटून गेले आहेत, आणि ज्यांची नावे तू मला सांगितली होतीस ते पुरुष आले नाहीत." तेव्हा योसेफाने त्या पुरुषांना सर्व मिसर देशात शोधून योसेफासमोर आणण्यासाठी सेवकांना पाठवले.
१६ मग योसेफाचे सेवक इजिप्त देशात गेले, पण ते त्यांना सापडले नाहीत. ते गोशेनला गेले, पण तेथेही ते नव्हते. मग ते रामसेस शहरात गेले, पण तेथेही ते त्यांना सापडले नाहीत.
१७ आणि योसेफाने आपल्या भावांना शोधण्यासाठी सोळा सेवकांना पाठवणे चालू ठेवले; ते जाऊन शहराच्या चारही दिशांना पसरले आणि त्यांपैकी चार सेवक वेश्यांच्या घरी गेले; तिथे त्यांना आपल्या भावाला शोधणारे ते दहा पुरुष आढळले.
१८ आणि त्या चार माणसांनी त्यांना घेऊन त्याच्यासमोर आणले आणि त्यांनी त्याला जमिनीवर नमन केले; योसेफ आपल्या मंदिरात आपल्या सिंहासनावर बसला होता, त्याने राजेशाही वस्त्रे परिधान केली होती आणि त्याच्या डोक्यावर सोन्याचा मोठा मुकुट होता; आणि सर्व पराक्रमी पुरुष त्याच्या सभोवती बसले होते.
१९ आणि याकोबाच्या मुलांनी योसेफाला पाहिले; त्याची शरीरयष्टी, सौंदर्य आणि चेहऱ्यावरील तेज पाहून ते थक्क झाले; आणि त्यांनी पुन्हा जमिनीवर लोळत त्याला नमन केले.
२० आणि योसेफाने आपल्या भावांना पाहिले आणि तो त्यांना ओळखत होता, पण ते त्याला ओळखत नव्हते, कारण योसेफ त्यांच्या दृष्टीने फार मोठा होता, म्हणून ते त्याला ओळखत नव्हते.
२१ मग योसेफ त्यांना म्हणाला, "तुम्ही कोठून आला आहात?" त्या सर्वांनी उत्तर दिले, "तुमचे सेवक कनान देशातून धान्य विकत घेण्यासाठी आले आहेत, कारण सर्व पृथ्वीवर दुष्काळ पडला आहे. तुमच्या सेवकांनी ऐकले की मिसर देशात धान्य आहे, म्हणून ते आपल्या उदरनिर्वाहासाठी धान्य विकत घेण्यासाठी इतर आलेल्या लोकांमध्ये आले आहेत."
२२ तेव्हा योसेफाने त्यांना उत्तर दिले, "तुम्ही म्हणता त्याप्रमाणे खरेदी करायला आला असाल, तर नगराचे दहा दरवाजे ओलांडून का आला आहात? तुम्ही देशाची टेहळणी करायलाच आला असाल, हेच बरे."

२३ तेव्हा त्या सर्वांनी मिळून योसेफाला उत्तर दिले, "तसे नाही महाराज, आम्ही बरोबर आहोत. तुमचे सेवक हेर नाहीत, तर आम्ही धान्य विकत घ्यायला आलो आहोत; कारण तुमचे सेवक सर्व भाऊ असून कनान देशातील एकाच माणसाचे पुत्र आहेत. आमच्या वडिलांनी आम्हाला आज्ञा दिली आहे की, 'देशातील रहिवाशांमुळे, तुम्ही शहरात आल्यावर एकाच दरवाज्यातून एकत्र प्रवेश करू नका.'"
२४ तेव्हा योसेफाने त्यांना पुन्हा उत्तर दिले, "मी तुम्हाला हेच सांगितले होते की, तुम्ही देशाची टेहळणी करण्यासाठी आला आहात, म्हणूनच तुम्ही सर्वजण नगराच्या दहा दरवाजांमधून आला आहात; तुम्ही देशाची अनागोंदी पाहण्यासाठी आला आहात."
२५ धान्य विकत घ्यायला येणारा प्रत्येकजण नक्कीच आपल्या मार्गाने जातो, आणि तुम्ही तर या देशात येऊन तीन दिवस झाले आहेत, आणि ज्या वेश्यांच्या भिंतींमध्ये तुम्ही हे तीन दिवस राहिला आहात, तिथे तुम्ही काय करत आहात? नक्कीच हेर असेच काहीतरी करतात.
२६ आणि ते योसेफाला म्हणाले, "आमच्या धन्याने असे बोलणे मुळीच योग्य नाही, कारण आम्ही बारा भाऊ असून, आमचे वडील याकोब, जे इब्री वंशाच्या अब्राहामाचे नातू इसहाक यांचे कनान देशातील पुत्र आहेत, ते कनान देशात राहतो. पाहा, आमच्यापैकी सर्वात धाकटा भाऊ आज आमच्या वडिलांबरोबर कनान देशात आहे, आणि एक भाऊ नाही, कारण तो आमच्यापासून हरवला होता. आम्हाला वाटले की कदाचित तो या देशात असेल, म्हणून आम्ही त्याला सर्व देशात शोधत आहोत आणि त्याला शोधण्यासाठी वेश्यांच्या घरांपर्यंतही आलो आहोत."
२७ तेव्हा योसेफ त्यांना म्हणाला, "तर मग तुम्ही त्याला सर्व पृथ्वीवर शोधले काय, की त्याला शोधण्यासाठी आता फक्त मिसर देशच उरला? आणि तुमचा भाऊ मिसर देशात असताना वेश्यांच्या घरांमध्ये काय करील? तुम्ही असे म्हटले नाही का, की तुम्ही अब्राहामाचा मुलगा इसहाकाच्या वंशातील आहात, तर मग याकोबाच्या मुलांनी वेश्यांच्या घरांमध्ये काय करावे?"
२८ आणि ते त्याला म्हणाले, "आम्ही ऐकले की इश्माएलांनी त्याला आमच्याकडून चोरले आहे आणि त्यांनी त्याला मिसर देशात विकले आहे, आणि तुमचा सेवक, आमचा भाऊ, फार देखणा व सुंदर आहे, म्हणून आम्हाला वाटले की तो नक्कीच वेश्यांच्या घरी असेल, म्हणून तुमचे सेवक त्याला शोधण्यासाठी व त्याच्या सुटकेसाठी खंडणी देण्यासाठी तेथे गेले होते."
२९ तरीही योसेफाने त्यांना उत्तर दिले, "तुम्ही अब्राहामाचे पुत्र आहात असे स्वतविषयी सांगून तुम्ही नक्कीच खोटे बोलत आहात; फारोची शपथ, तुम्ही हेर आहात, म्हणूनच ओळखले जाऊ नये म्हणून तुम्ही वेश्यांच्या घरी आला आहात."
३० आणि योसेफ त्यांना म्हणाला, "आता जर तो तुम्हाला सापडला आणि त्याचा धनी तुमच्याकडे मोठी किंमत मागत असेल, तर तुम्ही ती त्याला द्याल का?" त्यावर ते म्हणाले, "दिली जाईल."
३१ आणि तो त्यांना म्हणाला, "जर त्याचा मालक त्याला मोठ्या किमतीत द्यायला तयार नसेल, तर तुम्ही त्याच्याबद्दल काय कराल?" त्यावर त्यांनी उत्तर दिले, "जर तो त्याला आमच्या हवाली करणार नाही, तर आम्ही त्याला ठार मारू आणि आमच्या भावाला घेऊन निघून जाऊ."
३२ आणि योसेफ त्यांना म्हणाला, "मी तुम्हाला जे सांगितले होते ते हेच आहे; तुम्ही हेर आहात, कारण तुम्ही देशातील रहिवाशांना ठार मारण्यासाठी आला आहात. आम्ही ऐकले आहे की, तुमच्या बहिणीमुळे तुमच्या दोन भावांनी कनान देशातील शखेम शहरातील सर्व रहिवाशांना ठार मारले आणि आता तुम्ही तुमच्या भावामुळे मिसर देशात तसेच करण्यासाठी आला आहात."
३३ तुम्ही खरे पुरुष आहात हे मला यावरूनच कळेल की, तुम्ही तुमच्यापैकी एकाला तुमच्या धाकट्या भावाला तुमच्या वडिलांकडून आणण्यासाठी आणि त्याला येथे माझ्याकडे आणण्यासाठी घरी पाठवाल, आणि हे केल्याने मला कळेल की तुम्ही प्रामाणिक आहात.
३४ मग योसेफाने आपल्या सत्तर शूरवीरांना बोलावून त्यांना म्हटले, "यांना घेऊन तुरुंगाच्या आवारात आणा."
३५ आणि त्या शूरवीरांनी त्या दहा माणसांना पकडले आणि त्यांना कोठडीत टाकले; आणि ते तीन दिवस कोठडीत होते.
३६ आणि तिसऱ्या दिवशी योसेफाने त्यांना तुरुंगातून बाहेर आणायला लावले आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही खरे पुरुष असाल तर जगण्यासाठी हे करा: तुम्ही कनान देशात जाऊन आपल्या घराण्यासाठी धान्य आणावे आणि आपल्या धाकट्या भावाला आणून माझ्याकडे आणावे, म्हणजे तुम्ही हे काम केल्यावर मला कळेल की तुम्ही खरे पुरुष आहात."
३७ मग योसेफ त्यांच्यापासून बाहेर पडून खोलीत आला आणि त्यांच्याबद्दल कळवळा आल्यामुळे तो खूप रडला. त्याने आपला चेहरा धुतला आणि पुन्हा त्यांच्याकडे परत गेला. त्याने शिमोनला त्यांच्यापासून वेगळे केले आणि त्याला बांधण्याचा आदेश दिला, परंतु शिमोन तसे करण्यास तयार नव्हता, कारण तो एक अतिशय शक्तिशाली माणूस होता आणि ते त्याला बांधू शकत नव्हते.
३८ आणि योसेफाने आपल्या शूरवीरांना बोलावले आणि सत्तर शूरवीर हातात उपसलेल्या तलवारी घेऊन त्याच्यासमोर आले; आणि त्यांना पाहून याकोबाचे पुत्र भयभीत झाले.
३९ आणि योसेफ त्यांना म्हणाला, "या माणसाला पकडा आणि त्याचे भाऊ त्याच्याकडे येईपर्यंत त्याला तुरुंगात ठेवा." आणि योसेफाचे शूर सैनिक त्वरेने आले आणि त्या सर्वांनी शिमोनला बांधण्यासाठी पकडले, आणि शिमोन मोठ्याने व भयंकर किंकाळी मारली आणि तिचा आक्रोश दूरपर्यंत ऐकू आला.
४० आणि किंकाळी ऐकून योसेफाचे सर्व शूरवीर इतके घाबरले की, ते जमिनीवर पालथे पडले आणि फार घाबरून पळून गेले.
४१ आणि योसेफाबरोबर असलेले सर्व पुरुष पळून गेले, कारण त्यांना आपल्या जीवाची फार भीती वाटली होती, आणि केवळ योसेफ व त्याचा मुलगा मनश्शे तेथे राहिले आणि योसेफाचा मुलगा मनश्शे याने शिमोनचे सामर्थ्य पाहिले आणि तो अतिशय संतापला.
४२ आणि योसेफाचा मुलगा मनश्शा शिमोनकडे गेला आणि मनश्शाने शिमोनच्या मानेवर मुठीने जोरदार प्रहार केला, तेव्हा शिमोनचा क्रोध शांत झाला.
४३ आणि मनश्श्याने शिमोनला पकडले आणि त्याला बळजबरीने बांधून तुरुंगात आणले आणि त्या तरुणाचे कृत्य पाहून याकोबाचे सर्व पुत्र आश्चर्यचकित झाले.
४४ आणि शिमोन आपल्या भावांना म्हणाला, "तुमच्यापैकी कोणीही असे म्हणू नका की हा एका मिसऱ्याचा पराभव आहे, तर हा माझ्या वडिलांच्या घराण्याचा पराभव आहे."
४५ आणि यानंतर योसेफाने कोठाराच्या प्रमुखाला बोलावून, त्यांना शक्य तितके धान्य पोत्यांमध्ये भरून देण्यास, प्रत्येकाचे पैसे

त्याच्या पोत्यात परत ठेवण्यास आणि त्यांना वाटेसाठी शिधा देण्यास सांगितले, आणि त्याने त्यांच्याशी तसेच केले.
४६ आणि योसेफाने त्यांना आज्ञा दिली, की मी तुम्हाला सांगितल्याप्रमाणे तुमच्या भावाला आणण्याच्या माझ्या आज्ञेचे उल्लंघन करू नका; जेव्हा तुम्ही तुमच्या भावाला येथे माझ्याकडे आणाल, तेव्हा मला कळेल की तुम्ही खरे पुरुष आहात, आणि तुम्ही देशात व्यापार करू शकाल, आणि मी तुमचा भाऊ तुम्हाला परत करीन, आणि तुम्ही तुमच्या वडिलांकडे सुखरूप परत जाल.
४७ आणि त्या सर्वांनी उत्तर दिले, "आमचे स्वामी जसे बोलतील त्याप्रमाणे आम्ही करू," आणि ते जमिनीवर लोळून त्याला नमन केले.
४८ आणि प्रत्येक जणाने आपले धान्य आपल्या गाढवावर लादले आणि ते आपल्या वडिलांकडे कनान देशात जाण्यासाठी निघाले; आणि ते एका धर्मशाळेत आले आणि लेवीने आपल्या गाढवाला चारा देण्यासाठी आपली गोणी पसरली, तेव्हा त्याने पाहिले की त्याचे पूर्ण वजनाचे पैसे अजूनही त्याच्या गोणीतच होते.
४९ आणि तो माणूस फार घाबरला आणि आपल्या भावांना म्हणाला, "माझे पैसे परत मिळाले आहेत आणि पाहा, ते माझ्या पोत्यातच आहेत." हे ऐकून ते लोक फार घाबरले आणि म्हणाले, "देवाने आपल्यावर हे काय केले आहे?"
५० आणि ते सर्व म्हणाले, "आमच्या पूर्वजांवर, म्हणजे अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांच्यावर, परमेश्वराची कृपा कोठे आहे? की आज परमेश्वराने आमच्याविरुद्ध कट रचण्यासाठी आम्हाला मिसरच्या राजाच्या हाती सोपवले आहे?"
५१ आणि यहूदा त्यांना म्हणाला, "आम्ही आमच्या भावाला, आमच्याच रक्ताच्या माणसाला विकले, म्हणून आम्ही परमेश्वर आमचा देव याच्यासमोर खरोखरच दोषी पापी आहोत; आणि तुम्ही असे का म्हणता की, 'आमच्या पूर्वजांवर परमेश्वराची कृपा कोठे आहे?'"
५२ आणि रूबेन त्यांना म्हणाला, "मी तुम्हाला सांगितले नव्हते का, की त्या मुलाविरुद्ध पाप करू नका, पण तुम्ही माझे ऐकले नाही? आता परमेश्वर आमच्याकडून त्याचा हिशोब मागत आहे, आणि तुम्ही परमेश्वराविरुद्ध पाप केले असताना, 'आमच्या पूर्वजांवर परमेश्वराची कृपा कोठे आहे?' असे म्हणण्याचे धाडस कसे करता?"
५३ आणि ते त्या ठिकाणी रात्रभर थांबले, आणि सकाळी लवकर उठून त्यांनी आपल्या गाढवांवर धान्य लादले, आणि त्यांना घेऊन ते पुढे गेले आणि कनान देशातील आपल्या वडिलांच्या घरी आले.
५४ मग याकोब व त्याचे कुटुंबीय त्याच्या पुत्रांना भेटायला बाहेर गेले. याकोबाने पाहिले, तर त्यांचा भाऊ शिमोन त्यांच्याबरोबर नव्हता. याकोब आपल्या पुत्रांना म्हणाला, "तुमचा भाऊ शिमोन कोठे आहे? तो मला दिसत नाही." आणि त्याच्या पुत्रांनी त्याला मिसर देशात त्यांच्यावर ओढवलेले सर्व काही सांगितले.

अध्याय ५२

१ आणि ते त्यांच्या घरात शिरले, आणि प्रत्येकाने आपली गोणी उघडली; तेव्हा त्यांना दिसले की, प्रत्येकाच्या पैशांचे गठ्ठे त्यात होते; हे पाहून ते आणि त्यांचे वडील फार घाबरले.
२ आणि याकोब त्यांना म्हणाला, "तुम्ही माझ्याशी हे काय केले आहे? मी तुझ्या तब्येतीची चौकशी करण्यासाठी तुझा भाऊ योसेफाला पाठवले होते आणि तू मला म्हणालास की, एका हिंस्र श्वापदाने त्याला खाऊन टाकले."
३ आणि शिमोन तुमच्यासोबत अन्न विकत आणायला गेला होता आणि तुम्ही म्हणता की मिसरच्या राजाने त्याला तुरुंगात टाकले आहे, आणि तुम्ही बिन्यामीनला सुद्धा पकडून ठार मारू इच्छिता, आणि बिन्यामीन व त्याचा भाऊ योसेफ यांच्यामुळे माझ्या पिकलेल्या केसांना दुखाने कबरेत घेऊन जाऊ इच्छिता.
४ आता म्हणून माझा मुलगा तुमच्याबरोबर येणार नाही, कारण त्याचा भाऊ मरण पावला आहे आणि तो एकटाच राहिला आहे, आणि ज्या मार्गाने तुम्ही जात आहात, त्या मार्गाने जसा त्याच्या भावावर संकट ओढवले, तसेच त्याच्यावरही ओढवू शकते.
५ आणि रूबेन आपल्या बापाला म्हणाला, "जर मी तुझ्या मुलाला आणून तुझ्यासमोर उभे केले नाही, तर तू माझ्या दोन्ही मुलांना ठार मारशील." तेव्हा याकोब आपल्या मुलांना म्हणाला, "तुम्ही येथेच थांबा आणि मिसर देशात जाऊ नका, कारण माझा मुलगा तुमच्याबरोबर मिसर देशात जाणार नाही आणि आपल्या भावाप्रमाणे मरणारही नाही."
६ आणि यहूदा त्यांना म्हणाला, "धान्य संपेपर्यंत त्याच्यापासून दूर राहा, म्हणजे मग दुष्काळामुळे त्याचा स्वतचा जीव आणि त्याच्या कुटुंबाचा जीव धोक्यात आलेला पाहून तो म्हणेल, 'तुमच्या भावाला खाली उतरवा.'"
७ आणि त्या दिवसांत सर्व देशभर भयंकर दुष्काळ पडला होता, आणि पृथ्वीवरील सर्व लोक अन्न विकत घेण्यासाठी इजिप्त देशात गेले, कारण त्यांच्यामध्ये दुष्काळ मोठ्या प्रमाणात पसरला होता, आणि याकोबाचे पुत्र त्यांचे धान्य संपेपर्यंत एक वर्ष आणि दोन महिने कनानमध्ये राहिले.
८ आणि असे झाले की, त्यांचे धान्य संपल्यावर याकोबाचे सर्व कुटुंब भुकेने व्याकूळ झाले. तेव्हा याकोबाच्या मुलांची सर्व लहान मुले एकत्र जमली आणि ती याकोबाजवळ आली. त्या सर्वांनी त्याला घेरले आणि त्याला म्हणाले, "आम्हाला भाकर द्या, तुमच्या समक्ष आम्ही सर्वजण भुकेने का मरावे?"
९ याकोबाने आपल्या मुलांच्या मुलांचे शब्द ऐकले आणि तो मोठ्याने रडला; त्याला त्यांच्याबद्दल कळवळा आला. म्हणून याकोबाने आपल्या मुलांना बोलावले आणि ते सर्व येऊन त्याच्यासमोर बसले.
१० आणि याकोब त्यांना म्हणाला, "आज तुमची मुले माझ्यासाठी कशी रडत आहेत आणि 'आम्हाला भाकर द्या, पण नाही' असे म्हणत आहेत, हे तुम्ही पाहिले नाही का? म्हणून आता परत जा आणि आमच्यासाठी थोडे अन्न विकत घ्या."
११ तेव्हा यहूदा आपल्या वडिलांना म्हणाला, "जर तू आमच्या भावाला आमच्यासोबत पाठवशील, तर आम्ही तुझ्यासाठी धान्य विकत आणायला जाऊ; आणि जर तू त्याला पाठवणार नाहीस, तर आम्ही जाणार नाही; कारण मिसरच्या राजाने आम्हाला विशेषतः बजावले आहे की, 'तुझा भाऊ तुझ्याबरोबर असल्याशिवाय तुम्ही माझे तोंड पाहू नये.' कारण मिसरचा राजा बलवान व सामर्थ्यवान आहे; आणि पाहा, जर आम्ही आमच्या भावाशिवाय त्याच्याकडे गेलो, तर आम्हा सर्वांना ठार मारले जाईल."
१२ तुला माहीत नाही काय आणि तू ऐकले नाही काय की हा राजा फार सामर्थ्यवान व शहाणा आहे आणि पृथ्वीवर त्याच्यासारखा कोणी नाही? पाहा, आम्ही पृथ्वीवरील सर्व राजे पाहिले आहेत, पण त्या राजासारखा, म्हणजे इजिप्तच्या राजासारखा, आम्ही

एकही पाहिला नाही; खरोखरच, पृथ्वीवरील सर्व राजांमध्ये पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याच्यापेक्षा मोठा कोणी नाही, तरीही इजिप्तचा राजा त्याच्यापेक्षा मोठा व अधिक सामर्थ्यवान आहे आणि अबीमेलेकाची तुलना केवळ त्याच्या एका अधिकाऱ्याशीच होऊ शकते.

१३ हे पित्या, तू त्याचा राजवाडा व त्याचे सिंहासन आणि त्याच्यासमोर उभे असलेले त्याचे सर्व सेवक पाहिले नाहीत; तू त्या राजाला त्याच्या सिंहासनावर त्याच्या वैभवात व राजेशाही थाटात, राजवस्त्रे परिधान करून आणि डोक्यावर मोठा सोन्याचा मुकुट घालून पाहिले नाहीस; देवाने त्याला दिलेला सन्मान व गौरव तू पाहिला नाहीस, कारण संपूर्ण पृथ्वीवर त्याच्यासारखा कोणी नाही.

१४ हे पित्या, देवाने आपल्या अंतकरणात दिलेले ज्ञान, समज आणि बुद्धी तू पाहिली नाहीस, आणि जेव्हा तो आमच्याशी बोलला तेव्हा त्याचा मधुर आवाजही ऐकला नाहीस.

१५ बाबा, आमची नावे व आमच्यावर ओढवलेल्या सर्व गोष्टी त्याला कोणी सांगितल्या हे आम्हाला माहीत नाही, तरीही त्याने तुझीही विचारपूस केली, की तुझे वडील अजून जिवंत आहेत का आणि त्यांची प्रकृती ठीक आहे का?

१६ तू फारो, त्याचा स्वामी, याला विचारल्याशिवाय त्याच्याकडून इजिप्तच्या शासनाचा कारभार कसा चालवला जातो हे पाहिले नाहीस; त्याने सर्व इजिप्तवासीयांवर जो दरारा आणि भीती निर्माण केली होती, ते तू पाहिले नाहीस.

१७ आणि जेव्हा आम्ही त्याच्यापासून निघालो, तेव्हा आम्ही अमोरी लोकांच्या इतर शहरांप्रमाणेच मिसर देशाचीही अवस्था करू अशी धमकी दिली; आणि हेर म्हणून त्याने आमच्याविषयी जे काही शब्द उच्चारले होते, त्या सर्वांवर आम्ही अत्यंत संतप्त झालो होतो; आणि आता जेव्हा आम्ही पुन्हा त्याच्यासमोर जाऊ, तेव्हा त्याची दहशत आम्हा सर्वांवर पसरेल, आणि आमच्यापैकी कोणीही त्याला लहान किंवा मोठी गोष्टही बोलू शकणार नाही.

१८ तर बाबा, आम्ही तुम्हाला विनंती करतो की, त्या मुलाला आमच्यासोबत पाठवा, म्हणजे आम्ही खाली जाऊन आमच्या उदरनिर्वाहासाठी तुमच्यासाठी अन्न विकत घेऊ आणि भुकेने मरणार नाही. तेव्हा याकोब म्हणाला, "तुला एक भाऊ आहे हे राजाला सांगून तुम्ही माझ्याशी इतके वाईट का वागलात? तुम्ही माझ्याशी हे काय केले आहे?"

१९ आणि यहूदा आपला बाप याकोब याला म्हणाला, "या मुलाला माझ्या स्वाधीन कर आणि आपण निघून मिसर देशात जाऊन धान्य विकत घेऊ आणि मग परत येऊ. आम्ही परत आलो तेव्हा जर हा मुलगा आमच्याबरोबर नसेल, तर तुझा दोष कायमचा माझ्यावर येऊ दे."

२० आमची सर्व बाळे भुकेने तुझ्यासाठी रडत आहेत आणि त्यांना तृप्त करण्याची शक्ती तुझ्या हातात नाही, हे तू पाहिले आहेस का? आता त्यांच्याविषयी तुझ्या मनात करुणा जागृत होऊ दे आणि आमच्या भावाला आमच्यासोबत पाठव, म्हणजे आम्ही जाऊ.

२१ कारण, जेव्हा तू म्हणतोस की मिसरचा राजा तुझ्या मुलाला घेऊन जाईल, तेव्हा आमच्या पूर्वजांवर परमेश्वराने केलेली कृपा तुला कशी प्रकट होईल? परमेश्वराची शपथ, मी त्याला आणून तुझ्यासमोर उभे करेपर्यंत त्याला सोडणार नाही; पण तू परमेश्वराकडे आमच्यासाठी प्रार्थना कर, की त्याने आमच्यावर कृपा करावी, आणि मिसरच्या राजासमोर व त्याच्या माणसांसमोर आमचा चांगल्या प्रकारे व कृपापूर्वक स्वीकार व्हावा; कारण जर आम्ही उशीर केला नसता, तर आम्ही आता तुझ्या मुलासोबत नक्कीच दुसऱ्यांदा परत आलो असतो.

२२ आणि याकोब आपल्या पुत्रांना म्हणाला, "मी परमेश्वर देवावर विश्वास ठेवतो की, तो तुम्हांला वाचवील आणि मिसरच्या राजाच्या व त्याच्या सर्व माणसांच्या दृष्टीने तुम्हांला कृपा प्राप्त होईल."

२३ तर आता ऊठ आणि त्या माणसाकडे जा, आणि देशात जे काही मिळेल त्यातून त्याच्यासाठी एक भेटवस्तू घेऊन त्याच्यासमोर आण; आणि सर्वशक्तिमान देव त्याच्यासमोर तुझ्यावर दया करो, म्हणजे तो तुझे भाऊ बिन्यामीन व शिमोन यांना तुझ्याबरोबर पाठवेल.

२४ आणि ते सर्व पुरुष उठले आणि त्यांनी आपला भाऊ बन्यामीनला घेतले आणि त्यांनी देशातील उत्तम संपत्तीची मोठी भेट हातात घेतली आणि त्यांनी चांदीचा दुप्पट वाटाही घेतला.

२५ आणि याकोबाने बिन्यामीनविषयी आपल्या पुत्रांना सक्त आज्ञा दिली की, "तुम्ही ज्या मार्गाने जात आहात त्या मार्गात त्याची काळजी घ्या आणि रस्त्यात व मिसर देशातही त्याच्यापासून वेगळे होऊ नका."

२६ आणि याकोब आपल्या मुलांपासून उठून उभा राहिला आणि त्याने आपले हात पसरले आणि आपल्या मुलांच्या वतीने परमेश्वराकडे प्रार्थना केली, तो म्हणाला, "हे स्वर्ग आणि पृथ्वीच्या परमेश्वरा, आमचे पूर्वज अब्राहाम यांच्याशी केलेला आपला करार आठव, माझे पूर्वज इसहाक यांच्याशी केलेला करार आठव आणि माझ्या मुलांशी दयाळूपणे वाग आणि त्यांना मिसरच्या राजाच्या हाती सोपवू नकोस; हे देवा, तुझ्या दयेपोटी मी तुला विनंती करतो की, तू माझ्या सर्व मुलांना सोडव आणि त्यांना मिसरच्या सत्तेतून सोडव, आणि त्यांच्या दोन भावांना त्यांच्याकडे पाठव."

२७ आणि याकोबाच्या मुलांच्या सर्व बायका व त्यांची मुले यांनी आकाशाकडे डोळे वर केले आणि ती सर्व परमेश्वरासमोर रडली व त्याने आपल्या पूर्वजांना मिसरच्या राजाच्या हातून सोडवावे अशी त्याला विनवणी केली.

२८ आणि याकोबाने मिसरच्या राजासाठी एक अहवाल लिहिला आणि तो मिसरच्या राजाच्या वतीने यहूदाच्या हाती व त्याच्या मुलांच्या हाती दिला, त्यात असे लिहिले होते की,

२९ तुझा सेवक याकोब, जो इसहाकाचा मुलगा, अब्राहामचा नातू, देवाचा अधिपती आहे, त्याच्याकडून सामर्थ्यवान व ज्ञानी राजा, रहस्ये प्रकट करणारा, इजिप्तचा राजा, याला सलाम.

३० माझ्या स्वामी, मिसरच्या राजाला हे माहीत असावे की, कनान देशात आमच्यावर मोठा दुष्काळ पडला होता आणि आमच्या उदरनिर्वाहासाठी तुझ्याकडून थोडे अन्न विकत घेण्यासाठी मी माझ्या मुलांना तुझ्याकडे पाठवले होते.

३१ कारण माझे पुत्र माझ्याभोवती जमले होते आणि मी खूप म्हातारा झाल्यामुळे माझ्या डोळ्यांनी पाहू शकत नाही, कारण वार्धक्याने माझे डोळे खूप जड झाले आहेत, तसेच माझा मुलगा योसेफ जो माझ्यासमोरून हरवला होता, त्याच्यासाठी मी रोज रडत असे आणि त्या देशातील रहिवाशांमुळे, जेव्हा ते मिसर देशात येतील तेव्हा त्यांनी शहराच्या वेशींमध्ये प्रवेश करू नये, अशी मी माझ्या पुत्रांना आज्ञा दिली होती.

३२ आणि मी त्यांना माझा मुलगा योसेफ याला शोधण्यासाठी इजिप्तभर फिरण्याची आज्ञा दिली, कदाचित तो त्यांना तिथे सापडेल म्हणून; आणि त्यांनी तसे केले, आणि तू त्यांना त्या देशाचे हेर समजलेस.

३३ तू फारोच्या स्वप्नाचा अर्थ सांगितलास आणि त्याला खरे सांगितलेस, असे आम्ही तुझ्याविषयी ऐकले नाही का? मग तुझ्या ज्ञानाने माझे पुत्र हेर आहेत की नाहीत, हे तुला कसे कळत नाही?
३४ तर आता, माझ्या स्वामी आणि राजा, पाहा, जसे तुम्ही माझ्या पुत्रांना सांगितले होते, त्याप्रमाणे मी माझ्या पुत्राला तुमच्यापुढे पाठवले आहे; माझी तुम्हाला विनंती आहे की, तो आपल्या भावांसहित सुखरूप माझ्याकडे परत येईपर्यंत तुम्ही त्याच्यावर लक्ष ठेवा.
३५ कारण, जेव्हा फारोने माझी आई सारा हिला पकडले, तेव्हा आमच्या देवाने त्याच्याशी काय केले, आणि तिच्यामुळे त्याने पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याच्याशी काय केले, आणि तसेच आमचे पूर्वज अब्राहाम यांनी एलामच्या नऊ राजांशी काय केले, की त्यांनी आपल्याबरोबर असलेल्या थोड्या माणसांच्या साहाय्याने त्या सर्वांचा कसा पराभव केला, हे तुला माहीत नाही काय, किंवा तू ऐकले नाहीस काय?
३६ आणि माझे दोन पुत्र शिमोन व लेवी यांनी अमोरी लोकांच्या आठ शहरांचे काय केले, त्यांनी त्यांची बहीण दीना हिच्यामुळे ती शहरे कशी उद्ध्वस्त केली?
३७ आणि आपला भाऊ बन्यामीन याच्यामुळे त्याचा भाऊ योसेफ गमावल्याबद्दल त्यांनी स्वतःचे सांत्वन केले; मग जेव्हा ते पाहतील की त्याच्यासाठी कोणताही समाज त्यांच्यावर वरचढ ठरत आहे, तेव्हा ते त्याच्यासाठी काय करतील?
३८ हे मिसरच्या राजा, तुला माहीत नाही काय की देवाचे सामर्थ्य आमच्याबरोबर आहे, आणि देव आमच्या प्रार्थना सदैव ऐकतो व सर्व दिवस आम्हाला सोडून जात नाही?
३९ आणि जेव्हा माझ्या मुलांनी तुझ्या त्यांच्याशी झालेल्या वागणुकीबद्दल मला सांगितले, तेव्हा मी तुझ्यासाठी परमेश्वराला हाक मारली नाही, कारण तसे केले असते तर माझा मुलगा बेंजामिन तुझ्यासमोर येण्यापूर्वीच तू तुझ्या माणसांसहित नाश पावला असतास; पण मला वाटले की, माझा मुलगा शिमोन तुझ्या घरात असल्यामुळे, कदाचित तू त्याच्याशी चांगल्या प्रकारे वागशील, म्हणून मी तुझ्याशी असे केले नाही.
४० आता पाहा, माझा पुत्र बिन्यामीन माझ्या पुत्रांबरोबर तुझ्याकडे येत आहे; तू त्याच्याकडे लक्ष दे व त्याच्यावर नजर ठेव; म्हणजे मग देव तुझ्यावर व तुझ्या सर्व राज्यावर आपली नजर ठेवेल.
४१ आता माझ्या मनातले सर्व मी तुला सांगितले आहे, आणि पाहा, माझे पुत्र त्यांच्या भावासहित तुझ्याकडे येत आहेत, त्यांच्यासाठी संपूर्ण पृथ्वीची पाहणी कर आणि त्यांना त्यांच्या भावांसोबत सुखरूप परत पाठव.
४२ आणि याकोबाने तो दस्तऐवज मिसरच्या राजाला देण्यासाठी आपल्या मुलांच्या हवाली यहूदाच्या स्वाधीन केला.

प्रकरण ५३

१ आणि याकोबाचे पुत्र उठून बिन्यामीन व सर्व भेटवस्तू घेऊन इजिप्तला गेले आणि योसेफासमोर उभे राहिले.
२ आणि योसेफाने आपला भाऊ बन्यामीनला त्यांच्यासोबत पाहिले आणि त्याने त्यांना नमस्कार केला; आणि हे लोक योसेफाच्या घरी आले.
३ आणि योसेफाने आपल्या घराच्या प्रमुखाला आपल्या भावांना जेवायला देण्याची आज्ञा केली आणि त्याने त्यांना तसे केले.
४ आणि दुपारच्या वेळी योसेफाने त्या माणसांना बिन्यामीनसह आपल्यासमोर बोलावून घेतले, आणि त्या माणसांनी त्यांच्या पोत्यांमध्ये परत आलेल्या चांदीविषयी योसेफाच्या घराच्या प्रमुखाला सांगितले, आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुमचे भले होईल, घाबरू नका," आणि त्याने त्यांचा भाऊ शिमोन याला त्यांच्याकडे आणले.
५ आणि शिमोन आपल्या भावांना म्हणाला, "मिसऱ्यांच्या धन्याने माझ्यावर फार कृपा केली आहे; तुम्ही आपल्या डोळ्यांनी पाहिल्याप्रमाणे, त्याने मला बांधून ठेवले नाही; कारण जेव्हा तुम्ही शहराबाहेर गेलात, तेव्हा त्याने मला मोकळे सोडले आणि आपल्या घरात माझ्याशी चांगल्या प्रकारे वागला."
६ मग यहूदाने बिन्यामीनचा हात धरला आणि ते योसेफासमोर आले व त्यांनी त्याला जमिनीवर लोळण घेतली.
७ मग त्या माणसांनी योसेफाला भेटवस्तू दिली आणि ते सर्व त्याच्यासमोर बसले. योसेफाने त्यांना विचारले, "तुम्ही ठीक आहात का? तुमची मुले ठीक आहेत का? तुमचे वृद्ध वडील ठीक आहेत का?" ते म्हणाले, "सर्व ठीक आहे." मग यहूदाने याकोबाने पाठवलेला वृत्तांत घेतला आणि तो योसेफाच्या हाती दिला.
८ आणि योसेफाने ते पत्र वाचले आणि त्याला आपल्या वडिलांचे अक्षर ओळखता आले, आणि त्याला रडावेसे वाटले म्हणून तो एका आतल्या खोलीत गेला आणि खूप रडला; आणि मग तो बाहेर आला.
९ आणि त्याने वर पाहिले, तेव्हा त्याला आपला भाऊ बन्यामीन दिसला आणि तो म्हणाला, "ज्याच्याविषयी तू मला बोलला होतास, हा तोच तुझा भाऊ आहे का?" तेव्हा बन्यामीन योसेफाजवळ आला. योसेफाने त्याच्या डोक्यावर हात ठेवून त्याला म्हटले, "माझ्या मुला, देव तुझ्यावर कृपा करो."
१० आणि जेव्हा योसेफाने आपल्या भावाला, आपल्या आईच्या मुलाला पाहिले, तेव्हा त्याला पुन्हा रडावेसे वाटले; म्हणून तो खोलीत गेला आणि तेथे रडला. त्याने आपला चेहरा धुतला आणि बाहेर जाऊन रडणे थांबवले. तो म्हणाला, "जेवण तयार कर."
११ आणि योसेफाजवळ एक प्याला होता, ज्यातून तो पीत असे; तो चांदीचा होता आणि त्यावर गोमेद व बडेलियम रत्ने सुंदरपणे जडवलेली होती. त्याचे भाऊ त्याच्याबरोबर जेवायला बसले असताना, योसेफाने त्यांच्यासमोरच तो प्याला फोडला.
१२ आणि योसेफ त्या माणसांना म्हणाला, "या प्याल्यावरून मला कळले आहे की, ज्येष्ठ पुत्र रूबेन, शिमोन, लेवी, यहूदा, इस्साखार आणि जबुलून हे एकाच आईची मुले आहेत. तुम्ही आपापल्या जन्मानुसार जेवायला बसा."
१३ आणि त्याने इतरांनाही त्यांच्या जन्मानुसार बसवले आणि तो म्हणाला, मला माहीत आहे की तुझ्या या धाकट्या भावाला भाऊ नाही आणि त्याच्याप्रमाणे मलाही भाऊ नाही, म्हणून तो माझ्याबरोबर जेवायला बसेल.
१४ आणि बिन्यामीन योसेफासमोर जाऊन सिंहासनावर बसला. लोकांनी योसेफाची कृत्ये पाहिली आणि ते आश्चर्यचकित झाले. त्या वेळी लोकांनी योसेफाबरोबर खाल्ले व प्यायले आणि त्याने त्यांना भेटी दिल्या. योसेफाने बिन्यामीनला एक भेट दिली. मनश्शे व एफ्राईम यांनी आपल्या वडिलांची कृत्ये पाहिली आणि त्यांनीही त्याला भेटी दिल्या. ओस्नाथने त्याला एक भेट दिली. बिन्यामीनच्या हातात एकूण पाच भेटी होत्या.
१५ आणि योसेफाने त्यांना द्राक्षारस प्यायला दिला, पण त्यांनी तो प्यायला नाही आणि ते म्हणाले, "ज्या दिवशी योसेफ हरवला, त्या

दिवसापासून आम्ही द्राक्षारस प्यायलो नाही किंवा कोणतेही स्वादिष्ट पदार्थ खाल्ले नाहीत."
१६ आणि योसेफाने त्यांना शपथ दिली, आणि त्याने त्यांच्यावर खूप दबाव टाकला, आणि त्या दिवशी त्यांनी त्याच्याबरोबर भरपूर मद्यपान केले, आणि नंतर योसेफ आपला भाऊ बन्यामीन याच्याशी बोलण्यासाठी त्याच्याकडे वळला, आणि बन्यामीन अजूनही योसेफासमोर सिंहासनावर बसला होता.
१७ योसेफाने त्याला विचारले, "तुला काही मुले आहेत का?" तो म्हणाला, "तुमच्या सेवकाला दहा मुलगे आहेत आणि त्यांची नावे बेला, बेखेर, अशबाल, गेरा, नामान, आखी, रोश, मुपीम, चुपीम आणि ओर्द अशी आहेत; ज्याला मी पाहिले नाही त्या माझ्या भावाच्या नावावरून मी त्यांची नावे ठेवली आहेत."
१८ आणि त्याने त्यांना आपला ताऱ्यांचा नकाशा त्याच्यासमोर आणायला सांगितले, ज्याद्वारे योसेफाला सर्व काळांची माहिती होती; आणि योसेफ बिन्यामीनला म्हणाला, "मी ऐकले आहे की इब्री लोकांना सर्व ज्ञान अवगत आहे, तुला याविषयी काही माहीत आहे का?"
१९ आणि बिन्यामीन म्हणाला, "माझ्या वडिलांनी मला शिकवलेले सर्व ज्ञान तुमचा सेवकही जाणतो." आणि योसेफ बिन्यामीनला म्हणाला, "आता या साधनाकडे पाहा आणि तुझा भाऊ योसेफ इजिप्तमध्ये कोठे आहे ते समजून घे, ज्याच्याबद्दल तू म्हणाला होतास की तो इजिप्तला गेला आहे."
२० आणि बिन्यामीनने आकाशातील ताऱ्यांचा नकाशा असलेले ते उपकरण पाहिले; तो शहाणा होता आणि आपला भाऊ कोठे आहे हे पाहण्यासाठी त्याने त्यात पाहिले. बिन्यामीनने इजिप्त देशाचे चार भाग केले आणि त्याला आढळले की, त्याच्यासमोर सिंहासनावर बसलेला तो त्याचा भाऊ योसेफ होता. बिन्यामीनला फार आश्चर्य वाटले. आपला भाऊ बिन्यामीन इतका आश्चर्यचकित झालेला पाहून योसेफाने बिन्यामीनला म्हटले, "तू काय पाहिले आहेस आणि तू इतका आश्चर्यचकित का झाला आहेस?"
२१ आणि बिन्यामीन योसेफाला म्हणाला, "यावरून मला दिसते की माझा भाऊ योसेफ येथे माझ्याबरोबर सिंहासनावर बसला आहे." योसेफ त्याला म्हणाला, "मी तुझा भाऊ योसेफ आहे. ही गोष्ट तुझ्या भावांना सांगू नकोस; पाहा, जेव्हा ते निघून जातील, तेव्हा मी तुला त्यांच्याबरोबर पाठवीन आणि त्यांना शहरात परत आणण्याचा आदेश देईन, आणि मी तुला त्यांच्यापासून दूर घेऊन जाईन."
२२ आणि जर ते आपला जीव धोक्यात घालून तुझ्यासाठी लढले, तर मला समजेल की त्यांनी माझ्याशी केलेल्या कृत्याबद्दल त्यांना पश्चात्ताप झाला आहे, आणि मी स्वतःची ओळख त्यांना करून देईन; आणि जेव्हा मी तुला पकडेन, तेव्हा जर त्यांनी तुला सोडून दिले, तर तू माझ्यासोबत राहशील, आणि मी त्यांच्याशी वाद घालीन, आणि ते निघून जातील, आणि मी त्यांची ओळख उघड करणार नाही.
२३ त्या वेळी योसेफाने आपल्या अधिकाऱ्याला आज्ञा दिली की, त्याने त्यांची पोती अन्नाने भरावीत, प्रत्येकाचे पैसे त्याच्या पोत्यात ठेवावेत, बिन्यामीनच्या पोत्यात प्याला ठेवावा आणि त्यांना वाटेसाठी शिधासामग्री द्यावी; आणि त्यांनी त्याप्रमाणे केले.
२४ आणि दुसऱ्या दिवशी सकाळी ते पुरुष उठले आणि त्यांनी आपल्या गाढवांवर धान्य लादले आणि ते बिन्यामीनसोबत निघाले आणि ते आपला भाऊ बिन्यामीन याच्याबरोबर कनान देशात गेले.
२५ ते इजिप्तपासून फार दूर गेले नव्हते, तेव्हा योसेफाने आपल्या घराण्याच्या प्रमुखाला आज्ञा दिली, की "ऊठ, ते इजिप्तपासून फार दूर जाण्यापूर्वी त्यांचा पाठलाग कर आणि त्यांना म्हण, 'तुम्ही माझ्या धन्याचा प्याला का चोरला?'"
२६ मग योसेफाचा अधिकारी उठून त्यांच्याकडे गेला आणि त्याने योसेफाचे सर्व शब्द त्यांना सांगितले; आणि हे ऐकून ते अत्यंत संतापले आणि म्हणाले, "ज्याच्याजवळ तुझ्या धन्याचा प्याला सापडेल तो मरेल आणि आम्हीही गुलाम होऊ."
२७ आणि ते घाई करू लागले आणि प्रत्येकाने आपल्या गाढवावरून आपली गोणी खाली उतरवली, आणि त्यांनी आपल्या गोण्यांमध्ये पाहिले असता, प्याला बिन्यामीनच्या गोणीत सापडला. आणि त्या सर्वांनी आपली वस्त्रे फाडली आणि ते शहराकडे परतले. त्यांनी रस्त्यात बिन्यामीनला मारले आणि तो शहरात येईपर्यंत त्याला सतत मारत राहिले. शेवटी ते योसेफासमोर उभे राहिले.
२८ तेव्हा यहूदाचा क्रोध भडकला आणि तो म्हणाला, "या माणसाने मला आज मिसर देशाचा नाश करण्यासाठीच परत आणले आहे."
२९ मग ते पुरुष योसेफाच्या घरी आले; तेव्हा त्यांना योसेफ आपल्या सिंहासनावर बसलेला आढळला आणि सर्व पराक्रमी योद्धे त्याच्या उजवीकडे व डावीकडे उभे होते.
३० आणि योसेफ त्यांना म्हणाला, "तुम्ही हे कोणते कृत्य केले आहे की, तुम्ही माझा चांदीचा प्याला घेऊन निघून गेलात? पण मला माहीत आहे की, तुमचा भाऊ देशाच्या कोणत्या भागात आहे हे जाणून घेण्यासाठीच तुम्ही माझा प्याला घेतला होता."
३१ आणि यहूदा म्हणाला, "आम्ही आमच्या धन्याला काय म्हणावे, काय बोलावे आणि स्वतला कसे निर्दोष ठरवावे? देवाने आज तुझ्या सर्व सेवकांचा अपराध शोधून काढला आहे, म्हणून त्याने आज आमच्यावर हे केले आहे."
३२ मग योसेफ उठून उभा राहिला आणि त्याने बिन्यामीनला पकडून त्याच्या भावांपासून बळजबरीने दूर नेले. तो घरी आला आणि त्याने त्यांच्यासाठी दार बंद केले. योसेफाने आपल्या घराण्याच्या प्रमुखाला आज्ञा दिली की, त्याने त्यांना सांगावे, "राजा असे म्हणतो, तुम्ही तुमच्या वडिलांकडे सुखरूप जा. पाहा, ज्याच्या हातात माझा प्याला सापडला होता, त्या माणसाला मी पकडले आहे."

अध्याय ५४

१ आणि जेव्हा यहूदाने योसेफाचे त्यांच्याशी असलेले वर्तन पाहिले, तेव्हा त्याने दरवाजा तोडून आत प्रवेश केला आणि आपल्या भावांसहित योसेफासमोर आला.
२ आणि यहूदा योसेफाला म्हणाला, "माझ्या धन्याच्या दृष्टीने हे क्लेशदायक वाटू नये, म्हणून मी विनंती करतो की, तुमचा सेवक तुमच्यासमोर एक शब्द बोलू शकेल का?" आणि योसेफ त्याला म्हणाला, "बोल."
३ आणि यहूदा योसेफासमोर बोलला, आणि त्याचे भाऊ तेथे त्यांच्यासमोर उभे होते; आणि यहूदा योसेफाला म्हणाला, "खरोखरच, जेव्हा आम्ही पहिल्यांदा आमच्या धन्याकडे अन्न विकत घेण्यासाठी आलो होतो, तेव्हा तू आम्हाला देशाचे हेर समजले होतेस, आणि आम्ही बिन्यामीनला तुझ्यासमोर आणले होते, आणि आजही तू आमची थट्टा करत आहेस."

४ आता राजाने माझे शब्द ऐकावेत आणि मी तुला विनंती करतो की, आमच्या भावाला आमच्या वडिलांकडे आमच्याबरोबर पाठवण्यासाठी त्याला पाठव, नाहीतर आज इजिप्त देशातील सर्व रहिवाशांबरोबर तुझाही जीव नष्ट होईल.
५ माझी बहीण दीना हिच्यामुळे माझे दोन भाऊ, शिमोन आणि लेवी, यांनी शखेम शहराशी व अमोरी लोकांच्या सात शहरांशी काय केले, आणि आपला भाऊ बिन्यामीन याच्यासाठी ते काय करणार होते, हे तुला माहीत नाही काय?
६ आणि जर तू आमच्या भावाला पाठवण्यास तयार नसेल, तर मी, जो त्या दोघांपेक्षा मोठा आणि अधिक सामर्थ्यवान आहे, माझ्या शक्तीनिशी आज तुझ्यावर आणि तुझ्या देशावर चाल करून येईन.
७ ज्या देवाने आमची निवड केली, त्याने आमची आई सारा हिच्यामुळे फारोशी काय केले हे तू ऐकले नाहीस का? त्याने फारोला व त्याच्या घराण्याला मोठ्या पीडांनी पीडित केले, आणि आजही मिसरी लोक हा चमत्कार एकमेकांना सांगतात. त्याचप्रमाणे, ज्या बिन्यामीनला तू आज त्याच्या वडिलांपासून वेगळे केले आहेस, त्याच्यामुळे आणि तू आज तुझ्या देशात आमच्यावर लादलेल्या संकटांमुळे आमचा देव तुझ्याशी वागेल; कारण तू आज आमच्या वडिलांच्या आत्म्याला दुख दिल्यामुळे, आमचा देव आमचे पूर्वज अब्राहाम यांच्याशी केलेला आपला करार आठवेल आणि तुझ्यावर संकट आणेल.
८ तर आता, आज मी तुला जे सांगितले आहे ते ऐक, आणि आपल्या भावाला पाठवून दे की तो निघून जाईल, नाहीतर तू आणि तुझ्या देशातील लोक तलवारीने मारले जाल, कारण तुम्ही सर्वजण मिळून माझ्यावर विजय मिळवू शकत नाही.
९ आणि योसेफाने यहूदाला उत्तर दिले, "तू आपले तोंड का उघडले आहेस आणि 'तुझ्याजवळ सामर्थ्य आहे' असे म्हणत आमच्यावर बढाई का मारत आहेस? फारो जिवंत आहे, जर मी माझ्या सर्व शूर सैनिकांना तुमच्याशी लढण्याची आज्ञा दिली, तर तू आणि तुझे हे भाऊ नक्कीच चिखलात रुतून बसाल."
१० आणि यहूदा योसेफाला म्हणाला, "तू आणि तुझ्या लोकांनी माझे भय बाळगणे हे निश्चयच योग्य आहे; परमेश्वराची शपथ, जर मी एकदा माझी तलवार उपसली, तर आजपर्यंत मी ती पुन्हा म्यान करणार नाही; आणि मी तुझ्यापासून सुरुवात करून तुझा स्वामी फारो याचा वध करीन."
११ तेव्हा योसेफाने त्याला उत्तर दिले, "शंभर शक्ती केवळ तुझ्यातच नाही; मी तुझ्यापेक्षा अधिक बलवान व सामर्थ्यवान आहे, जर तू आपली तलवार उपसलीस तर मी ती तुझ्या मानेवर आणि तुझ्या सर्व भावांच्या मानेवर ठेवीन."
१२ तेव्हा यहूदा त्याला म्हणाला, "खरोखरच, जर मी आज तुझ्याविरुद्ध तोंड उघडले, तर मी तुला गिळून टाकीन आणि तू पृथ्वीवरून नष्ट होशील व आजच तुझ्या राज्यातून नाहीसा होशील." तेव्हा योसेफ म्हणाला, "खरोखरच, जर तू तोंड उघडलेस, तर तुझ्या तोंडाला दगडाने बंद करण्याची शक्ती आणि सामर्थ्य माझ्यात आहे, जेणेकरून तू एक शब्दही बोलू शकणार नाहीस; पाहा, आपल्यासमोर कितीतरी दगड आहेत, खरोखर मी एक दगड घेऊन तो तुझ्या तोंडात घालून तुझे जबडे तोडू शकतो."
१३ आणि यहूदा म्हणाला, "देव आमच्यासमोर साक्षी आहे की, आम्ही आतापर्यंत तुझ्याशी युद्ध करण्याची इच्छा केली नाही; फक्त आमचा भाऊ आम्हाला दे, म्हणजे आम्ही तुझ्यापासून निघून जाऊ." त्यावर योसेफाने उत्तर दिले, "फारो जिवंत आहे, जरी कनानचे सर्व राजे तुझ्याबरोबर आले, तरी तू त्याला माझ्या हातून घेऊ शकणार नाहीस."
१४ आता तू आपल्या वडिलांकडे जा, आणि तुझा भाऊ माझा गुलाम होईल, कारण त्याने राजाच्या घरात चोरी केली आहे. तेव्हा यहूदा म्हणाला, तुला किंवा राजाच्या चारित्र्याला काय झाले? राजा तर आपल्या घरातून देशभर भेटीदाखल किंवा खर्चापोटी चांदी-सोने पाठवतो, आणि तरीही तू आपल्या भावाच्या पिशवीत ठेवलेल्या प्याल्याविषयी बोलत आहेस आणि म्हणत आहेस की त्याने तो तुझ्याकडून चोरला आहे?
१५ देव न करो की आमचा भाऊ बिन्यामीन किंवा अब्राहामाच्या वंशजांपैकी कोणीही तुझ्याकडून किंवा इतर कोणाकडूनही, मग तो राजा असो, राजकुमार असो वा कोणीही माणूस असो, चोरी करण्याचे हे कृत्य करावे.
१६ म्हणून आता हा आरोप करणे थांबव, नाहीतर सर्व पृथ्वी तुझे शब्द ऐकून म्हणेल की, 'थोड्याशा चांदीसाठी मिसरच्या राजाने माणसांशी भांडण केले, त्याने त्यांच्यावर आरोप केला आणि त्यांच्या भावाला गुलाम म्हणून नेले.'
१७ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "हा प्याला घे आणि माझ्यापासून निघून जा व आपल्या भावाला गुलाम म्हणून सोडून दे; कारण चोराला गुलाम होणे ही शिक्षा आहे."
१८ आणि यहूदा म्हणाला, "आमच्या भावाला सोडून आपला प्याला घेण्याविषयीच्या तुझ्या शब्दांची तुला लाज का वाटत नाही? खात्रीने, जरी तू आम्हाला तुझा प्याला किंवा त्याच्या हजारपट अधिक दिलेस, तरीही आम्ही कोणाच्याही हातात सापडलेल्या चांदीसाठी आमच्या भावाला सोडणार नाही, कारण त्याच्यासाठी मरण पत्करण्यास आम्ही तयार आहोत."
१९ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "तू आपल्या भावाला का सोडून दिले आणि आजपर्यंत त्याला वीस चांदीच्या नाण्यांना का विकलेस, आणि मग तू आपल्या या भावाबरोबर तसेच का करत नाहीस?"
२० तेव्हा यहूदा म्हणाला, "परमेश्वर माझ्या व तुझ्यामध्ये साक्षी आहे की, आम्हाला तुझ्या लढाया नको आहेत; म्हणून आता आमचा भाऊ आम्हाला दे, म्हणजे आम्ही भांडण न करता तुझ्यापासून निघून जाऊ."
२१ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "देशातील सर्व राजे एकत्र जमले तरी ते तुझ्या भावाला माझ्या हातून घेऊ शकणार नाहीत." त्यावर यहूदा म्हणाला, "जेव्हा आमचे वडील पाहतील की आपला भाऊ आपल्याबरोबर येत नाही आणि ते त्याच्यासाठी शोक करतील, तेव्हा आपण त्यांना काय सांगावे?"
२२ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "तू आपल्या वडिलांना हे सांग की, दोरी बादलीमागे गेली आहे."
२३ आणि यहूदा म्हणाला, "तू नक्कीच राजा आहेस, मग तू खोटा न्यायनिवाडा करून ह्या गोष्टी का बोलत आहेस? तुझ्यासारख्या राजाला हाय हाय."
२४ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "तुमचा भाऊ योसेफ याच्याविषयी मी जे बोललो त्यात कोणताही खोटा न्याय नाही, कारण तुम्हा सर्वांनी त्याला मिद्यानी लोकांना वीस चांदीच्या नाण्यांना विकले होते, आणि तुम्हा सर्वांनी तुमच्या वडिलांसमोर हे नाकारले आणि त्यांना म्हणालात, 'एका दुष्ट श्वापदाने त्याला खाऊन टाकले आहे, योसेफाचे तुकडे तुकडे झाले आहेत.'"
२५ तेव्हा यहूदा म्हणाला, "पाहा, शखेमचा अग्नी माझ्या हृदयात पेटला आहे; आता मी तुझा सर्व देश अग्नीने जाळून टाकीन."

त्यावर योसेफाने उत्तर दिले, "खात्रीने, तुझी वहिनी तामार, जिने तुझ्या पुत्रांना ठार मारले, तिनेच शखेमचा अग्नी विझवला आहे."
२६ आणि यहूदा म्हणाला, "मी माझ्या शरीरातून एक केस जरी उपटला, तरी मी संपूर्ण मिसर देश त्याच्या रक्ताने भरून टाकीन."
२७ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "ज्या तुझ्या भावाला तू विकलेस, त्याच्या बाबतीत तू जसे केलेस, तसेच करणे ही तुझी प्रथा आहे. तू त्याचा झगा रक्तात बुडवून तुझ्या वडिलांकडे आणलास, म्हणजे त्यांना कळावे की, एका दुष्ट श्वापदाने त्याला खाऊन टाकले आणि हे त्याचे रक्त आहे."
२८ आणि जेव्हा यहूदाने हे ऐकले तेव्हा तो अतिशय संतापला आणि त्याचा क्रोध भडकला; आणि त्या ठिकाणी त्याच्यासमोर सुमारे चारशे शेकेल वजनाचा एक दगड होता; आणि यहूदाचा क्रोध भडकला आणि त्याने तो दगड एका हातात घेऊन आकाशाकडे फेकला व आपल्या डाव्या हाताने पकडला.
२९ आणि नंतर त्याने ते आपल्या पायांखाली ठेवले आणि तो त्यावर पूर्ण ताकदीने बसला; आणि यहूदाच्या शक्तीमुळे त्या दगडाची धूळ झाली.
३० आणि योसेफाने यहूदाचे कृत्य पाहिले आणि तो फार घाबरला, परंतु त्याने आपला मुलगा मनश्शा याला आज्ञा दिली आणि त्यानेही यहूदाप्रमाणेच दुसऱ्या दगडाने तेच केले. आणि यहूदा आपल्या भावांना म्हणाला, "तुमच्यापैकी कोणीही असे म्हणू नका की, हा माणूस मिसरी आहे, तर त्याने हे कृत्य केल्यामुळे तो आपल्या वडिलांच्या घराण्यातील आहे."
३१ आणि योसेफ म्हणाला, "सामर्थ्य केवळ तुम्हालाच दिलेले नाही, कारण आम्हीही सामर्थ्यवान पुरुष आहोत; मग तुम्ही आमच्या सर्वांवर कुरघोडी का करत आहात?" तेव्हा यहूदा योसेफाला म्हणाला, "मी तुला विनंती करतो की, आमच्या भावाला तुझ्याकडे पाठव आणि आज तुझ्या देशाचा नाश करू नकोस."
३२ तेव्हा योसेफाने त्यांना उत्तर दिले, "जा आणि तुमच्या वडिलांना सांगा की, तुम्ही तुमचा भाऊ योसेफाविषयी सांगितल्याप्रमाणे एका दुष्ट श्वापदाने त्याला खाऊन टाकले आहे."
३३ आणि यहूदा आपला भाऊ नफताली याला म्हणाला, "लवकर जा, आता जाऊन मिसर देशातील सर्व रस्त्यांची मोजणी कर आणि मला येऊन सांग." शिमोन त्याला म्हणाला, "या गोष्टीचे तुला काही दिरंगाई होऊ देऊ नकोस; आता मी डोंगरावर जाऊन तेथून एक मोठा दगड आणून मिसर देशातील प्रत्येक ठिकाणी तो सपाट करीन आणि तेथील सर्व लोकांना ठार करीन."
३४ आणि योसेफाने आपल्या भावांनी त्याच्यासमोर बोललेले हे सर्व शब्द ऐकले, पण योसेफाला ते समजत आहेत हे त्यांना कळले नाही, कारण त्याला हिब्रू भाषा बोलता येत नाही असे त्यांनी समजले.
३५ आणि आपल्या भावांच्या शब्दांनी योसेफ फार घाबरला, कारण त्याला भीती होती की ते मिसर देशाचा नाश करतील. म्हणून त्याने आपला मुलगा मनश्शे याला आज्ञा दिली, की "आता त्वरा करून मिसर देशातील सर्व रहिवाशांना आणि सर्व शूर पुरुषांना एकत्र कर. त्यांनी आता घोड्यांवरून, पायी आणि सर्व प्रकारची वाद्ये घेऊन माझ्याकडे यावे." आणि मनश्शे जाऊन त्याने तसे केले.
३६ आणि यहूदाने आज्ञा केल्याप्रमाणे नफताली गेला, कारण नफताली चपळ हरणांप्रमाणे हलक्या पावलांचा होता आणि तो कणसांवरून जात असे व ती त्याच्याखाली मोडत नसत.
३७ आणि तो गेला व त्याने मिसर देशातील सर्व रस्ते मोजले, तेव्हा त्याला ते बारा असल्याचे आढळले. मग तो घाईघाईने येऊन यहूदाला म्हणाला, "तुम्ही त्वरा करा आणि प्रत्येक जणाने आपली तलवार कमरेला बांधावी, म्हणजे आपण मिसर देशावर स्वारी करून त्या सर्वांचा संहार करू आणि कोणालाही शिल्लक ठेवणार नाही."
३८ आणि यहूदा म्हणाला, "पाहा, मी माझ्या सामर्थ्याने तीन रस्ते उद्ध्वस्त करीन आणि तुम्ही प्रत्येक जण एक रस्ता उद्ध्वस्त कराल." आणि जेव्हा यहूदा असे बोलत होता, तेव्हा पाहा, मिसर देशाचे रहिवासी आणि सर्व पराक्रमी पुरुष सर्व प्रकारची वाद्ये वाजवत व मोठ्याने आरोळी ठोकत त्यांच्याकडे आले.
३९ आणि त्यांच्या संख्येत पाचशे घोडदळ व दहा हजार पायदळ होते, आणि चारशे असे पुरुष होते जे तलवार किंवा भाला न चालवता, केवळ आपल्या हातांनी व ताकदीने लढू शकत होते.
४० आणि सर्व पराक्रमी योद्धे मोठ्याने आरडाओरड करत आले आणि त्यांनी याकोबाच्या पुत्रांना घेरले व त्यांना घाबरवले; त्यांच्या आरडाओरडीच्या आवाजाने जमीन हादरली.
४१ आणि जेव्हा याकोबाच्या मुलांनी हे सैन्य पाहिले तेव्हा त्यांना आपल्या जीवाची फार भीती वाटली आणि योसेफाने याकोबाच्या मुलांना घाबरवून बेशुद्ध करण्यासाठी असे केले.
४२ आणि यहूदाने आपल्या काही भावांना घाबरलेले पाहून त्यांना म्हटले, "देवाची कृपा आपल्याबरोबर असताना तुम्ही का घाबरता?" आणि योसेफाच्या आज्ञेनुसार त्यांना घाबरवण्यासाठी मिसर देशातील सर्व लोकांनी त्यांना घेरलेले पाहून, केवळ योसेफानेच त्यांना आज्ञा दिली, "त्यांच्यापैकी कोणालाही स्पर्श करू नका."
४३ मग यहूदाने घाई करून आपली तलवार उपसली आणि मोठ्याने व कळवळून किंचाळला, आणि त्याने तलवारीने प्रहार केला, आणि तो जमिनीवर झेपावला आणि सर्व लोकांविरुद्ध ओरडतच राहिला.
४४ आणि जेव्हा त्याने हे केले, तेव्हा परमेश्वराने यहूदा व त्याच्या बांधवांच्या मनात असलेली दहशत त्या शूरवीरांवर आणि त्यांच्या सभोवतालच्या सर्व लोकांवर पसरवली.
४५ आणि आरडाओरडा ऐकून ते सर्व पळून गेले; ते घाबरले आणि एकमेकांवर कोसळले; आणि पडता पडता त्यांच्यापैकी पुष्कळ जण मरण पावले; आणि ते सर्व यहूदा व त्याचे भाऊ आणि योसेफ यांच्यासमोरून पळून गेले.
४६ आणि ते पळून जात असताना, यहूदा आणि त्याच्या भावांनी फारोच्या घरापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला आणि ते सर्व निसटून गेले; तेव्हा यहूदा पुन्हा योसेफासमोर बसला आणि सिंहासारखा त्याच्यावर गर्जना करू लागला व एक मोठी व भयंकर किंकाळी मारली.
४७ आणि ती किंकाळी दूरवर ऐकू आली, आणि सुक्कोथच्या सर्व रहिवाशांनी ती ऐकली, आणि त्या किंकाळीच्या आवाजाने सर्व मिसर देश थरथर कापायला लागला, आणि पृथ्वीच्या कंपनामुळे मिसर देशाच्या व गोशेन देशाच्या भिंती कोसळल्या, आणि फारोसुद्धा आपल्या सिंहासनावरून जमिनीवर पडला, आणि भूकंपाचा आवाज ऐकून मिसर व गोशेनमधील सर्व गर्भवती स्त्रियांचा गर्भपात झाला, कारण त्या भयंकर घाबरल्या होत्या.
४८ आणि फारोने निरोप पाठवून विचारले, की आज मिसर देशात ही कोणती गोष्ट घडली आहे? आणि ते आले व त्यांनी त्याला

सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत सर्व गोष्टी सांगितल्या, आणि फारो घाबरला व त्याला आश्चर्य वाटले आणि तो फार भयभीत झाला.
४९ आणि ह्या सर्व गोष्टी ऐकून त्याची भीती वाढली, आणि त्याने योसेफाला निरोप पाठवला की, "तू सर्व मिसर देशाचा नाश करण्यासाठी इब्री लोकांना माझ्याकडे आणले आहेस; त्या चोरट्या गुलामाचे तू काय करणार आहेस? त्याला पाठवून दे आणि त्याच्या भावांसोबत जाऊ दे, म्हणजे त्यांच्या दुष्टपणामुळे आपण, तू आणि सर्व मिसर देश नाश पावणार नाही."
५० आणि जर तुला हे करायचे नसेल, तर माझ्या सर्व मौल्यवान वस्तू टाकून दे आणि त्यांच्या देशात त्यांच्याबरोबर जा, जर तुला त्यात आनंद वाटत असेल तर; कारण ते आज माझा संपूर्ण देश नष्ट करतील आणि माझ्या सर्व लोकांना ठार मारतील; इतकेच नव्हे तर, त्यांच्या किंकाळ्यांमुळे इजिप्तमधील सर्व स्त्रियांचा गर्भपात झाला आहे; पाहा, केवळ त्यांच्या ओरडण्याने आणि बोलण्याने त्यांनी काय केले आहे; शिवाय, जर ते तलवारीने लढले, तर ते देश नष्ट करतील; म्हणून आता तुला जे हवे ते निवड, मी की इब्री लोक, इजिप्त की इब्री लोकांचा देश.
५१ आणि ते आले आणि त्यांनी फारोने योसेफाविषयी उच्चारलेले सर्व शब्द त्याला सांगितले; आणि फारोच्या शब्दांनी योसेफ फार घाबरला. यहूदा आणि त्याचे भाऊ अजूनही योसेफासमोर संतापून आणि क्रोधाने उभे होते; आणि याकोबाचे सर्व पुत्र समुद्राच्या लाटा आणि गर्जनेप्रमाणे योसेफावर ओरडले.
५२ आणि योसेफाला आपल्या भावांची व फारोची फार भीती वाटत होती, आणि त्यांनी सर्व इजिप्तचा नाश करू नये म्हणून, योसेफाने आपल्या भावांना आपली ओळख करून देण्यासाठी एक निमित्त शोधले.
५३ मग योसेफाने आपला मुलगा मनश्शे याला आज्ञा दिली आणि मनश्शे जाऊन यहूदाजवळ गेला व त्याच्या खांद्यावर हात ठेवला, तेव्हा यहूदाचा क्रोध शांत झाला.
५४ आणि यहूदा आपल्या भावांना म्हणाला, "तुमच्यापैकी कोणीही असे म्हणू नका की हे एका मिसरी तरुणाचे कृत्य आहे, कारण हे माझ्या वडिलांच्या घराण्याचे कार्य आहे."
५५ आणि यहूदाचा राग शांत झाला आहे हे पाहून योसेफाने त्याच्याशी सौम्य भाषेत बोलण्याचा प्रयत्न केला.
५६ आणि योसेफ यहूदाला म्हणाला, "तू खरोखरच खरे बोलत आहेस आणि आज तू आपल्या सामर्थ्याविषयी केलेले दावे सिद्ध केले आहेस; आणि जो देव तुझ्यावर प्रसन्न आहे, तो तुझे कल्याण वाढवो; पण मला खरे सांग की, तुझ्या सर्व भावांपैकी तू त्या मुलामुळे माझ्याशी का भांडत आहेस, कारण त्यांच्यापैकी कोणीही त्याच्याविषयी माझ्याशी एक शब्दही बोलले नाही."
५७ तेव्हा यहूदा योसेफाला म्हणाला, "तुला हे नक्कीच माहीत असेल की, मी त्या मुलाला त्याच्या वडिलांकडे जामीन म्हणून ठेवले होते; मी त्याला त्यांच्याकडे आणले नसते, तर त्याचा दोष कायमचा माझ्यावर आला असता."
५८ म्हणून मी माझ्या सर्व भावांमध्ये तुझ्याकडे आलो आहे, कारण मी पाहिले की त्याला तुझ्यापासून दूर जाऊ देण्याची तुझी इच्छा नव्हती; आता म्हणून तुझ्या दृष्टीने मला कृपा मिळो की तू त्याला आमच्यासोबत पाठवशील, आणि पाहा, तुझ्या इच्छेनुसार तुझी सेवा करण्यासाठी मी त्याच्या जागी राहीन, कारण तू मला जिथे पाठवशील तिथे मी मोठ्या उत्साहाने तुझी सेवा करायला जाईन.
५९ आता मला तुझ्याविरुद्ध बंड केलेल्या एका बलाढ्य राजाकडे पाठव, म्हणजे मी त्याचे व त्याच्या देशाचे काय करीन हे तुला कळेल; जरी त्याच्याकडे घोडदळ व पायदळ किंवा अत्यंत बलाढ्य लोकसमुदाय असला तरी, मी त्या सर्वांना ठार करीन आणि राजाचे शीर तुझ्यासमोर आणीन.
६० तुला माहीत नाही काय किंवा तू ऐकले नाहीस काय की, आमचे पूर्वज अब्राहाम यांनी आपला सेवक एलीएजर याच्या साहाय्याने एलामच्या सर्व राजांना त्यांच्या सैन्यासहित एकाच रात्रीत मारले, आणि त्यांच्यापैकी एकालाही जिवंत सोडले नाही? आणि त्या दिवसापासून आमच्या पूर्वजांचे सामर्थ्य आम्हाला व आमच्या वंशजांना कायमचा वारसा म्हणून देण्यात आले आहे.
६१ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "तुम्ही खरे बोलता आणि तुमच्या तोंडात असत्य नाही, कारण आम्हाला असेही सांगण्यात आले होते की इब्री लोकांमध्ये सामर्थ्य आहे आणि त्यांचा देव परमेश्वर त्यांच्यावर फार प्रसन्न आहे; मग त्यांच्यापुढे कोण टिकू शकेल?"
६२ तथापि, या अटीवर मी तुमच्या भावाला पाठवीन, की तुम्ही त्याच्या आईच्या मुलाला, जो तुमच्यापासून इजिप्तला गेला आहे असे तुम्ही म्हणाला होतात, त्याला माझ्यासमोर आणावे; आणि असे होईल की, जेव्हा तुम्ही त्याच्या भावाला माझ्याकडे आणाल, तेव्हा मी त्याच्याऐवजी त्याला घेईन, कारण तुमच्यापैकी कोणीही तुमच्या वडिलांकडे त्याच्यासाठी जामीनदार नव्हता, आणि जेव्हा तो माझ्याकडे येईल, तेव्हा मी तुमच्यासोबत त्याच्या भावाला पाठवीन, ज्याच्यासाठी तुम्ही जामीनदार आहात.
६३ आणि योसेफाने हे बोलल्यावर यहूदाचा क्रोध भडकला, आणि क्रोधाने त्याच्या डोळ्यांतून रक्त वाहू लागले. तो आपल्या भावांना म्हणाला, "हा माणूस आज स्वतःचा आणि सर्व मिसर देशाचा नाश कसा काय पाहू लागला आहे!"
६४ तेव्हा शिमोन योसेफाला म्हणाला, "तो नेमका कोठे गेला आहे आणि तो जिवंत आहे की मृत, हे आम्हाला माहीत नाही, हे आम्ही तुला सुरुवातीलाच सांगितले नव्हते का? मग माझा धनी अशा गोष्टी का बोलत आहे?"
६५ आणि योसेफाने यहूदाचा चेहरा पाहून ओळखले की, जेव्हा तो त्याला म्हणाला, "या भावाऐवजी तुझ्या दुसऱ्या भावाला माझ्याकडे आण," तेव्हा त्याचा राग भडकू लागला होता.
६६ आणि योसेफ आपल्या भावांना म्हणाला, "तुम्ही नक्कीच म्हणाला होतात की तुमचा भाऊ एकतर मेला आहे किंवा हरवला आहे. आता जर मी त्याला आज बोलावले आणि तो तुमच्यासमोर आला, तर तुम्ही त्याच्या भावाऐवजी त्याला माझ्या स्वाधीन कराल का?"
६७ आणि योसेफ मोठ्याने ओरडून म्हणाला, "योसेफ, योसेफ, आज माझ्यासमोर ये आणि तुझ्या भावांसमोर हजर होऊन त्यांच्यापुढे बस."
६८ आणि जेव्हा योसेफाने त्यांच्यासमोर ही गोष्ट सांगितली, तेव्हा योसेफ कोठून त्यांच्यासमोर आला आहे हे पाहण्यासाठी ते प्रत्येकाने वेगवेगळ्या दिशांना पाहिले.
६९ आणि योसेफाने त्यांचे सर्व कृत्य पाहिले आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही इकडे तिकडे का पाहत आहात? मी तोच योसेफ आहे, ज्याला तुम्ही मिसर देशात विकले होते. आता तुम्ही मला विकले याचे तुम्हाला दुःख होऊ देऊ नका, कारण दुष्काळात आधार म्हणून देवाने मला तुमच्यापुढे पाठवले होते."
७० आणि योसेफाचे शब्द ऐकून त्याचे भाऊ त्याच्यामुळे भयभीत झाले आणि यहूदा तर त्याच्यामुळे अतिशय भयभीत झाला.
७१ आणि जेव्हा बिन्यामीनने योसेफाचे शब्द ऐकले, तेव्हा तो घराच्या आतल्या भागात त्यांच्यासमोर होता; आणि बिन्यामीन

आपला भाऊ योसेफाकडे धावत गेला, आणि त्याने त्याला मिठी मारली व त्याच्या गळ्यात पडला, आणि ते रडले.
७२ आणि जेव्हा योसेफाच्या भावांनी पाहिले की बिन्यामीन आपल्या भावाच्या गळ्यात पडून त्याच्याबरोबर रडत आहे, तेव्हा तेही योसेफावर तुटून पडले आणि त्याला मिठी मारली, आणि ते योसेफाबरोबर मोठ्याने रडले.
७३ आणि योसेफाच्या घरात असा आवाज ऐकू आला की ते योसेफाचे भाऊ आहेत, आणि हे ऐकून फारोला फार आनंद झाला, कारण ते मिसर देशाचा नाश करतील अशी त्याला भीती वाटत होती.
७४ आणि फारोने योसेफाकडे आलेल्या त्याच्या भावांविषयी त्याचे अभिनंदन करण्यासाठी आपल्या सेवकांना पाठवले, आणि इजिप्तमधील सैन्यांचे व तुकड्यांचे सर्व सेनापती योसेफासोबत आनंद साजरा करण्यासाठी आले, आणि सर्व इजिप्त योसेफाच्या भावांमुळे फार आनंदित झाले.
७५ मग फारोने आपल्या सेवकांना योसेफाकडे पाठवून सांगितले, "तुझ्या भावांना सांग की त्यांनी त्यांचे सर्व सामान घेऊन माझ्याकडे यावे, म्हणजे मी त्यांना मिसर देशातील सर्वोत्तम भागात वसवीन." आणि त्यांनी तसे केले.
७६ आणि योसेफाने आपल्या घराण्याच्या प्रमुखाला आपल्या भावांसाठी भेटी व वस्त्रे बाहेर आणण्याची आज्ञा दिली; आणि त्याने त्यांच्यासाठी राजेशाही वस्त्रे व पुष्कळ भेटी बाहेर आणल्या; आणि योसेफाने त्या आपल्या भावांमध्ये वाटून दिल्या.
७७ आणि त्याने आपल्या प्रत्येक भावाला सोन्या-चांदीचे कपडे व तीनशे चांदीची नाणी दिली आणि योसेफाने त्या सर्वांना ती कपडे घालून फारोसमोर हजर होण्याचा आदेश दिला.
७८ आणि फारोने पाहिले की योसेफाचे सर्व भाऊ शूर व सुंदर होते, म्हणून त्याला फार आनंद झाला.
७९ आणि त्यानंतर ते फारोच्या समोरून निघून आपल्या वडिलांकडे, कनान देशात गेले आणि त्यांचा भाऊ बन्यामीन त्यांच्याबरोबर होता.
८० आणि योसेफ उठून उभा राहिला आणि त्याने फारोकडून त्यांना अकरा रथ दिले; आणि योसेफाने आपला रथही त्यांना दिला, ज्यावरून तो मिसरमध्ये आपल्या राज्याभिषेकाच्या दिवशी आपल्या वडिलांना मिसरमध्ये आणायला गेला होता; आणि योसेफाने आपल्या सर्व भावांच्या मुलांना त्यांच्या संख्येनुसार वस्त्रे व प्रत्येकाला शंभर चांदीची नाणी पाठवली; आणि त्याने राजाच्या पत्नींच्या वस्त्रांमधून आपल्या भावांच्या पत्नींनाही वस्त्रे पाठवली.
८१ आणि त्याने आपल्या प्रत्येक भावाला कनान देशात त्यांच्याबरोबर जाण्यासाठी दहा माणसे दिली, जेणेकरून ते इजिप्तमध्ये येताना त्यांची, त्यांच्या मुलांची आणि त्यांच्या सर्वांची सेवा करतील.
८२ आणि योसेफाने आपला भाऊ बिन्यामीन याच्यामार्फत आपल्या दहा मुलांसाठी दहा वस्त्रांचे संच पाठवले, जे याकोबाच्या मुलांच्या इतर मुलांपेक्षा अधिक होते.
८३ आणि त्याने फारोच्या वतीने प्रत्येकाला पन्नास चांदीची नाणी व दहा रथ पाठवले; आणि त्याने आपल्या वडिलांसाठी इजिप्तमधील सर्व ऐषारामाने लादलेले दहा गाढव, आणि त्यांच्या व त्याच्या सोबत्यांच्या पोषणासाठी धान्य, भाकरी व अन्नाने लादलेली दहा गाढवीण, तसेच वाटेतील शिदोरी म्हणून त्याच्याबरोबर असलेल्या सर्वांसाठी पाठवले.
८४ आणि त्याने आपली बहीण दीना हिच्याकडे चांदी व सोन्याचे वस्त्र, लोबान व गंधरस, अगरू आणि स्त्रियांचे दागिने विपुल प्रमाणात पाठवले, आणि त्याने तेच फारोच्या पत्नींकडून बिन्यामीनच्या पत्नींकडे पाठवले.
८५ आणि त्याने आपल्या सर्व भावांना व त्यांच्या बायकांना सर्व प्रकारचे गोमेद आणि अलंकार दिले; आणि इजिप्तच्या मोठ्या लोकांच्या सर्व मौल्यवान वस्तूंपैकी, योसेफाने आपल्या वडिलांच्या घरी पाठवलेल्या वस्तूंशिवाय दुसरे काहीही शिल्लक राहिले नाही.
८६ आणि त्याने आपल्या भावांना रवाना केले, आणि ते निघून गेले, आणि त्याने आपला भाऊ बन्यामीनला त्यांच्यासोबत पाठवले.
८७ आणि योसेफ त्यांच्यासोबत इजिप्तच्या सीमेकडे जाणाऱ्या रस्त्याने गेला आणि त्याने आपल्या वडिलांविषयी व त्यांच्या कुटुंबाविषयी त्यांना इजिप्तला येण्याची आज्ञा दिली.
८८ आणि तो त्यांना म्हणाला, "वाटेत भांडू नका, कारण मोठ्या लोकांना उपासमारीपासून वाचवण्यासाठी हे परमेश्वराकडून होते, कारण देशात अजून पाच वर्षे दुष्काळ पडेल."
८९ आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली, की जेव्हा तुम्ही कनान देशात जाल, तेव्हा या बाबतीत माझ्या वडिलांसमोर अचानक येऊ नका, तर तुमच्या बुद्धीने वागा.
९० मग योसेफाने त्यांना आज्ञा देणे थांबवले आणि तो वळून मिसर देशात परत गेला; आणि याकोबाचे पुत्र मोठ्या आनंदाने व उत्साहाने आपला बाप याकोब याच्याकडे कनान देशात गेले.
९१ आणि ते देशाच्या सीमेवर आले आणि एकमेकांना म्हणाले, "आपल्या वडिलांसमोर या बाबतीत आपण काय करावे? कारण जर आपण अचानक त्यांच्याकडे जाऊन त्यांना सर्व हकीकत सांगितली, तर ते आपल्या शब्दांनी फार घाबरतील आणि आपल्यावर विश्वास ठेवणार नाहीत."
९२ आणि ते त्यांच्या घरांजवळ येईपर्यंत चालत राहिले, आणि त्यांना आशेरची मुलगी सेराख त्यांना भेटायला बाहेर आलेली आढळली; ती मुलगी फार हुशार व चाणाक्ष होती आणि तिला वीणा वाजवता येत होती.
९३ मग त्यांनी तिला बोलावले आणि ती त्यांच्यासमोर आली, आणि तिने त्यांचे चुंबन घेतले, आणि त्यांनी तिला घेतले आणि तिला एक वीणा देऊन म्हणाले, "आता तू आमच्या वडिलांसमोर जा, त्यांच्यासमोर बस, आणि वीणा वाजव, आणि हे शब्द बोल."
९४ आणि त्यांनी तिला त्यांच्या घरी जाण्याची आज्ञा दिली, तेव्हा तिने वीणा घेतली आणि त्यांच्यापुढे घाईघाईने निघाली, आणि येऊन याकोबाजवळ बसली.
९५ आणि ती छान वाद्य वाजवत होती व गात होती, आणि मधुर शब्दांत म्हणाली, "माझे काका योसेफ जिवंत आहेत, आणि ते इजिप्त देशावर राज्य करतात, आणि मेले नाहीत."
९६ आणि ती तेच शब्द पुन्हा पुन्हा म्हणत राहिली आणि याकोबाने तिचे शब्द ऐकले व ते त्याला मान्य झाले.
९७ तिने ते दोन-तीनदा पुन्हा सांगितले तेव्हा त्याने ऐकले आणि तिच्या शब्दांच्या मधुरतेने याकोबाच्या हृदयात आनंद झाला आणि देवाचा आत्मा त्याच्यावर होता आणि त्याचे सर्व शब्द सत्य आहेत हे त्याला समजले.
९८ आणि जेव्हा सेराख त्याच्यासमोर हे शब्द बोलली, तेव्हा याकोबाने तिला आशीर्वाद दिला आणि तो तिला म्हणाला, "माझ्या मुली, मृत्यू तुझ्यावर कधीही मात करू नये, कारण तू माझ्या आत्म्याला पुनरुज्जीवित केले आहेस; तू जसे बोललीस तसेच

माझ्यासमोर बोलत राहा, कारण तुझ्या सर्व शब्दांनी मला आनंदित केले आहे."
९९ आणि ती ते शब्द गात राहिली, आणि याकोबाने ते ऐकले आणि त्याला ते आवडले, आणि तो आनंदित झाला, आणि देवाचा आत्मा त्याच्यावर होता.
१०० तो तिच्याशी बोलत असतानाच, पाहा, त्याचे पुत्र घोडे, रथ, राजवस्त्रे आणि त्यांच्यापुढे धावणारे सेवक यांच्यासह त्याच्याकडे आले.
१०१ मग याकोब त्यांना भेटायला उठला आणि त्याने आपल्या पुत्रांना राजवस्त्रे घातलेले पाहिले व योसेफाने त्यांच्याकडे पाठवलेला सर्व खजिनाही पाहिला.
१०२ आणि ते त्याला म्हणाले, "हे लक्षात ठेव की आमचा भाऊ योसेफ जिवंत आहे, आणि तोच मिसर देशावर राज्य करतो, आणि आम्ही तुला सांगितल्याप्रमाणे त्यानेच आम्हाला सांगितले होते."
१०३ आणि याकोबाने आपल्या मुलांचे सर्व शब्द ऐकले आणि त्यांचे शब्द ऐकून त्याचे हृदय धडधडले, कारण योसेफाने त्यांना काय दिले होते व काय पाठवले होते, आणि योसेफाने त्यांना सांगितलेली सर्व चिन्हे पाहिल्याशिवाय त्याचा त्यांच्यावर विश्वास बसत नव्हता.
१०४ आणि त्यांनी त्याच्यासमोर सर्व काही उघडून दाखवले आणि योसेफाने पाठवलेले सर्व काही त्याला दाखवले; योसेफाने पाठवलेली प्रत्येक वस्तू त्यांनी त्याला दिली; आणि त्यांनी खरे सांगितले आहे हे त्याला समजले; आणि आपल्या मुलाविषयी ऐकून त्याला अत्यंत आनंद झाला.
१०५ आणि याकोब म्हणाला, माझा मुलगा योसेफ अजून जिवंत आहे हेच माझ्यासाठी पुरेसे आहे, मी मरण्यापूर्वी त्याला भेटायला जाईन.
१०६ मग त्याच्या मुलांनी त्यांना घडलेली सर्व हकीकत त्याला सांगितली आणि याकोब म्हणाला, "मी माझ्या मुलाला व त्याच्या वंशजांना भेटायला मिसर देशात जाईन."
१०७ मग याकोब उठून योसेफाने पाठवलेले कपडे घालून, स्नान करून व केस कापून, योसेफाने पाठवलेला फेटा डोक्यावर घातला.
१०८ मग याकोबाच्या घराण्यातील सर्व लोकांनी व त्यांच्या बायकांनी योसेफाने पाठवलेली वस्त्रे घातली; आणि योसेफ अजून जिवंत असून मिसर देशावर राज्य करत आहे, हे पाहून त्यांना फार आनंद झाला.
१०९ आणि कनान देशातील सर्व रहिवाशांनी ही गोष्ट ऐकली, आणि याकोब अजून जिवंत आहे हे पाहून त्यांना खूप आनंद झाला.
११० आणि याकोबाने त्यांच्यासाठी तीन दिवसांची मेजवानी दिली आणि कनानचे सर्व राजे व देशातील सरदार याकोबाच्या घरी खाऊनपिऊन आनंद साजरा करत होते.

प्रकरण ५५

१ आणि यानंतर असे झाले की याकोब म्हणाला, "मी मिसर देशात जाऊन माझ्या मुलाला भेटीन आणि मग कनान देशात परत येईन, ज्याविषयी देवाने अब्राहामाला सांगितले होते; कारण मी माझ्या जन्मभूमीचा देश सोडू शकत नाही."
२ पाहा, परमेश्वराचा संदेश त्याला आला, तो म्हणाला, "तू आपल्या सर्व कुटुंबासह मिसर देशात जा आणि तेथेच राहा; मिसर देशात जाण्यास भिऊ नकोस, कारण मी तेथे तुला एक मोठे राष्ट्र बनवीन."
३ आणि याकोब मनातल्या मनात म्हणाला, "मी जाऊन माझ्या मुलाला पाहीन की मिसर देशातील सर्व रहिवाशांमध्ये त्याच्या देवाचे भय अजूनही त्याच्या हृदयात आहे की नाही."
४ आणि परमेश्वर याकोबाला म्हणाला, "योसेफाविषयी भिऊ नकोस, कारण तुझ्या दृष्टीने योग्य असल्याप्रमाणे, तो माझी सेवा करण्यास अजूनही एकनिष्ठ आहे." आणि याकोब आपल्या मुलाविषयी अतिशय आनंदित झाला.
५ त्या वेळी याकोबाने परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे आपल्या पुत्रांना व कुटुंबियांना मिसर देशात जाण्याची आज्ञा दिली; आणि याकोब आपल्या पुत्रांसहित व आपल्या सर्व कुटुंबियांसहित उठून, मोठ्या आनंदाने व उल्हासाने कनान देशातील बेअरशेबा येथून बाहेर पडला आणि ते मिसर देशात गेले.
६ आणि असे झाले की, जेव्हा ते मिसर देशाजवळ आले, तेव्हा याकोबाने यहूदाला योसेफाकडे आपल्यापुढे पाठवले, यासाठी की त्याने त्याला मिसर देशातील परिस्थिती दाखवावी. यहूदाने आपल्या वडिलांच्या आज्ञेप्रमाणे केले आणि तो घाईघाईने धावत योसेफाकडे आला. त्यांनी त्याच्या सर्व कुटुंबासाठी गोशेन देशात एक जागा नेमून दिली. मग यहूदा परत फिरला आणि रस्त्याने आपल्या वडिलांकडे आला.
७ मग योसेफाने रथ जुंपला आणि आपला पिता याकोब याला भेटायला जाण्यासाठी त्याने आपले सर्व पराक्रमी योद्धे, आपले सेवक व इजिप्तमधील सर्व अधिकारी यांना एकत्र जमवले; आणि इजिप्तमध्ये योसेफाचा आदेश जाहीर करण्यात आला की, "जे कोणी याकोबाला भेटायला जाणार नाहीत, ते सर्व मारले जातील."
८ आणि दुसऱ्या दिवशी योसेफ सर्व मिसर देशाबरोबर एका मोठ्या व सामर्थ्यशाली सैन्यासह बाहेर पडला; ते सर्व उत्तम सुती व जांभळ्या रंगाचे वस्त्र परिधान केलेले, चांदी व सोन्याची शस्त्रे आणि त्यांच्याबरोबर युद्धाची साधने घेऊन होते.
९ आणि ते सर्वजण सर्व प्रकारची वाद्ये, ढोल व डफ वाजवत, रस्त्याच्या दुतर्फा गंधरस व अगरू उधळत याकोबाला भेटायला गेले; आणि ते सर्वजण अशाचप्रकारे जात होते, आणि त्यांच्या आरडाओरडीने पृथ्वी हादरली.
१० आणि याकोबाला भेटायला मिसर देशातील सर्व स्त्रिया छतांवर व भिंतींवर चढल्या; आणि योसेफाच्या डोक्यावर फारोचा राजमुकुट होता, कारण आपल्या वडिलांना भेटायला जाताना घालण्यासाठी फारोने तो त्याला पाठवला होता.
११ आणि जेव्हा योसेफ आपल्या वडिलांपासून पन्नास हात अंतरावर आला, तेव्हा तो रथातून उतरला आणि आपल्या वडिलांकडे चालत गेला; आणि जेव्हा इजिप्तच्या सर्व अधिकाऱ्यांनी व सरदारांनी पाहिले की योसेफ आपल्या वडिलांकडे पायी गेला आहे, तेव्हा तेही रथातून उतरले आणि याकोबाकडे पायी चालत गेले.
१२ आणि जेव्हा याकोब योसेफाच्या छावणीजवळ आला, तेव्हा योसेफासह आपल्या दिशेने येणारी छावणी पाहून याकोबाला आनंद झाला आणि त्याला आश्चर्यही वाटले.
१३ आणि याकोब यहूदाला म्हणाला, "मिसरच्या छावणीत मला जो माणूस दिसत आहे, तो कोण आहे? त्याने राजेशाही वस्त्रे परिधान केली आहेत, अंगावर अतिशय लाल रंगाचे वस्त्र आहे आणि डोक्यावर राजमुकुट आहे. तो आपल्या रथातून उतरून

आपल्याकडे येत आहे." यहूदाने आपल्या वडिलांना उत्तर दिले, "तो तुझा मुलगा, राजा योसेफ आहे." आपल्या मुलाचे वैभव पाहून याकोबाला आनंद झाला.
१४ मग योसेफ आपल्या वडिलांजवळ आला आणि त्याने त्यांना नमन केले; आणि छावणीतील सर्व पुरुषांनीही त्याच्याबरोबर याकोबासमोर जमिनीवर नमन केले.
१५ आणि पाहा, याकोब धावत जाऊन आपला मुलगा योसेफ याच्याकडे गेला आणि त्याच्या गळ्यात पडून त्याचे चुंबन घेतले; आणि ते दोघे रडले; आणि योसेफानेही आपल्या वडिलांना मिठी मारून त्यांचे चुंबन घेतले; आणि ते दोघे रडले; आणि मिसर देशातील सर्व लोकही त्यांच्यासोबत रडले.
१६ आणि याकोब योसेफाला म्हणाला, "तू अजून जिवंत असून गौरवाने जगत आहेस, हे पाहून तुझे मुख पाहिल्यावर मी आता आनंदाने मरेन."
१७ आणि याकोबाचे पुत्र, त्यांच्या बायका, त्यांची मुले, त्यांचे सेवक आणि याकोबाचे सर्व कुटुंब योसेफाबरोबर अतिशय रडले; त्यांनी त्याचे चुंबन घेतले आणि त्याच्याबरोबर मोठ्याने रडले.
१८ आणि त्यानंतर योसेफ व त्याचे सर्व लोक आपल्या घरी मिसर देशात परतले आणि याकोब व त्याचे पुत्र आणि त्याच्या घरातील सर्व मुले योसेफाबरोबर मिसर देशात आली आणि योसेफाने त्यांना मिसर देशातील गोशेन नावाच्या प्रदेशात, सर्वोत्तम ठिकाणी ठेवले.
१९ आणि योसेफ आपल्या वडिलांना व भावांना म्हणाला, "मी वर जाऊन फारोला सांगेन की, माझे भाऊ, माझ्या वडिलांचे कुटुंब आणि त्यांचे सर्व नातेवाईक माझ्याकडे आले आहेत; आणि पाहा, ते गोशेन देशात आहेत."
२० आणि योसेफाने तसेच केले आणि आपले भाऊ रूबेन, इस्साखार, जबुलून आणि आपला भाऊ बेंजामिन यांना घेऊन फारोसमोर उभे केले.
२१ आणि योसेफ फारोला म्हणाला, "माझे भाऊ, माझ्या वडिलांचे कुटुंब आणि त्यांचे सर्व नातेवाईक, त्यांच्या कळपांसहित व गुरांसहित कनान देशातून इजिप्तमध्ये राहण्यासाठी माझ्याकडे आले आहेत; कारण त्यांच्यावर भयंकर दुष्काळ पडला होता."
२२ आणि फारो योसेफाला म्हणाला, तुझ्या वडिलांना व भावांना देशाच्या उत्तम भागात ठेव, त्यांना सर्व चांगल्या गोष्टींपासून वंचित ठेवू नकोस आणि त्यांना देशातील समृद्धी खाऊ घाल.
२३ तेव्हा योसेफाने उत्तर दिले, "पाहा, ते मेंढपाळ असल्यामुळे मी त्यांना गोशेन देशात ठेवले आहे; म्हणून मिसऱ्यांपासून दूर राहून आपल्या कळपांना चारण्यासाठी त्यांना गोशेनमध्येच राहू द्या."
२४ आणि फारो योसेफाला म्हणाला, तुझे भाऊ तुला जे काही सांगतील ते सर्व तू त्यांच्याशी कर; आणि याकोबाच्या मुलांनी फारोला नमन केले, आणि ते शांततेने त्याच्यापासून निघून गेले, आणि नंतर योसेफाने आपल्या वडिलांना फारोसमोर आणले.
२५ मग याकोब येऊन फारोला नमन करून गेला आणि याकोबाने फारोला आशीर्वाद दिला, आणि मग तो निघून गेला; आणि याकोब व त्याचे सर्व पुत्र आणि त्याचे सर्व कुटुंब गोशेन देशात राहिले.
२६ दुसऱ्या वर्षी, म्हणजे याकोबाच्या आयुष्याच्या एकशे तीसव्या वर्षी, योसेफाने दुष्काळाच्या सर्व दिवसांत आपल्या वडिलांना, भावांना आणि वडिलांच्या घरातील सर्वांना त्यांच्या लहान मुलांनुसार भाकरी देऊन सांभाळले; त्यांना कशाचीही उणीव भासली नाही.
२७ आणि योसेफाने त्यांना संपूर्ण देशातील उत्तम भाग दिला; योसेफाच्या हयातीत इजिप्तमधील उत्तम भाग त्यांच्या ताब्यात होता; आणि योसेफाने त्यांना व आपल्या वडिलांच्या सर्व घराण्याला दरवर्षी कपडे व वस्त्रे दिली; आणि याकोबाचे पुत्र आपल्या भावाच्या हयातीत इजिप्तमध्ये सुरक्षित राहिले.
२८ आणि याकोब नेहमी योसेफाच्या मेजावर जेवत असे. याकोबाच्या मुलांनी आपापल्या घरी जे खाल्ले त्याशिवाय, याकोब आणि त्याचे पुत्र रात्रंदिवस योसेफाचे मेज सोडून जात नसत.
२९ आणि दुष्काळाच्या दिवसांत सर्व मिसर देशाने योसेफाच्या घराण्यातून भाकर खाल्ली, कारण दुष्काळामुळे सर्व मिसरी लोकांनी आपले सर्वस्व विकून टाकले होते.
३० आणि योसेफाने फारोच्या वतीने भाकरीसाठी इजिप्तमधील सर्व जमिनी व शेतं विकत घेतली आणि दुष्काळाच्या सर्व दिवसांत योसेफाने संपूर्ण इजिप्तला भाकरी पुरवली. त्यांनी देशभरातून विकत घेतलेल्या धान्यापोटी त्याच्याकडे आलेले सर्व चांदी-सोने योसेफाने गोळा केले आणि पुष्कळ सोने-चांदी जमा केले; त्याशिवाय, जेव्हा त्यांचे पैसे संपले, तेव्हा त्यांनी देशाच्या कानाकोपऱ्यातून योसेफासाठी आणलेले अफाट गोमेदाचे दगड, बडेलियम आणि मौल्यवान वस्त्रेही त्याने मिळवली.
३१ आणि योसेफाने त्याच्या हाती आलेले सर्व चांदी व सोने, म्हणजे सुमारे बहात्तर तालंत सोने व चांदी, आणि त्याचबरोबर पुष्कळ गोमेद व बडेलियम रत्ने घेतली; आणि योसेफाने जाऊन ते चार भागांत लपवले; त्याने एक भाग तांबड्या समुद्राजवळील अरण्यात, एक भाग पेराथ नदीजवळ लपवला आणि तिसरा व चौथा भाग त्याने पारस व माडियाच्या अरण्यासमोरील वाळवंटात लपवला.
३२ आणि त्याने उरलेल्या सोन्या-चांदीपैकी काही भाग घेऊन तो आपल्या सर्व भावांना, आपल्या वडिलांच्या घरातील सर्वांना आणि त्यांच्या घरातील सर्व स्त्रियांना दिला; आणि उरलेले, सुमारे वीस तालंत सोने-चांदी, त्याने फारोच्या घरी आणले.
३३ आणि योसेफाने उरलेले सर्व सोने व चांदी फारोला दिले आणि फारोने ते खजिन्यात ठेवले. त्यानंतर देशातील दुष्काळ संपला आणि त्यांनी सर्व देशात पेरणी व कापणी केली आणि त्यांना दरवर्षी नेहमीप्रमाणे पीक मिळत गेले; त्यांना कशाचीही कमतरता भासली नाही.
३४ आणि योसेफ मिसर देशात सुरक्षितपणे राहत होता आणि तो संपूर्ण देश त्याच्या देखरेखीखाली होता; त्याचे वडील व त्याचे सर्व भाऊ गोशेन देशात राहत होते आणि त्यांनी तो देश ताब्यात घेतला होता.
३५ आणि योसेफ फार वृद्ध झाला होता, आणि त्याचे दोन मुलगे, एफ्राईम व मनश्शे, परमेश्वराचे मार्ग आणि त्याचा नियम शिकण्यासाठी याकोबाच्या घरात, याकोबाच्या मुलांच्या मुलांबरोबर, म्हणजेच त्यांच्या भावांबरोबर, सतत राहत होते.
३६ आणि याकोब व त्याचे पुत्र मिसर देशात, गोशेन प्रांतात राहत होते; त्यांनी तो प्रदेश ताब्यात घेतला आणि तेथे त्यांची भरभराट झाली व त्यांची संतती वाढली.

अध्याय ५६

१ आणि याकोब मिसर देशात सतरा वर्षे राहिला, आणि याकोबाचे दिवस आणि त्याच्या आयुष्याची वर्षे एकशे सत्तेचाळीस वर्षे होती.
२ त्याच वेळी याकोबाला असा आजार झाला की त्यातच त्याचा मृत्यू झाला. त्याने आपला मुलगा योसेफ याला मिसर देशातून

बोलावून घेतले. त्याचा मुलगा योसेफ मिसर देशातून आला आणि आपल्या वडिलांकडे आला.
३ आणि याकोब योसेफाला व त्याच्या पुत्रांना म्हणाला, "पाहा, मी मरणार आहे, आणि तुमच्या पूर्वजांचा देव तुम्हाला भेट देईल, आणि ज्या देशाचे दान परमेश्वराने तुला व तुझ्या वंशजांना देण्याची शपथ वाहिली होती, त्या देशात तो तुम्हाला परत आणेल. म्हणून आता, मी मेल्यानंतर, कनान देशातील हेब्रोनमधील मकपेला येथील गुहेत, माझ्या पूर्वजांजवळ मला दफन करा."
४ आणि याकोबाने आपल्या पुत्रांना हेब्रोनमधील मखपेला येथे त्याला दफन करण्याची शपथ घ्यायला लावली आणि त्याच्या पुत्रांनी या गोष्टीविषयी त्याला शपथ दिली.
५ आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली, "तुम्ही आपला देव परमेश्वर याची सेवा करा; ज्याने तुमच्या पूर्वजांना वाचवले, तो तुम्हालाही सर्व संकटांतून वाचवेल."
६ आणि याकोब म्हणाला, "तुमच्या सर्व मुलांना माझ्याकडे बोलवा." आणि याकोबाचे सर्व पुत्र येऊन त्याच्यासमोर बसले. याकोबाने त्यांना आशीर्वाद दिला आणि तो त्यांना म्हणाला, "तुमच्या पूर्वजांचा परमेश्वर देव तुम्हाला हजारपट अधिक देईल व आशीर्वाद देईल, आणि तो तुम्हाला तुमचे पूर्वज अब्राहाम यांचा आशीर्वाद देवो." आणि त्याने आशीर्वाद दिल्यानंतर त्या दिवशी याकोबाचे सर्व पुत्र निघून गेले.
७ आणि दुसऱ्या दिवशी याकोबाने पुन्हा आपल्या पुत्रांना बोलावले, आणि ते सर्व एकत्र जमून त्याच्यासमोर बसले, आणि त्या दिवशी याकोबाने आपल्या मृत्यूपूर्वी प्रत्येकाला त्याच्या आशीर्वादानुसार आशीर्वाद दिला; पाहा, इस्राएलासंबंधी परमेश्वराच्या नियमशास्त्राच्या पुस्तकात असे लिहिलेले आहे.
८ आणि याकोब यहूदाला म्हणाला, "माझ्या मुला, मला माहीत आहे की तू तुझ्या भावांसाठी एक पराक्रमी पुरुष आहेस; तू त्यांच्यावर राज्य कर, आणि तुझे पुत्र त्यांच्या पुत्रांवर सर्वकाळ राज्य करतील."
९ तू आपल्या पुत्रांना फक्त धनुष्य आणि युद्धाची सर्व शस्त्रे शिकव, म्हणजे जे आपल्या शत्रूंवर राज्य करणार आहेत, त्या आपल्या भावाच्या लढाया ते लढू शकतील.
१० आणि त्या दिवशी याकोबाने पुन्हा आपल्या पुत्रांना आज्ञा दिली, की पाहा, आज मी माझ्या लोकांमध्ये सामील होणार आहे; मला मिसर देशातून बाहेर काढा आणि मी तुम्हाला आज्ञा केल्याप्रमाणे मकपेलाच्या गुहेत माझे दफन करा.
११ तरी मी तुम्हाला विनंती करतो की, तुम्ही अशी काळजी घ्या की तुमच्या मुलांपैकी कोणीही मला उचलू नये, केवळ तुम्हीच मला उचलावे; आणि जेव्हा तुम्ही माझे शरीर मला दफन करण्यासाठी कनान देशात घेऊन जाल, तेव्हा तुम्ही माझ्याशी असेच वागावे.
१२ यहूदा, इस्साखार आणि जबुलून पूर्वेकडे माझी शवपेटी वाहतील; रूबेन, शिमोन आणि गाद दक्षिणेकडे, एफ्राईम, मनश्शे आणि बेंजामिन पश्चिमेकडे, दान, आशेर आणि नफताली उत्तरेकडे.
१३ लेवीने तुमच्याबरोबर वाहून नेऊ नये, कारण तो व त्याचे पुत्र छावणीत इस्राएल लोकांबरोबर परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहून नेतील; तसेच माझा मुलगा योसेफ यानेही वाहून नेऊ नये, कारण राजा म्हणून त्याचे गौरव असेच असो; तथापि, त्यांच्या जागी एफ्राईम व मनश्शे असतील.
१४ जेव्हा तुम्ही मला घेऊन जाल, तेव्हा तुम्ही माझ्याशी असेच वागा; मी तुम्हाला आज्ञा केलेल्या सर्व गोष्टींविषयी दुर्लक्ष करू नका; आणि असे होईल की, जेव्हा तुम्ही माझ्याशी असे वागाल, तेव्हा परमेश्वर तुमची आणि तुमच्यानंतर तुमच्या मुलांची सदासर्वकाळ कृपापूर्वक आठवण ठेवेल.
१५ आणि माझ्या मुलांनो, तुम्ही प्रत्येकाने आपापल्या भावाचा व नातेवाईकाचा आदर करा आणि तुमच्यानंतर तुमच्या मुलांना व तुमच्या नातवंडांना, सर्व दिवस तुमच्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवाची सेवा करण्याची आज्ञा द्या.
१६ यासाठी की, तुम्ही, तुमची मुले आणि तुमच्या मुलांची मुले या देशात सदासर्वकाळ वाढावीत, जेव्हा तुम्ही परमेश्वर तुमचा देव याच्या दृष्टीने जे चांगले व सरळ आहे ते कराल आणि त्याच्या सर्व मार्गांनी चालाल.
१७ आणि हे माझ्या मुला, योसेफा, मी तुला तुझ्या भावांच्या त्रासाबद्दल आणि त्यांनी तुझ्यावर केलेल्या सर्व दुष्कृत्यांबद्दल क्षमा करो, कारण देवाने ते तुझ्या आणि तुझ्या मुलांच्या हितासाठीच योजले होते.
१८ आणि हे माझ्या मुला, तुझ्या भावांना मिसर देशातील लोकांच्या हाती सोडू नकोस, आणि त्यांच्या भावना दुखावू नकोस; कारण पाहा, मी त्यांना देवाच्या हाती आणि मिसऱ्यांपासून त्यांचे रक्षण करण्यासाठी तुझ्या हाती सोपवले आहे. तेव्हा याकोबाच्या मुलांनी आपल्या पित्याला उत्तर दिले, "हे आमच्या वडिला, आपण आम्हाला आज्ञा केल्याप्रमाणे आम्ही सर्व काही करू; देव आमच्याबरोबर असो."
१९ आणि याकोब आपल्या पुत्रांना म्हणाला, "जेव्हा तुम्ही देवाचे सर्व मार्ग पाळता, तेव्हा देव तुमच्याबरोबर असो; त्याच्या दृष्टीने जे चांगले व सरळ आहे ते करताना, त्याच्या मार्गांपासून उजवीकडे किंवा डावीकडे वळू नका."
२० कारण मला माहीत आहे की देशाच्या शेवटच्या दिवसांत तुमच्यावर, होय तुमच्या मुलांवर आणि नातवंडांवरही पुष्कळ व भयंकर संकटे येतील; केवळ परमेश्वराची सेवा करा म्हणजे तो तुम्हाला सर्व संकटांतून वाचवेल.
२१ आणि असे होईल की, जेव्हा तुम्ही देवाची सेवा करण्यासाठी त्याच्यामागे जाल आणि तुमच्यानंतर तुमच्या मुलांना व तुमच्या मुलांच्या मुलांना परमेश्वराला ओळखायला शिकवाल, तेव्हा परमेश्वर तुमच्यासाठी व तुमच्या मुलांसाठी तुमच्या मुलांमधूनच एक सेवक निर्माण करील, आणि परमेश्वर त्याच्या हातून तुम्हाला सर्व संकटांतून सोडवील, आणि तुम्हाला मिसर देशातून बाहेर काढून तुमच्या पूर्वजांच्या देशात परत आणेल, जेणेकरून तुम्हाला त्याचा सुरक्षितपणे वारसा मिळेल.
२२ आणि याकोबाने आपल्या पुत्रांना आज्ञा देणे थांबवले, आणि तो अंथरुणाला टेकून बसला, त्याचे निधन झाले आणि तो आपल्या लोकांमध्ये सामील झाला.
२३ आणि योसेफ आपल्या वडिलांवर कोसळला आणि त्यांच्यासाठी आक्रोश करून रडला आणि त्याने त्यांचे चुंबन घेतले आणि तो कळवळून ओरडला, आणि म्हणाला, हे माझ्या वडिला, माझ्या वडिला.
२४ मग त्याच्या मुलाच्या बायका व त्याचे सर्व कुटुंबीय येऊन याकोबावर तुटून पडले आणि ते त्याच्यासाठी रडले; त्यांनी याकोबाविषयी मोठ्याने आक्रोश केला.
२५ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र एकत्र उठले आणि त्यांनी आपली वस्त्रे फाडली, आणि त्या सर्वांनी आपल्या कमरेला गोणपाट

गुंडाळले, आणि ते पालथे पडले, आणि त्यांनी आकाशाकडे तोंड करून आपल्या डोक्यांवर धूळ टाकली.
२६ आणि ही गोष्ट योसेफाची पत्नी ओस्नाथ हिला सांगण्यात आली, तेव्हा ती उठली आणि तिने एक गोणी घातली आणि ती तिच्याबरोबरच्या सर्व मिसरी स्त्रियांसह आली आणि याकोबासाठी शोक करून रडली.
२७ आणि हे ऐकून याकोबाला ओळखणारे इजिप्तमधील सर्व लोक त्या दिवशी आले, आणि सर्व इजिप्त अनेक दिवस रडले.
२८ आणि याकोब मरण पावला आहे हे ऐकल्यावर कनान देशातून त्या स्त्रिया मिसर देशात आल्या आणि त्यांनी मिसर देशात सत्तर दिवस त्याच्यासाठी शोक केला.
२९ आणि यानंतर असे झाले की योसेफाने आपले सेवक पंडितांना त्याच्या वडिलांचे शवलेपन करण्यासाठी गंधरस, लोबान आणि सर्व प्रकारचे धूप व अत्तर वापरण्याची आज्ञा दिली आणि पंडितांनी योसेफाच्या आज्ञेप्रमाणे याकोबाचे शवलेपन केले.
३० आणि मिसर देशातील सर्व लोक, वडीलजन आणि गोशेन देशातील सर्व रहिवासी याकोबासाठी रडले व शोक केला; आणि त्याचे सर्व पुत्र व त्याच्या घरातील मुलांनी आपला पिता याकोबासाठी पुष्कळ दिवस विलाप केला.
३१ आणि त्याच्या रडण्याचे दिवस संपल्यावर, सत्तर दिवसांच्या अखेरीस, योसेफ फारोला म्हणाला, "माझ्या वडिलांनी मला शपथ घ्यायला लावल्याप्रमाणे, मी वर जाऊन कनान देशात त्यांचे दफन करीन आणि मग परत येईन."
३२ आणि फारोने योसेफाला पाठवून सांगितले, की त्याने सांगितल्याप्रमाणे आणि तुला शपथ घ्यायला लावल्याप्रमाणे, वर जाऊन तुझ्या वडिलांना दफन कर; आणि त्याने आज्ञा केल्याप्रमाणे आपले वडील याकोब यांना दफन करण्यासाठी योसेफ आपल्या सर्व भावांसहित कनान देशात जाण्यास निघाला.
३३ आणि फारोने संपूर्ण मिसर देशात अशी घोषणा करण्याची आज्ञा दिली की, "जो कोणी याकोबाला पुरण्यासाठी योसेफ व त्याच्या भावांसोबत कनान देशात जाणार नाही, त्याला मृत्यूदंड दिला जाईल."
३४ आणि सर्व मिसर देशाने फारोची घोषणा ऐकली, आणि ते सर्व एकत्र उठले; आणि फारोचे सर्व सेवक, त्याच्या घराण्याचे वडीलजन, आणि मिसर देशातील सर्व वडीलजन योसेफाबरोबर गेले; आणि फारोचे सर्व अधिकारी व सरदार योसेफाचे सेवक म्हणून गेले; आणि ते याकोबाला कनान देशात दफन करण्यासाठी गेले.
३५ आणि याकोबाच्या मुलांनी, त्यांच्या वडिलांच्या आज्ञेप्रमाणे, तो पडलेला शवपेटी उचलली.
३६ आणि ती शवपेटी शुद्ध सोन्याची होती, आणि तिच्या चारी बाजूंनी गोमेद व बडेलियम रत्नांचे जडावकाम केलेले होते; आणि त्या शवपेटीचे आच्छादन धाग्यांनी जोडलेले सोन्याचे विणलेले होते, आणि त्यावर गोमेद व बडेलियम रत्नांचे आकड्या होते.
३७ आणि योसेफाने आपला पिता याकोब याच्या डोक्यावर एक मोठा सोन्याचा मुकुट ठेवला आणि त्याच्या हातात सोन्याचा राजदंड दिला, आणि राजांच्या हयातीतल्या प्रथेप्रमाणे ते शवपेटीभोवती जमले.
३८ आणि इजिप्तचे सर्व सैन्य याच रचनेत त्याच्यापुढे चालत होते; प्रथम फारोचे सर्व शूरवीर आणि योसेफाचे शूरवीर, आणि त्यांच्यामागे इजिप्तचे बाकीचे रहिवासी. ते सर्व तलवारींनी सज्ज होते, चिलखत घातलेले होते आणि त्यांच्या अंगावर युद्धाचे अलंकार होते.
३९ आणि सर्व रडणारे व शोक करणारे शवपेटीच्या समोरील बाजूस दूर जाऊन रडत व विलाप करत होते आणि बाकीचे लोक शवपेटीच्या मागे जात होते.
४० आणि योसेफ व त्याचे कुटुंबीय अनवाणी पायांनी रडत शवपेटीजवळ जमले आणि योसेफाचे बाकीचे सेवक त्याच्याभोवती जमले; प्रत्येकाने आपले दागिने घातले होते आणि ते सर्व आपापल्या युद्धशस्त्रांनी सज्ज होते.
४१ आणि याकोबाचे पन्नास सेवक शवपेटीच्या पुढे चालले आणि त्यांनी रस्त्याच्या मधोमध गंधरस, अगरू व सर्व प्रकारचे सुगंधी तेल पसरवले; आणि शवपेटी वाहून नेणारे याकोबाचे सर्व पुत्र त्या सुगंधी तेलावरून चालले आणि याकोबाचे सेवक त्यांच्यापुढे रस्त्याच्या मधोमध सुगंधी तेल पसरवत चालले.
४२ आणि योसेफ मोठा तळ घेऊन निघाला, आणि ते कनान देशात पोहोचेपर्यंत दररोज असेच करत राहिले. ते यार्देन नदीच्या पलीकडे असलेल्या अतादच्या खळ्यापाशी आले, आणि त्या ठिकाणी त्यांनी अतिशय मोठा व तीव्र शोक केला.
४३ आणि कनानच्या सर्व राजांनी ही गोष्ट ऐकली आणि ते सर्व, प्रत्येक जण आपापल्या घरातून बाहेर पडले; कनानचे एकतीस राजे, आणि ते सर्व याकोबासाठी शोक करण्यासाठी व रडण्यासाठी आपल्या माणसांसहित आले.
४४ आणि त्या सर्व राजांनी याकोबाची शवपेटी पाहिली; त्यावर योसेफाचा मुकुट होता; आणि त्यांनीही आपले मुकुट त्या शवपेटीवर ठेवले व तिला मुकुटांनी वेढले.
४५ आणि त्या सर्व राजांनी त्या ठिकाणी याकोबाच्या पुत्रांबरोबर आणि मिसर देशाबरोबर याकोबाच्या मृत्यूबद्दल मोठा व जड शोक केला, कारण कनानच्या सर्व राजांना याकोबाचे व त्याच्या पुत्रांचे शौर्य माहीत होते.
४६ आणि एसावाला बातमी मिळाली की, याकोब मिसर देशात मरण पावला आहे आणि त्याचे पुत्र व सर्व मिसर देश त्याला दफन करण्यासाठी कनान देशात घेऊन जात आहेत.
४७ आणि एसावने हे ऐकले, तेव्हा तो सेईर पर्वतावर राहत होता. तो आपल्या मुलांसह, आपल्या सर्व लोकांसह आणि आपल्या सर्व कुटुंबासह, जे एक अत्यंत मोठे लोक होते, उठला आणि ते याकोबासाठी शोक करण्यास व रडण्यास आले.
४८ आणि असे झाले की, जेव्हा एसाव आला तेव्हा त्याने आपला भाऊ याकोब याच्यासाठी शोक केला; आणि सर्व मिसर देश व सर्व कनान देश पुन्हा उठून उभे राहिले आणि त्या ठिकाणी एसावाबरोबर याकोबासाठी मोठा शोक करू लागले.
४९ मग योसेफ व त्याच्या भावांनी आपला बाप याकोब याला त्या ठिकाणाहून आणले आणि याकोबाला त्याच्या पूर्वजांच्या शेजारी गुहेत दफन करण्यासाठी ते हेब्रोनला गेले.
५० आणि ते किरेथ-अर्बा येथील गुहेपाशी आले; ते येत असताना एसाव आपल्या मुलांसहित गुहेत योसेफ व त्याच्या भावांना अडथळा म्हणून उभा राहिला आणि म्हणाला, "याकोबाला त्यात पुरले जाणार नाही, कारण ती गुहा आमची व आमच्या वडिलांची आहे."
५१ आणि योसेफ व त्याच्या भावांनी एसावाच्या पुत्रांचे शब्द ऐकले आणि ते अतिशय संतापले. योसेफ एसावाजवळ जाऊन म्हणाला, "हे लोक काय बोलत आहेत? नक्कीच, माझ्या वडिलांनी, याकोबाने, इसहाकाच्या मृत्यूनंतर पंचवीस वर्षांपूर्वी, ही जमीन

तुझ्याकडून मोठ्या किमतीला विकत घेतली होती; आणि त्याने कनान देशाची सर्व जमीनही तुझ्याकडून, तुझ्या पुत्रांकडून आणि तुझ्या नंतरच्या वंशजांकडून विकत घेतली होती."
५२ आणि याकोबाने ते आपल्या मुलांसाठी व आपल्या वंशजांसाठी कायमचा वारसा म्हणून विकत घेतले, आणि तू आज ह्या गोष्टी का बोलत आहेस?
५३ तेव्हा एसाव म्हणाला, "तू खोटे बोलतोस व असत्य बोलतोस, कारण तू म्हणतोस त्याप्रमाणे मी या संपूर्ण देशात माझे काहीही विकले नाही, आणि माझा भाऊ याकोब यानेही या देशात माझे काहीही विकत घेतले नाही."
५४ आणि एसावाने आपल्या शब्दांनी योसेफाला फसवण्यासाठी ह्या गोष्टी सांगितल्या, कारण एसावाला माहीत होते की, ज्या दिवसांत एसावाने कनान देशातील आपली सर्व मालमत्ता याकोबाला विकली, त्या दिवसांत योसेफ तेथे हजर नव्हता.
५५ आणि योसेफ एसावाला म्हणाला, "खात्रीने माझ्या वडिलांनी ह्या वस्तू तुझ्या नावे खरेदीच्या नोंदीत समाविष्ट केल्या होत्या आणि साक्षीदारांसमक्ष त्या नोंदीला दुजोरा दिला होता; आणि पाहा, त्या वस्तू इजिप्त देशात आमच्याजवळ आहेत."
५६ तेव्हा एसावाने त्याला उत्तर दिले, "तो वृत्तांत घेऊन ये, त्यात तुला जे काही आढळेल ते सर्व आम्ही करू."
५७ मग योसेफाने आपला भाऊ नफताली याला बोलावून म्हटले, "लवकर त्वरा कर, थांबू नकोस, आणि मी तुला विनंती करतो की तू इजिप्तला धावत जा आणि सर्व नोंदी घेऊन ये; खरेदीची नोंद, शिक्का मारलेली नोंद आणि उघडी नोंद, आणि तसेच त्या सर्व मूळ नोंदी, ज्यात जन्मसिद्ध हक्काचे सर्व व्यवहार लिहिलेले आहेत, त्याही घेऊन ये."
५८ आणि तू त्यांना आमच्याकडे येथे घेऊन ये, म्हणजे एसाव व त्याच्या पुत्रांनी आज जे काही शब्द उच्चारले ते सर्व आम्हाला त्यांच्याकडून कळून येईल.
५९ आणि नफतालीने योसेफाचे ऐकले आणि तो इजिप्तला जाण्यासाठी घाई करून धावत सुटला; आणि नफताली रानातील कोणत्याही हरणापेक्षा पायांनी हलका होता, कारण तो कणसे न चिरडता त्यांच्यावरून जात असे.
६० आणि जेव्हा एसावाने पाहिले की नफताली नोंदी आणायला गेला आहे, तेव्हा त्याने आणि त्याच्या मुलांनी गुहेविरुद्धचा प्रतिकार वाढवला आणि एसाव व त्याचे सर्व लोक योसेफ व त्याच्या भावांविरुद्ध लढायला उठले.
६१ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र व मिसरचे लोक एसाव व त्याच्या माणसांबरोबर लढले; आणि एसावचे पुत्र व त्याचे लोक याकोबाच्या पुत्रांसमोर पराभूत झाले; आणि याकोबाच्या पुत्रांनी एसावच्या लोकांपैकी चाळीस माणसांना ठार मारले.
६२ आणि याकोबाचा नातू दान याचा मुलगा खुशीम त्या वेळी याकोबाच्या मुलांबरोबर होता, परंतु तो लढाईच्या ठिकाणापासून सुमारे शंभर हात दूर होता, कारण तो याकोबाच्या शवपेटीचे रक्षण करण्यासाठी त्याच्या मुलांबरोबर तेथे थांबला होता.
६३ आणि चुशीम मुका व बहिरा होता, तरीही त्याला माणसांमधील चिंतेचा आवाज समजत होता.
६४ आणि त्याने विचारले, "तुम्ही मेलेल्यांना का पुरत नाही, आणि हा एवढा मोठा गोंधळ का आहे?" तेव्हा त्यांनी त्याला एसाव व त्याच्या मुलांचे शब्द सांगितले; आणि तो लढाईच्या ऐन मध्यभागी एसावाकडे धावत गेला, आणि त्याने तलवारीने एसावाला ठार मारले, आणि त्याचे डोके कापले, आणि ते दूरवर उडून गेले, आणि एसाव लढाईतील लोकांमध्ये पडला.
६५ आणि जेव्हा खुशीमने हे केले, तेव्हा याकोबाच्या मुलांनी एसावाच्या मुलांवर विजय मिळवला आणि याकोबाच्या मुलांनी आपला बाप याकोब याला जबरदस्तीने गुहेत पुरले आणि एसावाच्या मुलांनी ते पाहिले.
६६ आणि याकोबाला हेब्रोनमध्ये, मकपेलाच्या गुहेत पुरण्यात आले; ती गुहा अब्राहामाने दफनभूमीसाठी हेथच्या पुत्रांकडून विकत घेतली होती; आणि त्याला अत्यंत मौल्यवान वस्त्रे परिधान करून पुरण्यात आले.
६७ आणि योसेफाने आपल्या वडिलांच्या मृत्यूनंतर त्यांना जसा सन्मान दिला, तसा सन्मान इतर कोणत्याही राजाला मिळाला नव्हता, कारण त्याने राजांच्या दफनाप्रमाणे मोठ्या सन्मानाने त्यांचे दफन केले.
६८ आणि योसेफ व त्याच्या भावांनी आपल्या वडिलांसाठी सात दिवस शोक केला.

अध्याय ५७

१ आणि यानंतरच एसावाच्या पुत्रांनी याकोबाच्या पुत्रांबरोबर युद्ध केले आणि एसावाचे पुत्र हेब्रोनमध्ये याकोबाच्या पुत्रांबरोबर लढले; आणि एसाव अजूनही मृत पडून होता, त्याला पुरले नव्हते.
२ आणि त्यांच्यामध्ये जोरदार लढाई झाली, आणि एसावाचे पुत्र याकोबाच्या पुत्रांपुढे पराभूत झाले; आणि याकोबाच्या पुत्रांनी एसावाच्या पुत्रांतील ऐंशी माणसांना ठार मारले; आणि याकोबाच्या पुत्रांतील एकही मेला नाही; आणि योसेफाचा विजय झाला; आणि त्याने एसावाचा पुत्र एलीफाजचा पुत्र सफो व त्याच्या पन्नास माणसांना कैद केले; आणि त्यांना लोखंडी साखळ्यांनी बांधून मिसर देशात नेण्यासाठी आपल्या सेवकांच्या हाती सोपवले.
३ आणि असे झाले की, जेव्हा याकोबाच्या मुलांनी सफो व त्याच्या लोकांना कैद केले, तेव्हा मागे राहिलेल्या सर्वांना एसावाच्या घराण्याची फार भीती वाटली, कारण त्यांना भीती होती की, आपल्यालाही कैद केले जाईल. म्हणून ते सर्व एसावाचा मुलगा एलीफाज व त्याच्या लोकांसोबत, एसावाच्या मृतदेहासह पळून गेले आणि सेईर पर्वताकडे जाणाऱ्या रस्त्याने निघाले.
४ आणि ते सेईर पर्वतावर आले आणि त्यांनी एसावाला सेईरमध्येच पुरले, पण त्यांनी त्याचे डोके सेईरला आणले नव्हते, कारण ते हेब्रोनमध्ये लढाई झालेल्या ठिकाणी पुरले होते.
५ आणि असे झाले की, जेव्हा एसावाचे पुत्र याकोबाच्या पुत्रांसमोरून पळून गेले, तेव्हा याकोबाच्या पुत्रांनी सेईरच्या सीमेपर्यंत त्यांचा पाठलाग केला, परंतु पाठलाग करताना त्यांनी त्यांच्यापैकी एकालाही ठार मारले नाही, कारण त्यांनी सोबत आणलेल्या एसावाच्या मृतदेहामुळे ते गोंधळून गेले होते, म्हणून ते पळून गेले आणि याकोबाचे पुत्र त्यांच्यापासून मागे फिरले आणि हेब्रोनमध्ये जेथे त्यांचे भाऊ होते त्या ठिकाणी आले आणि लढाईतून विश्रांती घेईपर्यंत ते त्या दिवशी आणि दुसऱ्या दिवशीही तेथेच राहिले.
६ आणि असे झाले की तिसऱ्या दिवशी त्यांनी होरी शेईरच्या सर्व पुत्रांना आणि पूर्वेकडील सर्व लोकांना, समुद्राच्या वाळूप्रमाणे असंख्य लोकांना एकत्र केले आणि ते आपल्या बांधवांना सोडवण्यासाठी योसेफ व त्याच्या भावांशी लढायला इजिप्त देशात गेले.

७ आणि योसेफ व याकोबाच्या सर्व पुत्रांनी ऐकले की, त्यांच्या बांधवांना सोडवण्यासाठी एसावाचे पुत्र व पूर्वेकडील लोक त्यांच्यावर चाल करून आले आहेत.
८ आणि योसेफ व त्याचे भाऊ आणि इजिप्तचे बलवान पुरुष बाहेर गेले आणि त्यांनी रामसेस शहरात लढाई केली; आणि योसेफ व त्याच्या भावांनी एसावाच्या पुत्रांचा व पूर्वेकडील लोकांचा मोठा पराभव केला.
९ आणि त्यांनी त्यांच्यापैकी सहा लाख माणसांना ठार मारले; आणि त्यांच्यातील होरी सेईरच्या वंशातील सर्व पराक्रमी योद्ध्यांना ठार मारले; त्यांच्यापैकी केवळ थोडेच शिल्लक राहिले; आणि त्यांनी पूर्वेकडील व एसावाच्या वंशातील पुष्कळ लोकांनाही ठार मारले; आणि एसावाचा मुलगा एलीफाज व पूर्वेकडील सर्व लोक योसेफ आणि त्याच्या भावांसमोरून पळून गेले.
१० मग योसेफ व त्याच्या भावांनी त्यांचा पाठलाग केला आणि ते सुक्कोथपर्यंत आले. त्यांनी सुक्कोथमध्ये त्यांच्यापैकी तीस जणांना ठार मारले, तर बाकीचे निसटून आपापल्या शहरात पळून गेले.
११ आणि योसेफ, त्याचे भाऊ व इजिप्तचे पराक्रमी योद्धे मोठ्या आनंदाने व उल्हसित मनाने तेथून परतले, कारण त्यांनी आपल्या सर्व शत्रूंचा पराभव केला होता.
१२ आणि एलीफाजचा मुलगा सफो व त्याचे लोक अजूनही इजिप्त देशात याकोबाच्या मुलांचे गुलाम होते आणि त्यांचे दुख वाढत गेले.
१३ आणि जेव्हा एसावाचे पुत्र व सेईरचे पुत्र आपल्या देशात परत आले, तेव्हा सेईरच्या पुत्रांनी पाहिले की, एसावाच्या पुत्रांच्या लढाईमुळे ते सर्व याकोबाच्या पुत्रांच्या व मिसर देशाच्या लोकांच्या हाती लागले होते.
१४ आणि सेईरचे पुत्र एसावाच्या पुत्रांना म्हणाले, "तुम्ही पाहिले आहे आणि म्हणून तुम्हाला माहीत आहे की ही छावणी तुमच्यासाठी होती, आणि आता एकही पराक्रमी योद्धा किंवा युद्धकुशल योद्धा शिल्लक राहिलेला नाही."
१५ तर आता तुम्ही आमच्या देशातून निघून जा, आमच्यापासून दूर कनान देशात, तुमच्या पूर्वजांच्या वस्तीच्या देशात जा; मग शेवटच्या दिवसांत तुमच्या मुलांना आमच्या मुलांच्या मालमत्तेचा वारसा का मिळेल?
१६ आणि एसावाचे पुत्र सेईरच्या पुत्रांचे ऐकले नाहीत आणि सेईरच्या पुत्रांनी त्यांच्याशी युद्ध करण्याचा विचार केला.
१७ आणि एसावाच्या मुलांनी आफ्रिकेचा राजा अंजियास, म्हणजेच दिनहाबा, याला गुप्तपणे निरोप पाठवून कळवले की,
१८ तुझ्या माणसांपैकी काहींना आमच्याकडे पाठव आणि त्यांना आमच्याकडे येऊ दे, म्हणजे आम्ही होरी सेईरच्या मुलांबरोबर मिळून लढू, कारण त्यांनी आम्हाला या देशातून हाकलून देण्यासाठी आमच्याबरोबर लढण्याचा निश्चय केला आहे.
१९ आणि दिन्हाबाचा राजा अंजियाने तसे केले, कारण त्या दिवसांत तो एसावाच्या वंशजांचा मित्र होता, आणि अंजियाने एसावाच्या वंशजांकडे पाचशे शूर पायदळ आणि आठशे घोडदळ पाठवले.
२० आणि सेईरच्या लोकांनी पूर्वेकडील लोकांना व मिद्यानच्या लोकांना निरोप पाठवून कळवले की, "याकोबाच्या मुलांबरोबर झालेल्या लढाईत एसावाच्या लोकांनी आमचे काय केले आहे, हे तुम्ही पाहिले आहे; त्यांच्यामुळे आमचा जवळजवळ सर्वांचा नाश झाला आहे."
२१ तर आता आमच्याकडे येऊन आम्हाला मदत करा, म्हणजे आपण एकत्र मिळून त्यांच्याशी लढू, आणि त्यांना देशातून हाकलून देऊ, आणि याकोबाच्या पुत्रांबरोबरच्या लढाईत त्यांच्यासाठी मरण पावलेल्या आमच्या बांधवांच्या लढ्याचा सूड घेऊ.
२२ आणि पूर्वेकडील सर्व लोकांनी सेईरच्या लोकांचे ऐकले, आणि ते उपसलेल्या तलवारी घेतलेले सुमारे आठशे पुरुष घेऊन त्यांच्याकडे आले, आणि त्या वेळी पारानच्या वाळवंटात एसावाचे लोक सेईरच्या लोकांबरोबर लढले.
२३ आणि मग सेईरच्या मुलांनी एसावाच्या मुलांवर विजय मिळवला आणि त्या दिवशी त्या लढाईत सेईरच्या मुलांनी दिन्हाबाहचा राजा अंजियास याच्या लोकांपैकी सुमारे दोनशे पुरुषांना ठार मारले.
२४ आणि दुसऱ्या दिवशी एसावाचे पुत्र सेईरच्या पुत्रांबरोबर दुसऱ्यांदा लढायला आले; या दुसऱ्यांदा लढाई एसावाच्या पुत्रांसाठी खूपच कठीण झाली आणि सेईरच्या पुत्रांमुळे त्यांना फार त्रास झाला.
२५ आणि जेव्हा एसावाच्या मुलांनी पाहिले की सेईरचे वंशज त्यांच्यापेक्षा अधिक सामर्थ्यवान आहेत, तेव्हा एसावाच्या मुलांमधील काही माणसे वळून त्यांचे शत्रू असलेल्या सेईरच्या वंशजांना मदत करू लागली.
२६ आणि दुसऱ्या लढाईत दिन्हाबाचा राजा अंजियास याच्याजवळ एसावाच्या वंशजांपैकी अठ्ठावन्न पुरुष मारले गेले.
२७ आणि तिसऱ्या दिवशी एसावाच्या मुलांनी ऐकले की त्यांचे काही भाऊ दुसऱ्या लढाईत त्यांच्याविरुद्ध लढायला त्यांच्यापासून दूर गेले आहेत; आणि हे ऐकून एसावाचे मुलगे शोक करू लागले.
२८ आणि ते म्हणाले, "आमचे शत्रू असलेल्या सेईरच्या लोकांना मदत करण्यासाठी जे आमच्यापासून दूर गेले आहेत, त्या आमच्या भावांचे आम्ही काय करावे?" आणि एसावाच्या लोकांनी पुन्हा दिन्हाबाहचा राजा अंजियास याला निरोप पाठवून कळवले,
२९ आमच्याकडे पुन्हा दुसरे पुरुष पाठवा म्हणजे त्यांच्याबरोबर आम्ही सेईरच्या मुलांशी लढू शकू, कारण ते आधीच आमच्यापेक्षा दुप्पट अधिक बलवान होते.
३० आणि अंजियाने पुन्हा एसावाच्या मुलांकडे सुमारे सहाशे शूर माणसे पाठवली आणि ते एसावाच्या मुलांना मदत करायला आले.
३१ आणि दहा दिवसांनी एसावाच्या मुलांनी पारानच्या वाळवंटात सेईरच्या मुलांबरोबर पुन्हा युद्ध केले; आणि ते युद्ध सेईरच्या मुलांसाठी फारच भीषण होते; ह्यावेळी एसावाच्या मुलांचा सेईरच्या मुलांवर विजय झाला आणि सेईरचे मुले एसावाच्या मुलांपुढे पराभूत झाले; आणि एसावाच्या मुलांनी त्यांच्यापैकी सुमारे दोन हजार माणसे ठार मारली.
३२ आणि या लढाईत सेईरच्या वंशातील सर्व पराक्रमी पुरुष मारले गेले, आणि त्यांच्या शहरांमध्ये फक्त त्यांची लहान मुलेच शिल्लक राहिली.
३३ आणि सर्व मिद्यानी व पूर्वेकडील लोक लढाईतून पळून गेले आणि जेव्हा त्यांनी पाहिले की लढाई त्यांच्यावर तीव्र होत आहे, तेव्हा ते सेईरच्या लोकांना सोडून पळून गेले आणि एसावाच्या लोकांनी पूर्वेकडील सर्व लोकांचा त्यांच्या देशात पोहोचेपर्यंत पाठलाग केला.
३४ आणि एसावाच्या मुलांनी त्यांच्यापैकी सुमारे अडीचशे माणसे ठार मारली आणि त्या लढाईत एसावाच्या मुलांमधील सुमारे तीस माणसे मारली गेली, परंतु त्यांचे भाऊ होरी सेईरच्या मुलांना मदत करण्यासाठी त्यांच्यापासून दूर गेल्यामुळे त्यांच्यावर हे संकट आले आणि एसावाच्या मुलांनी पुन्हा आपल्या भावांच्या

दुष्कृत्यांविषयी ऐकले आणि ते या गोष्टीमुळे पुन्हा शोक करू लागले.
३५ आणि असे झाले की, लढाईनंतर एसावाचे पुत्र परत फिरून सेईर प्रांतात आपल्या घरी आले आणि एसावाच्या पुत्रांनी सेईरच्या प्रांतात राहिलेल्यांना ठार मारले; त्यांनी त्यांच्या बायका व लहान मुलांनाही ठार मारले; त्यांनी पन्नास तरुण मुले व तरुणी यांना सोडून कोणालाही जिवंत सोडले नाही; त्यांना मात्र त्यांनी जिवंत ठेवले आणि एसावाच्या पुत्रांनी त्यांना ठार मारले नाही; त्या मुलांना त्यांनी गुलाम बनवले आणि त्या तरुणींना त्यांनी पत्नी म्हणून स्वीकारले.
३६ आणि एसावाचे वंशज सेईरमध्ये सेईरच्या वंशजांच्या जागी राहत होते, आणि त्यांनी त्यांची भूमी वारसा हक्काने मिळवली व तिचा ताबा घेतला.
३७ आणि एसावाच्या मुलांनी देशातील सेईरच्या मुलांची सर्व मालमत्ता, तसेच त्यांच्या मेंढ्या, बैल आणि त्यांचे सामान घेतले; आणि एसावाची मुले आजपर्यंत सेईरमध्ये त्यांच्या जागी राहत होती; आणि एसावाच्या मुलांनी ती जमीन आपल्या पाच मुलांमध्ये त्यांच्या कुटुंबांनुसार विभागून दिली.
३८ आणि त्या दिवसांत असे झाले की, एसावाच्या मुलांनी त्यांनी ताब्यात घेतलेल्या प्रदेशात आपल्यावर राज्य करण्यासाठी एका राजाला राज्याभिषेक करण्याचा निश्चय केला. आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "असे नाही, कारण तो आमच्या देशात आमच्यावर राज्य करील, आणि आम्ही त्याच्या सल्ल्यानुसार वागू आणि तो आमच्या शत्रूंविरुद्ध आमच्या लढाया लढेल." आणि त्यांनी तसेच केले.
३९ आणि एसावाच्या सर्व मुलांनी शपथ घेतली की, त्यांच्या भावांपैकी कोणीही त्यांच्यावर राज्य करू नये, तर त्यांच्या भावांपैकी नसलेला एखादा परका माणूसच राज्य करील; कारण सेईरच्या मुलांशी लढताना त्यांच्या भावांकडून झालेल्या त्रासामुळे एसावाच्या सर्व मुलांचे मन त्यांच्या मुला, भावा आणि मित्राविरुद्ध कटू झाले होते.
४० म्हणून एसावाच्या पुत्रांनी शपथ घेतली की, त्या दिवसापासून ते आपल्या भावांमधून राजा निवडणार नाहीत, तर आजपर्यंत परक्या देशातूनच निवडतील.
४१ आणि तेथे दिन्हाबाहचा राजा, आंगियास लोकांपैकी एक माणूस होता; त्याचे नाव बेओरचा मुलगा बेला होते, तो एक अतिशय शूर, सुंदर व देखणा, सर्व ज्ञानात पारंगत, आणि समंजस व सल्लागार होता; आणि आंगियास लोकांमध्ये त्याच्यासारखा कोणीही नव्हता.
४२ आणि एसावाच्या सर्व मुलांनी त्याला धरून त्याचा अभिषेक केला आणि त्याला राजाचा मुकुट घातला, आणि ते त्याला नमन करून म्हणाले, राजा जिवंत राहो, राजा जिवंत राहो.
४३ आणि त्यांनी चादर पसरवली, आणि त्या प्रत्येकाला सोन्या-चांदीचे कानातले, अंगठ्या किंवा बांगड्या आणून दिल्या; आणि त्यांनी त्याला चांदी व सोने, गोमेद व अमृत या रत्नांनी अतिशय श्रीमंत केले; आणि त्यांनी त्याच्यासाठी एक राजसिंहासन बनवले; आणि त्याच्या डोक्यावर एक राजमुकुट ठेवला; आणि त्यांनी त्याच्यासाठी एक राजवाडा बांधला; आणि तो त्यात राहू लागला; आणि तो एसावाच्या सर्व मुलांवर राजा झाला.
४४ आणि अंजियाच्या लोकांनी एसावाच्या मुलांकडून आपल्या लढाईचा मोबदला घेतला आणि त्या वेळी ते दिन्हाबा येथील आपल्या धन्याकडे परत गेले.
४५ आणि बेला एसावाच्या वंशजांवर तीस वर्षे राज्य केले आणि एसावाचे वंशज सेईरच्या वंशजांऐवजी त्या देशात राहिले आणि ते आजपर्यंत त्यांच्या जागी सुरक्षितपणे राहिले आहेत.

अध्याय ५८

१ आणि असे झाले की, इस्राएल लोक मिसर देशाकडे जात असतानाच्या बत्तीसाव्या वर्षी, म्हणजेच योसेफाच्या आयुष्याच्या एकाहत्तराव्या वर्षी, मिसर देशाचा राजा फारो मरण पावला आणि त्याचा मुलगा मग्रोन त्याच्या जागी राज्य करू लागला.
२ आणि फारोने आपल्या मृत्यूपूर्वी योसेफाला आज्ञा दिली की, त्याने आपला मुलगा मग्रोन याचा पिता व्हावे आणि मग्रोन योसेफाच्या देखरेखीखाली व त्याच्या सल्ल्यानुसार राहावा.
३ आणि योसेफ त्यांच्यावर राजा व्हावा या गोष्टीला सर्व मिसर देशाने संमती दिली, कारण पूर्वीप्रमाणेच सर्व मिसरी लोक योसेफावर प्रेम करत होते; फक्त फारोचा मुलगा मग्रोन आपल्या वडिलांच्या सिंहासनावर बसला होता आणि त्या दिवसांत तो आपल्या वडिलांच्या जागी राजा झाला होता.
४ मग्रोन एकोणचाळीस वर्षांचा होता, तेव्हा त्याने राज्य करण्यास सुरुवात केली आणि त्याने इजिप्तवर चाळीस वर्षे राज्य केले. इजिप्तमध्ये राज्य करणाऱ्या प्रत्येक राजाला फारो म्हणण्याची प्रथा असल्यामुळे, सर्व इजिप्तवासी त्याच्या वडिलांच्या नावावरून त्याला फारो म्हणू लागले.
५ आणि असे झाले की, जेव्हा फारो आपल्या वडिलांच्या जागी राज्य करू लागला, तेव्हा त्याने आपल्या वडिलांच्या आज्ञेप्रमाणे इजिप्तचे कायदे आणि राज्यकारभाराचे सर्व कामकाज योसेफाच्या हाती सोपवले.
६ आणि योसेफ मिसर देशाचा राजा झाला, कारण तो संपूर्ण मिसर देशाचा कारभार पाहत होता आणि संपूर्ण मिसर देश त्याच्या देखरेखीखाली व सल्ल्यानुसार होता; कारण फारोच्या मृत्यूनंतर संपूर्ण मिसर देश योसेफाकडे झुकला होता आणि त्याने आपल्यावर राज्य करावे अशी त्यांची तीव्र इच्छा होती.
७ परंतु त्यांच्यामध्ये काही लोक असे होते ज्यांना तो आवडत नव्हता आणि ते म्हणत होते, की आमच्यावर परका राज्य करणार नाही; तरीही फारोच्या मृत्यूनंतर त्या दिवसांत इजिप्तचा संपूर्ण कारभार योसेफाच्या हाती आला होता, आणि तोच नियामक असल्याने, कोणीही हस्तक्षेप न करता तो सर्व देशभर आपल्या मर्जीप्रमाणे वागत होता.
८ आणि सर्व मिसर देश योसेफाच्या अधिपत्याखाली होता, आणि योसेफाने त्याच्या सभोवतालच्या सर्व शत्रूंशी युद्ध करून त्यांना जिंकले; तसेच योसेफाने कनानच्या सीमेपर्यंतचा सर्व देश व सर्व पलिष्ट्यांना जिंकले, आणि ते सर्व त्याच्या अधिकाराखाली होते आणि ते योसेफाला वार्षिक कर देत असत.
९ आणि मिसरचा राजा फारो आपल्या वडिलांच्या जागी सिंहासनावर बसला, परंतु जसा तो सुरुवातीला आपल्या वडिलांच्या नियंत्रणाखाली होता, तसाच तो योसेफाच्या नियंत्रणाखाली आणि सल्ल्याखाली होता.
१० तो केवळ योसेफाच्या सल्ल्यानुसार मिसर देशातच राज्य करत होता असे नाही, तर त्या वेळी योसेफ मिसरपासून महान पेराथ नदीपर्यंतच्या संपूर्ण देशावर राज्य करत होता.
११ आणि योसेफ आपल्या सर्व मार्गांत यशस्वी झाला, आणि परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता, आणि परमेश्वराने योसेफाला अधिक

ज्ञान, सन्मान, गौरव आणि मिसऱ्यांच्या व सर्व देशभराच्या लोकांच्या अंतकरणात त्याच्याविषयी प्रीती दिली, आणि योसेफाने चाळीस वर्षे सर्व देशावर राज्य केले.
१२ आणि पलिष्ट्यांचे, कनान व सीदोनचे सर्व देश, आणि यार्देन नदीच्या पलीकडील प्रदेश, योसेफाला त्याच्या हयातीत भेटी आणत असत; आणि तो संपूर्ण देश योसेफाच्या हाती होता; आणि ते त्याला नियमाप्रमाणे वार्षिक खंडणी आणत असत, कारण योसेफाने आपल्या सभोवतालच्या सर्व शत्रूंशी लढून त्यांना जिंकले होते; आणि तो संपूर्ण देश योसेफाच्या हाती होता, आणि योसेफ इजिप्तमध्ये आपल्या सिंहासनावर सुरक्षितपणे बसला होता.
१३ आणि याकोबाचे सर्व पुत्र भाऊ योसेफाच्या हयातीत त्या देशात सुरक्षितपणे राहत होते; ते त्या देशात फलदायी झाले व त्यांची संख्या प्रचंड वाढली; आणि त्यांचे वडील याकोब यांनी त्यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे, त्यांनी आयुष्यभर परमेश्वराची सेवा केली.
१४ आणि असे झाले की पुष्कळ दिवसांच्या व वर्षांच्या अखेरीस, जेव्हा एसावाचे वंशज आपला राजा बेला याच्याबरोबर आपल्या देशात शांतपणे राहत होते, तेव्हा देशात त्यांची संख्या वाढली आणि त्यांनी याकोबाच्या पुत्रांशी व सर्व मिसर देशाशी लढायला जाण्याचा आणि आपला भाऊ एलीफाजचा मुलगा सफो व त्याच्या माणसांना सोडवण्याचा निश्चय केला; कारण त्या दिवसांत ते योसेफाचे गुलाम होते.
१५ आणि एसावाच्या मुलांनी पूर्वेकडील सर्व लोकांकडे निरोप पाठवला आणि त्यांच्याशी सलोखा केला; आणि पूर्वेकडील सर्व लोक एसावाच्या मुलांबरोबर इजिप्तमध्ये लढाईसाठी जाण्यास त्यांच्याकडे आले.
१६ आणि दिन्हाबाचा राजा, अंजियासचे लोकही त्यांच्याकडे आले; आणि त्यांनी इश्माएलाच्या मुलांकडेही निरोप पाठवला, आणि तेही त्यांच्याकडे आले.
१७ आणि हे सर्व लोक एसावाच्या मुलांना त्यांच्या लढाईत मदत करण्यासाठी एकत्र जमले आणि सेईर येथे आले. हा तळ फार मोठा आणि लोकांच्या गर्दीने गजबजलेला होता, समुद्राच्या वाळूप्रमाणे असंख्य, पायदळ आणि घोडदळ मिळून सुमारे आठ लाख माणसे होती. आणि हे सर्व सैन्य याकोबाच्या मुलांशी लढण्यासाठी इजिप्तला गेले आणि त्यांनी रामसेसजवळ तळ ठोकला.
१८ आणि योसेफ आपल्या भावांसोबत इजिप्तच्या सुमारे सहाशे पराक्रमी योद्ध्यांबरोबर निघाला आणि त्यांनी रामसेस देशात त्यांच्याशी युद्ध केले; आणि त्या वेळी याकोबाच्या पुत्रांनी एसावाच्या पुत्रांशी पुन्हा युद्ध केले, हे याकोबाच्या पुत्रांच्या इजिप्तला जाण्याच्या पन्नासाव्या वर्षी घडले, म्हणजेच सेईरमध्ये एसावाच्या पुत्रांवर बेलाच्या राजवटीच्या तीसव्या वर्षी.
१९ आणि परमेश्वराने एसावाचे व पूर्वेकडील लोकांचे सर्व पराक्रमी योसेफ व त्याच्या भावांच्या हाती दिले; आणि एसावाचे व पूर्वेकडील लोकांचे लोक योसेफासमोर मारले गेले.
२० आणि एसावाच्या लोकांपैकी व पूर्वेकडील लोकांपैकी जे मारले गेले, त्यांतील सुमारे दोन लाख माणसे याकोबाच्या पुत्रांपुढे पडली आणि त्यांचा राजा, बओरचा पुत्र बेला, त्यांच्याबरोबर युद्धात मारला गेला; आणि जेव्हा एसावाच्या पुत्रांनी पाहिले की त्यांचा राजा युद्धात पडला व मेला आहे, तेव्हा लढाईत त्यांचे हात कमजोर झाले.
२१ आणि योसेफ व त्याचे भाऊ आणि सर्व मिसर देश एसावाच्या घराण्यातील लोकांना अजूनही मारत होते; आणि एसावाचे सर्व लोक याकोबाच्या पुत्रांना घाबरून त्यांच्यासमोरून पळून गेले.
२२ आणि योसेफ व त्याचे भाऊ आणि सर्व मिसर देशाने एका दिवसाच्या प्रवासापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला आणि वाटेत त्यांना मारत राहून, त्यांनी त्यांच्यापैकी सुमारे तीनशे माणसांना ठार मारले; आणि नंतर ते त्यांच्यापासून परत फिरले.
२३ आणि योसेफ व त्याचे सर्व भाऊ इजिप्तला परत आले; त्यांच्यापैकी एकही जण बेपत्ता नव्हता, परंतु इजिप्तच्या लोकांपैकी बारा जण मारले गेले.
२४ आणि जेव्हा योसेफ इजिप्तला परत आला, तेव्हा त्याने सफो व त्याच्या माणसांना आणखी बांधण्याचा आदेश दिला; आणि त्यांनी त्यांना लोखंडी साखळ्यांनी बांधले व त्यांचे दुख वाढवले.
२५ आणि एसावाचे सर्व लोक व पूर्वेकडील लोक, प्रत्येक जण लज्जित होऊन आपापल्या शहरात परतले, कारण त्यांच्याबरोबर असलेले सर्व पराक्रमी योद्धे युद्धात मारले गेले होते.
२६ आणि जेव्हा एसावाच्या मुलांनी पाहिले की त्यांचा राजा युद्धात मारला गेला आहे, तेव्हा त्यांनी घाई करून पूर्वेकडील लोकांपैकी एका माणसाला आणले; त्याचे नाव योबाब, जाराखचा मुलगा, तो बोत्झरा देशातील होता, आणि त्यांनी आपला राजा बेला याच्याऐवजी त्याला आपल्यावर राज्य करायला लावले.
२७ आणि योबाब बेलाच्या जागी राजा म्हणून त्याच्या सिंहासनावर बसला आणि योबाबने दहा वर्षे एदोममध्ये एसावाच्या सर्व मुलांवर राज्य केले. त्या दिवसापासून एसावाची मुले याकोबाच्या मुलांबरोबर लढायला पुन्हा गेली नाहीत, कारण एसावाच्या मुलांना याकोबाच्या मुलांचे शौर्य माहीत होते आणि ते त्यांना फार घाबरत होते.
२८ परंतु त्या दिवसापासून एसावाच्या मुलांनी याकोबाच्या मुलांचा द्वेष करण्यास सुरुवात केली आणि आजपर्यंत त्यांच्यामध्ये द्वेष व वैर फारच तीव्र होते.
२९ आणि यानंतर असे झाले की, दहा वर्षांच्या अखेरीस, बोत्झरा येथील जाराखचा मुलगा योबाब मरण पावला, आणि एसावाच्या मुलांनी तेमान देशातील कूशाम नावाच्या माणसाला घेतले आणि योबाबाच्या जागी त्याला आपला राजा बनवले. कूशामने एदोममध्ये एसावाच्या सर्व मुलांवर वीस वर्षे राज्य केले.
३० आणि त्या दिवसांत मिसरचा राजा योसेफ, त्याचे भाऊ आणि इस्राएलाचे सर्व लोक, योसेफ व त्याच्या भावांच्या सर्व मुलांसहित, कोणत्याही अडथळ्याशिवाय किंवा संकटाशिवाय मिसर देशात सुरक्षितपणे राहत होते आणि योसेफ व त्याच्या भावांच्या काळात मिसर देश युद्धापासून शांत होता.

प्रकरण ५९

१ आणि ह्या त्या इस्राएलपुत्रांची नावे आहेत जे मिसर देशात राहत होते, जे याकोबाबरोबर आले होते; याकोबाचे सर्वपुत्र आपापल्या कुटुंबासह मिसर देशात आले.
२ लेआची मुले म्हणजे रूबेन, शिमोन, लेवी, यहूदा, इस्साखार व जबुलून आणि त्यांची बहीण दीना.
३ आणि राहेलचे पुत्र योसेफ व बेंजामिन होते.
४ आणि लेआची दासी जिल्पा हिचे पुत्र गाद व आशेर होते.
५ आणि राहेलची दासी बिल्हा हिचे पुत्र दान व नफताली हे होते.

६ आणि हे त्यांचे वंशज होते जे त्यांना कनान देशात, त्यांचे वडील याकोब यांच्याबरोबर मिसर देशात येण्यापूर्वी झाले होते.
७ रूबेनचे पुत्र हनोख, पल्लू, चेत्झरोन आणि कार्मी हे होते.
८ आणि शिमोनचे पुत्र यमुएल, यामीन, ओहाद, याकीन, सोखार आणि कनानी स्त्रीचा मुलगा शौल हे होते.
९ आणि लेवीची मुले म्हणजे गर्शोन, केहाथ व मेरारी आणि त्यांची बहीण योखेबेद, जी त्यांना इजिप्तला जाताना जन्मली होती.
१० आणि यहूदाचे पुत्र एर, ओनान, शेला, पेरेझ आणि जाराख हे होते.
११ आणि एर व ओनान कनान देशात मरण पावले; आणि पेरेझचे पुत्र हेझ्रोन व खामूल होते.
१२ आणि इस्साखारचे पुत्र तोला, पुवा, ईयोब व शोमरोन हे होते.
१३ आणि जबुलूनचे पुत्र सेरेद, एलोन व याखलील होते आणि दानचा पुत्र खुशीम होता.
१४ आणि नप्तालीचे पुत्र याखजील, गुनी, जेत्झर व शिलाम हे होते.
१५ आणि गादचे पुत्र म्हणजे जिफिओन, हाग्गी, शुनी, एजबोन, एरी, अरोदी आणि अरेली.
१६ आणि आशेरची मुले म्हणजे जिम्ना, जिशवा, जिशवी, बेरिया आणि त्यांची बहीण सेराख; आणि बेरियाचे मुलगे म्हणजे चेबेर व मल्कीएल.
१७ आणि बिन्यामीनचे पुत्र बेला, बेखेर, अशबेल, गेरा, नामान, आखी, रोश, मुपीम, चुपीम आणि ओर्द हे होते.
१८ आणि योसेफाला मिसर देशात झालेले त्याचे पुत्र मनश्शे व एफ्राईम हे होते.
१९ आणि याकोबाच्या वंशातून निघालेले सर्व सत्तर जण होते; हे तेच होते जे आपला पिता याकोबाबरोबर मिसर देशात राहण्यासाठी आले होते. योसेफ आणि त्याचे सर्व भाऊ मिसर देशात सुरक्षितपणे राहत होते आणि योसेफाच्या हयातीत ते मिसर देशातील उत्तम अन्न खात होते.
२० आणि योसेफ नव्व्याण्णव वर्षे मिसर देशात राहिला आणि योसेफाने ऐंशी वर्षे संपूर्ण मिसर देशावर राज्य केले.
२१ आणि जेव्हा योसेफाच्या मरणाचे दिवस जवळ आले, तेव्हा त्याने आपल्या भावांना व वडिलांच्या घरातील सर्वांना बोलावून घेतले आणि ते सर्व एकत्र जमून त्याच्यासमोर बसले.
२२ आणि योसेफ आपल्या भावांना व आपल्या वडिलांच्या सर्व घराण्याला म्हणाला, "पाहा, मी मरणार आहे, आणि देव नक्कीच तुमची विचारपूस करील आणि तुम्हाला या देशातून त्या देशात घेऊन जाईल, जो देश देण्याचे त्याने तुमच्या पूर्वजांना वचन दिले होते."
२३ आणि असे होईल की, जेव्हा देव तुम्हाला भेट देईल आणि तुम्हाला येथून तुमच्या पूर्वजांच्या देशात घेऊन जाईल, तेव्हा माझी हाडेही येथून तुमच्यासोबत घेऊन या.
२४ आणि योसेफाने इस्राएलपुत्रांना त्यांच्या नंतरच्या वंशजांसाठी शपथ घ्यायला लावली आणि म्हणाला, "देव तुम्हाला नक्कीच शिक्षा देईल आणि तुम्ही माझी हाडे येथून तुमच्याबरोबर घेऊन याल."
२५ आणि यानंतर असे झाले की, इस्राएल लोक मिसर देशाकडे जाऊ लागल्याच्या एकाहत्तराव्या वर्षी योसेफ मरण पावला.
२६ आणि योसेफ मिसर देशात मरण पावला तेव्हा तो एकशे दहा वर्षांचा होता. तेव्हा त्याचे सर्व भाऊ व सर्व सेवक उठले आणि त्यांनी त्यांच्या प्रथेप्रमाणे योसेफाच्या शवावर लेप लावला. त्याचे भाऊ आणि सर्व मिसर देशाने सत्तर दिवस त्याच्यासाठी शोक केला.
२७ आणि त्यांनी योसेफाला सुगंधी द्रव्ये व सर्व प्रकारच्या अत्तरांनी भरलेल्या शवपेटीत ठेवले आणि त्याला सिहोर नदीच्या काठावर पुरले. त्याचे पुत्र, त्याचे सर्व भाऊ आणि त्याच्या वडिलांच्या घरातील सर्वांनी त्याच्यासाठी सात दिवस शोक केला.
२८ आणि असे झाले की योसेफाच्या मृत्यूनंतर, त्या दिवसांत सर्व मिसरी लोक इस्राएल लोकांवर राज्य करू लागले आणि मिसरचा राजा फारो, जो आपल्या वडिलांच्या जागी राज्य करत होता, त्याने मिसरचे सर्व कायदे घेतले आणि आपल्या सल्ल्यानुसार मिसरचा संपूर्ण कारभार चालवला आणि तो आपल्या लोकांवर सुरक्षितपणे राज्य करत होता.

प्रकरण ६०

१ आणि जेव्हा ते वर्ष पूर्ण झाले, म्हणजे इस्राएल लोक मिसर देशात निघून गेल्याला बहात्तरवे वर्ष झाले, योसेफाच्या मृत्यूनंतर, एसावाचा नातू एलीफाजचा मुलगा सफो, आपल्या माणसांसहित मिसर देशातून पळून गेला आणि ते निघून गेले.
२ आणि तो आफ्रिकेत, म्हणजेच दिन्हाबाहमध्ये, आफ्रिकेचा राजा अंजियास याच्याकडे आला आणि अंजियासने त्यांचे मोठ्या आदराने स्वागत केले आणि त्याने सफोला आपल्या सैन्याचा सेनापती बनवले.
३ आणि सफोला आंगेयाच्या व त्याच्या लोकांच्या दृष्टीने कृपा प्राप्त झाली; आणि सफो बऱ्याच काळापर्यंत आफ्रिकेचा राजा आंगेयाच्या सैन्याचा सेनापती होता.
४ आणि सफोने आफ्रिकेचा राजा अंजियास याला त्याचे सर्व सैन्य गोळा करून मिसऱ्यांशी व याकोबाच्या पुत्रांशी लढायला जाण्यासाठी आणि त्याच्या भावांच्या बाजूने सूड घेण्यासाठी प्रवृत्त केले.
५ परंतु अंजियाने सफोचे ऐकले नाही, कारण अंजियाला याकोबाच्या पुत्रांची शक्ती आणि एसावाच्या मुलांबरोबरच्या युद्धात त्यांनी त्याच्या सैन्याचे काय केले होते हे माहीत होते.
६ आणि त्या दिवसांत सफो हा आंगेयाच्या व त्याच्या सर्व लोकांच्या दृष्टीने फार मोठा होता आणि तो त्यांना इजिप्तविरुद्ध युद्ध करण्यासाठी सतत प्रलोभन देत असे, परंतु ते तयार झाले नाहीत.
७ आणि असे झाले की त्या दिवसांत चित्तीम देशात पुझिम्ना शहरात उझू नावाचा एक माणूस होता, आणि चित्तीमच्या मुलांनी त्याला अधप्रतनाने देवत्व बहाल केले, आणि तो माणूस मरण पावला, त्याला मुलगा नव्हता, फक्त जानिया नावाची एक मुलगी होती.
८ आणि ती तरुणी अत्यंत सुंदर, सुस्वभावी आणि बुद्धिमान होती; सौंदर्य आणि बुद्धिमत्तेच्या बाबतीत संपूर्ण देशात तिच्यासारखी दुसरी कोणीही आढळली नाही.
९ आणि आफ्रिकेचा राजा अंजियाच्या लोकांनी तिला पाहिले आणि त्यांनी त्याच्याकडे येऊन तिची स्तुती केली. तेव्हा अंजियाने चित्तीमच्या लोकांकडे निरोप पाठवून तिला पत्नी म्हणून स्वीकारण्याची विनंती केली आणि चित्तीमच्या लोकांनी तिला त्याला पत्नी म्हणून देण्यास संमती दिली.
१० आणि जेव्हा अंजियाचे दूत चित्तिम देशातून प्रवासाला निघत होते, तेव्हा पाहा, बिबेंतूचा राजा टर्नस याचे दूत चित्तिममध्ये आले,

कारण बिबेंतूचा राजा टर्नस यानेही जानियाला पत्नी म्हणून स्वीकारण्यासाठी आपले दूत पाठवले होते, कारण त्याच्या सर्व माणसांनीही तिची स्तुती केली होती, म्हणून त्याने आपले सर्व सेवक तिच्याकडे पाठवले होते.
११ आणि टर्नसचे सेवक चित्तिमला आले आणि त्यांनी आपला राजा टर्नस याच्याशी पत्नी म्हणून जानियाला आणण्याची मागणी केली.
१२ आणि चित्तिमचे लोक त्यांना म्हणाले, "आम्ही तिला देऊ शकत नाही, कारण तुम्ही येण्यापूर्वी आफ्रिकेचा राजा आंगियास याने तिला पत्नी म्हणून स्वीकारण्याची इच्छा व्यक्त केली होती आणि आम्ही तिला त्याला द्यावे असे त्याला वाटत होते, आणि आता टर्नसला देण्यासाठी आंगियासला त्या तरुणीपासून वंचित ठेवणे आम्हाला शक्य नाही."
१३ कारण आम्हाला आंगेयाची फार भीती वाटते की, तो आमच्याशी लढायला येऊन आमचा नाश करील आणि तुमचा गुरु टर्नस त्याच्या हातून आमची सुटका करू शकणार नाही.
१४ आणि जेव्हा टर्नसच्या दूतांनी चित्तीमच्या मुलांचे सर्व शब्द ऐकले, तेव्हा ते आपल्या धन्याकडे परत गेले आणि त्यांनी त्याला चित्तीमच्या मुलांचे सर्व शब्द सांगितले.
१५ आणि चित्तीमच्या मुलांनी अंजियासला एक निवेदन पाठवून कळवले की, "पाहा, टर्नसने जानियाला पत्नी म्हणून आणण्यासाठी बोलावले आहे, आणि आम्ही त्याला असे उत्तर दिले आहे; आणि आम्ही ऐकले आहे की त्याने तुझ्याविरुद्ध युद्ध करण्यासाठी आपले संपूर्ण सैन्य जमवले आहे, आणि त्याचा इरादा आहे की तो तुझा भाऊ लूकस याच्याशी लढण्यासाठी सार्दुनियाच्या मार्गाने जाईल, आणि त्यानंतर तो तुझ्याविरुद्ध लढायला येईल."
१६ आणि चित्तीमच्या मुलांनी त्याला लेखी स्वरूपात पाठवलेले शब्द अंजियाने ऐकले, आणि त्याचा क्रोध भडकला. तो उठला आणि त्याने आपले सर्व सैन्य एकत्र केले आणि समुद्रातील बेटांमधून, सार्दुनियाच्या मार्गाने, आपला भाऊ आणि सार्दुनियाचा राजा लूक याच्याकडे आला.
१७ आणि लुकसचा मुलगा निब्लोस याने ऐकले की त्याचा काका आंजियास येत आहे, आणि तो त्याला मोठ्या सैन्यासह सामोरा जाण्यासाठी बाहेर पडला, आणि त्याने त्याचे चुंबन घेतले व त्याला मिठी मारली, आणि निब्लोस आंजियासला म्हणाला, जेव्हा तू माझ्या वडिलांची विचारपूस करशील, तेव्हा मी तुझ्याबरोबर टर्नसशी लढायला येईन, तेव्हा त्याला मला त्याच्या सैन्याचा सेनापती बनवण्याची विनंती कर. आणि आंजियासने तसेच केले, आणि तो आपल्या भावाकडे आला आणि त्याचा भाऊ त्याला भेटायला आला, आणि त्याने त्याची विचारपूस केली.
१८ आणि अँजिअसने आपला भाऊ लूकस याची विचारपूस केली आणि आपला मुलगा निब्लोस याला आपल्या सैन्याचा सेनापती बनवण्यास सांगितले. लूकसने तसे केले आणि अँजिअस व त्याचा भाऊ लूकस उठून लढाईसाठी टर्नसकडे निघाले. त्यांच्यासोबत एक मोठे सैन्य आणि मोठा जमाव होता.
१९ आणि तो जहाजांतून आला आणि अष्टोराश प्रांतात शिरला; आणि पाहा, टर्नस त्यांच्याकडे आला; कारण तो सार्दुनियाला गेला होता आणि त्याचा इरादा होता की, ते शहर नष्ट करून तेथून पुढे आंगियासला जाऊन त्याच्याशी लढायचे.
२० आणि अंजियास व त्याचा भाऊ लूकस हे कानोपियाच्या खोऱ्यात टर्नसला भेटले आणि त्या ठिकाणी त्यांच्यामध्ये जोरदार लढाई झाली.
२१ आणि सार्दुनियाचा राजा लूकस याच्यावर लढाई भयंकर कोसळली आणि त्याचे सर्व सैन्य मारले गेले, आणि त्या लढाईत त्याचा मुलगा निब्लोसही मारला गेला.
२२ आणि त्याचा मामा आंगीयसने आपल्या सेवकांना आज्ञा दिली आणि त्यांनी निब्लोससाठी एक सोन्याची शवपेटी बनवली आणि त्याला त्यात ठेवले, आणि आंगीयसने पुन्हा टर्नसवर युद्ध पुकारले, आणि आंगीयस त्याच्यापेक्षा अधिक बलवान होता, आणि त्याने त्याला ठार मारले, आणि त्याने त्याच्या सर्व लोकांना तलवारीच्या धारेने मारले, आणि आंगीयसने आपला भाऊ निब्लोसचा मुलगा आणि आपला भाऊ लूकसच्या सैन्याचा सूड घेतला.
२३ आणि जेव्हा टर्नस मरण पावला, तेव्हा युद्धातून वाचलेल्यांचे हात कमजोर झाले आणि ते अँजिअस व त्याचा भाऊ लूकस यांच्यासमोरून पळून गेले.
२४ आणि अंजियास व त्याचा भाऊ लूकस यांनी अल्फानू व रोमा यांच्यामधील मुख्य रस्त्यापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला आणि त्यांनी टर्नसच्या संपूर्ण सैन्याला तलवारीने ठार मारले.
२५ आणि सार्दुनियाचा राजा लूक याने आपल्या सेवकांना आज्ञा दिली की, त्यांनी पितळेची एक शवपेटी बनवावी आणि त्यात आपला मुलगा निब्लोस याचा मृतदेह ठेवावा, आणि त्यांनी त्याला त्याच ठिकाणी पुरले.
२६ आणि त्यांनी त्यावर महामार्गावर एक उंच बुरुज बांधला आणि आजपर्यंत त्याचे नाव निब्लोसच्या नावावरून ठेवले आणि त्यांनी बिबेंतूचा राजा टर्नस यालाही त्याच ठिकाणी निब्लोसबरोबर पुरले.
२७ आणि पाहा, अल्फानू आणि रोमा यांच्यामधील मुख्य रस्त्यावर एका बाजूला निब्लोसची कबर आणि दुसऱ्या बाजूला टर्नसची कबर आहे, आणि त्यांच्यामध्ये आजपर्यंत एक फरसबंदी आहे.
२८ आणि जेव्हा निब्लोसला पुरण्यात आले, तेव्हा त्याचा पिता लूकस आपल्या सैन्यासह आपल्या सार्दुनिया देशात परत गेला आणि त्याचा भाऊ, आफ्रिकेचा राजा अँजियास, आपल्या लोकांसह बिबेंतू शहरात, म्हणजेच टर्नस शहरात गेला.
२९ आणि बिबेंतूच्या रहिवाशांनी त्याची कीर्ती ऐकली आणि ते त्याला फार घाबरले; आणि ते रडत व विनवणी करत त्याला भेटायला निघाले. बिबेंतूच्या रहिवाशांनी आंगेयासला विनंती केली की, त्याने त्यांना ठार मारू नये किंवा त्यांचे शहर उद्ध्वस्त करू नये; आणि त्याने तसे केले, कारण त्या दिवसांत बिबेंतू हे चित्तीमच्या मुलांच्या शहरांपैकी एक मानले जात होते; म्हणून त्याने ते शहर उद्ध्वस्त केले नाही.
३० परंतु त्या दिवसापासून आफ्रिकेच्या राजाचे सैन्य चित्तिमला लुटण्यासाठी जात असे आणि जेव्हा जेव्हा ते जात, तेव्हा आंगियाच्या सैन्याचा सेनापती सफो त्यांच्याबरोबर जात असे.
३१ आणि यानंतरच अंजिया आपल्या सैन्यासह परत फिरला आणि ते पुझिम्ना शहरात आले; आणि अंजियाने तेथून उझूची मुलगी जानिया हिच्याशी लग्न करून तिला आफ्रिकेतील आपल्या शहरात आणले.

अध्याय ६१

१ आणि त्या वेळी असे झाले की, मिसर देशाचा राजा फारो याने आपल्या सर्व लोकांना मिसर देशात त्याच्यासाठी एक मजबूत राजवाडा बांधण्याची आज्ञा दिली.
२ आणि त्याने याकोबाच्या पुत्रांनाही बांधकामात मिसऱ्यांना मदत करण्याची आज्ञा दिली, आणि मिसऱ्यांनी राजेशाही

निवासस्थानासाठी एक सुंदर व भव्य राजवाडा बांधला, आणि तो त्यात राहिला व त्याने आपले शासन पुन्हा स्थापित केले आणि त्याने सुरक्षितपणे राज्य केले.
३ आणि त्याच वर्षी याकोबाचा मुलगा जबुलून मरण पावला. इस्राएल लोक मिसर देशात उतरल्याच्या बहात्तराव्या वर्षी जबुलून मरण पावला. तो एकशे चौदा वर्षांचा होता आणि त्याला शवपेटीत ठेवून त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन करण्यात आले.
४ आणि पंच्याहत्तराव्या वर्षी त्याचा भाऊ शिमोन मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी तो एकशे वीस वर्षांचा होता; त्यालाही शवपेटीत घालून त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन करण्यात आले.
५ आणि दिन्हाबाचा राजा अंजियास याचा सेनापती, एसावाचा नातू एलीफाज याचा मुलगा सफो, अंजियासला इजिप्तमध्ये याकोबाच्या पुत्रांबरोबर लढण्यासाठी युद्धाची तयारी करण्यास दररोज प्रवृत्त करत होता, परंतु अंजियास हे करण्यास तयार नव्हता, कारण त्याच्या सेवकांनी त्याला याकोबाच्या पुत्रांच्या सर्व सामर्थ्याबद्दल आणि एसावाच्या मुलांबरोबर झालेल्या युद्धात त्यांनी केलेल्या कृत्यांबद्दल सांगितले होते.
६ आणि त्या दिवसांत सफो रोज अंजियासला याकोबाच्या पुत्रांबरोबर लढण्यासाठी चिथावत होता.
७ आणि काही काळानंतर अंजियाने सफोचे शब्द ऐकले आणि इजिप्तमध्ये याकोबाच्या पुत्रांबरोबर लढण्यास त्याला संमती दिली; आणि अंजियाने आपल्या सर्व लोकांना, समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूप्रमाणे असंख्य असलेल्या लोकांना, एकत्र केले आणि इजिप्तला लढायला जाण्याचा निश्चय केला.
८ आणि अंजियाच्या सेवकांमध्ये पंधरा वर्षांचा एक तरुण होता, त्याचे नाव बओरचा मुलगा बलाम होते आणि तो तरुण अतिशय हुशार होता व त्याला जादूटोण्याची कला अवगत होती.
९ आणि अंजिया बिलामाला म्हणाला, "मी तुला विनंती करतो की, आमच्यासाठी जादुटोणा करून दर्शन घडव, म्हणजे आम्ही ज्या लढाईसाठी जात आहोत, त्यात कोणाचा विजय होईल हे आम्हाला कळेल."
१० आणि बिलामने मेण आणण्याची आज्ञा दिली, आणि त्याने त्यापासून अंजियाचे सैन्य व मिसरचे सैन्य दर्शवणारे रथ व घोडेस्वार यांच्या प्रतिमा बनवल्या, आणि त्या त्याने त्या उद्देशासाठी कुशलतेने तयार केलेल्या पाण्यात ठेवल्या, आणि त्याने आपल्या हातात मर्मवृक्षाच्या फांद्या घेतल्या, आणि त्याने आपले चातुर्य दाखवून त्या पाण्यावर जोडल्या, आणि त्याला पाण्यात अंजियाच्या सैन्याच्या प्रतिरूप प्रतिमा मिसरी लोकांच्या व याकोबाच्या पुत्रांच्या प्रतिरूप प्रतिमांपुढे नतमस्तक होताना दिसल्या.
११ आणि बिलामने ही गोष्ट अंजियासला सांगितली, आणि अंजियास निराश झाला व लढाईसाठी इजिप्तला जाण्याकरिता शस्त्रसज्ज झाला नाही, आणि तो आपल्या शहरातच राहिला.
१२ आणि जेव्हा एलीफाजचा मुलगा सफो याने पाहिले की, अंजियास मिसऱ्यांशी लढायला जाण्याचा विचार सोडून देत आहे, तेव्हा सफो आफ्रिकेतून अंजियासपासून पळून गेला आणि तो चित्तिमला गेला.
१३ आणि चित्तिमच्या सर्व लोकांनी त्याचा मोठ्या आदराने स्वीकार केला आणि त्यांनी त्याला सर्व दिवस आपल्या लढाया लढण्यासाठी कामावर ठेवले; आणि त्या दिवसांत जेफो अत्यंत श्रीमंत झाला; आणि आफ्रिकेच्या राजाचे सैन्य त्या दिवसांत अजूनही पसरले होते; आणि आफ्रिकेचा राजा आंगियास याचे सैन्य त्यांच्यावर चाल करून येत असल्यामुळे, चित्तिमचे लोक एकत्र जमले आणि कुप्तिझिया पर्वतावर गेले.
१४ एके दिवशी सफोची एक वासरू हरवली आणि तो तिला शोधायला गेला, तेव्हा त्याला डोंगराच्या चारी बाजूंनी तिचे हंबरणे ऐकू आले.
१५ मग सफो गेला आणि त्याने पाहिले, तर डोंगराच्या पायथ्याशी एक मोठी गुहा होती आणि त्या गुहेच्या प्रवेशद्वाराजवळ एक मोठा दगड होता. सफोने तो दगड फोडला आणि तो गुहेत शिरला. त्याने पाहिले, तर एक मोठा प्राणी बैलाला खात होता; तो कमरेपासून वरपर्यंत माणसासारखा आणि कमरेपासून खाली एखाद्या प्राण्यासारखा दिसत होता. सफो त्या प्राण्यावर चाल करून गेला आणि आपल्या तलवारींनी त्याला ठार मारले.
१६ आणि चित्तिमच्या रहिवाशांनी हे ऐकून फार आनंदित झाले आणि ते म्हणाले, "ज्या जनावराने आमची गुरेढोरे खाल्ली, त्या जनावराला मारणाऱ्या माणसाचे आम्ही काय करावे?"
१७ आणि ते सर्वजण वर्षातील एक दिवस त्याला समर्पित करण्यासाठी एकत्र जमले आणि त्यांनी त्याच्या नावावरून त्या दिवसाला जेफो असे नाव दिले; आणि ते दरवर्षी त्या दिवशी त्याला पेयार्पण अर्पण करत आणि त्याला भेटी आणत.
१८ त्या वेळी राजा अंजियाची पत्नी, उझूची मुलगी जानिया आजारी पडली. तिच्या आजारपणाची अंजियाला व त्याच्या अधिकाऱ्यांना मोठी काळजी वाटू लागली. अंजिया आपल्या विद्वान माणसांना म्हणाला, "मी जानियासाठी काय करू आणि तिला तिच्या आजारातून कसे बरे करू?" तेव्हा त्याचे विद्वान माणसे त्याला म्हणाले, "आपल्या देशातील हवा चित्तिम देशाच्या हवेसारखी नाही आणि आपले पाणी त्यांच्या पाण्यासारखे नाही, म्हणूनच राणी आजारी पडली आहे."
१९ कारण हवा आणि पाणी बदलल्यामुळे ती आजारी पडली, आणि तिच्या देशात ती फक्त पुरमा येथून येणारे पाणीच पीत असे, जे तिच्या पूर्वजांनी पुलांवरून आणले होते.
२० आणि अंजियाने आपल्या सेवकांना आज्ञा दिली, आणि त्यांनी चित्तिमच्या पुरमा प्रांतातील पाणी भांड्यांमध्ये भरून त्याच्याकडे आणले, आणि त्यांनी ते पाणी आफ्रिका देशातील सर्व पाण्यासोबत तोलले, आणि त्यांना ते पाणी आफ्रिकेच्या पाण्यापेक्षा हलके आढळले.
२१ आणि अंजियाने हे पाहिले, आणि त्याने आपल्या सर्व अधिकाऱ्यांना हजारो व लाखो दगडतोड्यांना एकत्र जमवण्याची आज्ञा दिली, आणि त्यांनी अगणित दगड घडवले, आणि बांधकाम करणारे आले आणि त्यांनी एक अत्यंत मजबूत पूल बांधला, आणि त्यांनी चित्तिम देशातून पाण्याचा झरा आफ्रिकेपर्यंत वाहून आणला, आणि ते पाणी राणी जानियासाठी व तिच्या सर्व कामांसाठी होते, पिण्यासाठी, भाजण्यासाठी, धुण्यासाठी व अंघोळीसाठी, आणि तसेच अन्न मिळवता येईल अशा सर्व बियाण्यांना व जमिनीवरील सर्व फळांना पाणी देण्यासाठीही होते.
२२ आणि राजाने आज्ञा दिली की त्यांनी चित्तिमची जमीन मोठ्या जहाजांमधून आणावी, आणि त्यांनी त्याद्वारे बांधकाम करण्यासाठी दगडही आणले, आणि बांधकाम करणाऱ्यांनी राणी जानियासाठी राजवाडे बांधले, आणि राणी तिच्या आजारातून बरी झाली.
२३ आणि त्या वर्षाच्या अखेरीस आफ्रिकेचे सैन्य नेहमीप्रमाणे लुटण्यासाठी चित्तिम देशात येत राहिले. एलीफाजचा मुलगा सफो याने त्यांचा वृत्तांत ऐकला आणि त्याने त्यांच्याविषयी आज्ञा दिली व

तो त्यांच्याशी लढला. तेव्हा ते त्याच्यापुढे पळून गेले आणि त्याने चित्तिम देशाला त्यांच्यापासून वाचवले.
२४ आणि चित्तिमच्या लोकांनी जेफोचे शौर्य पाहिले आणि त्यांनी जेफोला आपला राजा बनवले. तो त्यांचा राजा झाला आणि त्याच्या कारकिर्दीत त्यांनी तुबालच्या लोकांना व आजूबाजूच्या सर्व बेटांना जिंकण्यासाठी कूच केले.
२५ आणि त्यांचा राजा जेफो त्यांच्या पुढे गेला आणि त्यांनी तुबाल व बेटांबरोबर युद्ध केले आणि त्यांना जिंकले. युद्धातून परतल्यावर त्यांनी त्याचे शासन पुन्हा स्थापित केले आणि त्याचे निवासस्थान व आसन म्हणून त्याच्यासाठी एक मोठा राजवाडा बांधला. त्यांनी त्याच्यासाठी एक मोठे सिंहासन बनवले. जेफोने संपूर्ण चित्तिम देशावर आणि इटालिया देशावर पन्नास वर्षे राज्य केले.

अध्याय ६२

१ त्या वर्षी, इस्राएल लोक मिसर देशात जाऊ लागल्याच्या एकोणऐंशीव्या वर्षी, मिसर देशात याकोबाचा मुलगा रूबेन मरण पावला; मरण पावला तेव्हा रूबेन एकशे पंचवीस वर्षांचा होता, आणि त्यांनी त्याला एका शवपेटीत ठेवले आणि त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन केले.
२ आणि ऐंशीव्या वर्षी त्याचा भाऊ दान मरण पावला; त्याच्या मृत्यूसमयी तो एकशे वीस वर्षांचा होता, आणि त्यालाही शवपेटीत घालून त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन करण्यात आले.
३ आणि त्याच वर्षी एदोमचा राजा कूशाम मरण पावला, आणि त्याच्यानंतर बेदादचा मुलगा हदाद पस्तीस वर्षे राज्य करत होता; आणि एक्याऐंशीव्या वर्षी याकोबाचा मुलगा इस्साखार मिसर देशात मरण पावला, आणि त्याच्या मृत्यूच्या वेळी इस्साखार एकशे बावीस वर्षांचा होता, आणि त्याला मिसर देशात एका शवपेटीत ठेवून त्याच्या मुलांच्या हाती सोपवण्यात आले.
४ आणि ब्याऐंशीव्या वर्षी त्याचा भाऊ आशेर मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी तो एकशे तेवीस वर्षांचा होता; त्याला इजिप्तमध्ये एका शवपेटीत ठेवून त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन करण्यात आले.
५ आणि त्र्याऐंशीव्या वर्षी गाद मरण पावला; त्याच्या मृत्यूच्या वेळी तो एकशे पंचवीस वर्षांचा होता; त्याला इजिप्तमध्ये एका शवपेटीत घालून त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन करण्यात आले.
६ आणि असे झाले की, एदोमचा राजा, बेदादचा मुलगा हदाद याच्या राज्याच्या चौऱ्याऐंशीव्या वर्षी, म्हणजे पन्नासाव्या वर्षी, हदादने एसावाच्या सर्व मुलांना एकत्र केले आणि आपले सुमारे चार लाख सैन्य तयार ठेवले, आणि तो मोआब देशाकडे निघाला; आणि तो मोआबशी लढायला व त्यांना खंडणी द्यायला गेला.
७ आणि मोआबच्या लोकांनी हे ऐकून फार घाबरले आणि त्यांनी एदोमचा राजा बेदादचा मुलगा हदाद याच्याशी लढण्यात मदत करण्यासाठी मिद्यानच्या लोकांकडे निरोप पाठवला.
८ आणि हदाद मोआब देशात आला, आणि मोआब व मिद्यानी लोक त्याला सामोरे जाण्यासाठी बाहेर पडले आणि त्यांनी मोआबच्या मैदानात त्याच्याविरुद्ध युद्धाची रचना केली.
९ आणि हदाद मोआबशी लढला आणि मोआब व मिद्यान यांतील पुष्कळ लोक मारले गेले, सुमारे दोन लाख पुरुष.
१० आणि मोआबवर युद्ध फारच भीषण होते; जेव्हा मोआबच्या लोकांनी पाहिले की युद्ध त्यांच्यासाठी भयंकर आहे, तेव्हा त्यांनी आपले हात कमजोर केले आणि पाठ फिरवली, आणि मिद्यानाच्या लोकांना युद्ध चालू ठेवण्यासाठी सोडून दिले.
११ आणि मिद्यानी लोकांना मोआबाचे हेतू माहीत नव्हते, परंतु त्यांनी लढाईत स्वतला बळकट केले आणि हदाद व त्याच्या सर्व सैन्याशी लढले आणि सर्व मिद्यानी त्याच्यापुढे पडले.
१२ आणि हदादने सर्व मिद्यानवर मोठा हल्ला चढवला आणि तलवारीने त्यांना ठार मारले; मोआबला मदत करायला आलेल्यांपैकी त्याने कोणालाही जिवंत सोडले नाही.
१३ आणि जेव्हा मिद्यानचे सर्व लोक युद्धात मारले गेले आणि मोआबचे लोक निसटून गेले, तेव्हा हदादने त्यावेळच्या सर्व मोआबला आपला खंडणी देणारा बनवले आणि ते त्याच्या अधिपत्याखाली आले. त्यांनी आज्ञेप्रमाणे वार्षिक कर भरला आणि हदाद वळून आपल्या देशात परत गेला.
१४ आणि वर्षाच्या अखेरीस, जेव्हा देशात राहिलेल्या मिद्यानच्या उर्वरित लोकांनी ऐकले की, मोआबच्या लोकांनी लढाईत पाठ फिरवून मिद्यानला लढण्यासाठी सोडून दिल्यामुळे, त्यांचे सर्व भाऊ मोआबसाठी हदादबरोबरच्या लढाईत मारले गेले होते, तेव्हा मिद्यानच्या पाच सरदारांनी, देशात राहिलेल्या त्यांच्या उर्वरित भावांसोबत मिळून, आपल्या भावांच्या लढ्याचा सूड घेण्यासाठी मोआबबरोबर लढण्याचा निश्चय केला.
१५ आणि मिद्यानच्या लोकांनी पूर्वेकडील आपल्या सर्व बांधवांना निरोप पाठवला; आणि त्यांचे सर्व बांधव, म्हणजे केतुराचे सर्व वंशज, मोआबशी लढायला मिद्यानला मदत करायला आले.
१६ आणि मोआबच्या लोकांनी ही गोष्ट ऐकली, आणि त्यांना फार भीती वाटली की पूर्वेकडील सर्व लोक त्यांच्याविरुद्ध लढाईसाठी एकत्र जमले आहेत; आणि मोआबच्या लोकांनी अदोम देशात, बेदादचा मुलगा हदाद याला एक निमंत्रण पाठवून कळवले की,
१७ आता आमच्याकडे या आणि आम्हाला मदत करा म्हणजे आपण मिद्यानाचा पराभव करू, कारण युद्धात मारल्या गेलेल्या मिद्यानाचा सूड घेण्यासाठी ते सर्व एकत्र जमले आहेत आणि पूर्वेकडील त्यांचे सर्व बंधू यांच्यासह आमच्यावर चाल करून आले आहेत.
१८ आणि अदोमचा राजा, बेदादचा मुलगा हदाद, आपल्या सर्व सैन्यासह निघाला आणि मिद्यानशी लढण्यासाठी मोआब देशात गेला; आणि मिद्यान व पूर्वेकडील लोकांनी मोआबच्या मैदानावर मोआबशी युद्ध केले; आणि त्यांच्यामध्ये युद्ध फारच भयंकर झाले.
१९ आणि हदादने मिद्यानचे सर्व लोक व पूर्वेकडील लोकांना तलवारीने ठार मारले; आणि त्या वेळी हदादने मोआबला मिद्यानाच्या हातून सोडवले; आणि मिद्यानचे व पूर्वेकडील लोकांपैकी जे उरले होते, ते हदाद व त्याच्या सैन्यासमोरून पळून गेले; आणि हदादने त्यांच्या देशापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला, आणि त्यांची मोठी कत्तल केली; आणि मारले गेलेले लोक रस्त्यात पडले.
२० आणि हदादने मोआबला मिद्यानाच्या हातून सोडवले, कारण मिद्यानाचे सर्व लोक तलवारीच्या धारेने मारले गेले होते, आणि हदाद परत फिरून आपल्या देशात गेला.
२१ आणि त्या दिवसापासून मिद्यानी लोक मोआबच्या लोकांचा द्वेष करू लागले, कारण ते त्यांच्यासाठी युद्धात मारले गेले होते, आणि सर्व दिवस त्यांच्यामध्ये मोठे व भयंकर वैर होते.
२२ आणि मोआब देशाच्या मार्गावर सापडलेले मिद्यानी सर्व मोआबच्या तलवारीने मारले गेले; आणि मिद्यान देशाच्या मार्गावर सापडलेले मोआबचे सर्व मिद्यानी मिद्यानीच्या तलवारीने मारले

गेले; अशाप्रकारे मिद्यानाने मोआबाशी आणि मोआबने मिद्यानाशी पुष्कळ दिवस वागले.

२३ आणि त्या वेळी असे झाले की, याकोब मिसर देशात गेल्याच्या शहाऐंशीव्या वर्षी त्याचा मुलगा यहूदा मिसर देशात मरण पावला. त्याच्या मृत्यूच्या वेळी यहूदा एकशे एकोणतीस वर्षांचा होता. त्यांनी त्याच्या शवपेटीवर लेप लावून त्याला शवपेटीत ठेवले आणि त्याला त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन केले.

२४ आणि एकोणनव्वदाव्या वर्षी नफताली मरण पावला; तो एकशे बत्तीस वर्षांचा होता. त्याला शवपेटीत घालून त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन करण्यात आले.

२५ आणि असे झाले की, इस्राएल लोक मिसर देशाकडे जात असतानाच्या एकाण्णव्या वर्षी, म्हणजेच एसावाचा नातू एलीफाज याचा मुलगा सफो याच्या राजवटीच्या तिसाव्या वर्षी, जो चित्तीमच्या लोकांवर राज्य करत होता, आफ्रिकेचे लोक नेहमीप्रमाणे त्यांना लुटण्यासाठी त्यांच्यावर चाल करून आले; पण गेल्या तेरा वर्षांत ते त्यांच्यावर चाल करून आले नव्हते.

२६ आणि त्या वर्षी ते त्यांच्याकडे आले, आणि एलीफाजचा मुलगा सफो आपल्या काही माणसांसहित त्यांच्याकडे गेला आणि त्याने त्यांचा निर्दयपणे संहार केला, आणि आफ्रिकेचे सैन्य सफोसमोरून पळून गेले आणि मारले गेलेले त्याच्यासमोर पडले, आणि सफो व त्याच्या माणसांनी त्यांचा पाठलाग केला, आणि ते आफ्रिकेच्या जवळ येईपर्यंत त्यांना मारत राहिले.

२७ आणि आफ्रिकेचा राजा आंगेयस याने सफोने केलेले कृत्य ऐकले, तेव्हा त्याला फार राग आला आणि आंगेयस सर्व दिवस सफोला घाबरत होता.

अध्याय ६३

१ आणि त्र्याण्णव्या वर्षी याकोबाचा मुलगा लेवी मिसर देशात मरण पावला; मरण पावला तेव्हा लेवी एकशे सदतीस वर्षांचा होता. त्यांनी त्याला एका शवपेटीत ठेवले आणि त्याच्या मुलांच्या स्वाधीन केले.

२ आणि असे झाले की लेवीच्या मृत्यूनंतर, जेव्हा सर्व मिसर देशाने पाहिले की योसेफाचे भाऊ याकोबाचे पुत्र मरण पावले आहेत, तेव्हा सर्व मिसरी लोकांनी त्या दिवसापासून ते मिसर देशातून बाहेर पडेपर्यंत याकोबाच्या पुत्रांना छळण्यास व त्यांचे जीवन कटू करण्यास सुरुवात केली; आणि योसेफाने त्यांना दिलेले सर्व द्राक्षमळे व शेते, इस्राएल लोक राहत असलेली सर्व ऐश्वर्यशाली घरे, आणि मिसर देशातील सर्व संपत्ती, हे सर्व मिसरी लोकांनी त्यांच्याकडून काढून घेतले. त्या दिवसांत मिसरी लोकांनी याकोबाच्या पुत्रांकडून सर्व काही काढून घेतले.

३ आणि त्या दिवसांत सर्व मिसर देशाचा इस्राएल लोकांवरील अत्याचार अधिकच वाढला आणि मिसऱ्यांनी इस्राएल लोकांना इतका त्रास दिला की, मिसऱ्यांमुळे इस्राएल लोक आपल्या जीवाला कंटाळले.

४ आणि असे झाले की त्या दिवसांत, इस्राएल लोक मिसर देशात जाऊ लागल्याच्या एकशे दुसऱ्या वर्षी, मिसर देशाचा राजा फारो मरण पावला आणि त्याचा मुलगा मेलोल त्याच्या जागी राजा झाला; आणि मिसर देशातील सर्व पराक्रमी पुरुष व योसेफ आणि त्याच्या भावांना ओळखणारी ती सर्व पिढी त्या दिवसांत मरण पावली.

५ आणि त्यांच्या जागी दुसरी पिढी उभी राहिली, जिने याकोबाच्या पुत्रांना, त्यांनी त्यांच्यासाठी केलेल्या सर्व चांगल्या गोष्टींना आणि इजिप्तमधील त्यांच्या सर्व सामर्थ्याला ओळखले नव्हते.

६ म्हणून त्या दिवसापासून सर्व मिसर देशाने याकोबाच्या पुत्रांचे जीवन कटू करण्यास व त्यांना सर्व प्रकारच्या कठीण श्रमांनी छळण्यास सुरुवात केली, कारण दुष्काळाच्या दिवसांत ज्यांनी त्यांची सुटका केली होती, त्या त्यांच्या पूर्वजांना ते ओळखत नव्हते.

७ आणि हे देखील परमेश्वराकडूनच होते, इस्राएल लोकांसाठी, त्यांच्या शेवटच्या दिवसांत त्यांना लाभ व्हावा म्हणून, यासाठी की सर्व इस्राएल लोकांनी आपला देव परमेश्वर याला ओळखावे.

८ आणि परमेश्वर आपले लोक इस्राएल यांच्यासाठी मिसर देशात जी चिन्हे व महान चमत्कार करणार होता, ते सर्वांना कळावे म्हणून, यासाठी की इस्राएल लोकांनी आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवाला भिऊन राहावे आणि त्यांनी व त्यांच्या नंतर त्यांच्या संततीने सर्व दिवस त्याच्या सर्व मार्गांवर चालावे.

९ मेलोल वीस वर्षांचा होता तेव्हा त्याने राज्य करण्यास सुरुवात केली आणि त्याने चौऱ्याण्णव वर्षे राज्य केले. इजिप्तमध्ये राज्य करणाऱ्या प्रत्येक राजाला फारो म्हणण्याची त्यांची प्रथा असल्यामुळे, सर्व इजिप्तने त्याच्या वडिलांच्या नावावरून त्याला फारो असे नाव दिले.

१० त्या वेळी आफ्रिकेचा राजा अंजियास याचे सर्व सैन्य नेहमीप्रमाणे लूटमार करण्यासाठी चित्तिम प्रांतात पसरायला निघाले.

११ आणि एसावाचा नातू एलीफाजचा मुलगा सफो याने त्यांचा वृत्तांत ऐकला, आणि तो आपल्या सैन्यासह त्यांना सामोरा जाण्यास निघाला, आणि त्याने तेथे रस्त्यात त्यांच्याशी युद्ध केले.

१२ आणि सफोने तलवारीने आफ्रिकेच्या राजाच्या सैन्याचा संहार केला, आणि त्यांच्यापैकी कोणालाही जिवंत सोडले नाही, आणि एकही जण आफ्रिकेतील आपल्या धन्याकडे परत गेला नाही.

१३ आणि एलीफाजचा मुलगा सफो याने आपल्या सर्व सैन्याचा नाश केला आहे, हे जेव्हा अंजियाने ऐकले, तेव्हा त्याने आपले सर्व सैन्य, म्हणजे आफ्रिका देशातील सर्व माणसे, एकत्र केली; हे लोक समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूच्या कणांप्रमाणे असंख्य होते.

१४ आणि अंजियासने आपला भाऊ लूकस याला निरोप पाठवला की, "तू आपल्या सर्व माणसांसह माझ्याकडे ये आणि ज्यांनी माझ्या माणसांचा नाश केला आहे, त्या सफो व चित्तिमच्या सर्व मुलांना मारण्यास मला मदत कर." आणि लूकस, आपला भाऊ अंजियास याला सफो व चित्तिमच्या मुलांविरुद्ध लढण्यास मदत करण्यासाठी, आपल्या संपूर्ण सैन्यासह, जे एक मोठे सैन्य होते, आला.

१५ आणि सफो व चित्तीमच्या मुलांनी हे ऐकले, आणि ते फार घाबरले व त्यांच्या मनात मोठी दहशत बसली.

१६ आणि सफोनेही अदोम देशाचा राजा बेदादचा मुलगा हदाद व एसावाच्या सर्व मुलांना पत्र पाठवून कळवले की,

१७ मी ऐकले आहे की आफ्रिकेचा राजा आंगेयस आपल्या भावासह आपल्याविरुद्ध लढायला येत आहे आणि आम्हाला त्याची फार भीती वाटते, कारण त्याचे सैन्य खूप मोठे आहे, विशेषतः तोही आपल्या भावासह आणि त्याच्या सैन्यासह आपल्यावर चाल करून येत असल्यामुळे.

१८ तर आता तुम्हीही माझ्याबरोबर वर या आणि मला मदत करा, म्हणजे आपण एकत्र मिळून आंगियास व त्याचा भाऊ लूकस यांच्याविरुद्ध लढू आणि तुम्ही आपल्याला त्यांच्या हातून वाचवाल;

पण तसे न झाल्यास, हे लक्षात ठेवा की आपण सर्व मरणार आहोत.
१९ आणि एसावाच्या मुलांनी चित्तीमच्या मुलांना व त्यांचा राजा सफो याला पत्र पाठवून कळवले की, "आम्ही अंजियास व त्याच्या लोकांविरुद्ध लढू शकत नाही, कारण पहिला राजा बेला याच्या काळापासून आणि मिसरचा राजा याकोबाचा मुलगा योसेफ याच्या काळापासून, आमच्यामध्ये अनेक वर्षांपासून शांतीचा करार झालेला आहे; ज्याच्याशी आम्ही यार्देन नदीच्या पलीकडे लढलो होतो, जेव्हा त्याने आपल्या वडिलांना पुरले होते."
२० आणि जेव्हा सफोने त्याचे भाऊ एसावाचे पुत्र यांचे शब्द ऐकले, तेव्हा तो त्यांच्यापासून दूर झाला; आणि सफोला अंजियाची फार भीती वाटत होती.
२१ आणि अंजियास व त्याचा भाऊ लूक यांनी चित्तिमच्या मुलांविरुद्ध आपले सुमारे आठ लाख सैन्य उभे केले.
२२ आणि चित्तीमचे सर्व पुत्र सफोला म्हणाले, "तू तुझ्या पूर्वजांच्या देवाकडे आमच्यासाठी प्रार्थना कर, कदाचित तो आम्हाला अंजियास व त्याच्या सैन्याच्या हातून सोडवेल; कारण आम्ही ऐकले आहे की तो महान देव आहे आणि जे कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवतात, त्या सर्वांना तो सोडवतो."
२३ आणि सफोने त्यांचे शब्द ऐकले आणि सफोने परमेश्वराचा शोध घेतला आणि तो म्हणाला,
२४ हे माझे पूर्वज अब्राहाम व इसहाक यांच्या देवा, आज मला कळले आहे की तूच खरा देव आहेस आणि राष्ट्रांचे सर्व देव व्यर्थ व निरुपयोगी आहेत.
२५ आज तू आमचे पूर्वज अब्राहाम यांच्याबरोबर केलेला तुझा करार मला आठवून दे, जो आमच्या पूर्वजांनी आम्हाला सांगितला आहे, आणि आमचे पूर्वज अब्राहाम व इसहाक यांच्या नावे आज माझ्यावर कृपा कर, आणि आमच्यावर लढाईसाठी चाल करून येणाऱ्या आफ्रिकेच्या राजाच्या हातून मला व चित्तीमच्या मुलांना वाचव.
२६ आणि परमेश्वराने सफोचे म्हणणे ऐकले आणि अब्राहाम व इसहाक यांच्यामुळे त्याने त्याच्याकडे लक्ष दिले आणि परमेश्वराने सफो व चित्तीमच्या मुलांना अंजियास व त्याच्या लोकांच्या हातून सोडवले.
२७ आणि त्या दिवशी सफो आफ्रिकेचा राजा अंजियास व त्याच्या सर्व लोकांबरोबर लढला आणि परमेश्वराने अंजियासच्या सर्व लोकांना चित्तीमच्या मुलांच्या हाती दिले.
२८ आणि आंगेयसवर भयंकर लढाई झाली, आणि सफोने आंगेयसच्या सर्व माणसांना व त्याचा भाऊ लूकस याला तलवारीने ठार मारले, आणि त्या दिवसाच्या संध्याकाळपर्यंत त्यांच्यापैकी सुमारे चार लाख माणसे मारली गेली.
२९ आणि जेव्हा अंजियासने पाहिले की त्याचे सर्व सैनिक मारले गेले आहेत, तेव्हा त्याने आफ्रिकेतील सर्व रहिवाशांना युद्धात त्याला मदत करण्यासाठी येण्याचे पत्र पाठवले आणि पत्रात लिहिले की, "आफ्रिकेत जे कोणी सापडतील, त्यांनी दहा वर्षांचे व त्यावरील सर्वजण माझ्याकडे यावे; त्या सर्वांनी माझ्याकडे यावे, आणि पाहा, जर तो आला नाही तर तो मरेल, आणि त्याची सर्व मालमत्ता, त्याच्या संपूर्ण कुटुंबासह, राजा ताब्यात घेईल."
३० आणि आंजियाच्या शब्दांनी आफ्रिकेतील बाकीचे सर्व रहिवासी भयभीत झाले, आणि शहरातून सुमारे तीन लाख पुरुष व दहा वर्षांवरील मुले बाहेर पडून आंजियाकडे आले.
३१ आणि दहा दिवसांच्या अखेरीस अंजियाने सफो व चित्तीमच्या मुलांविरुद्ध पुन्हा लढाई सुरू केली; आणि त्यांच्यामध्ये ती लढाई फार मोठी व जोरदार होती.
३२ आणि अंजियास व लूकस यांच्या सैन्यातून, सफोने सुमारे दोन हजार जखमी सैनिकांना त्याच्या हाती पाठवले आणि त्या लढाईत अंजियासच्या सैन्याचा सेनापती सोसिप्तार मारला गेला.
३३ आणि जेव्हा सोसिप्तार पडला, तेव्हा आफ्रिकन सैन्याने पळून जाण्यासाठी पाठ फिरवली आणि ते पळून गेले; त्यांच्यासोबत आंगेयस व त्याचा भाऊ लूकस होते.
३४ आणि सफो व चित्तिमच्या मुलांनी त्यांचा पाठलाग केला आणि वाटेत त्यांनी सुमारे दोनशे माणसांना चांगलाच चोप दिला; आणि त्यांनी आपल्या वडिलांबरोबर पळून गेलेल्या अंजियाचा मुलगा अझद्रुबाल याचा पाठलाग केला आणि वाटेत त्याच्या वीस माणसांना ठार मारले; आणि अझद्रुबाल चित्तिमच्या मुलांच्या तावडीतून निसटला, आणि त्यांनी त्याला ठार मारले नाही.
३५ आणि अंजियास व त्याचा भाऊ लूकस आपल्या बाकीच्या माणसांसहित पळून गेले, आणि ते निसटून मोठ्या दहशतीने व चिंतेने आफ्रिकेत आले; आणि अंजियासला दिवसभर भीती वाटत होती की एलीफाजचा मुलगा सफो आपल्याशी युद्ध करील.

अध्याय ६४

१ आणि त्या वेळी बओरचा मुलगा बिलाम अंजियासबरोबर लढाईत होता आणि जेव्हा त्याने पाहिले की सफोने अंजियासवर विजय मिळवला आहे, तेव्हा तो तेथून पळून चित्तिमला आला.
२ आणि सफो व चित्तीमच्या मुलांनी त्याचे मोठ्या आदराने स्वागत केले, कारण सफोला बिलामच्या बुद्धिमत्तेची जाणीव होती, आणि सफोने बिलामला पुष्कळ भेटवस्तू दिल्या व तो त्याच्यासोबत राहिला.
३ आणि जेव्हा सफो युद्धावरून परत आला, तेव्हा त्याने आपल्याबरोबर लढायला गेलेल्या चित्तीमच्या सर्व मुलांची गणना करण्याची आज्ञा दिली, आणि पाहा, एकही जण सुटला नाही.
४ आणि सफोला या गोष्टीमुळे आनंद झाला, आणि त्याने आपले राज्य पुन्हा स्थापित केले, आणि त्याने आपल्या सर्व प्रजेसाठी मेजवानी दिली.
५ परंतु सफोने परमेश्वराचे स्मरण केले नाही आणि परमेश्वराने त्याला युद्धात मदत केली होती व त्याला व त्याच्या लोकांना आफ्रिकेच्या राजाच्या हातून सोडवले होते, याकडे त्याने लक्ष दिले नाही; उलट, तो चित्तीमच्या मुलांच्या व एसावाच्या दुष्ट मुलांच्या मार्गांप्रमाणेच चालत राहिला आणि त्याचे भाऊ एसावाच्या मुलांनी त्याला शिकवलेल्या अन्य देवांची सेवा करू लागला; म्हणूनच असे म्हटले जाते की, दुष्टांपासून दुष्टता निघते.
६ आणि सफो चित्तिमच्या सर्व लोकांवर सुरक्षितपणे राज्य करत होता, परंतु ज्या परमेश्वराने त्याला व त्याच्या सर्व लोकांना आफ्रिकेच्या राजाच्या हातून सोडवले होते, त्याला तो ओळखत नव्हता; आणि आफ्रिकेचे सैन्य नेहमीप्रमाणे लूटमार करण्यासाठी पुन्हा चित्तिममध्ये आले नाही, कारण ज्या सफोने तलवारीच्या जोरावर त्या सर्वांचा वध केला होता, त्याच्या सामर्थ्याला ते ओळखत होते; म्हणून आंगेयस सर्व दिवस एलीफाजचा मुलगा सफो याला व चित्तिमच्या लोकांना घाबरत होता.
७ त्या वेळी जेव्हा सफो युद्धातून परत आला, आणि त्याने आफ्रिकेतील सर्व लोकांवर कसा विजय मिळवला व तलवारीच्या

जोरावर त्यांना युद्धात कसे हरवले हे पाहिल्यावर, सफोने चित्तिमच्या मुलांना याकोबाच्या मुलांशी आणि इजिप्तचा राजा फारो यांच्याशी लढण्यासाठी इजिप्तला जाण्याचा सल्ला दिला.
८ कारण सफोने ऐकले की इजिप्तचे पराक्रमी योद्धे मारले गेले होते आणि योसेफ व त्याचे याकोबाचे पुत्र भाऊही मारले गेले होते, आणि त्यांची सर्व मुले, इस्राएलाचे वंशज, इजिप्तमध्येच राहिली होती.
९ आणि सफोने त्यांच्याविरुद्ध व सर्व मिसर देशाविरुद्ध लढायला जाण्याचा विचार केला, जेणेकरून तो आपल्या एसावाच्या भावांचा सूड घेऊ शकेल; ज्यांना योसेफाने आपल्या भावांसहित आणि सर्व मिसर देशाने कनान देशात मारले होते, जेव्हा ते याकोबाला हेब्रोनमध्ये पुरण्यासाठी गेले होते.
१० आणि सफोने अदोमचा राजा, बेदादचा मुलगा हदाद व त्याचे सर्व भाऊ एसावाचे वंशज यांच्याकडे दूत पाठवून कळवले की,
११ तुम्ही असे म्हणाला नव्हता का की, आफ्रिकेचा राजा तुमच्या कराराचा सदस्य असल्यामुळे तुम्ही त्याच्याशी लढणार नाही? पाहा, मी त्याच्याशी लढलो आणि त्याला व त्याच्या सर्व लोकांना मारले.
१२ म्हणून आता मी मिसर देशाविरुद्ध आणि तेथे असलेल्या याकोबाच्या वंशजांविरुद्ध लढण्याचा निश्चय केला आहे; आणि योसेफ, त्याचे भाऊ व पूर्वज जेव्हा हेब्रोनमध्ये आपल्या वडिलांना पुरण्यासाठी गेले होते, तेव्हा त्यांनी कनान देशात आमच्याशी जे केले, त्याचा मी सूड घेईन.
१३ तर मग, जर तुम्ही त्यांच्याविरुद्ध आणि इजिप्तविरुद्ध लढण्यात मला मदत करण्यासाठी माझ्याकडे येण्यास तयार असाल, तर आपण आपल्या बांधवांच्या हक्काचा सूड घेऊ.
१४ आणि एसावाच्या मुलांनी सफोचे शब्द ऐकले आणि एसावाचे मुलगे, एक मोठा लोकसमुदाय, एकत्र जमला आणि ते युद्धात सफो व चित्तिमच्या मुलांना मदत करायला गेले.
१५ आणि सफोने पूर्वेकडील सर्व लोकांना व इश्माएलाच्या सर्व लोकांना यासारखे शब्द लिहून पाठवले; आणि ते एकत्र जमले व मिसर देशाविरुद्धच्या युद्धात सफो व चित्तिमच्या लोकांना मदत करण्यासाठी आले.
१६ आणि हे सर्व राजे, म्हणजे एदोमचा राजा, पूर्वेकडील लोक, इश्माएलाचे सर्व वंशज आणि चित्तिमचा राजा सफो, हे सर्व बाहेर गेले आणि त्यांनी हेब्रोनमध्ये आपले सर्व सैन्य तैनात केले.
१७ आणि तो तळ फार मोठा होता, तो तीन दिवसांच्या प्रवासाच्या अंतरापर्यंत पसरलेला होता, आणि त्यात समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूच्या कणांप्रमाणे असंख्य लोक होते ज्यांची गणना करता येत नव्हती.
१८ आणि हे सर्व राजे व त्यांचे सैन्य खाली उतरून सर्व मिसर देशावर चाल करून आले आणि पथ्रोसच्या दरीत एकत्र तळ ठोकला.
१९ आणि सर्व मिसर देशाने त्यांचा वृत्तांत ऐकला, आणि मिसर देशातील व त्याच्या सर्व शहरांतील सर्व लोक, म्हणजे सुमारे तीन लाख माणसे, एकत्र जमली.
२० आणि मिसरच्या लोकांनी त्या दिवसांत गोशेन प्रदेशात असलेल्या इस्राएल लोकांनाही त्या राजांशी लढायला जाण्यासाठी निरोप पाठवला.
२१ आणि इस्राएलचे पुरुष एकत्र जमले; त्यांची संख्या सुमारे दीडशे होती; आणि ते मिसऱ्यांना मदत करण्यासाठी लढाईत उतरले.
२२ आणि इस्राएल व मिसर देशातील सुमारे तीन लाख दीडशे पुरुष बाहेर पडले आणि ते त्या राजांविरुद्ध लढायला गेले; त्यांनी गोशेन देशाबाहेर पथ्रोसच्या समोर तळ ठोकला.
२३ आणि मिसऱ्यांनी इस्राएल लोकांवर विश्वास ठेवला नाही की ते लढाईसाठी त्यांच्या छावण्यांमध्ये त्यांच्यासोबत जातील, कारण सर्व मिसरी लोक म्हणाले, "कदाचित इस्राएल लोक आम्हाला एसाव आणि इश्माएल यांच्या मुलांच्या हाती सोपवतील, कारण ते त्यांचे भाऊ आहेत."
२४ आणि सर्व मिसरी लोक इस्राएल लोकांना म्हणाले, "तुम्ही येथे एकत्र थांबा आणि आम्ही एसाव व इश्माएल यांच्या वंशजांविरुद्ध लढायला जाऊ. जर हे राजे आमच्यावर विजय मिळवतील, तर तुम्ही सर्वजण त्यांच्यावर चाल करून या आणि आम्हाला मदत करा." आणि इस्राएल लोकांनी तसे केले.
२५ आणि चित्तिमचा राजा एसावाचा नातू एलीफाजचा मुलगा सफो, आणि एदोमचा राजा बेदादचा मुलगा हदाद, व त्यांच्या सर्व छावण्या, आणि पूर्वेकडील सर्व लोक, व इश्माएलाचे वंशज, म्हणजे वाळूइतके असंख्य असलेले हे सर्व लोक, तखपांचेसच्या समोर पथ्रोसच्या दरीत एकत्र तळ देऊन राहिले.
२६ आणि अरामी बओरचा मुलगा बलाम हा सफोच्या छावणीत होता, कारण तो चित्तिमच्या मुलांसोबत लढाईसाठी आला होता, आणि बलाम हा सफो व त्याच्या माणसांच्या दृष्टीने अत्यंत प्रतिष्ठित माणूस होता.
२७ आणि सफो बिलामाला म्हणाला, "आमच्यासाठी भविष्य सांगून बघ म्हणजे आम्हाला कळेल की लढाईत आपला विजय होईल की मिसऱ्यांचा."
२८ आणि बलाम उठून भविष्य सांगण्याचा प्रयत्न करू लागला आणि तो त्या ज्ञानात पारंगतही होता, पण तो गोंधळला आणि त्याचे काम त्याच्या हातून नष्ट झाले.
२९ आणि त्याने पुन्हा प्रयत्न केला, पण तो यशस्वी झाला नाही; आणि बलाम निराश झाला व त्याने ते सोडून दिले आणि ते पूर्ण केले नाही; कारण हे परमेश्वराकडून होते, यासाठी की जेफो व त्याचे लोक इस्राएल लोकांच्या हाती पडावेत, ज्यांनी आपल्या युद्धात परमेश्वर, आपल्या पूर्वजांचा देव, यावर विश्वास ठेवला होता.
३० आणि जेफो व हदाद यांनी आपले सैन्य युद्धासाठी सज्ज केले आणि सर्व मिसरी सैनिक, सुमारे तीन लाख माणसे, त्यांच्यावर चाल करून गेली; त्यांच्याबरोबर इस्राएली माणसांपैकी एकही नव्हता.
३१ आणि सर्व मिसरी लोकांनी पथ्रोस व तखपांचेस यांच्यासमोर या राजांबरोबर युद्ध केले आणि ते युद्ध मिसऱ्यांच्या विरोधात भयंकर होते.
३२ आणि त्या लढाईत मिसऱ्यांपेक्षा राजे अधिक बलवान होते आणि त्या दिवशी मिसरचे सुमारे एकशे ऐंशी पुरुष आणि राजांच्या सैन्यातील सुमारे तीस पुरुष मारले गेले आणि मिसरचे सर्व पुरुष राजांसमोरून पळून गेले, म्हणून एसाव आणि इश्माएलच्या मुलांनी मिसऱ्यांचा पाठलाग केला आणि इस्राएल लोकांच्या छावणीच्या जागेपर्यंत त्यांना मारत राहिले.
३३ आणि सर्व मिसरी लोक इस्राएल लोकांना ओरडून म्हणाले, "आमच्याकडे लवकर या आणि आम्हाला मदत करा व एसाव, इश्माएल आणि चित्तीमच्या मुलांच्या हातून आमचे रक्षण करा."
३४ आणि इस्राएल लोकांपैकी दीडशे पुरुष आपल्या जागेवरून त्या राजांच्या छावण्यांकडे धावत गेले आणि इस्राएल लोकांनी आपला देव परमेश्वर याने आपल्याला वाचवावे म्हणून धावा केला.

३५ आणि परमेश्वराने इस्राएलांचे ऐकले आणि परमेश्वराने राजांचे सर्व सैनिक त्यांच्या हाती दिले आणि इस्राएल लोकांनी त्या राजांविरुद्ध लढाई केली आणि इस्राएल लोकांनी राजांच्या सुमारे चार हजार सैनिकांना ठार मारले.
३६ आणि परमेश्वराने राजांच्या छावणीत मोठी घबराट पसरवली, त्यामुळे इस्राएल लोकांचे भय त्यांच्यावर पसरले.
३७ आणि राजांची सर्व सैन्ये इस्राएल लोकांसमोरून पळून गेली आणि इस्राएल लोकांनी त्यांचा पाठलाग करत कूश देशाच्या सीमेपर्यंत त्यांना मारत राहिले.
३८ आणि इस्राएलाच्या मुलांनी रस्त्यात त्यांच्यापैकी आणखी दोन हजार माणसांना ठार मारले, तरी इस्राएलाच्या मुलांपैकी एकही पडला नाही.
३९ आणि जेव्हा मिसऱ्यांनी पाहिले की, इस्राएल लोकांनी राजांबरोबर अगदी थोड्या माणसांसह लढाई केली होती आणि ती लढाई त्यांच्याविरुद्ध फारच तीव्र होती,
४० त्या जोरदार लढाईमुळे सर्व मिसरी लोक आपल्या जीवाला फार घाबरले आणि सर्व मिसर देश पळून गेला; प्रत्येक जण जमलेल्या सैन्यापासून लपून बसला आणि त्यांनी इस्राएली लोकांना लढण्यासाठी सोडून दिले.
४१ आणि इस्राएल लोकांनी राजाच्या माणसांवर मोठा आघात केला आणि त्यांना कूश देशाच्या सीमेपर्यंत हाकलून दिल्यानंतर ते परत फिरले.
४२ आणि मिसरच्या लोकांनी त्यांच्याशी काय केले होते हे सर्व इस्राएल लोकांना माहीत होते; ते लढाईत त्यांच्यापासून पळून गेले होते आणि त्यांना एकटे लढायला सोडून दिले होते.
४३ म्हणून इस्राएल लोकांनीही चातुर्याने वागून, लढाईवरून परत येत असताना रस्त्यात त्यांना काही मिसरी सैनिक भेटले आणि त्यांनी त्यांना तिथेच ठार मारले.
४४ आणि त्यांना ठार मारत असताना, ते त्यांना म्हणाले:
४५ तुम्ही, मूठभर लोक असताना, आम्हाला मारून टाकण्यासाठी मोठा प्रजाजनवर्ग असलेल्या त्या राजांविरुद्ध लढायला, जेणेकरून तुम्ही स्वतःचे प्राण वाचवू शकाल, असे का केले?
४६ आणि वाटेत भेटलेल्या काही लोकांविषयी इस्राएल लोक एकमेकांना म्हणाले, "त्याला ठार मारा, त्याला ठार मारा, कारण तो इश्माएलीचा, किंवा एदोमीचा, किंवा चित्तीमच्या वंशातील आहे." आणि त्यांनी त्याच्यावर चालून त्याला ठार मारले; आणि तो मिसरी आहे हे त्यांना माहीत होते.
४७ आणि इस्राएल लोकांनी मिसऱ्यांविरुद्ध कपटाने ह्या गोष्टी केल्या, कारण त्यांनी युद्धात त्यांना सोडून पळ काढला होता.
४८ आणि इस्राएलाच्या मुलांनी रस्त्यात मिसर देशातील सुमारे दोनशे माणसांना अशा प्रकारे ठार मारले.
४९ आणि इस्राएल लोकांनी त्यांच्याशी केलेला दुष्टपणा मिसर देशातील सर्व लोकांनी पाहिला, म्हणून सर्व मिसर देश इस्राएल लोकांना फार घाबरला, कारण त्यांनी त्यांची मोठी शक्ती पाहिली होती आणि त्यांच्यापैकी एकही माणूस पडला नव्हता.
५० म्हणून सर्व इस्राएल लोक आनंदाने गोशेनच्या रस्त्याने परतले आणि बाकीचे मिसर देशाचे लोक आपापल्या जागी परतले.

प्रकरण ६५

१ आणि ह्या गोष्टींनंतर असे झाले की, मिसर देशाचा राजा फारो याचे सर्व सल्लागार आणि मिसर देशाचे सर्व वडीलजन एकत्र जमले आणि राजासमोर येऊन जमिनीवर नतमस्तक झाले व त्याच्यासमोर बसले.
२ आणि इजिप्तचे सल्लागार व वडीलजन राजाला म्हणाले,
३ पाहा, इस्राएलचे लोक आपल्यापेक्षा मोठे व अधिक सामर्थ्यवान आहेत आणि लढाईवरून परत येताना वाटेत त्यांनी आपला जो छळ केला तो सर्व तुला माहीत आहे.
४ आणि तू त्यांचे सामर्थ्यही पाहिले आहेस, कारण हे सामर्थ्य त्यांना त्यांच्या पूर्वजांकडून मिळाले आहे; कारण वाळूच्या कणांइतक्या असंख्य लोकांविरुद्ध थोडेच पुरुष उभे राहिले आणि त्यांनी तलवारीच्या धारेने त्यांना मारले; आणि त्यांच्यापैकी एकही पडला नाही; जर ते संख्येने जास्त असते, तर त्यांनी त्यांचा पूर्णपणे नाश केला असता.
५ आता, जोपर्यंत आपण त्यांना हळूहळू आपल्यामधून नष्ट करत नाही, तोपर्यंत त्यांच्याविषयी काय करावे याबद्दल आम्हाला सल्ला द्या, नाहीतर देशात त्यांची संख्या आपल्यासाठी खूप जास्त होईल.
६ कारण जर देशात इस्राएल लोकांची संख्या वाढली, तर ते आपल्यासाठी अडथळा बनतील आणि जर कधी युद्ध झाले, तर ते आपल्या प्रचंड सामर्थ्याने आपल्या शत्रूला सामील होऊन आपल्याविरुद्ध लढतील, आणि आपल्याला देशातून नष्ट करून निघून जातील.
७ तेव्हा राजाने मिसरच्या वडीलधाऱ्यांस उत्तर दिले आणि त्यांना म्हणाला, "इस्राएलाविरुद्ध ही योजना आखली आहे, आणि आम्ही त्यातून माघार घेणार नाही."
८ पाहा, देशात पिथोम आणि रामसेस ही शहरे आहेत, जी लढाईच्या विरोधात तटबंदी नसलेली आहेत; तुम्ही आणि आम्ही ती बांधावीत व त्यांची तटबंदी करावी हे तुमचे व आमचे कर्तव्य आहे.
९ तर आता तुम्हीही जा आणि त्यांच्याशी कपटाने वागा, आणि राजाच्या आज्ञेनुसार मिसर देशात व गोशेनमध्ये अशी घोषणा करा की,
१० मिसर, गोशेन, पथ्रोस येथील सर्व पुरुषांनो आणि त्यांच्या सर्व रहिवाशांनो! राजाने आपल्याला पिथोम आणि रामसेस ही शहरे बांधून युद्धासाठी मजबूत करण्याची आज्ञा दिली आहे; तुमच्यापैकी जो कोणी मिसर देशातील, इस्राएल लोकांपैकी आणि शहरांतील सर्व रहिवाशांपैकी आमच्यासोबत बांधकाम करण्यास इच्छुक असेल, त्या प्रत्येकाला राजाच्या आज्ञेनुसार दररोज त्याचा मोबदला दिला जाईल; म्हणून तुम्ही प्रथम जा आणि चातुर्याने काम करा, आणि स्वतला एकत्र करून पिथोम आणि रामसेस येथे बांधकामासाठी या.
११ आणि तुम्ही बांधकाम करत असताना, राजाच्या आज्ञेनुसार दररोज संपूर्ण इजिप्तभर अशा प्रकारची घोषणा करवून घे.
१२ आणि जेव्हा इस्राएल लोकांपैकी काही जण तुमच्यासोबत बांधकाम करायला येतील, तेव्हा तुम्ही त्यांना काही दिवस रोज मजुरी द्यावी.
१३ आणि त्यांनी तुमच्यासोबत रोजच्या मजुरीवर बांधकाम केल्यावर, तुम्ही दररोज एकेक करून गुप्तपणे त्यांच्यापासून दूर व्हा, आणि मग तुम्ही उठून त्यांचे कामगार प्रमुख व अधिकारी बना, आणि त्यानंतर त्यांना मजुरीशिवाय बांधकाम करण्यासाठी सोडून द्या, आणि जर त्यांनी नकार दिला, तर तुमच्या सर्व शक्तीनिशी त्यांना बांधकाम करण्यास भाग पाडा.
१४ आणि जर तुम्ही असे केले तर इस्राएलाच्या मुलांविरुद्ध आपला देश मजबूत करणे आपल्यासाठी चांगले होईल, कारण

बांधकामाच्या आणि कामाच्या थकव्यामुळे इस्राएलाची मुले कमी होतील, कारण तुम्ही त्यांना दिवसेंदिवस त्यांच्या बायकांपासून वंचित कराल.
१५ आणि इजिप्तच्या सर्व वडीलधाऱ्यांनी राजाचा सल्ला ऐकला आणि तो सल्ला त्यांना, फारोच्या सेवकांना आणि सर्व इजिप्तवासीयांना चांगला वाटला आणि त्यांनी राजाच्या आज्ञेप्रमाणे केले.
१६ आणि सर्व सेवक राजापासून निघून गेले आणि त्यांनी सर्व मिसर देशात, तखपांचेस व गोशेनमध्ये आणि मिसरच्या सभोवतालच्या सर्व शहरांमध्ये अशी घोषणा करवली की,
१७ आमच्याशी युद्ध करायला आलेल्या आणि आमचा नाश करू इच्छिणाऱ्या एसाव आणि इश्माएलच्या मुलांनी आमच्याशी काय केले, हे तुम्ही पाहिले आहे.
१८ आता म्हणून राजाने आम्हाला आज्ञा दिली की, आम्ही देशाचे तटबंदीकरण करावे, पिथोम व रामसेस ही शहरे बांधावीत आणि जर ते पुन्हा आमच्यावर चाल करून आले तर लढाईसाठी त्यांना मजबूत करावे.
१९ तुमच्यापैकी जो कोणी मिसर देशातून व इस्राएल लोकांतून आमच्यासोबत बांधकाम करायला येईल, त्याला राजाकडून त्याचा रोजचा पगार दिला जाईल, जशी त्याची आम्हाला आज्ञा आहे.
२० आणि जेव्हा फारोच्या सेवकांनी सांगितलेले सर्व काही मिसर देशाने व इस्राएलच्या सर्व लोकांनी ऐकले, तेव्हा मिसरी लोकांतून आणि इस्राएलच्या लोकांतून फारोचे सेवक पिथोम व रामसेस यांच्याबरोबर बांधकाम करण्यासाठी आले, परंतु लेवीच्या वंशातील कोणीही आपल्या भावांबरोबर बांधकाम करण्यासाठी आले नाही.
२१ आणि फारोचे सर्व सेवक व त्याचे सरदार सुरुवातीला कपटाने सर्व इस्राएल लोकांबरोबर रोजंदारीवर काम करणारे मजूर म्हणून बांधकाम करण्यासाठी आले आणि त्यांनी सुरुवातीला इस्राएल लोकांना त्यांची रोजची मजुरी दिली.
२२ आणि फारोच्या सेवकांनी सर्व इस्राएलांबरोबर बांधकाम केले आणि ते एक महिनाभर इस्राएलांबरोबर त्या कामात गुंतले होते.
२३ आणि महिन्याच्या शेवटी, फारोचे सर्व सेवक दररोज इस्राएल लोकांपासून गुप्तपणे दूर जाऊ लागले.
२४ आणि इस्राएल त्या वेळी काम करत राहिले, पण त्यांना तेव्हा त्यांची रोजची मजुरी मिळत होती, कारण त्या वेळी इजिप्तमधील काही लोक इस्राएलांबरोबर काम करत होते; म्हणून इजिप्तच्या लोकांनी त्या दिवसांत इस्राएलांना त्यांची मजुरी दिली, यासाठी की त्यांचे सहकारी कामगार असलेल्या इजिप्तच्या लोकांनाही त्यांच्या श्रमाचा मोबदला मिळावा.
२५ आणि एक वर्ष व चार महिन्यांच्या अखेरीस सर्व मिसरी लोक इस्राएलाच्या मुलांपासून निघून गेले होते, त्यामुळे इस्राएलाचे लोक कामात एकटेच गुंतून राहिले.
२६ आणि सर्व मिसरी लोक इस्राएल लोकांपासून निघून गेल्यावर ते परत आले आणि त्यांच्यावर जुलूम करणारे व अधिकारी बनले; आणि त्यांच्यापैकी काही जण इस्राएल लोकांवर मजूर म्हणून बसले, जेणेकरून त्यांच्या श्रमाच्या मोबदल्यात ते जे काही देत असत ते सर्व त्यांच्याकडून वसूल करता येईल.
२७ आणि मिसरी लोक इस्राएल लोकांना त्यांच्या कामात त्रास देण्यासाठी दररोज असे करत असत.
२८ आणि इस्राएलाचे सर्व लोक एकटेच त्या कामात गुंतले होते, आणि त्या दिवसापासून मिसऱ्यांनी इस्राएलाच्या लोकांना कोणताही मोबदला देणे बंद केले.
२९ आणि जेव्हा मजुरी न मिळाल्यामुळे इस्राएलातील काही पुरुषांनी काम करण्यास नकार दिला, तेव्हा फारोच्या दासांनी व सेवकांनी त्यांचा छळ केला आणि त्यांना जबर मारहाण करून, त्यांच्या बांधवांबरोबर काम करण्यासाठी त्यांना जबरदस्तीने परत पाठवले; सर्व मिसरी लोकांनी इस्राएलाच्या मुलांशी सर्व दिवस असेच केले.
३० आणि या बाबतीत सर्व इस्राएल लोक मिसऱ्यांप्रति फार घाबरले होते, आणि सर्व इस्राएल लोक परत गेले आणि विनामोबदला एकटेच काम करू लागले.
३१ आणि इस्राएल लोकांनी पिथोम व रामसेस बांधले; सर्व इस्राएल लोकांनी ते काम केले; काही जण विटा बनवत होते, तर काही जण बांधकाम करत होते. इस्राएल लोकांनी मिसर देश व त्याच्या भिंती बांधून त्याला अधिक मजबूत केले. इस्राएल लोक अनेक वर्षे कामात व्यस्त होते, अखेरीस परमेश्वराने त्यांची आठवण करून त्यांना मिसर देशातून बाहेर काढले.
३२ परंतु लेवीचे वंशज, सुरुवातीपासून ते मिसर देशातून बाहेर पडण्याच्या दिवसापर्यंत, आपल्या इस्राएली बांधवांसोबत कामात गुंतलेले नव्हते.
३३ कारण लेवीच्या सर्व मुलांना माहीत होते की मिसऱ्यांनी इस्राएली लोकांशी कपटाने हे सर्व शब्द बोलले होते, म्हणून लेवीचे मुलगे आपल्या भावांबरोबर कामाला जाण्यापासून दूर राहिले.
३४ आणि मिसऱ्यांनी लेवीच्या मुलांना नंतर काम करायला लावण्याकडे लक्ष दिले नाही, कारण ते सुरुवातीला आपल्या भावांसोबत नव्हते, म्हणून मिसऱ्यांनी त्यांना एकटे सोडले.
३५ आणि त्या कामात मिसरच्या लोकांनी इस्राएलाच्या मुलांवर सतत कठोरपणे हात लावले आणि मिसऱ्यांनी इस्राएलाच्या मुलांकडून कष्टाने काम करून घेतले.
३६ आणि मिसऱ्यांनी चुना व विटा बनवण्याच्या कामातून, तसेच शेतातील सर्व प्रकारच्या कामांतून कष्टाचे जीवन असह्य केले.
३७ आणि इस्राएल लोकांनी मिसरचा राजा मेलोल याला “मिसरचा राजा मेरोर” असे म्हटले, कारण त्याच्या काळात मिसऱ्यांनी सर्व प्रकारच्या कामांनी आपले जीवन कटू केले होते.
३८ आणि मिसऱ्यांनी इस्राएल लोकांना त्रास देण्यासाठी त्यांच्याकडून जी काही कामे करवून घेतली, ती त्यांनी मोठ्या कष्टाने करवून घेतली; परंतु ते त्यांना जितका जास्त त्रास देत होते, तितकी त्यांची संख्या वाढत होती आणि इस्राएल लोकांमुळे मिसरी लोकांना दुख झाले.

अध्याय ६६

१ त्या वेळी एदोमचा राजा बेदादचा मुलगा हदाद मरण पावला आणि त्याच्या जागी पूर्वेकडील लोकांच्या देशातील मसरेका येथील शमला राज्य करू लागला.
२ मिसरचा राजा फारो याच्या राज्याच्या तेराव्या वर्षी, आणि इस्राएली लोकांच्या मिसर देशात जाण्याच्या एकशे पंचविसाव्या वर्षी, शमलाने एदोमवर अठरा वर्षे राज्य केले होते.
३ आणि जेव्हा तो राज्य करत होता, तेव्हा त्याने एलीफाजचा मुलगा सफो आणि चित्तीमच्या मुलांविरुद्ध लढण्यासाठी आपले

सैन्य बाहेर काढले, कारण त्यांनी आफ्रिकेचा राजा अंजियास याच्याविरुद्ध युद्ध करून त्याचे संपूर्ण सैन्य नष्ट केले होते.
४ परंतु त्याने त्याच्याशी युद्ध केले नाही, कारण एसावाच्या मुलांनी, तो आमचा भाऊ आहे असे सांगून त्याला अडवले, म्हणून शमलाने एसावाच्या मुलांचे ऐकले आणि तो आपल्या सर्व सैन्यासह अदोम देशात परत फिरला आणि एलीफाजचा मुलगा जेफो याच्याशी लढायला पुढे गेला नाही.
५ आणि मिसरचा राजा फारो याने हे ऐकून म्हटले, की एदोमचा राजा शमला याने चित्तीमच्या मुलांशी लढण्याचा निश्चय केला आहे आणि त्यानंतर तो मिसर देशाविरुद्ध लढायला येईल.
६ आणि जेव्हा मिसऱ्यांनी हे ऐकले, तेव्हा त्यांनी इस्राएल लोकांचे श्रम वाढवले, कारण हदादच्या दिवसांत एसावाच्या मुलांबरोबर झालेल्या युद्धात जसे त्यांनी त्यांच्याशी केले होते, तसे इस्राएल लोकांनी त्यांच्याशी करू नये, अशी त्यांना भीती होती.
७ म्हणून मिसरी लोकांनी इस्राएल लोकांना सांगितले, "तुम्ही त्वरा करा, तुमचे काम पूर्ण करा आणि देशाला बळकट करा, नाहीतर तुमचे भाऊ एसावाचे वंशज आपल्याशी लढायला येतील; कारण तुमच्यामुळे ते आपल्यावर चाल करून येतील."
८ आणि इस्राएल लोक दररोज मिसर देशातील लोकांप्रमाणे काम करत होते आणि मिसरी लोकांनी देशात त्यांची संख्या कमी करण्यासाठी इस्राएल लोकांना छळले.
९ परंतु जसे मिसऱ्यांनी इस्राएल लोकांकडून काम करवून घेतले, तसे इस्राएल लोकांची संख्या वाढत गेली आणि संपूर्ण मिसर देश इस्राएल लोकांनी भरून गेला.
१० आणि इस्राएल लोक मिसर देशात गेल्याच्या एकशे पंचविसाव्या वर्षी, सर्व मिसऱ्यांनी पाहिले की इस्राएल लोकांविरुद्ध त्यांचा डाव यशस्वी झाला नाही, उलट त्यांची वाढ झाली आणि मिसर देश व गोशेन देश इस्राएल लोकांनी भरून गेला.
११ तेव्हा इजिप्तचे सर्व वडीलजन व ज्ञानी पुरुष राजासमोर आले आणि त्याला नमन करून त्याच्यासमोर बसले.
१२ आणि मिसर देशातील सर्व वडीलजन व तेथील ज्ञानी पुरुष राजाला म्हणाले, "राजा चिरंजीव होवो; तू आम्हाला इस्राएल लोकांविरुद्ध सल्ला दिलास आणि आम्ही राजाच्या आज्ञेप्रमाणे त्यांच्याशी वागलो."
१३ परंतु श्रमाच्या वाढीप्रमाणेच देशात त्यांची वाढ होते आणि पाहा, संपूर्ण देश त्यांच्याने भरून गेला आहे.
१४ आता, हे आमच्या स्वामी आणि राजा, सर्व मिसर देशाचे डोळे तुझ्यावर लागले आहेत, की तू आपल्या ज्ञानाने त्यांना सल्ला द्यावा, म्हणजे ते इस्राएलांवर मात करून त्यांचा नाश करतील किंवा त्यांना देशातून हाकलून देतील; आणि राजाने त्यांना उत्तर दिले, "या बाबतीत तुम्हीच सल्ला द्या, म्हणजे आम्हाला कळेल की त्यांचे काय करावे."
१५ आणि राजाच्या सल्लागारांपैकी एक अधिकारी, ज्याचे नाव ईयोब होते, तो मेसोपोटेमियातील ऊज प्रांताचा रहिवासी होता, त्याने राजाला उत्तर दिले,
१६ राजाची इच्छा असल्यास, त्याने आपल्या सेवकाचा सल्ला ऐकावा; आणि राजा त्याला म्हणाला, बोल.
१७ आणि ईयोब राजा, सरदार व इजिप्तच्या सर्व वडीलधाऱ्यांपुढे बोलला, तो म्हणाला,
१८ पाहा, राजाने इस्राएल लोकांच्या श्रमाविषयी पूर्वी दिलेला सल्ला फार चांगला आहे, आणि जे कायम श्रम करतात त्यांना तुम्ही दूर करू नका.
१९ परंतु जर राजाला त्यांना पीडा देणे योग्य वाटत असेल, तर त्यांना कमी करण्यासाठी हा सल्ला दिला आहे.
२० पाहा, आम्ही फार पूर्वीपासून युद्धाची भीती बाळगत होतो आणि आम्ही म्हणालो होतो की, जेव्हा इस्राएल देशात समृद्ध होईल, तेव्हा युद्ध झाल्यास ते आम्हाला देशातून हाकलून देतील.
२१ राजाची इच्छा असल्यास, असा राजनामा जारी करण्यात यावा आणि इजिप्तच्या कायद्यांमध्ये, जे रद्द केले जाणार नाहीत, असे लिहिले जावे की, इस्राएली लोकांमध्ये जन्मलेल्या प्रत्येक पुरुष बालकाचे रक्त जमिनीवर सांडले जावे.
२२ आणि तुझ्या या कृतीने, जेव्हा इस्राएलाचे सर्व पुरुष पुत्र मरण पावतील, तेव्हा त्यांच्या युद्धांचे दुष्टत्व संपुष्टात येईल; राजाने तसे करावे आणि सर्व हिब्रू दाईंना बोलावून त्यांना हे कार्य पार पाडण्याची आज्ञा द्यावी; ही गोष्ट राजाला व सरदारांना आवडली आणि राजाने ईयोबाच्या वचनाप्रमाणे केले.
२३ आणि राजाने हिब्रू दाईंना बोलावण्यास सांगितले, त्यांपैकी एकाचे नाव शेफ्रा आणि दुसऱ्याचे नाव पुआ होते.
२४ आणि त्या सुईणी राजासमोर आल्या आणि त्याच्या समक्ष उभ्या राहिल्या.
२५ आणि राजा त्यांना म्हणाला, "जेव्हा तुम्ही हिब्रू स्त्रियांची सुईण म्हणून सेवा कराल आणि त्यांना आसनांवर बसलेले पाहाल, तेव्हा जर मुलगा असेल तर त्याला ठार मारा, पण जर मुलगी असेल तर तिला जिवंत ठेवा."
२६ परंतु जर तुम्ही हे करणार नाही, तर मी तुम्हाला व तुमची सर्व घरे आगीने जाळून टाकीन.
२७ परंतु दाई परमेश्वराला भ्याल्या आणि त्यांनी मिसरच्या राजाचे किंवा त्याच्या शब्दांचे ऐकले नाही आणि जेव्हा इब्री स्त्रिया दाईकडे मुलगा किंवा मुलगी प्रसवत असत, तेव्हा दाई त्या बाळासाठी आवश्यक ते सर्व करत असे आणि त्याला जगू देत असे; दाई सर्व दिवस असेच करत असत.
२८ आणि ही गोष्ट राजाला सांगण्यात आली, तेव्हा त्याने दाईंना बोलावून आणले आणि त्यांना म्हणाला, "तुम्ही हे असे का केले आणि मुलांना जिवंत का वाचवले?"
२९ आणि दाईंनी राजासमोर एकत्र येऊन उत्तर दिले, त्या म्हणाल्या,
३० राजाने असे समजू नये की इब्री स्त्रिया मिसरी स्त्रियांसारख्या आहेत, कारण इस्राएलाची सर्व मुले धडधाकट आहेत आणि दाई त्यांच्याकडे येण्यापूर्वीच त्यांची प्रसूती होते; आणि आम्ही तुझ्या दासी, आमच्या बाबतीत सांगायचे तर, कित्येक दिवसांपासून कोणत्याही इब्री स्त्रीने आम्हाला प्रसूती केलेली नाही, कारण सर्व इब्री स्त्रिया स्वतच आपल्या दाई आहेत, कारण त्या धडधाकट आहेत.
३१ आणि फारोने त्यांचे बोलणे ऐकले आणि या बाबतीत त्यांच्यावर विश्वास ठेवला, आणि त्या दाई राजापासून निघून गेल्या, आणि देवाने त्यांचे भले केले, आणि लोकसमुदाय वाढला व त्यांची संख्या प्रचंड वाढली.

अध्याय ६७

१ मिसर देशात लेवीच्या वंशातील अम्राम नावाचा एक माणूस होता, जो केहाथचा मुलगा, लेवीचा नातू, इस्राएलचा नातू होता.

२ आणि या माणसाने जाऊन आपल्या वडिलांची बहीण लेवीची मुलगी योखेबेद हिच्याशी लग्न केले; ती एकशे सव्वीस वर्षांची होती आणि तो तिच्याकडे आला.
३ आणि ती स्त्री गर्भवती झाली आणि तिने एका मुलीला जन्म दिला, आणि तिने तिचे नाव मिर्याम ठेवले, कारण त्या दिवसांत मिसऱ्यांनी इस्राएल लोकांचे जीवन कटू केले होते.
४ आणि ती पुन्हा गर्भवती झाली आणि तिने एका मुलाला जन्म दिला आणि त्याचे नाव अहरोन ठेवले, कारण तिच्या गर्भधारणेच्या दिवसांत, फारोने इस्राएलच्या पुरुष मुलांचे रक्त सांडायला सुरुवात केली.
५ त्या दिवसांत चित्तीमचा राजा एसावाचा नातू एलीफाज याचा मुलगा सफो मरण पावला आणि त्याच्या जागी याने राज्य केले.
६ आणि सफोने चित्तिमच्या लोकांवर पन्नास वर्षे राज्य केले; तो मरण पावला आणि चित्तिम प्रांतातील नबना शहरात त्याला दफन करण्यात आले.
७ आणि त्याच्यानंतर चित्तीमच्या वंशातील पराक्रमी योद्ध्यांपैकी एक असलेल्या यान्याने राज्य केले आणि त्याने पन्नास वर्षे राज्य केले.
८ आणि चित्तिमच्या राजाच्या मृत्यूनंतर, बओरचा मुलगा बलाम चित्तिम देशातून पळून गेला आणि तो इजिप्तचा राजा फारो याच्याकडे इजिप्तला गेला.
९ आणि फारोने त्याचा मोठ्या आदराने स्वीकार केला, कारण त्याने त्याच्या बुद्धिमत्तेविषयी ऐकले होते; त्याने त्याला भेटी दिल्या, त्याला आपला सल्लागार नेमला आणि त्याचे महत्त्व वाढवले.
१० आणि बलाम मिसर देशात राजाच्या सर्व सरदारांमध्ये सन्मानाने राहत होता, आणि त्या सरदारांनी त्याला मोठेपणा दिला, कारण त्या सर्वांना त्याचे ज्ञान शिकण्याची लालसा होती.
११ आणि इस्राएल लोक मिसर देशात जाऊ लागल्याच्या एकशे तीसव्या वर्षी, फारोला स्वप्न पडले की तो आपल्या राजसिंहासनावर बसला होता, आणि त्याने वर पाहिले असता त्याला आपल्यासमोर एक वृद्ध माणूस उभा असलेला दिसला, आणि त्या वृद्ध माणसाच्या हातात व्यापाऱ्यांच्या वापरातील तराजू होते.
१२ आणि त्या म्हाताऱ्याने तराजू घेतला आणि तो फारोसमोर टांगला.
१३ आणि त्या म्हाताऱ्याने इजिप्तमधील सर्व वडीलधाऱ्या माणसांना, सर्व सरदारांना व प्रतिष्ठित लोकांना घेतले आणि त्या सर्वांना एकत्र बांधून एकाच तराजूत ठेवले.
१४ आणि त्याने एक दुभते कोकरू घेतले आणि ते दुसऱ्या तराजूत ठेवले, आणि ते कोकरू सर्वांपेक्षा जड ठरले.
१५ आणि हे भयंकर दृश्य पाहून फारो आश्चर्यचकित झाला की, ते कोकरू सर्वांपेक्षा श्रेष्ठ कसे काय असावे; आणि फारो जागा झाला, तेव्हा त्याला कळून चुकले की ते एक स्वप्न होते.
१६ आणि फारो सकाळी लवकर उठला आणि त्याने आपल्या सर्व सेवकांना बोलावून त्यांना स्वप्न सांगितले; आणि ते पुरुष फार घाबरले.
१७ आणि राजा आपल्या सर्व विद्वानांना म्हणाला, "मी पाहिलेल्या स्वप्नाचा अर्थ तुम्ही सांगा, म्हणजे मला ते समजेल."
१८ तेव्हा बओरचा मुलगा बलाम राजाला म्हणाला, "याचा अर्थ दुसरा काही नसून, शेवटच्या दिवसांत मिसर देशावर एक मोठे संकट ओढवेल."
१९ कारण इस्राएलाला एक पुत्र जन्मेल, जो संपूर्ण मिसर देश व तेथील रहिवाशांचा नाश करील आणि इस्राएली लोकांना आपल्या सामर्थ्याने मिसर देशातून बाहेर काढील.
२० तर आता, हे राजा, या गोष्टीवर विचारविनिमय कर, म्हणजे मिसर देशावर हे संकट येण्यापूर्वीच तू इस्राएल लोकांची आशा व त्यांची अपेक्षा नष्ट करशील.
२१ आणि राजा बिलामाला म्हणाला, "आता आपण इस्राएलांबरोबर काय करावे? खरे तर, सुरुवातीला आपण त्यांच्याविरुद्ध एका विशिष्ट प्रकारे सल्ला दिला होता, पण त्यांच्यावर मात करू शकलो नाही."
२२ आता मी तुम्हाला त्यांच्याविरुद्ध असाही सल्ला देतो, की ज्याद्वारे आपण त्यांच्यावर विजय मिळवू शकू.
२३ तेव्हा बलाम राजाला म्हणाला, "आता पाठवून तुझ्या दोन सल्लागारांना बोलवा, म्हणजे या बाबतीत त्यांचा सल्ला काय आहे ते आपण पाहू आणि त्यानंतर तुझा सेवक बोलेल."
२४ आणि राजाने आपले दोन सल्लागार, मिद्यानी रेवेल आणि उजीजी ईयोब यांना बोलावून घेतले; आणि ते येऊन राजासमोर बसले.
२५ आणि राजा त्यांना म्हणाला, पाहा, मी पाहिलेले स्वप्न आणि त्याचा अर्थ तुम्ही दोघांनी ऐकला आहे; आता इस्राएल लोकांचे दुष्टत्व आपल्यावर येण्यापूर्वीच, त्यांच्यावर विजय मिळवण्यासाठी काय करावे हे ठरवून त्यावर विचार करा.
२६ तेव्हा मिद्यानी रेऊएल राजाला म्हणाला, "राजा चिरंजीव होवो, राजा चिरंजीव होवो."
२७ जर राजाला योग्य वाटत असेल, तर त्याने इब्री लोकांपासून दूर राहावे आणि त्यांना सोडून द्यावे, आणि त्यांच्यावर आपला हात उगारू नये.
२८ कारण ह्याच त्या व्यक्ती आहेत ज्यांना परमेश्वराने पूर्वीच्या काळी निवडले आणि पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्रांमधून व राजांमधून आपला वारसा म्हणून घेतले; आणि असा कोण आहे ज्याने त्यांच्यावर हात उचलला आणि त्याला कोणतीही शिक्षा झाली नाही, की त्यांच्या देवाचा सूड घेतला गेला नाही?
२९ तुला नक्कीच माहीत आहे की, जेव्हा अब्राहाम इजिप्तला गेला, तेव्हा इजिप्तचा पूर्वीचा राजा फारो याने त्याची पत्नी सारा हिला पाहिले आणि तिच्याशी विवाह केला, कारण अब्राहाम म्हणाला, "ती माझी बहीण आहे," कारण त्याला भीती होती की, त्याच्या पत्नीमुळे इजिप्तचे लोक त्याला ठार मारतील.
३० आणि जेव्हा मिसरच्या राजाने साराला पकडले, तेव्हा देवाने त्याला व त्याच्या कुटुंबियांना मोठ्या पीडांनी पीडित केले. जोपर्यंत राजाने अब्राहामाला त्याची पत्नी सारा परत दिली नाही, तोपर्यंत तो बरा झाला नाही.
३१ आणि अब्राहामाची पत्नी सारा हिने मनुष्यापासून पशूपर्यंत प्रत्येकाचे गर्भाशय बंद केल्यामुळे, देवाने पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याला शिक्षा दिली.
३२ जेव्हा त्यांचा देव रात्रीच्या स्वप्नात अबीमेलेकाला दिसला आणि त्याने त्याला घाबरवले, यासाठी की त्याने अब्राहामाला घेतलेली सारा परत द्यावी, आणि नंतर सारामुळे गरारच्या सर्व लोकांना शिक्षा झाली, तेव्हा अब्राहामाने त्यांच्यासाठी आपल्या देवाला प्रार्थना केली, आणि देवाने त्याची विनंती मान्य केली, आणि त्याने त्यांना बरे केले.

३३ आणि अबीमेलेक आपल्यावर व आपल्या लोकांवर आलेल्या या सर्व संकटांना घाबरला, आणि तो आपली पत्नी सारा हिच्याकडे परत गेला व तिच्यासह त्याला पुष्कळ भेटी दिल्या.
३४ जेव्हा त्याने इसहाकला गरारमधून हाकलून दिले, तेव्हा देवाने त्याच्या बाबतीत असेच केले होते, आणि त्याच्यासाठी अशा अद्भुत गोष्टी केल्या होत्या की, गरारचे सर्व जलस्रोत आटून गेले आणि तेथील फळझाडांना फळे आली नाहीत.
३५ अखेर गरारचा अबीमेलेक, त्याचा मित्र अहुज्जत आणि त्याच्या सैन्याचा सेनापती पिचोल हे त्याच्याकडे गेले आणि त्यांनी त्याच्यासमोर जमिनीवर वाकून नतमस्तक झाले.
३६ आणि त्यांनी त्याच्याकडे त्यांच्यासाठी प्रार्थना करण्याची विनंती केली, आणि त्याने त्यांच्यासाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना केली, आणि परमेश्वराने त्याची विनंती ऐकली आणि त्याने त्यांना बरे केले.
३७ याकोबसुद्धा, जो एक साधा माणूस होता, तो आपल्या प्रामाणिकपणामुळे आपला भाऊ एसाव आणि त्याचा जीव घेऊ पाहणारा त्याचा आईचा भाऊ लाबान (सीरियन) यांच्या हातून वाचला; तसेच, त्याला आणि त्याच्या मुलांना नष्ट करण्यासाठी त्यांच्याविरुद्ध एकत्र आलेल्या कनानच्या सर्व राजांच्या हातूनही तो वाचला; आणि परमेश्वराने त्यांना त्यांच्या हातून सोडवले, तेव्हा त्यांनी त्यांच्यावरच उलटून त्यांना मारले; कारण त्यांच्यावर हात उगारणारा कोणीही कधी शिक्षेशिवाय राहिला होता का?
३८ निश्चितच, तुझ्या वडिलांचे वडील, पूर्वीचा फारो, याने याकोबाचा मुलगा योसेफ याचे शहाणपण पाहून त्याला मिसर देशातील सर्व सरदारांपेक्षा श्रेष्ठ ठरवले, कारण त्याच्या शहाणपणामुळे त्याने देशातील सर्व रहिवाशांना दुष्काळातून वाचवले.
३९ त्यानंतर त्याने याकोब आणि त्याच्या मुलांना इजिप्तला येण्याची आज्ञा दिली, यासाठी की त्यांच्या सद्गुणामुळे इजिप्त देश आणि गोशेन देश दुष्काळापासून वाचतील.
४० आता, जर तुझ्या दृष्टीने हे योग्य वाटत असेल, तर इस्राएल लोकांचा नाश करणे थांबव; परंतु त्यांनी मिसर देशात राहावे अशी तुझी इच्छा नसेल, तर त्यांना येथून पाठवून दे, म्हणजे ते कनान देशात, म्हणजेच ज्या देशात त्यांचे पूर्वज राहत होते, तेथे जातील.
४१ आणि जेव्हा फारोने इथ्रोचे शब्द ऐकले तेव्हा तो त्याच्यावर फार संतापला, इतका की तो राजाच्या समोरून लज्जेने उठून गेला आणि आपल्या देशात, मिद्यानला गेला आणि योसेफाची काठी आपल्याबरोबर घेतली.
४२ आणि राजा उजी योबाला म्हणाला, "योबा, तुझे काय म्हणणे आहे आणि इब्री लोकांविषयी तुझा काय सल्ला आहे?"
४३ तेव्हा ईयोब राजाला म्हणाला, "पाहा, देशातील सर्व रहिवासी तुझ्या अधिकारात आहेत; राजाला जे योग्य वाटेल ते त्याने करावे."
४४ आणि राजा बिलामाला म्हणाला, "बिलाम, तू काय म्हणतोस? तुझे म्हणणे सांग, म्हणजे आम्ही ते ऐकू."
४५ आणि बिलाम राजाला म्हणाला, "राजाने इब्री लोकांविरुद्ध जे काही सल्ले दिले आहेत, त्या सर्वांपासून त्यांची सुटका होईल आणि राजा कोणत्याही सल्ल्याने त्यांच्यावर मात करू शकणार नाही."
४६ कारण जर तू त्यांना अग्निमय ज्वालांनी कमी करण्याचा विचार करत असशील, तर तू त्यांच्यावर विजय मिळवू शकणार नाहीस, कारण त्यांच्या देवाने त्यांचे वडील अब्राहाम यांना खाल्द्यांच्या ऊरमधून नक्कीच वाचवले होते; आणि जर तू त्यांना तलवारीने नष्ट करण्याचा विचार करत असशील, तर त्यांचे वडील इसहाक यांना त्यातून नक्कीच वाचवण्यात आले होते, आणि त्यांच्या जागी एक मेंढा ठेवण्यात आला होता.
४७ आणि जर तू कठोर व कष्टमय श्रमाने त्यांना कमी करण्याचा विचार करशील, तर तू यातही यशस्वी होणार नाहीस, कारण त्यांचा पिता याकोब याने लाबानाची सर्व प्रकारच्या कठीण कामात सेवा केली आणि तो यशस्वी झाला.
४८ तर आता, हे राजा, माझे शब्द ऐक, कारण त्यांच्याविरुद्ध हाच सल्ला दिला गेला आहे, ज्याद्वारे तू त्यांच्यावर विजय मिळवशील आणि ज्यापासून तू विचलित होऊ नयेस.
४९ राजाची इच्छा असल्यास, त्याने आजपासून पुढे जन्मणाऱ्या त्यांच्या सर्व मुलांना पाण्यात टाकण्याचा आदेश द्यावा, कारण याने तू त्यांचे नाव पुसून टाकू शकतोस, कारण त्यांच्यापैकी कोणाचीही किंवा त्यांच्या वडिलांचीही अशा प्रकारे परीक्षा घेतली गेली नाही.
५० आणि राजाने बलामचे शब्द ऐकले आणि ही गोष्ट राजाला व सरदारांना आवडली आणि राजाने बलामच्या शब्दाप्रमाणे केले.
५१ आणि राजाने संपूर्ण इजिप्त देशात अशी घोषणा व कायदा करण्याचा आदेश दिला की, "आजपासून इब्री लोकांमध्ये जन्मणाऱ्या प्रत्येक पुरुष बाळाला पाण्यात टाकले जाईल."
५२ आणि फारोने आपल्या सर्व सेवकांना बोलावून म्हटले, "आता जा आणि इस्राएल लोक जेथे आहेत त्या गोशेन प्रांतात सर्वत्र शोधा आणि पाहा की इब्री लोकांना जन्मलेल्या प्रत्येक मुलाला नदीत टाकले जावे, परंतु प्रत्येक मुलीला जिवंत ठेवले जावे."
५३ आणि जेव्हा फारोने आपल्या पुरुष मुलांना नदीत टाकण्याची आज्ञा दिली हे इस्राएलच्या लोकांनी ऐकले, तेव्हा त्यांपैकी काही जण आपल्या बायकांपासून वेगळे झाले आणि इतर जण त्यांच्यासोबत राहिले.
५४ आणि त्या दिवसापासून पुढे, ज्या इस्राएली स्त्रिया आपल्या पतींसोबत राहिल्या होत्या, त्यांची प्रसूतीची वेळ आल्यावर त्या प्रसूतीसाठी शेतात जात असत, आणि शेतातच प्रसूती करून आपल्या मुलांना शेतातच सोडून घरी परत जात असत.
५५ आणि ज्या परमेश्वराने त्यांच्या पूर्वजांना संतती वाढवण्याची शपथ वाहिली होती, त्याने स्वर्गातील आपल्या सेवा करणाऱ्या देवदूतांपैकी एकाला पाठवले, की त्याने प्रत्येक मुलाला पाण्याने स्नान घालावे, त्याला अभिषेक करून त्याचे कपडे घालावेत आणि त्याच्या हातात दोन गुळगुळीत दगड ठेवावेत; त्यांपैकी एकावरून ते दूध प्यायले आणि दुसऱ्यावरून मध. त्याने त्याचे केस गुडघ्यापर्यंत वाढवले, जेणेकरून ते स्वतला झाकून घेऊ शकेल; त्याच्यावरील दयेमुळे त्याला धीर द्यावा व त्याच्याशी एकरूप व्हावे.
५६ आणि जेव्हा देवाला त्यांच्यावर दया आली आणि त्याने पृथ्वीवर त्यांची संख्या वाढवण्याची इच्छा केली, तेव्हा त्याने आपल्या पृथ्वीला आज्ञा दिली की, त्यांच्या मोठे होईपर्यंत त्यांना आपल्यामध्ये सुरक्षित ठेवावे, त्यानंतर पृथ्वीने आपले तोंड उघडून त्यांना बाहेर फेकले आणि ते पृथ्वीवरील वनस्पती व अरण्यातील गवताप्रमाणे शहरातून उगवले आणि ते प्रत्येकजण आपापल्या कुटुंबाकडे व वडिलांच्या घरी परतले आणि त्यांच्यासोबत राहिले.
५७ आणि देवाच्या कृपेने इस्राएल लोकांची बाळे रानातील गवताप्रमाणे पृथ्वीवर होती.
५८ आणि जेव्हा सर्व मिसरी लोकांनी हे पाहिले, तेव्हा ते प्रत्येकजण आपापल्या बैलांच्या जोड्या व नांगराचा फाळ घेऊन आपापल्या शेताकडे गेले आणि पेरणीच्या वेळी जसा नांगरणी करतात, तसे त्यांनी ते शेत नांगरले.

५९ आणि जेव्हा ते नांगरणी करत होते, तेव्हा ते इस्राएल लोकांच्या बालकांना इजा करू शकत नव्हते, म्हणून लोकसमुदाय वाढला आणि त्याची संख्या प्रचंड वाढली.
६० आणि फारोने आपल्या अधिकाऱ्यांना इस्राएल लोकांच्या बाळांचा शोध घेण्यासाठी दररोज गोशेनला जाण्याचा आदेश दिला.
६१ आणि जेव्हा त्यांनी शोधून एक पिल्लू शोधले, तेव्हा त्यांनी त्याला त्याच्या आईच्या कुशीतून बळजबरीने काढून नदीत फेकून दिले, पण मुलीला मात्र तिच्या आईजवळच ठेवले; मिसरी लोक सर्व दिवस इस्राएली लोकांशी असेच वागत होते.

अध्याय ६८

१ आणि त्याच वेळी अम्रामची मुलगी व अहरोनाची बहीण मिर्याम हिच्यावर देवाचा आत्मा आला; आणि ती बाहेर जाऊन घराण्याविषयी भविष्यवाणी करू लागली, की "पाहा, या वेळी माझ्या आई-वडिलांपासून आम्हाला एक मुलगा होईल आणि तो इस्राएलाला मिसर देशाच्या हातून सोडवील."
२ आणि जेव्हा अम्रामने आपल्या मुलीचे शब्द ऐकले, तेव्हा तो गेला आणि आपल्या पत्नीला घरी परत घेऊन आला; ज्यावेळी फारोने याकोबाच्या घराण्यातील प्रत्येक पुरुष मुलाला पाण्यात टाकण्याचा आदेश दिला होता, त्यावेळी त्याने तिला हाकलून दिले होते.
३ म्हणून अम्रामने योखेबेदला हाकलून दिल्यानंतर तीन वर्षांनी तिला परत आणले, आणि तो तिच्याकडे आला आणि ती गर्भवती झाली.
४ आणि तिच्या गर्भाधानानंतर सात महिन्यांनी तिने एका मुलाला जन्म दिला, आणि जणू सूर्य व चंद्र तळपत असताना जसा प्रकाश पडतो, तशा मोठ्या प्रकाशाने ते संपूर्ण घर उजळून निघाले.
५ आणि जेव्हा त्या स्त्रीने ते बाळ चांगले व दिसायला सुंदर आहे हे पाहिले, तेव्हा तिने त्याला तीन महिने एका आतल्या खोलीत लपवून ठेवले.
६ त्या दिवसांत मिसऱ्यांनी तेथील सर्व इब्री लोकांना नष्ट करण्याचा कट रचला.
७ आणि मिसरी स्त्रिया इस्राएल लोक जेथे होते त्या गोशेन येथे गेल्या आणि त्यांनी आपल्या लहान मुलांना, म्हणजे जी बाळे अजून बोलू शकत नव्हती, त्यांना आपल्या खांद्यावर वाहून नेले.
८ आणि त्या दिवसांत, जेव्हा इस्राएली स्त्रिया प्रसव पावत असत, तेव्हा प्रत्येक स्त्रीने आपल्या मुलाला मिसऱ्यांपासून लपवून ठेवले होते, यासाठी की मिसऱ्यांना त्यांच्या प्रसवाविषयी कळू नये आणि त्यांनी त्यांना देशातून नष्ट करू नये.
९ आणि मिसरी स्त्रिया गोशेनला आल्या आणि त्यांची बोलू न शकणारी मुले त्यांच्या खांद्यावर होती आणि जेव्हा एक मिसरी स्त्री एका इब्री स्त्रीच्या घरात गेली तेव्हा तिचे बाळ रडू लागले.
१० आणि जेव्हा ते ओरडले, तेव्हा आतल्या खोलीत असलेल्या मुलाने त्याला उत्तर दिले; म्हणून त्या मिसरी स्त्रियांनी जाऊन फारोच्या घरी ही गोष्ट सांगितली.
११ आणि फारोने मुलांना पकडून ठार मारण्यासाठी आपले अधिकारी पाठवले; मिसरी लोक सर्व दिवस इब्री स्त्रियांशी असेच करत होते.
१२ आणि योखेबेदने आपल्या मुलाला लपवून ठेवल्यानंतर सुमारे तीन महिन्यांनी, फारोच्या घरात ही गोष्ट कळली.
१३ आणि अधिकारी येण्यापूर्वी त्या स्त्रीने आपल्या मुलाला घेऊन जाण्याची घाई केली, आणि तिने त्याच्यासाठी वेताची एक पेटी घेतली, आणि तिला चिखल व डांबर लावले, आणि मुलाला त्यात ठेवले, आणि तिने ते नदीकिनारी असलेल्या गवताच्या कुरणात ठेवले.
१४ आणि त्याचे काय केले जाईल व तिच्या शब्दांचे काय होईल, हे पाहण्यासाठी त्याची बहीण मिरियम दूर उभी राहिली.
१५ आणि त्या वेळी देवाने मिसर देशात भयंकर उष्णता पाठवली, ज्यामुळे माणसाचे मांस सूर्याप्रमाणे जळून खाक झाले आणि मिसऱ्यांवर फार जुलूम झाला.
१६ आणि सर्व मिसरी लोक नदीत स्नान करण्यासाठी उतरले, कारण प्रचंड उकाड्यामुळे त्यांचे शरीर जळत होते.
१७ आणि फारोची मुलगी बाथियासुद्धा उकाड्यामुळे नदीत स्नान करायला गेली आणि तिच्या दासी व इजिप्तमधील सर्व स्त्रियाही नदीकाठी फिरत होत्या.
१८ आणि बाथियाने नदीकडे पाहिले, तेव्हा तिला पाण्यावर तारू दिसले आणि तिने ते आणण्यासाठी आपल्या दासीला पाठवले.
१९ आणि तिने ते उघडले आणि त्या बालकाला पाहिले; आणि पाहा, ते बाळ रडत होते; तेव्हा तिला त्याची दया आली आणि ती म्हणाली, "हा इब्री मुलांपैकी एक आहे."
२० आणि नदीकिनारी चालणाऱ्या इजिप्तमधील सर्व स्त्रियांनी त्याला स्तनपान देण्याची इच्छा केली, परंतु त्याने स्तनपान केले नाही, कारण त्याला त्याच्या आईच्या स्तनाकडे परत पाठवण्यासाठी हे परमेश्वराकडून होते.
२१ आणि त्या वेळी त्याची बहीण मिर्याम नदीकिनारी मिसरी स्त्रियांमध्ये होती; तिने हे दृश्य पाहिले आणि ती फारोच्या मुलीला म्हणाली, "मी जाऊन इब्री स्त्रियांपैकी एका दाईला आणू का, म्हणजे ती तुझ्यासाठी बाळाला दूध पाजेल?"
२२ आणि फारोची मुलगी तिला म्हणाली, "जा." आणि ती तरुणी गेली व तिने मुलाच्या आईला बोलावून आणले.
२३ आणि फारोची मुलगी योखेबेदला म्हणाली, "हे बाळ घेऊन जा आणि माझ्यासाठी त्याला दूध पाजा, आणि मी तुला तुझा मोबदला, दररोज दोन चांदीचे तुकडे देईन." आणि त्या स्त्रीने ते बाळ घेतले आणि त्याला दूध पाजले.
२४ आणि दोन वर्षांच्या अखेरीस, जेव्हा ते मूल मोठे झाले, तेव्हा तिने त्याला फारोच्या मुलीकडे आणले; तो तिच्यासाठी मुलासारखाच होता आणि तिने त्याचे नाव मोशे ठेवले, कारण ती म्हणाली, "मी त्याला पाण्यातून बाहेर काढले."
२५ आणि त्याचा बाप अम्राम याने त्याचे नाव चबार ठेवले, कारण तो म्हणाला की, ज्या पत्नीला त्याने सोडून दिले होते, तिच्याशी त्याने संबंध ठेवले होते, आणि हे त्याच्यामुळेच झाले.
२६ आणि त्याची आई योखेबेद हिने त्याचे नाव यकुथिएल ठेवले, कारण ती म्हणाली, "मी सर्वशक्तिमान देवावर त्याची आशा ठेवली होती आणि देवाने त्याला माझ्याकडे परत आणले."
२७ आणि त्याची बहीण मिर्याम त्याला येरेद म्हणत असे, कारण त्याचा शेवट काय होईल हे पाहण्यासाठी ती त्याच्यामागे नदीकडे उतरली होती.
२८ आणि त्याचा भाऊ अहरोन याने त्याचे नाव अबी जानुख ठेवले आणि म्हणाला, "माझ्या वडिलांनी माझ्या आईला सोडून त्याच्यासाठी तिच्याकडे परत गेले."
२९ आणि अम्रामचा बाप केहाथ याने त्याचे नाव अबिगदोर ठेवले, कारण त्याच्यामुळे देवाने याकोबाच्या घराण्यातील फूट दुरुस्त

केली, ज्यामुळे ते आपल्या पुरुष मुलांना पाण्यात टाकू शकत नव्हते.
३० आणि त्यांच्या दाईने त्याला अबी सोखो म्हणत म्हटले, की हामच्या मुलांमुळे तो तीन महिने त्याच्या निवासमंडपात लपून राहिला होता.
३१ आणि सर्व इस्राएल लोकांनी त्याचे नाव नथनेलचा मुलगा शमाया असे ठेवले, कारण ते म्हणाले की, त्याच्या दिवसांत देवाने त्यांचा आक्रोश ऐकून त्यांना त्यांच्या छळणाऱ्यांपासून सोडवले आहे.
३२ आणि मोशे फारोच्या घरात होता आणि फारोची मुलगी बाथिया हिच्यासाठी तो मुलासारखाच होता आणि मोशे राजाच्या मुलांमध्ये वाढला.

अध्याय ६९

१ आणि त्या दिवसांत, त्याच्या राज्याच्या अठराव्या वर्षी, एदोमचा राजा मरण पावला आणि एदोम देशात त्याने स्वतसाठी राजनिवास म्हणून बांधलेल्या मंदिरातच त्याला दफन करण्यात आले.
२ आणि एसावाच्या मुलांनी नदीकिनारी असलेल्या पेथोर शहरात दूत पाठवले आणि तेथून त्यांनी सुंदर डोळे व देखणा चेहरा असलेल्या शौल नावाच्या एका तरुणाला बोलावून आणले आणि शमलाच्या जागी त्याला आपला राजा बनवले.
३ आणि शौलने एदोम देशात एसावाच्या सर्व वंशजांवर चाळीस वर्षे राज्य केले.
४ आणि जेव्हा मिसर देशाचा राजा फारो याने पाहिले की, बलामाने इस्राएल लोकांविषयी दिलेला सल्ला यशस्वी झाला नाही, उलट ते मिसर देशभर फलदायी ठरले, त्यांची संख्या वाढली व ते वाढत गेले,
५ मग त्या दिवसांत फारोने इस्राएल लोकांना सर्व मिसर देशात अशी घोषणा काढायला सांगितली की, "कोणीही आपल्या रोजच्या श्रमातून काहीही कमी करू नये."
६ आणि जो माणूस रोजच्या कामात, मग ते चुना लावणे असो वा विटा लावणे असो, कमी पडेल असे आढळल्यास, त्याच्या जागी त्याच्या धाकट्या मुलाला ठेवले जाईल.
७ आणि त्या दिवसांत इस्राएल लोकांवर इजिप्तचा भार अधिकच वाढला; आणि पाहा, जर कोणाच्या रोजच्या कामात एक वीट कमी पडली, तर मिसरी लोक त्याच्या धाकट्या मुलाला त्याच्या आईपासून जबरदस्तीने घेऊन जात आणि त्याच्या वडिलांनी कमी ठेवलेल्या विटेच्या जागी त्याला इमारतीत ठेवत.
८ आणि मिसरच्या लोकांनी सर्व इस्राएल लोकांशी दिवसेंदिवस, बऱ्याच काळापर्यंत असेच केले.
९ परंतु लेवीच्या वंशाने त्या वेळी आपले भाऊ इस्राएली यांच्याबरोबर सुरुवातीपासूनच सलोखा केला नाही, कारण लेवीच्या मुलांना मिसऱ्यांच्या त्या कपटीपणाची जाणीव होती, जो त्यांनी सुरुवातीला इस्राएली लोकांबरोबर वापरला होता.

अध्याय ७०

१ आणि मोशेच्या जन्मानंतर तिसऱ्या वर्षी, फारो एका मेजवानीत बसला होता, तेव्हा राणी अल्परानिथ त्याच्या उजवीकडे आणि बाथिया त्याच्या डावीकडे बसली होती, आणि बालक मोशे तिच्या मांडीवर पहुडला होता, आणि बओरचा मुलगा बलाम त्याच्या दोन मुलांसहित होता, आणि राज्यातील सर्व सरदार राजाच्या समक्ष भोजनासाठी बसले होते.
२ आणि त्या मुलाने राजाच्या डोक्यावर हात ठेवला आणि राजाच्या डोक्यावरून मुकुट काढून तो स्वतच्या डोक्यावर ठेवला.
३ आणि जेव्हा राजा व सरदारांनी त्या मुलाने केलेले काम पाहिले, तेव्हा ते घाबरले आणि त्यातील एकाने आपल्या शेजाऱ्याला आश्चर्य व्यक्त केले.
४ आणि राजा आपल्यासमोर भोजनासाठी जमलेल्या सरदारांना म्हणाला, "हे सरदारांनो, या बाबतीत तुमचे काय म्हणणे आहे आणि या कृत्याबद्दल त्या मुलावर काय कारवाई होणार आहे?"
५ आणि बओरचा मुलगा, जादूगार बलाम, राजा व सरदारांपुढे उत्तरला आणि म्हणाला, "हे माझ्या स्वामी आणि राजा, अनेक दिवसांपूर्वी तुम्हाला पडलेले स्वप्न आणि तुमच्या सेवकाने तुम्हाला सांगितलेला त्याचा अर्थ आता आठवा."
६ तर आता, हा इब्री वंशातील एक बालक आहे, ज्याच्यामध्ये देवाचा आत्मा आहे; आणि महाराजांनी असे समजू नये की या तरुणाने हे कृत्य अजाणतेपणी केले आहे.
७ कारण तो एक इब्री मुलगा आहे, आणि तो अजून लहान असूनही, त्याच्याजवळ ज्ञान आणि समज आहे; आणि त्याने ज्ञानाने हे केले आहे व स्वतसाठी इजिप्तचे राज्य निवडले आहे.
८ कारण सर्व इब्री लोकांची हीच रीत आहे की ते राजांना व त्यांच्या सरदारांना फसवतात आणि पृथ्वीवरील राजांना व त्यांच्या माणसांना थरथर कापायला लावण्यासाठी हे सर्व कपटाने करतात.
९ तुला नक्कीच माहीत आहे की, त्यांचा पिता अब्राहाम याने असे केले, ज्याने बाबेलचा राजा निम्रोद आणि गरारचा राजा अबीमेलेक यांच्या सैन्याला फसवले आणि हेथच्या मुलांचा प्रदेश व कनानची सर्व राज्ये स्वतःताब्यात घेतली.
१० आणि त्याने इजिप्त देशात उतरून, इजिप्त व तिच्या राजाला फसवण्यासाठी, आपली पत्नी सारा हिच्याविषयी म्हटले की, 'ती माझी बहीण आहे.'
११ त्याचा मुलगा इसहाक यानेही तसेच केले, तो गरारला जाऊन तेथे राहिला आणि त्याच्या सामर्थ्याने पलिष्ट्यांचा राजा अबीमेलेक याच्या सैन्यावर विजय मिळवला.
१२ आपली पत्नी रिबेका ही आपली बहीण आहे असे सांगून, त्याने पलिष्ट्यांच्या राज्याला अडखळायला लावण्याचाही विचार केला.
१३ याकोबानेही आपल्या भावाशी विश्वासघात केला आणि त्याचा जन्मसिद्ध हक्क व आशीर्वाद त्याच्याकडून काढून घेतला.
१४ मग तो पदन-अराम येथे आपल्या आईचा भाऊ लाबान याच्या घरी गेला आणि मोठ्या चलाखीने त्याच्याकडून त्याची मुलगी, त्याची गुरेढोरे व त्याचे सर्व काही मिळवून पळून गेला आणि कनान देशात आपल्या वडिलांकडे परत आला.
१५ त्याच्या मुलांनी आपला भाऊ योसेफ याला विकले, जो इजिप्त देशात जाऊन गुलाम झाला आणि त्याला बारा वर्षे तुरुंगात ठेवण्यात आले.
१६ जोपर्यंत पूर्वीच्या फारोला स्वप्ने पडली नाहीत आणि त्याने त्याला तुरुंगातून बाहेर काढले नाही आणि तो त्याला स्वप्नांचा अर्थ सांगत असल्यामुळे इजिप्तमधील सर्व सरदारांपेक्षा त्याला श्रेष्ठ मानले नाही.
१७ आणि जेव्हा देवाने देशभर दुष्काळ पाडला, तेव्हा त्याने आपल्या वडिलांना, सर्व भावांना आणि त्यांच्या संपूर्ण कुटुंबाला बोलावून आणले आणि कोणताही मोबदला किंवा बक्षीस न घेता

त्यांचे पालनपोषण केले, आणि मिसऱ्या लोकांना गुलाम म्हणून विकत घेतले.
१८ आता हे महाराज, पाहा, हा बालक त्यांच्या जागी मिसर देशात उभा राहिला आहे, यासाठी की तो त्यांच्या कृत्यांप्रमाणे वागावे आणि प्रत्येक राजा, राजकुमार व न्यायाधीश यांच्याशी लबाडी करावी.
१९ राजाची इच्छा असेल तर, आपण आता त्याचे रक्त जमिनीवर सांडूया, म्हणजे तो मोठा होऊन तुझ्या हातून राज्यकारभार हिसकावून घेणार नाही आणि त्याच्या राज्यकाळानंतर इजिप्तची आशा नष्ट होणार नाही.
२० आणि बिलाम राजाला म्हणाला, "आपण इजिप्तमधील सर्व न्यायाधीशांना आणि तेथील ज्ञानी माणसांना बोलावून घेऊया, आणि तू सांगितल्याप्रमाणे या मुलाला मृत्युदंडाची शिक्षा द्यायची आहे की नाही हे आपण जाणून घेऊया, आणि मग आपण त्याला ठार मारू."
२१ आणि फारोने मिसर देशातील सर्व ज्ञानी पुरुषांना बोलावून घेतले आणि ते राजासमोर आले, आणि परमेश्वराचा एक देवदूत त्यांच्यामध्ये आला, आणि तो मिसर देशातील ज्ञानी पुरुषांपैकी एकासारखा होता.
२२ आणि राजा ज्ञानी माणसांना म्हणाला, "घरात असलेल्या या हिब्रू मुलाने काय केले आहे हे तुम्ही नक्कीच ऐकले असेल, आणि बलामने या प्रकरणात असा निर्णय दिला आहे."
२३ आता तुम्हीही न्याय करा आणि त्या मुलाने केलेल्या कृत्याबद्दल त्याला काय शिक्षा द्यायची ते पाहा.
२४ आणि फारोच्या ज्ञानी पुरुषांपैकी एकासारखा दिसणाऱ्या त्या देवदूताने, इजिप्तमधील सर्व ज्ञानी पुरुषांसमक्ष, राजा व सरदारांसमक्ष पुढीलप्रमाणे उत्तर दिले:
२५ राजाची इच्छा असल्यास, त्याने माणसांना बोलावून घ्यावे, जे त्याच्यासमोर एक गोमेद दगड आणि एक निखारा आणतील आणि ते त्या मुलासमोर ठेवतील; आणि जर त्या मुलाने आपला हात पुढे करून तो गोमेद दगड उचलला, तर आपण समजावे की त्या तरुणाने जे काही केले आहे ते शहाणपणाने केले आहे, आणि आपण त्याला ठार मारले पाहिजे.
२६ परंतु जर त्याने निखाऱ्यावर आपला हात ठेवला, तर आपल्याला समजेल की त्याने हे कृत्य जाणीवपूर्वक केले नाही आणि तो जिवंत राहील.
२७ आणि राजा व सरदारांना ती गोष्ट योग्य वाटली, म्हणून राजाने परमेश्वराच्या दूताच्या आज्ञेप्रमाणे केले.
२८ आणि राजाने गोमेद दगड व कोळसा आणून मोशेसमोर ठेवण्याचा आदेश दिला.
२९ आणि त्यांनी त्या मुलाला आपल्यासमोर उभे केले, आणि त्या मुलाने गोमेद दगडाकडे हात नेण्याचा प्रयत्न केला, परंतु परमेश्वराच्या दूताने त्याचा हात धरून तो कोळशावर ठेवला, आणि तो कोळसा त्याच्या हातात विझला, आणि त्याने तो उचलून आपल्या तोंडात घातला, आणि त्यामुळे त्याचे ओठ व जीभ यांचा काही भाग जळाला, आणि त्याचे तोंड व जीभ जड झाली.
३० आणि जेव्हा राजा व सरदारांनी हे पाहिले, तेव्हा त्यांच्या लक्षात आले की राजाच्या डोक्यावरून मुकुट काढण्यात मोशेने शहाणपणा दाखवला नव्हता.
३१ म्हणून राजा आणि सरदारांनी त्या बालकाची हत्या करणे टाळले, आणि मोशे फारोच्या घरातच मोठा होत राहिला, आणि परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता.
३२ आणि तो मुलगा राजाच्या घरी असताना, त्याला जांभळ्या रंगाचे वस्त्र घातले जात असे आणि तो राजाच्या मुलांमध्ये वाढत होता.
३३ आणि जेव्हा मोशे राजाच्या घरात मोठा झाला, तेव्हा फारोची मुलगी बाथिया त्याला मुलासारखे मानत असे, आणि फारोचे सर्व कुटुंब त्याचा आदर करत असे, आणि इजिप्तमधील सर्व लोक त्याला घाबरत असत.
३४ आणि तो दररोज बाहेर जाऊन गोशेन देशात येत असे, जिथे त्याचे इस्राएल बंधू होते, आणि मोशे त्यांना दररोज धाप लागून व कष्ट करताना पाहत असे.
३५ आणि मोशेने त्यांना विचारले, "तुम्हाला दररोज हे श्रम का दिले जातात?"
३६ आणि त्यांनी त्याला आपल्यावर ओढवलेले सर्व काही, आणि त्याच्या जन्मापूर्वी फारोने त्यांच्यावर घातलेल्या सर्व आज्ञा सांगितल्या.
३७ आणि त्यांनी त्याला, बओरचा मुलगा बलाम याने त्यांच्याविरुद्ध रचलेले सर्व कट आणि जेव्हा त्याने राजाच्या डोक्यावरून मुकुट काढून घेतला तेव्हा त्याला ठार मारण्यासाठी त्याच्याविरुद्ध रचलेले कटही सांगितले.
३८ आणि जेव्हा मोशेने ह्या गोष्टी ऐकल्या तेव्हा त्याचा क्रोध भडकला आणि त्याने बलामाला ठार मारण्याचा प्रयत्न केला; आणि तो दिवसेंदिवस त्याच्यासाठी दबा धरून बसला होता.
३९ आणि बलाम मोशेला घाबरला, म्हणून तो आणि त्याचे दोन मुलगे उठून मिसर देशातून बाहेर पडले आणि पळून जाऊन त्यांनी स्वतःचा जीव वाचवला व ते कूश देशातील कूशचा राजा किकियानस याच्याकडे गेले.
४० आणि मोशे राजाच्या घरात आत-बाहेर फिरत असे, तेव्हा परमेश्वराने फारोच्या, त्याच्या सर्व सेवकांच्या आणि मिसर देशातील सर्व लोकांच्या दृष्टीने त्याला कृपापात्र बनवले; आणि ते मोशेवर अतिशय प्रेम करत होते.
४१ आणि ज्या दिवशी मोशे आपल्या भावांना भेटायला गोशेनला गेला, तेव्हा त्याने इस्राएल लोकांना ओझ्याखाली व कष्टात पाहिले आणि मोशेला त्यांच्यामुळे दुःख झाले.
४२ आणि मोशे इजिप्तला परत आला आणि फारोच्या घरी आला, आणि राजासमोर हजर झाला, आणि मोशेने राजापुढे नतमस्तक झाला.
४३ आणि मोशे फारोला म्हणाला, "हे माझ्या प्रभू, मी तुमच्याकडे एक लहानशी विनंती करण्यासाठी आलो आहे; माझी विनंती फेटाळून लावू नका." त्यावर फारो त्याला म्हणाला, "बोल."
४४ आणि मोशे फारोला म्हणाला, "गोशेनमध्ये असलेल्या तुझ्या सेवकांना त्यांच्या श्रमातून विश्रांती घेण्यासाठी एक दिवसाची मुदत द्यावी."
४५ तेव्हा राजा मोशेला म्हणाला, "पाहा, तुझी विनंती मान्य करण्यासाठी मी या बाबतीत तुझ्याकडे लक्ष दिले आहे."
४६ आणि फारोने इजिप्त व गोशेन प्रांतात अशी घोषणा जारी करण्याचा आदेश दिला की,
४७ हे सर्व इस्राएलपुत्रांनो, राजा तुम्हाला असे सांगतो की, सहा दिवस तुम्ही तुमचे काम व श्रम करावेत, परंतु सातव्या दिवशी तुम्ही विश्रांती घ्यावी आणि कोणतेही काम करू नये. राजाने व बाथियाचा पुत्र मोशे याने आज्ञा केल्याप्रमाणे, तुम्ही सर्व दिवस असेच करावे.

४८ आणि राजाने त्याला परवानगी दिलेल्या ह्या गोष्टीमुळे मोशेला आनंद झाला आणि सर्व इस्राएल लोकांनी मोशेच्या आज्ञेप्रमाणे केले.
४९ कारण ही गोष्ट परमेश्वराकडून इस्राएल लोकांसाठी होती, कारण परमेश्वराने त्यांच्या पूर्वजांच्या खातिर त्यांना वाचवण्यासाठी इस्राएल लोकांची आठवण करण्यास सुरुवात केली होती.
५० आणि परमेश्वर मोशेबरोबर होता आणि त्याची कीर्ती सर्व मिसर देशात पसरली.
५१ आणि मोशे सर्व मिसऱ्यांच्या व सर्व इस्राएल लोकांच्या दृष्टीने महान झाला, कारण तो आपल्या इस्राएल लोकांचे कल्याण इच्छित होता आणि राजाशी त्यांच्याविषयी शांतीचे शब्द बोलत होता.

अध्याय ७१

१ आणि जेव्हा मोशे अठरा वर्षांचा झाला, तेव्हा त्याला आपल्या आई-वडिलांना भेटण्याची इच्छा झाली आणि तो त्यांच्याकडे गोशेनला गेला. मोशे गोशेनच्या जवळ आल्यावर, तो त्या ठिकाणी आला जिथे इस्राएल लोक कामात व्यस्त होते. त्याने त्यांची ओझी पाहिली आणि एका मिसरी माणसाला त्याच्याच एका इब्री बांधवाला मारताना पाहिले.
२ आणि मार खाल्लेल्या त्या माणसाने मोशेला पाहताच तो मदतीसाठी त्याच्याकडे धावत गेला, कारण फारोच्या दरबारात मोशेला खूप मान होता. तो त्याला म्हणाला, "महाराज, माझी काळजी घ्या. हा मिसरी माणूस रात्री माझ्या घरी आला, त्याने मला बांधले आणि माझ्या समक्ष माझ्या पत्नीशी जवळीक साधली. आता तो माझा जीव घेऊ पाहतो आहे."
३ आणि जेव्हा मोशेने हे दुष्ट कृत्य ऐकले, तेव्हा त्याचा क्रोध त्या मिसऱ्यावर भडकला, आणि तो इकडे तिकडे फिरला, आणि तेथे कोणीही नसल्याचे पाहून त्याने त्या मिसऱ्याला मारले व वाळूत लपवले, आणि ज्याने त्याला मारले त्याच्या हातून त्या इब्री माणसाला सोडवले.
४ आणि तो इब्री आपल्या घरी गेला, आणि मोशे आपल्या घरी परतला, आणि बाहेर जाऊन राजाच्या घरी परत आला.
५ आणि तो माणूस घरी परतल्यावर त्याने आपल्या पत्नीचा त्याग करण्याचा विचार केला, कारण याकोबाच्या घराण्यात, एखादी पत्नी विटाळली गेल्यावर तिच्याशी कोणत्याही पुरुषाने संबंध ठेवणे योग्य नव्हते.
६ आणि त्या स्त्रीने जाऊन आपल्या भावांना सांगितले, तेव्हा तिच्या भावांनी त्याला ठार मारण्याचा प्रयत्न केला, पण तो आपल्या घरी पळून गेला आणि निसटून गेला.
७ आणि दुसऱ्या दिवशी मोशे आपल्या भावांकडे गेला आणि त्याने पाहिले की, दोन माणसे भांडत होती. त्याने दुष्टाला म्हटले, "तू आपल्या शेजाऱ्याला का मारतोस?"
८ आणि त्याने त्याला उत्तर दिले, "आम्हावर तुला अधिपती व न्यायाधीश म्हणून कोणी नेमले आहे? जसे तू त्या मिसऱ्याला ठार मारलेस, तसे तू मलाही ठार मारणार आहेस का?" तेव्हा मोशे घाबरला आणि म्हणाला, "हे नक्कीच सर्वांना माहीत आहे, नाही का?"
९ आणि फारोने हे प्रकरण ऐकले, आणि त्याने मोशेला ठार मारण्याचा आदेश दिला, म्हणून देवाने आपला देवदूत पाठवला, आणि तो फारोला रक्षकांच्या सेनापतीच्या रूपात दिसला.
१० आणि परमेश्वराच्या दूताने रक्षकांच्या सेनापतीच्या हातातून तलवार घेतली आणि त्याच तलवारीने त्याचे शीर धडपासून वेगळे केले, कारण रक्षकांच्या सेनापतीचे रूप मोशेसारखे झाले होते.
११ आणि परमेश्वराच्या दूताने मोशेचा उजवा हात धरून त्याला मिसर देशातून बाहेर आणले आणि मिसर देशाच्या सीमेबाहेर, चाळीस दिवसांच्या प्रवासाच्या अंतरावर ठेवले.
१२ आणि त्याचा भाऊ अहरोन एकटाच मिसर देशात राहिला आणि त्याने इस्राएल लोकांना भविष्यवाणी केली की,
१३ तुमच्या पूर्वजांचा परमेश्वर देव असे म्हणतो, प्रत्येक जणाने आपल्या डोळ्यांना घृणास्पद वाटणाऱ्या वस्तू फेकून द्याव्यात आणि इजिप्तच्या मूर्तींनी स्वतला अपवित्र करू नये.
१४ आणि इस्राएल लोकांनी बंड केले आणि त्या वेळी अहरोनाचे ऐकले नाही.
१५ आणि परमेश्वराने त्यांना नष्ट करण्याचा विचार केला होता, परंतु परमेश्वराला त्याने अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांच्याबरोबर केलेल्या कराराची आठवण झाली.
१६ त्या दिवसांत फारो इस्राएल लोकांबरोबर कठोरपणे वागत राहिला आणि देवाने आपला शब्द पाठवून त्यांची दखल घेईपर्यंत त्याने त्यांना चिरडून टाकले व त्यांचा छळ केला.

अध्याय ७२

१ आणि त्या दिवसांत कूशचे वंशज आणि पूर्वेकडील व अरामचे वंशज यांच्यामध्ये मोठे युद्ध झाले आणि ते ज्या कूशच्या राजाच्या हाती होते, त्याच्याविरुद्ध त्यांनी बंड केले.
२ म्हणून कूशचा राजा किकियानस, वाळूच्या कणांइतक्या असंख्य असलेल्या कूशच्या सर्व वंशजांना घेऊन, अराम व पूर्वेकडील लोकांना आपल्या अधीन करण्यासाठी त्यांच्याविरुद्ध लढायला निघाला.
३ आणि जेव्हा किकियानस बाहेर गेला, तेव्हा त्याने शहराचे रक्षण करण्यासाठी जादूगार बलाम आणि त्याच्या दोन मुलांना, तसेच देशातील नीचतम दर्जाच्या लोकांना मागे ठेवले.
४ म्हणून किकियानस अराम व पूर्वेकडील लोकांकडे गेला आणि त्याने त्यांच्याशी युद्ध करून त्यांना मारले; आणि ते सर्व किकियानस व त्याच्या लोकांसमोर जखमी होऊन खाली पडले.
५ आणि त्याने त्यांच्यापैकी पुष्कळांना बंदी बनवले आणि पूर्वीप्रमाणेच त्यांना आपल्या अधीन केले आणि नेहमीप्रमाणे त्यांच्याकडून खंडणी वसूल करण्यासाठी त्यांच्या प्रदेशावर तळ ठोकला.
६ आणि बओरचा मुलगा बलाम, जेव्हा कूशच्या राजाने त्याला शहराचे आणि शहरातील गरिबांचे रक्षण करण्यासाठी मागे ठेवले, तेव्हा तो उठला आणि त्याने देशातील लोकांना राजा किकियानसविरुद्ध बंड करण्याचा सल्ला दिला, की तो घरी परत येईल तेव्हा त्याला शहरात प्रवेश करू देऊ नये.
७ आणि देशातील लोकांनी त्याचे ऐकले, आणि त्यांनी त्याला शपथ दिली व त्याला आपला राजा बनवले आणि त्याच्या दोन मुलांना सैन्याचे सेनापती नेमले.
८ म्हणून ते उठले आणि त्यांनी शहराच्या दोन्ही कोपऱ्यांवर भिंती उभारल्या आणि एक अतिशय मजबूत इमारत बांधली.
९ आणि तिसऱ्या कोपऱ्यावर त्यांनी शहर आणि कूशच्या संपूर्ण प्रदेशाला वेढलेल्या नदीच्या दरम्यान अगणित खंदक खोदले आणि तेथे नदीचे पाणी उसळून बाहेर काढले.

१० चौथ्या कोपऱ्यावर त्यांनी आपल्या मंत्रोच्चारांनी व जादूटोण्यांनी असंख्य सर्प गोळा केले आणि त्यांनी शहराला तटबंदी घालून तेथे वास्तव्य केले; आणि त्यांच्यासमोरून कोणीही आत किंवा बाहेर जात नसे.
११ आणि किकियानुसने अराम व पूर्वेकडील लोकांविरुद्ध युद्ध केले आणि पूर्वीप्रमाणेच त्यांना जिंकले. त्यांनी त्याला नेहमीप्रमाणे खंडणी दिली आणि तो आपल्या देशात परत गेला.
१२ आणि जेव्हा कूशचा राजा किकियानुस त्याच्याबरोबर असलेल्या सैन्याच्या सर्व सेनापतींसह आपल्या शहराजवळ आला, तेव्हा त्यांनी वर पाहिले असता शहराच्या भिंती उंच बांधलेल्या दिसल्या; हे पाहून ते लोक आश्चर्यचकित झाले.
१३ आणि ते एकमेकांना म्हणाले, "आपण लढाईत अडकलो आहोत हे पाहून त्यांना आपली फार भीती वाटली, म्हणूनच त्यांनी शहराच्या भिंती उभारून त्याला मजबूत केले आहे, यासाठी की कनानचे राजे त्यांच्यावर लढाईसाठी येऊ नयेत."
१४ तेव्हा राजा आणि त्याचे सैन्य शहराच्या वेशीजवळ आले आणि त्यांनी वर पाहिले, तर शहराचे सर्व दरवाजे बंद होते. त्यांनी पहारेकऱ्यांना हाक मारून म्हटले, "आमच्यासाठी उघडा, म्हणजे आम्हाला शहरात प्रवेश करता येईल."
१५ परंतु त्यांचा राजा, जादूगार बलाम याच्या आज्ञेनुसार पहारेकऱ्यांनी त्यांच्यासाठी दार उघडण्यास नकार दिला आणि त्यांना आपल्या शहरात प्रवेश करू दिला नाही.
१६ म्हणून त्यांनी शहराच्या वेशीसमोर त्यांच्याशी लढाई सुरू केली आणि त्या दिवशी किकियानसच्या सैन्यातील एकशे तीस सैनिक मारले गेले.
१७ आणि दुसऱ्या दिवशीही ते लढत राहिले आणि ते नदीच्या काठावर लढले; त्यांनी नदी पार करण्याचा प्रयत्न केला, पण ते करू शकले नाहीत, म्हणून त्यांच्यापैकी काही जण खड्ड्यांमध्ये बुडून मेले.
१८ म्हणून राजाने त्यांना झाडे तोडून तराफे बनवण्याची आज्ञा दिली, जेणेकरून ते त्यांच्यापर्यंत पोहोचू शकतील, आणि त्यांनी तसे केले.
१९ आणि जेव्हा ते खंदकांच्या ठिकाणी आले, तेव्हा पाणी गिरण्यांप्रमाणे फिरत होते आणि दहा तराफ्यांवरील दोनशे माणसे बुडून मेली.
२० आणि तिसऱ्या दिवशी ते सर्प असलेल्या बाजूला लढायला आले, पण ते तिकडे जाऊ शकले नाहीत, कारण सर्पांनी त्यांच्यापैकी एकशे सत्तर माणसांना ठार मारले, आणि त्यांनी कूशविरुद्ध लढणे थांबवले, आणि त्यांनी नऊ वर्षे कूशला वेढा घातला, कोणीही बाहेर किंवा आत जाऊ शकले नाही.
२१ ज्या वेळी कूश शहरावर युद्ध आणि वेढा चालू होता, त्या वेळी एका इजिप्शियन माणसाला ठार मारल्यामुळे फारो मोशेला ठार मारू पाहत होता, म्हणून तो इजिप्तमधून पळून गेला.
२२ आणि मोशे अठरा वर्षांचा होता, तेव्हा तो फारोच्या समोरून इजिप्तमधून पळून गेला आणि निसटून किकियानूसच्या छावणीत पोहोचला, जो त्या वेळी कूशला वेढा घालत होता.
२३ आणि मोशे कूशचा राजा किकियानूस याच्या छावणीत नऊ वर्षे होता, ज्या काळात त्यांनी कूशला वेढा घातला होता, आणि मोशे त्यांच्यासोबत आत-बाहेर करत असे.
२४ आणि राजा, सरदार व सर्व योद्धे मोशेवर प्रेम करत असत, कारण तो थोर व योग्य होता; त्याची उंची उमदा सिंहासारखी, त्याचा चेहरा सूर्यासारखा, आणि त्याचे सामर्थ्य सिंहासारखे होते; आणि तो राजाचा सल्लागार होता.
२५ आणि नऊ वर्षांच्या अखेरीस, किकियानसला एक प्राणघातक रोग जडला, आणि त्याचा आजार त्याच्यावर मात करून सातव्या दिवशी मरण पावला.
२६ म्हणून त्याच्या सेवकांनी त्याचे ममीकरण केले आणि त्याला नेऊन मिसर देशाच्या उत्तरेकडील शहराच्या वेशीसमोर पुरले.
२७ आणि त्यांनी त्याच्यावर एक भव्य, मजबूत व उंच इमारत बांधली आणि तिच्या पायाशी मोठे दगड ठेवले.
२८ आणि राजाच्या लेखकांनी त्या दगडांवर त्यांचा राजा किकियानस याचे सर्व पराक्रम आणि त्याने लढलेल्या सर्व लढाया कोरल्या; पाहा, त्या आजही तेथे लिहिलेल्या आहेत.
२९ आता कूशचा राजा किकियानस याच्या मृत्यूनंतर युद्धामुळे त्याचे सैनिक आणि सैन्य फार दुखी झाले.
३० मग ते एकमेकांना म्हणाले, "आम्ही नऊ वर्षे आमच्या घरांपासून दूर रानात राहिलो आहोत, तर आता आम्ही काय करावे याबद्दल आम्हाला सल्ला द्या."
३१ जर आपण शहराविरुद्ध लढू असे म्हटले, तर आपल्यापैकी पुष्कळ जण जखमी होऊन किंवा मारले जाऊन पडतील, आणि जर आपण या वेढ्यात इथेच राहिलो, तर आपणही मरून जाऊ.
३२ कारण आता अरामचे व पूर्वेकडील सर्व राजे आपला राजा मरण पावला आहे हे ऐकतील आणि ते अचानकपणे शत्रुत्वाने आपल्यावर हल्ला करतील, आणि ते आपल्याशी लढतील व आपला एकही जीव शिल्लक ठेवणार नाहीत.
३३ तर आता आपण जाऊन आपल्यावर एक राजा नेमूया आणि जोपर्यंत हे शहर आपल्या ताब्यात दिले जात नाही, तोपर्यंत आपण वेढ्यात राहूया.
३४ आणि त्या दिवशी किकियानूसच्या सैन्यातून राजा म्हणून एका माणसाची निवड करण्याची त्यांची इच्छा होती, परंतु त्यांच्यावर राज्य करण्यासाठी मोशेसारखा दुसरा कोणीही त्यांना सापडला नाही.
३५ आणि त्यांनी घाई करून प्रत्येकाने आपले कपडे काढून जमिनीवर टाकले आणि त्यांचा एक मोठा ढिग करून त्यावर मोशेला ठेवले.
३६ आणि ते उठले आणि त्यांनी रणशिंगे वाजवून त्याच्यापुढे ओरडून म्हटले, "राजा जिवंत राहो, राजा जिवंत राहो!"
३७ आणि सर्व लोकांनी व सरदारांनी त्याला पत्नी म्हणून किकियानुसची पत्नी, कूश वंशाची राणी अदोनिया हिला देण्याची शपथ घेतली आणि त्या दिवशी त्यांनी मोशेला आपला राजा बनवले.
३८ आणि त्या दिवशी कूशच्या सर्व लोकांनी अशी घोषणा केली की, प्रत्येकाने आपल्या मालमत्तेतून मोशेला काहीतरी दिले पाहिजे.
३९ आणि त्यांनी त्या ढिगाऱ्यावर एक चादर पसरली आणि प्रत्येकाने आपल्याजवळ जे काही होते त्यापैकी काही त्यात टाकले, एकाने सोन्याची कर्णभूषण व दुसऱ्याने नाणे.
४० तसेच कूशच्या मुलांनी गोमेद, बडेलियम, मोती व संगमरवर हे सर्व मोशेसाठी त्या ढिगावर टाकले, त्याचबरोबर विपुल प्रमाणात चांदी व सोनेही टाकले.
४१ आणि मोशेने कूशच्या सर्व मुलांनी त्याला दिलेले सर्व चांदी व सोने, सर्व भांडी, आणि बडेलियम व गोमेद दगड घेतले आणि ते आपल्या खजिन्यात ठेवले.

४२ आणि त्या दिवशी मोशे कूशचा राजा किकियानस याच्या जागी कूशच्या लोकांवर राज्य करत होता.

अध्याय ७३

१ इजिप्तचा राजा फारो याच्या राज्याच्या पंचावन्नव्या वर्षी, म्हणजेच इस्राएल लोक इजिप्तमध्ये उतरल्याच्या एकशे सत्तावन्नव्या वर्षी, कूशमध्ये मोशे राज्य करत होता.
२ मोशे सत्तावीस वर्षांचा होता, तेव्हा त्याने कूशवर राज्य करण्यास सुरुवात केली आणि त्याने चाळीस वर्षे राज्य केले.
३ आणि परमेश्वराने कूशच्या सर्व वंशजांच्या दृष्टीने मोशेवर कृपा व अनुग्रह ठेवला; आणि कूशचे वंशज त्याच्यावर अतिशय प्रेम करत होते, म्हणून परमेश्वराने व माणसांनीही मोशेवर कृपा केली.
४ आणि त्याच्या राज्याच्या सातव्या दिवशी, कूशचे सर्व वंशज एकत्र जमले आणि मोशेसमोर येऊन जमिनीवर पडून त्याला नमन केले.
५ आणि सर्व मुले राजासमोर एकत्र बोलून म्हणाली, "या शहराचे काय करायचे आहे, हे पाहण्यासाठी आम्हाला सल्ला द्या."
६ कारण आता नऊ वर्षे झाली आम्ही शहराला चारी बाजूंनी वेढा घातला आहे, आणि आम्हाला आमची मुले व बायका दिसल्या नाहीत.
७ तेव्हा राजाने त्यांना उत्तर दिले, "मी तुम्हाला आज्ञा करीन त्या सर्व गोष्टींविषयी तुम्ही माझे ऐकाल, तर परमेश्वर हे शहर आमच्या हाती देईल आणि आम्ही ते जिंकू."
८ कारण, किकियानसच्या मृत्यूपूर्वी झालेल्या पूर्वीच्या लढाईप्रमाणे जर आपण त्यांच्याशी लढलो, तर पूर्वीप्रमाणेच आपल्यापैकी पुष्कळ जण जखमी होऊन खाली पडतील.
९ तर आता पाहा, या बाबतीत तुमच्यासाठी हा सल्ला आहे; जर तुम्ही माझे ऐकाल, तर हे शहर आमच्या हाती दिले जाईल.
१० तेव्हा सर्व सैन्याने राजाला उत्तर दिले, "आमचे स्वामी जी आज्ञा देतील, ते सर्व आम्ही पाळू."
११ आणि मोशे त्यांना म्हणाला, "तुम्ही छावणीभर फिरून सर्व लोकांना मोठ्याने सांगा की,
१२ राजा असे म्हणतो, "अरण्यात जा आणि बगळ्याची पिल्ले आपल्याबरोबर घेऊन या, प्रत्येकाने आपल्या हातात एक पिल्लू घ्यावे."
१३ आणि जो कोणी राजाच्या आज्ञेचे उल्लंघन करील आणि आपल्या लहान मुलाला आणणार नाही, त्याला मृत्यूदंड दिला जाईल आणि राजा त्याची सर्व मालमत्ता जप्त करील.
१४ आणि जेव्हा तुम्ही त्यांना आणाल, तेव्हा ते तुमच्या देखरेखीखाली राहतील, ते मोठे होईपर्यंत तुम्ही त्यांचे संगोपन कराल आणि ससाण्याच्या पिल्लांप्रमाणे त्यांना झेप घ्यायला शिकवाल.
१५ तेव्हा कूशच्या सर्व मुलांनी मोशेचे शब्द ऐकले आणि ते उठून त्यांनी छावणीभर अशी घोषणा करवली की,
१६ कूशच्या सर्व मुलांनो, राजाची आज्ञा आहे की, तुम्ही सर्वजण मिळून अरण्यात जा आणि तेथे प्रत्येकाने आपले पिल्लू हातात घेऊन बगळ्यांची पिल्ले पकडा आणि त्यांना घरी घेऊन या.
१७ आणि जो कोणी राजाच्या आज्ञेचे उल्लंघन करील, त्याला मृत्यूदंड दिला जाईल आणि राजा त्याची सर्व मालमत्ता जप्त करील.
१८ आणि सर्व लोकांनी तसेच केले, आणि ते अरण्यात गेले आणि देवदार वृक्षांवर चढून त्यांनी प्रत्येकाने आपल्या हातात एक एक पिल्लू घेतले आणि बगळ्यांची सर्व पिल्ले पकडली, आणि त्यांनी त्यांना वाळवंटात आणले आणि राजाच्या आज्ञेनुसार त्यांचे पालनपोषण केले आणि त्यांनी त्यांना ससाण्यांच्या पिल्लांप्रमाणे झेप घ्यायला शिकवले.
१९ आणि बगळ्यांची पिल्ले वाढवल्यानंतर, राजाने त्यांना तीन दिवस उपाशी ठेवण्याचा आदेश दिला आणि सर्व लोकांनी तसे केले.
२० आणि तिसऱ्या दिवशी राजा त्यांना म्हणाला, "तुम्ही स्वतला बळकट करून शूरवीर बना आणि प्रत्येक जणाने आपले चिलखत घालावे व आपली तलवार कमरेला बांधावी; प्रत्येक जण आपापल्या घोड्यावर स्वार व्हावा आणि प्रत्येकाने आपला लहान बगळा हातात घ्यावा."
२१ आणि आम्ही उठून, ज्या ठिकाणी सर्प आहेत त्या ठिकाणी शहरावर हल्ला करू; आणि सर्व लोकांनी राजाच्या आज्ञेप्रमाणे केले.
२२ आणि त्यांनी प्रत्येकाने आपापले पिल्लू हातात घेतले आणि ते निघून गेले; आणि जेव्हा ते सापांच्या ठिकाणी आले, तेव्हा राजा त्यांना म्हणाला, "प्रत्येकाने आपले बगळ्याचे पिल्लू सापांवर पाठवा."
२३ आणि राजाच्या आज्ञेनुसार त्यांनी प्रत्येकाने आपला तरुण बगळा पाठवला, आणि ते तरुण बगळे सापांवर धावून गेले आणि त्यांनी त्या सर्वांना खाऊन टाकले व त्या ठिकाणाहून त्यांचा नाश केला.
२४ आणि जेव्हा राजाने व लोकांनी पाहिले की त्या ठिकाणी सर्व सर्प नष्ट झाले आहेत, तेव्हा सर्व लोकांनी मोठा जयघोष केला.
२५ आणि ते जवळ आले आणि त्यांनी शहरावर हल्ला करून ते जिंकले व ताब्यात घेतले आणि ते शहरात शिरले.
२६ आणि त्या दिवशी नगरातील एक हजार एकशे माणसे, म्हणजे नगरात राहणारे सर्व रहिवासी, मरण पावले; परंतु वेढा घालणाऱ्या लोकांपैकी एकही मेला नाही.
२७ म्हणून कूशचे सर्व पुत्र आपापल्या घरी, आपल्या पत्नी व मुलांकडे आणि आपल्या सर्व वारसदारांकडे गेले.
२८ आणि जादूगार बलामने जेव्हा पाहिले की शहर ताब्यात घेतले आहे, तेव्हा त्याने दरवाजा उघडला आणि तो, त्याचे दोन मुलगे व आठ भाऊ पळून इजिप्तचा राजा फारो याच्याकडे परत गेले.
२९ ते तेच जादुगार आणि मांत्रिक आहेत ज्यांचा उल्लेख नियमशास्त्राच्या पुस्तकात आहे, जे परमेश्वराने मिसर देशावर पीडा आणल्या तेव्हा मोशेच्या विरोधात उभे राहिले.
३० म्हणून मोशेने आपल्या चातुर्याने ते शहर जिंकले आणि कूशच्या लोकांनी कूशचा राजा किकियानस याच्या जागी त्याला सिंहासनावर बसवले.
३१ आणि त्यांनी त्याच्या डोक्यावर राजमुकुट ठेवला, आणि किकियानुसची पत्नी, कूशची राणी अदोनिया हिला त्यांनी त्याला पत्नी म्हणून दिले.
३२ आणि मोशे आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याला घाबरत असे, म्हणून तो तिच्याकडे आला नाही आणि त्याने तिच्याकडे आपली नजर वळवली नाही.
३३ कारण मोशेला आठवले की, अब्राहामाने आपला सेवक एलीएजर याला शपथ घ्यायला लावली होती, की "तू माझा मुलगा इसहाक याच्यासाठी कनान देशातील स्त्रीशी विवाह करू नकोस."

३४ तसेच, जेव्हा याकोब आपल्या भावापासून पळून गेला, तेव्हा इसहाकाने त्याला आज्ञा दिली की, "तू कनानच्या कन्यांपैकी कोणाशीही पत्नी करू नकोस, आणि हामच्या मुलांपैकी कोणाशीही विवाहसंबंध ठेवू नकोस."
३५ कारण आपला देव परमेश्वर याने नोहाचा मुलगा हाम, त्याची मुले व त्याचा सर्व वंशज यांना शेम व याफेथ यांच्या मुलांचे आणि त्यांच्या नंतरच्या वंशजांचे कायमचे गुलाम म्हणून दिले.
३६ म्हणून मोशेने कूशवर राज्य करत असतानाच्या सर्व दिवसांत किकियानूसच्या पत्नीकडे आपले मन किंवा डोळे वळवले नाहीत.
३७ आणि मोशे आयुष्यभर आपला देव परमेश्वर याचे भय बाळगत असे, आणि मोशे आपल्या संपूर्ण अंतकरणाने व जिवाने परमेश्वरासमोर सत्याने चालत असे; तो आपल्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत सरळ मार्गापासून विचलित झाला नाही; ज्या मार्गाने अब्राहाम, इसहाक व याकोब चालले होते, त्या मार्गापासून तो उजव्या किंवा डाव्या बाजूलाही ढळला नाही.
३८ आणि मोशे कूशच्या लोकांच्या राज्यात बळकट झाला, आणि त्याने आपल्या नेहमीच्या बुद्धीने कूशच्या लोकांना मार्गदर्शन केले आणि मोशे आपल्या राज्यात समृद्ध झाला.
३९ आणि त्या वेळी अराम व पूर्वेकडील लोकांनी ऐकले की कूशचा राजा किकियानूस मरण पावला आहे, म्हणून त्या दिवसांत अराम व पूर्वेकडील लोकांनी कूशविरुद्ध बंड केले.
४० आणि मोशेने कूश वंशाच्या सर्व लोकांना, जे एक अतिशय सामर्थ्यवान लोक होते, सुमारे तीस हजार माणसे एकत्र केली आणि तो अराम व पूर्वेकडील लोकांशी लढायला निघाला.
४१ आणि ते प्रथम पूर्वेकडील लोकांकडे गेले आणि जेव्हा पूर्वेकडील लोकांनी त्यांचा वृत्तांत ऐकला, तेव्हा ते त्यांना सामोरे गेले आणि त्यांच्याशी युद्ध केले.
४२ आणि पूर्वेकडील लोकांविरुद्ध युद्ध भयंकर होते, म्हणून परमेश्वराने पूर्वेकडील सर्व लोकांना मोशेच्या हाती दिले आणि सुमारे तीनशे माणसे ठार झाली.
४३ आणि पूर्वेकडील सर्व लोक मागे फिरले व माघार घेतली, तेव्हा मोशे आणि कूशच्या लोकांनी त्यांचा पाठलाग करून त्यांना जिंकले आणि त्यांच्या प्रथेप्रमाणे त्यांच्यावर कर लावला.
४४ म्हणून मोशे आणि त्याच्याबरोबरचे सर्व लोक तेथून लढाईसाठी अराम देशात गेले.
४५ आणि अरामचे लोकही त्यांना सामोरे गेले आणि त्यांनी त्यांच्याशी युद्ध केले; तेव्हा परमेश्वराने त्यांना मोशेच्या हाती सोपवले आणि अरामचे पुष्कळ पुरुष जखमी होऊन खाली पडले.
४६ आणि अरामलाही मोशेने व कूशच्या लोकांनी जिंकले आणि त्यांनी आपला नेहमीचा करही दिला.
४७ आणि मोशेने अराम व पूर्वेकडील लोकांना कूशच्या लोकांच्या अधीन केले आणि मोशे व त्याच्याबरोबर असलेले सर्व लोक कूश देशाकडे वळले.
४८ आणि मोशे कूशच्या लोकांच्या राज्यात बळकट झाला; परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता आणि कूशचे सर्व लोक त्याला घाबरत होते.

अध्याय ७४

१ वर्षांच्या शेवटी एदोमचा राजा शौल मरण पावला आणि त्याच्या जागी अखबोरचा मुलगा बाल हानान राज्य करू लागला.
२ कूशवर मोशेच्या राज्याच्या सोळाव्या वर्षी, अखबोरचा मुलगा बाल हानान याने अदोम देशात अदोमच्या सर्व मुलांवर अठ्ठेचाळीस वर्षे राज्य केले.
३ त्याच्या काळात मोआबने एदोमच्या सत्तेविरुद्ध बंड केले; बेदादचा मुलगा हदाद याच्या काळापासून मोआब एदोमच्या अधिपत्याखाली होता; हदादने मोआब व मिद्यान यांचा पराभव करून मोआबला एदोमच्या अधीन केले होते.
४ आणि जेव्हा अक्बोरचा मुलगा बाल हानान एदोमवर राज्य करत होता, तेव्हा मोआबच्या सर्व लोकांनी एदोमशी असलेली आपली निष्ठा काढून घेतली.
५ आणि त्या दिवसांत आफ्रिकेचा राजा आंगेयस मरण पावला आणि त्याचा मुलगा अझद्रुबाल त्याच्या जागी राज्य करू लागला.
६ आणि त्या दिवसांत चित्तिमच्या मुलांचा राजा यानेया मरण पावला आणि त्यांनी त्याला कानोपियाच्या मैदानावर त्याने स्वतःसाठी निवासस्थान म्हणून बांधलेल्या मंदिरात पुरले आणि लॅटिनस त्याच्या जागी राज्य करू लागला.
७ कूशच्या वंशजांवर मोशेच्या राज्याच्या बाविसाव्या वर्षी, लॅटिनसने चित्तिमच्या वंशजांवर पंचेचाळीस वर्षे राज्य केले.
८ आणि त्याने स्वतःसाठी एक मोठा व भक्कम बुरुज बांधला आणि प्रथेप्रमाणे आपला कारभार चालवण्यासाठी, त्यात आपल्या निवासस्थानाकरिता एक सुंदर मंदिर बांधले.
९ त्याच्या राज्याच्या तिसऱ्या वर्षी त्याने आपल्यासाठी अनेक जहाजे बनवणाऱ्या सर्व कुशल माणसांना एक घोषणा करायला लावली.
१० आणि लॅटिनसने आपले सर्व सैन्य एकत्र केले आणि ते जहाजांमधून आफ्रिकेचा राजा आंगियासचा मुलगा अझद्रुबाल याच्याशी लढायला गेले; आणि ते आफ्रिकेत आले आणि अझद्रुबाल व त्याच्या सैन्याशी युद्ध केले.
११ आणि लॅटिनसने अझद्रुबालवर विजय मिळवला, आणि जेव्हा त्याच्या वडिलांनी उझीची मुलगी जानिया हिच्याशी लग्न केले, तेव्हा त्यांनी चित्तिमच्या मुलांकडून आणलेला जलवाहिनीचा पूल लॅटिनसने अझद्रुबालकडून घेतला, म्हणून लॅटिनसने जलवाहिनीचा पूल पाडला आणि अझद्रुबालच्या संपूर्ण सैन्याला मोठा धक्का दिला.
१२ आणि अझद्रुबालचे उरलेले बलवान योद्धे अधिक बळकट झाले, आणि त्यांच्या अंतकरणात मत्सर भरला, आणि त्यांनी मृत्यूला आमंत्रण दिले, आणि पुन्हा चित्तिमचा राजा लॅटिनस याच्याशी युद्ध केले.
१३ आणि आफ्रिकेतील सर्व पुरुषांवर ते युद्ध भयंकर आले आणि ते सर्व लॅटिनस व त्याच्या लोकांसमोर जखमी होऊन पडले आणि त्या युद्धात राजा अझद्रुबालही मारला गेला.
१४ आणि राजा अझद्रुबालला उश्पेझेना नावाची एक अतिशय सुंदर मुलगी होती आणि तिच्या अती सौंदर्यामुळे व सुरेख रूपामुळे आफ्रिकेतील सर्व पुरुषांनी तिचे चित्र आपल्या वस्त्रांवर विणले.
१५ आणि लॅटिनसच्या माणसांनी अझद्रुबालची मुलगी उश्पेझेनाला पाहिले आणि आपला राजा लॅटिनस याच्यासमोर तिची स्तुती केली.
१६ आणि लॅटिनसने तिला त्याच्याकडे आणण्याचा आदेश दिला, आणि लॅटिनसने उश्पेझेनाशी लग्न केले, आणि तो चिट्टिमच्या मार्गाने परत फिरला.

१७ आणि आंजियासचा मुलगा अझ्द्रुबाल याच्या मृत्यूनंतर, जेव्हा लॅटिनस युद्धातून आपल्या देशात परतला होता, तेव्हा आफ्रिकेतील सर्व रहिवासी उठले आणि त्यांनी अझ्द्रुबालचा धाकटा भाऊ, आंजियासचा मुलगा अनीबाल याला पकडले आणि त्याच्या भावाऐवजी त्याला संपूर्ण आफ्रिका देशावर राजा बनवले.
१८ आणि जेव्हा तो राज्य करू लागला, तेव्हा त्याने आपला भाऊ अझ्द्रुबाल आणि आफ्रिकेतील रहिवाशांच्या हक्कांचा सूड घेण्यासाठी, चित्तिमच्या मुलांबरोबर लढायला चित्तिमला जाण्याचा निश्चय केला आणि त्याने तसे केले.
१९ आणि त्याने पुष्कळ जहाजे बनवली आणि तो आपल्या संपूर्ण सैन्यासह त्यांत येऊन चित्तिमला गेला.
२० म्हणून अनीबाल चित्तिमच्या मुलांशी लढला आणि चित्तिमचे मुलगे अनीबाल व त्याच्या सैन्यासमोर जखमी होऊन पडले आणि अनीबालने आपल्या भावाचा सूड घेतला.
२१ आणि अनीबालने चित्तिमच्या लोकांबरोबर अठरा वर्षे युद्ध चालू ठेवले आणि अनीबाल चित्तिम देशात राहिला व तेथे बराच काळ तळ ठोकून राहिला.
२२ आणि अनीबालाने चित्तिमच्या लोकांना फार क्रूरपणे मारले, आणि त्याने त्यांचे मोठे पुरुष व सरदार यांना ठार मारले आणि बाकीच्या लोकांपैकी सुमारे ऐंशी हजार माणसांना ठार मारले.
२३ आणि दिवसांच्या व वर्षांच्या शेवटी, अनीबाल आपल्या आफ्रिका देशात परत आला आणि त्याने आपला भाऊ अझ्द्रुबाल याच्या जागी सुरक्षितपणे राज्य केले.

प्रकरण ७५

१ त्या वेळी, इस्राएल लोक मिसर देशात जात असल्याच्या एकशे ऐंशीव्या वर्षी, इस्राएल लोकांपैकी तीस हजार शूर सैनिक मिसर देशातून बाहेर पडले; ते सर्व योसेफाचा मुलगा एफ्राईम याचे वंशज, म्हणजेच योसेफाच्या गोटातील होते.
२ कारण ते म्हणाले की, परमेश्वराने पूर्वीच्या काळी इस्राएलाच्या मुलांसाठी नेमलेला तो काळ पूर्ण झाला होता, जो त्याने अब्राहामाला सांगितला होता.
३ आणि त्या पुरुषांनी कंबर कसली, प्रत्येकाने आपली तलवार कमरेला लावली आणि आपले चिलखत अंगावर घातले; आणि त्यांनी आपल्या सामर्थ्यावर विश्वास ठेवला, आणि ते मोठ्या सामर्थ्याने इजिप्तमधून एकत्र बाहेर पडले.
४ परंतु त्यांनी वाटेसाठी काहीही शिदोरी आणली नाही, केवळ चांदी व सोने आणले. त्या दिवसासाठी लागणारी भाकरसुद्धा त्यांनी हातात घेतली नाही, कारण पलिष्ट्यांकडून पैसे देऊन शिदोरी मिळवावी आणि तसे न झाल्यास ती बळजबरीने घ्यावी, असा त्यांचा विचार होता.
५ आणि हे पुरुष फार पराक्रमी व शूर होते; एकटा माणूस हजारांचा पाठलाग करू शकत होता आणि दोघे दहा हजारांना पळवून लावू शकत होते, म्हणून त्यांनी आपल्या शक्तीवर विश्वास ठेवला आणि जसे होते तसेच एकत्र गेले.
६ आणि त्यांनी गाथ देशाकडे आपला मार्ग वळवला, आणि खाली उतरल्यावर त्यांना गाथचे मेंढपाळ गाथच्या लोकांची गुरेढोरे चारताना आढळले.
७ आणि ते मेंढपाळांना म्हणाले, "आम्हाला मोबदल्यात काही मेंढरे द्या, म्हणजे आम्ही खाऊ शकू; कारण आम्ही भुकेले आहोत, आज आम्ही भाकर खाल्ली नाही."
८ आणि मेंढपाळ म्हणाले, "ही आमची मेंढरे किंवा गुरेढोरे आहेत का, की आम्ही ती तुम्हाला मोबदल्यात द्यावीत?" तेव्हा एफ्राईमच्या मुलांनी त्यांना बळजबरीने नेण्याचा प्रयत्न केला.
९ आणि गाथच्या मेंढपाळांनी त्यांच्यावर आरोळी ठोकली, त्यामुळे त्यांची हाक दूरवरून ऐकू गेली आणि गाथचे सर्व लोक त्यांच्याकडे गेले.
१० आणि जेव्हा गाथच्या लोकांनी एफ्राईमच्या लोकांची दुष्ट कृत्ये पाहिली, तेव्हा ते परत फिरले आणि त्यांनी गाथच्या पुरुषांना एकत्र केले, आणि प्रत्येकाने आपापले चिलखत घातले, आणि एफ्राईमच्या लोकांशी लढाईसाठी बाहेर आले.
११ आणि त्यांनी गाथच्या दरीत त्यांच्याशी युद्ध केले; ते युद्ध भीषण होते आणि त्या दिवशी त्यांनी एकमेकांना मोठ्या संख्येने ठार मारले.
१२ आणि दुसऱ्या दिवशी गाथच्या लोकांनी पलिष्ट्यांच्या सर्व शहरांत निरोप पाठवून कळवले की, त्यांनी आमच्या मदतीला यावे,
१३ आमच्याकडे येऊन आम्हाला मदत करा, म्हणजे जे एफ्राईमचे पुत्र आमची गुरेढोरे घेऊन जाण्यासाठी व विनाकारण आमच्याशी लढण्यासाठी मिसर देशातून बाहेर आले आहेत, त्यांना आम्ही मारू शकू.
१४ आता एफ्राईमचे लोक भूक आणि तहानने व्याकूळ झाले होते, कारण त्यांनी तीन दिवसांपासून भाकर खाल्ली नव्हती. आणि गाथच्या लोकांना मदत करण्यासाठी पलिष्ट्यांच्या शहरांतून चाळीस हजार माणसे निघाली.
१५ आणि हे पुरुष एफ्राईमच्या मुलांबरोबर लढत होते, आणि परमेश्वराने एफ्राईमच्या मुलांना पलिष्ट्यांच्या हाती सोपवले.
१६ आणि त्यांनी एफ्राईमच्या सर्व मुलांना, म्हणजे जे कोणी मिसर देशातून बाहेर गेले होते, त्या सर्वांना ठार मारले; लढाईतून पळून गेलेले दहा पुरुष सोडून कोणीही शिल्लक राहिले नाही.
१७ कारण हे संकट एफ्राईमच्या मुलांविरुद्ध परमेश्वराकडून आले होते, कारण त्यांनी परमेश्वराच्या वचनाचा भंग केला होता; त्यांनी परमेश्वराने पूर्वीच्या दिवसांत इस्राएलासाठी नेमलेला काळ येण्यापूर्वीच मिसर देशातून बाहेर पडण्याचा निर्णय घेतला होता.
१८ आणि पलिष्ट्यांपैकीही पुष्कळ लोक, सुमारे वीस हजार माणसे, मारली गेली; आणि त्यांच्या बांधवांनी त्यांना उचलून त्यांच्या शहरांमध्ये पुरले.
१९ आणि एफ्राईमच्या वंशातील मारले गेलेले लोक अनेक दिवस व वर्षे गाथच्या दरीत टाकून दिलेले राहिले, आणि त्यांना दफन केले गेले नाही, आणि ती दरी माणसांच्या हाडांनी भरून गेली होती.
२० आणि लढाईतून निसटलेले पुरुष इजिप्तमध्ये आले आणि त्यांनी इस्राएलच्या सर्व मुलांना आपल्यावर ओढवलेले सर्व काही सांगितले.
२१ आणि त्यांचा बाप एफ्राईम पुष्कळ दिवस त्यांच्यासाठी शोक करत राहिला आणि त्याचे भाऊ त्याचे सांत्वन करायला आले.
२२ आणि तो आपल्या पत्नीकडे आला आणि तिला एक मुलगा झाला, आणि त्याने त्याचे नाव बेरिया ठेवले, कारण ती त्याच्या घरात दुर्दैवी होती.

अध्याय ७६

१ आणि त्या दिवसांत अम्रामचा मुलगा मोशे कूश देशाचा राजा होता, आणि त्याचे राज्य समृद्ध होते, आणि तो कूशच्या लोकांचे शासन न्यायाने, नीतिमत्त्वाने आणि प्रामाणिकपणे चालवत होता.
२ आणि मोशे त्यांच्यावर राज्य करत होता त्या सर्व दिवसांत कूशचे सर्व पुत्र त्याच्यावर प्रेम करत होते आणि कूश देशातील सर्व रहिवासी त्याला फार घाबरत होते.
३ आणि कूशवर मोशेच्या राज्याच्या चाळीसाव्या वर्षी, मोशे राजसिंहासनावर बसला होता, त्याच्यासमोर राणी अदोनिया होती आणि सर्व सरदार त्याच्या सभोवती बसले होते.
४ आणि राणी अदोनिया राजा व सरदारांपुढे म्हणाली, "तुम्ही, कूशच्या मुलांनी, इतक्या काळापासून हे काय कृत्य केले आहे?"
५ तुम्हाला हे नक्कीच माहीत आहे की, चाळीस वर्षे कूशवर राज्य करत असताना हा माणूस माझ्या जवळ आला नाही, आणि त्याने कूशच्या मुलांच्या दैवतांची सेवाही केली नाही.
६ म्हणून, हे कूशच्या मुलांनो, ऐका; आणि हा माणूस आपल्या रक्ताचा नाही, म्हणून त्याला यापुढे तुमच्यावर राज्य करू देऊ नका.
७ पाहा, माझा मुलगा मनक्रस मोठा झाला आहे. त्याला तुमच्यावर राज्य करू द्या; कारण इजिप्तच्या राजाचा गुलाम असलेल्या परक्याची सेवा करण्यापेक्षा, तुमच्या धन्याच्या मुलाची सेवा करणे तुमच्यासाठी अधिक चांगले आहे.
८ आणि कूश वंशातील सर्व लोकांनी व सरदारांनी राणी अदोनियाने त्यांच्या कानात सांगितलेले शब्द ऐकले.
९ आणि सर्व लोक संध्याकाळपर्यंत तयारी करत होते, आणि सकाळी ते लवकर उठले आणि त्यांनी किकियानसचा मुलगा मनक्रस याला आपला राजा बनवले.
१० आणि कूशचे सर्व पुत्र मोशेवर हात उचलण्यास घाबरले, कारण परमेश्वर मोशेबरोबर होता आणि कूशच्या पुत्रांना मोशेला दिलेली शपथ आठवली, म्हणून त्यांनी त्याला कोणतीही इजा केली नाही.
११ परंतु कूशच्या मुलांनी मोशेला पुष्कळ भेटी दिल्या आणि मोठ्या सन्मानाने त्याला निरोप दिला.
१२ म्हणून मोशे कूश देशातून बाहेर पडला आणि घरी परत गेला व त्याने कूशवर राज्य करणे सोडून दिले. जेव्हा तो कूश देशातून बाहेर पडला तेव्हा मोशे सहासष्ट वर्षांचा होता; कारण ही गोष्ट परमेश्वराकडून होती, कारण त्याने फार पूर्वी नेमलेला तो काळ आला होता, की त्याने इस्राएलाला हामच्या मुलांच्या संकटातून बाहेर काढावे.
१३ म्हणून मोशे मिद्यानला गेला, कारण फारोमुळे त्याला इजिप्तला परत जाण्याची भीती वाटत होती, आणि तो मिद्यानमधील एका पाण्याच्या विहिरीजवळ जाऊन बसला.
१४ आणि मिद्यानी रऊएलच्या सात मुली आपल्या वडिलांचा कळप चरायला बाहेर गेल्या.
१५ आणि ते विहिरीजवळ आले आणि आपल्या वडिलांच्या कळपाला पाणी पाजण्यासाठी त्यांनी पाणी काढले.
१६ तेव्हा मिद्यानाचे मेंढपाळ आले आणि त्यांनी त्यांना हाकलून दिले; तेव्हा मोशे उठून त्यांना मदत करू लागला आणि कळपाला पाणी पाजू लागला.
१७ आणि ते आपल्या वडील रेऊएल यांच्याकडे घरी आले आणि मोशेने त्यांच्यासाठी काय केले होते, हे त्यांनी त्यांना सांगितले.
१८ आणि ते म्हणाले, "एका मिसरी माणसाने आम्हाला मेंढपाळांच्या हातून सोडवले आहे, त्याने आमच्यासाठी पाणी काढले आणि कळपाला पाणी पाजले."
१९ आणि रेऊएलने आपल्या मुलींना विचारले, "तो कोठे आहे? तुम्ही त्या माणसाला का सोडून दिले?"
२० आणि रेऊएलने त्याला बोलावून आणले व घरी नेले आणि त्याने त्याच्याबरोबर भाकर खाल्ली.
२१ आणि मोशेने रेऊएलला सांगितले की, तो मिसर देशातून पळून आला होता आणि त्याने कूशवर चाळीस वर्षे राज्य केले होते; नंतर त्यांनी त्याच्याकडून राज्यकारभार काढून घेतला होता आणि त्याला सन्मानाने व भेटी देऊन शांततेने निरोप दिला होता.
२२ आणि जेव्हा रऊएलने मोशेचे शब्द ऐकले, तेव्हा तो मनातल्या मनात म्हणाला, "मी ह्या माणसाला तुरुंगात टाकीन, म्हणजे मी कूशच्या मुलांचे समाधान करीन, कारण तो त्यांच्यापासून पळून गेला आहे."
२३ आणि त्यांनी त्याला पकडून तुरुंगात टाकले आणि मोशे दहा वर्षे तुरुंगात होता. मोशे तुरुंगात असताना, रऊएलची मुलगी सिप्पोराह हिला त्याची दया आली आणि तिने त्याला भाकर व पाणी देऊन सर्वकाळ सांभाळले.
२४ आणि सर्व इस्राएल लोक अजूनही मिसर देशात होते आणि मिसऱ्यांची सर्व प्रकारची कठीण कामे करत होते; आणि त्या दिवसांत मिसर देशाचा इस्राएल लोकांवर कठोरपणा कायम होता.
२५ त्या वेळी परमेश्वराने मिसर देशाचा राजा फारो याला पीडा दिली आणि त्याच्या पायाच्या तळव्यापासून डोक्याच्या शेंड्यापर्यंत त्याला कुष्ठरोगाची पीडा झाली; इस्राएल लोकांवर केलेल्या क्रूर वागणुकीमुळे त्या वेळी परमेश्वराकडून मिसर देशाचा राजा फारो याच्यावर ही पीडा आली होती.
२६ कारण परमेश्वराने आपले लोक इस्राएल लोकांची प्रार्थना ऐकली होती आणि त्यांच्या कष्टांमुळे झालेला आक्रोश त्याच्यापर्यंत पोहोचला होता.
२७ तरीही त्याचा क्रोध त्यांच्यावरून उतरला नाही, आणि फारोचा हात इस्राएल लोकांविरुद्ध पसरलेलाच होता; आणि फारोने परमेश्वरासमोर आपली मान ताठ केली, आणि त्याने इस्राएल लोकांवरील आपले जोखड वाढवले, आणि सर्व प्रकारच्या कष्टांनी त्यांचे जीवन कटू केले.
२८ आणि जेव्हा परमेश्वराने मिसर देशाचा राजा फारो याला पीडा दिली, तेव्हा त्याने आपल्या ज्ञानी माणसांना आणि जादुगारांना त्याला बरे करण्यास सांगितले.
२९ आणि त्याचे ज्ञानी व जादुगार त्याला म्हणाले की, जर लहान मुलांचे रक्त त्याच्या जखमांवर लावले तर तो बरा होईल.
३० आणि फारोने त्यांचे ऐकले, आणि इस्राएल लोकांना त्यांच्या लहान मुलांना घेऊन येण्यासाठी आपले मंत्री गोशेनला पाठवले.
३१ आणि फारोचे सेवक गेले आणि त्यांनी इस्राएल लोकांची बाळे त्यांच्या आयांच्या उराशीतून बळजबरीने काढून घेतली आणि ते त्यांना दररोज एकेक बाळ याप्रमाणे फारोकडे आणत असत, आणि वैद्य त्यांना ठार मारून त्यांच्यावर मरीयेचा उपचार करत; ते सर्व दिवस असेच करत होते.
३२ आणि फारोने ठार मारलेल्या मुलांची संख्या तीनशे पंच्याहत्तर होती.
३३ परंतु परमेश्वराने मिसरच्या राजाच्या वैद्यांचे ऐकले नाही आणि पीडा मोठ्या प्रमाणात वाढतच गेली.

३४ आणि फारो दहा वर्षे त्या पीडेने पीडित होता, तरी फारोचे हृदय इस्राएल लोकांविरुद्ध अधिकच कठोर झाले होते.
३५ आणि दहा वर्षांच्या अखेरीस परमेश्वराने फारोला विनाशकारी पीडांनी पीडित करणे चालूच ठेवले.
३६ आणि परमेश्वराने त्याला एका वाईट गाठीने व पोटाच्या आजाराने पीडित केले आणि त्या रोगाचे रूपांतर एका मोठ्या गळव्यात झाले.
३७ त्या वेळी फारोचे दोन मंत्री, सर्व इस्राएल लोक जेथे होते त्या गोशेन प्रांतातून आले आणि फारोच्या घरी जाऊन त्याला म्हणाले, “आम्ही पाहिले आहे की इस्राएल लोक आपल्या कामात सुस्त आणि श्रमात निष्काळजी आहेत.”
३८ आणि जेव्हा फारोने आपल्या सेवकांचे शब्द ऐकले, तेव्हा इस्राएलच्या मुलांवर त्याचा क्रोध अतिशय भडकला, कारण त्याच्या शारीरिक वेदनांमुळे तो फार दुखी झाला होता.
३९ आणि तो म्हणाला, “आता इस्राएल लोकांना कळले आहे की मी आजारी आहे, म्हणून ते आमची थट्टा करत आहेत. म्हणून आता माझा रथ माझ्यासाठी तयार करा आणि मी गोशेनला जाईन आणि इस्राएल लोक ज्या थट्टेने माझी चेष्टा करत आहेत ती मी पाहीन.” म्हणून त्याच्या सेवकांनी त्याच्यासाठी रथ तयार केला.
४० आणि त्यांनी त्याला घेऊन घोड्यावर बसवले, कारण तो स्वतहून घोडेस्वारी करू शकत नव्हता;
४१ आणि त्याने आपल्याबरोबर दहा घोडेस्वार व दहा पायदळ सैनिक घेतले आणि तो इस्राएल लोकांकडे गोशेन येथे गेला.
४२ आणि जेव्हा ते इजिप्तच्या सीमेवर आले, तेव्हा राजाचा घोडा द्राक्षाच्या बागेच्या खोलगट भागातील एका उंचवट्याच्या अरुंद जागेत शिरला, जिला दोन्ही बाजूंनी कुंपण होते आणि पलीकडच्या बाजूला सखल, सपाट प्रदेश होता.
४३ आणि त्या ठिकाणी घोडे वेगाने धावत होते व एकमेकांना चिकटून होते आणि इतर घोडे राजाच्या घोड्याला चिकटून होते.
४४ आणि राजा घोड्यावर स्वार असतानाच तो सखल मैदानात पडला, आणि तो पडल्यावर रथ राजाच्या तोंडावर उलटला आणि घोडा राजावर पडला, आणि राजा ओरडला, कारण त्याचे मांस फार दुखत होते.
४५ आणि राजाचे मांस त्याच्यापासून फाटले, त्याची हाडे मोडली आणि तो स्वारी करू शकला नाही, कारण हे परमेश्वराकडून त्याला घडले होते, कारण परमेश्वराने आपले लोक, इस्राएल लोकांचे आक्रोश आणि त्यांचे दुख ऐकले होते.
४६ आणि त्याच्या सेवकांनी त्याला थोडे थोडे करून आपल्या खांद्यांवर वाहून आणले आणि त्याला इजिप्तला परत आणले; आणि त्याच्याबरोबर असलेले घोडेस्वारही इजिप्तला परत आले.
४७ आणि त्यांनी त्याला त्याच्या पलंगावर ठेवले, आणि राजाला समजले की त्याचा अंत जवळ आला आहे, म्हणून त्याची पत्नी राणी अपरानिथ येऊन राजासमोर रडली, आणि राजा तिच्याबरोबर मोठ्याने रडला.
४८ आणि त्या दिवशी त्याचे सर्व सरदार व सेवक आले आणि त्यांनी राजाला त्या संकटात पाहिले, आणि ते त्याच्याबरोबर मोठ्याने रडले.
४९ आणि राजाचे सरदार व त्याचे सर्व सल्लागार यांनी राजाला असा सल्ला दिला की, त्याने आपल्या मुलांमधून ज्याची निवड करावी, त्याला आपल्या जागी देशावर राज्य करण्यासाठी नेमावे.
५० आणि राजाला त्याच्या उपपत्नींपासून झालेल्या मुलांव्यतिरिक्त, त्याची पत्नी अपरानिथ राणी हिच्यापासून झालेले तीन मुलगे आणि दोन मुली होत्या.
५१ आणि त्यांची नावे अशी होती, ज्येष्ठ ओथ्री, दुसरा आदिकम आणि तिसरा मोरियोन, आणि त्यांच्या बहिणी, थोरली बाथिया आणि दुसरी अकुझी.
५२ आणि राजाचा ज्येष्ठ पुत्र ओथ्री मूर्ख, अविचारी आणि बोलण्यात घाई करणारा होता.
५३ परंतु आदिकाम धूर्त व शहाणा होता आणि इजिप्तच्या सर्व ज्ञानाचा जाणकार होता, पण तो दिसायला कुरूप, जाडजूड व फारच बुटका होता; त्याची उंची एक हात होती.
५४ आणि जेव्हा राजाने आपला मुलगा आदिकम याला सर्व बाबतीत बुद्धिमान आणि शहाणा पाहिले, तेव्हा राजाने ठरवले की त्याच्या मृत्यूनंतर तोच त्याच्या जागी राजा होईल.
५५ आणि त्याने अबीलोतची मुलगी गदुदा हिच्याशी लग्न केले; तो दहा वर्षांचा होता आणि तिला चार मुलगे झाले.
५६ आणि त्यानंतर त्याने जाऊन तीन बायका केल्या आणि त्याला आठ मुलगे व तीन मुली झाल्या.
५७ आणि राजावर त्या अव्यवस्थेचा फारच प्रादुर्भाव झाला आणि उन्हाळ्यात, उन्हाच्या तप्त वातावरणात रानात टाकलेल्या प्रेताच्या मांसाप्रमाणे त्याच्या शरीराला दुर्गंधी येत होती.
५८ आणि जेव्हा राजाने पाहिले की त्याचा आजार त्याच्यावर खूपच बळावला आहे, तेव्हा त्याने आपला मुलगा आदिकाम याला आपल्याजवळ आणण्याचा आदेश दिला आणि त्यांनी त्याच्या जागी त्याला देशाचा राजा बनवले.
५९ आणि तीन वर्षांच्या अखेरीस, तो राजा लज्जास्पद, अपमानास्पद व तिरस्करणीय अवस्थेत मरण पावला आणि त्याच्या सेवकांनी त्याला उचलून नेले व मिझ्राईममधील सोआन येथील इजिप्तच्या राजांच्या कबरेत पुरले.
६० परंतु राजांच्या प्रथेप्रमाणे त्यांनी त्याचे ममीकरण केले नाही, कारण त्याचे मांस सडले होते आणि दुर्गंधीमुळे ते त्याच्याजवळ जाऊन ममीकरण करू शकले नाहीत, म्हणून त्यांनी त्याला घाईघाईने दफन केले.
६१ कारण हे संकट परमेश्वराकडून त्याला आले होते, कारण त्याने आपल्या दिवसांत इस्राएल लोकांशी केलेल्या वाईट कृत्यांबद्दल परमेश्वराने त्याला वाईट प्रतिफळ दिले होते.
६२ आणि तो भीतीने व लज्जेने मरण पावला आणि त्याचा मुलगा आदिकम त्याच्या जागी राज्य करू लागला.

अध्याय ७७

१ आदिकम वीस वर्षांचा होता तेव्हा त्याने इजिप्तवर राज्य केले, त्याने चार वर्षे राज्य केले.
२ इस्राएल लोक इजिप्तला गेल्याच्या दोनशे सहाव्या वर्षी अदीकामने इजिप्तवर राज्य केले, परंतु त्याच्या पूर्वजांप्रमाणे त्याने इजिप्तवर फार काळ राज्य केले नाही.
३ कारण त्याचा बाप मेलोल याने इजिप्त देशावर चौऱ्याण्णव वर्षे राज्य केले, पण तो दहा वर्षे आजारी होता आणि मरण पावला, कारण तो परमेश्वराच्या दृष्टीने दुष्ट होता.
४ आणि इजिप्तमधील प्रथेप्रमाणे सर्व मिसरी लोकांनी अदिकाम फारोचे नाव त्याच्या पूर्वजांच्या नावाप्रमाणेच ठेवले.

५ आणि फारोच्या सर्व शहाण्या माणसांनी अदिकामचे नाव आहूझ ठेवले, ज्याला इजिप्षियन भाषेत थोडक्यात आहूझ म्हणतात.
६ आणि आदिकम अत्यंत कुरूप होता, आणि तो एक हात आणि एक वीत उंच होता आणि त्याला मोठी दाढी होती जी त्याच्या पायांच्या तळव्यांपर्यंत पोहोचत होती.
७ आणि फारो इजिप्तवर राज्य करण्यासाठी आपल्या वडिलांच्या सिंहासनावर बसला आणि त्याने आपल्या बुद्धिमत्तेने इजिप्तचा कारभार चालवला.
८ आणि त्याच्या कारकिर्दीत तो आपल्या वडिलांपेक्षा आणि आधीच्या सर्व राजांपेक्षा अधिक दुष्ट झाला आणि त्याने इस्राएल लोकांवरील आपले जोखड वाढवले.
९ आणि तो आपल्या सेवकांसहित इस्राएल लोकांकडे गोशेनला गेला आणि त्याने त्यांच्या कामात जोर दिला आणि त्यांना म्हणाला, "तुमचे काम, दररोजचे काम पूर्ण करा आणि माझ्या वडिलांच्या दिवसांत जसे तुम्ही केले होते, तसे आजपासून आपले हात कामात शिथिल होऊ देऊ नका."
१० आणि त्याने इस्राएल लोकांतून त्यांच्यावर अधिकारी नेमले आणि या अधिकाऱ्यांवर त्याने आपल्या सेवकांतून कार्यनियंत्रक नेमले.
११ आणि त्याने त्यांच्यावर मापाने विटा ठेवल्या, जेणेकरून त्यांनी दररोज त्या संख्येनुसार काम करावे, आणि तो परत फिरून इजिप्तला गेला.
१२ त्या वेळी फारोच्या कामगार अधिकाऱ्यांनी फारोच्या आज्ञेप्रमाणे इस्राएल लोकांच्या अधिकाऱ्यांना आज्ञा दिली, की,
१३ फारो असे म्हणतो, "तू दररोज आपले काम कर, ते पूर्ण कर आणि विटांचे रोजचे माप पाळ; काहीही कमी करू नकोस."
१४ आणि असे होईल की, जर तुमच्या रोजच्या विटांची कमतरता असेल, तर मी त्यांच्या जागी तुमच्या लहान मुलांना ठेवीन.
१५ आणि त्या दिवसांत फारोने आज्ञा दिल्याप्रमाणे इजिप्तचे कामगार अधिकारी करत होते.
१६ आणि जेव्हा कधी इस्राएल लोकांच्या रोजच्या विटांच्या मापात काही कमतरता आढळत असे, तेव्हा फारोचे कामगार अधिकारी इस्राएल लोकांच्या बायकांकडे जात आणि जेवढ्या विटा कमी पडत होत्या, तेवढ्या इस्राएल लोकांच्या लहान मुलांना त्यांच्या आईच्या मांडीवरून जबरदस्तीने काढून घेत आणि त्या विटांऐवजी इमारतीत ठेवत;
१७ इमारतीच्या भिंतीतून आपल्या तान्हे बाळांच्या रडण्याचा आवाज ऐकून त्यांचे आई-वडील रडत होते.
१८ आणि कामगारांच्या अधिकाऱ्यांनी इस्राएल लोकांना आपली मुले इमारतीत ठेवण्यास भाग पाडले, तेव्हा एका माणसाने आपल्या मुलाला भिंतीत ठेवले आणि त्याच्यावर चुना टाकला; त्यावेळी त्याचे डोळे त्याच्यासाठी रडत होते आणि त्याचे अश्रू त्याच्या मुलावर वाहत होते.
१९ आणि मिसर देशातील कामगारांनी पुष्कळ दिवस इस्राएलाच्या बालकांशी असेच केले; आणि इस्राएलाच्या मुलांच्या बालकांवर कुणीही दया केली नाही किंवा त्यांच्याविषयी कळवळा दाखवला नाही.
२० आणि त्या इमारतीत ठार मारलेल्या मुलांची एकूण संख्या दोनशे सत्तर होती; त्यांपैकी काहींना त्यांनी त्यांच्या वडिलांनी अपूर्ण सोडलेल्या विटांऐवजी इमारतीचे बांधकाम केले होते, आणि काहींना त्यांनी इमारतीतून मेलेले बाहेर काढले होते.
२१ आणि अदीकामच्या दिवसांत इस्राएल लोकांवर लादलेले श्रम, त्यांनी त्यांच्या वडिलांच्या दिवसांत केलेल्या श्रमांपेक्षाही अधिक कष्टमय होते.
२२ आणि इस्राएल लोक आपल्या जड कामामुळे दररोज सुस्कारे टाकत असत, कारण ते स्वतशीच म्हणाले होते, "पाहा, जेव्हा फारो मरेल, तेव्हा त्याचा मुलगा गादीवर येईल आणि आमचे काम हलके करेल!"
२३ परंतु त्यांनी पहिल्या कामापेक्षा दुसरे काम अधिक वाढवले आणि हे पाहून इस्राएल लोकांनी उसासे टाकले व आपल्या श्रमामुळे त्यांनी देवापुढे आक्रोश केला.
२४ आणि त्या दिवसांत देवाने इस्राएल लोकांचा आवाज व त्यांचा आक्रोश ऐकला आणि अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांच्याबरोबर केलेल्या आपल्या कराराची त्यांना आठवण करून दिली.
२५ आणि देवाने इस्राएल लोकांवरील भार व त्या दिवसांतील त्यांचे कष्ट पाहिले आणि त्यांची सुटका करण्याचा निश्चय केला.
२६ आणि त्या दिवसांत अम्रामचा मुलगा मोशे मिद्यानी रऊएलच्या घरी तुरुंगात बंद होता आणि रऊएलची मुलगी सिप्पोरा त्याला दररोज गुप्तपणे अन्न देऊन त्याचा सांभाळ करत होती.
२७ आणि मोशेला रेऊएलच्या घरातील अंधारकोठडीत दहा वर्षे बंदिवासात ठेवण्यात आले.
२८ आणि दहा वर्षांच्या अखेरीस, म्हणजे फारोच्या इजिप्तवरील राजवटीच्या पहिल्या वर्षी, त्याच्या वडिलांच्या जागी,
२९ सिप्पोराह आपले वडील रेऊएल यांना म्हणाली, "ज्या हिब्रू माणसाला तू आता दहा वर्षे तुरुंगात कैद केले आहेस, त्याची कोणीही चौकशी करत नाही किंवा त्याला शोधत नाही."
३० आता, जर तुझ्या दृष्टीने हे योग्य वाटत असेल, तर तो जिवंत आहे की मेला आहे हे पाहण्यासाठी आपण पाठवूया; परंतु तिने त्याला आधार दिला होता हे तिच्या वडिलांना माहीत नव्हते.
३१ तेव्हा तिचा बाप रेऊएल तिला म्हणाला, "असे कधी घडले आहे का की एखादा माणूस दहा वर्षे अन्नपाण्याशिवाय तुरुंगात बंद असूनही जिवंत राहिला?"
३२ तेव्हा सिप्पोराहने आपल्या वडिलांना उत्तर दिले, "तुम्ही हे नक्कीच ऐकले असेल की इब्री लोकांचा देव महान व भयप्रद आहे आणि तो त्यांच्यासाठी नेहमी अद्‌भुत कार्ये करतो."
३३ त्यानेच अब्राहामाला खाल्द्यांच्या ऊरमधून, इसहाकाला त्याच्या वडिलांच्या तलवारीपासून आणि याकोबाला यब्बूकच्या ओढ्याजवळ त्याच्याशी कुस्ती करणाऱ्या परमेश्वराच्या दूतापासून सोडवले.
३४ तसेच त्याने ह्या माणसासाठी पुष्कळ गोष्टी केल्या आहेत; त्याने त्याला इजिप्तमधील नदीतून, फारोच्या तलवारीतून आणि कूशच्या मुलांपासून सोडवले; त्याचप्रमाणे तो त्याला दुष्काळापासूनही सोडवू शकतो व जिवंत ठेवू शकतो.
३५ आणि रेऊएलच्या दृष्टीने ही गोष्ट योग्य वाटली, आणि त्याने आपल्या मुलीच्या शब्दाप्रमाणे केले, आणि मोशेचे काय झाले हे जाणून घेण्यासाठी तुरुंगात माणसे पाठवली.
३६ आणि त्याने पाहिले की, मोशे नावाचा तो माणूस अंधारकोठडीत राहत होता आणि आपल्या पायांवर उभा राहून आपल्या पूर्वजांच्या देवाची स्तुती व प्रार्थना करत होता.
३७ आणि रेऊएलने मोशेला अंधारकोठडीतून बाहेर आणण्याची आज्ञा दिली, म्हणून त्यांनी त्याची दाढी केली आणि त्याने आपले तुरुंगातील कपडे बदलले व भाकर खाल्ली.

३८ आणि त्यानंतर मोशे घरामागे असलेल्या रऊएलच्या बागेत गेला आणि ज्याने त्याच्यासाठी मोठी अद्भुत कार्ये केली होती, त्या आपला देव परमेश्वर याची त्याने तेथे प्रार्थना केली.
३९ आणि असे झाले की, तो प्रार्थना करत असताना त्याने समोर पाहिले, आणि पाहा, बागेच्या मध्यभागी लावलेली एक नीलमणीची कांडी जमिनीत रोवलेली होती.
४० आणि तो त्या काठीजवळ गेला आणि त्याने पाहिले, तर पाहा, सेनाधीश परमेश्वर देवाचे नाव त्या काठीवर कोरलेले, लिहिलेले आणि विकसित केलेले होते.
४१ आणि त्याने ते वाचले आणि आपला हात पुढे केला आणि जणू काही झुडपातून एखादे रानवृक्ष उपटावे त्याप्रमाणे त्याने ती काठी तोडली; ती काठी त्याच्या हातात होती.
४२ आणि ही तीच काठी आहे, जिच्याद्वारे आपल्या देवाने आकाश व पृथ्वी, आणि त्यांतील सर्व काही, समुद्र, नद्या व त्यांतील सर्व मासे निर्माण केल्यावर आपली सर्व कामे केली.
४३ आणि जेव्हा देवाने आदामला एदेन बागेतून हाकलून दिले, तेव्हा त्याने हातात काठी घेतली आणि जिथून त्याला घेतले होते ती जमीन नांगरायला गेला.
४४ आणि ती काठी नोहाकडे आली आणि नंतर शेम व त्याच्या वंशजांना देण्यात आली, अखेरीस ती हिब्रू अब्राहामच्या हाती आली.
४५ आणि अब्राहामाने आपले सर्वस्व आपला मुलगा इसहाक याला दिल्यावर, त्याने त्याला ही काठीही दिली.
४६ आणि जेव्हा याकोब पादान-अरामला पळून गेला, तेव्हा त्याने ते आपल्या हातात घेतले आणि जेव्हा तो आपल्या वडिलांकडे परत आला तेव्हा त्याने ते मागे सोडले नाही.
४७ तसेच, जेव्हा तो इजिप्तला गेला, तेव्हा त्याने ते आपल्या हातात घेतले आणि योसेफाला त्याच्या भावांपेक्षा एक वाटा अधिक दिला, कारण याकोबाने ते आपला भाऊ एसाव याच्याकडून बळजबरीने घेतले होते.
४८ आणि योसेफाच्या मृत्यूनंतर, इजिप्तचे सरदार योसेफाच्या घरी आले आणि ती काठी मिद्यानी रऊएलच्या हाती लागली; आणि जेव्हा तो इजिप्तमधून बाहेर गेला, तेव्हा त्याने ती हातात घेऊन आपल्या बागेत लावली.
४९ आणि किनी वंशातील सर्व पराक्रमी पुरुषांनी त्याची मुलगी सिप्पोराह हिला मिळवण्याचा प्रयत्न केला तेव्हा ते फूल तोडण्याचा प्रयत्न केला, परंतु ते अयशस्वी झाले.
५० म्हणून, ज्याचा त्यावर हक्क होता तो येऊन ते घेऊन जाईपर्यंत, ती काठी रऊएलच्या बागेत रोवलेलीच राहिली.
५१ आणि जेव्हा रेऊएलने मोशेच्या हातात काठी पाहिली, तेव्हा त्याला त्याचे आश्चर्य वाटले आणि त्याने आपली मुलगी सिप्पोराह त्याला पत्नी म्हणून दिली.

अध्याय ७८

१ त्याच वेळी एदोमचा राजा अखबोरचा मुलगा बाल हन्नान मरण पावला आणि त्याला एदोम देशातील त्याच्या घरात दफन करण्यात आले.
२ आणि त्याच्या मृत्यूनंतर एसावाच्या मुलांनी अदोम देशात माणसे बोलावून तेथून हदाद नावाच्या एका माणसाला आणले आणि आपला राजा बाल कन्नान याच्या जागी त्याला आपला राजा बनवले.
३ आणि हदादने एदोमच्या लोकांवर अठ्ठेचाळीस वर्षे राज्य केले.
४ आणि जेव्हा तो राज्य करू लागला, तेव्हा त्याने मोआबच्या लोकांविरुद्ध लढण्याचा आणि त्यांना पूर्वीप्रमाणे एसावाच्या लोकांच्या अधिपत्याखाली आणण्याचा निश्चय केला, परंतु तो तसे करू शकला नाही, कारण मोआबच्या लोकांनी ही गोष्ट ऐकली आणि ते उठले व त्यांनी आपल्या बांधवांमधूनच आपल्यावर राजा निवडण्यासाठी घाई केली.
५ आणि त्यानंतर त्यांनी एक मोठा लोकसमुदाय जमवला, आणि एदोमचा राजा हदाद याच्याविरुद्ध लढण्यासाठी आपले भाऊ अम्मोनी लोकांकडे मदत मागितली.
६ आणि हदादने मोआबच्या लोकांनी केलेले कृत्य ऐकले, आणि तो त्यांना फार घाबरला व त्यांच्याशी लढण्यापासून परावृत्त झाला.
७ त्या दिवसांत अम्रामचा मुलगा मोशे याने मिद्यानमध्ये, मिद्यानी रऊएलची मुलगी सिप्पोराह हिच्याशी लग्न केले.
८ आणि सिप्पोरा याकोबाच्या कन्यांच्या मार्गाप्रमाणे वागत होती; ती सारा, रिबेका, राहेल आणि लेआ यांच्या नीतिमत्त्वापेक्षा कमी नव्हती.
९ आणि सिप्पोराह गर्भवती झाली व तिला एक मुलगा झाला आणि तिने त्याचे नाव गर्शोम ठेवले, कारण ती म्हणाली, मी परदेशात एक परदेशी होते; परंतु त्याने आपला सासरा रेऊएल याच्या आज्ञेनुसार आपल्या सुंता केली नाही.
१० आणि ती पुन्हा गर्भवती झाली आणि तिने एका मुलाला जन्म दिला, परंतु तिने त्याच्या शिश्नाची सुंता केली आणि त्याचे नाव एलीएजर ठेवले, कारण मोशे म्हणाला, "माझ्या पूर्वजांचा देव माझा साहाय्यकर्ता होता आणि त्याने मला फारोच्या तलवारीपासून वाचवले."
११ आणि त्या दिवसांत मिसरचा राजा फारो याने इस्राएल लोकांचे श्रम मोठ्या प्रमाणात वाढवले आणि त्यांच्यावर आपले जोखड अधिकच जड करत गेला.
१२ आणि त्याने इजिप्तमध्ये अशी घोषणा करायला लावली की, लोकांना विटा बनवण्यासाठी आणखी गवत देऊ नका, त्यांना जसे मिळेल तसे त्यांनी जाऊन गोळा करावे.
१३ तसेच, ते जेवढ्या विटा बनवतील, ती त्यांनी दररोज द्यावी आणि त्यातून काहीही कमी करू नये, कारण ते आपल्या कामात आळशी आहेत.
१४ आणि इस्राएल लोकांनी हे ऐकले, आणि ते शोक करू लागले व सुस्कारे टाकू लागले, आणि आपल्या जीवाच्या कडूपणामुळे त्यांनी परमेश्वराकडे धावा केला.
१५ आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांचा आक्रोश ऐकला आणि मिसऱ्यांनी त्यांच्यावर केलेला जुलूम पाहिला.
१६ आणि परमेश्वराला आपल्या लोकांचा व आपल्या वतनाचा हेवा वाटला, आणि त्याने त्यांचे म्हणणे ऐकले, आणि त्याने त्यांना मिसरच्या संकटातून बाहेर काढून कनान देश वतन म्हणून देण्याचा निश्चय केला.

अध्याय ७९

१ आणि त्या दिवसांत मोशे सीनच्या वाळवंटापलीकडे, आपला सासरा रेऊएल याच्या मेंढपाळांना चरायला नेत होता आणि त्याने आपल्या सासऱ्याकडून घेतलेली काठी त्याच्या हातात होती.

२ आणि एके दिवशी असे झाले की, बकऱ्यांचे एक पिल्लू कळपातून भरकटले आणि मोशेने त्याचा पाठलाग केला, तेव्हा ते होरेब नावाच्या देवाच्या पर्वतावर आले.
३ आणि जेव्हा तो होरेब पर्वतावर आला, तेव्हा परमेश्वर त्याला त्या झुडपात दिसला; आणि त्याने पाहिले की ते झुडूप अग्नीने जळत होते, परंतु त्या झुडपाला भस्म करण्याची शक्ती अग्नीमध्ये नव्हती.
४ आणि हे दृश्य पाहून मोशेला फार आश्चर्य वाटले, म्हणून ते झुडूप जळाले नाही, आणि ही मोठी गोष्ट पाहण्यासाठी तो जवळ गेला, आणि परमेश्वराने अग्नीतून मोशेला बोलावून त्याला आज्ञा दिली की, त्याने इस्राएल लोकांना आपल्या सेवेतून पाठवून देण्यासाठी इजिप्त देशाचा राजा फारो याच्याकडे जावे.
५ आणि परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "जा, मिसर देशात परत जा, कारण ज्या सर्वांनी तुझा जीव घेण्याचा प्रयत्न केला होता ते सर्व मेले आहेत, आणि तू फारोशी बोलून इस्राएल लोकांना त्याच्या देशातून बाहेर पाठवशील."
६ आणि परमेश्वराने त्याला फारो व त्याच्या प्रजेच्या डोळ्यांदेखत मिसर देशात चिन्हे व चमत्कार करताना दाखवले, यासाठी की त्यांनी विश्वास ठेवावा की परमेश्वरानेच त्याला पाठवले आहे.
७ आणि मोशेने परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा ऐकल्या, आणि तो आपल्या सासऱ्याकडे परत गेला व त्याला सर्व हकीकत सांगितली, तेव्हा रऊएल त्याला म्हणाला, "शांतीने जा."
८ आणि मोशे मिसर देशाला जाण्यासाठी निघाला; त्याने आपल्या पत्नीला व मुलांना आपल्याबरोबर घेतले आणि तो वाटेत एका धर्मशाळेत थांबला होता, तेव्हा देवाचा एक दूत खाली उतरला आणि त्याने मोशेविरुद्ध निमित्त शोधले.
९ आणि त्याच्या ज्येष्ठ पुत्राच्या कारणामुळे त्याला ठार मारण्याची त्याची इच्छा होती, कारण त्याने त्याची सुंता केली नव्हती आणि परमेश्वराने अब्राहामाबरोबर केलेला करार मोडला होता.
१० कारण मोशेने आपल्या सासऱ्याने सांगितलेले, आपल्या ज्येष्ठ पुत्राची सुंता न करण्याविषयीचे शब्द ऐकले होते, म्हणून त्याने त्याची सुंता केली नाही.
११ आणि सिप्पोराहने परमेश्वराचा दूत मोशेविरुद्ध निमित्त शोधत असल्याचे पाहिले; आणि तिला माहीत होते की, मोशेने तिचा मुलगा गर्शोम याची सुंता न केल्यामुळे हे घडत होते.
१२ आणि सिप्पोराहने घाई करून तेथे असलेले तीक्ष्ण खडकाचे दगड घेतले आणि तिने आपल्या मुलाची सुंता केली, आणि परमेश्वराच्या दूताच्या हातून आपल्या पतीला व मुलाला सोडवले.
१३ आणि त्या दिवशी मोशेचा भाऊ, अम्रामचा मुलगा अहरोन, मिसर देशात नदीकाठी फिरत होता.
१४ आणि परमेश्वर त्या ठिकाणी त्याला दिसला आणि त्याला म्हणाला, "आता रानात मोशेकडे जा." आणि तो गेला व देवाच्या पर्वतावर त्याला भेटला आणि त्याने त्याचे चुंबन घेतले.
१५ मग अहरोनाने वर पाहिले, तेव्हा त्याला मोशेची पत्नी सिप्पोरा व तिची मुले दिसली; आणि तो मोशेला म्हणाला, "हे कोण आहेत?"
१६ आणि मोशे त्याला म्हणाला, "ते माझी पत्नी आणि मुलगे आहेत, जे देवाने मला मिद्यानमध्ये दिले होते; आणि त्या स्त्री व तिच्या मुलांमुळे अहरोनाला दुःख झाले."
१७ आणि अहरोन मोशेला म्हणाला, "त्या स्त्रीला व तिच्या मुलांना तिच्या वडिलांच्या घरी पाठवून दे." मोशेने अहरोनाचे ऐकले आणि त्याप्रमाणे केले.
१८ मग सिप्पोरा आपल्या मुलांसहित परत आली आणि ते रऊएलच्या घरी गेले. परमेश्वराने आपल्या लोकांची पाहणी करून त्यांना फारोच्या हातून इजिप्तमधून बाहेर काढले, तोपर्यंत ते तेथेच राहिले.
१९ आणि मोशे व अहरोन इस्राएल लोकांच्या समुदायाकडे मिसर देशात आले आणि त्यांनी त्यांना परमेश्वराचे सर्व वचन सांगितले; आणि लोकांनी अतिशय मोठा आनंद साजरा केला.
२० आणि दुसऱ्या दिवशी मोशे व अहरोन सकाळी लवकर उठले आणि ते फारोच्या घरी गेले आणि त्यांनी आपल्या हातात देवाची काठी घेतली.
२१ आणि जेव्हा ते राजाच्या दाराशी आले, तेव्हा तेथे दोन तरुण सिंहांना लोखंडी साधनांनी बांधलेले होते, आणि राजाने बोलावण्याची आज्ञा दिलेल्या व्यक्तींशिवाय कोणीही त्यांच्यासमोरून आत-बाहेर जात नसे. तेव्हा जादुगार आले आणि त्यांनी आपल्या मंत्रोच्चाराने सिंहांना दूर केले, आणि अशाप्रकारे ते राजासमोर आले.
२२ आणि मोशेने घाई करून सिंहांवर काठी उचलली आणि त्यांना मोकळे केले, आणि मोशे व अहरोन राजाच्या मंदिरात आले.
२३ सिंहसुद्धा आनंदाने त्यांच्याबरोबर आले आणि ते त्यांच्यामागे गेले व जसा एखादा कुत्रा रानातून परत येणाऱ्या आपल्या धन्यासाठी आनंदित होतो, तसे तेही आनंदित झाले.
२४ आणि जेव्हा फारोने हे पाहिले तेव्हा त्याला आश्चर्य वाटले आणि बातमी ऐकून तो फार घाबरला, कारण त्यांचे रूप देवाच्या मुलांसारखे होते.
२५ आणि फारोने मोशेला विचारले, "तुमची काय मागणी आहे?" त्यांनी त्याला उत्तर दिले, "इब्री लोकांचा परमेश्वर देवाने आम्हाला तुमच्याकडे पाठवले आहे, हे सांगण्यासाठी की, 'माझ्या लोकांना पाठवा म्हणजे ते माझी सेवा करतील.'"
२६ आणि जेव्हा फारोने त्यांचे शब्द ऐकले तेव्हा तो त्यांच्यापुढे फार भयभीत झाला आणि तो त्यांना म्हणाला, "आज जा आणि उद्या माझ्याकडे परत या," आणि त्यांनी राजाच्या आज्ञेप्रमाणे केले.
२७ आणि ते निघून गेल्यावर फारोने जादूगार बलाम, त्याचे पुत्र यानेस व याम्ब्रेस आणि राजाचे सर्व जादूगार, मांत्रिक व सल्लागार यांना बोलावून घेतले; आणि ते सर्व येऊन राजासमोर बसले.
२८ आणि राजाने मोशे व त्याचा भाऊ अहरोन यांनी त्याला सांगितलेले सर्व शब्द त्यांना सांगितले; तेव्हा जादुगारांनी राजाला विचारले, "परंतु वेशीपाशी बंदिस्त केलेल्या सिंहांमुळे ती माणसे तुझ्याकडे कशी आली?"
२९ आणि राजा म्हणाला, कारण त्यांनी सिंहांविरुद्ध आपली काठी उगारून त्यांना मोकळे केले आणि ते माझ्याकडे आले; आणि जसा कुत्रा आपल्या धन्याला भेटल्यावर आनंदित होतो, तसा सिंहही त्यांना पाहून आनंदित झाले.
३० तेव्हा बओरचा मुलगा, जादूगार बलाम, राजाला म्हणाला, "हे आपल्यासारखेच जादूगार आहेत."
३१ तर आता त्यांना बोलावून घ्या, आणि त्यांना येऊ द्या म्हणजे आपण त्यांची परीक्षा घेऊ, आणि राजाने तसेच केले.
३२ आणि सकाळी फारोने मोशे व अहरोन यांना राजासमोर बोलावून घेतले; आणि त्यांनी देवाची काठी घेतली, आणि ते राजाकडे येऊन त्याला म्हणाले,
३३ इब्री लोकांचा परमेश्वर देव असे म्हणाला, "माझ्या लोकांना पाठवा म्हणजे ते माझी सेवा करतील."
३४ आणि राजा त्यांना म्हणाला, "पण तुम्ही देवाचे दूत आहात आणि त्याच्या आज्ञेने माझ्याकडे आला आहात, यावर कोण विश्वास ठेवेल?"

३५ तर आता या बाबतीत एखादे आश्चर्य किंवा चिन्ह दाखव, म्हणजे मग तुझ्या शब्दांवर विश्वास ठेवला जाईल.
३६ आणि अहरोनाने घाई करून फारो व त्याच्या सेवकांसमोर आपल्या हातातून ती काठी फेकून दिली, आणि त्या काठीचे रूपांतर एका सापात झाले.
३७ आणि जादुगारांनी हे पाहिले आणि त्यांनी प्रत्येकाने आपली काठी जमिनीवर टाकली आणि त्या काठींचे सर्प झाले.
३८ आणि अहरोनाच्या काठीवरील सर्पाने जादूगारांच्या काठ्या गिळण्यासाठी आपले डोके वर उचलले आणि तोंड उघडले.
३९ तेव्हा बिलाम जादूगाराने उत्तर दिले, "हे फार पूर्वीपासून चालत आले आहे की, साप आपल्या सोबत्याला गिळतो आणि प्राणी एकमेकांना खाऊन टाकतात."
४० आता तर, त्याला पूर्वीसारखे काठीचे स्वरूप दे, आणि आम्हीही आमच्या काठ्या पूर्वीसारख्या करू; आणि जर तुझी काठी आमच्या काठ्या गिळंकृत करील, तर आम्ही समजू की देवाचा आत्मा तुझ्यात आहे; आणि जर नाही, तर तू आमच्यासारखाच एक कारागीर आहेस.
४१ आणि अहरोनाने घाई करून आपला हात पुढे केला आणि सर्पाची शेपटी पकडली, आणि ती त्याच्या हातात एक काठी झाली; आणि जादुगारांनीही आपापल्या काठ्यांचे तसेच केले; त्यांनी प्रत्येकाने आपापल्या सर्पाची शेपटी पकडली, आणि त्या पूर्वीप्रमाणेच काठ्या झाल्या.
४२ आणि जेव्हा त्यांना पुन्हा काठ्या देण्यात आल्या, तेव्हा अहरोनाच्या काठीने त्यांच्या काठ्या गिळून टाकल्या.
४३ आणि जेव्हा राजाने हे पाहिले, तेव्हा त्याने इजिप्तच्या राजांशी संबंधित नोंदींचे पुस्तक आणण्याचा आदेश दिला, आणि त्यांनी ते नोंदींचे पुस्तक, म्हणजे इजिप्तच्या राजांचा इतिहास, आणले; ज्यामध्ये इजिप्तमधील सर्व मूर्तींची चित्रे कोरलेली होती, कारण त्यांना त्यात यहोवाचे नाव सापडेल असे वाटले होते, पण ते त्यांना सापडले नाही.
४४ आणि फारो मोशे व अहरोन यांना म्हणाला, "पाहा, या पुस्तकात तुमच्या देवाचे नाव लिहिलेले मला आढळले नाही आणि त्याचे नाव मला माहीत नाही."
४५ तेव्हा सल्लागारांनी व ज्ञानी माणसांनी राजाला उत्तर दिले, "आम्ही ऐकले आहे की इब्री लोकांचा देव ज्ञानी माणसाचा पुत्र, म्हणजेच प्राचीन राजांचा पुत्र आहे."
४६ आणि फारो मोशे व अहरोन यांच्याकडे वळून त्यांना म्हणाला, "ज्या परमेश्वराविषयी तुम्ही सांगितले आहे, त्याला मी ओळखत नाही आणि मी त्याच्या लोकांना पाठवणारही नाही."
४७ आणि त्यांनी राजाला उत्तर दिले, "त्याचे नाव देवांचा परमेश्वर आहे, आणि त्याने आमच्या पूर्वजांच्या काळापासून आमच्यावर आपले नाव घोषित केले आहे, आणि आम्हाला पाठवून सांगितले आहे की, फारोपाशी जाऊन त्याला सांगा, 'माझ्या लोकांना पाठवा म्हणजे ते माझी सेवा करतील.'"
४८ आता आम्हाला पाठव, म्हणजे आम्ही रानात तीन दिवसांचा प्रवास करून तेथे त्याला यज्ञ अर्पण करू; कारण आम्ही मिसर देशात गेल्यापासून त्याने आमच्याकडून होमार्पण, अर्पण किंवा यज्ञ यांपैकी काहीही घेतले नाही; आणि जर तू आम्हाला पाठवणार नाहीस, तर त्याचा क्रोध तुझ्यावर भडकेल आणि तो एकतर मरीने किंवा तलवारीने मिसर देशावर संकट आणेल.
४९ आणि फारो त्यांना म्हणाला, "आता मला त्याचे सामर्थ्य आणि त्याचे शक्ती सांगा." आणि ते त्याला म्हणाले, "त्याने आकाश व पृथ्वी, समुद्र आणि त्यातील सर्व मासे निर्माण केले; त्याने प्रकाश निर्माण केला, अंधार निर्माण केला, पृथ्वीवर पाऊस पाडून तिला पाणी दिले, आणि गवत व वनस्पती उगवल्या; त्याने मनुष्य, पशू, अरण्यातील प्राणी, आकाशातील पक्षी व समुद्रातील मासे निर्माण केले; आणि ते त्याच्या मुखाने जगतात व मरतात."
५० निश्चयच त्याने तुला तुझ्या आईच्या गर्भात निर्माण केले, तुझ्यात जीवनाचा श्वास घातला, तुझे पालनपोषण केले आणि तुला इजिप्तच्या राजसिंहासनावर बसवले; आणि तोच तुझा श्वास व आत्मा तुझ्यातून काढून घेईल आणि ज्या भूमीतून तुला घेतले होते, तिथेच तुला परत पाठवेल.
५१ आणि त्यांच्या शब्दांनी राजाचा क्रोध भडकला आणि तो त्यांना म्हणाला, "परंतु सर्व राष्ट्रांच्या देवांमध्ये असे कोण करू शकतो? माझी नदी माझी स्वतःची आहे आणि ती मी स्वतःसाठी निर्माण केली आहे."
५२ आणि त्याने त्यांना आपल्यापासून हाकलून दिले, आणि काल व पूर्वीपेक्षा इस्राएलावर अधिक कठोर श्रम लादण्याचा आदेश दिला.
५३ आणि मोशे व अहरोन राजाच्या प्रस्थानातून बाहेर आले, तेव्हा त्यांनी पाहिले की इस्राएल लोक दयनीय अवस्थेत होते, कारण कामगारांनी त्यांच्याकडून अतिशय जड काम करवून घेतले होते.
५४ आणि मोशे परमेश्वराकडे परत जाऊन म्हणाला, "तू आपल्या प्रजेला वाईट वागणूक का दिलीस? कारण ज्या कामासाठी तू मला पाठवले होतेस, ते सांगायला मी फारोला आल्यापासून त्याने इस्राएल लोकांना फार वाईट वागणूक दिली आहे."
५५ आणि परमेश्वर मोशेला म्हणाला, पाहा, तू पाहशील की फारो आपला हात पसरून व भयंकर पीडा आणून इस्राएल लोकांना आपल्या देशातून पाठवून देईल.
५६ आणि मोशे व अहरोन हे मिसर देशात आपल्या इस्राएल बांधवांमध्ये राहत होते.
५७ आणि मिसऱ्यांनी इस्राएल लोकांवर लादलेल्या जड कामांमुळे त्यांचे जीवन कटू केले.

प्रकरण ८०

१ आणि दोन वर्षांच्या अखेरीस, परमेश्वराने इस्राएल लोकांना बाहेर काढून त्यांना मिसर देशातून बाहेर पाठवण्यासाठी मोशेला पुन्हा फारोपाशी पाठवले.
२ आणि मोशे फारोच्या घरी गेला आणि ज्या परमेश्वराने त्याला पाठवले होते, त्याचे शब्द त्याने त्याला सांगितले, परंतु फारोने परमेश्वराचे ऐकले नाही आणि देवाने इजिप्तमध्ये फारो व त्याच्या प्रजेवर आपले सामर्थ्य प्रकट केले आणि देवाने फारो व त्याच्या लोकांना फार मोठ्या व भयंकर पीडांनी पीडित केले.
३ आणि परमेश्वराने अहरोनाच्या हातून पाठवून इजिप्तमधील सर्व पाणी, तेथील सर्व ओढे व नद्यांसहित, रक्तात बदलले.
४ आणि जेव्हा एक मिसरी माणूस पाणी प्यायला आला व त्याने पाणी काढले, तेव्हा त्याने आपल्या घागरीत पाहिले, तर त्याला दिसले की त्यातील सर्व पाणी रक्तासारखे झाले होते; आणि जेव्हा तो आपल्या प्याल्यातून प्यायला आला, तेव्हा प्याल्यातील पाणीही रक्तासारखे झाले.
५ आणि जेव्हा एका स्त्रीने पीठ मळून आपले अन्न शिजवले, तेव्हा त्याचा रंग रक्तासारखा झाला.

६ आणि परमेश्वराने पुन्हा पाठवून त्यांच्या सर्व जलाशयांतून बेडूक बाहेर काढायला लावले आणि ते सर्व बेडूक मिसऱ्यांच्या घरांमध्ये शिरले.
७ आणि जेव्हा मिसऱ्यांनी ते प्यायले, तेव्हा त्यांची पोटे बेडकांनी भरली आणि जसे ते नदीत नाचतात तसे ते पोटात नाचू लागले.
८ आणि त्यांचे पिण्याचे व स्वयंपाकाचे सर्व पाणी बेडूक बनले, तसेच ते बिछान्यावर झोपले असताना त्यांच्या घामातूनही बेडूक निर्माण झाले.
९ तरीसुद्धा परमेश्वराचा क्रोध त्यांच्यावरून उतरला नाही, आणि सर्व मिसऱ्यांवर प्रत्येक भयंकर पीडेने त्यांना पीडा देण्यासाठी त्याने आपला हात त्यांच्याविरुद्ध पसरवला.
१० आणि त्याने पाठवून त्यांच्या धुळीचे उवांमध्ये रूपांतर केले, आणि मिसर देशात पृथ्वीवर दोन हात उंचीपर्यंत उवा वाढल्या.
११ माणसांच्या व जनावरांच्या शरीरावर, इजिप्तमधील सर्व रहिवाशांच्या अंगावर उवा मोठ्या संख्येने होत्या; तसेच परमेश्वराने राजा व राणी यांच्यावरही उवा पाठवल्या; आणि त्या उवांमुळे इजिप्तला फार दुख झाले.
१२ असे असूनही, परमेश्वराचा क्रोध कमी झाला नाही आणि त्याचा हात मिसर देशावर पसरलेलाच होता.
१३ आणि परमेश्वराने सर्व प्रकारचे रानटी पशू मिसर देशात पाठवले; आणि त्यांनी येऊन सर्व मिसर देशाचा, मनुष्य व पशू, झाडे आणि मिसर देशात असलेल्या सर्व वस्तूंचा नाश केला.
१४ आणि परमेश्वराने अग्निमय सर्प, विंचू, उंदीर, मुंगूस, बेडूक, तसेच धुळीत सरपटणारे इतर प्राणी पाठवले.
१५ माश्या, गांधीलमाशी, पिसू, ढेकूण आणि चिलटे, प्रत्येक आपापल्या प्रकारानुसार थवा करून जातात.
१६ आणि सर्व प्रकारचे सरपटणारे प्राणी व पंख असलेले प्राणी इजिप्त देशात आले आणि त्यांनी इजिप्तच्या लोकांना फार दुख दिले.
१७ आणि पिसू व माश्या मिसऱ्यांच्या डोळ्यांत व कानांत गेल्या.
१८ आणि गांधीलमाशी त्यांच्यावर चालून आली आणि तिने त्यांना हाकलून लावले; आणि ते तिच्यापासून वाचण्यासाठी आपल्या आतल्या खोल्यांमध्ये गेले, आणि ती त्यांचा पाठलाग करत राहिली.
१९ आणि जेव्हा मिसरी लोक जनावरांच्या थव्यामुळे लपून बसले, तेव्हा त्यांनी आपल्यामागे दारे बंद केली, आणि देवाने समुद्रात असलेल्या सुलानूथला वर येऊन मिसर देशात जाण्याची आज्ञा दिली.
२० आणि तिचे हात लांब होते, ते माणसाच्या हातापेक्षा दहा हात लांब होते.
२१ आणि ती छतांवर चढली आणि तिने वासे व फरशी उघडी करून कापली, आणि घरात हात घालून कुलूप व कडी काढली, आणि मिसर देशातील घरे उघडली.
२२ त्यानंतर जनावरांचा थवा इजिप्तच्या घरांमध्ये शिरला आणि त्या थव्याने इजिप्तच्या लोकांचा नाश केला; त्यामुळे त्यांना फार दुख झाले.
२३ तरीसुद्धा परमेश्वराचा क्रोध मिसऱ्यांवरून कमी झाला नाही, आणि त्याचा हात त्यांच्यावर पसरलेलाच होता.
२४ आणि देवाने महामारी पाठवली, आणि ती महामारी घोड्यांमध्ये, गाढवांमध्ये, उंटांमध्ये, बैलांच्या व मेंढ्यांच्या कळपांमध्ये आणि माणसांमध्ये पसरली.
२५ आणि जेव्हा मिसरी लोक सकाळी लवकर आपली गुरेढोरे चरायला नेण्यासाठी उठले, तेव्हा त्यांना आपली सर्व गुरेढोरे मेलेली आढळली.
२६ आणि मिसऱ्यांच्या गुरांपैकी दहापैकी फक्त एकच शिल्लक राहिला, आणि गोशेनमधील इस्राएलांच्या गुरांपैकी एकही मेला नाही.
२७ आणि देवाने मिसऱ्यांच्या शरीरात दाहक दाह पाठवला, ज्यामुळे त्यांची त्वचा फाटली आणि सर्व मिसऱ्यांना त्यांच्या पायांच्या तळव्यांपासून डोक्याच्या शेंड्यापर्यंत तीव्र खाज सुटली.
२८ आणि त्यांच्या शरीरावर पुष्कळ फोड आले होते, त्यामुळे त्यांचे मांस सडून कुजण्यापर्यंत झिजले.
२९ तरीसुद्धा परमेश्वराचा क्रोध शांत झाला नाही आणि त्याचा हात सर्व मिसर देशावर पसरलेलाच होता.
३० आणि परमेश्वराने अतिशय जोरदार गारांचा वर्षाव केला, ज्यामुळे त्यांच्या द्राक्षवेलींवर आघात झाला, त्यांची फळझाडे मोडली आणि त्यांच्यावर पडून ती वाळून गेली.
३१ तसेच प्रत्येक हिरवी वनस्पती वाळून नष्ट झाली, कारण गारांच्या सरींमध्ये एक मिश्र अग्नी उतरला, त्यामुळे गारा आणि अग्नीने सर्व गोष्टी भस्म केल्या.
३२ तसेच, बाहेर सापडलेली माणसे व पशू अग्नीच्या ज्वाळांनी आणि गारपिटीने मेले आणि सर्व तरुण सिंह थकून गेले.
३३ आणि परमेश्वराने पाठवून मिसर देशात चासेल, सलोम, चारगोल आणि चागोले नावाचे असंख्य टोळ आणले; प्रत्येक टोळ आपापल्या जातीचे होते, आणि त्यांनी गारांनी शिल्लक राहिलेले सर्व काही खाऊन टाकले.
३४ मग टोळधाडीने शेतातील पीक फस्त केले तरी मिसरी लोक आनंदित झाले, आणि त्यांनी त्यांना मोठ्या संख्येने पकडून खाण्यासाठी मीठ लावले.
३५ आणि परमेश्वराने समुद्रावर एक प्रचंड वादळ आणले, ज्याने सर्व टोळधाडी, अगदी खारवलेल्या टोळांनाही, उचलून तांबड्या समुद्रात टाकले; इजिप्तच्या हद्दीत एकही टोळ शिल्लक राहिला नाही.
३६ आणि देवाने मिसर देशावर अंधार पाठवला, त्यामुळे मिसर देश व पथ्रोस हे सर्व तीन दिवस अंधारमय झाले, इतके की एखादा माणूस जेव्हा आपला हात तोंडाजवळ नेत असे, तेव्हा त्याला आपला हातही दिसत नव्हता.
३७ त्या वेळी परमेश्वराविरुद्ध बंड करणाऱ्या, मोशे व अहरोन यांचे न ऐकणाऱ्या आणि देवाने त्यांना पाठवले आहे यावर विश्वास न ठेवणाऱ्या इस्राएल लोकांपैकी पुष्कळ जण मरण पावले.
३८ आणि जो म्हणाला होता, की आम्ही इजिप्तमधून बाहेर पडणार नाही, कारण निर्जन रानात भुकेने मरू अशी भीती होती, त्याने मोशेचे ऐकले नाही.
३९ आणि अंधकाराच्या तीन दिवसांत परमेश्वराने त्यांना पीडा दिली, आणि इस्राएल लोकांनी त्या दिवसांत त्यांना पुरले; मिसऱ्यांना याची कल्पनाही नव्हती आणि त्यांनी त्याबद्दल आनंदही व्यक्त केला नाही.
४० आणि मिसर देशात तीन दिवस फार मोठा अंधार होता; अंधार पडला तेव्हा जो कोणी उभा होता तो आपल्या जागी उभाच राहिला; जो बसलेला होता तो बसलेलाच राहिला; जो झोपलेला होता तो तसाच झोपलेला राहिला आणि जो चालत होता तो त्याच जागी जमिनीवर बसलेला राहिला. अंधार नाहीसा होईपर्यंत सर्व मिसऱ्यांच्या बाबतीत असेच घडत होते.

४१ आणि अंधकाराचे दिवस सरले, आणि परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना इस्राएल लोकांकडे पाठवून सांगितले, "तुम्ही आपला सण साजरा करा आणि वल्हांडण सण साजरा करा, कारण पाहा, मी मध्यरात्री सर्व मिसऱ्यांमध्ये येईन आणि मनुष्याच्या पहिल्या मुलापासून ते पशूच्या पहिल्या मुलापर्यंत, त्यांच्या सर्व प्रथमजातांना ठार मारीन; आणि जेव्हा मी तुमचे वल्हांडण सण पाहीन, तेव्हा मी तुमच्यावरून निघून जाईन."
४२ आणि परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे इस्राएल लोकांनी त्या रात्री सर्व काही केले.
४३ आणि असे झाले की मध्यरात्री, परमेश्वर मिसर देशात गेला आणि त्याने मिसऱ्यांच्या सर्व प्रथमजातांना, मनुष्याच्या प्रथमजातापासून ते पशूच्या प्रथमजातापर्यंत, ठार मारले.
४४ आणि फारो रात्री उठला, तो आणि त्याचे सर्व सेवक व सर्व मिसरी लोक उठले आणि त्या रात्री सर्व मिसर देशात मोठा आक्रोश झाला, कारण असे एकही घर नव्हते ज्यात प्रेत नव्हते.
४५ तसेच, इजिप्तच्या प्रथमजात मुलांच्या घरांच्या भिंतींवर कोरलेल्या त्यांच्या प्रतिमा नष्ट झाल्या आणि जमिनीवर पडल्या.
४६ यापूर्वी मरण पावलेल्या त्यांच्या प्रथम पुत्रांची हाडे, ज्यांना त्यांनी आपल्या घरांमध्ये पुरले होते, तीदेखील त्या रात्री इजिप्तच्या कुत्र्यांनी उकरून काढली आणि इजिप्तच्या लोकांसमोर ओढत नेऊन त्यांच्यापुढे टाकली.
४७ आणि सर्व मिसऱ्यांनी आपल्यावर अचानक आलेले हे संकट पाहिले आणि ते सर्व मोठ्याने ओरडले.
४८ आणि त्या रात्री मिसर देशातील सर्व कुटुंबे रडली; प्रत्येक जण आपल्या ज्येष्ठ मुलासाठी व मुलीसाठी रडत होता; आणि त्या रात्री मिसर देशातील तो गोंधळ दूरवर ऐकू येत होता.
४९ आणि त्या रात्री फारोची मुलगी बाथिया मोशे व अहरोन यांना त्यांच्या घरी शोधायला राजाबरोबर बाहेर गेली; आणि ते सर्व इस्राएल लोकांसोबत खातपीत व आनंद साजरा करत असल्याचे तिला त्यांच्या घरी आढळले.
५० आणि बाथिया मोशेला म्हणाली, "मी तुझे पालनपोषण करून तुला वाढवले, तर तुझ्यावरील उपकारांचे हेच फळ आहे का? आणि तू माझ्यावर व माझ्या वडिलांच्या घराण्यावर हे संकट आणले आहेस?"
५१ आणि मोशे तिला म्हणाला, "परमेश्वराने मिसर देशावर खरोखरच दहा पीडा आणल्या होत्या; त्यांपैकी कोणत्या पीडेमुळे तुझे काही नुकसान झाले का? त्यांपैकी एका पीडेचा तुला काही त्रास झाला का?" आणि ती म्हणाली, "नाही."
५२ आणि मोशे तिला म्हणाला, "तू तुझ्या आईची ज्येष्ठ कन्या असली तरी, तू मरणार नाहीस आणि इजिप्त देशात तुझ्यावर कोणतेही संकट येणार नाही."
५३ आणि ती म्हणाली, "जेव्हा मी माझा भाऊ राजा आणि त्याचे सर्व कुटुंब व प्रजाजन यांना या संकटात पाहते, ज्यांचा प्रथम पुत्र इजिप्तच्या सर्व प्रथम पुत्रांबरोबर नाश पावत आहे, तेव्हा यात माझा काय फायदा?"
५४ आणि मोशे तिला म्हणाला, "खात्रीने तुझा भाऊ, त्याचे कुटुंब आणि त्याचे प्रजाजन, म्हणजे मिसर देशातील घराणी, यांनी परमेश्वराचे वचन ऐकले नाही, म्हणूनच त्यांच्यावर हे संकट आले."
५५ आणि मिसर देशाचा राजा फारो मोशे व अहरोन यांच्याजवळ आणि त्या ठिकाणी त्यांच्यासोबत असलेल्या इस्राएलाच्या काही मुलांजवळ आला आणि त्याने त्यांना प्रार्थना करून म्हटले,
५६ ऊठ आणि देशात असलेल्या तुझ्या सर्व बांधवांना, इस्राएलच्या सर्व मुलांना, त्यांच्या मेंढ्या व बैलांसहित आणि त्यांच्या मालकीच्या सर्व वस्तूंसहित घेऊन जा. त्यांनी काहीही शिल्लक ठेवू नये; केवळ आपला देव परमेश्वर याच्याकडे माझ्यासाठी प्रार्थना करा.
५७ आणि मोशे फारोला म्हणाला, "पाहा, तू तुझ्या आईचा ज्येष्ठ पुत्र असलास तरी भिऊ नकोस, कारण तू मरणार नाहीस; परमेश्वराने तुला जिवंत राहण्याची आज्ञा दिली आहे, यासाठी की तो तुला त्याचे महान सामर्थ्य आणि त्याचा बलवान पसरलेला बाहू दाखवू शकेल."
५८ आणि फारोने इस्राएल लोकांना पाठवून देण्याचा आदेश दिला, आणि सर्व मिसरी लोकांनी त्यांना पाठवण्यासाठी स्वतला तयार केले, कारण ते म्हणाले, "आम्ही सर्वजण नाश पावत आहोत."
५९ आणि सर्व मिसऱ्यांनी इस्राएल लोकांना, पुष्कळ संपत्ती, मेंढ्या, बैल व मौल्यवान वस्तूंसह, परमेश्वराने आपले पूर्वज अब्राहाम यांच्याशी केलेल्या शपथेप्रमाणे रवाना केले.
६० आणि इस्राएल लोकांनी रात्री बाहेर जाण्यास विलंब केला; आणि जेव्हा मिसरी लोक त्यांना बाहेर काढायला आले, तेव्हा ते त्यांना म्हणाले, "आम्ही चोर आहोत का, की आम्ही रात्री बाहेर जावे?"
६१ आणि इस्राएल लोकांनी मिसऱ्यांकडे चांदीची भांडी, सोन्याची भांडी व वस्त्रे मागितली आणि इस्राएल लोकांनी मिसऱ्यांचे कपडे काढून घेतले.
६२ मग मोशेने घाई केली आणि उठून तो मिसर देशातील नदीकडे गेला आणि तेथून योसेफाची शवपेटी आणून आपल्याबरोबर नेली.
६३ इस्राएलाच्या मुलांनीही, प्रत्येक जण आपापल्या वडिलांची शवपेटी आणि प्रत्येक जण आपापल्या वंशाच्या शवपेट्या वर आणल्या.

अध्याय ८१

१ आणि इस्राएलचे लोक रामसेसपासून सुक्कोथपर्यंत पायी निघाले. लहान मुले व त्यांच्या बायका यांच्याशिवाय सुमारे सहा लाख पुरुष होते.
२ तसेच, त्यांच्याबरोबर एक संमिश्र जमाव, कळपे व गुरेढोरे, म्हणजे पुष्कळ गुरेढोरेही गेली.
३ आणि इस्राएल लोकांचा इजिप्त देशात कष्टात राहण्याचा काळ दोनशे दहा वर्षे होता.
४ आणि दोनशे दहा वर्षांच्या अखेरीस, परमेश्वराने आपल्या सामर्थ्याने इस्राएल लोकांना मिसर देशातून बाहेर काढले.
५ आणि इस्राएल लोकांनी मिसर देश, गोशेन व रामसेस येथून प्रवास करून पहिल्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी सुक्कोथ येथे तळ दिला.
६ आणि मिसऱ्यांनी परमेश्वराने मारलेल्या आपल्या सर्व प्रथमजात मुलांना पुरले; आणि सर्व मिसऱ्यांनी आपल्या ठार मारलेल्यांना तीन दिवस पुरून ठेवले.
७ आणि इस्राएल लोक सुक्कोथहून निघून अरण्याच्या टोकाला असलेल्या एथोम येथे तळ देऊन राहिले.
८ आणि मिसऱ्यांनी आपल्या प्रथम पुत्रांना पुरल्यानंतर तिसऱ्या दिवशी, पुष्कळ माणसे मिसर देशातून उठून इस्राएल लोकांना मिसर देशात परत आणण्यासाठी त्यांच्यामागे गेली, कारण त्यांनी

इस्राएल लोकांना त्यांच्या गुलामगिरीतून दूर पाठवल्याचा त्यांना पश्चात्ताप झाला होता.
९ आणि एक माणूस आपल्या शेजाऱ्याला म्हणाला, "खरोखरच मोशे आणि अहरोन यांनी फारोला सांगितले होते की, आम्ही रानात तीन दिवसांचा प्रवास करून आमच्या परमेश्वर देवाला यज्ञ करू."
१० तर आता आपण सकाळी लवकर उठून त्यांना परत आणू या; आणि असे होईल की, जर ते आपल्याबरोबर इजिप्त देशात त्यांच्या धन्यांकडे परत गेले, तर आपल्याला समजेल की त्यांच्यामध्ये विश्वास आहे; पण जर ते परत आले नाहीत, तर आपण त्यांच्याशी लढू आणि मोठ्या सामर्थ्याने व बळाने त्यांना परत आणायला लावू.
११ आणि फारोचे सर्व सरदार सकाळी उठले आणि त्यांच्याबरोबर सुमारे सात लाख माणसे घेऊन ते त्या दिवशी मिसर देशातून बाहेर पडले आणि इस्राएल लोक जेथे होते त्या ठिकाणी आले.
१२ आणि सर्व मिसऱ्यांनी पाहिले की, मोशे, अहरोन आणि सर्व इस्राएल लोक पी-हाहिरोथसमोर बसून खातपीत होते आणि परमेश्वराचा सण साजरा करत होते.
१३ आणि सर्व मिसरी लोक इस्राएल लोकांना म्हणाले, "तुम्ही नक्कीच म्हणाला होतात की, आम्ही रानात तीन दिवस प्रवास करून आमच्या देवाला यज्ञ अर्पण करू आणि परत येऊ."
१४ तर आता, तुम्ही गेल्याला आज पाच दिवस झाले आहेत, तर मग तुम्ही तुमच्या धन्यांकडे परत का जात नाही?
१५ तेव्हा मोशे आणि अहरोन यांनी त्यांना उत्तर दिले, "कारण आमचा देव परमेश्वर याने आमच्याविषयी साक्ष दिली आहे की, तुम्ही आता मिसर देशात परत जाणार नाही, तर आम्ही दुधाने व मधाने वाहणाऱ्या देशात जाऊ, जसे आमच्या देव परमेश्वराने आमच्या पूर्वजांना तो देश देण्याचे वचन दिले होते."
१६ आणि जेव्हा मिसरच्या सरदारांनी पाहिले की इस्राएल लोक मिसरला परत जाण्यासाठी त्यांचे ऐकत नाहीत, तेव्हा त्यांनी इस्राएल लोकांशी लढण्याची तयारी केली.
१७ आणि परमेश्वराने मिसऱ्यांविषयी इस्राएल लोकांचे धैर्य वाढवले, त्यामुळे त्यांनी मिसऱ्यांचा चांगलाच पराभव केला; आणि मिसऱ्यांसाठी लढाई खूपच भीषण होती; आणि सर्व मिसरी लोक इस्राएल लोकांसमोरून पळून गेले, कारण त्यांच्यापैकी पुष्कळ लोक इस्राएलांच्या हातून मारले गेले.
१८ आणि फारोचे सरदार इजिप्तला गेले आणि त्यांनी फारोला सांगितले की, "इस्राएलचे लोक पळून गेले आहेत आणि ते आता इजिप्तला परत येणार नाहीत; आणि मोशे व अहरोन यांनी आम्हाला असेच सांगितले होते."
१९ आणि फारोने हे ऐकले, आणि त्याचे मन व त्याच्या सर्व प्रजेचे मन इस्राएलाच्या विरोधात वळले, आणि त्यांनी इस्राएलाला पाठवल्याचा त्यांना पश्चात्ताप झाला; आणि सर्व मिसऱ्यांनी फारोला असा सल्ला दिला की, इस्राएलाच्या मुलांना त्यांच्या ओझ्यांकडे परत आणण्यासाठी त्यांचा पाठलाग करावा.
२० आणि ते प्रत्येक जण आपापल्या भावाला म्हणाला, "आम्ही हे असे काय केले आहे की, आम्ही इस्राएलाला आमच्या गुलामगिरीतून पाठवले आहे?"
२१ आणि परमेश्वराने सर्व मिसऱ्यांच्या मनात इस्राएली लोकांचा पाठलाग करण्याचे बळ दिले, कारण परमेश्वराची इच्छा होती की तांबड्या समुद्रात मिसऱ्यांचा पराभव करावा.
२२ आणि फारो उठून उभा राहिला व त्याने आपला रथ जुंपला आणि त्याने सर्व मिसऱ्यांना एकत्र जमण्याचा आदेश दिला; लहान मुले व स्त्रिया यांना सोडून एकही पुरुष शिल्लक राहिला नाही.
२३ आणि सर्व मिसरी लोक इस्राएल लोकांचा पाठलाग करण्यासाठी फारोबरोबर निघाले; आणि मिसरचा तळ अत्यंत मोठा व दाट होता, त्यात सुमारे दहा लाख माणसे होती.
२४ आणि त्या छावणीतील सर्वजण इस्राएल लोकांना मिसर देशात परत आणण्यासाठी त्यांचा पाठलाग करू लागले आणि ते तांबड्या समुद्राजवळ तळ ठोकून असलेल्या त्यांच्यापर्यंत पोहोचले.
२५ आणि इस्राएल लोकांनी वर पाहिले, तेव्हा त्यांना दिसले की सर्व मिसरी लोक त्यांचा पाठलाग करत आहेत; आणि इस्राएल लोक त्यांना पाहून फार घाबरले; आणि इस्राएल लोकांनी परमेश्वराचा धावा केला.
२६ आणि मिसऱ्यांमुळे इस्राएल लोक चार गटांमध्ये विभागले गेले आणि त्यांची मते विभागली गेली होती, कारण त्यांना मिसऱ्यांची भीती वाटत होती आणि मोशे त्या प्रत्येकाशी बोलला.
२७ पहिला गट रूबेन, शिमोन आणि इस्साखार यांच्या मुलांचा होता आणि त्यांनी समुद्रात उडी मारण्याचा निश्चय केला, कारण त्यांना मिसऱ्यांची फार भीती वाटत होती.
२८ आणि मोशे त्यांना म्हणाला, "भिऊ नका, शांत उभे राहा आणि परमेश्वराचे तारण पाहा, जे तो आज तुमच्यासाठी घडवून आणणार आहे."
२९ दुसरा गट जबुलूनचे पुत्र, बिन्यामीन आणि नफताली यांचा होता आणि त्यांनी मिसऱ्यांबरोबर इजिप्तला परत जाण्याचा निश्चय केला.
३० आणि मोशे त्यांना म्हणाला, "भिऊ नका, कारण जसे तुम्ही आज मिसऱ्यांना पाहिले आहे, तसे तुम्ही त्यांना पुन्हा कधीही पाहणार नाही."
३१ तिसरा गट यहूदा आणि योसेफ यांच्या मुलांचा होता आणि त्यांनी मिसऱ्यांशी लढायला जाण्याचा निश्चय केला.
३२ आणि मोशे त्यांना म्हणाला, "तुम्ही आपापल्या जागी उभे राहा, कारण परमेश्वर तुमच्यासाठी लढेल, आणि तुम्ही शांत राहावे."
३३ आणि चौथा गट लेवी, गाद आणि आशेर यांच्या मुलांचा होता आणि त्यांनी मिसऱ्यांचा पराभव करण्यासाठी त्यांच्यामध्ये जाण्याचा निश्चय केला. तेव्हा मोशे त्यांना म्हणाला, "तुम्ही आपापल्या जागीच थांबा आणि भिऊ नका; केवळ परमेश्वराचा धावा करा, म्हणजे तो तुम्हाला त्यांच्या हातून वाचवेल."
३४ यानंतर मोशे लोकांमध्ये उठून उभा राहिला आणि त्याने परमेश्वराची प्रार्थना करून म्हटले,
३५ हे पृथ्वीच्या परमेश्वरा, ज्या तुझ्या लोकांना तू मिसर देशातून बाहेर आणलेस, त्यांचे आता रक्षण कर; आणि मिसऱ्यांनी सामर्थ्य व शक्ती आपली आहे, अशी बढाई मारू नये.
३६ तेव्हा परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "तू माझ्याकडे का आक्रोश करतोस? इस्राएल लोकांना सांग की त्यांनी पुढे जावे, आणि तू समुद्रावर आपली काठी पसरवून त्याचे विभाजन कर, म्हणजे इस्राएल लोक त्यातून पार जातील."
३७ आणि मोशेने तसेच केले, आणि त्याने समुद्रावर आपली काठी उचलून त्याचे विभाजन केले.
३८ आणि समुद्राचे पाणी बारा भागांत विभागले गेले होते, आणि इस्राएल लोक पायात जोडे घालून त्यातून गेले, जसे एखादा माणूस तयार केलेल्या रस्त्यावरून जातो.

३९ आणि परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांच्या हातून मिसर देशात व समुद्रात होणारी आपली अद्भुत कार्ये इस्राएल लोकांना प्रकट केली.
४० आणि जेव्हा इस्राएल लोक समुद्रात उतरले, तेव्हा मिसरी लोक त्यांच्यामागे आले आणि समुद्राचे पाणी त्यांच्यावर पुन्हा कोसळले, आणि ते सर्व पाण्यात बुडाले; फारो वगळता एकही माणूस शिल्लक राहिला नाही; त्याने परमेश्वराचे आभार मानले आणि त्याच्यावर विश्वास ठेवला, म्हणून परमेश्वराने त्याला त्या वेळी मिसऱ्यांबरोबर नाश पावू दिले नाही.
४१ आणि परमेश्वराने एका देवदूताला त्याला मिसऱ्यांमधून काढून घेण्याची आज्ञा दिली, ज्यांनी त्याला निनवे देशावर टाकले आणि त्याने त्यावर बराच काळ राज्य केले.
४२ आणि त्या दिवशी परमेश्वराने इस्राएलाला मिसरच्या हातून वाचवले, आणि सर्व इस्राएल लोकांनी पाहिले की मिसरी लोकांचा नाश झाला होता, आणि मिसरमध्ये व समुद्रात त्याने जे काही केले होते, त्यामध्ये त्यांनी परमेश्वराचा महान हात पाहिला.
४३ मग ज्या दिवशी परमेश्वराने मिसऱ्यांना त्यांच्यासमोर पाडले, त्या दिवशी मोशे व इस्राएल लोकांनी परमेश्वरासाठी हे गीत गायले.
४४ आणि सर्व इस्राएल लोकांनी एकत्र गाऊन म्हटले, “मी परमेश्वराचे गुणगान करीन, कारण तो महान आहे; त्याने घोडा व त्याच्या स्वाराला समुद्रात टाकले आहे; पाहा, हे देवाच्या नियमशास्त्राच्या पुस्तकात लिहिलेले आहे.”
४५ यानंतर इस्राएल लोक प्रवासाला निघाले आणि मारा येथे तळ दिला; आणि परमेश्वराने मारा येथील त्या ठिकाणी इस्राएल लोकांना नियम व न्यायनिवाडे दिले आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांना त्याच्या सर्व मार्गांनी चालण्याची व त्याची सेवा करण्याची आज्ञा दिली.
४६ आणि त्यांनी माराहून प्रवास करून एलीम येथे आले; एलीममध्ये पाण्याचे बारा झरे व सत्तर खजुराची झाडे होती आणि मुलांनी तेथे पाण्याजवळ तळ दिला.
४७ आणि त्यांनी एलीमहून प्रवास सुरू केला आणि मिसर देशातून निघाल्यानंतर दुसऱ्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी ते सीनच्या वाळवंटात आले.
४८ त्या वेळी परमेश्वराने इस्राएल लोकांना खाण्यासाठी मान्ना दिला आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांसाठी दररोज आकाशातून अन्नाचा पाऊस पाडला.
४९ आणि इस्राएल लोकांनी चाळीस वर्षे मान्ना खाल्ला, ते रानात होते त्या सर्व दिवसांत, जोपर्यंत ते कनान देश ताब्यात घेण्यासाठी तेथे आले नाहीत.
५० आणि ते सीनच्या वाळवंटातून निघून अलुशमध्ये तळ दिला.
५१ आणि ते अलुशहून निघून रफिदीममध्ये तळ देऊन राहिले.
५२ आणि जेव्हा इस्राएल लोक रफिदीममध्ये होते, तेव्हा एसावाचा नातू, एलीफाजचा मुलगा व सफोचा भाऊ अमालेक इस्राएल लोकांशी लढायला आला.
५३ आणि त्याने आपल्याबरोबर आठ लाख एक हजार माणसे, जादुगार व मांत्रिक यांना आणले आणि रफिदीममध्ये इस्राएलाबरोबर युद्धाची तयारी केली.
५४ आणि त्यांनी इस्राएलाविरुद्ध मोठे व भयंकर युद्ध पुकारले आणि परमेश्वराने अमालेक व त्याच्या लोकांना मोशे व इस्राएल लोकांच्या हाती, आणि मोशेचा सेवक, एफ्राथ वंशाचा नूनचा मुलगा यहोशवा याच्या हाती सोपवले.
५५ आणि इस्राएल लोकांनी अमालेक व त्याच्या लोकांना तलवारीच्या जोरावर मारले, पण ती लढाई इस्राएल लोकांसाठी फारच क्लेशदायक होती.
५६ आणि परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “ही गोष्ट तुझ्यासाठी एक स्मारक म्हणून एका पुस्तकात लिहून ठेव आणि तुझा सेवक, नूनचा मुलगा यहोशवा याच्या हाती दे. आणि तू इस्राएल लोकांना अशी आज्ञा दे की, ‘जेव्हा तू कनान देशात जाशील, तेव्हा आकाशाखालून अमालेकाचे स्मरण पूर्णपणे पुसून टाक.’”
५७ आणि मोशेने तसेच केले, आणि त्याने ते पुस्तक घेऊन त्यावर हे शब्द लिहिले, तो म्हणाला,
५८ तू मिसर देशातून बाहेर पडत असताना वाटेत अमालेकाने तुझ्याशी काय केले होते, ते आठव.
५९ जे तुला रस्त्यात भेटले आणि तुझ्या पाठीमागे असलेल्या दुर्बळांवर हल्ला केला, जेव्हा तू अशक्त व थकलेला होतास.
६० म्हणून असे होईल की, जेव्हा परमेश्वर तुझा देव तुला वतन म्हणून देत असलेल्या देशात, तुझ्या सभोवतालच्या सर्व शत्रूंपासून तुला विश्रांती देईल, तेव्हा तू आकाशाखालून अमालेकाची आठवण पुसून टाकशील, तू ते विसरणार नाहीस.
६१ आणि जो राजा अमालेकावर, किंवा त्याच्या स्मृतीवर, किंवा त्याच्या संततीवर दया करील, पाहा, मी त्याच्याकडून त्याचा हिशोब घेईन आणि त्याला त्याच्या लोकांमधून काढून टाकीन.
६२ आणि मोशेने ह्या सर्व गोष्टी एका पुस्तकात लिहिल्या आणि त्याने इस्राएल लोकांना ह्या सर्व बाबींविषयी आज्ञा दिली.

प्रकरण ८२

१ आणि इस्राएल लोक रफिदीममधून निघाले आणि मिसर देशातून निघाल्यापासून तिसऱ्या महिन्यात त्यांनी सीनायच्या वाळवंटात तळ दिला.
२ त्याच वेळी मोशेचा सासरा, मिद्यानी रऊएल, आपली मुलगी सिप्पोरा व तिचे दोन मुलगे यांच्यासह आला; कारण परमेश्वराने इस्राएल लोकांसाठी केलेल्या अद्भुत कार्यांविषयी, की त्याने त्यांना मिसर देशाच्या हातून सोडवले होते, याविषयी त्याने ऐकले होते.
३ आणि रेऊएल मोशेकडे, तो तळ देत असलेल्या अरण्यात, देवाचा पर्वत असलेल्या ठिकाणी आला.
४ आणि मोशे मोठ्या सन्मानाने आपल्या सासऱ्याला भेटायला निघाला आणि सर्व इस्राएल त्याच्याबरोबर होते.
५ आणि रेऊएल व त्याची मुले पुष्कळ दिवस इस्राएली लोकांमध्ये राहिली; आणि त्या दिवसापासून रेऊएल परमेश्वराला ओळखू लागला.
६ आणि इस्राएल लोकांनी मिसर देश सोडल्यापासून तिसऱ्या महिन्यात, त्या महिन्याच्या सहाव्या दिवशी, परमेश्वराने सीनाय पर्वतावर इस्राएल लोकांना दहा आज्ञा दिल्या.
७ आणि सर्व इस्राएल लोकांनी ह्या सर्व आज्ञा ऐकल्या आणि त्या दिवशी सर्व इस्राएल लोक परमेश्वरामध्ये अतिशय आनंदित झाले.
८ आणि परमेश्वराचे तेज सीनाय पर्वतावर स्थिरावले, आणि त्याने मोशेला बोलावले; आणि मोशे ढगाच्या मधून येऊन पर्वतावर चढला.
९ आणि मोशे चाळीस दिवस व चाळीस रात्री पर्वतावर होता; त्याने भाकर खाल्ली नाही आणि पाणी प्यायले नाही, आणि

परमेश्वराने त्याला इस्राएल लोकांना शिकवण्यासाठी नियम व न्यायनिवाडे शिकवले.
१० आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांना दिलेल्या दहा आज्ञा दोन दगडाच्या पाट्यांवर लिहिल्या आणि इस्राएल लोकांना आज्ञा देण्यासाठी त्या मोशेला दिल्या.
११ आणि चाळीस दिवस व चाळीस रात्रींच्या अखेरीस, जेव्हा परमेश्वराने सीनाय पर्वतावर मोशेबरोबर बोलणे संपवले, तेव्हा परमेश्वराने मोशेला देवाच्या बोटाने लिहिलेल्या दगडाच्या पाट्या दिल्या.
१२ आणि जेव्हा इस्राएल लोकांनी पाहिले की मोशे डोंगरावरून खाली उतरण्यास उशीर करत आहे, तेव्हा ते अहरोनाभोवती जमले आणि म्हणाले, "या मोशेचे काय झाले आहे, हे आम्हाला माहीत नाही."
१३ तर आता ऊठ आणि आमच्यासाठी एक देव निर्माण कर, जो आमच्यापुढे चालेल, म्हणजे तू मरणार नाहीस.
१४ आणि अहरोन लोकांना फार घाबरला होता, म्हणून त्याने त्यांना सोने आणायला सांगितले आणि त्याने लोकांसाठी त्या सोन्याचे एक ओतीव वासरू बनवले.
१५ आणि मोशे पर्वतावरून खाली उतरण्यापूर्वी परमेश्वर त्याला म्हणाला, "खाली उतर, कारण ज्या तुझ्या लोकांना तू मिसर देशातून बाहेर आणले होतेस, त्यांनी स्वतला भ्रष्ट केले आहे."
१६ त्यांनी स्वतःसाठी एक ओतलेले वासरू बनवले आहे आणि त्याला नमन केले आहे, म्हणून आता मला सोडून जा, म्हणजे मी त्यांना पृथ्वीवरून नष्ट करीन, कारण ते हट्टी लोक आहेत.
१७ आणि मोशेने परमेश्वराची कृपा मागितली आणि त्यांनी बनवलेल्या वासराच्या संदर्भात त्याने लोकांसाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना केली; आणि त्यानंतर तो पर्वतावरून खाली उतरला आणि त्याच्या हातात दगडाच्या दोन पाट्या होत्या, ज्या देवाने त्याला इस्राएल लोकांना आज्ञा देण्यासाठी दिल्या होत्या.
१८ आणि जेव्हा मोशे छावणीजवळ आला आणि त्याने लोकांनी बनवलेले वासरू पाहिले, तेव्हा मोशेला राग आला आणि त्याने डोंगराखाली त्या पाट्या फोडून टाकल्या.
१९ मग मोशे छावणीत आला आणि त्याने ते वासरू घेतले व अग्नीत जाळले, आणि त्याची बारीक पूड होईपर्यंत दळले, आणि ती पाण्यावर पसरवून इस्राएल लोकांना पिण्यास दिली.
२० आणि ज्या लोकांनी ते वासरू बनवले होते, त्या लोकांपैकी सुमारे तीन हजार माणसे एकमेकांच्या तलवारीने मारली गेली.
२१ आणि दुसऱ्या दिवशी मोशे लोकांना म्हणाला, "मी परमेश्वराकडे जाईन, कदाचित तुम्ही परमेश्वरासमोर केलेल्या तुमच्या पापांचे प्रायश्चित्त मी करीन."
२२ आणि मोशे पुन्हा परमेश्वराकडे गेला आणि तो चाळीस दिवस व चाळीस रात्री परमेश्वराजवळ राहिला.
२३ आणि चाळीस दिवस मोशेने इस्राएल लोकांच्या वतीने परमेश्वराची प्रार्थना केली, आणि परमेश्वराने मोशेची प्रार्थना ऐकली, आणि इस्राएल लोकांच्या वतीने त्याने परमेश्वराची केलेली प्रार्थना मान्य केली.
२४ मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले की, त्याने दोन दगडाच्या पाट्या घडवाव्यात आणि त्या परमेश्वराकडे आणाव्यात, जो त्यावर दहा आज्ञा लिहील.
२५ मग मोशेने तसेच केले, आणि तो खाली उतरला व त्याने त्या दोन पाट्या कोरल्या आणि तो परमेश्वराकडे सीनाय पर्वतावर चढून गेला, आणि परमेश्वराने त्या पाट्यांवर दहा आज्ञा लिहिल्या.
२६ आणि मोशे चाळीस दिवस व चाळीस रात्री परमेश्वराबरोबर राहिला आणि परमेश्वराने त्याला इस्राएलांना देण्यासाठी नियम व न्यायनिवाडे शिकवले.
२७ आणि परमेश्वराने त्याला इस्राएल लोकांविषयी आज्ञा दिली की त्यांनी परमेश्वरासाठी एक पवित्रस्थान बांधावे, म्हणजे त्याचे नाव त्यात राहील; आणि परमेश्वराने त्याला त्या पवित्रस्थानाची प्रतिमा व त्यातील सर्व पात्रांची प्रतिमा दाखवली.
२८ आणि चाळीस दिवसांच्या अखेरीस, मोशे पर्वतावरून खाली उतरला आणि त्या दोन पाट्या त्याच्या हातात होत्या.
२९ आणि मोशे इस्राएल लोकांकडे आला आणि त्याने त्यांना परमेश्वराचे सर्व वचन सांगितले आणि परमेश्वराने त्याला शिकवलेले नियम, विधी व न्यायनिवाडे त्याने त्यांना शिकवले.
३० आणि मोशेने इस्राएल लोकांना परमेश्वराचे वचन सांगितले की, त्याच्यासाठी एक पवित्रस्थान बांधले जावे, जेणेकरून तो इस्राएल लोकांमध्ये राहील.
३१ आणि परमेश्वराने मोशेमार्फत त्यांना सांगितलेल्या सर्व चांगल्या गोष्टींमुळे लोक फार आनंदित झाले आणि ते म्हणाले, "परमेश्वराने तुला सांगितलेले सर्व आम्ही करू."
३२ आणि ते लोक एकजुटीने उठले आणि त्यांनी परमेश्वराच्या पवित्रस्थानाला भरभरून अर्पणे केली; आणि प्रत्येक जणाने पवित्रस्थानाच्या कार्यासाठी व त्याच्या सर्व सेवेसाठी परमेश्वराचे अर्पण आणले.
३३ आणि इस्राएलाच्या सर्व मुलांनी परमेश्वराच्या पवित्रस्थानाच्या कामासाठी, आपापल्या मालमत्तेत सापडलेले सर्व काही, म्हणजे सोने, चांदी, पितळ आणि पवित्रस्थानासाठी उपयोगी पडणारी प्रत्येक वस्तू आणली.
३४ आणि जे सर्व ज्ञानी पुरुष कामात पारंगत होते ते आले आणि त्यांनी परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे, प्रत्येकाने आपापल्या कामात पारंगत होऊन, परमेश्वराचे पवित्रस्थान बांधले; आणि ज्या सर्व ज्ञानी पुरुषांनी अंतःकरणाने ज्ञानी होऊन, परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे पवित्रस्थान, त्यातील सामान व पवित्र सेवेसाठी लागणारी सर्व भांडी बनवली.
३५ आणि पाच महिन्यांच्या अखेरीस निवासमंडपाचे बांधकाम पूर्ण झाले, आणि परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे इस्राएल लोकांनी सर्व काही केले.
३६ आणि परमेश्वराने मोशेला जसे चित्र दाखवले होते, त्याप्रमाणेच इस्राएल लोकांनी पवित्रस्थान व त्यातील सर्व सामान मोशेसमोर आणले.
३७ आणि मोशेने ते काम पाहिले, आणि पाहा, परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे ते करत होते, म्हणून मोशेने त्यांना आशीर्वाद दिला.

प्रकरण ८३

१ आणि बाराव्या महिन्यात, महिन्याच्या तेविसाव्या दिवशी, मोशेने अहरोन व त्याच्या पुत्रांना घेतले, आणि त्याने त्यांना त्यांचे वस्त्र परिधान करवले, आणि त्यांचा अभिषेक केला आणि परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांच्यासाठी केले, आणि मोशेने त्या दिवशी परमेश्वराने त्याला आज्ञा केलेली सर्व अर्पणे आणली.
२ त्यानंतर मोशेने अहरोन व त्याच्या पुत्रांना सोबत घेतले आणि त्यांना म्हणाला, "तुम्ही सात दिवस निवासमंडपाच्या दाराशी थांबावे, कारण मला तशी आज्ञा झाली आहे."

३ आणि अहरोन व त्याच्या मुलांनी परमेश्वराने मोशेबरोबर आज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व काही केले आणि ते सात दिवस निवासमंडपाच्या दाराशी राहिले.
४ आणि इस्राएल लोकांनी मिसर देश सोडल्यापासून दुसऱ्या वर्षी, पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी, आठव्या दिवशी, मोशेने पवित्रस्थान उभारले, आणि मोशेने निवासमंडपाचे सर्व सामान व पवित्रस्थानाचे सर्व सामान लावले, आणि परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व काही केले.
५ आणि मोशेने अहरोन व त्याच्या पुत्रांना बोलावले आणि परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी स्वतःसाठी व इस्राएल लोकांसाठी होमार्पण व पापार्पण आणले.
६ त्या दिवशी अहरोनाचे दोन पुत्र, नादाब आणि अबिहू यांनी परका अग्नी घेतला आणि ज्या परमेश्वराने त्यांना आज्ञा दिली नव्हती, त्याच्यापुढे तो आणला; आणि परमेश्वरासमोरून अग्नी निघाला व त्याने त्यांना भस्म केले; आणि त्या दिवशी ते परमेश्वरासमोर मरण पावले.
७ मग ज्या दिवशी मोशेने पवित्रस्थान बांधून पूर्ण केले, त्या दिवशी इस्राएल लोकांच्या सरदारांनी वेदीच्या समर्पणासाठी परमेश्वरापुढे आपली अर्पणे आणायला सुरुवात केली.
८ आणि त्यांनी आपली अर्पणे आणली, प्रत्येक सरदाराने एका दिवसासाठी, म्हणजे बारा दिवस दररोज एका सरदाराने.
९ आणि त्यांनी आणलेली सर्व अर्पणे, प्रत्येकाने आपापल्या दिवशी, एकशे तीस शेकेल वजनाचे एक चांदीचे ताट, पवित्रस्थानाच्या शेकेलनुसार सत्तर शेकेल वजनाचे एक चांदीचे पात्र, ती दोन्ही अन्नार्पणासाठी तेलात मिसळलेल्या उत्तम पिठाने पूर्ण भरलेली होती.
१० दहा शेकेल सोन्याचे वजन असलेला, धूपाने भरलेला एक चमचा.
११ होमबलीसाठी एक तरुण बैल, एक मेंढा आणि एक वर्षाचे एक कोकरू.
१२ आणि पापार्पणासाठी बोकडाचे एक पिल्लू.
१३ आणि शांती अर्पणाच्या यज्ञासाठी, दोन बैल, पाच मेंढे, पाच बोकड, एक वर्षाची पाच कोकरे.
१४ इस्राएलचे बारा सरदार दिवसागणिक, प्रत्येकाने आपापल्या दिवशी असेच केले.
१५ आणि यानंतरच, महिन्याच्या तेराव्या दिवशी, मोशेने इस्राएल लोकांना वल्हांडण सण पाळण्याची आज्ञा दिली.
१६ आणि परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे, इस्राएल लोकांनी महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी योग्य वेळी वल्हांडण सण पाळला.
१७ आणि दुसऱ्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी, परमेश्वर मोशेला म्हणाला,
१८ तू, तुझा भाऊ अहरोन आणि इस्राएलचे बारा सरदार, या सर्वांनी मिळून इस्राएलच्या मुलांमधील वीस वर्षे व त्याहून अधिक वयाच्या पुरुषांची डोकी मोजा.
१९ आणि मोशेने तसेच केले, आणि अहरोन इस्राएलाच्या बारा सरदारांसमवेत आला, आणि त्यांनी सीनायच्या वाळवंटात इस्राएल लोकांची गणना केली.
२० आणि इस्राएल लोकांची त्यांच्या पूर्वजांच्या घराण्यांनुसार, वीस वर्षे व त्याहून अधिक वयाचे मिळून सहा लाख तीन हजार पाचशे पन्नास होते.
२१ परंतु लेवीचे वंशज इस्राएलाच्या वंशजांमध्ये गणले जात नव्हते.
२२ आणि इस्राएल लोकांमध्ये एक महिन्याच्या वयापासून पुढे असलेल्या सर्व पुरुषांची संख्या बावीस हजार, दोनशे त्र्याहत्तर होती.
२३ आणि लेवीच्या मुलांची संख्या, एक महिन्याच्या वयापासून पुढे, बावीस हजार होती.
२४ आणि परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे, मोशेने याजक व लेवी या प्रत्येकाला निवासमंडपाच्या सेवेसाठी व सेवेच्या ओझ्यासाठी नेमले.
२५ आणि महिन्याच्या विसाव्या दिवशी, साक्ष्याच्या मंडपावरून तो मेघ दूर करण्यात आला.
२६ त्या वेळी इस्राएल लोकांनी सीनायच्या वाळवंटातून आपला प्रवास पुढे चालू ठेवला आणि तीन दिवसांच्या प्रवासानंतर तो मेघ पारानच्या वाळवंटावर स्थिरावला; तेथे परमेश्वराचा क्रोध इस्राएल लोकांवर भडकला, कारण त्यांनी खाण्यासाठी मांस मागून परमेश्वराला चिथावले होते.
२७ आणि परमेश्वराने त्यांचे म्हणणे ऐकले आणि त्यांना मांस दिले, जे त्यांनी महिनाभर खाल्ले.
२८ परंतु यानंतर परमेश्वराचा क्रोध त्यांच्यावर भडकला आणि त्याने त्यांची मोठी कत्तल केली; आणि त्यांना त्याच ठिकाणी पुरण्यात आले.
२९ आणि इस्राएल लोकांनी त्या जागेला केब्रोथ हत्तावा असे नाव दिले, कारण तेथे त्यांनी मांसलोभी लोकांना पुरले होते.
३० आणि ते केब्रोथ हत्तावा येथून निघून पारानच्या वाळवंटातील हाजेरोथ येथे तळ ठोकून राहिले.
३१ आणि जेव्हा इस्राएल लोक हाजेरोथमध्ये होते, तेव्हा मोशेमुळे परमेश्वराचा क्रोध मिर्यामवर भडकला आणि तिला कुष्ठरोग झाला, ती बर्फासारखी पांढरी पडली.
३२ आणि तिच्या कुष्ठरोगानंतर तिला पुन्हा स्वीकारले जाईपर्यंत, तिला सात दिवस छावणीबाहेर बंदिस्त ठेवण्यात आले होते.
३३ त्यानंतर इस्राएल लोक हजेरोथ सोडून पारानच्या वाळवंटाच्या टोकाला तळ देऊन राहिले.
३४ त्या वेळी, परमेश्वराने मोशेला सांगितले की, त्याने इस्राएल लोकांपैकी बारा माणसे, प्रत्येक जमातीसाठी एक याप्रमाणे, कनान देशाची पाहणी करण्यासाठी पाठवावीत.
३५ आणि मोशेने त्या बारा माणसांना पाठवले, आणि ते कनान देशाची पाहणी व तपासणी करण्यासाठी आले; आणि त्यांनी सीनच्या वाळवंटापासून ते हामोथकडे येणाऱ्या रखोबपर्यंतच्या संपूर्ण देशाची पाहणी केली.
३६ आणि चाळीस दिवसांच्या अखेरीस ते मोशे व अहरोन यांच्याकडे आले आणि त्यांनी आपल्या मनातले त्यांना सांगितले; त्यांच्यापैकी दहा जणांनी, त्यांनी शोध घेतलेल्या देशाविषयी इस्राएल लोकांना एक वाईट बातमी दिली, ते म्हणाले, “आपल्याला या देशात जाण्यापेक्षा मिसर देशात परत जाणे बरे होईल; हा देश आपल्या रहिवाशांचा नाश करतो.”
३७ परंतु त्या देशाची पाहणी करणाऱ्यांपैकी नूनचा मुलगा यहोशवा आणि यफूनेचा मुलगा कालेब म्हणाले, “हा देश अतिशय चांगला आहे.”
३८ जर परमेश्वराला आमच्यावर कृपा वाटत असेल, तर तो आम्हाला या देशात आणेल आणि तो आम्हाला देईल, कारण तो दूध व मधाचा प्रवाह असलेला देश आहे.

३९ परंतु इस्राएल लोकांनी त्यांचे ऐकले नाही, आणि ज्या दहा माणसांनी देशाविषयी वाईट बातमी दिली होती, त्यांच्या शब्दांवर त्यांनी विश्वास ठेवला.
४० आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांचे कुरकुरणे ऐकले आणि तो रागावला व शपथ घेऊन म्हणाला,
४१ यफूनेचा मुलगा कालेब आणि नूनचा मुलगा यहोशवा यांना वगळून, ह्या दुष्ट पिढीतील एकही माणूस वीस वर्षांचा किंवा त्याहून अधिक वयाचा होऊन देश पाहणार नाही, हे निश्चित.
४२ परंतु ही दुष्ट पिढी या अरण्यात नक्कीच नाश पावेल, आणि त्यांची मुले देशात येऊन तो ताब्यात घेतील; म्हणून परमेश्वराचा क्रोध इस्राएलांवर भडकला, आणि त्यांनी परमेश्वराचे अनुसरण न केल्यामुळे, त्या दुष्ट पिढीच्या अंतापर्यंत त्याने त्यांना चाळीस वर्षे अरण्यात भटकवले.
४३ आणि ते लोक पारानच्या वाळवंटात बराच काळ राहिले, आणि नंतर ते तांबड्या समुद्राच्या मार्गाने वाळवंटात गेले.

अध्याय ८४

१ त्या वेळी लेवीचा नातू केहाथ याचा मुलगा जेह्झर याचा मुलगा कोरा याने इस्राएल लोकांपैकी पुष्कळ माणसे घेतली आणि ते उठून मोशे, अहरोन व सर्व मंडळी यांच्याशी भांडले.
२ आणि परमेश्वर त्यांच्यावर क्रोधित झाला, आणि पृथ्वीने आपले तोंड उघडून त्यांना, त्यांच्या घरांसहित, त्यांच्या सर्व मालमत्तेसहित आणि कोराच्या सर्व माणसांना गिळून टाकले.
३ आणि यानंतर देवाने लोकांना बराच काळ सेईर पर्वताच्या मार्गाने वळसा घालून जायला लावले.
४ त्या वेळी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "एसावाच्या मुलांविरुद्ध युद्ध सुरू करू नकोस, कारण त्यांच्या मालमत्तेपैकी जेवढे पाऊल टाकता येईल, तेवढेही मी तुला देणार नाही; कारण मी सेईर पर्वत एसावाला वतन म्हणून दिला आहे."
५ म्हणून पूर्वीच्या काळी एसावाच्या मुलांनी सेईरच्या मुलांविरुद्ध युद्ध केले आणि परमेश्वराने सेईरच्या मुलांना एसावाच्या मुलांच्या हाती सोपवले आणि त्यांचा त्यांच्यासमोरून नाश केला; आणि एसावाची मुले आजपर्यंत त्यांच्या जागी राहत होती.
६ म्हणून परमेश्वराने इस्राएल लोकांना सांगितले, "तुमचे भाऊ एसावाच्या मुलांविरुद्ध लढू नका, कारण त्यांच्या देशातले काहीही तुमचे नाही; तुम्ही त्यांच्याकडून पैसे देऊन अन्न विकत घेऊन खाऊ शकता आणि पैसे देऊन पाणी विकत घेऊन पिऊ शकता."
७ आणि इस्राएल लोकांनी परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे केले.
८ आणि इस्राएल लोक बऱ्याच काळापर्यंत सीनाय पर्वताच्या मार्गाने रानात फिरत राहिले, आणि त्यांनी एसावाच्या मुलांना स्पर्श केला नाही; आणि ते त्या प्रदेशात एकोणीस वर्षे राहिले.
९ त्याच वेळी, चित्तिमच्या मुलांचा राजा लॅटिनस, त्याच्या राज्याच्या पंचेचाळीसाव्या वर्षी मरण पावला; हे इस्राएल लोकांच्या इजिप्तमधून बाहेर पडण्याचे चौदावे वर्ष होते.
१० आणि त्यांनी त्याला चित्तिम प्रांतात त्याने स्वतसाठी बांधलेल्या जागी पुरले आणि अबीम्नाने त्याच्या जागी अठ्ठेचाळीस वर्षे राज्य केले.
११ आणि त्या दिवसांत, एकोणीस वर्षांच्या अखेरीस, इस्राएल लोकांनी एसावाच्या लोकांची हद्द ओलांडली आणि ते मोआबच्या वाळवंटातील रस्त्याने आले.
१२ आणि परमेश्वर मोशेला म्हणाला, मोआबला वेढा घालू नकोस आणि त्यांच्याशी लढू नकोस, कारण मी तुला त्यांची भूमी अजिबात देणार नाही.
१३ आणि इस्राएल लोक एकोणीस वर्षे मोआबच्या वाळवंटातून जात राहिले, आणि त्यांनी त्यांच्याशी लढाई केली नाही.
१४ आणि इस्राएल लोकांनी मिसर देश सोडल्याच्या छत्तीसाव्या वर्षी परमेश्वराने अमोरी लोकांचा राजा सीहोन याच्या हृदयाचा नाश केला, आणि त्याने युद्ध पुकारले व तो मोआबच्या लोकांविरुद्ध लढायला निघाला.
१५ आणि सिहोनने मिसरच्या राजाचा सल्लागार, बलामचा नातू जानियाचा मुलगा बओर व त्याचा मुलगा बलाम यांच्याकडे मोआबला शाप देण्यासाठी दूत पाठवले, यासाठी की ते राज्य सिहोनच्या हाती सोपवले जावे.
१६ आणि दूतांनी जाऊन जानेसाचा मुलगा बेओर व त्याचा मुलगा बिलाम यांना मेसोपोटेमियातील पेथोर येथून आणले. मग बेओर व त्याचा मुलगा बिलाम सिहोन शहरात आले आणि त्यांनी अमोऱ्यांचा राजा सिहोन याच्या समक्ष मोआब व त्यांच्या राजाला शाप दिला.
१७ म्हणून सिहोन आपल्या सर्व सैन्यासह बाहेर पडला आणि मोआबमध्ये जाऊन त्यांच्याशी लढला. त्याने त्यांना जिंकले आणि परमेश्वराने त्यांना त्याच्या हाती सोपवले. सिहोनने मोआबच्या राजाला ठार मारले.
१८ आणि सिहोनने लढाईत मोआबची सर्व शहरे जिंकली; त्याने त्यांच्याकडून हेशबोनही घेतले, कारण हेशबोन हे मोआबच्या शहरांपैकी एक होते, आणि सिहोनने आपले सरदार व उमराव हेशबोनमध्ये ठासून ठेवले होते, आणि त्या दिवसांत हेशबोन सिहोनच्या मालकीचे होते.
१९ म्हणून दृष्टांत सांगणारे बेओर आणि त्याचा मुलगा बलाम यांनी असे म्हटले की, "हेशबोनला या, सिहोन शहर बांधले जाईल व स्थापित केले जाईल."
२० अहो मोआब, तुमचा नाश झाला आहे! अहो केमोशच्या लोकांनो! पाहा, देवाच्या नियमशास्त्राच्या पुस्तकावर हे लिहिलेले आहे.
२१ आणि जेव्हा सिहोनने मोआबवर विजय मिळवला, तेव्हा त्याने मोआबकडून जिंकलेल्या शहरांमध्ये पहारेकरी ठेवले आणि लढाईत मोआबचे बरेच लोक सिहोनच्या हाती लागले आणि त्याने त्यांच्या मुलामुलींना मोठ्या संख्येने पकडले आणि त्यांच्या राजाला ठार मारले; म्हणून सिहोन आपल्या देशात परत गेला.
२२ आणि सिहोनने बओर व त्याचा मुलगा बलाम यांना चांदी व सोन्याच्या पुष्कळ भेटी दिल्या आणि त्यांना निरोप दिला; आणि ते आपल्या मायदेशी मेसोपोटेमियाला निघून गेले.
२३ त्या वेळी सर्व इस्राएल लोक मोआबच्या वाळवंटातील रस्ता सोडून परत आले आणि त्यांनी एदोमच्या वाळवंटाला वेढा घातला.
२४ म्हणून मिसर देशातून निघाल्यापासून चाळीसाव्या वर्षाच्या पहिल्या महिन्यात सर्व मंडळी सीनच्या वाळवंटात आली आणि इस्राएल लोक सीनच्या वाळवंटातील कादेश येथे राहिले आणि मरियम तेथेच मरण पावली व तिला तेथेच पुरण्यात आले.
२५ त्या वेळी मोशेने अदोमचा राजा हदाद याच्याकडे दूत पाठवून सांगितले की, "तुझा भाऊ इस्राएल असे म्हणतो की, आम्ही तुला विनंती करतो की, आम्हाला तुझ्या देशातून जाऊ द्यावे. आम्ही शेतातून किंवा द्राक्षबागेतून जाणार नाही, आम्ही विहिरीचे पाणी पिणार नाही; आम्ही राजाच्या रस्त्याने चालू."

२६ आणि एदोम त्याला म्हणाला, "तू माझ्या देशातून जाऊ नकोस," आणि एदोम एका बलाढ्य सैन्यासह इस्राएल लोकांना सामोरे जाण्यासाठी निघाला.
२७ आणि एसावाच्या मुलांनी इस्राएल लोकांना आपल्या देशातून जाऊ देण्यास नकार दिला, म्हणून इस्राएल लोकांनी त्यांच्यापासून माघार घेतली आणि त्यांच्याशी युद्ध केले नाही.
२८ कारण यापूर्वी परमेश्वराने इस्राएल लोकांना आज्ञा दिली होती की, तुम्ही एसावाच्या मुलांविरुद्ध लढू नका, म्हणून इस्राएल लोकांनी त्यांच्यापासून अंतर ठेवले आणि त्यांच्याविरुद्ध लढले नाहीत.
२९ म्हणून इस्राएल लोक कादेश सोडून निघाले आणि सर्व लोक होर पर्वतावर आले.
३० त्या वेळी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "तुझा भाऊ अहरोन याला सांग की, त्याने तेथेच मरावे; कारण मी इस्राएल लोकांना जे भूमी दिली आहे, तेथे तो येणार नाही."
३१ आणि परमेश्वराच्या आज्ञेनुसार अहरोन चाळीसाव्या वर्षी, पाचव्या महिन्यात, महिन्याच्या पहिल्या दिवशी होर पर्वतावर चढून गेला.
३२ आणि होर पर्वतावर अहरोन मरण पावला तेव्हा तो एकशे तेवीस वर्षांचा होता.

प्रकरण ८५

१ आणि दक्षिणेत राहणाऱ्या अराद कनानी राजाने ऐकले की इस्राएली लोक हेरांच्या मार्गाने आले आहेत, आणि त्याने इस्राएली लोकांविरुद्ध लढण्यासाठी आपले सैन्य तयार केले.
२ आणि इस्राएल लोक त्याला फार घाबरले होते, कारण त्याच्याकडे मोठे व जड सैन्य होते, म्हणून इस्राएल लोकांनी इजिप्तला परत जाण्याचा निश्चय केला.
३ आणि इस्राएलचे लोक राजा अरादमुळे फार घाबरले असल्यामुळे, सुमारे तीन दिवसांच्या प्रवासाचे अंतर कापून मासेरथ बेनी याकोन येथे परत फिरले.
४ आणि इस्राएल लोक आपापल्या जागी परत गेले नाहीत, म्हणून ते बेनी याकोन येथे तीस दिवस राहिले.
५ आणि जेव्हा लेवीच्या मुलांनी पाहिले की इस्राएल लोक परत फिरणार नाहीत, तेव्हा ते परमेश्वराच्या नावाने ईर्ष्याग्रस्त झाले आणि ते उठून आपले भाऊ इस्राएली यांच्याविरुद्ध लढले आणि त्यांनी त्यांच्यापैकी बऱ्याच जणांना ठार मारले आणि त्यांना त्यांच्या होर पर्वतावरील ठिकाणी परत फिरण्यास भाग पाडले.
६ आणि जेव्हा ते परत आले, तेव्हा राजा अराद इस्राएली लोकांविरुद्धच्या लढाईसाठी आपले सैन्य अजूनही तयार करत होता.
७ आणि इस्राएलाने असा नवस केला की, "जर तू या लोकांना माझ्या हाती सोपवशील, तर मी त्यांची शहरे पूर्णपणे नष्ट करीन."
८ आणि परमेश्वराने इस्राएलांचे म्हणणे ऐकले आणि त्याने कनानी लोकांना त्यांच्या हाती सोपवले आणि त्यांचा व त्यांच्या शहरांचा पूर्णपणे नाश केला आणि त्या जागेचे नाव होर्माह ठेवले.
९ आणि इस्राएल लोकांनी होर पर्वतावरून प्रवास करून ओबोथ येथे तळ दिला आणि त्यांनी ओबोथ येथून प्रवास करून मोआबच्या सीमेवरील इये-अबारिम येथे तळ दिला.
१० आणि इस्राएल लोकांनी मोआबला निरोप पाठवला की, "आम्हाला आता तुमच्या देशातून आमच्या ठिकाणी जाऊ द्या."
परंतु मोआबच्या लोकांनी इस्राएल लोकांना आपल्या देशातून जाऊ दिले नाही, कारण अमोरी लोकांचा राजा सीहोन याने जसे त्यांच्याशी केले होते, तसे इस्राएल लोक त्यांच्याशी करतील अशी मोआबच्या लोकांना मोठी भीती वाटत होती; सीहोनने त्यांचा देश बळकावला होता आणि त्यांच्यापैकी अनेकांना ठार मारले होते.
११ म्हणून मोआबने इस्राएल लोकांना आपल्या देशातून जाऊ दिले नाही आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांना आज्ञा दिली की, त्यांनी मोआबविरुद्ध लढू नये, म्हणून इस्राएल लोक मोआबातून निघून गेले.
१२ आणि इस्राएल लोकांनी मोआबच्या सीमेवरून प्रवास सुरू केला आणि ते अर्नोनच्या पलीकडे, म्हणजे मोआब व अमोरी लोकांच्या सीमेवर आले आणि त्यांनी अमोरी लोकांचा राजा सिहोन याच्या सीमेवर, केदेमोथच्या वाळवंटात तळ दिला.
१३ आणि इस्राएल लोकांनी अमोरी लोकांचा राजा सिहोन याला दूत पाठवून सांगितले,
१४ आम्ही तुझ्या देशातून जाऊ, आम्ही शेतात किंवा द्राक्षांच्या मळ्यांमध्ये वळणार नाही, आम्ही तुझी सीमा ओलांडेपर्यंत राजाच्या महामार्गाने जाऊ, परंतु सिहोनने इस्राएली लोकांना जाऊ दिले नाही.
१५ म्हणून सिहोनने अमोरी लोकांच्या सर्वांना एकत्र केले आणि इस्राएल लोकांना भेटायला अरण्यात गेला आणि त्याने याहाजमध्ये इस्राएल लोकांविरुद्ध लढाई केली.
१६ आणि परमेश्वराने अमोरी लोकांचा राजा सीहोन याला इस्राएल लोकांच्या हाती सोपवले; आणि इस्राएल लोकांनी तलवारीच्या जोरावर सीहोनच्या सर्व लोकांना ठार मारले व मोआबचा सूड घेतला.
१७ आणि इस्राएल लोकांनी अरामपासून याबूकपर्यंत, अम्मोनी लोकांपर्यंत पसरलेल्या सिहोन देशाचा ताबा घेतला आणि त्यांनी शहरांमधील सर्व लूट घेतली.
१८ आणि इस्राएलाने ही सर्व शहरे ताब्यात घेतली आणि इस्राएल अमोऱ्यांच्या सर्व शहरांमध्ये राहू लागला.
१९ आणि सर्व इस्राएल लोकांनी अम्मोनी लोकांविरुद्ध लढून त्यांची भूमीसुद्धा ताब्यात घेण्याचा निश्चय केला.
२० म्हणून परमेश्वर इस्राएल लोकांना म्हणाला, "अम्मोनी लोकांना वेढा घालू नका, किंवा त्यांच्याविरुद्ध युद्ध सुरू करू नका, कारण मी तुम्हाला त्यांची भूमी अजिबात देणार नाही." आणि इस्राएल लोकांनी परमेश्वराचे ऐकले आणि अम्मोनी लोकांविरुद्ध युद्ध केले नाही.
२१ आणि इस्राएल लोक वळले आणि बाशानच्या मार्गाने बाशानचा राजा ओग याच्या देशात गेले. बाशानचा राजा ओग इस्राएल लोकांशी लढायला बाहेर पडला; त्याच्याबरोबर पुष्कळ शूरवीर आणि अमोरी लोकांचे एक मोठे सैन्य होते.
२२ आणि बाशानचा राजा ओग हा एक फार शक्तिशाली माणूस होता, परंतु त्याचा मुलगा नारोन हा अतिशय शक्तिशाली, किंबहुना त्याच्यापेक्षाही अधिक बलवान होता.
२३ आणि ओग मनातल्या मनात म्हणाला, "पाहा, इस्राएलाचे संपूर्ण सैन्य आता तीन परसा जागेत पसरले आहे, आता मी तलवार किंवा भाला न वापरता त्यांना एका क्षणात ठार करीन."
२४ आणि ओग याहाज पर्वतावर चढला आणि तेथून तीन परसा लांबीचा एक मोठा दगड घेतला, आणि तो आपल्या डोक्यावर ठेवून त्याने तो इस्राएल लोकांच्या छावणीवर फेकून त्या दगडाने सर्व इस्राएल लोकांना मारण्याचा निश्चय केला.

२५ आणि परमेश्वराचा दूत आला आणि त्याने ओगच्या डोक्यावरचा दगड फोडला, आणि तो दगड ओगच्या मानेवर पडला, त्यामुळे मानेवरील दगडाच्या वजनाने ओग जमिनीवर पडला.
२६ त्या वेळी परमेश्वर इस्राएल लोकांना म्हणाला, "त्याला भिऊ नका, कारण मी त्याला, त्याचे सर्व लोक आणि त्याची सर्व भूमी तुमच्या हाती दिली आहे; आणि जसे तुम्ही सिहोनशी वागलात, तसेच तुम्ही त्याच्याशी वागाल."
२७ मग मोशे इस्राएल लोकांपैकी थोड्या जणांना घेऊन त्याच्याकडे गेला आणि मोशेने ओगच्या पायांच्या घोट्यांवर काठीने प्रहार करून त्याला ठार मारले.
२८ त्यानंतर इस्राएल लोकांनी ओगच्या मुलांचा आणि त्याच्या सर्व लोकांचा पाठलाग केला आणि त्यांना इतके मारले व नष्ट केले की त्यांच्यापैकी एकही जीव शिल्लक राहिला नाही.
२९ त्यानंतर मोशेने इस्राएल लोकांपैकी काहींना याजेरची टेहळणी करण्यासाठी पाठवले, कारण याजेर एक फार प्रसिद्ध शहर होते.
३० आणि ते हेर याजेरला गेले व त्यांनी त्या शहराची पाहणी केली; त्या हेरांनी परमेश्वरावर विश्वास ठेवला आणि ते याजेरच्या माणसांविरुद्ध लढले.
३१ आणि त्या लोकांनी याजेर व त्याच्या गावांना ताब्यात घेतले आणि परमेश्वराने ते त्यांच्या हाती सोपवले; आणि त्यांनी तेथे असलेल्या अमोरी लोकांना हाकलून दिले.
३२ आणि इस्राएल लोकांनी अमोरी लोकांच्या दोन राजांचा प्रदेश, म्हणजे यार्देन नदीच्या पलीकडील साठ शहरे, अर्नोनच्या ओढ्यापासून ते हरमान पर्वतापर्यंत ताब्यात घेतली.
३३ आणि इस्राएल लोक प्रवास करून यार्देन नदीच्या पलीकडे, यरीहो जवळ असलेल्या मोआबच्या मैदानावर आले.
३४ आणि इस्राएल लोकांनी अमोरी लोकांचे दोन राजे, सिहोन व ओग, यांच्याशी जे काही वाईट केले होते ते सर्व मोआबच्या लोकांनी ऐकले, म्हणून मोआबचे सर्व लोक इस्राएल लोकांना फार घाबरले.
३५ आणि मोआबचे वडीलजन म्हणाले, पाहा, अमोरी लोकांचे दोन राजे, सिहोन व ओग, जे पृथ्वीवरील सर्व राजांपेक्षा अधिक सामर्थ्यवान होते, ते इस्राएल लोकांसमोर टिकू शकले नाहीत, तर मग आपण त्यांच्यापुढे कसे टिकू शकू?
३६ त्यांनी पूर्वी आम्हाला निरोप पाठवला होता की ते त्यांच्या मार्गावर आमच्या देशातून जातील, पण आम्ही त्यांना तसे करू दिले नाही, आता ते त्यांच्या जड तलवारी घेऊन आमच्यावर उलटतील आणि आमचा नाश करतील; आणि मोआब इस्राएल लोकांमुळे व्यथित झाला होता, आणि ते त्यांना फार घाबरले होते, आणि इस्राएल लोकांचे काय करावे याबद्दल त्यांनी एकत्र विचारविनिमय केला.
३७ मग मोआबच्या वडीलधाऱ्यांनी ठरवून आपल्या माणसांपैकी एकाला, मोआबी सिप्पोरचा मुलगा बालाक याला, त्या वेळी आपला राजा बनवले; बालाक एक अतिशय शहाणा माणूस होता.
३८ आणि मोआबचे वडीलजन उठले आणि त्यांनी मिद्यानच्या मुलांशी सलोखा करण्यासाठी निरोप पाठवला, कारण एदोमचा राजा बेदादचा मुलगा हदाद, ज्याने मोआबच्या मैदानात मिद्यानचा पराभव केला होता, त्याच्या काळापासून ते आजपर्यंत मोआब आणि मिद्यान यांच्यामध्ये मोठे युद्ध व वैर होते.
३९ आणि मोआबच्या लोकांनी मिद्यानच्या लोकांकडे निरोप पाठवला आणि त्यांनी त्यांच्याशी सलोखा केला; आणि मिद्यानचे वडीलजन मिद्यानच्या लोकांच्या वतीने सलोखा करण्यासाठी मोआब देशात आले.
४० आणि मोआबच्या वडीलधाऱ्यांनी इस्राएलापासून आपले प्राण वाचवण्यासाठी काय करावे याविषयी मिद्यानच्या वडीलधाऱ्यांबरोबर सल्लामसलत केली.
४१ आणि मोआबचे सर्व लोक मिद्यानाच्या वडीलधाऱ्यांस म्हणाले, "आता इस्राएल लोकांनी आपल्या सभोवतालच्या सर्वांना, जसा बैल रानातील गवत खातो, तसे खाऊन टाकावे; कारण आपल्यापेक्षा अधिक बलवान असलेल्या अमोरी लोकांच्या दोन राजांशी त्यांनी असेच केले होते."
४२ आणि मिद्यानी वडीलजन मोआबाला म्हणाले, "आम्ही ऐकले आहे की, ज्यावेळी अमोरी लोकांचा राजा सिहोन तुमच्याशी लढला आणि त्याने तुमच्यावर विजय मिळवून तुमचा प्रदेश ताब्यात घेतला, तेव्हा त्याने मेसोपोटेमियातील यानीसाचा मुलगा बओर व त्याचा मुलगा बलाम यांच्याकडे निरोप पाठवला होता; आणि त्यांनी येऊन तुम्हाला शाप दिला; त्यामुळे सिहोनचा तुमच्यावर विजय झाला आणि त्याने तुमचा प्रदेश ताब्यात घेतला."
४३ तर आता तुम्ही त्याचा मुलगा बलाम याच्याकडेही पाठवा, कारण तो अजूनही त्याच्या देशात आहे, आणि त्याला त्याची मजुरी द्या, म्हणजे तो येऊन ज्या लोकांची तुम्हाला भीती वाटते त्या सर्वांना शाप देईल; म्हणून मोआबच्या वडीलधाऱ्यांनी ही गोष्ट ऐकली आणि त्यांना बओरचा मुलगा बलाम याच्याकडे पाठवणे योग्य वाटले.
४४ तेव्हा मोआबचा राजा, सिप्पोरचा मुलगा बालाकाने बलामाकडे दूत पाठवून सांगितले,
४५ पाहा, एक लोकसमूह मिसर देशातून बाहेर आला आहे; पाहा, त्यांनी पृथ्वी व्यापली आहे आणि ते माझ्यासमोर राहत आहेत.
४६ तर आता ये आणि माझ्यासाठी या लोकांना शाप दे, कारण ते माझ्यापुढे फार बलवान आहेत, कदाचित मी त्यांच्याशी लढून त्यांना हाकलून देईन, कारण मी ऐकले आहे की ज्याला तू आशीर्वाद देतोस तो आशीर्वादित होतो आणि ज्याला तू शाप देतोस तो शापित होतो.
४७ म्हणून बालाकाचे दूत बिलामकडे गेले आणि त्यांनी बिलामला मोआबविरुद्ध लढण्यासाठी लोकांना शाप देण्यास आणले.
४८ आणि बलाम इस्राएलाला शाप देण्यासाठी बालाकाकडे आला, तेव्हा परमेश्वर बलामला म्हणाला, "या लोकांना शाप देऊ नकोस, कारण ते आशीर्वादित आहेत."
४९ आणि बालाक दररोज बलामला इस्राएलाला शाप देण्यासाठी आग्रह करत होता, परंतु परमेश्वराने बलामला सांगितलेल्या वचनामुळे बलामाने त्याचे ऐकले नाही.
५० आणि जेव्हा बालाकाने पाहिले की बलाम त्याची इच्छा मान्य करणार नाही, तेव्हा तो उठून घरी गेला आणि बलामही आपल्या देशात परत गेला आणि तेथून तो मिद्यानला गेला.
५१ आणि इस्राएल लोकांनी मोआबच्या मैदानावरून प्रवास सुरू केला आणि बेथ-यसीमोथपासून यार्देन नदीच्या काठावर, मोआबच्या मैदानाच्या टोकापर्यंत, आबेल-शित्तिमपर्यंत तळ दिला.
५२ आणि जेव्हा इस्राएल लोक शित्तीमच्या मैदानात राहत होते, तेव्हा त्यांनी मोआबच्या मुलींबरोबर व्यभिचार करण्यास सुरुवात केली.

५३ आणि इस्राएल लोक मोआबजवळ आले आणि मोआबच्या लोकांनी इस्राएल लोकांच्या छावणीसमोर आपले तंबू उभारले.
५४ आणि मोआबचे लोक इस्राएलाच्या लोकांना घाबरले आणि मोआबच्या लोकांनी त्यांच्या सर्व सुंदर व सुस्वरूप मुलींना व बायकांना घेऊन त्यांना सोन्या-चांदीचे दागिने व महागडे वस्त्रे घातली.
५५ आणि मोआबाच्या लोकांनी त्या स्त्रियांना आपल्या तंबूंच्या दाराशी बसवले, यासाठी की इस्राएल लोकांनी त्यांना पाहावे आणि त्यांच्याकडे वळावे, आणि मोआबाविरुद्ध लढू नये.
५६ आणि मोआबच्या सर्व लोकांनी इस्राएल लोकांशी असेच केले आणि प्रत्येकाने आपली पत्नी व मुलगी आपल्या तंबूच्या दाराशी उभी केली. इस्राएलच्या सर्व लोकांनी मोआबच्या लोकांचे हे कृत्य पाहिले आणि इस्राएलचे लोक मोआबच्या मुलींकडे वळले व त्यांना मिळवण्याचा त्यांचा लोभ बसला आणि ते त्यांच्याकडे गेले.
५७ आणि असे झाले की, जेव्हा एखादा इब्री माणूस मोआबाच्या तंबूच्या दाराशी येत असे आणि मोआबाच्या एखाद्या मुलीला पाहून तिच्याविषयी त्याच्या मनात इच्छा निर्माण होत असे, आणि तंबूच्या दाराशीच तो तिच्याशी आपल्या इच्छेप्रमाणे बोलत असे, तेव्हा ते दोघे बोलत असताना तंबूतील माणसे बाहेर येऊन त्या इब्री माणसाशी पुढील शब्दांप्रमाणे बोलत असत:
५८ तुम्हाला नक्कीच माहीत आहे की आपण भाऊ आहोत, आपण सर्व लोटाचे वंशज आणि त्याचा भाऊ अब्राहाम याचे वंशज आहोत, मग तुम्ही आमच्याबरोबर का राहत नाही आणि आमची भाकर व आमचे यज्ञ का खात नाही?
५९ आणि जेव्हा मोआबच्या मुलांनी अशाप्रकारे आपल्या बोलण्याने त्याला भारावून टाकले आणि गोड शब्दांनी त्याला मोहात पाडले, तेव्हा त्यांनी त्याला तंबूत बसवले आणि त्याच्यासाठी अन्न शिजवले व यज्ञ केला आणि त्याने त्यांचे यज्ञ व त्यांची भाकर खाल्ली.
६० मग त्यांनी त्याला द्राक्षारस दिला आणि तो पिऊन धुंद झाला, आणि त्यांनी त्याच्यासमोर एक सुंदर तरुणी उभी केली, आणि त्याने तिच्याशी आपल्या मर्जीप्रमाणे वागले, कारण भरपूर द्राक्षारस प्यायल्यामुळे आपण काय करत आहोत हे त्याला कळत नव्हते.
६१ मोआबाच्या लोकांनी शित्तीमच्या मैदानावर इस्राएल लोकांशी असे केले आणि या गोष्टीमुळे परमेश्वराचा क्रोध इस्राएल लोकांवर भडकला आणि त्याने त्यांच्यामध्ये महामारी पाठवली आणि तेथे इस्राएल लोकांपैकी चोवीस हजार पुरुष मरण पावले.
६२ आता शिमोनच्या वंशातील शिम्री नावाचा एक माणूस होता, जो सालूचा मुलगा होता. त्याने सर्व इस्राएल लोकांसमक्ष मिद्यानचा राजा सूर याची मुलगी, मिद्यानी कोस्बी हिच्याशी संबंध जोडले.
६३ आणि याजक हारून याचा नातू एलाजेर याचा मुलगा फिन्यास याने झिम्रीने केलेले हे दुष्ट कृत्य पाहिले, आणि त्याने एक भाला घेतला व उठून त्यांच्यामागे गेला, आणि त्या दोघांनाही भाला मारून ठार केले, आणि इस्राएल लोकांमधून महामारी नाहीशी झाली.

अध्याय ८६

१ त्या वेळी, महामारीनंतर, परमेश्वर मोशेला व याजक अहरोनाचा मुलगा एलाजेर याला म्हणाला,
२ इस्राएलच्या सर्व मुलांच्या समुदायातील, वीस वर्षे व त्याहून अधिक वयाचे, जे सैन्यात गेले होते, त्या सर्वांच्या प्रमुखांची गणना करा.
३ आणि मोशे व एलाजेर यांनी इस्राएल लोकांची त्यांच्या कुळांनुसार गणना केली, आणि एकूण इस्राएल लोकांची संख्या सात लाख सातशे तीस होती.
४ आणि लेवीच्या मुलांची संख्या, एक महिन्याच्या वयापासून पुढे, तेवीस हजार होती; आणि सीनायच्या वाळवंटात मोशे व अहरोन यांनी मोजलेल्या पुरुषांपैकी एकही ह्यात नव्हता.
५ कारण परमेश्वराने त्यांना सांगितले होते की ते रानात मरतील, म्हणून यफूनेचा मुलगा कालेब आणि नूनचा मुलगा यहोशवा यांना सोडून ते सर्व मरण पावले; त्यांच्यापैकी एकही जिवंत राहिला नाही.
६ आणि यानंतरच परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "इस्राएल लोकांना सांग की, त्यांनी आपल्या इस्राएल बांधवांच्या वतीने मिद्यानावर सूड घ्यावा."
७ आणि मोशेने तसेच केले, आणि इस्राएल लोकांनी आपल्यामधून प्रत्येक वंशात एक हजार याप्रमाणे बारा हजार पुरुष निवडले, आणि ते मिद्यानला गेले.
८ आणि इस्राएल लोकांनी मिद्यानाविरुद्ध युद्ध केले आणि त्यांनी प्रत्येक पुरुषाला, तसेच मिद्यानाच्या पाच सरदारांना आणि बओरचा मुलगा बलाम याला तलवारीने ठार मारले.
९ आणि इस्राएल लोकांनी मिद्यानी लोकांच्या बायकांना, त्यांच्या लहान मुलांना, त्यांच्या गुराढोरांना आणि त्यांच्या मालकीच्या सर्व गोष्टींना बंदी बनवले.
१० आणि त्यांनी सर्व लूट व सर्व संपत्ती घेतली आणि ती मोआबच्या मैदानावर मोशे व एलाजेर यांच्याकडे आणली.
११ आणि मोशे, एलाजेर व मंडळीचे सर्व सरदार आनंदाने त्यांना भेटायला बाहेर गेले.
१२ आणि त्यांनी मिद्यानाची सर्व लूट वाटून घेतली; आणि इस्राएल लोकांनी आपल्या इस्राएल बांधवांच्या वतीने मिद्यानावर सूड घेतला होता.

अध्याय ८७

१ त्या वेळी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "पाहा, तुझे दिवस आता संपत आले आहेत, आता तुझा सेवक नूनचा मुलगा यहोशवा याला घेऊन निवासमंडपात ठेव, आणि मी त्याला आज्ञा देईन." आणि मोशेने त्याप्रमाणे केले.
२ आणि परमेश्वर निवासमंडपात ढगाच्या स्तंभाच्या रूपात प्रकट झाला आणि तो ढगाचा स्तंभ निवासमंडपाच्या प्रवेशद्वाराशी उभा होता.
३ आणि परमेश्वराने नूनचा पुत्र यहोशवा याला आज्ञा दिली, "तू बलवान व धैर्यवान हो, कारण मी इस्राएल लोकांना देण्याची शपथ वाहिली होती, त्या देशात तू त्यांना घेऊन जाशील आणि मी तुझ्याबरोबर असेन."
४ आणि मोशे यहोशवाला म्हणाला, "तू बलवान व धैर्यवान हो, कारण तू इस्राएल लोकांना देशाचा वारसा मिळवून देशील, आणि परमेश्वर तुझ्याबरोबर असेल, तो तुला सोडणार नाही किंवा टाकून देणार नाही, तू भिऊ नकोस किंवा निराश होऊ नकोस."

५ आणि मोशेने सर्व इस्राएल लोकांना बोलावून त्यांना म्हटले, "परमेश्वर तुमचा देव याने रानात तुमच्यासाठी जे काही चांगले केले आहे, ते सर्व तुम्ही पाहिले आहे."
६ तर आता या नियमशास्त्रातील सर्व वचनांचे पालन करा आणि आपला देव परमेश्वर याच्या मार्गात चाला. परमेश्वराने तुम्हाला आज्ञा केलेल्या मार्गापासून उजवीकडे किंवा डावीकडे वळू नका.
७ आणि परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे, मोशेने इस्राएल लोकांना देशात पाळण्यासाठी नियम, न्यायनिवाडे आणि कायदे शिकवले.
८ आणि त्याने त्यांना परमेश्वराचा मार्ग व त्याचे नियम शिकवले; पाहा, ते देवाच्या नियमशास्त्राच्या पुस्तकावर लिहिलेले आहेत, जे त्याने मोशेच्या हातून इस्राएल लोकांना दिले.
९ आणि मोशेने इस्राएल लोकांना आज्ञा देऊन झाल्यावर परमेश्वर त्याला म्हणाला, "तू अबारीम पर्वतावर जा आणि तेथेच मरण पाव, आणि जसा तुझा भाऊ अहरोन आपल्या लोकांमध्ये सामील झाला, तसा तूही सामील हो."
१० आणि परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे मोशे वर गेला, आणि इस्राएल लोकांनी मिसर देशातून बाहेर पडल्याच्या चाळीसाव्या वर्षी, परमेश्वराच्या आज्ञेनुसार मोआब देशात त्याचा मृत्यू झाला.
११ आणि इस्राएल लोकांनी मोआबच्या मैदानावर मोशेसाठी तीस दिवस रडले आणि मोशेसाठी रडण्याचे व शोक करण्याचे दिवस पूर्ण झाले.

अध्याय ८८

१ आणि मोशेच्या मृत्यूनंतर परमेश्वराने नूनचा मुलगा यहोशवा याला सांगितले,
२ ऊठ आणि यार्देन नदी ओलांडून इस्राएल लोकांना मी दिलेल्या देशात जा; आणि तू इस्राएल लोकांना त्या देशाचा वारसा देशील.
३ लबानोनच्या वाळवंटापासून ते महान नदी, पेराथ नदीपर्यंत, तुमच्या पायांचे पाऊल पडेल अशी प्रत्येक जागा तुमची होईल आणि ती तुमची सीमा असेल.
४ तुझ्या आयुष्याच्या सर्व दिवसांत कोणीही तुझ्याविरुद्ध उभा राहणार नाही; जसा मी मोशेबरोबर होतो, तसाच मी तुझ्याबरोबरही असेन, केवळ मोशेने तुला आज्ञापिलेल्या सर्व नियमांचे पालन करण्यासाठी सामर्थ्यवान व धैर्यवान हो, उजव्या किंवा डाव्या मार्गापासून विचलित होऊ नकोस, म्हणजे तू जे काही करशील त्यात तुला यश मिळेल.
५ आणि यहोशवाने इस्राएलाच्या अधिकाऱ्यांना आज्ञा दिली की, "छावणीतून फिरून लोकांना सांगा की, 'तुमच्यासाठी शिधासामग्री तयार ठेवा, कारण आणखी तीन दिवसांत तुम्ही यार्देन नदी ओलांडून तो प्रदेश ताब्यात घ्याल.'"
६ आणि इस्राएल लोकांच्या अधिकाऱ्यांनी तसेच केले; त्यांनी लोकांना आज्ञा दिली आणि यहोशवाने आज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व काही केले.
७ आणि यहोशवाने यरीहोच्या प्रदेशाची टेहळणी करण्यासाठी दोन माणसे पाठवली; आणि त्या माणसांनी जाऊन यरीहोची टेहळणी केली.
८ आणि सात दिवसांच्या अखेरीस ते छावणीत यहोशवाकडे आले आणि त्याला म्हणाले, "परमेश्वराने हा सर्व देश आमच्या हाती दिला आहे आणि आमच्यामुळे तेथील रहिवासी भीतीने घाबरले आहेत."
९ आणि त्यानंतर असे झाले की, यहोशवा सकाळी उठला आणि त्याच्याबरोबर सर्व इस्राएल लोकही उठले आणि त्यांनी शित्तीमहून प्रवास सुरू केला. यहोशवा आणि त्याच्याबरोबर सर्व इस्राएल लोकांनी यार्देन नदी ओलांडली; जेव्हा यहोशवाने इस्राएल लोकांबरोबर यार्देन नदी ओलांडली, तेव्हा तो ब्याऐंशी वर्षांचा होता.
१० आणि पहिल्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी लोक यार्देन नदीतून वर चढून गेले आणि त्यांनी यरीहोच्या पूर्वेकडील कोपऱ्यावर असलेल्या गिलगालमध्ये तळ दिला.
११ आणि इस्राएल लोकांनी मोशेच्या नियमशास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे, यरीहोच्या मैदानातील गिलगाल येथे महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी वल्हांडण सण पाळला.
१२ आणि वल्हांडणाच्या दुसऱ्या दिवशी मान्ना मिळणे बंद झाले, आणि इस्राएल लोकांना मान्ना मिळाला नाही, आणि त्यांनी कनान देशातील पीक खाल्ले.
१३ आणि यरीहो इस्राएल लोकांसाठी पूर्णपणे बंद होते, कोणीही बाहेर येत नव्हते किंवा आत जात नव्हते.
१४ आणि दुसऱ्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी, परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, "ऊठ, पाहा, मी यरीहो शहर व तेथील सर्व लोक तुझ्या हाती दिले आहेत; आणि तुझे सर्व योद्धे दररोज एकदा शहराला प्रदक्षिणा घालतील; तू सहा दिवस असेच कर."
१५ आणि याजक रणशिंगे वाजवतील, आणि जेव्हा तुम्ही रणशिंगाचा आवाज ऐकाल, तेव्हा सर्व लोक मोठा जयघोष करतील, इतका की नगराच्या भिंती कोसळून पडतील; सर्व लोक आपापल्या प्रतिस्पर्ध्यावर चाल करून जातील.
१६ आणि परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे यहोशवाने सर्व काही केले.
१७ आणि सातव्या दिवशी त्यांनी शहराला सात वेळा प्रदक्षिणा घातली आणि याजकांनी रणशिंगे वाजवली.
१८ आणि सातव्या फेरीला यहोशवा लोकांना म्हणाला, "ओरडा, कारण परमेश्वराने हे सर्व शहर आपल्या हाती दिले आहे."
१९ केवळ ते शहर आणि त्यातील सर्व काही परमेश्वरासाठी शापित होईल; आणि त्या शापित वस्तूपासून स्वतला दूर ठेवा, नाहीतर तुम्ही इस्राएलाच्या छावणीला शापित कराल आणि तिला त्रास द्याल.
२० परंतु सर्व चांदी, सोने, पितळ आणि लोखंड परमेश्वराला समर्पित केले जावे; ते परमेश्वराच्या खजिन्यात जमा होईल.
२१ आणि लोकांनी रणशिंगे वाजवली व मोठा जयघोष केला, आणि यरीहोच्या भिंती कोसळल्या, आणि सर्व लोक, प्रत्येक जण सरळ आपापसात पुढे गेला, आणि त्यांनी शहर ताब्यात घेतले व त्यातील पुरुष आणि स्त्री, तरुण आणि वृद्ध, बैल, मेंढरे आणि गाढवे या सर्वांना तलवारीच्या धारेने पूर्णपणे नष्ट केले.
२२ आणि त्यांनी ते संपूर्ण शहर आगीने जाळून टाकले; केवळ चांदी, सोने, पितळ आणि लोखंडाची भांडी त्यांनी परमेश्वराच्या खजिन्यात ठेवली.
२३ तेव्हा यहोशवाने शपथ घेऊन म्हटले, "जो कोणी यरीहो वसवेल तो शापित असो; तो त्याचा पाया आपल्या ज्येष्ठ पुत्राच्या नावे घालेल आणि त्याचे दरवाजे आपल्या धाकट्या पुत्राच्या नावे उभारेल."
२४ आणि यहूदाचा नातू जेराचा नातू जब्दीचा नातू कार्मीचा आखान याने त्या शापित वस्तूच्या बाबतीत विश्वासघात केला

आणि त्याने ती शापित वस्तू घेऊन तंबूत लपवली, आणि परमेश्वराचा क्रोध इस्राएलांवर भडकला.
२५ आणि यानंतर, इस्राएल लोक यरीहो जाळून परत आल्यावर, यहोशवाने ऐ शहराची टेहळणी करण्यासाठी व त्याच्याशी लढण्यासाठी माणसे पाठवली.
२६ आणि ते पुरुष वर चढून गेले आणि त्यांनी ऐ शहराची टेहळणी केली; आणि परत येऊन ते म्हणाले, "सर्व लोकांनी तुझ्याबरोबर ऐ शहरावर चढू नये, केवळ सुमारे तीन हजार पुरुषांनीच वर चढून शहरावर हल्ला करावा, कारण तेथील पुरुषसंख्या फारच कमी आहे."
२७ आणि यहोशवाने तसेच केले; आणि इस्राएल लोकांपैकी सुमारे तीन हजार माणसे त्याच्याबरोबर गेली आणि त्यांनी ऐ शहराच्या लोकांविरुद्ध लढाई केली.
२८ आणि इस्राएलांविरुद्ध लढाई भयंकर झाली; ऐच्या लोकांनी इस्राएलांच्या छत्तीस माणसांना ठार मारले; आणि इस्राएलाचे लोक ऐच्या लोकांसमोरून पळून गेले.
२९ आणि जेव्हा यहोशवाने हे पाहिले, तेव्हा त्याने आपले वस्त्र फाडले आणि इस्राएलाच्या वडीलधाऱ्यांसहित परमेश्वरासमोर जमिनीवर पालथा पडला; आणि त्यांनी आपल्या डोक्यावर धूळ टाकली.
३० तेव्हा यहोशवा म्हणाला, "हे परमेश्वरा, तू या लोकांना यार्देन नदीपार का आणलेस? इस्राएल लोकांनी आपल्या शत्रूंविरुद्ध पाठ फिरवल्यावर मी काय म्हणू?"
३१ आता, या देशातील सर्व कनानी रहिवासी ही गोष्ट ऐकतील आणि आम्हाला घेरून आमचे नाव काढून टाकतील.
३२ आणि परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, "तू पालथा का पडला आहेस? ऊठ, उठ, कारण इस्राएल लोकांनी पाप केले आहे आणि शापित वस्तू घेतली आहे; जोपर्यंत ते आपल्यामधून शापित वस्तू नष्ट करत नाहीत, तोपर्यंत मी त्यांच्यासोबत राहणार नाही."
३३ आणि यहोशवा उठून उभा राहिला आणि त्याने लोकांना एकत्र केले, आणि परमेश्वराच्या आज्ञेनुसार उरीम आणले, आणि यहूदा वंशाला व कार्मीचा मुलगा आखान याला पकडण्यात आले.
३४ आणि यहोशवा आखानला म्हणाला, "माझ्या मुला, तू काय केलेस ते मला सांग." आखान म्हणाला, "मी लुटलेल्या वस्तूंमध्ये शिनारचे एक सुंदर वस्त्र, दोनशे शेकेल चांदी आणि पन्नास शेकेल वजनाची सोन्याची एक पट्टी पाहिली; मला त्यांचा लोभ वाटला आणि मी त्या घेतल्या; आणि पाहा, त्या सर्व मंडपाच्या मध्यभागी जमिनीत लपवलेल्या आहेत."
३५ आणि यहोशवाने माणसे पाठवून आखानच्या तंबूतून त्यांना आणले आणि यहोशवाकडे आणले.
३६ आणि यहोशवाने आखान व ती भांडी, त्याचे मुलगे व मुली आणि त्याचे सर्व काही घेतले आणि त्यांना आकोरच्या दरीत आणले.
३७ आणि यहोशवाने त्यांना तेथे अग्नीत जाळले, आणि सर्व इस्राएली लोकांनी आखानला दगडांनी ठेचून मारले, आणि त्यांनी त्याच्यावर दगडांचा ढिग रचला, म्हणून त्याने त्या जागेला आकोरची दरी असे नाव दिले, त्यामुळे परमेश्वराचा क्रोध शांत झाला, आणि नंतर यहोशवा त्या शहरात आला आणि त्याने त्याच्याशी युद्ध केले.
३८ आणि परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, "भिऊ नकोस आणि घाबरू नकोस, कारण पाहा, मी 'ऐ' शहर, तिचा राजा व तिचे लोक तुझ्या हाती दिले आहेत. तू जसे यरीहो व तिच्या राजाशी वागलास, तसेच त्यांच्याशीही वागशील; फक्त त्यांची लूट व गुरेढोरे तू स्वतःसाठी घेशील; त्या शहराच्या मागे दबा धरून बस."
३९ म्हणून यहोशवाने परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे केले आणि त्याने योद्ध्यांमधून तीस हजार शूर पुरुषांची निवड करून त्यांना पाठवले; आणि त्यांनी शहरावर दबा धरून बसला.
४० आणि त्याने त्यांना आज्ञा दिली, की जेव्हा तुम्ही आम्हाला पाहाल तेव्हा आम्ही त्यांच्यासमोरून चतुराईने पळून जाऊ आणि ते आमचा पाठलाग करतील, तेव्हा तुम्ही दबावातून बाहेर पडून शहर ताब्यात घ्या आणि त्यांनी तसे केले.
४१ आणि यहोशवा लढला, आणि नगरातील माणसे इस्राएलांकडे बाहेर पडली; त्यांना हे माहीत नव्हते की इस्राएल शहरामागे त्यांच्यासाठी दबा धरून बसले होते.
४२ आणि यहोशवा व सर्व इस्राएली लोकांनी त्यांच्यासमोर थकल्याचे सोंग केले आणि ते चतुराईने रानाच्या मार्गाने पळून गेले.
४३ आणि ऐ शहरातील लोकांनी इस्राएली लोकांचा पाठलाग करण्यासाठी शहरातील सर्व लोकांना एकत्र केले, आणि ते बाहेर गेले व शहरापासून दूर पळून गेले, एकही जण मागे राहिला नाही, आणि त्यांनी शहर उघडे सोडून इस्राएली लोकांचा पाठलाग केला.
४४ आणि जे दबा धरून बसले होते ते आपापल्या जागी उठून शहराकडे धावले आणि त्यांनी ते शहर ताब्यात घेऊन त्याला आग लावली; आणि ऐ शहराचे लोक मागे फिरले; आणि पाहा, शहराचा धूर आकाशापर्यंत चढत होता; आणि त्यांना कोणत्याही मार्गाने मागे हटण्याचा मार्ग उरला नव्हता.
४५ आणि ऐ शहराचे सर्व पुरुष इस्राएलांच्या मध्यभागी होते, काही या बाजूला तर काही त्या बाजूला; आणि त्यांनी त्यांना इतके मारले की त्यांच्यापैकी एकही जिवंत राहिला नाही.
४६ आणि इस्राएल लोकांनी ऐ शहराचा राजा मेलोश याला जिवंत पकडले आणि त्याला यहोशवाकडे आणले. यहोशवाने त्याला एका झाडावर टांगले आणि तो मरण पावला.
४७ आणि इस्राएल लोकांनी ते शहर जाळून टाकल्यानंतर तेथे परत आले आणि त्यांनी तलवारीने शहरातील सर्वांना ठार मारले.
४८ आणि ऐ शहरातील पुरुष व स्त्रिया मिळून जे पडले होते त्यांची संख्या बारा हजार होती; परमेश्वराने यहोशवाला दिलेल्या वचनाप्रमाणे, त्यांनी केवळ गुरेढोरे व शहराची लूट स्वतःजवळ ठेवली.
४९ आणि यार्देनच्या पलीकडचे सर्व राजे, कनानचे सर्व राजे, यांनी इस्राएल लोकांनी यरीहो व ऐ शहरांशी केलेल्या दुष्कृत्याविषयी ऐकले आणि इस्राएल लोकांशी लढण्यासाठी ते एकत्र जमले.
५० केवळ गिबोनचे रहिवासी इस्राएली लोकांशी लढायला फार घाबरले होते, कारण तसे केल्यास आपला नाश होईल अशी त्यांना भीती होती. म्हणून त्यांनी कपटाने वागून यहोशवा व सर्व इस्राएल लोकांकडे येऊन म्हटले, "आम्ही दूरच्या देशातून आलो आहोत, म्हणून आता आमच्याशी करार करा."
५१ आणि गिबोनच्या रहिवाशांनी इस्राएल लोकांवर मात केली आणि इस्राएल लोकांनी त्यांच्याशी करार केला व त्यांनी त्यांच्याशी सलोखा केला आणि मंडळीच्या प्रमुखांनी त्यांना शपथ दिली, परंतु नंतर इस्राएल लोकांना कळले की ते त्यांचे शेजारी होते आणि त्यांच्यामध्ये राहत होते.
५२ परंतु इस्राएल लोकांनी त्यांना ठार मारले नाही; कारण त्यांनी परमेश्वराची शपथ घेतली होती आणि ते लाकूडतोडे व पाणी वाहणारे झाले.

५३ आणि यहोशवा त्यांना म्हणाला, "तुम्ही आम्हाला फसवून असे का केले?" त्यांनी त्याला उत्तर दिले, "कारण तू अमोरी लोकांच्या सर्व राजांशी जे काही केले होतेस, ते सर्व तुझ्या सेवकांना कळले होते आणि आम्हाला आमच्या जीवाची फार भीती वाटली, म्हणून आम्ही हे कृत्य केले."
५४ आणि यहोशवाने त्या दिवशी त्यांना लाकूड तोडण्याचे व पाणी भरण्याचे काम नेमले आणि इस्राएलाच्या सर्व वंशांमध्ये त्यांना गुलाम म्हणून वाटून दिले.
५५ आणि जेव्हा यरुशलेमचा राजा अदोनीसेदेक याने इस्राएल लोकांनी यरीहो व ऐ या प्रांतांत जे काही केले होते ते सर्व ऐकले, तेव्हा त्याने हेब्रोनचा राजा होहाम, यारमुथचा राजा पिराम, लाकीशचा राजा याफिया व एग्लोनचा राजा देबेर यांना निरोप पाठवून कळवले,
५६ माझ्याकडे येऊन मला मदत करा, म्हणजे आपण इस्राएलच्या मुलांना आणि गिबोनच्या रहिवाशांना, ज्यांनी इस्राएलच्या मुलांशी सलोखा केला आहे, त्यांना मारू शकू.
५७ आणि ते एकत्र जमले आणि अमोरी लोकांचे पाच राजे आपापल्या छावण्यांसहित वर गेले; ते समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूप्रमाणे असंख्य आणि बलाढ्य लोक होते.
५८ आणि हे सर्व राजे येऊन गिबोनसमोर तळ ठोकून राहिले आणि त्यांनी गिबोनच्या रहिवाशांविरुद्ध लढायला सुरुवात केली. तेव्हा गिबोनच्या सर्व लोकांनी यहोशवाला निरोप पाठवला की, "लवकर आमच्याकडे येऊन आम्हाला मदत करा, कारण अमोरी लोकांचे सर्व राजे आमच्याविरुद्ध लढायला एकत्र जमले आहेत."
५९ आणि यहोशवा व त्याचे सर्व योद्धे गिलगालहून वर आले आणि यहोशवाने अचानक त्यांच्याकडे येऊन त्या पाच राजांचा मोठा संहार केला.
६० आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांपुढे त्यांना गोंधळात टाकले, ज्यांनी गिबोनमध्ये त्यांची भयंकर कत्तल केली आणि बेथ होरोनकडे जाणाऱ्या मार्गाने मक्केदापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला, आणि ते इस्राएल लोकांपुढे पळून गेले.
६१ आणि ते पळून जात असताना, परमेश्वराने आकाशातून त्यांच्यावर गारांचा वर्षाव केला आणि इस्राएल लोकांच्या कत्तलीपेक्षा गारांमुळे त्यांच्यापैकी अधिक जण मरण पावले.
६२ आणि इस्राएलाच्या लोकांनी त्यांचा पाठलाग केला आणि पुढे जात राहून त्यांना रस्त्यात मारत राहिले.
६३ आणि जेव्हा ते प्रहार करत होते, तेव्हा संध्याकाळ होत होती, आणि यहोशवा सर्वांसमक्ष म्हणाला, "हे सूर्या, जोपर्यंत राष्ट्र आपल्या शत्रूंवर सूड घेत नाही, तोपर्यंत तू गिबोनवर थांब आणि हे चंद्रा, अयालोनच्या दरीत थांब."
६४ आणि परमेश्वराने यहोशवाचे ऐकले, आणि सूर्य आकाशाच्या मध्यभागी थांबला, आणि तो चोवीस क्षण थांबला, आणि चंद्रही थांबला आणि पूर्ण दिवस मावळण्यास घाई केली नाही.
६५ आणि त्या दिवसापूर्वी किंवा त्यानंतर असा कोणताही दिवस नव्हता, की जेव्हा परमेश्वराने एखाद्या मनुष्याचे म्हणणे ऐकले असेल, कारण परमेश्वर इस्राएलासाठी लढला.

प्रकरण ८९

१ मग ज्या दिवशी परमेश्वराने अमोरी लोकांना यहोशवा व इस्राएल लोकांच्या हाती दिले, त्या दिवशी यहोशवाने हे गीत गायले आणि सर्व इस्राएल लोकांसमक्ष तो म्हणाला,
२ हे परमेश्वरा, तू महान कृत्ये केली आहेत, तू मोठी कृत्ये केली आहेत; तुझ्यासारखा कोण आहे? माझे ओठ तुझ्या नावाचे गायन करतील.
३ हे माझ्या चांगुलपणा आणि माझ्या किल्ल्या, माझ्या उंच बुरुजा, मी तुझ्यासाठी एक नवीन गीत गाईन, मी तुझे आभार मानत गाईन, तूच माझ्या तारणाचे सामर्थ्य आहेस.
४ पृथ्वीवरील सर्व राजे तुझी स्तुती करतील, जगाचे अधिपती तुझ्यासाठी गातील, इस्राएलाचे पुत्र तुझ्या तारणात आनंदित होतील, ते तुझ्या सामर्थ्याचे गायन व स्तुती करतील.
५ हे परमेश्वरा, आम्ही तुलाच विश्वास दिला; आम्ही म्हटले की तू आमचा देव आहेस, कारण तू आमच्या शत्रूंविरुद्ध आमचा आश्रय आणि आमचा भक्कम बुरुज होतास.
६ आम्ही तुला धावा केला आणि आम्हाला लाज वाटली नाही, आम्ही तुझ्यावर विश्वास ठेवला आणि आमची सुटका झाली; जेव्हा आम्ही तुला धावा केला, तेव्हा तू आमचा आवाज ऐकलास, तू आमच्या जिवांना तलवारीपासून वाचवलेस, तू आम्हाला तुझी कृपा दाखवलीस, तू आम्हाला तुझे तारण दिलेस, तू तुझ्या सामर्थ्याने आमच्या अंतःकरणांना आनंदित केलेस.
७ तू आमच्या तारणासाठी पुढे आलास, आपल्या बाहूने तू आपल्या लोकांची सुटका केलीस; तू आपल्या पवित्रतेच्या स्वर्गातून आम्हाला उत्तर दिलेस, तू आम्हाला हजारो लोकांपासून वाचवलेस.
८ सूर्य आणि चंद्र आकाशात थांबले, आणि तू आमच्या जुलमी लोकांविरुद्ध क्रोधित झालास आणि त्यांच्यावर आपला न्यायनिवाडा केलास.
९ पृथ्वीवरील सर्व अधिपती उभे राहिले, राष्ट्रांचे राजे एकत्र जमले होते, ते तुझ्या उपस्थितीने विचलित झाले नाहीत, त्यांना तुझ्याशी युद्धे हवी होती.
१० तू आपल्या क्रोधाने त्यांच्यावर उठलास आणि आपला संताप त्यांच्यावर उतरवलास; तू आपल्या क्रोधाने त्यांचा नाश केलास आणि त्यांना आपल्या अंतःकरणातून काढून टाकलेस.
११ तुझ्या क्रोधाने राष्ट्रे भस्म झाली आहेत, तुझ्या संतापाने राज्यांचा ऱ्हास झाला आहे, तू तुझ्या क्रोधाच्या दिवशी राजांना घायाळ केलेस.
१२ तू त्यांच्यावर आपला क्रोध ओतलास, तुझ्या क्रोधाने त्यांना पछाडले; तू त्यांचे दुष्कर्म त्यांच्यावरच उलटवलेस आणि त्यांच्या दुष्टतेतच त्यांचा नाश केलास.
१३ त्यांनी सापळा रचला, ते त्यात अडकले, जाळ्यात लपले आणि त्यांचा पाय अडकला.
१४ जे म्हणाले, "आम्ही आमच्या तलवारीने भूमीवर ताबा मिळवला आहे, आम्ही आमच्या बाहूंनी नगरात राहत आहोत," त्या तुझ्या सर्व शत्रूंसाठी तुझा हात सज्ज होता; तू त्यांचे चेहरे लज्जित केलेस, तू त्यांची शिंगे जमिनीवर पाडलीस, तू आपल्या क्रोधाने त्यांना भयभीत केलेस आणि आपल्या संतापाने त्यांचा नाश केलास.
१५ त्यांच्यावरील तुझ्या वादळाच्या आवाजाने पृथ्वी थरथरली व हादरली, तू त्यांचे प्राण मृत्यूपासून वाचवले नाहीत आणि त्यांचे प्राण कबरेत उतरवले.
१६ तू आपल्या वादळात त्यांचा पाठलाग केलास, तू आपल्या वावटळीत त्यांना भस्म केलेस, तू त्यांच्या पावसाचे गारांमध्ये रूपांतर केलेस, ते खोल खड्ड्यांमध्ये पडले, ज्यामुळे ते पुन्हा वर येऊ शकले नाहीत.
१७ त्यांची प्रेते रस्त्याच्या मधोमध टाकलेल्या कचऱ्यासारखी होती.

१८ तुझ्या क्रोधात ते भस्मसात झाले, तू आपल्या सामर्थ्याने आपल्या लोकांना वाचवलेस.

१९ म्हणून आमची अंतकरणे तुझ्यात आनंदित होतात, आमचे जीव तुझ्या तारणात उन्नत होतात.

२० आमच्या जिभा तुझ्या सामर्थ्याचे वर्णन करतील, आम्ही तुझ्या अद्‌भुत कृत्यांचे गायन व स्तुती करू.

२१ कारण तू आम्हाला आमच्या शत्रूंपासून वाचवलेस, आमच्याविरुद्ध उठलेल्यांपासून आमची सुटका केलीस, त्यांना आमच्यासमोरून नष्ट करून आमच्या पायांखाली चिरडून टाकलेस.

२२ हे परमेश्वरा, अशाप्रकारे तुझे सर्व शत्रू नाश पावतील, आणि दुष्ट वाऱ्याने उडणाऱ्या भुसासारखे होतील, आणि तुझे प्रियजन पाण्याजवळ लावलेल्या वृक्षांसारखे होतील.

२३ म्हणून यहोशवाने सर्व राजांचा वध करून, त्यांच्यापैकी एकही शिल्लक न ठेवता, गिलगाल येथील छावणीत परत आला.

२४ आणि ते पाच राजे लढाईतून एकटेच पायी पळून गेले आणि एका गुहेत लपून बसले; यहोशवाने रणांगणावर त्यांचा शोध घेतला, पण ते त्याला सापडले नाहीत.

२५ आणि नंतर यहोशवाला असे सांगण्यात आले की, "ते राजे सापडले असून, पाहा, ते एका गुहेत लपले आहेत."

२६ आणि यहोशवा म्हणाला, "ते निघून जाऊ नयेत म्हणून गुहेच्या तोंडाशी त्यांचे रक्षण करण्यासाठी माणसे नेमा; आणि इस्राएल लोकांनी त्याप्रमाणे केले."

२७ आणि यहोशवाने सर्व इस्राएल लोकांना बोलावून युद्धसेनापतींना सांगितले, "या राजांच्या मानेवर आपले पाय ठेवा." यहोशवा म्हणाला, "परमेश्वर तुमच्या सर्व शत्रूंना असेच करील."

२८ आणि त्यानंतर यहोशवाने आज्ञा दिली की, त्यांनी राजांना ठार मारून गुहेत टाकावे आणि गुहेच्या तोंडाशी मोठे दगड ठेवावेत.

२९ आणि त्यानंतर यहोशवा त्या दिवशी आपल्याबरोबर असलेल्या सर्व लोकांसहित मक्केदा येथे गेला आणि त्याने तलवारीने ते शहर पाडले.

३० आणि त्याने शहरातील सर्व जीवांचा व तेथील सर्व रहिवाशांचा पूर्णपणे नाश केला आणि जसे त्याने यरीहोचे केले होते, तसेच त्याने तेथील राजा व प्रजेचेही केले.

३१ आणि तो तेथून लिब्ना येथे गेला आणि त्याने त्याच्याशी युद्ध केले आणि परमेश्वराने ते त्याच्या हाती सोपवले आणि यहोशवाने तलवारीच्या धारेने त्याचा व तेथील सर्व जीवांचा वध केला आणि जसे त्याने यरीहोचे केले होते, तसेच त्याने त्याचे व त्याच्या राजाचे केले.

३२ आणि तेथून तो लाकीशशी लढण्यासाठी पुढे गेला आणि गाझाचा राजा होराम लाकीशच्या लोकांना मदत करण्यासाठी पुढे गेला आणि यहोशवाने त्याला व त्याच्या लोकांना इतके मारले की त्याच्यापैकी कोणीही शिल्लक राहिले नाही.

३३ आणि यहोशवाने लाकीश व तेथील सर्व लोकांना घेतले आणि जसे त्याने लिब्नाशी केले होते, तसेच त्याने त्यांच्याशीही केले.

३४ आणि यहोशवा तेथून एग्लोनकडे गेला आणि त्याने तेही जिंकले आणि त्याने तलवारीच्या धारेने ते शहर व तेथील सर्व लोकांना ठार मारले.

३५ आणि तेथून तो हेब्रोनला गेला आणि त्याच्याशी लढून ते शहर जिंकले व त्याचा पूर्णपणे नाश केला; आणि तेथून तो सर्व इस्राएलांसमवेत दबीरला परत आला व त्याच्याशी लढून तलवारीच्या धारेने त्याचा वध केला.

३६ आणि त्याने त्यातील प्रत्येक जीवाचा नाश केला, कोणालाही जिवंत सोडले नाही, आणि जसे त्याने यरीहोचे केले होते, तसेच त्याने त्याचे व त्याच्या राजाचेही केले.

३७ आणि यहोशवाने कादेश-बार्नेआ पासून आझाह पर्यंतच्या अमोरी लोकांच्या सर्व राजांना मारले आणि त्याने त्यांचा देश लगेच ताब्यात घेतला, कारण परमेश्वराने इस्राएलासाठी युद्ध केले होते.

३८ आणि यहोशवा सर्व इस्राएलांसमवेत गिलगाल येथील छावणीत आला.

३९ त्या वेळी हाजोरचा राजा याबीन याने, यहोशवाने अमोरी राजांबरोबर जे काही केले होते ते सर्व ऐकल्यावर, याबीनने मिद्यानचा राजा योबत, शिम्रोनचा राजा लाबान, अक्शाफचा राजा यिफाल व सर्व अमोरी राजांना निरोप पाठवून कळवले की,

४० आमच्याकडे लवकर या आणि आम्हाला मदत करा, म्हणजे त्यांनी अमोरी लोकांच्या इतर राजांशी जसे केले आहे, तसे ते आमच्यावर चाल करून येण्यापूर्वीच आम्ही इस्राएल लोकांना मारू शकू.

४१ आणि ह्या सर्व राजांनी हाजोरचा राजा याबीन याचे शब्द ऐकले आणि ते सतरा राजे आपापल्या छावण्यांसहित निघाले; त्यांचे लोक समुद्राच्या किनाऱ्यावरील वाळूइतके असंख्य होते, आणि त्यांच्यासोबत अगणित घोडे व रथ होते. ते मेरोमच्या पाण्याजवळ येऊन तळ ठोकून बसले आणि इस्राएलाविरुद्ध लढण्यासाठी एकत्र जमले.

४२ आणि परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, "त्यांना भिऊ नकोस, कारण उद्या याच सुमारास मी त्या सर्वांना ठार मारून तुझ्यासमोर आणून देईन. तू त्यांचे घोडे छिन्नविछिन्न करशील आणि त्यांचे रथ अग्नीत जाळून टाकशील."

४३ आणि यहोशवा आपल्या सर्व योद्ध्यांसहित अचानक त्यांच्यावर चालून गेला आणि त्याने त्यांना मारले; आणि ते त्यांच्या हाती लागले, कारण परमेश्वराने त्यांना इस्राएल लोकांच्या हाती सोपवले होते.

४४ म्हणून इस्राएल लोकांनी त्या सर्व राजांचा त्यांच्या छावण्यांसहित पाठलाग केला आणि त्यांच्यापैकी एकही शिल्लक राहीपर्यंत त्यांना ठार मारले; आणि परमेश्वराने त्याला सांगितल्याप्रमाणे यहोशवाने त्यांच्याशी तसे केले.

४५ आणि यहोशवा त्या वेळी हासोरला परत गेला आणि त्याने तलवारीने त्यावर हल्ला केला व तेथील प्रत्येकाचा जीव घेतला आणि ते अग्नीत जाळून टाकले; आणि हासोरहून यहोशवा शिम्रोनला गेला आणि त्याने त्यावर हल्ला करून ते पूर्णपणे नष्ट केले.

४६ तेथून तो अक्शाफला गेला आणि त्याने शिम्रोनशी जसे केले होते तसेच त्याच्याशीही केले.

४७ तेथून तो अदुलाम येथे गेला आणि त्याने तेथील सर्व लोकांचा वध केला; आणि जसे त्याने अक्शाफ व शिम्रोन यांच्याशी केले होते, तसेच त्याने अदुलामशीही केले.

४८ आणि तो त्यांच्यापासून त्याने पराभूत केलेल्या राजांच्या सर्व शहरांमध्ये गेला आणि त्याने त्यांच्यातील उरलेल्या सर्व लोकांना ठार मारले व त्यांचा पूर्णपणे नाश केला.

४९ इस्राएली लोकांनी केवळ त्यांची लूट व गुरेढोरेच लुटून नेली, परंतु त्यांनी मारलेल्या प्रत्येक मनुष्याला त्यांनी जिवंत ठेवले नाही.

५० परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे यहोशवाने व सर्व इस्राएल लोकांनी केले; ते कोणत्याही गोष्टीत चुकले नाहीत.

५१ म्हणून परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे यहोशवाने व सर्व इस्राएल लोकांनी कनान देशावर हल्ला केला आणि तेथील एकतीस राजांना ठार मारले; आणि इस्राएल लोकांनी त्यांचा संपूर्ण देश ताब्यात घेतला.
५२ यार्देन नदीच्या पलीकडील सिहोन व ओग यांच्या राज्यांशिवाय, ज्यांतील अनेक शहरे मोशेने पाडून टाकली होती, आणि ती मोशेने रूबेन, गादी व मनश्शेच्या अर्ध्या वंशाला दिली.
५३ आणि यहोशवाने यार्देन नदीच्या पश्चिमेकडील सर्व राजांना मारले आणि त्यांना इस्राएलाच्या नऊ वंशांना व अर्ध्या वंशाला वतन म्हणून दिले.
५४ यहोशवाने पाच वर्षे या राजांबरोबर युद्ध केले आणि त्याने त्यांची शहरे इस्राएल लोकांना दिली, आणि अमोरी व कनानी लोकांच्या शहरांमध्ये युद्धापासून शांतता पसरली.

प्रकरण ९०

१ त्या वेळी, इस्राएल लोकांनी यार्देन नदी ओलांडल्यानंतर पाचव्या वर्षी, कनानी लोकांशी झालेल्या युद्धातून विश्रांती घेतल्यानंतर, एदोम आणि चित्तीमच्या लोकांमध्ये मोठी व भीषण युद्धे झाली आणि चित्तीमच्या लोकांनी एदोमविरुद्ध युद्ध केले.
२ आणि त्या वर्षी, म्हणजे त्याच्या राज्याच्या एकतिसाव्या वर्षी, चित्तिमचा राजा अबियानुस आपल्याबरोबर चित्तिमच्या मुलांमधील पराक्रमी पुरुषांचे मोठे सैन्य घेऊन एसावाच्या मुलांविरुद्ध लढण्यासाठी सेईरला गेला.
३ आणि एदोमचा राजा हदाद याने त्याचे वृत्तांत ऐकले, आणि तो मोठ्या सैन्यासह त्याला सामोरा जाण्यासाठी निघाला, आणि एदोमच्या मैदानात त्याच्याशी युद्ध केले.
४ आणि चित्तीमचा हात एसावाच्या मुलांवर जिंकला आणि चित्तीमच्या मुलांनी एसावाच्या मुलांपैकी बावीस हजार माणसे मारली; आणि एसावाची सर्व मुले त्यांच्यासमोरून पळून गेली.
५ आणि चित्तिमच्या लोकांनी त्यांचा पाठलाग केला आणि ते त्यांच्यापुढे पळत असलेल्या एदोमचा राजा हदाद याच्यापर्यंत पोहोचले. त्यांनी त्याला जिवंत पकडले आणि चित्तिमचा राजा अबियानुस याच्याकडे आणले.
६ आणि अबियानुसने त्याला ठार मारण्याचा आदेश दिला आणि एदोमचा राजा हदाद त्याच्या राज्याच्या अठ्ठेचाळीसाव्या वर्षी मरण पावला.
७ आणि चित्तीमच्या मुलांनी एदोमचा पाठलाग चालूच ठेवला आणि त्यांनी त्यांचा मोठा संहार केला आणि एदोम चित्तीमच्या मुलांच्या अधीन झाले.
८ आणि चित्तीमच्या मुलांनी एदोमवर राज्य केले आणि एदोम चित्तीमच्या मुलांच्या अधिपत्याखाली आले आणि त्या दिवसापासून ते एक राज्य झाले.
९ आणि त्या वेळेपासून ते आपली डोकी वर उचलू शकले नाहीत आणि त्यांचे राज्य चित्तीमच्या मुलांबरोबर एक झाले.
१० आणि अबियानुसने एदोममध्ये अधिकारी नेमले आणि एदोमचे सर्व लोक अबियानुसच्या अधीन झाले व त्याला खंडणी देऊ लागले; आणि अबियानुस आपल्या देशाकडे, चित्तिमकडे, परत गेला.
११ आणि तो परत आल्यावर त्याने आपले शासन पुन्हा स्थापित केले आणि स्वतःसाठी राजेशाही निवासस्थान म्हणून एक प्रशस्त व तटबंदीयुक्त राजवाडा बांधला आणि चित्तीमच्या लोकांवर व एदोमवर सुरक्षितपणे राज्य केले.
१२ त्या दिवसांत, इस्राएल लोकांनी सर्व कनानी व अमोरी लोकांना हाकलून दिल्यानंतर, यहोशवा वृद्ध व वयोवृद्ध झाला होता.
१३ आणि परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “तू म्हातारा झाला आहेस, तुझे वय झाले आहे आणि देशाचा बराचसा भाग अजून ताब्यात घ्यायचा बाकी आहे.”
१४ आता, नऊ वंशांना व मनश्शेच्या अर्ध्या वंशाला वतन म्हणून ही भूमी वाटून द्या; आणि यहोशवा उठून परमेश्वराने त्याला सांगितल्याप्रमाणे केले.
१५ आणि त्याने इस्राएलच्या वंशांना त्यांच्या विभागणीनुसार संपूर्ण भूभाग वतन म्हणून वाटून दिला.
१६ परंतु लेवीच्या वंशाला त्याने कोणताही वारसा दिला नाही; परमेश्वराने मोशेच्या द्वारे त्यांच्याविषयी सांगितल्याप्रमाणे, परमेश्वराची अर्पणे हाच त्यांचा वारसा आहे.
१७ आणि यहोशवाने हेब्रोन पर्वत यफूनेचा मुलगा कालेब याला, त्याच्या भावांपेक्षा एक वाटा अधिक देऊन दिला, जसे परमेश्वराने मोशेद्वारे सांगितले होते.
१८ म्हणून हेब्रोन आजपर्यंत कालेब व त्याच्या मुलांचा वारसा बनले.
१९ आणि परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे, यहोशवाने सर्व इस्राएलांना वतन म्हणून सर्व भूमी चिठ्ठ्या टाकून वाटून दिली.
२० आणि परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे इस्राएल लोकांनी आपल्या वतनातून शहरे, आपल्या गुरांसाठी उपनगरे व मालमत्ता लेवींना दिली आणि त्यांनी लहान-मोठी जमीन चिठ्ठी टाकून वाटून घेतली.
२१ आणि ते आपापल्या हद्दीनुसार भूमीचा वारसा घेण्यासाठी गेले आणि इस्राएल लोकांनी नूनचा मुलगा यहोशवा याला त्यांच्यामध्ये वारसा दिला.
२२ परमेश्वराच्या वचनानुसार त्यांनी त्याला एफ्राईम पर्वतावरील तिम्नाथ-सेराख हे शहर दिले, जे त्याने मागितले होते, आणि त्याने ते शहर बांधले व तो त्यात राहिला.
२३ ह्या त्या वतनभूमी आहेत ज्या याजक एलाजेर, नूनचा मुलगा यहोशवा आणि वंशांच्या प्रमुखांनी शिलोमध्ये, परमेश्वरासमोर, निवासमंडपाच्या दाराशी, चिठ्ठ्या टाकून इस्राएल लोकांना वाटून दिल्या आणि त्यांनी जमिनीची विभागणी करणे थांबवले.
२४ आणि परमेश्वराने ती भूमी इस्राएल लोकांना दिली, आणि परमेश्वराने त्यांना सांगितल्याप्रमाणे व त्यांच्या पूर्वजांना शपथ वाहिल्याप्रमाणे त्यांनी ती ताब्यात घेतली.
२५ आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांना त्यांच्या सभोवतालच्या सर्व शत्रूंपासून विश्रांती दिली, आणि कोणीही त्यांच्याविरुद्ध उभा राहिला नाही, आणि परमेश्वराने त्यांचे सर्व शत्रू त्यांच्या हाती सोपवले, आणि परमेश्वराने इस्राएल लोकांना सांगितलेल्या सर्व चांगल्या गोष्टींपैकी एकही गोष्ट अयशस्वी झाली नाही, होय, परमेश्वराने सर्व काही पूर्ण केले.
२६ मग यहोशवाने सर्व इस्राएल लोकांना बोलावून त्यांना आशीर्वाद दिला आणि परमेश्वराची सेवा करण्याची आज्ञा दिली. त्यानंतर त्याने त्यांना निरोप दिला आणि ते प्रत्येक जण आपापल्या शहरात व आपापल्या वतनाकडे गेले.
२७ आणि इस्राएल लोकांनी यहोशवाच्या सर्व दिवसांत परमेश्वराची सेवा केली आणि परमेश्वराने त्यांना सर्व बाजूंनी विश्रांती दिली आणि ते आपापल्या शहरांमध्ये सुरक्षितपणे राहिले.

२८ आणि त्या दिवसांत असे झाले की, चित्तिमचा राजा अबियानुस त्याच्या राज्याच्या अडतीसाव्या वर्षी, म्हणजे एदोमवर राज्य करण्याच्या सातव्या वर्षी मरण पावला आणि त्यांनी त्याला त्याने स्वतःसाठी बांधलेल्या जागी पुरले आणि लॅटिनुसने त्याच्या जागी पन्नास वर्षे राज्य केले.
२९ आणि त्याच्या कारकिर्दीत त्याने सैन्य जमवले आणि यावानचा मुलगा एलीशा याचे पुत्र, ब्रितानिया व कर्नानिया येथील रहिवाशांविरुद्ध जाऊन लढला आणि त्याने त्यांच्यावर विजय मिळवून त्यांना खंडणी देण्यास भाग पाडले.
३० मग त्याने ऐकले की एदोमने चित्तीमच्या अधिपत्याखालून बंड केले आहे, आणि लॅटिनस त्यांच्याकडे गेला आणि त्याने त्यांना मारून जिंकले, आणि त्यांना चित्तीमच्या मुलांच्या अधिपत्याखाली ठेवले, आणि एदोम सर्व दिवस चित्तीमच्या मुलांचे एक राज्य बनले.
३१ आणि बऱ्याच वर्षांपर्यंत एदोममध्ये राजा नव्हता, आणि त्यांचे शासन चित्तीमच्या मुलांकडे व त्यांच्या राजाकडे होते.
३२ आणि इस्राएल लोकांनी यार्देन नदी ओलांडल्यानंतर सव्वीसाव्या वर्षी, म्हणजेच इस्राएल लोकांनी मिसर देशातून निघाल्यानंतर बासष्टाव्या वर्षी, यहोशवा वृद्ध झाला होता; त्या दिवसांत तो एकशे आठ वर्षांचा होता.
३३ आणि परमेश्वराने सर्व इस्राएली लोकांना त्यांच्या चोहोबाजूंनी असलेल्या सर्व शत्रूंपासून विश्रांती दिल्यानंतर, यहोशवाने सर्व इस्राएली लोकांना, त्यांच्या वडीलधाऱ्या लोकांना, न्यायाधीशांना व अधिकाऱ्यांना बोलावले आणि इस्राएली वडीलधाऱ्या लोकांना व त्यांच्या न्यायाधीशांना म्हणाला, पाहा, मी म्हातारा झालो आहे, माझे वय वाढले आहे, आणि परमेश्वराने तुमच्यासमोरून ज्या सर्व राष्ट्रांना हाकलून दिले आहे, त्यांचे काय केले आहे हे तुम्ही पाहिले आहे; कारण परमेश्वरच तुमच्यासाठी लढला आहे.
३४ तर आता, मोशेच्या नियमशास्त्रातील सर्व वचनांचे पालन करण्यास व त्याप्रमाणे वागण्यास स्वतला बळकट करा; त्यापासून उजवीकडे किंवा डावीकडे विचलित होऊ नका; आणि देशात राहिलेल्या त्या राष्ट्रांमध्ये जाऊ नका; त्यांच्या दैवतांच्या नावांचा उल्लेखही करू नका, तर जसे तुम्ही आजपर्यंत केले आहे, तसेच तुम्ही आपला देव परमेश्वर यालाच चिकटून राहा.
३५ आणि यहोशवाने इस्राएल लोकांना आयुष्यभर परमेश्वराची सेवा करावी म्हणून मोठा उपदेश केला.
३६ आणि सर्व इस्राएली म्हणाले, आम्ही, आमची मुले, आमच्या मुलांची मुले आणि आमची संतती सदासर्वकाळ आमच्या परमेश्वर देवाची सेवा करू.
३७ आणि त्या दिवशी यहोशवाने लोकांबरोबर करार केला आणि त्याने इस्राएल लोकांना पाठवून दिले; आणि ते प्रत्येक जण आपापल्या वतनाकडे व आपापल्या शहराकडे गेले.
३८ आणि त्या दिवसांत, जेव्हा इस्राएल लोक आपापल्या शहरांमध्ये सुरक्षितपणे राहत होते, तेव्हा त्यांनी आपल्या पूर्वजांच्या वंशांच्या शवपेट्या, ज्या त्यांनी मिसर देशातून आणल्या होत्या, त्या प्रत्येकाने आपापल्या मुलांच्या वतनात पुरल्या; याकोबाच्या बारा पुत्रांना इस्राएल लोकांनी, प्रत्येकाने आपापल्या मुलांच्या मालमत्तेत पुरले.
३९ आणि ह्या त्या शहरांची नावे आहेत, जिथे त्यांनी याकोबाच्या बारा पुत्रांना पुरले, ज्यांना इस्राएल लोकांनी मिसर देशातून वर आणले होते.
४० आणि त्यांनी रूबेन व गाद यांना यार्देन नदीच्या पलीकडे, रोमिया देशात पुरले, जो देश मोशेने त्यांच्या मुलांना दिला होता.
४१ आणि त्यांनी शिमोन व लेवी यांना मौदा शहरात पुरले, जे शहर त्याने शिमोनच्या मुलांना दिले होते, आणि त्या शहराची उपनगरी लेवीच्या मुलांसाठी होती.
४२ आणि त्यांनी यहूदाला बेथलेहेमच्या समोर असलेल्या बिन्यामीनच्या शहरात पुरले.
४३ आणि त्यांनी इस्साखार व जबुलून यांची हाडे सीदोनमध्ये, त्यांच्या मुलांच्या वाट्याला आलेल्या भागात पुरली.
४४ आणि दानला त्याच्या मुलांच्या एश्ताएल शहरात पुरण्यात आले, आणि नप्ताली व आशेर यांना कादेश-नप्ताली येथे, प्रत्येकाला त्याने आपल्या मुलांना दिलेल्या जागी पुरण्यात आले.
४५ आणि त्यांनी योसेफाची हाडे शखेममध्ये, शेताच्या त्या भागात पुरली, जो याकोबाने हामोरकडून विकत घेतला होता आणि जो योसेफाला वतन म्हणून मिळाला होता.
४६ आणि त्यांनी बिन्यामीनला यरुशलेममध्ये यबूसीच्या समोर पुरले, जे ठिकाण बिन्यामीनच्या मुलांना देण्यात आले होते; इस्राएलच्या मुलांनी आपापल्या वडिलांना आपापल्या मुलांच्या शहरात पुरले.
४७ आणि दोन वर्षांच्या अखेरीस, नूनचा मुलगा यहोशवा, एकशे दहा वर्षांचा असताना मरण पावला; यहोशवाने इस्राएलावर न्यायनिवाडा करण्याचा काळ अठ्ठावीस वर्षे होता आणि इस्राएलाने त्याच्या हयातीत परमेश्वराची सेवा केली.
४८ आणि यहोशवाच्या इतर गोष्टी, त्याची युद्धे, त्याने इस्राएलांना दिलेले कानउघाडणी, त्याने त्यांना दिलेल्या सर्व आज्ञा आणि त्याच्या काळात इस्राएल लोकांनी ताब्यात घेतलेल्या शहरांची नावे, पाहा, त्या सर्व गोष्टी मोशे, यहोशवा व इस्राएल लोकांनी लिहिलेल्या यहोशवाच्या इस्राएल लोकांसाठीच्या वचनांच्या पुस्तकात आणि परमेश्वराच्या युद्धांच्या पुस्तकात लिहिलेल्या आहेत.
४९ आणि इस्राएल लोकांनी यहोशवाला त्याच्या वतनाच्या सीमेवर, म्हणजे एफ्राईम पर्वतावरील तिम्नाथ-सेराख येथे पुरले, जे त्याला देण्यात आले होते.
५० आणि त्या दिवसांत अहरोनाचा मुलगा एलाजेर मरण पावला; आणि त्यांनी त्याला एफ्राईम पर्वतावर, त्याचा मुलगा फिन्यास याला देण्यात आलेल्या एका टेकडीवर पुरले.

अध्याय ९१

१ त्या वेळी, यहोशवाच्या मृत्यूनंतर, कनानी लोक अजूनही त्या देशात होते आणि इस्राएल लोकांनी त्यांना हाकलून देण्याचा निश्चय केला.
२ आणि इस्राएल लोकांनी परमेश्वराला विचारले, "कनानी लोकांशी लढायला आमच्या वतीने प्रथम कोण जाईल?" आणि परमेश्वर म्हणाला, "यहूदा जाईल."
३ आणि यहूदाचे लोक शिमोनला म्हणाले, "तू आमच्या वाट्याला ये, म्हणजे आम्ही कनानी लोकांविरुद्ध लढू आणि त्याचप्रमाणे आम्हीही तुझ्या वाट्याला येऊ." म्हणून शिमोनचे लोक यहूदाच्या लोकांसोबत गेले.
४ आणि यहूदाचे लोक वर चढून कनानी लोकांविरुद्ध लढले, तेव्हा परमेश्वराने कनानी लोकांना यहूदाच्या लोकांच्या हाती सोपवले आणि त्यांनी बेजकेक येथे दहा हजार माणसांचा वध केला.

५ आणि त्यांनी बेजकेकमध्ये अदोनीबेझेकशी युद्ध केले, तेव्हा तो त्यांच्यासमोरून पळून गेला; त्यांनी त्याचा पाठलाग करून त्याला पकडले आणि त्याचे अंगठे व पायांची मोठी बोटे तोडून टाकली.
६ आणि अदोनीबेझेक म्हणाला, "माझ्याप्रमाणेच सत्तर राजांनीही आपले अंगठे व पायाचे मोठे अंगठे कापून माझ्या मेजाखाली आपले अन्न गोळा केले, म्हणून देवाने मला प्रतिफळ दिले आहे, आणि त्यांनी त्याला यरुशलेमला आणले व तो तेथेच मरण पावला."
७ आणि शिमोनचे वंशज यहूदाच्या वंशजांबरोबर गेले आणि त्यांनी तलवारीने कनानी लोकांना मारले.
८ आणि परमेश्वर यहूदाच्या लोकांसोबत होता, आणि त्यांनी तो डोंगर ताब्यात घेतला, आणि योसेफाचे लोक बेथेलला गेले, जे लूजच आहे, आणि परमेश्वर त्यांच्यासोबत होता.
९ आणि योसेफाच्या मुलांनी बेथेलची टेहळणी केली; तेव्हा पहारेकऱ्यांनी एका माणसाला शहराबाहेर जाताना पाहिले. त्यांनी त्याला पकडले आणि त्याला म्हणाले, "आता आम्हाला शहराचे प्रवेशद्वार दाखव, म्हणजे आम्ही तुझ्यावर कृपा करू."
१० आणि त्या माणसाने त्यांना नगराचे प्रवेशद्वार दाखवले, आणि योसेफाचे पुत्र आले व त्यांनी तलवारीच्या धारेने त्या नगराचा नाश केला.
११ आणि त्यांनी त्या माणसाला त्याच्या कुटुंबासहित पाठवून दिले, आणि तो हित्ती लोकांकडे गेला व त्याने एक शहर वसवले आणि त्याचे नाव लूज ठेवले. म्हणून सर्व इस्राएली लोक आपापल्या शहरांमध्ये राहू लागले, आणि इस्राएलाची मुलेही आपापल्या शहरांमध्ये राहू लागली. इस्राएलाच्या मुलांनी यहोशवाच्या सर्व दिवसांत आणि यहोशवानंतर दीर्घायुष्य जगलेल्या वडीलधाऱ्यांच्या सर्व दिवसांत परमेश्वराची सेवा केली, आणि परमेश्वराने इस्राएलासाठी केलेले महान कार्य पाहिले.
१२ आणि यहोशवाच्या मृत्यूनंतर वडीलजनांनी सतरा वर्षे इस्राएलाचा न्यायनिवाडा केला.
१३ आणि सर्व वडीलजनांनीही कनानी लोकांविरुद्ध इस्राएलाच्या वतीने लढाया लढल्या आणि परमेश्वराने कनानी लोकांना इस्राएलाच्या लोकांसमोरून हाकलून दिले, यासाठी की इस्राएली लोकांना त्यांच्या देशात वसवले जावे.
१४ आणि त्याने अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांना सांगितलेले सर्व शब्द व घेतलेली शपथ पूर्ण केली; तो त्यांना व त्यांच्या मुलांना कनानी लोकांची भूमी देणार होता.
१५ आणि परमेश्वराने त्यांच्या पूर्वजांना शपथ वाहिल्याप्रमाणे इस्राएल लोकांना कनान देश दिला, आणि परमेश्वराने त्यांना त्यांच्या सभोवतालच्या लोकांपासून विश्रांती दिली, आणि इस्राएल लोक आपापल्या शहरांमध्ये सुरक्षितपणे राहिले.
१६ परमेश्वर सदासर्वकाळ धन्य असो, आमेन आणि आमेन.
१७ स्वतला बळकट करा आणि परमेश्वरावर विश्वास ठेवणाऱ्या तुम्हा सर्वांची अंतकरणे धीरवान होऊ द्या. समाप्त.